နန္ဒမေဓာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ထန်းတပင် သာသနာပိုင်ဆရာတော်
အရှင်နန္ဒမေဓာ
စီရင်တော်မူအပ်သော

ပဋ္ဌာန်းအာရကောက်

နှင့်

အနုဂဏ္ဍိ

မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ် ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ
သံဃနာယက ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ"
"အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု" ကျေးဇူးရှင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ကြီးကြပ် သုတ်သင် ပြင်ဆင်တော်မူသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၈ ကောဇာ ၁၃၃၆ ၁၉၇၄

နန္ဒမေဓာဘိ သိရီသဒ္ဓမ္မဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ထန်းတပင် သာသနာပိုင်ဆရာတော်

အရှင်နန္ဒမေဓာ

စီရင်တော်မူအပ်သော

ပဋ္ဌာန်းအရကောက်

နှင့်

အနုဂဏ္ဌိ

မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ် ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ သံဃနာယက ဝန်ဆောင်သံဃအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ "အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ" "အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု" ကျေးဇူးရှင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြီးကြပ် သုတ်သင် ပြင်ဆင်တော်မူသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၇ ကောဇာ ၁၃၃၅ ၁၉၇၃

ပဋ္ဌာန်းအရကောက်

၁။ စတင်ရိုက်နှိပ်ခြင်း .... ၁၉၅၈-ခု

၂။ ပဌမအကြိမ်(ပြန်လည်) ရိုက်နှိပ်ခြင်း .... ၁၉၆၂-ခု

၃။ ဒုတိယအကြိမ်(ပြန်လည်) ရိုက်နှိပ်ခြင်း .... ၁၉၆၃-ခု

၄။ တတိယအကြိမ် (ပြန်လည်)ရိုက်နှိပ်ခြင်း .... ၁၉၆၅-ခု

၅။ စတုတ္ထအကြိမ်(ပြန်လည်)ရိုက်နှိပ်ခြင်း .... ၁၉၆၇-ခု

၆။ ပဥ္စမအကြိမ်(ပြန်လည်) ရိုက်နှိပ်ခြင်း .... ၁၉၇၀-ခု

၇။ ဆဋ္ဌမနှိပ်ခြင်း .... ၁၉၇၃-ခု

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစေတီ၊ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L.
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မဟာပကရဏ မဟာနိဒါန်း

သိရီရတနံ

ပဋ္ဌာနံ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊
သန္တဿ ဒေဟရံသိယော။
ရံသိယော အာဝဟသန္တာ၊
သန္တာ ဇလန္တိ တာဝဒေ။ ။
[အညောညာပေက္ခပစ္စယ]

တာဝဒေ၊ ပျော်မွေ့စံငြိမ်၊ ရတနာအိမ်ထက်၊ လေးကြိမ်မြောက်သတ္တာဟ၊ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်ကာလ၌။ သန္တဿ၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏။ (ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည်)။ ပဋ္ဌာနံ၊ အနုပ္ပကမ်း၊ နည်းစုံပြွမ်းသည့်၊ ကမ်းမမြင်ကျယ်၊ ကျမ်းပင်လယ်မို့၊ နုနယ်သူ-ဉာဏ်မှီသမျှပင်၊ ကြံစည်၍-မရနိုင်လောက်အောင်၊ ဂမ္ဘီရအရာပဋ္ဌမတန်း၊ ဤမဟာပဋ္ဌာန်း ကျမ်းတော်ကြီးကို။ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဂမ္ဘီရ ခက်အခဲကို၊ ဉာဏ်ဝဇီရ လက်စွဲဖြင့်၊ ဖျက်ခွဲဆုံးဖြတ်၍၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူစဉ်။ ဒေဟရံသိယော၊ ကိုယ်တော်စိတ်ပိုင်း၊ နေရာတိုင်းမှ အံ့လိုင်းလောက်စဖွယ်၊ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်တို့သည်။ သန္တာ ရံသိယော၊ ကမ္ဘာ့တန်းဆာ၊ တာရာ နေ လ၊ ရှိသမျှအဖုံဖုံ၊ အလင်းရောင်မျိုးစုံတို့ကို။ အာဝဟသန္တာ၊ ပိုးရည်မြူးစုန်း၊ နေရောင်ပုန်းသို့၊ ဖုံးအုပ်ဝှက်ကွယ်၊ ရှက်စဖွယ်ဟု၊ ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်လျက်။ (ပြက်ရယ်ပြုကြလေသယောင်)။ ဇလန္တိ၊ နဘံထက်ညာ၊ ပံ့တက်ကာနှင့်၊ စက္ကဝါ နရန်း၊ ယှက်ဖြာသန်းလျက်၊ အံ့ဘနန်း....လူးလွန့်၍၊ မြူးကွန့် စမွယ်တော်မူကြပါကုန်၏။

တိဿဒတ်ထေရ်နှင့် ကျမ်းပင်လယ် အနန္တနယ သမန္တမဟာပကရဏ မည်သော ဤမဟာပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကြီး၏ နက်နဲ ကျယ်ပြောပုံကို လောကီဥဒါဟရုဏ်ပင် ပြရန်မရှိပေ။ သို့သော် အနည်းကပ်ဆုံးသော ဥပမာတခု ပေးပါဆိုလျှင် ပင်လယ်ပြင်ကိုသာ ညွှန်ပြရပေမည်။ မှန်သည်။ ပင်လယ်သည် ထောက်တည်ရန် ခက်ခဲအောင် နက်ရှိုင်း၏။ ကမ်းမမြင်အောင်လည်း ကျယ်ပြောလှဘိသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းသည် ပင်လယ်ဖြစ်၍ ပင်လယ်သည် ဤကျမ်းလောက် နက်ဝှမ်း ကျယ်ပြောနိုင်ရာသည်။

ပင်လယ်နှင့်ပဋ္ဌာန်း ပဋ္ဌာန်းနှင့်ပင်လယ်သည် ဘယ်သင်းကပို၍ နက်ရှိုင်းသနည်း? ကျယ်ပြောသနည်း?။

ဤအမေးအတွက် အဖြေကို **မဟာဂတိ ဂမိယ တိဿဒတ္တထေရ်**သည် ဖွေနည်း ဖြေကြားခဲ့ဘူးလေသည်။ တခါန်သောအခါတွင် ထိုမထေရ်သည် မဟာဗောဓိကို ဖူးမျှော်ရန် ကျွန်းသီဟိုဠ်မှ ဇမ္ဗူဒိပ်သို့ စီလွှမည်သော ပင်လယ်ခရီးဖြင့် သင်္ဘောစီး၍ ကြွတော်မူခဲ့သည်။ သင်္ဘောပေါ်မှနေ၍ ရေပြင်၏အဆုံးကို မျှော်ကြည့်၏။ သို့သော် ဤမှာဘက်ကမ်းလည်း လှမ်း၍ပင် မမြင်တော့ချေ။ ထိုမှာဘက်ကမ်းလည်း ရမ်းဆ၍ပင် မမြင်နိုင်လေ။ မျှော်လေတိုင်း ရေလှိုင်းတို့သာ ထင်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် မထေရ်သည် အဆိုပါအမေးကို **စိ**တ်ထည်းမှာ တွေးကြည့်မိလေသည်။ နောက်ဆုံး ထိုသို့တွေးလျက် နေစဉ်မှာပင် ဆိပ်ကမ်းကို မြင်ရလေတော့သည်။

အမှန်အားဖြင့် ပင်လယ်ဟူသည် အောက်ခြေတွင် မြေပြင်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ အထက်အဖို့တွင် လဟာပြင်ဖြင့် အနားကွပ်သည်။ တဘက်တွင် စက္ကဝါ တောင်တန်းဖြင့် ခါးပန်းသတ်၍ တဘက်တွင်မူ ဆိပ်ကမ်းဖြင့် နခမ်းသတ်ရမြဲသာ ဖြစ်လေသည်။

ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးသည်ကား ထက်,အောက်,ဝဲ,ယာ, ဘယ်မှာမှ ဆုံးကမ်း ပိုင်းခြား ကလနားသတ်မှတ်ချက်ဟူ၍ မရှိ။ နက်နဲ,ကျယ်ပြောလှဘိသည်။

ဤသို့ တွေးတောယင်း တရားသဘောကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ တထိုင်ခြင်းဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရှိတော်မူလေသည်။ (အောက်ပါ) ဂါထာဖြင့်လည်း ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဝမ်းမြောက်ဆုံးသောစိတ်ဖြင့် ဥဒါန်းကျူးရင့်တော် မူလေသည်။

အတ္ထေ-ဝ ဂမ္ဘီရဂတံ သုဒုဗ္ဗုဓံ၊
သယံ အဘိညာယ သဟေတုသမ္ဘဝံ။
ယထာနုပုဗ္ဗံ နိခိလေန ဒေသိတံ၊
မဟေသိနာ ရူပဂတံ-ဝ ပဿတိ [၁]။ ။

ဥာဏ်ဝဇီရနှင့် ဂမ္ဘီရ ရတနာကျမ်း

ဘုရားရှင်သည် ဤမဟာပဋ္ဌာန အဝင်အပါ အဘိဓမ္မာ ရတနာခုနှစ်ကျမ်းကို စတုတ္ထမြောက် ရတနဃရသတ္တာဟ၌ ဖံနေတော်မူစဉ် ဦးစွာပဋ္ဌမ သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသည်။ (အဘိဓမ္မာ တည်းဟူသော ရတနာခုနစ်ရပ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရာဌာနဖြစ်၍ "ရတနဃရ" ဟု ခေါ်သည်) ဓမ္မသင်္ဂဏီမှသည် (အစဉ်အတိုင်း) ယမိုက်ကျမ်းထိ သုံးသပ် ဆင်ခြင်တော်မူရာတွင် ခြောက်ဖြာသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည် ထွက်ပေါ်ကွန့်မြူးတော်မမူကြသေး။ ခုနစ်ကျမ်းမြောက်ဖြစ်သော ဤမဟာ

၁။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာ (နိဒါန်းအဖွင့်—၁၃)။

ပဌာန်းကျမ်းကြီးကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူသော အခါမှသာ ထွက်ပေါ်ကွန့်မြူး လာကုန်၏။ ကမ္ဘာလောကဓာတ်တခုလုံး မြေ, ရေ,လေထု တခုမကျန် သတ္တဝါနှင့် အရာဝတ္ထုမှန်သမျှသည် ရွှေစင်ဖြင့် သွန်းလုပ်သော ရွှေရုပ်ကဲ့အဟန် ရွှေရောင်ခြည် တို့ဖြင့် လိမ်းကျံလျက်ရှိခဲ့လေသည်။ [၁]ထိုအခါ တာရာ, နေ,လတို့သည် ကြည်ညိုရန် ခွင့်မရ, တောက်ပ, ခွင့်မရှိကြလေကုန်။

ယင်းသို့ မဟာပဌာန်း ကျမ်းကြီးကို သုံးသပ်ဆင်ခြင် ဉာဏ်သက်ဝင်သော အခါမှသာ ခြောက်ဖြာသော ရောင်ခြည်ညွန့်တို့ မြူးကွန့်လာရခြင်းမှာလည်း အကြောင်းမဲ့မဟုတ်ပေ။ အခက်ဆုံး နယသာဂရဖြစ်သော ဤမဟာပဌာန်းကျမ်း ကြီးသည် အထက်မြက်ဆုံး ဉာဏသာဂရဖြစ်သော သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ကြီး အတွက် စံချိန်ကိုက်လိုက်၍ ခက်ခဲနက်နဲသော သုဒ္ဒဒ္ဒသ,ဒုဗ္ဗိညေယျ,ဂမ္ဘီရသဘာဝ ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်ကြီးသည်လည်း ဤကျမ်းကြီး သို့ ဝင်ရောက်ကျက်စားသော အခါမှသာ စွမ်းရည်နှင့်တရား တသားတည်း ကိုက်ညီကာ လူးလာလှုပ်ရှား၍ စွမ်းအားရှိသမျှ ကျက်စားခွင့်ရပေတော့သည်။

ဥပမာအားဖြင့် တိမိရ, တိပိင်္ဂလ[၂] ခေါ်သော ငါးကြီးများသည် ယူဇနာ ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ဗောင်ဗင်နက်စောက် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်မှ သာလျှင် စိတ်နှောက်ကိုယ်ပါ ကျက်စားခွင့်ရလာကြသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ တနည်း အားဖြင့်•သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ကျဉ်းကျပ်သော ပတ္တမြားဂူလိုဏ်တွင် မလှုပ်နိုင် မရှားနိုင်အောင်ရှိခဲ့ရာမှ တောသုံးထောင် မြိုင်နက်သို့ ထွက်လာသော အခါတွင် လွတ်လပ်စွာ ဖြတ်သန်းပြေးလွှား၍ ကျက်စားနိုင် သကဲ့သို့လည်း ဖြစ်ပေသည်။

၁။ တသ္မိံ ဒိဝသေ အပရိမာဏေသု စက္ကဝါဠေသု အပရိမာဏာ သတ္တာ သဗ္ဗေ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ဝ အဟေသုံ။ ။ (မူလပဏ္ဏာသဋ္ဌ၊ ပါသရာသိသုတ္တ၊ ၉၀)

၂။ သမုဒ္ဒရာ၊ အဏ္ဏဝါဝယ်၊ မဟာတိမိလ၊ မစ္ဆရာဇာ၊ ငါးကြီးစွာကား၊ ယူဇနာ တွက်ဖွဲ့၊ ခုနစ်ဆဲ့ငါး၊ အလျားသချာ၊ ၊ပ။ မြူ သောခါမူ၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရှေ့မျက်နှာဝယ်၊ ယူဇနာအပြား၊ ငါးဆယ်တရာ၊ ရေပန်းဖွာ၍၊ ချာချာဖြိုးမောက်၊ မြစ်လုံးနှောက်၏၊ ခြောက် ထောင်လေးရာ၊ မဟာတိမိလ၊ မစ္ဆအရိုး၊ ငါးအမျိုးလည်း၊ တန်ခိုးတေဇာ၊ ကြီးမားစွာ နှင့်၊ ကမ္ဘာပတ်လုံးတည်လေသည်။

တိပိင်္ဂလ၊ မစ္ဆရာဇာ၊ ငါးကြီးစွာကား၊ ယူဇနာကိုးဆယ်၊ ရှည်သွယ်အလျား၊ ပ။ ထိုငါး မြူးခါ၊ ရှေ့မျက်နှာလျှင်၊ ယူဇနာပေါင်း၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ကုန်အောင်ရုတ်ရုတ်၊ သဲသဲလှုပ်၏၊ သမုဒ်မြစ်ရိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးနှင့်၊ အမျိုးငါးရာ၊ လေးထောင်သာ၍၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်လေသည်။

(ရေစကြိုဆရာတော်ကြီး "အရှင်ဝရသမ္ဗောဓိ"သည် အာဒိကပ္ပ ကမ္ဘာဦးကျမ်းကို မှီငြမ်းပြု ရေးသားသော ၁၂၆၇-ခုနှစ်ရိုက် "လောကဓာတ်ပုံ ရွှေကြေးမုံကျမ်း" ၃၄-မှ)

သဏ္ဍာန် သူ့ခုမဖြစ်သော အဘိဓမ္မာသဘာဝကို ကြံဆတော်မူရသဖြင့် စိတ်ဓာတ်လည်း ကြည်လင် သန့်စင်သော ရုပ်ဓာတ်ကြောင့် တဖျတ်ဖျတ် လွန့်လူး၍ ကွန့်မြူးသော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်စိုင်တို့သည် လောကဓာတ်, တခရိုင်လုံး ယခုတိုင် မရပ်မနားဘဲ ဖြစ်သွားလျက် ရှိသေးကြောင်း **[မူလပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ, ပါသရာသိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ၂၉-၃]** ဤသို့ မိန့်ဆိုထားပေသည်။

တံဒိဝသံ စ ပန ဘဂဝတော သရီရာ နိက္ခန္တာ ယာဝဇ္ဇဒိဝသာပိ တာ ရသ္မိယော အနန္တာ လောကဓာတုယော ဂစ္ဆန္တိယေဝ''

ဤနှင့်အလားတူပင် မယ်တော်မိနတ် နို့ဖိုးဆပ်တရား ဟောကြားရန်အကြွ ကဏ္ဍသရက်ဥယျာဉ်၌ ယမိုက်ပြာဋိဟာ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ဖြာတို့သည်လည်း စကြဝါလောကဓာတ် ပတ်ကုံးဝန်းကျင် ယခုပင်မက သာသနာနှစ်သက္ကရာဇ်ကုန်ဆုံးသည်အထိ တည်ရှိဦးမည်ဖြစ်ကြောင်းကို **[ဗောဓိဝံသအဋ္ဌကထာ အာနန္ဒာဗောဓိအခန်း စာမျက်နှာ ၁၁၁-နှင့် အနာဂတဝံသအဋ္ဌကထာ နိဒါနဝဏ္ဏနာ၃]** အဆိုရှိသည်မှာ—

''အာပရိယန္တာသု လောကဓာတူသု ယာဝ သာသနန္တရဓာနာ ပဝတ္တန္တိ''[၁]။

''အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော? အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော?၊ အဟောဝတာ-ယံ အစိန္တေယျာ ဂုဏော အစိန္တေယျော'' ဟု အံ့မော၍လည်းမပြီး ချီးကျူး၍ပင် မကုန်နိုင်ပါတကား။

ရက်ပေါင်းကိုးဆယ် နတ်ပြည်ဝယ် ဤအဘိဓမ္မာဒေသနာကို နတ်တော်တွတ်တွတ် ရှတ်ဆိုကာ စ,တင် ဟောကြားတော်မူရာကား တာဝတိံသာ နတ်ပြည် ဖြစ်၏။ ''မယ်တော်မိနတ် နို့ဖိုးဆပ်တရား'' ဟူ၍ပင် ဆိုစမှတ်ပြုကြလေသည်။ ထိုသို့ ဟောကြားရာ ကာလချိန်တာကို စိစစ်မည်ဆိုလျှင် လူတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် ဝါတွင်းသုံးလ (ရက်ပေါင်းကိုးဆယ်) **ဟု** ဆိုနိုင်သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်တို့၏ သတ်မှတ်ချက် ချိန်တာနှင့်ဆိုလျှင် ဘာမျှပင် မကြာပေ။မိနစ်ပိုင်းမျှသာရှိလေသည်။အကယ်တိ တွက်ချက်ကြည့်လျှင် **လေးမိနစ်နှင့် သုံးပြန်မျှသာ** ကြာကြောင်း တွေ့နိုင်ပေသည်။

ခုနစ်ဝါကား၊ နတ်ရွာကျော်ရှိန်၊ တာဝတိံသာ၊ မုနိန်ဘုန်းထွတ်၊ ဝါဆိုလတ်၍၊ မိနတ်သားမင်း၊ မည်ရင်းခေါ်ညီ၊ သန္တုသိတ၊ အစတည်မူ၊ အမှူးပြု၍၊ ချင်းစုအပေါင်း၊တသောင်းလောကဓာတ်၊သိကြားနတ်က၊

၁။ ဤရောင်ခြည်တော်နှင့် ပတ်သက်၍ စောဒကတက်လိုမူ မန်လည်နှင့် မင်းကွန်း ဆရာတော်တို့၏ ''သတပဒိကာပုစ္ဆာ''ကို ဦးစွာကြည့်ပါလေ။ ။

မိုးထွတ်ဖြဟ္မာ၊ စည်းဝေးရာတွင်၊ တဝါပတ်လုံး၊ ခန့်ချုံးစင်ကြယ်၊ ရက်ကိုးဆယ်ဟု၊ လူဝယ်နေကျ၊ မှတ်သားကြ၏၊ တာဝတိံနှတ်၊အမှတ်တူညီ၊ လေးဗီဇနာ၊ သုံးပြန်သာဟု၊ မကြာလျင်ထွေ၊ မှတ်ကြလေ၏"။

(ဓမ္မရာသိပျို)[၁]

ထိုမှတဖန် လူသားတို့၏ သတ်မှတ်ချက်ချိန်တာအားဖြင့် တဝါတွင်း (ရက်ပေါင်းကိုးဆယ်)တွင် အဘယ်ကျမ်းကို အဘယ်နှစ်ရက်ကြာမျှ ဟောကြားရသနည်း?

အဖြေကား ခိုင်လုံသော ကျမ်းဂန်တွင် မတွေ့ရှိရပေ။

သို့ရာတွင် ဆရာစဉ် သမားအဆက်ဆက် ရှေးသူဟောင်းတို့၏ မှတ်သားချက်ကိုကား တွေ့ရှိ ကြားဘူးသသူများလေသည်။ စာရေးသူတို့လည်း ထိုသည့်မှတ်သားချက်ကို နှုတ်တက်လွယ်ကူစေရန် ကဗျာဖြင့် မှတ်တမ်းပြုခဲ့ဘူးသည်မှာ—

ဓမ္မသင်္ဂဏိ၊ဘင်္ဂ၊ဒွါဒသရက်စီ။ ။ခြောက်ရက်ကြာ-ကျမ်းဓာတုကံ၊ ရယ်နှင့်၊ပုဂ္ဂလာ၊ခုနစ်ရက်၊ဟောမြွက်ခဲ့သည်။ ။ကထာဝတ်၊ရက်ရှစ်ညီ ဝီသာပ ယမိုက်ကျမ်း။ ။ပဋ္ဌာန်၊ပဋ္ဌာန၊ရယ်လို့၊ လ၊သုံးလီမယ်တော်မိကို၊ဟောသည့်ရက်တမ်း။

အထက်ဆုံး ဥာဏ်သော်မှ တသက်လုံး ပြန်၍မကုန်နိုင် လေးဗီဇနာနှင့် သုံးပြန် (သို့မဟုတ်) ရက်ပေါင်းကိုးဆယ် ကာလပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူသော အဘိဓမ္မာကို သချ်ာအားဖြင့် ခုနစ်ကျမ်းဟု ဂဏန်းတပ်၍ နခမ်းသတ်ထားသော်လည်း ဒေသနာတော်အားဖြင့် အလွန်တရာမှများပြားလှပေသည်။ သမုဒ္ဒရာရှိ ရေစက်ကိုမူ ချင့်တွက်၍ ရနိုင်စရာရှိပေသေးသည်။ ဤ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကိုကား ရေတွက်ဖော်ပြရန်ပင် ဂဏန်းမရှိတော့ချေ။ အဘဲ့ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရားရှင်တို့မည်သည် ဘတ္တာနုမောဒနကာလ အချိန်တိုကလေးအတွင်းမှာပင် ဆွမ်းနုမော်တရားသည် ဒီဃနိကာယ်၊မဇ္ဈိမနိကာယ်ကျမ်းကြီးများ ပမာဏရှည်ရှည်လျားလျား များပြားကုံလုံပြည့်စုံလှပေသည်။ ပစ္ဆာဘတ္တ ဆွမ်းတရားသည်လည်း သံယုတ္တနိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်ကြီးများလောက်ပင် ရှည်လျား များပြားလှဘိသည်။ ဆောလျင်တမှုတ် ချက်တဖြုတ် လျှပ်တပြက် ရုတ်တရက်သုတ်သုတ် ဖြုတ်ချည်းရှုတ်ခြည်း တထိုင်တည်း တာတိုအချိန်တွင်း၌ ဟောကြားတော်မူသော ဒေသနာသည်ပင် သို့စင်လောက် ဂဏန်းကြီးနေလျှင် ရက်ပေါင်းကိုးဆယ်

၁။ ပုခန်းကြီးဆရာတော်"**အရှင်ကုမာရကဿပ**"ရေးသားသော "**ဓမ္မရာသိပျို**" ပုဒ်ရေ ၂၉-ဘွင်ရှု။

မယ်တော်မိနတ် နို့ဖိုးဆပ်တရားကို မည်မျှရှည်လျား များပြားနိုင်ကြောင်း ရိပ်စားနိုင်စကောင်းရာပြီ။

အကျဉ်းအားဖြင့်ဆိုရသော်.... "**ခြောက်သောင်းတိုက်တိုက်၊ ခံ့သည့်ပိုက်ကို၊ ရပ်ကြိုက်သင်ကြူး၊ ပန်းနှယ်ဖူးလျက်၊ နွယ်ခြူးရင်းကိုင်၊ စင်လုံးယိုင်သို့**"ဟု **ရှင်မဟာသီလဝံသ** ချီးကျူးတော်မူသကဲ့သို့ ရပ်သော ခြေဖြင့်ပင် ဂါထာ တသောင်း ငါးထောင်, ပုဒ် ခြောက်သောင်းတို့ကို စင်လျက် သင်ယူ့ပို့ချ, ဟောပြနိုင်စွမ်းတော်မူသော, မိုးသီး မိုးပေါက်ကိုပင် ရေတွက်နိုင်သည့် ဉာဏ် ရှိတော်မူသော, တိပိဋကဓရ ဖြစ်တော်မူသော,အဘိမတ္တာသတိမာ-အဘိမတ္တာဂတိမာ-အဘိမတ္တာဓိတိမာ ဖြစ်တော်မူသော ဗဟုသုတတေဒဂ် ရရှိတော်မူသော ရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်မြတ်ကြီးသော်မှ ဤအဘိဓမ္မာ ရက်ကိုးဆယ် ဒေသနာကို ဘဝပေါင်း အရာအထောင်ပတ်လုံးပင် ပြီးဆုံးအောင် သရဇ္ဈာယ်ရွတ်ဖတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ချေ။ ဤမျှပင် ကျယ်ဝန်းလှပေသည်တကား[၁]။

ဤကျမ်းမဟာကို ပထျာဖြန့်၍ကြည့်လျှင်

ဤပြဆိုပြီး ဝတ္ထု,ဥပမာ,သာဓက အတန်တန်တို့ဖြင့်ပင် အဘိဓမ္မာ၏ ဂမ္ဘီရသရုပ်သည် ပြည့်စုံလောက်ပြီဖြစ်၍ ထပ်မံ ဖော်ထုတ်ဖွယ်လိုတော့မည်မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် **ကျမ်းကြီးပဋ္ဌာန်း, ကျမ်းငယ်ဆန်း, ကျမ်းလတ် ဓာတုကထာ**"ဟု ဆရာစဉ်ဆက် မြွက်ခဲ့သော ဥဒါန်းအရ မဟာတပ်ရသော ဤပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၏ နက်နဲပုံကို အတန်ငယ် ဖော်ပြလိုပေသေးသည်။

ယခုရှိနေသောပါဠိတော်သည် သင်ရိုးမျှသာဖြစ်ပေသေးသည်။မြတ်စွာဘုရားရှင် တာဝတိံသာဓမ္မသဘင်တွင်ဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဒေသနာစဉ်ကား အလွန်ပင် ကျယ်ဝန်းများပြားလှပေသည်။ထိုကျယ်ဝန်းသော ဒေသနာအစဉ်ကို ဂဏန်းတင်၍ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လက်ဖျစ်တီး၍ အံ့ချီးလောက်အောင်ပင်တွေ့ရပေမည်။ **မဟာပကရဏအဋ္ဌကထာကြီး၌** ဖွင့်ပြသော နည်းအတိုင်း စည်းစံနစ်တကျစွာတွက်ချက်၍ ကြည့်ပါမူ....ကုဋေလေးသောင်းပင် ကျော်နေပေသည်။ **အတိအကျဖော်ပြရသော်** (၄၀၄,၈၄၇,၅၃၃,၂၄၇) **ကုဋေပေါင်း လေးသောင်း လေးရာ့ကိုးဆဲ့ လေးကုဋေနှင့် ရှစ်သန်း ငါးသိန်း သုံးသောင်း သုံးထောင့် နှစ်ရာ့ လေးဆဲ့ရှစ်တိတိ** ရှိလေသည်[၂]။ သို့သော်- ဤဂဏန်းကြီးများတွင် ဝိဿဇ္ဇနာအတွက် ဂဏန်းများမပါရှိသေးချေ။ ပုစ္ဆာအတွက် သက်သက်မျှသာ

၁-အဋ္ဌသာလိနီ-နိဒါနကထာ

၂။ ဤမဟာပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၏ ဆန်းကြယ်များပြားပုံကို စေ့စုံစွာ ပထျာဖြန့်တွက်၍ ဇယားကွက်ချ,ပြီးပြထားသည်ကိုလည်း ဤနိဒါန်း၏နောက်ဆက်တွဲတွင် ကြည့်ရှုတော်မူကြပါရန်—

ဖြစ်လေသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်ပြသောအတိုင်း ဇာတ်, ကာလ,ဘုံ, သန္တာန်, ခန္ဓာ,သမ္ပယုတ္တဓမ္မများဖြင့် ထပ်ဆင့်ဝေဖန်ရသော် အနန္တနယ အဖြစ် သာ၍ ထင်ရှားနိုင်ပေမည်။

ဤသို့ ပထျာဖြန့်ခင်း၍ ရှိရင်းစွဲပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ကို ပုံကြီးချဲ့ရိုက်နှိပ်ပြရလျှင် ယခုလက်ရှိ စာအုပ်မျိုးပေါင်း သောင်းသိန်းသန်းမက ကုဋေအထိရောက်ရှိနိုင်လေသည်။

သို့သော်- ယင်းသို့အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆိုဟောကြားတော်မူသော ဝိတ္ထာရဒေသနာ မြွက်များသည်ကား နတ်နားတည်းဟူသော ခွက်သိဂီအတွက်သာ သက်သက်လောင်းထည့်ခဲ့သော ဓမ္မစက်ခြင်္သေ့ဆီများသာဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ဓမ္မသေနာပတိ ရှင်သာရိပုတြာသည်ပင် ဤမျှများပြားစွာ မနာယူခဲ့ရပေ။ ဘုရားရှင်သည် သူ့အား နတ်ပြည်တွင် ဟောကြားပြီးသမျှ နေ့စဉ်ပင်ပြန်ကြ၍ ဟောပြသည်မှာ "ငါယနေ့အတွက် ဤရွေ့ဤမျှ ဟောပြခဲ့ပြီးပြီ"ဟု (အရိပ်ပြ အကောင်ထင် တထွာပြတတောင်မြင်သော) ဉာဏ်ကြီးရှင် ရှင်သာရိပုတြာအား ချုံး၍သာ အမြွက်မျှဟောပြခဲ့ပေသည်။ တဖန်...ရှင်သာရိပုတြာက သူ၏တပည့်သား ငါးရာသော ရဟန်းတို့အား ချုံးပြီးကိုတဖန်ချဥ်း၍ အကျဉ်းမျှသာ ဟောပြတော်မူပြန်သည်။ ယခုပါဠိတော်ကိုလည်း ဤဝါစနာမဂ္ဂအတိုင်းသာ သံဂါယနာတင် အတည်ပြုထားခဲ့ကြပေသည်။

> **"တထာဂတေန ဟိ သဗ္ဗမ္ပေတံ ပဘေဒံ ဒဿေတ္ဝာဝ ဒေသေရိသာယ ဓမ္မော ဒေသိတော။ ဓမ္မသေနာပတိဿ ပန တေန ဣဒ္ဓိဒဥ္ဓ ဒေသိတန္တိ သင်္ဂဟိတ္ဝာ နယဒဿနမတ္တေနေဝ ဒေသနာ အက္ခာတာ။ ထေရေနာပိ သံခိပိတွာဝ ဝါစနာမဂ္ဂေါ ပဝတ္တိတော။သော ထေရေန ပဝတ္တိတနယေနေဝ သင်္ဂီတိကာလေ သင်္ဂဟံ အာရောပိတော"။**

[ပဋ္ဌာနပ္ပကရဏအဋ္ဌကထာ-၄၀၆]

ယခုအခါတွင် သင်ပြနေကြသည်မှာ ချုံးပြီးသားကိုတခါချဥ်း၍ အကျဉ်းမျှသာဖြစ်သော ဤပါဠိတော်ကိုပင် ထပ်၍တဖန်လျှော့နေကြရပြန်ချေပြီ။သို့ဖြစ်ရာ ပရိယတ္တိ သာသနာကွယ်ပုံကို ပြသော [**ပါထိကဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ သမ္ပသာဒနိယသုတ် ၇၂-လာ**]

> **"တဒါ ပဋ္ဌမံ အဘိဓမ္မပိဋကံ နဿတိ။တတ္ထ ပဋ္ဌာနံ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ အန္တရဓာယတိ"**

ဆိုသည့်စကားနှင့် ထောက်ထားကြည့်ရှုလျှင် များစွာရင်နင့်ဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိတ္ထာရအားဖြင့် သင်ကြားပို့ချမှု မပြုနိုင်ကြစေကာ ခေတ်ကာလ

အခြေအနေအရ ဝါစနာမဂ္ဂသင်ရိုးပါဠိတော်မျှကိုမူ မဟုသာဟ ဝီရိယသဒ္ဓါခေတ် ဖြင့်တတ်စွမ်းသောအလျောက် မပျောက် မပျက်မယိုမယွင်းရအောင် ကြိုးစား၍ သင်ယူ ပို့ချသင့်ပေသည်။

ဘုရားရှင်၏ စကားတော်လျှင်မြန်ပုံ

ယင်းသို့ ဂဏန်းချ၍ပင် မရနိုင်လောက်သော တရားစကားတော်များကို တိုတောင်းလှသော အချိန်တွင်း ဝယ် အဘယ်ပုံ ဖြစ်နိုင်ပါမလဲ....ဟု မေးခွန်းထွက်လာစရာ ရှိပေသည်။ ဒေသနာနှင့် အချိန်အခါသည် လွန်စွာ ကွာခြားနေသဖြင့် မေးလည်းမေးသင့်လှ၏။ အဖြေကား ဤသို့ ဘုရားရှင်၌ သာမန် လူသားထက် ထူးခြားချက်သည် အဖက်ဖက်မှာပင် တည်ရှိနေသည်ကို လက်ခံကြည်ညိုနိုင်ပြီဟု ဆိုလျှင် ဤနေရာ၌ စကားနှင့်ပတ်သက်သော ထူးခြားချက်ကိုပါ ဆက်လက် ကြည်ညိုစေချင်ပါသေးသည်။

ဘုရားရှင်သည် တရားစကား ဟောကြားတော်မူရာ၌ အသံတော်ရှစ်ပါး[၁] မျှသာ ထူးခြားနေသည်မဟုတ်။ လျှင်မြန်သွက်လက်သော ထူးခြားချက်ဂုဏ်နှင့် လည်း ပြည့်စုံတော်မူလေသည်။

ကျေး (ကျည်းကုလား?) တို့၏ စကားတခွန်းသည် သာမန်လူတို့၏ စကား လေးခွန်းနှင့် အချိန်ညီမျှလေသည်။ ရှင်အာနန္ဒာ၏ စကားတခွန်း ဆိုချိန်သည် ကျေးတို့၏ ရှစ်ခွန်းနှင့် ညီမျှ၏။ ဘုရားရှင်၏ စကားတော် တခွန်းသည်ကား ရှင်အာနန္ဒာ၏ တဆဲ့ခြောက်ခွန်းသောစကားနှင့် ညီမျှပြန်သည်။ဤနည်းအားဖြင့် သာမန်လူသားတို့၏ စကားတခွန်း ပြောဆိုနေချိန်မှာပင် ဘုရားရှင်သည် စကား ခွန်းပေါင်း ငါးရာ့တဆဲ့နှစ် (၅၁၂) ခွန်း မိန့်ကြားပြီး ဖြစ်လေသည်။

> "ပရမေဘုန်းကျော်၊ ဟောလှစ်ဖော်သည့်၊ နှုတ်တော်မြန်ထက်၊ လျှင်ခြင်းတွက်မူ၊ အသက်ရှိဆန်း၊ လူဗိုလ်ဝန်းတို့၊ တခွန်းဟခါ၊ ကျေးတို့မှာမူ၊ လျှင်စွာလေးဆ၊ ရွရွပီထွေ၊ ဆိုနိုင်လေ၏၊ဖြစ်ပြေလျှင်ထန်၊ ရှင်အာနန်ကား၊ အမှန်ရှစ်ချက်၊ ကျေးထက်တက်၏၊ အဖက်မရှိ၊ မြတ်မုနိကား၊ လျှင်ဘိတုံစွာ၊ အာနန္ဒာထက်၊ သိသာလှထွန်း၊ ဆဲ့ခြောက်ခွန်းဖြင့်၊ ဖြန်းဖြန်းမိန့်နိုင်၊ လျှင်ခေါင်တိုင်၏၊ ဖြိုးလှိုင်များထွေ၊ လျှင်ခြင်းရေမူ၊ ဗိုလ်ခြေအဝန်း၊ လူမည်ဆန်းထက်၊ အစွန်းဆဲ့နှစ်၊ ငါးရာဖြစ်၏၊ သစ်သစ် ညှာ့်နွေ့၊ ဟောသရွေ့ကို၊ ဘုန်းဟေ့မှုနိန်၊ ဆွမ်းခံချိန်ဝယ်၊ အစိန္တေယျ၊ နိမ္မိတဟု၊ ဗုဒ္ဓဘုန်းရှင့်၊ ဟောပေလင့်၏" ။ ။(ခမ္မရာသိပျို)

၁။ သန့်ရှင်း, သာယာ,၊ လွန်သိသာ,၊ နာဖွယ်, မပြန့်ပေါ်,။ လုံး, နက်, ပဲ့တင်,အဌအင်၊ မြဲဘုရှင်အသံတော်။ ။ [မောင်းထောင်ဆရာတော် အရှင်ပညာသာမိ(ရာဇဂုရု)၏ အဘိဓာန်ဋီကာနိဿယ]။

သို့ရာတွင် ဤပျို့ဆရာ (ပုခန်းကြီး အရှင်ကုမာရကဿပ)၏ သာဓကပြုရာ အဋ္ဌကထာ, ဋီကာကိုကား မတွေ့မိသေးချေ[၁]။ လောကီပုဂ္ဂိုလ်(ပကတိလူ)များ၏ စကားတခွန်းလျှင် ရှင်အာနန္ဒာကရှစ်ခွန်း, ရှင်အာနန္ဒာတခွန်းလျှင် ဘုရားရှင်က တဆဲ့ခြောက်ခွန်း။ တဖန် လူသာမန်တို့တခွန်းလျှင် ဘုရားရှင်က တရာ့နှစ်ဆဲ့ရှစ် (၁၂၈) ခွန်းလျှင်မြန်ကြောင်းကိုကား **သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ** (ပထမပါရာဇိက, သုဒိန္နဘာဏဝါရ, ပဉ္စမပညတ္တိ စာမျက်နှာ-၃၀) တွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

> **"ယထာ ဟိ လောကိယမဟာဇနာ ကေံ ပဒံ ကထေန္တိ တာဝ အာနန္ဒတ္ထေရော အဋ္ဌ ပဒါနိ ကထေတိ။ အာနန္ဒတ္ထေရေန ပန ဧကံ ပဒံ ကထေန္တေယေဝ ဘဂဝါ သောဠသပဒါနိ ကထေတိ၊ ဣမိနာ နယေန လောကိယဇနေဿ ဧကပဒုစ္စာရဏက္ခဏေ ဘဂဝါ အဋ္ဌဝီသာသတပဒါနိ ကထေတိ။ ကသ္မာ? ဇိဝှါမုဒုတ္တ ဒန္တာဝရဏာံ သုဖုသိတာံ ဝစနံ အဂဠိတံ ဘဝင်္ဂပရိဝါသော လဟုကော"**

ဤသို့ ထူးခြားချက်ရှိနေခြင်းမှာလည်း "တန်ခိုးတော်ရှင်ဖြစ်သောကြောင့်" ဟု ဝေးဝေးလံလံ ရှာကြံအကြောင်းပြုရမည့် ထူးခြားချက်များ မဟုတ်ပေ။ အမှန်အားဖြင့် နူးညံ့သောလျှာ, ကောင်းစွာကျစ်လစ်သော နှုတ်ခမ်း စသည်ဖြင့် လက္ခဏာတော်ထူးခြားနေသည့်ပြင် စကားတော်လည်း မထစ်ငေါ့ခြင်း, သော့ လျှင်မြန်သော ဘဝင်စိတ်အယဉ်ဖြစ်ခြင်း စသည်ဖြင့် နီးကပ်သော ထူးခြားချက် အကြောင်းများ, များစွာပင် တည်ရှိနေပေသည်။ ယုတ်စွအဆုံး သုံးဆဲ့ခုနစ် ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားကို အသီးအသီး တခုစီ, တခုစီ မရည်ရွယ်ဘဲ တိုက်ဆိုင်၍ မေးခွန်းပြုလှာငြားအံ့....၊ မည်သူ၏ အမေးကို ပဌမ ဖြေ၍ မည်သူ၏အမေးကို ဒုတိယဖြေသည် စသည်ဖြင့် မသိရ, မသိနိုင်လောက်အောင် ဘုရားရှင်သည် ရုတ်တရက်ပင် အဖြေစကား မိန့်ကြားတော်မူနိုင် လေသည်။

(ရုတ်တရက်ဆိုရာ၌ အတတ်ကျွမ်းဆုံးသော လေးသမား၏ ပစ်ခတ်သောမြှားသည် ထန်းရိပ်သို့ တထွာလေးသစ်မျှ မဖြတ်ဝင်မီပင် အကျယ်တဝင့် ဖြေနှင့်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်)။

၁။ (ရာဇဂုရု) မုံတိုင်ပင်ဆရာတော်ကြီး၏ "သုံးပုံအိတ်ထောင့်, သုံးပုံတံချူကျမ်း' တွင်လည်း လက်ာစပ်ဆိုလျက် ရှိသည်။ နိုင်လုံသော သာဓကမရှိလျှင်ကား ဤ ဆရာတော်ကြီးများသည် စပ်ဆိုတော်မူမည်မဟုတ်၊ စာရေးသူတို့၏ မန့်စပ်ခြင်းမျှ သာဖြစ်ရာ၏။ ။

ဤမျှ စကားအရာတွင် လျှင်မြန်သွက်လက်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၌ "ရက်ပေါင်းကိုးဆယ်နှင့် မယ်တော်မိနတ် နို့ဖိုးဆပ်တရားသည် ဤမျှ များပြားနိုင်ရာသလော"ဟု စောကြောရန် လိုမည်မထင်ပေ။ တွေးတောရန်လည်း မလိုအပ်တော့။

နယသာဂရဖြစ်သော မဟာပကရဏပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးနှင့် ဉာဏသာဂရဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သခင် ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး၏ အံ့ချီး၍ပင် မကုန်နိုင်သော အနန္တဂုဏ်တော်ကို သရုပ်ဖေါ်ရန် အသုံး, စာလုံးပင် ရှာမရနိုင်တော့ပြီဖြစ်ရကား "ဗုဒ္ဓေါပိဗုဒ္ဓဿဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ" ဂါထာကိုရွတ်အံ၍—

> "တကမ္ဘာလျှင်၊ မဟာမြဲဟူ၊ လျှာကုဋေဖြင့်၊ ဆန်းနေဂိုဏ်းညီ၊ ဂါထာသိ၍၊ ကျူးချီမြွက်ဖော်၊ ဆိုလှည့်သော်လည်း၊ဘုန်းတော်ကဲလွန်၊ အနေကန်ကို၊ ဝေဖန်ချီးမြှောက်၊ ပြီးမရောက်လိမ့်"[၁] ဟူသော (ရှင်ပုညာဘိဝံသ၏) စကားရပ်ဖြင့်ပင် အနားကွပ်လိုက်ပါ၏။

အဘိဓမ္မာ၏ လက်ရှိအခြေအနေ

ဤပဋ္ဌာန်း အရကောက် ကျမ်းကြီးသည်လည်း ပဋ္ဌာန်း၏ ခံရပ်ကို ပြတ်သားစွာ ဖြေရှင်းနေသော "ပဋ္ဌာန်းမြန်မာ အဋ္ဌကထာကြီး"ဟုပင် ဆိုစလောက်သည်။ အဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာ,အနုကျမ်းများမှ ဆန်းပြားသောအဓိပ္ပါယ် ဆစ်ဖုအမြုတေရတနာမှန်သမျှကို တခုပင်မကျန်ရအောင် မြုပ်နှံထည့်သွင်း ထားပြန်သောကြောင့် "အဘိဓမ္မာရတနာတံတင်းကြီး" ဟုလည်း ခေါ်သင့်ပေသည်။ အခေတ်ခေတ်တိုင်းတွင် ဤမျှ ဆစ်ပိုင်းကျသော "မြန်မာအဋ္ဌကထာကြီး" ကား ဌာနနှင့်လည်းကိုက်ညီတော်၍ ကာလအလိုက် အကြိုက်နှင့်လည်း ဆိလျော်၍သာ နေဦးမည်ပင်။ ပဋ္ဌာန်း သာသနာဝင် တခေတ်မှာ အစားထိုးပြောင်း၍ မဖြစ်နိုင်သေးရကား ဟောင်းလျက်ပင် သစ်လွင်နေဦးတော့မည်။

အဘိဓမ္မာရတနာသေတ္တာကြီးမှာ အနှစ် နှစ်ရာ တိုင်တိုင်ပင် ဆရာတပည့် အဆက်ဆက် လက်အဆင့်ဆင့် အဆင်သင့် လွှဲပြောင်းယူဆောင်ကာ ခေတ်အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ကြစေပြီ။ သို့ကြောင့်လည်း အနှစ်နှစ်မှ တင်ရှိလာခဲ့သော အညစ်အကြေးများနှင့်လည်း ရောထွေးယှက်တင်လျက် ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုသည့် ကြေးညှော်များကို ဆေးလျှော်တိုက်ချွတ်ရန် အခွင့်ကား သင့်နိုင်ခဲဘိတောင်း။

ယခုမူ နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ ဦးစီးကြိုးကိုင် မဏ္ဍိုင်သဖွယ် ဖြစ်ကြသော ပဌမဥက္ကဋ္ဌကြီး **သတိုးသီရိသုဓမ္မ ဆာဦးသွင်**, ၎င်းပြင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ

၁–"ရှင်ပုညာဘိဝံသ-စလေဦးပုည"ရေး "ရတနာနဒီမော်ကွန်း"

သတိုးသီရိသုဓမ္မ, အဂ္ဂမဟာသရေစည်သူ တရားဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း **ဦးသိမ်းမောင်**နှင့် အကျိုးတော်ဆောင်စာချီ တရားဝန်ကြီး **သတိုးမဟာသရေစည်သူ ဦးချန်ထွန်း** စသော သာသနာ့ပြု ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ ကြီးမားသော စေတနာကို အခြေခံအကြောင်းသင့်၍ သုတ်သင် ပြင်ဆင်ခွင့် ကြုံကြိုက်ရပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဘိဓမ္မာ စာသင်သားတို့အတွက် လာဘ်ကောင်းတကွက်, ချက်ကောင်းတခု ဟူ၍ပင် ဆိုရပေမည်။

ထိုထက်ပင် ပို၍ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ကောင်းသည်မှာ ဤကျမ်းစာ ပြင်ဆင်ရေးကို **ကျေးဇူးတော်ရှင် "အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု" မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး**အား လျှောက်ထား တောင်းပန်၍ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ရန် လွှဲအပ်ကြခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရှင်ငယ်ရဟန်းငယ်ဘဝမှ စ,ကာ အဘိဓမ္မာကန္တာရခရီးကို ဦးစီးရှေ့ဆောင်၍ လျှောက်ခဲ့သည်မှာ အကြိမ်အခေါက်ပေါင်းပင် မရေတွက်နိုင်အောင် ရှိခဲ့ပေပြီ။ ထို့ကြောင့်လည်း အဘိဓမ္မာကန္တာရခရီးလမ်းဝယ် ဖြတ်သန်းသွားလာရာ၌ "ဘယ်နေရာတွင် ဘာရှိသည်၊ ဤဟာသည် လမ်းမှန်, ဤဟာသည် လမ်းမှား" ဟု အများဆုံးတွေ့ရှိညွှန်ကြားတော်မူနိုင်ခဲ့သော အဘိဓမ္မ ကန္တာရမဂ္ဂဒေသက အဘိဓမ္မပါရဂူ ဖြစ်တော်မူခဲ့လေသည်။ လမ်းမှန်နှင့်လမ်းမှားကို စမ်းတဝါးဝါး လျှောက်ရန်ပင်မလိုလောက်အောင် အချိန်ရှိသမျှ ညွှန်ပြခဲ့, ညွှန်ပြနေဆဲ, ညွှန်ပြလတ္တံ့ ဖြစ်တော်မူသည်။

အထူးသဖြင့် အဘိဓမ္မာကို သာမန်အရပ်သားများပင် နားဝင် နိုင်လောက်သော နယူပဒေသ သင်ပြနည်းစံနစ်သစ်များကို ခေတ်ဉာဏ်သို့ သက်ဝင်အောင် တစတစတီထွင်၍ တနေ့လျှင် သုံးဝါရ် (သုံးကြိမ်)အနည်းဆုံးသင်ပြတော်မူဆဲပင် ဖြစ်ပေသည်။

ရှင်သာရိပုတြာလျှင် အမွန်အစ ပဘဝဖြစ်သော အဘိဓမ္မာဒေသနာကို ရှင်သာရိပုတြာ၏ သိဿာနုသိဿ တပည့်သားအဆက်ဆက်တို့သည် အဆင့်ဆင့်လက်ကမ်းကာ အဘိဓမ္မာသာသနာကို ပြုစုတော်မူခဲ့ကြသည့်နည်းတူ ယနေ့ဗမာပြည်၏ အဘိဓမ္မာ သာသနာဝင်တွင်လည်း များစွာသော အဘိဓမ္မာ လေ့လာသူတို့သည် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏သင်ပြနည်းနယူပဒေသကိုဥပနိဿယအခြေခံကာ အဘိဓမ္မာ ပြန့်ပွါးရေးအတွက် လက်ဆင့်ကမ်း သင်ယူပို့ချတော်မူခဲ့ကြလေ

သည်။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ယခုအခါတွင် အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်သံသည် ပဲ့တင်ထပ်မျှ လွှင့်ပျံ့နေဆဲပင် ဖြစ်ပေသည် [၁] ။

အဘိဓမ္မာသာသနာအတွက် သင်ကြားပို့ချမှုနှင့် ပတ်သက်၍ကား ယနေ့ အခြေအနေမှာ များစွာအားတက်ဖွယ်ရာရှိသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသေးသည်။

နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ ကြိုးစားချက်အရ ဖြစ်ပေါ်လာသော အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲများတွင်လည်း အမျိုးသမီးများပင် တခဲနက်ဖြေဆိုအောင်မြင်နေကြသည်ကို တွေ့ရပေသည်။(အားတက်ဖွယ်ရှိလေစွ)။

အဘိဓမ္မာကို ကောင်းစွာသတ်ကြလေပြီ

သို့ရာတွင် ဟောပြောမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေးက ထက်ပင် ယုတ်လျော့နေသည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်ရှေးမြန်မာဘုရင်များ လက်ထက်တော်တွင် ပဋ္ဌာန်းဇရပ်များ ဆောက်လုပ်ကာ ပဋ္ဌာန်းတရားကို သီးသန့် ဟောကြားနာယူခဲ့ကြသော အလေ့ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။ အထူးသဖြင့် "**ဝမ်းဘဲ အင်းစံမင်းတရား**"ဟု ထင်ရှားသော ရမည်းသင်းမင်းကြီး မင်းရဲကျော်ထင် လက်ထက် သက္ကရာဇ် (၁၀၃၈) ခုနှစ်တွင် **ငရန်နတ်စက်ရောင် ဆရာတော်** (သိရီသဒ္ဓမ္မဃောသမဟာရာဇဂုရု) အရှင်၏ စီရင်ညွှန်ပြချက်အရ ဂူတော်သစ် ပဋ္ဌာန်းဇရပ်တွင် ပဋ္ဌာန်းတရားဟောကြားနာယူကြရသည်။ ထိုနှစ်ကဆုန်လပြည့် ကျော် ရှစ်ရက်နေ့မှစ၍ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများက ဦးစွာဟောကြားရသည်။ ထို့နောက် နယုန်လဆန်းတရက်နေ့မှစ၍ မွန်ဘုန်းတော်ကြီးများက ဟောကြား ရသည်။ ပဋ္ဌာန်းဓမ္မသဘင်ပွဲကြီးကို ဝံ့ချီးဆင်ယင်၍ ပြည်ခွင်အလုံး စုရုံးနာယူ ပူဇော်ခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရပေသည် [၂]။

ယခုကာလ ဓမ္မကထိကလောကတွင် "အဘိဓမ္မာမှမပါလျှင် တရားပင်မမည်ရာ သောကြောင့်" တရားဟောအပြီး (ဤသည်ကား သုတ္တန်ဒေသနာတော်မြတ် ဖြစ်ချေသည်။ အလွန်တရာ ကြားနာရခဲလှစွာသော အဘိဓမ္မာဒေသနာတော် မြတ်သည်ကား-ဟု စကားချီးကာ) "ကုသလာဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာ"မျှလောက် ကိုသာ တရားနားကွပ်၍ အဘိဓမ္မာတပ်ကြသည့် မကောင်းသောအကျင့်သည်

၁။ "ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ ကြောင်းရာထိန်မြိုး ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ကြားဘူးရုံ မျှနှင့် တခါတခဏ ဖြစ်ပေါ်ရသော သောမနဿ ပီတိသည် လူမင်း၏ဘဝခုနစ် ကြိမ်, နတ်မင်း၏ ဘဝခုနစ်ကြိမ် ခံစားရသည်" ဆိုသော "အရုဏဝတီသုတ် ဒေသနာ" သည် ဤဖြစ်ရပ်မှန်ကို ဖော်ပြရသော စေတနာ၏ အကြောင်းရင်း အခြေခံရာ ပဒဋ္ဌာန်ဖြစ်ပါသည်။

၂။ မောင်းထောင်မဟာဓမ္မသင်္ကြံ (မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကြီး)၏ သာသနာလင်္ကာရ (၁၇၀),မောင်းထောင်အရှင်ပညာသာမိ(ရာဇဂုရု)၏"သာသနဝံသပ္ပဒီပိကာ" (ပါဠိရေး)နှင့် ဘုရားဖြူ ဆရာတော် အရှင်ရာဇိန္ဒ၏ "သာသနဗဟုဿုတပ္ပ ကာသနီကျမ်း" (၉၅)၌ ရှုကြပါကုန်။

အတော်ပင် သန့်ရှင်းလာခဲ့ပြီ။ "အဘိဓမ္မာသတ်"ဆိုသော စကား၌ ပညတ်သွားရာ ဓာတ်သက်မပါစေသင့်။ (အချိန်မီ ပြုပြင်နိုင်ကြပါစေသတည်း)။

အမှန်အားဖြင့် ဓမ္မကထိကဟူသည် အဘိဓမ္မာကို မဟောကြားနိုင်, မဟောကြားပါက ဓမ္မကထိကအတုမျှသာ ဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာတတ် ပညာရှင်သည်ကား ဟောပင် မဟောကြားစေကာမူ ("ဥက္ကဋ္ဌေ သူရမိစ္ဆန္တိ" ဟူသကဲ့သို့) ပြဿနာပေါ်လာလျှင် ဖြေရှင်းရန် အသင့်ရှိနေသောကြောင့် တကယ့်ဓမ္မကထိက အစစ်ဖြစ်သည်ဟု ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ နိဒါနကထာ (၃၀)၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားပေသည်။ (ဓမ္မကထိကစစ်စစ်များ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာကြ ပါစေသတည်း)။

"အာဘိဓမ္မိကဘိက္ခူယေဝ ကိရ ဓမ္မကထိကာ နာမ၊ အဝသေသာ ဓမ္မကထံ ကထေန္တာပိ န ဓမ္မကထိကာ။ ကသ္မာ။ တေ ဟိ ဓမ္မကထံ ကထေန္တာ ကမ္မန္တရံ ဝိပါကန္တရံ ရူပါရူပပရိစ္ဆေဒံ ဓမ္မန္တရံ အာလောဠေတွာ ကထေန္တိ။အာဘိဓမ္မိကာ ပန ဓမ္မန္တရံ န အာလောဠေန္တိ။တသ္မာ အာဘိဓမ္မိကော ဘိက္ခု ဓမ္မံ ကထေတု ဝါ မာ ဝါ၊ ပုစ္ဆိတကာလေ ပန ပဉှံ ကထေဿတီတိ အယမေဝ ဧကန္တဓမ္မကထိကော နာမ ဟောတိ"။ ။

အဖွဲ့၏ကိုယ်စား ကြိုတင်ပန်ကြားချက်

အဘိဓမ္မာပညာရှင်တို့ သန့်စင်ပေါက်ဖွားလာစေရန်အခြေခံလက်နက်ကောင်းကြီးကား အခြားမဟုတ်။ ဤပဋ္ဌာန်းအရကောက်နှင့်တကွသော "အဘိဓမ္မာ မြန်မာအဋ္ဌကထာကြီးများ"ပင်ဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာ သာသနာတွင် ဤကျမ်းစာကြီးများသည် အချက်အချာဖြစ်သည့်အတိုင်း ကျေးဇူးရှင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဦးစီးကြပ်မှုကာ ပွတ်သစ်စ ခရုသင်းကဲ့သို့ သန့်ရှင်းသော စာတော်မူဖြစ်စေရန် အောက်ပါတပည့်များဖြင့် ကြိုးစားပြင်ဆင်တော်မူခဲ့လေသည်။

၁။ ဦးကောသလ္လ (မစိုးရိမ်ကထိက ဓမ္မာစရိယ)။
၂။ ဦးဥတ္တမာနန္ဒာစရိယ (မစိုးရိမ်ကထိက ဓမ္မာစရိယ)။
၃။ ဦးတေဇောသာရ (မစိုးရိမ်ကထိက သက်ျ, ဓမ္မာစရိယ)။
၄။ ဦးကောလိနိယ (မစိုးရိမ်ကထိက ဓမ္မာစရိယ)။

ယင်းသို့ပြင်ဆင်ကြရာ၌(စာရေးသူအပါအဝင်ဖြစ်သော)ဖော်ပြပါ ပဋိဝိသောဓက နှင့် သြသာနသောဝေယျပတ္တာပါဌက အဖွဲ့ဝင်များသည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဏ်သွားရှထက် မိန့်ကြားချက်များကို အက္ခရာတင် သရုပ်ဖော်သူများပင်ဖြစ်ကြပေသည်။

သို့ရာတွင် (**"ရဟန္တာမှ၊ ပမာဒဖြင့်၊ ယွင်းခွသိမ်းယို၊ ရှိသကိုမို့" ဟူသကဲ့သို့**) ချွတ်ယွင်းချက်များအားလုံးကား စင်ကောင်းမှစင်ပေမည်။ အကယ်၍တွေ့ရှိပါမူ စာပြင်ရာ၌ စာအုပ်နှင့်မျက်နှာ, အက္ခရာနှင့်မျက်စိ ကြည့်ရှုပေါင်းဆုံရန်မတတ်နိုင်လောက်အောင် သက်ရွယ်တော်ကြီးမားလှပြီဖြစ်သော သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၌ အပြစ်ရှုတော်မမူဘဲ စာရေးသူ အဝင်အပါဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ချွတ်ယွင်းချက်မျှသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြစေလိုပါသည်။

ယင်းသို့ပြင်ဆင်, ပုံရိုက်ကြရာ၌လည်း ပြင်ဆင်မှုနှင့် ပုံနှိပ်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံများသည် အတတ်နိုင်ဆုံးသော ဝီရိယစံချိန်ကို အမြင့်ဆုံးနံပါတ်ဂဏန်းအထိ မြှင့်တင်ကာ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်ကို အထူးဖော်ပြရန်မလိုပေ။ သို့ရာတွင် ဤကျမ်းစာများသည် ပဋ္ဌမပြန်အောင်ပန်းဆင် အရှင်မြတ်တို့၏ အောင်ပွဲသဘင်သို့ တက်သုတ်နှင်ပြေးလွှားနေချိန်ဖြစ်သောကြောင့် အချိန်၏ခွင့်ပြုချက်ကို များများမရရှိကြသဖြင့် အတော်ပင် ကသီလင်တဖြစ်ကာ အချိန်မီကြိုးစားခဲ့ကြရပေသည်။ ဤသည်ကိုထောက်ဆခြင်းအားဖြင့် စန္ဒမဏ္ဍလင် လဝန်းပြင်၌ ထင်ကျန်သော အမဲစက်ကဲ့သို့ စွဲကွက်ထင်ကျန်မှုများရှိနေပါမူ ခွင့်လွှတ်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ယူဆယုံကြည်ပါကြောင်း။

ဤကျမ်းစာနှင့် အနာဂတ်ရေးမြှော်လင့်ချက်

နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါဉာဏ်၏ အခြေခံဖြစ်၍ ဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်းသောဤအဘိဓမ္မာဒေသနာများကို လေ့လာလိုက်စားကြရသဖြင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်, နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်များရင့်သန်ကြစေရာသည်။ ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါ၌ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ် (သုက္က, ကဏှ) ကိုမျှ မသိကြဘဲလျက် အဘိဓမ္မာတရားသံကို နာခံဝင်စား ကြားခဲ့မိသော လင်းနို့ သားငါးရာသည်။ ထိုဘဝမှစုတေကာ တာဝတိံသာ၌ နတ်အဖြစ်ခံယူခွင့်ရကြလေသည်။ ထိုမှတဖန် ငါတို့ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါတွင် ရှင်သာရိပုတြာ၏တပည့်များဖြစ်လှာ၍ အဘိဓမ္မာကို ဦးစွာသင်ယူကာ ဥပနိဿယ, နာနာက္ခဏိကကမ္မစေတနာဖြင့် အဘိဓမ္မာအရသာကို ကောင်းစွာခံစားခွင့်ရခဲ့ကြပါလေသည်။ ယနေ့အဘိဓမ္မာသုတေသီများလည်း ဤအရကောက်သင်းဘောကြီးဖြင့် ကျယ်ပြောနက်ဝှမ်းသည့် ပဋ္ဌာန်းအဏ္ဏဝါပြင်၌ လျင်စွာဖြတ်သန်း၍ **ကမ်းတဖက်ရောက်** ပါရဂူ မြောက်သည်အထိ အဘိဓမ္မာ မြိုက်ရည်ကို ရှင်ကြည်စွာသောက်သုံးနိုင်ကြပါစေသတည်း။

မောင်းထောင် အရှင်ကောလိနိယ

သီရိမင်္ဂလာ ကမ္ဘာအေး

အဘိဓမ္မာနေ့ ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်။

ပုစ္ဆာဝါရ ယခုဖော်ပြတ္တံ့သော ပုစ္ဆာရေတွက်ပုံ ဂဏန်းများမှာ ပဋ္ဌာန်း **မြောက်ပွါးပုံ အဋ္ဌကထာပုစ္ဆာဝါရ၌** ဖွင့်ပြသော နည်းအရ ပါဠိတော်ကိုမှီး၍ **ရည်ညွှန်းချက်** အသီးအသီးခွဲခြားကာတွက်ပြထားသောမြောက်ပွါးပုံများဖြစ်ပါ သည်။ ပါဠိတော်ဟောစဉ် ဒေသနာက္ကမကို ဦးစွာစောက်ချပြီးနောက်ပဋ္ဌာန်း အသီးအသီး၌ပင် နည်းပေါင်းစုံ ရနိုင်သမျှသော ဂဏန်းများကို အားလုံးစုံ တွက်ချက်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပဋ္ဌာန်း (၂၄) ကျမ်းစလုံး၌ အရနိုင်ဆုံးသော ဂဏန်းများကိုလည်း နောက်ဆုံးအကွက်ပုံစံ၏ အောက်ခြေအဘန့်တွင် သီးသန့် သွင်ပြင်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါမည်။

သို့သော် ယခုဖော်ပြပါ ပုစ္ဆာရေတွက်ပုံမှာ အဋ္ဌကထာနည်းသက်သက်မျှသာ တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ **ပဋ္ဌာန်းမူလဋီကာ** (၁၈၉-မှ-၁၉၂ အထိ စာ မျက်နှာ)၌မူ အဋ္ဌကထာနှင့်မတူလှဘဲ တမူတွက်ချက်၍ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ဋီကာနည်းအရ ပဋ္ဌာန်း(၂၄) ကျမ်းလုံးအတွက် နောက်ဆုံးရပုစ္ဆာ ပေါင်း ဂဏန်းမှာ (၃၈၈၇၇၈၇၃၁၃၃၄၄) ကုဋေပေါင်း **သုံးသောင်း ရှစ်ထောင့် ရှစ်ရာ့ခုနစ်ဆဲ့ခုနစ်ကုဋေ ရှစ်သန်း ခုနစ်သိန်း တသောင်း သုံးထောင့် သုံးရာ့ လေးဆဲ့ လေး တိတိ** ရရှိကြောင်း အောက်ဖော်ပြပါ ဂါထာဖြင့် သိရှိရပါသည်။

(၁) တာ စတုဂုဏိတာ ပုစ္ဆာ၊ စတုပ္ပဘေဒေ သမန္တပဋ္ဌာနေ။
စတုစတ္တာလီသ သတတ္တယံ၊ သဟဿာနိ တေရသ စ။ ။

(၂) သတ္တာသီတိ စ လက္ခာနံ၊ ကောဋီနဥ္စ သတ္တ သတ္တတိယော။
ဟောန္တိ့ဋ္ဌသတာနိ့ဋ္ဌ၊ တိံ သသဟဿာနိ ဣတိ ဂဏနာ။ ။

[ပဋ္ဌာန်းကျမ်း အသီးအသီး၌ နည်းပေါင်းများစွာဖြင့် ရနိုင်သမျှသော ပုစ္ဆာ ဂဏန်းများကို ယခုကဲ့သို့တိကျစွာ ဖော်ပြနိုင်စွမ်းရန် အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ချက်နှင့် ဒေသနာက္ကမပါဠိတော်အသွားကို အထူးစိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် ကြိုးစား အချိန်ယူ ကာ အကွက်ပုံစံပြုလုပ်ပြီးလျှင် တွက်ချက်၍ ကူညီပေးတော်မူသော (**မစိုးရိမ် ကထိက ဓမ္မာစရိယ) ဦးကောသလ္လ (လေး)** ကား အထူးကျေးဇူး ဥပကာရ ကြီးမားလှပါကြောင်းဖော်ပြအပ်ပါသည်]။

အဋ္ဌကထာနည်းအရ ပဋ္ဌာန်းပုစ္ဆာဝါရရေတွက်ပုံ

(၁) တိက ပဋ္ဌာန်းပုစ္ဆာဝါရ မြွောက်ပွါးနည်း အကွက်ပုံစံ

ဟေတုပစ္စည်း

										ပဒ	ပဒါဝသာန	ပေါင်း	ပစ္စည်း	ဒုကမှ သဗ္ဗမူလကထိ
[illegible]						၁	၁	၇	၆	=၇	×၇	=၄၉	×၂၄	
ဒုမူလကာဒ်					၁	၃	၅	၂	၄	=၇	×၇	=၄၉		×၂၇၆
ကေမူလကာဒ်					၁	၄	၇	၀	၀	= ၁,၁၇၆+၁၃,၅၂၄				
ကုသလတ်ိက် အနုလုံ				၃	၅	၂	၈	၀	၀	= ၁၄,၇၀၀ × ၂၄				
၂၂,တိက် အနုလုံ			၇	၇	၆	၁	၆	၀	၀	= ၃၅၂,၈၀၀ × ၂၂				
။ ။ ချုပ်		၅	၄	၃	၃	၁	၂	၀	၀	= ၇,၇၆၁,၆၀၁ × ၇(ဝါရကြီး ၇)				
။ ပစ္စနိက် ။		၅	၄	၃	၃	၁	၂	၀	၀	= ၇,၇၆၁,၆၀၀ × ၇ ။				
အနုလောမ ပစ္စနိက်				၃	၂	၄	၅	၇	၆	= ၁၃,၅၂၄ × ၂၄				
၂၂,တိက် အနုလောမ ပစ္စနိက်ချုပ်		၄	၉	၉	၈	၄	၇	၀	၄	= ၃၂၄,၅၇၆ × ၂၂ = ၇,၁၄၀,၆၇၂ × ၇				
။ ပစ္စနိယာနုလောမချုပ်		၄	၉	၉	၈	၄	၇	၀	၄	= ။				
ဓမ္မာနုလုံ	၂	၀	၈	၆	၃	၁	၈	၀	၈	= ၅၄,၃၃၁,၂၀၀+၅၄,၃၃၁,၂၀၀+ ၄၉,၉၈၄,၇၀၄+၄၉,၉၈၄,၇၀၄				
တိက ပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာပေါင်း	၈	၃	၄	၅	၂	၇	၂	၃	၂	= ၂၀၈,၆၃၁,၈၀၈ × ၄ (ဓမ္မာဒိ ၄)				

[ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၃၉၄-မှ ၄၀၄-နှင့် ၄၀၆-မှ ၄၁၀-ထိရှု]

(၂)　ဒုကပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာဝါရ မြောက်ပွါးနည်း,အကွက်ပုံစံ

										ဟေတုဒုက် ပုစ္ဆာ / ပစ္စည်း — ဒုကမှ သဗ္ဗမူလကထိ
ဟေတုဒုက် ကေမ္ဗုလက							၂	၁	၆	= ၉ × ၂၄
။ ဒုမ္ဗုလကာဒိ						၂	၄	၈	၄	= ၉ × ၂၇၆
။ ကေမ္ဗုလကာဒိ						၂	၇	၀	၀	= ၂၁၆+၂,၄၈၄
။ အနုလုံ					၆	၄	၈	၀	၀	= ၂,၇၀၀ × ၂၄
ဒုက်တရာဠ္ဌ ။			၆	၄	၈	၀	၀	၀	၀	= ၆၄,၈၀၀ × ၁၀၀
။ ။ ချုပ်		၄	၅	၃	၆	၀	၀	၀	၀	= ၆,၄၈၀,၀၀၀ × ၇(ဝါရကြီး ၇)
။ ပစ္စနိက် ။		၄	၅	၃	၆	၀	၀	၀	၀	= ။
အနုလောမပစ္စနိက်					၅	၉	၆	၁	၆	= ၂,၄၈၄ × ၂၄
ဒုက်တရာဠ္ဌ ။			၅	၉	၆	၁	၆	၀	၀	= ၅၉,၆၁၆ × ၁၀၀
။ ။ ချုပ်		၄	၁	၇	၃	၁	၂	၀	၀	= ၅,၉၆၁,၆၀၀ × ၇
။ ပစ္စနီယာနုလောမ ။		၄	၁	၇	၃	၁	၂	၀	၀	= ။
ဓမ္မာနုလုံ	၁	၇	၄	၁	၈	၂	၄	၀	၀	= ၄၅,၃၆၀,၀၀၀+၄၅,၃၆၀,၀၀၀+၄၁,၇၃၁,၂၀၀+၄၁,၇၃၁,၂၀၀
ဒုက ပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာပေါင်း	၆	၉	၆	၇	၂	၉	၆	၀	၀	= ၁၇၄,၁၈၂,၄၀၀ × ၄(ဓမ္မာဒိ ၄)

[ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၄၀၄-မှ ၄၀၅-ထိရှု]

(၃) ဒုက တိကပဋ္ဌာန်းပုစ္ဆာဝါရ မြောက်ပွါးနည်း အကျက်ပုံစံ

ဒုက ပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ တတိကအတွက်			၅	၂	၂	၅	၄	၇	၂	၀	၀	= ၁၇၄,၁၈၂,၄၀၀ × ၃
ဒုကပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ ၂၂တိကအတွက်	၁	၁	၄	၉	၆	၀	၃	၈	၄	၀	၀	= ၅၂၂,၅၄၇,၂၀၀ × ၂၂
ဒုက တိကပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာပေါင်း	၄	၅	၉	၈	၄	၁	၅	၃	၆	၀	၀	= ၁၁,၄၉၆,၀၃၈,၄၀၀ × ၄

[ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၄၀၅-ဌ်ရှု]

(၄) တိက ဒုက ပဋ္ဌာန်းပုစ္ဆာဝါရ မြောက်ပွါးနည်း အကျက်ပုံစံ

တိက ပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ တဒုကအတွက်				၄	၁	၇	၂	၆	၃	၆	၁	၆	= ၂၀၈,၆၃၁,၈၀၈ × ၂
တိက ပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ ဒုကတရာအတွက်		၄	၁	၇	၂	၆	၃	၆	၁	၆	၀	၀	= ၄၁၇,၂၆၃,၆၁၆ × ၁၀၀
တိက ဒုက ပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာပေါင်း	၁	၆	၆	၉	၀	၅	၄	၄	၆	၄	၀	၀	= ၄၁,၇၂၆,၃၆၁,၆၀၀ × ၄

[ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၄၀၅- ၄၀၆- ဌ်ရှု]

(၅) တိက တိက ပဋ္ဌာန်းဝါရ မြောက်ပွါးနည်း အကျက်ပုံစံ

တိက ပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ တတိကအတွက်			၆	၂	၅	၈	၉	၅	၄	၂	၄	= ၂၀၈,၆၃၁,၈၀၈ × ၃
တိကပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ ၂၁,တိကအတွက်	၁	၃	၁	၄	၃	၈	၀	၃	၉	၀	၄	= ၆၂၅,၈၉၅,၄၂၄ × ၂၁
တိက တိက ပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာပေါင်း	၅	၂	၅	၇	၅	၂	၁	၅	၆	၁	၆	= ၁၃,၁၄၃,၈၀၃,၉၀၄ × ၄

[ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၄၀၆-ဌ်ရှု]

(၆) ဒုက ဒုက ပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာဝါရ မြှောက်ပွါးနည်း,အကွက်ပုံစံ

ဒုက ပဋ္ဌာန်း ဓမ္မာနုလုံ တဒုက်အတွက်				၃	၄	၈	၃	၆	၄	၈	၀	၀	= ၁၇၄,၁၈၂,၄၀၀ × ၂
ဒုကပဋ္ဌာန်းဓမ္မာနုလုံ ၉၉,ဒုက်အတွက်		၃	၄	၄	၈	၈	၁	၁	၅	၂	၀	၀	= ၃၄၈,၃၆၄,၈၀၀ × ၉၉
ဒုက ဒုက ပဋ္ဌာန်း ပုစ္ဆာပေါင်း	၁	၃	၇	၉	၅	၂	၄	၆	၀	၈	၀	၀	= ၃၄,၄၈၈,၁၁၅,၂၀၀ × ၄

[ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၄၀၆-ဥ်ရှု]

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်း ပုစ္ဆာပေါင်းချုပ် အကွက်ပုံစံ

၁	တိက ပဋ္ဌာန်း					၈	၃	၄	၅	၂	၇	၂	၃	၂
၂	ဒုက "					၆	၉	၆	၇	၂	၉	၆	၀	၀
၃	ဒုက တိက "		၄	၅	၉	၈	၄	၁	၅	၃	၆	၀	၀
၄	တိက ဒုက "	၁	၆	၆	၉	၀	၅	၄	၄	၆	၄	၀	၀
၅	တိက တိက "		၅	၂	၅	၇	၅	၂	၁	၅	၆	၁	၆
၆	ဒုက ဒုက "	၁	၃	၇	၉	၅	၂	၄	၆	၀	၈	၀	၀
၁၈ပ။၆	ပဋ္ဌာန်း(၂၄)ကျမ်း ပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်	၄	၀	၄	၉	၄	၈	၅	၃	၃	၂	၄	၈

ပဋ္ဌာန်းအရကောက် မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
၁။	ပဏာမပဋိညာဉ်	၁
၂။	ပစ္စယနိဒ္ဒေသ	၃
၃။	ပုစ္ဆာဝါရ	၅၇
	၁-ပဋိစ္စဝိဿဇ္ဇနာဝါရ	
၄။	အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၆၃
၅။	အနုလောမ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၁၁၇
၆။	အနုလောမ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၁၂၀
၇။	ပစ္စနီက ဝိဘင်္ဂဝါရ	၂၁၉
၈။	ပစ္စနီက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၂၃၄
၉။	ပစ္စနီက ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၂၃၈
၁၀။	အနုလောမ ပစ္စနီက ဒုကသင်္ချာဝါရ	၂၄၄
၁၁။	ပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကသင်္ချာဝါရ	၂၅၁
	၂-သဟဇာတဝိဿဇ္ဇနာဝါရ	
၁၂။	အနုလောမာဒိ	၂၅၉
	၃-ပစ္စယဝိဿဇ္ဇနာဝါရ	
၁၃။	အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၂၆၃
၁၄။	အနုလောမ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၂၇၄
၁၅။	အနုလောမ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၂၇၅
၁၆။	ပစ္စနီက ဝိဘင်္ဂဝါရ	၂၈၃
၁၇။	ပစ္စနီက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၂၉၀
၁၈။	ပစ္စနီက ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၂၉၀
၁၉။	အနုလောမ ပစ္စနီက	၂၉၂
၂၀။	ပစ္စနီယာနုလောမ	၂၉၄

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
	၄-နိဿယဝိသဇ္ဇနာဝါရ	
၂၁။	အနုလောမာဒိ	၂၉၇
	၅-သံသဋ္ဌဝိသဇ္ဇနာဝါရ	
၂၂။	အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၂၉၉
၂၃။	အနုလောမ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၃၀၁
၂၄။	အနုလောမ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၃၀၁
၂၅။	ပစ္စနိက ဝိဘင်္ဂဝါရ	၃၁၀
၂၆။	ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၃၁၃
၂၇။	ပစ္စနိက ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၃၁၄
၂၈။	အနုလောမ ပစ္စနိက	၃၁၉
၂၉။	ပစ္စနိယာနုလောမ	၃၂၀
	၆-သမ္ပယုတ္တဝိသဇ္ဇနာဝါရ	
၃၀။	အနုလောမာဒိ	၃၂၁
	၇-ပဉှာဝိသဇ္ဇနာဝါရ	
၃၁။	အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ	၃၂၃
၃၂။	အနုလောမ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၄၄၂
၃၃။	အနုလောမ မိဿကသင်္ချာဝါရ	၄၄၈
၃၄။	ပစ္စယုဒ္ဓါရ	၅၂၇
၃၅။	ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ	၅၃၄
၃၆။	ပစ္စနိက ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ	၅၄၄
၃၇။	အနုလောမ ပစ္စနိက	၅၇၁
၃၈။	ပစ္စနိယာနုလောမ	၆၀၀
၃၉။	ကျမ်းပြီးနိဂုံးဂါထာများ	၆၁၃
၄၀။	ဆုတောင်းဂါထာများ	၆၁၇
၄၁။	ပစ္စယာကာရဒီပနီသံပေါက်	၆၁၉
၄၂။	အနုဂဏ္ဌိ	၆၂၃

မာတိကာ ပြီး၏။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ

အနန္တဉာဏသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ မောဟဝိဓံသကံ။
ဝန္ဒိတွာ ပဝရဂဏံ၊ အာစရိယဉ္စ မေ ဂုရုံ။ ။
(တတိယ နှ, ကာရ ဝိပုလာပထျာဝတ္တ)

ပေါရာဏေဟိ ကတာနေကာ၊ ကိဉ္စာပိ သန္တိ နိဿယာ။
သင်္ခေပတ္တာ စ ဝိညာတုံ၊ န သက္ကာ ဝရသတ္ထမံ။ ။
(ပထျာဝတ္တ)

တသ္မာဝိပဟံ ကရိဿာမိ၊ အနန္တနယနိဿယံ။
သိဿာနုသိဿ သိက္ခာတုံ၊ ကာမော ဇောတိံဝ သာသနံ။ ။
(ပထျာဝတ္တ)

အဟံ၊ ငါသည်။ အနန္တဉာဏံ၊ အဆုံးမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှိတော်မူထသော။ သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဝန္ဒိတွာ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ မောဟဝိဓံသကံ၊ မောဟကို ဖျက်ဆီးတတ်ထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်, ဖိုလ်လေးတန်, နိဗ္ဗာန်, ပရိယတ္တိဟုဆိုအပ် ဆယ်ပါးသောတရားတော်မြတ်ကိုလည်း။ ဝန္ဒိတွာ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ပဝရံ၊ မြတ်ထသော။ ဂဏဉ္စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်, ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ဟုဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော ပရမတ္ထသံဃာတော်အပေါင်းကိုလည်း။ ဝန္ဒိတွာ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဂုရုံ၊ အရိုအသေအလေးအမြတ် ပြုအပ်သော။ မေ၊ ငါ၏။ အာစရိယဉ္စ၊ ဆရာကိုလည်း။ ဝန္ဒိတွာ-ဝန္ဒာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ ဝန္ဒိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။

[ပဝရဂဏံ၌ "အရိယသစ္စာနဒဿနံ"ကဲ့သို့ ဆန္ဒာနုရက္ခဏာ အလို့ငှါ နိဂ္ဂဟိတလောပတည်း]။

ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာမြတ်တို့သည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော။ နိဿယာ၊ နိဿယတို့သည်။ ကိဉ္စာပိ သန္တိ၊ အကယ်၍ကား

[မှတ်ချက်။ ။ဤပဏာမဂါထာများကား ဤအရကောက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးပင် ရေးသားတော်မူခဲ့သော ပါဠိတော်နိဿျမှ ကူးယူထည့်သွင်းလိုက်သည်။ ယခုအရကောက် များတွင် နိဂုံး သာပ၊ါလျက် ပဏာမ, မပါရှိခြင်းကား အဆက်ဆက်ရေးကူးရာ၌ ကျ, ပျောက်ဟန်တူသည်]။

ရှိကုန်၏ရှင့်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ရှိငြားသော်လည်း။ တေသံ နိဿယာနံ၊ ထိုနိဿယတို့၏။ (တ္တာသမ္ဗန်ထည့်၊) သခေ်ပတ္တာစ၊ ကျဉ်းသောကြောင့်ရှင်း။ ပမာဒလေခတ္တာစ၊ မေ့လျော့၍ ရေးမှားသောကြောင့်ရှင်း။ သတ္တမံ-သတ္တမဿ၊ ခုနစ်ကျမ်းမြောက်သော။ ပဋ္ဌာနဝရံ-ပဋ္ဌာနဝရဿ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းမြတ်၏။

["ပဒမတော"ကဲ့သို့ ပဋ္ဌာနသဒ္ဒါ ကြေသတည်း။ "ကွစိ ဒုတိယာ ဆဋ္ဌီနမတ္ထေ"ဖြင့် ဆဋ္ဌီအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။ "အရိယသစ္စာန ဒဿနံ"ကဲ့သို့ ဆန္ဒာနုရက္ခဏအလို့ငှါ နိဂ္ဂဟိတ်ကြေသတည်း]။

သိဿာနုသိဿာ၊ တပည့်အဆက်ဆက်တို့သည်။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝိညာတုံစ၊ သိအံ့သောငှါရှင်း။ သိက္ခာတုံစ၊ သင်အံ့သောငှါရှင်း။ သိက္ခာပေတုံစ၊ သူတပါးကို သင်စေခြင်းငှါရှင်း။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သာသနံ-သာသနဿ၊ သာသနာ တော်၏။ ဇောတိံ၊ ထွန်းလင်း တောက်ပခြင်းကို။ ကာမောဝ-ကာမော ဧဝ၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။

[ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် အတ္တုက္ကံသန, ပရဝမ္ဘနအစရှိသော အညစ်အကြေးကိုကန့်] အနန္တနယနိဿယံ၊ အနန္တနယဖြစ်သော သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်း နိဿယကို။ ကရိဿာမိ၊ စီရင်ပေအံ့။

[သခေ်ပတ္တာနောင် စ သဒ္ဒါကား သခေ်ပတ္တာ နောင်သာယှဉ်သော် အယောဂတည်း။ "နိပါတော ဟိ အနေကတ္ထော"ဟု ဆရာတို့ ဆိုသော ကြောင့် ပမာဒလေခ, အက္ခရဝိပတ္တိလေခ အစရှိသည်ကို ဆည်းသတည်း။ "သခေ်ပတ္တာ"နောင် မယှဉ်မူ၍ ဝိညာတုံ နောင်သာ ယှဉ်သော် အညယောဂတည်း။ ထိုစသဒ္ဒါဖြင့် "သိက္ခာတုံ-သိက္ခာပေတုံ"အစရှိသည် ကို ဆည်းသတည်း။ "သခေ်ပတ္တာ" နောင်၌ရှင်း ဝိညာတုံ နောင်၌ရှင်း ယှဉ်သော် အစ္စန္တ သံယောဂတည်း။ ထိုစ-သဒ္ဒါဖြင့် ယခင်ဆိုခဲ့ပြီးသော အနက်နှစ်ပါးကို ဆည်းသတည်း။ ။ပဏာမပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်းအရကောက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသ

ဟေတုပစ္စည်း

ပစ္စယုဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌တံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ, အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ,အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့လေးပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌တံသော်လည်း နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ, နိဒဿနာကာရ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတွင် နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ဟေတုပစ္စယောတိ"ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နိဒဿနာကာရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။

ပစ္စယုဒ္ဒေသေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို အကျဉ်းပြရာ၌။ ယော-ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းကို။ ဟေတုပစ္စယောတိ၊ ဟေတုပစ္စယောဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျဉ်းပြတော်မူအပ်ပြီ။ သော-တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ပစ္စယော၊ကို။ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ပစ္စည်းတို့ကို မကျဉ်းမကျယ်ပြရာ၌ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ဟေတူ။ပ။ပစ္စယော"ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ မကျဉ်းမကျယ် ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဟေတူ၊ ဟိတ်ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဟိတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ သဟိတ်စိတ် စေတသိက်တတိ, မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထို ဟိတ်,ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောစိတ်, စေတသိက်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားရင်း။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုပါဠိတို့တွင် "ဟေတုပစ္စယော"ဟူသော ပါဠိဖြင့် နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မကို ပြတော်မူ၏။ ။"ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ။ပ။ ပစ္စယော"ဟူသောပါဠိဖြင့် နိဒဿနာကာရကို ပြတော်မူ၏။ ။ထို နိဒဿနာကာရပါဠိတို့တွင်"ဟေတူ" ဟူသော ကတ္တားပါဠိဖြင့် ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။"ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ"ဟူသော သမ္ပဒါန်ပါဠိဖြင့် သဟိတ်စိတ်စေတသိက်, မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန" ဟူသော ကရိုဏ်းပါဠိဖြင့် တပိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ဣန္ဒြိယ၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (သဘာဂအတိုင်း)။

တနည်းကား "ဟေတုပစ္စယေန"ဟူသော ကရိုဏ်းပါဠိဖြင့်—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးဖြစ်အံ့။ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးဖြစ်အံ့။ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးဖြစ်အံ့။ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ။

(၄) သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးဖြစ်အံ့။ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဂဝိတ၊ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကိုပြတော်မူ၏။ (**အဝိပါကလေးချက်**)။

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ (အညမညထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ။ ။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ (အညမည၊ သမ္ပယုတ္တထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၄) စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ။ ပ။သ။

(၅) ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ် သုံးပါးဖြစ်အံ့။ (အညမည၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။ သ,ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (**သဝိပါကငါးချက်**) ပေါင်း သာမည ဃဋနာ ကိုးချက်။ (ဤနည်းတူ သဗ္ဗဣန္ဒြိယမဂ္ဂ၌ ကိုးချက်။ ။သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂ၌ ခြောက်ချက်။ ပစ္စည်းပြိုင် ရာသိစုအတိုင်း အလေ့အလာပြု၍ဆိုလေ။ သို့မှ ဃဋနာ၌ လွယ်မည်)။

["ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ"ဟူ၍မဟောမူ၍ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ"ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည်ကား အဟိတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်လည်း သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း သာမညဖြစ်ရကား ထိုအဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို စင်စေလို၍ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ" ဟု ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၃၅၄)၌"အထာပိ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာဝ ယေသံ ကေသဉ္စိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတူ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော ဘဝေယျ၊ ဧဝံ သန္တေ ဟေတုနာ ဝိပ္ပယုတ္တာ စက္ခုဝိညာဏာဒယောပိ သမ္ပယုတ္တကာယေဝ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တာ ကုသလာဒယောပိ။ တတ္ထ အယံ ဟေတု အသုကဿနာမ သမ္ပယုတ္တကဓမ္မဿ ပစ္စယောတိ ပစ္စယုပ္ပန္နဝဝတ္ထာနံ နပညာယေယျ။တသ္မာ ပစ္စယဉ္စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဉ္စ ဝဝတ္ထာပေန္တော ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အာဟ"ဟု မိန့်အပ်၏။ ။"တေ ဟေတူစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ သမုဋ္ဌာနံ တေသန္တိ တံသမုဋ္ဌာနာနိ"။ ။တေသံ၊ ထိုသဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့အား။ တေ ဟေတူစေဝ၊ ထိုဟိတ်ခြောက်ခုတို့သည်၎င်း။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာစ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော စိတ် စေတသိက်တို့သည်၎င်း။သမုဋ္ဌာနာ၊ ဖြစ်ကြောင်းတို့သည်။အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။တေ၊ ထိုသဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ တံသမုဋ္ဌာနာနိ၊ တံသမုဋ္ဌာန မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၃၅၄)၌ "တေ ဟေတူ စေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ သမုဋ္ဌာနာ တေသန္တိ တံသမုဋ္ဌာနာနိ။ တေသံ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ဟေတုတောစေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိစ နိဗ္ဗတ္တာနန္တိ အတ္ထော"ဟုမိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ။

စိတ္တဇရုပ်ဆိုလျှက် အဘဲ့ကြောင့် စေတသိက်ကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်ကို
စိတ္တဇရုပ် ဆိုအပ်သနည်း။ "သဗ္ဗေပိဟိ စိတ္တစေတသိကာ စေတော
ဟုတွာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ လောကိယမ္မဒေသနာယံ ပန စိတ္တဿ
အဓိကဘာဝတော တထာဝိမံ ရူပံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ" (အဋ္ဌကထာ
၃၅၅)။

တသမုဋ္ဌာနာနံဟု မဟောမူ၍ တံသမုဋ္ဌာနာနံဟု တဉ် နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်
ဟောတော်မူခြင်းသည် ယသဒ္ဒါ၊ တသဒ္ဒါနှင့် သမာသ်တွဲရာ၌ နိဂ္ဂဟိတ်
သော်လည်း ရှေး၌လာရာ၏။ ဒွေးဘော်သော်လည်း နောက်၌ရောက်ရာ
၏ဟုမှတ်ရာ၏။ ။ထို့ကြောင့် ဆရာတို့လည်း-

"ယ တ သဒ္ဒသမာသမှိ၊ သဒ္ဒိံ ပရပဒေန စေ။
နိဂ္ဂဟိတာဂမော ပုဗ္ဗေ၊ ဒွေဘာဝေါ ဝါ ပရေ သိယာ"
ဟု ဆိုကုန်။ ။

သဟဇာတရုပ် ဟူသည်ကား ပဝတ္တိအခါ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေအခါ
ကမ္မဇရုပ်တည်း။ အဘဲ့ကြောင့် ပဝတ္တိအခါ ကမ္မဇရုပ်အား သဟဇာတ
ပစ္စည်း မတပ်သနည်းဟူမူကား ကမ္မဇရုပ်တို့သည် ပဋိသန္ဓေအခါ စိတ်နှင့်
စပ်၍သာဖြစ်ကုန်၏။ စိတ်နှင့်ကင်း၍မဖြစ်။ ပဝတ္တိအခါမူကား စိတ်နှင့်ကင်း
သော်လည်း နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကမ္မဇရုပ်
တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားသာ သဟဇာ
တပစ္စည်းတပ်၏။ ။ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်တို့အား သဟဇာတပစ္စည်းမတပ်။ ။
ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၃၅၅)၌ "ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မဇရူပါနံ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိ
တာယ၊ ပဋိသန္ဓိယံ ဟိ ကမ္မဇရူပါနံ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓပဝတ္တိ၊ စိတ္တဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
စေဝ တိဋ္ဌန္တိစ။ ပ။ ပဝတ္တိယံ ပန တေသံ စိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ကမ္မပဋိဗဒ္ဓါဝ
ပဝတ္တိ၊ န စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ။ အဝိဇ္ဇမာနေစာပိ စိတ္တေ နိရောဓသမာပန္နာနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ
ယေဝ"ဟု မိန့်အပ်၏။

ပဋိသန္ဓေ အခါ ကံ၏အဟုန်ဖြင့် ပစ်ချအပ်သောကြောင့်ရင်း မိမိနှင့်
အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို မှီရသောကြောင့်ရင်း အားနည်းသည်
ဖြစ်၍ စိတ္တဇရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ပဝတ္တိအခါ၌သာ စိတ္တ
ဇရုပ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ကသ္မာ ပန ပဋိ
သန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တံ စိတ္တဇရူပံ ဇနေတုံ နသက္ကောတီတိ၊ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတ္တာ
ယစေဝ အပ္ပတိဋ္ဌိတဝတ္ထုတာယစ ဒုဗ္ဗလတ္တာ။ တံ ဟိ တဒါ ကမ္မဝေ
ဂက္ခိတ္တံ အပုရေဇာတဝတ္ထုကတ္တာ စ၊ အပ္ပတိဋ္ဌိတဝတ္ထုကန္တိ ဒုဗ္ဗလံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ ပပါတေ ပတိတမတ္တော ပုရိသော ကိဉ္စိသိပ္ပံ ကာတုံ
ဝိယ ရူပံ ဇနေတုံ နသက္ကောတိ၊ ကမ္မဇရူပမေဝ ပနဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာန

ရူပဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။တဥ္စ ကမ္မဇရူပသော ဗီဇဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ ကမ္မံ ပနဿ ခေတ္တာသဒိသံ၊ ကိလေသာ အာပသဒိသာ။ တသ္မာ သန္တေပိ ခေတ္တေ အာပေစ ပဋ္ဌမုပ္ပတ္တိယံ ဗီဇာနုဘာဝေန ရုက္ခုပ္ပတ္တိဝိယ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တာနုဘာဝေန ရူပကာယဿ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဗီဇေပန ဝိဂတေပိ ပထဝိအာပါ နုဘာဝေန ရုက္ခဿ ဥပရူပရိ ပဝတ္တိဝိယ ဝိနာ စိတ္တေန ကမ္မတော ဝ ကဋတ္တာရူပါနံ ပဝတ္တိ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”ဟု မိန့်အပ်၏။ အဋ္ဌကထာ(၃၅၅-၃၅၆)မှာ [ကြပ်ကြပ်ကြည့်၍ ကြံလေ]။

ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း

ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ၌ တုံသော်လည်း နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ, နိဒဿနာကာရ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** “အာရမ္မဏ ပစ္စယောတိ” ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နိဒဿနာကာရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** “ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော” ဟူသည်တည်း။

ပစ္စယုဒ္ဒေသေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို အကျဉ်းပြရာ၌။ ယော-ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းကို။ အာရမ္မဏပစ္စယောတိ၊ အာရမ္မဏ ပစ္စယောဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော၊ အကျဉ်းပြတော်မူ အပ်ပြီ။ သော-တာဒိသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ပစ္စယော၊ ကို။ ပစ္စယနိဒ္ဒေ သတော၊ ပစ္စည်းတို့ကို မကျဉ်းမကျယ် ပြတော်မူသော အားဖြင့်။ (**အဋ္ဌကထာ နည်း**) ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။(**ဆရာနည်း**)“ရူပါယတနံ စက္ခု ဝိညာဏ ဓာတုယာ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ပ။ ပစ္စယော” ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ မကျဉ်းမကျယ် ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ရူပါယတနံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံသည်။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ စ၊ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ်အားလည်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဥ္စ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတ သိက် ခုနစ်ခုတို့အားလည်း။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သဒ္ဒါယတနံ၊ ပေးမြဲ။ပ။) ရူပါယတနံ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံသည်လည်း။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ သည်လည်း။ မနောဓာတုယာစ၊ မနောဓာတ် သုံးခုအားလည်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုမနောဓာတ်သုံးခုနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဥ္စ၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော

အညသမာန်းစေတသိက် တဆယ်တို့အားရင်း။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့သည်။ မနောဝိညာဏဓာတုယာစ၊ မနောဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခုအားရင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထို မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတို့အားရင်း။ အာရမ္မဏ။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

ယံယံဝမ္မံ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဘောရှိသော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်း တရားကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြုကုန်၍၊ ယေယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဘော ရှိကုန်သော အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တစေတ သိကာ၊ စိတ်စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော အာရုံ ခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့သည်။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသို့ သဘောရှိ ကုန်သော အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား။ အာရမ္မဏ။ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

"အာရမ္မဏ။ပ။ပစ္စယော" ဟူသော ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယောတိ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မကို ပြတော်မူ၏။ ။"ရူပါယတနံ။ပ။ပစ္စယော" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် နိဒ္ဒေသနာကာရကို ပြတော်မူ၏။ ။ထို နိဒ္ဒေသနာကာရပါဌ်တို့ တွင် "ရူပါယတနံ" ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ "စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အာရမ္မဏပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤလေးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (သဒ္ဒါယတနံ စသည်တူ၏)။

"ရူပါယတနံ။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ" ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။"မနောဓာတုယာ။ပ။ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်** ဖြင့် မနောဓာတ်သုံးခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် တဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ "အာရမ္မဏပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤလေးပစ္စယ။ပ။ ၏။ ။"သဗ္ဗေ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** စိတ်ကခုယုတ်ကိုးဆယ်, စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"မနော ဝိညာဏ။ပ။ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** မနောဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ဆဲ့ ခြောက်ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

ကာမစိတ် အာရုံပစ္စည်း

တနည်းကား တဒါရုံကောဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်အား တပ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ခြောက်ပါး။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ် ရှစ်ခုအား တပ်သော လောကီစိတ်ကောသီတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏ-သမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သောစိတ် ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ် သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု, ပဋေ္ဌာဒွါရာဝဇ္ဇန်း အား တပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။

အဘိညာဉ်ခုနစ်ပါး အာရုံပစ္စည်း

ဒိဗ္ဗစက္ခု ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်ရုပါရုံ။ ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ ဣဒ္ဓိဝိဓ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပါဒက ဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်, သတသဟဿ စသော နိမ္မိတရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ စေတောပရိယ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ စိတ် ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခုဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌ ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သောစိတ် ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ် သော ခန္ဓာငါးပါး။ ထိုခန္ဓာငါးပါးမှလျှောက်၍သိအပ်သော နိဗ္ဗာန် အမည်အမျိုး စသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ယထာကမ္မုပဂ ကုသိုလ် အဘိ ညာဉ်အား တပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ်ကံဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး၊ ထိုခန္ဓာ ငါးပါးမှလျှောက်၍သိအပ်သော နိဗ္ဗာန် အမည်အမျိုးစသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ် သော အာရုံခြောက်ပါး။

[ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတကြိယာအဘိညာဉ်သည် ကုသိုလ်နှင့် အာရုံ တူ၏။ ဣဒ္ဓိဝိဓကြိယာ အဘိညာဉ်မှာ ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကြိယာ

ပဥ္စမဈာန်။ ဤမျှသာထူးသည်။ စေတောပရိယကြိယာအဘိညာဉ်မှာ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ယူ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကြိယာအဘိညာဉ်မှာ ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ ယထာကမ္မုပဂ ကြိယာအဘိညာဉ်တူ၏။ အနာဂတံသ ကြိယာအဘိညာဉ်မှာ အနာဂတ်ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ ဤမျှသာ ထူးသည်]။

ရူပစိတ် အာရုံပစ္စည်း

ရူပါဝစရပဌမဈာန်စိတ် သုံးခုအားတပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး၊အသုဘပညတ်ဆယ်ပါး၊ ကာယဂတာသတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ဆံအစရှိသော ကာယအစုပညတ်၊ အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်ပညတ်၊မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တရားသုံးပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်။ ဤနှစ်ဆဲ့ငါးပါးသော ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန်စိတ် သုံးခု၊ တတိယဈာန်စိတ် သုံးခု၊ စတုတ္ထဈာန်စိတ်သုံးခုအား တပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး။ အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက်ပညတ်။ မေတ္တာ,ကရုဏာ,မုဒိတာ ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားသုံးပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်။ ဤတဆဲ့လေးပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစရပဥ္စမဈာန်စိတ် သုံးခုအား တပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး။ အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက် ပညတ်။ ဥပေက္ခာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်။ ဤ တဆဲ့နှစ်ပါးသော ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

အရူပစိတ် အာရုံပစ္စည်း

အာကာသာနဉ္စာယတနစိတ် သုံးခုအားတပ်သော အာကာသကြဉ်အပ်သော ကသိုဏ်းကိုးပါး တို့တွင် တပါးပါးကိုခွါ၍ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်အားတပ်သော ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်အား တပ်သော ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာအားတပ်သော ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာ။ ဤဘဝ,ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ အာကိဉ္စညာယတနစိတ်သုံးခုအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်,

ကြိယာ၏ မရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နတ္ထိဘာဝပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အား တပ်သော ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်အား တပ်သော ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စာယတန ကုသိုလ် ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာအား တပ်သော ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကြိယာ။ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။

လောကုတ္တရာစိတ် အာရုံပစ္စည်း

လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဤ အာရုံ ခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။

"မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် မနောဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အာရမ္မဏပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤ ရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ ။(အကျယ်တနည်းကို နောက်၌ ဆိုလတ္တံ့)။

"ယံ ယံ ဓမ္မံ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အနိယမအားဖြင့် အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**"ယေ ယေ ဓမ္မာ"** ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် အနိယမ အားဖြင့် အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**"စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ"** ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန် နာမက္ခန္ဓာသရုပ်ကို ပြတော်မူ၏။ ။"တေ တေ ဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် နိယမအားဖြင့် ယံယံဓမ္မံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် နိယမအားဖြင့် ယေယေ ဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အာရမ္မဏပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်** ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယ။ ပ။ သ။ ၏။

တနည်းကား—

(၁) အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအား တပ်သော

အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟမူဒွေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ ဥပနိဿယ၊ ဤသုံးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ။

(၂) ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္န ရုပ်အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ အာရမ္မဏ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤလေးပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်၊ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။ (နိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။ တွင်။သ။

(၄) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ (အဓိပတိ၊ဥပနိဿယထည့်၍)ခြောက်ပစ္စယ။ ပ။တွင်။သ။

(၅) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္န ဇောငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏ ဖြစ်အံ့။ (အဓိပတိ၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ (ပစ္စည်းပြိုင်အတိုင်း)။

["ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ"မှစ၍ "သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနော ဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ။ပ။ ပစ္စယော" တိုင်အောင်သော ပါဠိတို့ဖြင့် အာရုံ,အာရမ္မဏိက အဖြစ်သည် ပြီးပြီးလျက် "ယံယံဓမ္မံ"အစ ရှိသည်ကို ဟောတော်မူပြန်ခြင်းသည်ကား အာရုံပြု၍ဖြစ်သောခဏ၌ သာလျှင် ထိုအာရုံခြောက်ပါးတို့သည် ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဓာတ် တို့အား အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း တက္ခနက် မဖြစ်ကုန်။ အသီး အသီး အာရုံခြောက်ပါးတို့သည် သတ္တဝိညာဏ

ခေတ်အား အာရမ္မဏပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏ဟု ပြတော်မူ၏။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၃၅၈)၌ "ယံယံဓမ္မံ အာရဗ္ဘာတိဣမိနာ ယေ ယေ ဓမ္မေ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဓမ္မာ အာရမ္မဏဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ တေ တာသံ ခေတ္တုနံ သတ္တန္နံ ဝိညာဏဓာတူနံ အာရမ္မဏဓမ္မာ ဝုတ္တာ။ တေ တာသံ ဓာတူနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောန္တီတိ ဒီပေတိ။ ဧဝံ ဟောန္တာပိစ န ကေနစိ ဟောန္တိ။ ယံယံ အာရဗ္ဘ ယေယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တေသံ တေသံ တေတေ ဝိသုံ ဝိသုံ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟောန္တီတိပိ ဒီပေတိ"ဟု ဆိုအပ်၏]။

အာရမ္မဏပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ (နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗ, နိဒ္ဒေသနာကာရ အစ ရှိသည်ကို စစ်မြဲ။ ။ပစ္စယုဒ္ဒေသေ၊ ၌။ပ။ပြီ)။

ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဆန္ဒဟုဆိုအပ်သော အဓိပတိသည်။ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဆန္ဒနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ သာဓိပတိ ဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ,ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသတို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုဆန္ဒ-ဆန္ဒနှင့် ယှဉ်ကုန်သော စိတ်,စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်တို့ အားရင်း။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရ ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝီရိယာဓိပတိ၊ သည်။ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဝီရိယနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု၊ ဝီရိယ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ငါးဆယ် တို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ထိုဝီရိယ-ဝီရိယနှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ်,စေတသိက် လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ရူပါနဉ္စ၊သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်တို့အားရင်း။ အဓိပတိ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စိတ္တာဓိပတိ၊ သည်။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသတို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုစိတ္တာဓိပတိနှင့် ယှဉ်ကုန်သော စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ **သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်တို့အားရင်း။ အဓိပတိပစ္စယေန၊** ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝိမံသာဓိပတိ၊ သည်။ ဝီမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဝီမံသနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဥ္စ၊ သာဓိပတိ တိဟိတ်ဇောသုံးဆဲ့လေးခု၊ ဝီမံသကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံ သတို့အားငင်း။ တံ သမုဋ္ဌာနာနံ၊ထိုဝီမံသ-ဝီမံသနှင့်ယှဉ်ကုန်သော စိတ်,စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဥ္စ၊ သာဓိပတ်စိတ္တဇရုပ်တို့အားငင်း။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယံယံဓမ္မံ၊အကြင်အကြင်သို့သဘောရှိသော အာရုံခြောက်ပါးပစ္စည်းတရားကို။ ဂရုံကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြုကုန်၍။ ယေယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စိတ္တစေတသိကာ၊ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။တေတေဓမ္မာ၊ ထိုထိုသို့သဘောရှိကုန်သောအာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့သည်။တေသံတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသို့သဘောရှိကုန်သော အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

ထိုပါဠိတို့တွင် "အဓိပတိပစ္စယောတိ"ဟူသော ပါဠ်ဖြင့် နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မကို ပြတော်မူ၏။ "ဆန္ဒာဓိပတိ။ပ။ ပစ္စယော"ဟူသော ပါဠ်ဖြင့် နိဒ္ဒေသနာကာရကို ပြတော်မူ၏။ ။

ဆန္ဒာဓိပတိ

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရပါဠ်တို့တွင် "ဆန္ဒာဓိပတိ"ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်**ဖြင့် သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။ "ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ။ပ။ရူပါနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်** ဖြင့် သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု၊ဆန္ဒ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်ဘရားကိုပြတော်မူ၏။ ။"အဓိပတိပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤ ကိုးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

တနည်းကား —

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ (အညမည၊ သမ္ပယုတ္တ ထည့်၍)ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တ ထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။တွင်။ပ။သ။ **(အဝိပါကသုံးချက်)**။

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အဓိပတိ။ပ။သ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။(အညမည၊ သမ္ပယုတ္တထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့် ကျေးဇူး ပြုဟန်ကိုပြတော်မူ၏။ ။**(သဝိပါကသုံးချက်**။ ပေါင်းခြောက်ချက်)။

ဝီရိယာဓိပတိ

"ဝီရိယာဓိပတိ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် ဝီရိယာဓိပတိပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။"ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ။ပ။ရူပါနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု၊ ဝီရိယ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ငါးဆယ်၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။၏။ ။"အဓိပတိပစ္စယေန" **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ဤတဆဲ့တပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ ။

တနည်းကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊သဟဇာတ၊နိဿယ၊ဣန္ဒြိယ၊မဂ္ဂ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။ သ။ ။(အဝိပါကသုံးချက်။ သဝိပါကသုံးချက်။ ပစ္စည်းပြိုင်က အတိုင်း။ ခြောက်ချက်ဆိုလေ)။

စိတ္တာဓိပတိ

"စိတ္တာဓိပတိ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခုဟုဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ၏။ ။"စိတ္တသမ္ပ။ပ။ရူပါနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အဓိပတိပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ၊သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ **ဤတဆဲ့ တပစ္စယသတ္တိတို့တွင်။ပ။ သ, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။** ။

တနည်းကား—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခုနစ် ပစ္စယ။ပ။သ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော **စိတ္တာဓိပတိ** ဖြစ်အံ့။ (အညမည သမ္ပယုတ္တထည့်၍) ကိုးပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သောစိတ္တာဓိပတိဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တထည့် ၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။**(အဝိပါကသုံးချက်)**။

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခုဟုဆို အပ်သော စိတ္တာဓိပတိဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊သဟဇာတ၊နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိဖြစ်အံ့။ (အညမည၊ သမ္ပယုတ္တထည့်၍) ဆယ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခုဟုဆိုအပ်သော စိတ္တာ ဓိပတိဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ပေါင်းကိုးပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့် ကျေးဇူးပြု။ပ။၏။ **(သဝိပါကသုံးချက်**။ပေါင်းခြောက်ချက်)။

ဝီမံသာဓိပတိ

"ဝီမံသာဓိပတိ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်**ဖြင့် ဝိမံသာဓိပတိပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ဝီမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ။ပ။ရူပါနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်** ဖြင့် သာဓိပတိ တိဟိတ်ဇော သုံးဆဲ့လေးခု ဝီမံသကြဉ်သောစေတသိက် သတ္တတိံ သ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အဓိပတိပစ္စယေန" **ကရိုဏ်းပါဠ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ၊ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စယ။ပ။ သ, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ **တနည်းကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာ ဓိပတိဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(အဝိပါကသုံးချက်။ သဝိပါကသုံးချက်။ ။ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ပစ္စည်းပြိုင်က အတိုင်းလေ့လာ၍ ဆိုလေ)။

အာရမ္မဏာဓိပတိ

"ယံ ယံ ဓမ္မံ"ဟူသောပါဠ်ဖြင့် အနိယမအားဖြင့် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ၊ဒေါသမူဒွေး၊မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယ

ဝိညာဉ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု ဒေါသ၊ ဠဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

"ယေ ယေ ဓမ္မာ" ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အနိယမအားဖြင့် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသ၊ ဠဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ **"စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ"** ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန် နာမက္ခန္ဓာသရုပ်ကို ပြတော်မူ၏။

"တေတေဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** နိယမအားဖြင့် ယံယံဓမ္မံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး **ပစ္စည်း**တရားကို ပြတော်မူ၏။

"တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် နိယမအားဖြင့် ယေယေ ဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အဓိပတိပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပ္ပိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ၊ အာရမ္မဏ၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ **ပု**ရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ၏။ ။

တနည်းကား—

(၁) အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း ဖြစ်အံ့။ အဓိပတိ၊ အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင်။ပ။ သ။

(၂) အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဠဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်အံ့။ (ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။ သ။

(၃) အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။ (နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယတို့တွင် အဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

[“ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ”ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ “အဓိပ တိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ”ဟု ဟောတော်မမူဘဲ၊ ဆန္ဒာဓိပတိ အစရှိ သည်ဖြင့် အသီးအသီး ဟောတော်မူခြင်းသည်ကား အဓိပတိ တရား လေးပါးတို့သည် တပြိုင်နက် ပစ္စည်းမတပ်ကုန်၊ အသီးအသီး တပ်ကုန် ၏ဟု ပြတော်မူလို၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၃၆၀-၌ “ကသ္မာ ပန ယထာ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဟေတူ ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဝုတ္တံ ဧဝမိဓ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အဝတွာ ဆန္ဒာဓိပတိဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာ ကတာတိ-ကေကဒ္ဓဏေ အဘာဝတော” အစရှိသည်ကို မိန့်အပ်ပြီ]။ ။

အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း

အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနန္တရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ်သည်၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ် ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုတို့သည်၎င်း။ မနောဓာတုယာစ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးဟု ဆိုအပ်သော မနောဓာတ်အား၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုမနောဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်တို့အား၎င်း။ အနန္တရ။ပ။ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဓာတုစ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးဟု ဆိုအပ်သော မနော ဓာတ်သည်၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာ၊ ထိုမနောဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်တို့သည်၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာတုယာစ၊ သန္တီရဏသုံးခုဟု ဆိုအပ်သော မနောဝိညာဏ ဓာတ်အား၎င်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုမနောဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ ဆန္ဒ,ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆဲ့တခုတို့အား၎င်း။ အနန္တရ။ပ။ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ **ကုသလာ**၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အဆုံးဇော ကြဉ်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက် နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပဌမဇောကြဉ်သော ကုသိုလ် ဇေဝီသနာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရ။ပ။ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ အဆုံးဇော, မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။

ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သန္တီရဏ **သုံး**ခု, မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု, ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရပစ္စယေန။ပ။ ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ **အကုသလာ**၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အဆုံးဇော ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသနာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပဌမဇောကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရ။ပ။ ၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသအဆုံးဇော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ သန္တီရဏသုံးခု, မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ **အဗျာကတာ**၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက် နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ အဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရ။ပ။ ၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရ။ပ။ ၏။

ယေသံ ယေသံ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ယေယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ နာမက္ခန္ဓာတရားတို့သည်။ ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေတေဓမ္မာ၊ ထိုထိုသို့သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရ။ပ။ ၏။

"အနန္တရပစ္စယော"ဟူသောပါဌ်ဖြင့် နိဒ္ဒိသိ။ပ။၏။ ။"စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ပ။ [illegible]

"**စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာစ** ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ္ဌ်ဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး၊သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။** "မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ္ဌ်ဖြင့် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးဟု ဆိုအပ်သော မနောဓာတ်၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"အနန္တရပစ္စယေန"ဟူသော ကရိဏ်းပါဋ္ဌ်ဖြင့် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ။ပ။ သ,ဖြင့်။ ၏။ ။**

"မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ္ဌ်ဖြင့်** သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း **ဒွေး**ဟု ဆိုအပ်သော မနောဓာတ်၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ် ပစ္စည်း။ပ။ ၏။ ။"မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ္ဌ်ဖြင့်** သန္တိရဏသုံးခုဟုဆိုအပ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဆန္ဒ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆဲ့တခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"အနန္တရ ပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိဏ်းပါဋ္ဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စ။ပ။ သ,ဖြင့်။ ၏။ ။(သောတဝိညာဏဓာတ် စသည် တူ၏)။

ကုသလပဒ

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ္ဌ်ဖြင့်** အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။ "ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ္ဌ်ဖြင့်** ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ဇော ဧကဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

တနည်းကား—

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ" **ကတ္တားပါဋ္ဌ်ဖြင့်** မဟာကုသိုလ်ဒုတိယဇော အား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု၊ မဂ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခု အားတပ်သော ဂေါတြဘု, ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု၊မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု,ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အားတပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ၏။ "ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုလလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ္ဌ်ဖြင့်** မဟာကုသိုလ်ဒုတိယာဒိဇော၊ **မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (အနက်အတိုင်းသော်လည်း**

ဆို)။ ။"အနန္တရပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ ဥပနိဿယ၊ အာသေဝန၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။၏။ ။

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ အဆုံးဇော, မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရားကိုပြတော်၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် သန္တီရဏသုံးခု၊ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် **ကိုးခု**၊ဖိုလ်လေးခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုပြတော်မူ၏။

တနည်းကား—

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံ ကောဒသ။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်ကျေနဝိသအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော။ အောက်ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်တဆဲ့နှစ်ခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး။ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးခုအားတပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် အဆုံးဇော။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု။ အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်အား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ် အဆုံးဇော။ပ။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသ။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ်အားတပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် သန္တီရဏသုံးခု၊ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားကိုပြတော်မူ၏။ "အနန္တရပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။ ။မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်လေးခုစေတနာဖြစ်အံ့။ (ကမ္မထည့်၍)ခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့်။၏။

အကုသလပဒ

"ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် အဆုံးဇောကြည်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ၏။ "ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် ပဌမဇောကြည်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။

တနည်းကား—

"ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဒုတိယာဒိဇော၊ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"အနန္တရပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ အာသေဝန၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤခြောက် ပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ ။

"ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်**။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ အဆုံးဇော ပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်** ဖြင့် သန္တီရဏသုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

တနည်းကား—

"ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** လောဘမူ, မောဟမူဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့။ တဒါရုံ ကောဒသ။မကျသည်ဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ကျေနဝီသအားတပ်သော လောဘမူ, မောဟမူ အဆုံးဇော။ ဒေါသမူ ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့။ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ခြောက်ခု၊ မကျသည်ဖြစ်အံ့။ ကာမဥပေက္ခာဘဝင် ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒေါသမူအဆုံးဇောပစ္စည်း။ပ။ ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** **သန္တီရဏသုံးခု၊** မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ "အနန္တရပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့်။ ကျေးဇူးပြုဟန်ကိုပြတော်မူ၏။

အဗျာကတပဒ

"ပုရိမာပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ကြိယာဝီသ ပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ **နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။** ။

တနည်းကား—

"ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** ပဌမဘဝင် **နာမက္ခန္ဓာ**အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ **နာမက္ခန္ဓာ**။ ဒုတိယအစရှိသော နောက်

နောက်သော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဌမ အစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ တဆဲ့ငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော အရူပဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ လေးခု။ ပဥ္စ ဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား တပ်သော ပဥ္စဝိညာဉ်။ သန္တီရဏအား တပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သန္တီရဏ။ ပရိတ္တာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ ဒုတိယဝုဋ္ဌောအား တပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော။ ပဥ္စဝေါကာရဘဝင်တဆဲ့ ငါးခုအား တပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော။ အတိမဟန္တာရုံ,မဟန္တာရုံ, ဝိဘူတာရုံ,အဝိ ဘူတာရုံဝီထိ ဖြစ်အံ့။ ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာကြိယာ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမ ဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ် အံ့။ သောမနဿတဒါရုံ ငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ကိုးခုအားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော။မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့။ သောမနဿတဒါရုံငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသအား တပ်သော မဟာကြိယာသောမနဿသဟဂုတ်အဆုံး ဇော။ မဟာကြိယာဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံ ကျသည်ဖြစ်အံ့။ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသအား တပ် သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ဒုတိယတဒါရုံအား တပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ ကာမဘဝင်တဆယ်အား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာသောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု, အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာ ကြိယာပဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးခု, အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု, အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာ ကြိယာတတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူမဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရကြိယာ အဆုံးဇော။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု, အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်အား တပ်သော အာကာသာ နဉ္စာယတနကြိယာ အဆုံးဇော။ ပဥ္စဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု။ အာကာသာ နဉ္စာယတနဝိညာဏဉ္စာယတနဘဝင်အား တပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာ အဆုံးဇော, ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု။ အာကာသာနဉ္စာယတန,ဝိညာ ဏဉ္စာယတန, အာကိဉ္စညာယတန ဘဝင်အား တပ်သော အာကိဉ္စညာယတန ကြိယာ အဆုံးဇော။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသ။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ အဆုံးဇော။ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသောဇောတူ ဖိုလ် လေးခု။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသအား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော။ မရ

ဏာသန္နအခါ တဒါရုံနှောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့။ ကာမစုတိတဆယ်အား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ ဇောနှောင်စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့။ တိဟိတ်စုတိတေရသအား တပ်သော မဟာကြိယာပဌမဇော။ ဘဝင်နှောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့။ စုတိကျေနုဝိသအား တပ်သော ဘဝင်ကျေနုဝိသ။ ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ် အဟိတ်စုတိ။ ပဋိသန္ဓေကျေနုဝိသအား တပ်သော ကာမတိဟိတ်စုတိလေးခု။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသအား တပ်သော ရူပါဝစရစုတိငါးခု။ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေလေးမုံ၊ အရူပပဋိသန္ဓေ လေးခုအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန စုတိ။ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေလေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန,အာကိဉ္စညာယတန, နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိသန္ဓေအား တပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနစုတိ။ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေလေးခု၊ အာကိဉ္စညာယတန,နေဝသညာနာသညာယတနပဋိသန္ဓေအား တပ်သော အာကိဉ္စညာယတနစုတိ။ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေလေးခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနပဋိသန္ဓေအား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနစုတိ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်** ဖြင့် ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

"အနန္တရပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်** ဖြင့် နောက်နောက်သော ဝိပါက်, ကြိယာအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်, ကြိယာဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။ ။နောက်နောက်သော ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသ, ဖြစ်အံ့။ (အာသေဝနထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

"ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။၏။ ။"အနန္တရပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော **အနန္တရ**၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤ ငါးပစ္စယ။ပ။ **သ**, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

"ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းပစ္စည်း တရားကို ပြတော်မူ၏။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။

၏။ "အနန္တရပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤ ငါးပစ္စယ။ပ။၏။

"ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် **အနိယမအားဖြင့်** ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြည်သော ရှေးရှေးသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ့်, စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ **"ယေ ယေ ဓမ္မာ"** ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် အနိယမ အားဖြင့် ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ့်, စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ **"စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ"**ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် **အနန္တရ** ပစ္စယုပ္ပန် နာမက္ခန္ဓာသရုပ်ကို ပြတော်မူ၏။ ။"တေတေ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** နိယမအားဖြင့် ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြည် သော ရှေးရှေးသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ့်, စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း တရားကို ပြတော်မူ၏။ "တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** နိယမ အားဖြင့် ယေယေဓမ္မာ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ် နှင့်တကွ နောက်နောက်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ့် စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ "အနန္တရပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ **အာသေဝန၊** ကမ္မ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤခုစ်ပစ္စယ။ပ။ သ,ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

တနည်းကား—

(၁) "အနန္တရပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်ဖြင့်** ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့် တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြည် သော ရှေးရှေးသော နာမက္ခန္ဓာ ဖြစ်အံ့။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။

(၂) ပဌမဇော, ဖိုလ်ဇောကြည်သော နောက်နောက်သော ဇော ဇေ ပညာသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြည်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ ဖြစ်အံ့။ (အာသေဝနထည့်၍)ခြောက်ပစ္စယ။ပ။ သ။

(၃) မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာဖြစ်အံ့။ (ကမ္မထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။ သ, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

"စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ"အစရှိသော ပါဌ် တို့ဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်သည် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းသည် **သန္တီရဏ အား** ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

ထိုမှ နောင်၌ သန္တိရဏသည် ဝုဋ္ဌောအား၊ ဝုဋ္ဌောသည် ဇောအား၊ ဇောသည် တဒါရုံအား....ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကို ဆိုအပ်လျက် မဆိုသော်လည်း ဤနောက်က ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သိအပ်ကုန်၏ ဟူ၍ ဒေသနာကို ချုံးတော်မူ၏။ တနည်းလည်း ပုရိမာပုရိမာ အစရှိသောနည်း၌ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏ ဟူ၍ မဟောအပ်။ ။ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၃၆၂-၌ "တတော ပရံ ပန ဝေါဋ္ဌဗ္ဗန ဇဝန တဒါရမ္မဏ ဘဝင်္ဂကိစ္စာ မနောဝိညာဏဓာတုယော ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ တာ အဝုတ္တာပိ ဣမိနာဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ နယံ ဒဿေတွာ ဒေသနာ သံခိတ္တာ။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ အာဒိကေစ ဆဋ္ဌနယေ တာ သင်္ဂဟိတာတိပိ ဣမ န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။ ခပ်သိမ်းသော အနန္တရ ပစ္စည်းတို့၏ သခေ်ပလက္ခဏာကို ပြအံ့သောငှါ "ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ" အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်အပ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၃၆၃-၌ "ယေသံ ယေသန္တိ ဣဒံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အနန္တရပစ္စယ ဓမ္မာနံ သခေ်ပလက္ခဏန္တိ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။အနန္တရ ပြီး၏။ ။ (သမနန္တရလည်း တူပြီ)။

သဟဇာတပစ္စည်း

သမနန္တရပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ (**စစ်မြဲ**)။ ။စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ အညမညံ-အညမညဿ၊ အချင်းချင်းအား။ **တနည်းကား**။ အညောအညဿ၊ တပါးသည် တပါးအား။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်၊ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ အညမညံ-အညမညဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ နာမရူပံ၊ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုသည်။ အညမညံ-အညမညဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်, ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက် ဒွေးပညာသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ ရူပါနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့အား။ (**အဋ္ဌကထာနည်း**) **တနည်းကား** ရူပါနံ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အား။ (**ဆရာနည်း**) သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ်တို့သည်။ ဥပါဒါရူပါနံ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့အား။ပ။ ၏။ ရူပိနော၊ ရုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဟဒယဝတ္ထုတို့သည်။ အရူပီနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနာမ

ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ကိဋ္ဌိကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ သဟဇာတ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိဋ္ဌိကာလေ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရ ပါဠ်တို့တွင် "စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော" ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့အား တပ်သော တပါးတပါး သော နာမက္ခန္ဓာ။ တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော သုံးပါးသုံးပါး သော နာမက္ခန္ဓာ။ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နှစ်ပါးနှစ်ပါး သော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အညမညံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"သဟဇာတပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဖြစ်အံ့။ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ တွင် သဟဇာတ သတ္တိ။ပ။ သ။ ။အချင်း ချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဖြစ်အံ့။ (ဝိပါကထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။ သ, ဖြင့်။ ၏။

"စတ္တာရော မဟာဘူတာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** သုံးပါးသုံးပါးသော မဟာဘုတ်အား တပ်သော တပါးတပါးသော မဟာဘုတ်၊ တပါးတပါးသော မဟာဘုတ်အား တပ်သော သုံးပါးသုံးပါးသော မဟာဘုတ်၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော မဟာဘုတ်အား တပ်သော နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော မဟာဘုတ် ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အညမညံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** သုံးပါးသုံးပါးသော မဟာ ဘုတ်၊ တပါးတပါးသော မဟာဘုတ်၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော မဟာဘုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"သဟဇာတ ပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်း သော သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ။ပ။ သဖြင့်။ ၏။

"ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ" ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။ပ။ ၏။ ။အညမညံ ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"သဟဇာတ ပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။ သ။ ။ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဖြစ်အံ့။ (ဝိပါကထည့်၍) ခုနစ် ပစ္စယ။ပ။ သ,ဖြင့်။၏။

“စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ” ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** ပစ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော စိတ် ခုနစ်ဆဲ့ငါးခု စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်းတရား။ ၏။ ။“စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ” ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**တနည်းကား** စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။“သဟဇာတပစ္စယေန” ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ပဉ္စဝေါကာရပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဖြစ်အံ့။ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ကျငါး ပစ္စယ။ပ။ သ။ ။စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ပဉ္စဝေါကာရဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဖြစ်အံ့။ (ဝိပါကထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။ သ,ဖြင့်။ ၏။

“မဟာဘူတာ” ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** မဟာဘုတ်လေးပါး ပစ္စည်း။ ၏။ **“ဥပါဒါရူပါနံ”** ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။“သဟဇာတပစ္စယေန” ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ကျလေးပစ္စယ။ပ။၏။

“ရူပိနော ဓမ္မာ”ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။“အရူပိနံ ဓမ္မာနံ” ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။“ကိဉ္စိကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန” ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** ပဋိသန္ဓေ ကာလ၌ သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ ။“ကိဉ္စိကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန” ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** ပဝတ္တိကာလ၌ သဟဇာတ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

[စိတ္တစေတသိကာတိ ပဝတ္တိယံ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ ။အဋ္ဌကထာပါဠိ ၃၆၅-]။

သဟဇာတ ပြီး၏။

အညမညပစ္စည်း

သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ (စစ်မြဲ)။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညံ-အညမညဿ၊ အား။ (သမ္ပဒါန်ထည့်၍) အညမညပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အား။ အညမညပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ နာမရူပံ၊ ပဋိသန္ဓေဝါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်းအား။ အညမညပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠိတို့တွင် "စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော" ဟူသော **ကတ္တားပါဠိ**ဖြင့် သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"အညမညံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠိ**ဖြင့် သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"အညမညပစ္စယေန" ဟူသော**ကရိုဏ်းပါဠိ**ဖြင့် (သဟဇာတအတိုင်း နှစ်ချက်ဆို။ ။"စတ္တာရော မဟာဘူတာ"၌လည်း သဟဇာတ အတိုင်းဆို။ "ဩက္ကန္တိက္ခဏေ"၌လည်း သဟဇာတ အတိုင်း)။ ။

အညမညပြီး၏။

နိဿယပစ္စည်း

အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ (စစ်မြဲ)။ နိဿယ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ (သဟဇာတ နိဿယသည် သဟဇာတနှင့် တူ၏)။ ။ပုရေဇာတနိဿယ၌ စက္ခာယတနံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခာယတနသည်။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာစ၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်အားငှင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုတို့အားငှင်း။ နိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော။ပ။ ယံရူပံ၊ အကြင် ဟဒယဝတ္ထုကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မနောဓာတုစ၊ မနောဓာတ်သည်ငှင်း။ မနောဝိညာဏဓာတုစ၊ အရူပ ဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော မနောဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ခုသည်ငှင်း။ ဝတ္တမေ၊ ဤမနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်တို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တံရူပံ၊ ထို ဟဒယဝတ္ထုသည်။ မနောဓာတုယာစ၊ အားငှင်း။ မနောဝိညာဏဓာတုယာစ၊ အားငှင်း။ နိဿယပစ္စယေန၊ ပုရေဇာတနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(သဟဇာတနိဿယ ပြမြဲ)။

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠိတို့တွင် "စက္ခာယတနံ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠိ**ဖြင့် မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ပ။ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠိ**ဖြင့် **စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု** ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"နိဿယ

ပစ္စယေန” ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠိ**ဖြင့် တပ်ပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။ ၏။ ။ (သောတစသည် တူ၏)။

“ယံရူပံ” ဟူသောပါဠိဖြင့် အနိယမအားဖြင့် ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။**“နိဿာယ မနောဓာတုစ။ပ။ ဝတ္တန္တိ”** ဟူသော ပါဠိဖြင့် မနောဓာတ်သုံးခု အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။“တံရူပံ” ဟူသော **ကတ္တားပါဠိ**ဖြင့် နိယမအားဖြင့် ယံရူပံဟူသော ပါဠိဖြင့် မှတ်အပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားကိုပြတော်မူ၏။ ။“မနောဓာတုယာစ။ပ။ ဓမ္မာနံ” ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠိ**ဖြင့် မနောဓာတ်သုံးခု၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော မနောဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ခု, စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။၏။ “နိဿယပစ္စယေန” ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠိ**ဖြင့် တပ်ပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့်။ ၏။

တနည်းကား—

(၁) ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော မနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ် ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ခုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့်ကာလ၌ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ။ပ။ နိဿယ။ပ။သ။

(၂) မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇောငါးချက်, တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။(အာရမ္မဏ ထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်

သော ဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။ (အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ။ ဥပနိဿယထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ,ဖြင့်ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

[“ထေရောစ ဒဟရောစ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ”ကဲ့သို့ “မနောဓာတုစ မနောဝိညာဏဓာတုစ ဝတ္တန္တိ”ပုဒ်သည် အင်္ဂါသိတ ဖြစ်၍ ဗဟုဝုစ်ရှိသည်။ ။ထို့ကြောင့် ဆရာတို့လည်း....

သမုစ္စယေ ကတေ ဒွိန္နံ၊ ဗဟုန္နံ ဝါ ပတီယတော။
စယင်္ဂါနုဂတာ သင်္ချာ၊ ဝါကျေ ဒွန္ဒာနုသာရိနာ။ ။
သတ္တာစ သာရိပုတ္တောစ၊ ဓမ္မံ ဒေသေတိ ကေဝလံ။
ထေရောစေဝ ဒဟရောစ၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တီတိ စ။ ။
ဟု ဆိုကုန်၏]။ ။

နိဿယ ပြီး၏။

ဥပနိဿယပစ္စည်း

နိဿယ ပစ္စည်း၏။ပ။ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။ပစ္စယုဒ္ဒေသေ၊ ဌ။ ယော-ယာဒိသော၊ သော။ ပစ္စယော၊ ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ပ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကေဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန အာရမ္မဏူ၊ အနန္တရူ၊ ပကတူပနိဿယ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ **ဟော**တိ၊ ၏။ ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ကေသဥ္စိ၊ အချို့သော အကုသိုလ်တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏူ, ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ တနည်းကား။ ကေသဥ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အချို့သော အာရမ္မဏူ, ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော။ပ။ ၏။

[“ကေသဥ္စိ”ပါဌ်ဖြင့် အနန္တရူပနိဿယကို စင်စေ၏။ ။ထို့ကြောင့် “ကုသလေန ပန အကုသလေ သမနန္တရတိတာ နလဗ္ဘန္တိ၊ တေနေဝ ဝုတ္တံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဥ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ”ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ ၃၆၈-၌ မိန့်အပ်ပြီ]။

ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ကေဝီသ **နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။**

ဓမ္မာနံ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏူ၊ အနန္တရူ၊ ပကတပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏူ၊ အနန္တရူ၊ ပကတူပနိဿယဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကေဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့သော ကုသိုလ်တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ တနည်းကား၊ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အချို့သော ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အနန္တရူ၊ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[ဤ၌ အနန္တရူပနိဿယကိုရသောကြောင့် "ကေသဉ္စိ"ဟူ၍ မဆိုအပ်။ ။ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၃၆၉-၌ "ယသ္မာ ပန အနန္တရတာ လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ တတ္ထ ကေသဉ္စီတိ န ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏူ, အနန္တရူ, ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဉ္စတိံသ, ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။

[မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သောတရားကို ရည်၍ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကြဉ်သည်။ ထိုကြောင့် ပဋ္ဌာဝါရ၌ "သေက္ခာ ဖလံ ဥပနိဿာယ"အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူ၏။ သူတပါးသန္တာန်၌ ပစ္စည်းကိုယူသော် ဝိပါက်ဆတ္တိံသပင် သင့်မည်ထင်၏]။

ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကေဝီသနာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏူ၊ အနန္တရူ၊ ပကတူပ

နိဿယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ အဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တံသ, ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏူ၊ အနန္တရူ၊ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပုဂ္ဂလောပိ၊ ကလျာဏမိတ္တစသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဥပနိဿယ။ပ။ ၏။ ဥတုပိ၊ လျော်ကပ်သည်စသော အချမ်းအပူဟူသော ဥတုသည်လည်း။ ဘောဇနမ္ပိ၊ လျော်ကပ်သည်စသော ဘောဇဉ်သည်လည်း။ပ။ သေနာသနမ္ပိ၊ လျော်ကပ်သည်စသော ကျောင်းစသော အိပ်ရာနေရာသည်လည်း။ဥပနိဿယ ပစ္စယေန၊ ပကတူပနိဿယ သတ္တိဖြင့်။ပ။၏။

[ဥတု, ဘောဇန, သေနာသနကိုကား ပရမတ်။ ပုဂ္ဂလကိုကား ပညတ် ဟု သိအပ်၏။ ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပိ၌ ပိ,သဒ္ဒါဖြင့်ကား သက်နိုး၊ တောင်, သစ်ပင်, တောချုံ အစရှိသော ပကတူပ တပ်ကောင်းသမျှကို သင်္ဂြိုဟ်တော်မူ၏။ ပုဂ္ဂလ, သေနာသန၊ ဤနှစ်ပါးကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း။အရည, ပဗ္ဗတ အစရှိသည်တို့ကို ဟောကောင်း ပါ၏တကားဟူမူကား။ ပုဂ္ဂလ, သေနာသန၊ ဤနှစ်ပါးသည် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ဖြစ်ခြင်း၌ အားကြီးသော အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဦးတည်၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၃၆၉-၌ "ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပီတိ ဣဒံ ဒွယံ ပကတူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဟိ ဒွယံ ကုသလာကုသလပဝတ္တိယာ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ" ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။ဣဒံ ဟိ ၌ ဟိ, ကား ကာရဏတည်း]။

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠ်တို့တွင် **အာရမ္မဏူပနိဿယ ဖြစ်အံ့။** "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာ ကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ "ဥပနိဿယပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ ဤသုံး ပစ္စယ။ပ။သ။၏။

အနန္တရူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကတ္တားပါဠ်ဖြင့် အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေး သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်**

မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟာဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် ဥပနိဿယ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အာသေဝန၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။ ဖြင့်။ ၏။

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကတ္တား**ပါဌ်**ဖြင့် ဗလဝ ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ ပစ္စည်းတရား။၏။ ။**သမ္ဗဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် နောက်နောက် သော ကုသိုလ်ကေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။၏။

ကုသလော အကုသလဿ

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ **ဓမ္မာနံ**"၌ **အာရမ္မဏူပနိဿယ ဖြစ်အံ့**။ "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တာ**း**ပါဌ်**ဖြင့် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသပစ္စည်း။ ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ဗဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် **အလေးအမြတ်** ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဥပနိဿယပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ ဤသုံးပစ္စယ။သ။၏။

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကတ္တား**ပါဌ်**ဖြင့် ဗလဝဖြစ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ဗဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး ပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"၌ **အာရမ္မဏူပနိဿယ**ဖြစ်အံ့။ "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တာ**း**ပါဌ် ဖြင့်** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်ပစ္စည်း။ ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ဗဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"ဥပနိဿယပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်** ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ သုံးပစ္စယ။ သ။ ၏။ ။ **(အနန္တရူပနိဿယ အနန္တရအတိုင်း)**။

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကတ္တား**ပါဌ်**ဖြင့် ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ ပစ္စည်း။ ၏။ ။**သမ္ဗဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဥပနိဿယ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ကမ္မ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ခြောက်ပစ္စယတို့တွင်။ပ။သ။၏။

အကုသလော အကုသလဿ

"ပုရိမ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ" ၌ **အာရမ္မဏူပနိဿယဖြစ်အံ့။** "ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စည်း။ ၏။ "ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဥပနိဿယပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ။သ။၏။ ။(**အနန္တရူပနိဿယ၊** အနန္တရ အတိုင်းဆိုလေ)။

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကတ္တားပါဠ်ဖြင့် ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** ပကတူပနိဿယ။၏။ (အကုသိုလ်ချင်း)။

အကုသလော ကုသလဿ

"ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"၌ "ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်း။၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"ဥပနိဿယပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ၏။ ။(အကုသိုလ်သည် ကုသိုလ်အား ပကတူပသာ။ အာရမ္မဏူ၊ အနန္တရူ နှစ်ပါး မရ)။

အကုသလော အဗျာကတဿ

"ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"၌ **အနန္တရူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်**(အနန္တရအတိုင်းဆိုလေ)။ ။**ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။** "ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ"သော **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်း။ ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ "ဥပနိဿပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဥပနိဿယ၊ **ကမ္မနှစ်ပစ္စယ။**သ။၏။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

"ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ" ၌ **အာရမ္မဏူပနိဿယဖြစ်အံ့**။ "ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ" ဟူသော **ကတ္တာ:ပါဋ်ဖြင့်** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခုအား:တပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်၊ ဖိုလ်လေးခုအား: တပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း:တရား။၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ"ဟူသော**သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောမဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဥပနိဿယပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်း:ပါဋ်ဖြင့်** ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ **သုံး:ပစ္စယ**။၏။ ။(**အနန္တ ရူပနိဿယ**မှာ အနန္တရအတိုင်:ဆိုလေ)။ ။

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ **ကတ္တာ:ပါဋ်ဖြင့်** ဗလဝဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ကရိုဏ်း:ပါဋ်ဖြင့်** ပကတူပနိဿယ။ ၏။ ။

အဗျာကတော ကုသလဿ

အဗျာကတနှင့်ကုသိုလ်၌ **အာရမ္မဏူပနိဿယဖြစ်အံ့**။ "ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ခန္ဓာ"ဟူသော **ကတ္တာ:ပါဋ်ဖြင့်** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား: တပ်သော အောက်ဖိုလ်သုံးခု, နိဗ္ဗာန်၊ မဂ်လေးခုအား:တပ်သောနိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ ၏။ ။"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဥပနိဿယပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်း:ပါဋ်ဖြင့်**ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ **သုံး:ပစ္စယ**။ပ။၏။ ။

အနန္တရူပနိဿယဖြစ်အံ့။ 'ကတ္တာ:ပါဋ်ဖြင့်ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော။၏။ ။**ကရိုဏ်း:ပါဋ်ဖြင့်** ဥပနိဿယ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ ဤငါး:ပစ္စယ။၏။ ။

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ **ကတ္တာ:ပါဋ်ဖြင့်** ဗလဝဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဉ္စတိံသ။ (တနည်း:ကား) ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** ကုသိုလ် ဧကဝီသပစ္စယုပ္ပန်တရား။ ၏။ ။**ကရိုဏ်း:ပါဋ်ဖြင့်** ပကတူပနိဿယ။ ၏။(**ကုသိုလ်ကား:ပြီး၏**)။

အဗျာကတော အကုသလဿ

အဗျာကတနှင့် အကုသိုလ်၌ **အာရမ္မဏူပနိဿယဖြစ်အံ့။** “ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ”ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဖလဌ်ဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဏ်ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ကေတိ°သ, ကြိယာဝီသ ပစ္စည်း။၏။ ။“ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ”ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။“ဥပနိဿယပစ္စယေန”ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟာတပ်ကောင်းသော ဥပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။ ။

တနည်းကား—

၁။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုအားတပ်သော အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ ဥပနိဿယ၊အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ သုံးပစ္စယ။ ။

၂။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဖလဌ်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ (ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ထည့်၍)ခြောက်ပစ္စယ။သ။

၃။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သောစုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သောအလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။ (နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။ ၏။ ။[**အနန္တရူပနိဿယ** အနန္တရ အတိုင်းဆိုလေ]

ပကတူပနိဿယဖြစ်အံ့။ **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** ဗလဝဖြစ်သော လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိ°သ,ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဠ်ဖြင့်** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဠ်ဖြင့်** ပကတူပနိဿယ သတ္တိဖြင့်။ ပ။၏။ ။ဥပနိဿယ ပြီး၏။

ပုရေဇာတပစ္စည်း

ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပုရေဇာတ (စစ်မြဲ။ ။စက္ခာယတနံ စသည်ကို အနက်ပေးမြဲ)။ ကိဉ္စိကာလေ၊

ပဝတ္တိကာလ၌။ ပုရေဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ပုရေဇာတပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊သည်။နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠ်တို့တွင် စက္ခာယတနံ စသည်ကို ပုရေဇာတ နိဿယ အတိုင်းပြလေ။ ရူပါယတနံ စသည်ကို အာရမ္မဏအတိုင်းပြလေ။ ယံ ရူပံ စသည်ကိုလည်း ပုရေဇာတနိဿယအတိုင်းပြလေ)။

[“ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ” အစရှိသောပါဠ်တို့ဖြင့် ပဉ္စ ဒွါရ၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတကိုပြတော်မူသည်။ မနောဒွါရ၌ပြတော်မမူ။ ထိုသို့မပြသော်လည်း မနောဒွါရ၌ “စက္ခုံ အနိစ္စတော” အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ရသင့်၏။ရသင့်လျက်အဘယ့်ကြောင့်ပြတော် မမူသနည်းဟူမူကား။ ။ဤအရာ၌ **သာဝသေသ**အားဖြင့် ဒေသနာကို ဟောတော်မူသည်ဟုမှတ်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၃၇၁)၌ “မနော ဒွါရေပိ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ လဗ္ဘတေဝ။ ဣမ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ”ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။အဘယ့်ကြောင့် သာဝသေသ အားဖြင့် ဟောတော်မူသနည်း။ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၏ မကျဉ်းမကျယ် ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ။ဆရာနည်း]။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း

ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယနိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္ဆာ ဇာတပစ္စည်း၏ (စစ်မြဲ)။ ။ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တ စေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပ ဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည်။ ပုရေပစ္စည်းတရားဖြစ်သည်မှ ရှေး၌။ ဇာတဿ၊ဖြစ်ထသော။ ဣမဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာယဿ၊ ကေဇ,ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအား။ ပစ္ဆာ- ဇာတပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ ။

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရ ပါဠ်တို့တွင် “ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ” ဟူသော **ကတ္တား**ပါဠ်ဖြင့် ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဋ္ဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။“ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ” ဟူသော **သမ္ပဒါန်**ပါဠ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ကေဇ,ဒွိဇ,တိဇ,စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော် မူ၏။

အကျယ်တနည်းကား—

ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော ကမ္မဇရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော ကေဇကာယအား တပ်သော ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာ။ **တနည်းကား** ကမ္မဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်ဟုဆိုအပ်သော ဒွိဇကာယအား တပ်သော ပထမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော တိဇကာယအားတပ်သော ဒုတိယအစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ၊ အာဟာရဇရုပ်ဥပါဒ် သောအခါ ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော စတုဇကာယအား တပ်သော အမှတ်မဲ့နောက်ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝင် တဆဲ့ငါးခုနှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော တိဇ,စတုဇကာယအားတပ်သော အာဝဇ္ဇန်းဒွေး (ရူပါဝစရကိုရည်၍ တိဇ၊ ကာမာဝစရကို ရည်၍ စတုဇဆိုသည်)။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော တိဇ,စတုဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝိညာဉ်နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သောဒွိဇ, တိဇ ကာယအားတပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း နာမက္ခန္ဓာ။ (စိတ္တဇရုပ်ကျသည်)။ ။ (ရာသီစု အတိုင်း၌နည်းကိုမှီ၍ ဝိထိစဉ်အတိုင်း နောက်ကစ၍ ဆိုလေ)။ ။

"ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန"ဟူသောကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့် တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော ပစ္ဆာဇာတ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊၌လေးပစ္စယ။ပစ္ဆာဇာတ။သ,ဖြင့် ကျေးဇူးပြုဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ ။

> ["ပုရေဇာတဿာတိ တေသံ ဥပ္ပါဒတော ပဌမတရံ ဇာတဿ ဇာတိက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိပ္ပတ္တဿ"ဟု အဋ္ဌကထာ(၃၇၂)၌ဆိုသောကြောင့် ဥပါဒ်ခဏ၌ကျေးဇူးမပြု၊ ဌီတိက္ခဏ၌ ကျေးဇူးပြုသည်ဟု မှတ်လေ]။ ။

ပစ္ဆာဇာတပြီး၏။

အာသေဝနပစ္စည်း

အာသေဝနန္တိ (အထက်ကကဲ့သို့ ဆိုမြဲ။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ·ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ၊၌နှစ်ပုဒ်သည်အနန္တရနှင့်တူ၏)။ ။ပုရိမာ ပုရိမာ၊ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ကြိယာဗျာကတာ၊ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊အဆုံးဇောကြဉ်သောကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကြိယာဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ဓမ္မာနံ၊ ပဌမဇောကြဉ်သော ကြိယာဇောအဋ္ဌာရသ တို့အား။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ ။

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသပစ္စည်း။ ၏။

"ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** ပဌမဇောကြဉ်သော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ဟနည်ကား—

ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယဇောအား တပ်သောပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာပဌမဒွေး၊ မဟာဂ္ဂုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာ ကြိယာ တတိယဒွေး၊ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟာဂ္ဂုတ် ကြိယာ အား တပ်သော ရှေးရှေးသောဇောတူ မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပစ္စည်းတရား။၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော, မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

"အာသေဝနပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်း သော အာသေဝန၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤ ခြောက် ပစ္စယ။ပ။သ, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြတော်မူ၏။

[ကုသိုလ်, အကုသိုလ်သည် ဝိပါက်ကြိယာအား အဘဲ့ကြောင့် အာ သေဝနပစ္စည်း မတပ်သနည်း။ "အတ္တနော ဂတိံ ဂါဟာပေတုံ အသ မတ္ထတာယ"။ (အဋ္ဌကထာဟိတ်) "ဘိန္နဇာတိကာ ဟိ ဘိန္နဇာတိကာနံ အရူပဓမ္မာနံ အာသေဝနဂုဏေန ပဂုဏဗလဝဘာဝံ သာဓယမာနာ အတ္တနော ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခါတံ ဂတိံ ဂါဟာပေတုံ နသက္ကောန္တိ။ တသ္မာ တေဟိ သဒ္ဓိံ နိဒ္ဒေသံ အကတွာ" အစရှိသည်ဖြင့် များစွာ ဆို၏။ ။ဝိပါက်သည် ဝိပါက်ချင်း မတပ်ရာ၌ "အထ ဝိပါကာဗျာ ကတံ ကသ္မာ န ဂဟိတန္တိ အာသေဝနာဘာဝေန။ ဝိပါကံ ဟိ ကမ္မ ဝသေန ဝိပါကဘာဝပ္ပတ္တံ ကမ္မပရိဏာမိတံ ဟုတွာ ဝတ္တတိ။ နိရုဿာဟံ ဒုဗ္ဗလန္တိ တံ အာသေဝနဂုဏေန အတ္တနော သဘာဝံ ဂါဟာပေတွာ ပရိဘာဝေတွာ နေဝ အညံ ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ၊ န ပုရိမ ဝိပါကာနုဘာဝံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတုန္တိ။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တံ ပန ပတိတံဝိယ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ သဗ္ဗထာပိ ဝိပါကေ အာသေဝနံ နတ္ထီတိ အာသေ ဝနာဘာဝေန ဝိပါကံ နဂဟိတံ"။ ။အဋ္ဌကထာ-၃၇၃]။ ။အာသေဝန ပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း

(ကမ္မ ၌ အတက်ဆိုမြဲ)။ ။ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ နာနက္ခဏိကစေတနာသည်။ ဝိပါကာနံ၊ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနဉ္စ၊

ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာတို့အားငှ်း။ ကဋတ္တာရူပါနဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်, အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်တို့အားငှ်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ နာနက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ စိတ် တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ၈၅ပညာသတို့အား ငှ်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုစေတနာ-စေတနာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားငှ်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ သဟဇာတကမ္မသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နာနာက္ခဏိကကမ္မ

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရပါဠ်တို့တွင် "ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ"ဟူသော **ကတ္တား ပါဠ်** ဖြင့် အကုသိုလ်ဒွါဒသ, ကုသိုလ် ကေဝီသဋ္ဌ်ရှိသော နာနာက္ခဏိကစေတနာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။

တနည်းကား—

အကုသလဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ရှစ်ခု, မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်,ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ မဟာကုသိုလ် စေတနာ။အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု, မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော တိဟိတ်ဩမက, ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ်ဩမကမဟာကုသိုလ် စေတနာ။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ပဉ္စမဈာန် ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်, အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ် စေတနာ။ သောတာပတ္တိဖိုလ်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်စေတနာ။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်စေတနာ ပစ္စည်း။၏။ ။

"ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်** ဖြင့် ဝိပါက် ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ကမ္မပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်**ဖြင့် တပ္ပိုင်နက်

ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ကမ္မ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။

ပကတူပနာနာက္ခဏိကကမ္မ

တနည်းကား—

ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်စေတနာဖြစ်အံ့။ ကမ္မ၊ ဥပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

အနန္တရကမ္မ

မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်စေတနာဖြစ်အံ့။ ကမ္မ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စ။ပ။သ, ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြတော်မူ၏။

သဟဇာတကမ္မ

"စေတနာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၌ ရှိသော စေတနာပစ္စည်း။ပ။ ၏။ ။"သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်, စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသဟု ဆိုအပ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ကမ္မပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ကမ္မ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤဆယ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ၏။

တနည်းကား-ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာဖြစ်အံ့။ ကမ္မ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အာဟာရ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော စေတနာဖြစ်အံ့။ (အညမညထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော စေတနာဖြစ်အံ့။ (အညမည၊ သမ္ပယုတ္တထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၄) စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။**(အဝိပါကလေးချက်)**။

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားး တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော စေတနာဖြစ်အံ့၊ ကမ္မ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားး တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသော စေတနာ ဖြစ်အံ့။ (အညမညထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားးသာ တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာဖြစ်အံ့။ (အညမည၊သမ္ပယုတ္တထည့်၍) ကိုးပစ္စယ။ပ။သ။

(၄) စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားး တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာဖြစ်အံ့။ (ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။

(၅) ဟဒယဝတ္ထုအားး တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော စေတနာ ဖြစ်အံ့။ (အညမည၊ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍) ကိုးပစ္စယ။ပ။သ, ဖြင့်။ပ။ ပြတော်မူ၏။ ။(**သဝိပါကငါးချက်**။ ပေါင်းကိုးချက်။ ပစ္စည်းပြိုင်အတိုင်း)။

[နာနာက္ခဏိကကမ္မသည် မိမိဖြစ်ဆဲကာလ၌ အကျိုးမပေး၊ ချုပ်ပြီး နောက်၌သာ အကျိုးပေးသည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ ၃၇၄-၌ "ကမ္မပစ္စယေနာတိ အနေကာနမ္ပိ ကပ္ပကောဋီနံ မတ္ထကေ အတ္တနော ဖလံ ဥပ္ပါဒေတုံ သမတ္ထေန နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေနာတိ အတ္ထော။ ကုသလာကုသလဉှိ ကမ္မံ အတ္တနော ပဝတ္တိက္ခဏေ ဖလံ နဒေတိ၊ ယဒိ ဒဒေယျ၊ ယံ မနုဿော ဒေဝလောကူပဂံ ကုသလကမ္မံ ကရောတိ၊ တဿာနုဘာဝေန တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဒေဝေါ ဘဝေယျ။ ယသ္မိံ ပန ခဏေ တံ ကတံ၊ တတော အညသ္မိံ ခဏေ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကေဝလံ ကဋတ္တာယေဝ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ ဥပပဇ္ဇေဝါ အပရေဝါ ပရိယာယေ။ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ သတိ ဖလံ ဥပ္ပါဒေတိ။ နိရုဒ္ဓါပိ ပုရိမသိပ္ပါဒိကြိယာ ဝိယ ကာလန္တရေ ပစ္ဆိမသိပ္ပါဒိကြိယာယ။ တသ္မာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ" ဟု ဆိုအပ်ပြီ]။

ကမ္မ ပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်း

ဝိပါက၌ (တက်မြဲ)။ ။ဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညံ-အညမညဿ၊ အားး။ (တနည်း)။ အညောအညဿ၊ အားး။ ဝိပါကပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရ ပါဠိတို့တွင် "ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော" ဟူသော **ကတ္တားပါဠိ**ဖြင့် သုံးပါးသုံးပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော တပါးတပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ တပါးတပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော သုံးပါးသုံးပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ကို ပြတော်မူ၏။ ။"အညမညံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠိ**ဖြင့် သုံးပါးသုံးပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ တပါးတပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဝိပါကပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠိ**ဖြင့် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ဝိပါက၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ **အဝိဂတ** ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ, ဖြင့်။၏။

[ဤပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာချင်းအား ဝိပါကပစ္စည်းတပ် ဟန်ကို ပြတော်မူ၏။ စိတ္တဇရုပ်, ကမ္မဇရုပ်အား ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကို ပြတော်မမူ။ မကျဉ်းမကျယ် ပြတော်မူသော အရာဖြစ်သောကြောင့် **သာဝသေသ** အားဖြင့် ပြတော်မူသည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၃၇၆)၌ "သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

ဝိပါကပစ္စည်း ပြီး၏။

အာဟာရပစ္စည်း

(အတက်ဆိုမြဲ)။ ။အာဟာရပစ္စည်း၌ ကဗဠီကာရော၊ အလုပ်အလွေ့ကို မပြုတတ်သော်လည်း ပြုတတ်သကဲ့သို့သော။ အာဟာရော၊ အာဟာရသည်။ ဣမဿ ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာယဿ၊ ကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကကာယအား။ အာဟာရပစ္စယေန ရုပ်အာဟာရသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ ဖဿ, စေတနာ,ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော အာဟာရတို့သည်။သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဥ္စ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ တို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုအာဟာရ, အာဟာရနှင့်ယှဉ်သော စိတ်,စေတ သိက်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဥ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့ အားရင်း။ အာဟာရပစ္စယေန၊ နာမ်အာဟာရသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

ရုပ်အာဟာရ

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠိတို့တွင် "ကဗဠီကာရော အာဟာရော" ဟူသော **ကတ္တားပါဠိ**ဖြင့်ကလာပ်တူ, ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အားတပ်

သော စတုသမုဋ္ဌာနိကဩဇာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ဣမဿ ကာယဿ" ဟူသော **သမ္ဗန္ဓပါဠ်ဖြင့်** စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။

တနည်း အကျယ်ကား—

ကမ္မဇကလာပ်ကိုးစည်းတို့တွင် စက္ခုဒသကကလာပ်၌ ဩဇာကြည်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်ကိုးခု၊ ကလာပ်ပြားနှစ်ဆယ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့အား တပ်သောစက္ခုဒသက ကလာပ်၌ရှိသော ဩဇာ။ ။သောတဒသက ကလာပ်၌ ဩဇာကြည်သောကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်ကိုးခု။ ကလာပ်ပြားနှစ်ဆယ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့အား တပ်သော သောတဒသက ကလာပ်၌ရှိသောဩဇာ။ (ဃာနဒသက အစရှိသည်ကို ဤနည်းအတူဆို)။ ။ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌ ဩဇာကြည်သော ကမ္မဇရုပ်ရှစ်ခု။ ကလာပ်ပြား နှစ်ဆယ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့အား တပ်သော ဇီဝိတနဝကကလာပ်၌ရှိသော ဩဇာ။ ။စိတ္တဇကလာပ်ခြောက်စည်းတို့တွင် သက်သက်သော အဋ္ဌကလာပ်၌ ဩဇာကြည်သော ကလာပ်တူ စိတ္တဇရုပ် ခုနစ်ခု။ ကလာပ်ပြား နှစ်ဆယ်သော ရုပ်ကလာပ်တို့အား တပ်သော သက်သက်သော အဋ္ဌကလာပ်၌ ရှိသောဩဇာ။ (ကာယဝိညတ္တိနဝက အစရှိသည်ကို ဤနည်းအတူဆိုလေ။ ။ဥတုဇကလာပ်လေးစည်း။ **အာဟာရဇကလာပ်** နှစ်စည်းတို့ကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ဆိုလေ)ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**သမ္ဗန္ဓပါဠ်ဖြင့်** ကလာပ်တူ ဩဇာကြည်သော ကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။

"အာဟာရပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိဏ်းပါဠ်ဖြင့်** အာဟာရ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စယ။ သ။၏။

နာမ် (သဟဇာတ) အာဟာရ

"အရူပိနော အာဟာရာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်ဖြင့်** ဖဿ၊စေတနာ၊ ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရသုံးပါးပစ္စည်း။၏။ ။"သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ"ဟူသော **သမ္ဗန္ဓပါဠ်ဖြင့်** စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"အာဟာရပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိဏ်းပါဠ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟာ တပ်ကောင်းသော အာဟာရ၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤတဆယ့်နှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။

တနည်းကား—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဖဿ၊ စေတနာ၊ ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါးဖြစ်အံ့။ အာ

ဟာရ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။ (ဤသာမည၌ အဝိပါကလေးချက်၊ သဝိပါကငါးချက် ပစ္စည်းပြိုင်က အတိုင်း ဆိုလေ)။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ အာဟာရဖြစ်အံ့။ အာဟာရ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ကမ္မ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤ၌လည်း အဝိပါကလေး ချက်၊ သဝိပါကငါးချက်။ ပေါင်း ကိုးချက်။ ပစ္စည်းပြိုင်က အတိုင်း ဆိုလေ)။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိညာ-ဏာဟာရဖြစ်အံ့။ အာဟာရ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက် ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤ၌လည်း အဝိပါကလေး ချက်၊ သဝိပါကငါးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ပစ္စည်းပြိုင်က အတိုင်း ဆိုလေ)။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိဖြစ် အံ့။ အာဟာရ၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိ ဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။(ဤ၌ အဝိပါကသုံးချက်၊ သဝိပါက သုံးချက် ပစ္စည်းပြိုင်အတိုင်းခြောက်ချက်စေ့အောင် ဆိုလေ)။

[ကဗဠီကာရအာဟာရပင်ဆိုသော်လည်း စတုသမုဋ္ဌာနိက သြဇာကို ယူ၍ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဥတုဇ သြဇာကိုသာ မယူလင့်။ ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိ စတုသန္တတိ သမုဋ္ဌာနေ ရူပေ သြဇာ အာဟာရောနာမ။ သော ပန ယသ္မာ ကဗဠီ ကရိတွာ အဇ္ဈောဟရိတောဝ အာဟာရကိစ္စံ ကရောတိ။ န ဗဟိဋ္ဌိတော။ တသ္မာ အာဟာရောတိ အဝတွာ ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိ ဝုတ္တံ" **ဟု** မိန့်အပ်ပြီ]။ ။

ဤရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်းသည် ဇနကသတ္တိ၊ ဥပထမ္ဘက သတ္တိနှစ်ပါး တပ်၏။ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဥတုဇသြဇာသည် အာဟာရဇရုပ်အား ဇနက။ ကြွင်းသော တိဇရုပ်အား ဥပထမ္ဘက။ တိဇ သြဇာသည် စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်အား ဥပထမ္ဘက။ (တနည်းကား....ကလာပ်တူအား ဇနက။ကလာပ် ပြားအား ဥပထမ္ဘကတည်း)။ ။**အာဟာရ ပြီး၏။**

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း

ဣန္ဒြိယဉ္စ (အတက်ဆိုမြဲ)။ ။စက္ခုန္ဒြိယံ၊မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့်ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုပြန္ဒြေသည်။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာစ၊(ပေးမြဲ)။ ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ မိမိကြဉ်သော ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ်ကိုးခုတို့အား။ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာ၊တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက် ဒွေပဉ္စသတို့အားငှင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုဣန္ဒြေ,ဣန္ဒြေနှင့်ယှဉ်သော စိတ်,စေတသိက်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားငှင်း။ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန၊ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိဖြင့်။ပ။၏။

ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရပါဠ်တို့တွင်"စက္ခုန္ဒြိယံ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုန္ဒြေပစ္စည်း။၏။(ပုရေဇာတနိဿယက အတိုင်းပြလေ)။ ။

ရူပဇီဝိတန္ဒြိယ

"ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်**ဖြင့် ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ကိုးခုအား တပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေပစ္စည်း။၏။ ။"ကဋတ္တာရူပါနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။

တနည်းကား—

ကမ္မဇကလာပ်ကိုးစည်းတို့တွင် စက္ခုဒသက ကလာပ်၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကမ္မဇကလာပ်ကိုးခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ (သောတဒသက,စသည်နည်းတူ)။ဇီဝိတနဝက ကလာပ်၌ ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကမ္မဇရုပ်ရှစ်ခုအား တပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ကဋတ္တာရူပါနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရား။၏။ ။

"ဣန္ဒြိယပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် ဣန္ဒြိယ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စယ။ပ။သ။၏။

သဟဇာတိန္ဒြိယ

"အရူပိနော ဇွိန္ဒြိယာ"ဟူသော **ကတ္တားပါဋ်ဖြင့်** နာမ်ဇွိန္ဒြေတရားကိုယ် ရှစ်ပါးပစ္စည်း။၏။ ။"သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဋ်ဖြင့်** စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေ ပညာသ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဇွိန္ဒြိယပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဋ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဇွိန္ဒြိယ၊ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤတဆဲ့လေးပစ္စယ။ပ။သ။၏။ ။

တနည်းကား—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဇွိန္ဒြေရှစ်ပါးဖြစ်အံ့။ဇွိန္ဒြိယ၊သဟဇာတ၊နိဿယ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။ ။(အဝိပါကလေးချက်၊သဝိပါကငါးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်ထည့်လေ)။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ၊ သတိ၊ ဧကဂ္ဂတာ၊ ပညာဖြစ်အံ့။ဇွိန္ဒြိယ၊သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ မဂ္ဂ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း အဝိပါကလေးချက်၊ သဝိပါက ငါး ချက်။ ပေါင်းကိုးချက် ထည့်လေ)။ ။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝေဒနာ၊ ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ ဇွိန္ဒြိယ၊သဟဇာတ၊နိဿယ၊ ဈာန၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတဤခြောက် ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း အဝိပါကလေးချက်၊ သဝိပါကငါးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်ထည့်လေ)။ ။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ ဇွိန္ဒြိယ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း အဝိပါကလေးချက်၊ သဝိပါကငါးချက်၊ပေါင်းကိုးချက်ထည့်မြဲ)။ ။

(၅) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မနိန္ဒြေဖြစ်အံ့။ ဇွိန္ဒြိယ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အာဟာရ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက် ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း အဝိပါက လေးချက်၊ သဝိပါကငါးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်ထည့်မြဲ)။ ။

(၆) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိဖြစ်အံ့။ ဇွိန္ဒြိယ၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အာဟာရ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စ အဝိပါက သုံးချက်၊သဝိပါကသုံးချက်ထည့်မြဲ)။ ။

(၇) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ ဣန္ဒြိယ၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။ သ။ ။(ဤ၌လည်း အဝိပါကသုံးချက်၊ သဝိပါကသုံးချက် ထည့်မြဲ)။

(၈) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟဖြစ်အံ့။ ဣန္ဒြိယ၊ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။ သ။ ။(ဤ၌လည်း အဝိပါကလေးချက်၊ သဝိပါက ငါးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်ထည့်မြဲ)။

(၉) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိဖြစ်အံ့။ ဣန္ဒြိယ၊ ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။ ။(ဤ၌လည်း အဝိပါက သုံးချက်၊ သဝိပါကသုံးချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်ထည့်မြဲ)။

> [ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေတို့သည် ဣန္ဒြေဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း မတပ်သနည်းဟူမူကား။ ။"ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယာနိ ဟိ ကိဉ္စာပိ ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ ဗီဇဘူတာနိ။ ကလလာဒိကာလေ ပန ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ တေသု ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ အဘာဝါ တာနိ နေဝ တေသံ န အညေသံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ ဖရန္တိ။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဟိ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏေ အဝိနိဗ္ဘုတ္တဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ အဖရန္တော နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ တာနိ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ န ဟောန္တိ"ဟု အဋ္ဌကထာ (၃၇၈)၌ ဆိုသောကြောင့် ကလလအခါ အစရှိသည်တို့၌ ဣတ္ထိလိင် အစ ရှိသည်တို့သည် မရှိသည်ဖြစ်၍ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမတပ်]။ ။ဣန္ဒြိယ ပြီး၏။

ဈာနပစ္စည်း

ဈာန၌(တက်မြဲ)။ ။ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဈာနင်တို့သည်။ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော စိတ်တခုယုတ် ရှစ်ဆယ်၊ စေတသိက်ငါးဆဲ့နှစ်ခုတို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုဈာနင်, ဈာနင်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော စိတ်စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့အားရင်း။ ဈာနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠိတို့တွင် "ဈာနင်္ဂါနိ"ဟူသော ကတ္တားပါဠိဖြင့် ဈာနင် တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။"ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ"ဟူသော သမ္ပဒါန်ပါဠိဖြင့် ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော စိတ်တခု

ယုတ်ရှစ်ဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဈာနပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်တပြိုင်နက်ယထာရဟ** တပ်ကောင်းသော ဈာန၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤတဆဲ့တပစ္စယ။ပ။သ။၏။

တနည်းကား—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာနင် တရားကိုယ်ငါးပါးဖြစ်အံ့။ ဈာန၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။ (အဝိပါကလေးချက်၊ သဝိပါကငါးချက်၊ ပစ္စည်း ပြိုင်ကအတိုင်း ကိုးချက် ထည့်မြဲ)။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ **စိတ္တဇရုပ်**, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့၊ ဈာန၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤ၌လည်း ကိုးချက် ထည့်မြဲ)။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက်, ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ ဈာန၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။ ။(ဤ၌လည်း ကိုးချက် ထည့်မြဲ)။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကေဂ္ဂတာ ဖြစ်အံ့။ ဈာန၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။ ။(ဤ၌လည်း ကိုးချက်ထည့်မြဲ)။

[ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၌ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ဈာနပစ္စည်းမတပ်သနည်း။ အာရုံသို့ ကပ်၍ ရှုခြင်းသဘောမရှိ။ အာရုံ၌ ကျကာမတ္တသဘောမျှသာရှိသော ကြောင့် ဈာနပစ္စည်း မတပ်သတည်း။ ။ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၃၇၉)၌ "ပဉ္စန္နံ ပန ဝိညာဏကာယာနံ အဘိနိပါတမတ္တတ္တာ တေသု ဝိဇ္ဇမာနာနိပိ ဥပေက္ခာ သုခ ဒုက္ခာနိ ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော ဈာနင်္ဂါနီတိ န ဥဒ္ဓဋာနိ၊ တတ္ထ ပစ္စိန္နတ္တာ ပန သေသာဟေတုကေသုပိ ဈာနင်္ဂံ န ဥဒ္ဓဋမေဝ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။ ။ဈာနပစ္စည်း ပြီး၏။

မဂ္ဂပစ္စည်း

မဂ္ဂပစ္စည်း၌ (တက်မြဲ)။ ။မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်တို့သည်။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ မဂ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ **ဓမ္မာနဥ္စ၊** သဟိတ်စိတ်၊ **ကေသတ္တတိ စေတသိက်**

ဒွေပညာသတို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုမဂ္ဂင်၊ မဂ္ဂင်နှင့် ယှဉ်ကုန်သောစိတ် စေတသိက်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဥ္စ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် တို့အားရင်း။မဂ္ဂပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။

ထိုနိဒ္ဒေသနာကာရပါဠ်တို့တွင် "မဂ္ဂင်္ဂါနိ"ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်**ဖြင့် မဂ္ဂင်တရား ကိုယ် ကိုးပါး ပစ္စည်း။၏။ ။"မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်**ဖြင့် သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။၏။ ။ "မဂ္ဂပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်း သော မဂ္ဂ၊ ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ဤတဆဲ့သုံးပစ္စယ။ပ။သ။၏။

တနည်းကား—

(၁) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ကိုးပါးဖြစ်အံ့။မဂ္ဂ၊သဟဇာတ၊နိဿယ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ။ပ။သ။ ။(အဓိပါကလေးချက်၊ သဝိပါက ငါးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက် ထည့်မြဲ)။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ၊ သတိ၊ ဧကဂ္ဂတာ၊ ပညာ ဖြစ်အံ့။ မဂ္ဂ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း ကိုးချက်)။

(၃) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သောဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ မဂ္ဂ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဈာန၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း ကိုးချက်)။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဧကဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ မဂ္ဂ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း ကိုးချက်)။

(၅) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ မဂ္ဂ၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခုနစ် ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စ ခြောက်ချက်)။

(၆) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟဖြစ်အံ့။ မဂ္ဂ၊ ဟေတု၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤဥ္စလည်း ကိုးချက်)။

(၇) သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ မဂ္ဂ၊ ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ ဣန္ဒြိယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။(ဤ၌ခြောက်ချက်ထည့်မြဲ)။

[အဟိတ်စိတ်အင်္ဂါရသ၌ မဂ္ဂပစ္စည်း အဘယ့်ကြောင့် မတပ်သနည်း ဟူမူကား။ ။ဟိတ်မရှိသောကြောင့် မတပ်သတည်း။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၃၇၀)၌ "မဂ္ဂဿ ပန ဟေတုပစ္ဆိမကတ္တာ အဟေတုကစိတ္တေသု မဂ္ဂင်္ဂါနိ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ"ဟု မိန့်ဆိုအပ်၏။]။ ။မဂ္ဂပစ္စည်း ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း

သမ္ပယုတ္တ၌(တက်မြဲ)။ ။စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်းအား။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရပါဠိတို့တွင် "စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာ။ တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော သုံးပါးသုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ။ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်း။၏။ ။"အညမညံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်ဖြင့်** သုံးပါး သုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ။ တပါးတပါးသော နာမက္ခန္ဓာ။ နှစ်ပါးနှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်ဖြင့်** အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဖြစ်အံ့။သမ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ ဤခြောက် ပစ္စယ။ပ။သ။

အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါးဖြစ်အံ့။ (ဝိပါကထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။ ။သမ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း

ဝိပ္ပယုတ္တ၌။ ။ရူပိနော၊ ရုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဆဝတ္ထုတရားတို့သည်။ အရူပီနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်တို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပိနော၊ နာမ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက်

ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ရူပိနံ၊ ရုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စေတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်တို့အား။ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ,ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရူပံ နာမဿ

ထို နိဒ္ဒေသနာကာရ ပါဠ်တို့တွင် **သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ** ဖြစ်အံ့။ "ရူပိနော ဓမ္မာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဠ်**ဖြင့် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။၏။ ။"အရူပီနံ ဓမ္မာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဠ်**ဖြင့် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဠ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ဝိပ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။၏။

ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်အံ့။ **ကတ္တားပါဠ်**ဖြင့် ဆဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဠ်**ဖြင့် အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(အကျယ်ကား ပုရေဇာတဟ္ဝ် ယံ ရူပံ နိဿာယ အတိုင်း ပြလေ)။ ။**ကရိုဏ်းပါဠ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဝိပ္ပယုတ္တ, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤကိုးပစ္စယ။ပ။ ၏။ ။

တနည်းကား—

(၁) အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော ဆဝတ္ထုဖြစ်အံ့။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါး ပစ္စယ။ပ။သ။ ။

(၂) မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နဇောငါးချက်၊ တဒါရုံအားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။ (အာရမ္မဏ ထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။သ။ ။

(၃) အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇောငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့။ (အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ ဥပနိဿယ ထည့်၍) ရှစ် ပစ္စယ။ပ။ သ။ ။

(၄) ပဉ္စဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဉ္စဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်းဖြစ်အံ့။ (ဣန္ဒြိယထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယ။ပ။ သ။၏။ ။

နာမံ ရူပဿ

သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်အံ့။ "အရူပိနော ခန္ဓာ" ဟူသော **ကတ္တားပါဒ်ဖြင့်** ပဋိသန္ဓေ အခိုက်ဝယ်ရှိသော ဝတ္ထုနှင့် ဥပါဒ်ခိုက်တွင် အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ, ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။"ရူပိနံ ခန္ဓာနံ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဒ်ဖြင့်** စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဒ်ဖြင့်** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဝိပ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝိပါက၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ။ပ။ သ, ဖြင့်။၏။ ။

ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တဖြစ်အံ့။ ကတ္တားပါဒ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော ကေဇ၊ ဒွိဇ၊ တိဇ၊ စတုဇ ကာယအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပါဒ်ဖြင့်** ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ ရောက်သော ကေဇ၊ ဒွိဇ၊ တိဇ၊ စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန် တရားကို ပြတော်မူ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဒ်ဖြင့်** ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤလေးပစ္စယ။ပ။ သ။၏။

[ရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံတရားတို့သည် အာရမ္မဏိက တရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ္တတရားဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ မဟောသနည်းဟူမူကား။ ။ထို အာရုံတို့သည် အာရမ္မဏိက တရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ကေန်။ သမ္ပယုတ် ယုံမှားဘွယ် မရှိသောကြောင့် ဟောတော်မမူ။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည် စက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုတို့၏ အတွင်းမှ ထွက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ၌ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သလော, ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သလောဟု ယုံမှားဘွယ်ရှိသောကြောင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတကို ဟောတော်မူသည်။ ။

ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၃၈၁)၌ "ရူပါယတနာဒယော ပန အာရမ္မဏဓမ္မာ ကိဉ္စာပိ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မာ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပန န ဟောန္တိ။ ကိံကာရဏာ။သမ္ပယောဂါသင်္ကာယ အဘာဝတော။ အရူပိနော ဟိ ခန္ဓာ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထုနံ အဗ္ဘန္တရတော နိက္ခမန္တာ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ အာသင်္ကာ ဟောတိ ကိံ နု ခေါ ဧတေ ဧတေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဥဒါဟု ဝိပ္ပယုတ္တာတိ။ အာရမ္မဏဓမ္မာ ပန ဝတ္ထုနိဿယေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ

အာရမ္မဏမတ္တာ ဟောန္တီတိ။ နတ္ထိ တေသု သမ္ပယောဂါသင်္ကာ။ ဣတိ သမ္ပယောဂါ သင်္ကာယ အဘာဝတော န တေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဟဒယ ဝတ္ထုအာဒီသု ဝေ ပနာယံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ'' ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း ပြီး၏။

အတ္ထိပစ္စည်းစသည်

[အတ္ထိပစ္စည်း၌ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတအတိုင်း။ ပုရေဇာတတ္ထိလည်း ပုရေဇာတအတိုင်း ပြလေ။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၊ အာဟာရတ္ထိ၊ ဣန္ဒြိယတ္ထိ ဤသုံးပါးကို **သာဝသေသ** အကြွင်းထား၍ ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၃၇၃)၌ ''ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဝသေနာပိ အတ္ထိပစ္စယော လဗ္ဘတိ။ ဣဓ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ'' ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

နတ္ထိ၌။ ။သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ကောင်းစွာ ချုပ်ကုန်ပြီးသော။ **စိတ္တစေတသိကာ**၊ စိတ် စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပဋ္ဌုပ္ပန္နာနံ၊ မိမိနှင့်အတူဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ စိတ်, စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ **စေတသိက်**ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ နတ္ထိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

''သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ'' ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်ဖြင့်** ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်းတရားကို ပြတော်မူ၏။ ။''ပဋ္ဌုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ'' ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပါဌ်**ဖြင့် ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။''နတ္ထိ ပစ္စယေန'' ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်**ဖြင့် တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နတ္ထိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ဥပနိဿယ၊ **အာသေဝန**၊ ကမ္မ၊ဝိဂတ ဤခုနစ် ပစ္စယ။ပ။သ, ဖြင့်။၏။ ။(အကျယ်သုံးချက်။ အနန္တရက အတိုင်း ဆိုလေ)။ ။

နတ္ထိပစ္စည်း ပြီး၏။

ဝိဂတ၌လည်း။ ။သမနန္တရဝိဂတာ၊ ကောင်းစွာ မိမိအခြားမဲ့၌ ကင်းကုန်သော။ (နည်းတူ)။ ။ဝိဂတ ပြီး၏။ (အဝိဂတလည်း အတ္ထိနှင့် တူပြီ)။ ။ အဝိဂတ ပြီး၏။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရ ပြီး၏။

ပဋိစ္စဝါရ

ပစ္စယဝါရ

နိဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စယဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဓမ္မအနုလုံ, ဓမ္မပစ္စနီက်, ဓမ္မအနုလောမပစ္စနီက်, ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဓမ္မအနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို ဓမ္မအနုလုံ၌ တုံသော်လည်း **တိကပဋ္ဌာန်း, ဒုကပဋ္ဌာန်း, ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း, တိကဒုကပဋ္ဌာန်း, တိကတိကပဋ္ဌာန်း, ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း** အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် တိကပဋ္ဌာန်းကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို တိကပဋ္ဌာန်း၌ တုံသော်လည်း ကုသလတိက်-ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင် ကုသလ-တိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်၌ တုံသော်လည်း **ပဋိစ္စဝါရ၊ သဟဇာတဝါရ၊ ပစ္စယဝါရ၊ နိဿယဝါရ၊ သံသဋ္ဌဝါရ၊ သမ္ပယုတ္တဝါရ၊ ပဉှာဝါရ** အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပဋိစ္စဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိစ္စဝါရ၌ တုံသော်လည်း ပစ္စည်း အနုလုံ, ပစ္စည်း ပစ္စနီက်, ပစ္စည်း အနုလောမ ပစ္စနီက်, ပစ္စည်း ပစ္စနီယာနုလောမ အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပစ္စည်း အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်း အနုလုံ၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓ, ဒုကာဒိအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓ, အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့လေးပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ၊ ကုသလာဗျာကတပဒ၊ အကုသလာဗျာကတပဒ၊ ကုသလာကုသလပဒ၊ ကုသလာကုသလာဗျာကတပဒအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန၊ အကုသလပဒါဝသာန အစရှိသောအားဖြင့် ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ။ယော-ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘော ရှိသော။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဋိစ္စ-ပဋိစ္စဂန္တွာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်

သော တသောအဖြစ်ဖြင့်ရောက်၍။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသလော။ သော-တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကြောင့်။ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ကိံ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ကုသလံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဋိစ္စ။ပ။၍။ ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သိယာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ကိံ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ။ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောကော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ။(အနက်တူ၏)။ ။အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ။အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလောစ၊ ကုသိုလ်၎င်း။ အဗျာကတောစ၊ အဗျာကတ၎င်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ ယေ-ယာဒိသာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သိယာ-သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ တေ-တာဒိသာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ ကိံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ ။(ဤနည်းအတူ အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန၊ ကုသလာကုသလပဒါဝသာန၊ ကုသလာကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန **သုံးချက်ကို** ဟောလေ)။ ။ကုသလပဒ **ခုနစ်ချက်** ပြီး၏။

ကု**သလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏** အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ထိုအကုသလပဒ၌ တုံသော်လည်း** အကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏၊ ထို....တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ။[အနက်ပေးမြဲ။ ကုသလပဒ အစရှိသည်ကို သွတ်မြဲ။ ။အကုသလပဒ ခုနစ်ချက် ပြီး၏။ ။ဤနည်းအတူ အဗျာကတပဒ **ခုနစ်ချက်**။ ။ကုသလာဗျာကတပဒ ခုနစ်ချက်။ ။အကုသလာဗျာကတပဒ ခုနစ်ချက်။ ။ကုသလာကုသလပဒ ခုနစ်ချက်။ ။ကုသလာကုသလာဗျာကတပဒ ခုနစ်ချက်။ ဟောမြဲ။ ဤသို့လျှင် ခုနစ်ချက် ခုနစ်လီသော် **ဟေတုပစ္စည်း၌** သုဒ္ဓလေးဆဲ့ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း]။

ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ **သုဒ္ဓကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုအာရမ္မဏပစ္စည်း၏** သုဒ္ဓ၌တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒအစရှိသောအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ။(**ဟေတုပစ္စည်းအတိုင်း**

လေးဆဲ့ကိုးချက် ဟောလေ။ ။တပစ္စည်းကို လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ။ အဝိဂတတိုင်အောင် ဟောလေ)။

သုဒ္ဓပြီး၏။

သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုကာဒိ၌ တံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိအစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ဒုက၊ တိက။ပ။ တေဝီသက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း အာရမ္မဏဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အာရမ္မဏ ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ကုသလပဒ, အကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒ၌ တံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ"။ ။(ဤနည်းအတူ လေးဆဲ့ကိုးချက်။ ။အဓိပတိမှစ၍ အဝိဂတပစ္စည်း တိုင်အောင် ဒုကတို့၌လည်း လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဖြစ်၏)။

ဒုကပြီး၏။

ဒုကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ တိကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုတိက၌ တံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ တိက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အဓိပတိ တိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ (ဤနည်းအတူ လေးဆဲ့ကိုးချက်။ ။ဤနည်းအတူ ဟေတု, အာရမ္မဏတည်၍ အနန္တရ အစ၊ အဝိဂတ အဆုံးတိုင်အောင် လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဟောလေ။ ။**တိကပြီး၏**။ ။ဤနည်းအတူ

ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ တည်၍ အနန္တရ ထည့်၍ လေးဆဲ့ကိုးချက်။ပ။ အဝိဂတ, ထည့်၍ လေးဆဲ့ကိုးချက် ဟောလေ)။

စတုက္ကပြီး၏။

ဤနည်းအတူ ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ တည်၍ သမနန္တရ ထည့်၍ လေးဆဲ့ကိုးချက်။ပ။ ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ တည်၍ အဝိဂတ ထည့်၍ လေးဆဲ့ကိုးချက် ဟောလေ။ ။**ပဉ္စကပြီး၏။** ။ဆက္က၊ သတ္တက။ပ။ တေဝီသကတို့၌လည်း လေးဆဲ့ကိုးချက်စီဖြစ်၏။ **ဟေတုဒုကာဒိ ပြီး၏။** ။ဤအတူ အာရမ္မဏပစ္စည်းကို အရင်းတည်၍ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဝိဂတပစ္စယာ အစရှိသော အာရမ္မဏ ဒုကာဒိ၌လည်း လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဖြစ်၏။ ။**အာရမ္မဏဒုကာဒိ ပြီး၏။**

ဤနည်းအတူ၊ အဓိပတိပစ္စည်းကို အရင်းတည်၍ အဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယာ အဝိဂတပစ္စယာ အစရှိသော အဓိပတိဒုကာဒိ၌လည်း လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဖြစ်၏။ ။**အဓိပတိဒုကာဒိ ပြီး၏။** ။ဤနည်းအတူ အနန္တရဒုကာဒိ။ပ။ အဝိဂတဒုကာဒိ၌လည်း ဟေတုပစ္စည်း အစရှိသည်ကို ထည့်၍ လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဖြစ်သတည်း။ ပစ္စည်း အနုလုံ ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ ပစ္စည်း ပစ္စနိက်, ပစ္စည်း အနုလောမ ပစ္စနိက်, ပစ္စည်း ပစ္စနိယာနုလောမတို့ကိုလည်း သိအပ်ကုန်၏။ (ပဋိစ္စဝါရ)။ ။ဤနည်းအတူ သဟဇာတဝါရ၊ ပစ္စယဝါရ၊ နိဿယဝါရ၊ သံသဋ္ဌဝါရ၊ သမ္ပယုတ္တဝါရ၊ ပဉှာဝါရ တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ကုသလတိက်)။ ။ဤနည်းအတူ ဝေဒနာ-တိက် အစရှိသည် တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။တိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။ ။ ဤနည်းအတူ ဒုကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုက တိက ပဋ္ဌာန်း၊ တိက ဒုက ပဋ္ဌာန်း၊ တိက တိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုက ဒုကပဋ္ဌာန်းတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဓမ္မအနုလုံ ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ ဓမ္မပစ္စနိက်, ဓမ္မအနုလောမ ပစ္စနိက်, ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဤသို့လျှင် ဓမ္မအနုလုံ၌ တိကပဋ္ဌာန်း အစရှိသည် ခြောက်ကျမ်း။ ဓမ္မပစ္စနိက်၌ ခြောက်ကျမ်း။ ဓမ္မအနုလောမပစ္စနိက်၌ ခြောက်ကျမ်း။ ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ၌ ခြောက်ကျမ်း။ ပေါင်း ပဋ္ဌာန်း နှစ်ဆဲ့လေးကျမ်း ဖြစ်၏။ ပုစ္ဆာကို အကုန်ထုတ်၍ ဟောလေ။ ပါဠိတော် ပေမူ၌ကား အကျဉ်းထားသည်။ ။အသမ္ပယုဇ္ဇန္တေန၊ မတွေ့ဝေသဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။

[**တနည်း အတက်ကား**] နိဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပုစ္ဆာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ပ။....(ပစ္စည်းအနုလုံကို ဟောတော်မူသည်တိုင်

အောင် တူ၏)။ ထိုပစ္စည်း အနုလုံ၌ တုံသော်လည်း ကေမူလက၊ ဒုမူလက၊ တိမူလက၊ စတုမူလက။ပ။ သဗ္ဗမူလကအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကေမူလကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ကေမူလက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း။ပ။၏။ ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ ကေမူလက၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ။၏။ **ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ (အနက်ပေးမြဲ။ ။လေးဆဲ့ကိုးချက် ထည့်မြဲ။ ။ဤအတူ အကုသလပဒ အစရှိသည်၌လည်း ခုနစ်ချက်စီ ဖြစ်သတည်း)။ ။ဟေတုပစ္စယ ကေမူလက ပြီး၏။

ဟေတုပစ္စယ ကေမူလကကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏပစ္စယ ကေမူလကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (ကုသလပဒ အစရှိသည် စစ်မြဲ။ ။အဓိပတိအစ အဝိဂတတိုင်အောင် နည်းတူစစ်၍ လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဟောလေ)။ ။ကေမူလက ပြီး၏။

ကေမူလကကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဒုမူလကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုမူလကာဒိ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စယ ဒုမူလကာဒိ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုမူလကာဒိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုမူ၊ တိမူ၊ စတုမူ။ပ။ သဗ္ဗမူလကအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ဒုမူ၌ တုံသော်လည်း အာရမ္မဏဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသောအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ။၏။ ထိုကုသလပဒ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသောအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ။၏။ ။**ဟောဟန်ကား** သိယာ ကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟူသည်တည်း။ ။(ဤနည်းအတူ ခုနစ်ချက် ဟောလေ။ ။အကုသလပဒ အစရှိသည်၌ခုနစ်ချက်စီ၊ ပေါင်း အာရမ္မဏဒုက လေးဆဲ့ကိုးချက်။ ။ဤနည်းအတူ အဓိပတိ အစရှိသည်၌လည်း လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဟောလေ)။ ။ဒုမူ ပြီး၏။

ဒုမူကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ တိမူကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုအာရမ္မဏမူ အဓိပတိတိက အစရှိသော အားဖြင့်

နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတု အာရမ္မဏမူ အဓိပတိ တိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုသော်လည်း ကုသလပဒ။ပ။ ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ၊ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ အဓိပတိပစ္စယာ"ဟူသည်တည်း။ ။(ဤနည်း အတူ ခုနစ်ချက် ဟောလေ။ အကုသလပဒ အစရှိသည်၌လည်း ခုနစ်ချက်စီ။ ပေါင်းအဓိပတိ တိက၌ လေးဆဲ့ကိုးချက်။ ။ဤနည်းအတူ။ အနန္တရ တိက အစရှိ သည်၌ လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဟောလေ)။ ။တိမူ ပြီး၏။

တိမူကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ စတုမူကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ၊ အနန္တရ စတုက္က အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အနန္တရ စတုက္ကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို။ ၏။ ထိုကုသလပဒ၌ တုံသော် လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "သိယာ ကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ၊အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ အဓိပတိပစ္စယာ၊အနန္တရပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ (ဤနည်းအတူ ခုနစ်ချက် ဟောလေ။ ။အကုသလပဒ အစရှိ သည်၌လည်း ခုနစ်ချက်စီ ဟောလေ။ ပေါင်းအနန္တရ စတုက္က၌ လေးဆဲ့ကိုးချက်။ ဤနည်းအတူ သမနန္တရ စတုက္က အစရှိသည်၌ လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဟောလေ။ ။ စတုမူ ပြီး၏။

(ပဉ္စမူ။ ဆမူ။ပ။ ဗာဝီသမူ,သဗ္ဗမူတို့၌လည်း ဤနည်းအတူ ဟောလေ)။ ။ ဟေတုဒုကာဒိ ပြီး၏။

ဟေတုဒုကာဒိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာရမ္မဏဒုကာဒိ၌ တုံသော်လည်း ဒုမူလက၊ တိမူလက၊ စတုမူလက။ပ။ သဗ္ဗမူလက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုမူလကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတု ဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။

ဟောဟန်ကား "သိယာ ကုသလံ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စယာ" **ဟူ**သည်တည်း။ ။ဤအတူ အကုသလပဒ အစရှိသည်၌ ခုနစ်ချက်စီ။ ပေါင်း **လေးဆဲ့ကိုးချက်** ဟောလေ။ ။ဟေတုဒုက ပြီး၏။

ဤအတူ အဓိပတိဒုက၊ အနန္တရဒုက၊ အစရှိသည်၌လည်း လေးဆဲ့ကိုးချက်စီ ဖြစ်၏။ ။ဒုမူလက ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ တိမူလက၌လည်း အာရမ္မဏ ဟေတု တည်၍ အဓိပတိ အစရှိ **သော နှစ်ဆဲ့နှစ်ပစ္စည်း** အသီးအသီးထည့်။ ။စတုမူလက၌လည်း အာရမ္မဏ၊ ဟေတု၊ အဓိပတိ တည်၍ အနန္တရ အစရှိသော နှစ်ဆဲ့တပစ္စည်း အသီးအသီး ထည့်။ပ။ သဗ္ဗမူလက၌ အာရမ္မဏ၊ ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ။ပ။ အဝိဂတထည့်၍ ဟောလေ။ ။အာရမ္မဏဒုကာဒိ ပြီး၏။

အဓိပတိ ဒုကာဒိ၊ အနန္တရ ဒုကာဒိ။ပ။ အဝိဂတ ဒုကာဒိတို့၌လည်း ဒုမူလက၊ တိမူလက၊ စတုမူလက။ပ။ သဗ္ဗမူလက။ အသီးအသီးနည်းတူ ဟောလေ။ ။ပစ္စည်းအနုလုံ ပြီး၏။

ဤအတူ ပစ္စည်း ပစ္စနိက်, ပစ္စည်း အနုလောမပစ္စနိက်, ပစ္စည်း ပစ္စနိယာနုလောမတို့ကိုလည်း သိအပ်ကုန်၏။ ။(ပဋ္ဌိစ္စဝါရ)။ ။ဤနည်းအတူ သဟဇာတဝါရ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ကုသလတိက်)။ ။ ဤအတူ ဝေဒနာတိက် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(တိကပဋ္ဌာန်း)။ ။ဤအတူ ဒုကပဋ္ဌာန်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ ဓမ္မအနုလုံ ပြီး၏။

ဤအတူ ဓမ္မပစ္စနိက် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဓမ္မအနုလုံ၌ တိကပဋ္ဌာန်း အစရှိသည် ခြောက်ကျမ်း။ ။ဓမ္မပစ္စနိက်၌လည်း ခြောက်ကျမ်း။ ။ဓမ္မအနုလောမ ပစ္စနိက်၌လည်း ခြောက်ကျမ်း။ ။ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမ၌လည်း ခြောက်ကျမ်း။ ပေါင်းသော် ပဋ္ဌာန်းနှစ်ဆဲ့လေးကျမ်း။ (ပုစ္ဆာဝါရ) ဤနောက်နည်း အတက်ကား ပါဠိတော်အမှာနှင့် ညီ၏။ နှစ်သက်ရာ တက်လေ။

ပုစ္ဆာဝါရ ပြီး၏။

ပဋိစ္စ ဝိဿဇ္ဇနာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း

ပုစ္ဆာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဿဇ္ဇနာဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဓမ္မအနုလုံ,ဓမ္မပစ္စနိက်, ဓမ္မအနုလောမ

ပစ္စနိက်,ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောမအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် ဓမ္မအနုလုံကို ရှေးဦးစွာ။ ၏။ ထိုဓမ္မအနုလုံ၌တုံသော်လည်း တိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း၊ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း၊ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၊ တိကတိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် တိကပဋ္ဌာန်းကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်သည်း ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိက်အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်၌ တုံသော်လည်း ပဋိစ္စဝါရ၊ သဟဇာတဝါရ၊ ပစ္စယဝါရ၊ နိဿယဝါရ၊ သံသဋ္ဌဝါရ၊ သမ္ပယုတ္တဝါရ ပဥှာဝါရအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် ပဋိစ္စဝါရကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိစ္စဝါရ၌ တုံသော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ,ပစ္စည်းပစ္စနိက်,ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်,ပစ္စည်း ပစ္စနိယာနုလောမအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် ပစ္စည်းအနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်းအနုလုံ၌တုံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရ၌တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ,အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့သုံးပါးတို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ၊ ကုသလာဗျာကတပဒ၊ အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန၊ အဗျာကတပဒါဝသာန၊ ကုသလာဗျာကတ ပဒါဝသာနအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒါဝသာန၌ တုံသော်လည်း ဝိဓိ,အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဓိ,ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ကုသလေန ကုသလံ

ဟောဟန်ကား ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ ဟူသည်တည်း။ ။ဝိဓိကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော၊ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။

ကုသလံ၊ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ပဋိစ္စ၊စွဲ၍။**တနည်းကား** ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသော အဖြစ်ဖြင့်ရောက်၍။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကြောင့်။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။**ဧကံ**၊တပါးတပါးသော။ခန္ဓံ၊ဝေဒနာ အစရှိသော ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ။**တနည်းကား** ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသောအဖြစ်ဖြင့်ရောက်၍။ တယော၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ သညာအစရှိကုန်သောခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တယော၊သုံးပါး သုံးပါးကုန်သော။ခန္ဓေ၊ဝေဒနာအစရှိကုန်သော ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ **တနည်း ကား** ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသော အဖြစ်ဖြင့် **ရောက်**၍။ **ဧကော**၊တပါးတပါးသော။ ခန္ဓော၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ဝေဒနာ သညာ အစရှိသော **ခန္ဓာ**တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ **တနည်းကား** ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊ ၍။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါး **ကုန်သော**။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

"ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိဘင်္ဂပါဠိတော်ပါဌ်၌ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက်အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ စေတသိက်အဌတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ၊စေတသိက်အဌတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တား သာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရဖြစ်သတည်း။ တဆဲ့လေးဝါရဟူသော်ကား ကေက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ ဤသို့အားဖြင့် တဆဲ့ လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။**ကေက လေးဝါရဟူသော်ကား** "ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဧကံ ခန္ဓ၏ အရကို ဝေဒနာယူ၍,တယောခန္ဓာ၏ အရကို သညာ,သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်ယူ၍-တဝါရ။ ဧကံခန္ဓ၏အရကို သညာယူ၍, တယော ခန္ဓာ၏ အရကို သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်,ဝေဒနာ ယူ၍-တဝါရ။ ဧကံခန္ဓ၏ အရကို သင်္ခါရယူ၍, တယောခန္ဓာ၏အရကို ဝိညာဉ်, ဝေဒနာ, သညာယူ၍-တဝါရ။ ဧကံခန္ဓ၏အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍, တယောခန္ဓာ၏ အရကို ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရယူ၍-တဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် ကေက-လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

တိက-လေးဝါရဟူသော်ကား "တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော"ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ တယောခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရယူ၍, ဧကောခန္ဓော၏ အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ တယောခန္ဓေ၏အရကို သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်

ယူ၍, ကောဝခန္ဓော၏ အရကို ဝေဒနာ ယူ၍-တဝါရ။ တယောခန္ဓေ၏ အရကို သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်, ဝေဒနာယူ၍, ကောဝခန္ဓော၏ အရကို သညာယူ၍-တဝါရ။ တယောခန္ဓေ၏ အရကို ဝိညာဉ်, ဝေဒနာ, သညာယူ၍ ကောဝခန္ဓော၏ အရကို သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ ဤသို့တိက-လေးဝါရဖြစ်သတည်း။

ဒုက-ခြောက်ဝါရ ဟူသော်ကား "ဒွေခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေခန္ဓာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဋ်၌ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ, သညာယူ၍, ဒွေခန္ဓာ၏အရကို သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ဒွေ ခန္ဓေ၏အရကို ပေဒနာ,သင်္ခါရ ယူ၍,ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို သညာ,ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ဒွေခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ, ဝိညာဉ်ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ၏အရကို သညာ, သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏ အရကို သညာ, သင်္ခါရယူ၍, ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို ဝိညာဉ်, ဝေဒနာယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏ အရကို သညာ, ဝိညာဉ်ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို ဝေဒနာ, သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏ အရကို သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ၏ အရကို ဝေဒနာ, သညာယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဒုက-ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ကေက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရအားဖြင့် ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့ လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလပဒါဝသာနကို။၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို။၏။ ထိုအဗျာကတ ပဒါဝသာန၌ တံသော်လည်း ဝိဓိ အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ ဟူသည်တည်း။ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ **တနည်းကား** ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊ တကွ ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော တူသောအဖြစ်ဖြင့် ရောက်၍။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတ ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကုသလေ၊ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

"ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိဓိပါဠိတော်ပါဋ်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။ဟေတုပစ္စသော ဟူသော

ဟိတ်ပါင်၏အရကား စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပစ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရဖြစ်သတည်း။ နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဟူသော်ကား ပထဝီမဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ အာပေါမဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ တေဇောမဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ဝါယောမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ အာပေါ, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ တေဇော, ဝါယော, ပထဝီ မဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ဝါယော, ပထဝီ အာပေါ။ မဟာဘုတ်။ပ။ ၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ်။ပ။ ၌။ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ပထဝီ, တေဇော မဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ပထဝီ, ဝါယော။ပ။ ၌။ တဆဲ့ငါးဝါရ။ အာပေါ, တေဇော။ပ။ ၌။ တဆဲ့ငါးဝါရ။ အာပေါ, ဝါယော။ပ။ ၌။ တဆဲ့ငါးဝါရ။ တေဇော, ဝါယော။ပ။ ၌။ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယောမဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် တဆဲ့ငါးဝါရ တဆဲ့ငါးကြိမ်ဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဟူသော်ကား ဧကကလေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။**ဧကက လေးဝါရ ဟူသော်ကား** "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါင်၌ ကုသလေ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာယူ၍, စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၏အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို သညာယူ၍, စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၏ အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေခန္ဓေ၏ အရကို သင်္ခါရယူ၍, စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၏အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍, တဝါရ။ ကုလလေခန္ဓေ၏အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍, စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၏အရကို ပထဝီမဟာ ဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဧကက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

တိက လေးဝါရဟူသော်ကား ကုသလေခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရယူ၍, စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၏အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍, တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို သညာ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ယူ၍, စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ

ရူပံ၏အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ တိက လေးဝါရဖြစ်သသည်း။ ။

ဒုကခြောက်ဝါရဟူသော်ကား ကုသလေခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ၊သညာယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ ဝိညာဉ်ယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို သညာ၊ သင်္ခါရယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ကုသလေ ခန္ဓေ၏ အရကို သညာ၊ ဝိညာဉ်ယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကိုပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကုသလေ ခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့လျှင် ဒုက ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။

စတုက္က တဝါရဟူသော်ကား ကုသလေ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ယူ၍၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် ရူပံ၏ အရကို ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ စတုက္က တဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ဧကက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရ အားဖြင့် ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ထို့အတူ အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ အာပေါ, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ တေဇော, ဝါယော, ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ဝါယော, ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ပထဝီ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ပထဝီ, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ အာပေါ, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ဤသို့ တဆဲ့ငါးဝါရ တဆဲ့ငါးကြိမ် ဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာ**ဗျာကတ**တပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ (ဝိဓိ အနုဝါဒ စစ်မြဲ)။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ပ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ **တနည်းကား** ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသောအဖြစ်ဖြင့် ရောက်၍။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မောစ၊ တရားသည်၎င်း။ အဗျာ**က**တော၊ အဗျာကတဖြစ်သော။ ဓမ္မောစ၊ တရားသည်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဧကံ၊ တပါးတပါးသော။ ခန္ဓံ၊ ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တယော၊ **သုံး**ပါး **သုံး**ပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ **စိ**တ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (နောက်ကတ္တားကို ပဌာနပြု၍ ကေဝုစ်ကြိယာ ထားသည်)။ **တနည်းကား** ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တယော၊ သုံးပါး သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဧကော၊ တပါး တပါးသော။ ခန္ဓောစ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ **တနည်းကား** ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး နှစ်ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ တို့သည်၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ **တနည်းကား** ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ဓမ္မာ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

"ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌ ကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာသည် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ **စိ**တ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ! ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရား

တို့၏ ပဟတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တား သာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ်ဖြစ်သတည်း။ နှစ်ရာ့တဆယ် ဟူသော်ကား ပထဝီမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ အာပေါမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ တေဇောမဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ အာပေါ, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ တေဇော, ဝါယော, ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ဝါယော, ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ပထဝီ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ပထဝီ, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ အာပေါ, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ။ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် နှစ်ရာ့တဆယ် ဖြစ်သတည်း။

ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ ဟူသော်ကား ဧကက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ဧကက လေးဝါရဟူသော်ကား "ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ရူပံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဧကံခန္ဓ၏အရကို ဝေဒနာယူ၍, တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ၏ အရကို သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဧကံခန္ဓ၏ အရကိုသညာယူ၍, တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဧကံခန္ဓ၏ အရကို သင်္ခါရယူ၍, တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ၏အရကို ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဧကံခန္ဓ၏အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍, တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ၏ အရကို ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဧကက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

တိက လေးဝါရဟူသော်ကား "တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ တယော ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ၊ သညာ သင်္ခါရယူ၍, ဧကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ

ရူပ်၏အရကို ဝိညာဉ်၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ တယော ခန္ဓေ၏အရကို သညာ၊ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်ယူ၍, ဧကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို ဝေဒနာ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ တယော ခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာယူ၍, ဧကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို သညာ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ တယော ခန္ဓေ၏အရကို ဝိညာဉ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာယူ၍, ဧကော ခန္ဓော စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ တိက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ဒုက ခြောက်ဝါရဟူသော်ကား "ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဒွေ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ၊ သညာ ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို ဝိညာဉ်၊ သညာ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ၊ ဝိညာဉ် ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏ အရကို သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သညာ၊ သင်္ခါရ ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို ဝေဒနာ၊ ဝိညာဉ်၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သညာ၊ ဝိညာဉ် ယူ၍, ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ် ယူ၍, ဒွေခန္ဓာစိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၏အရကို ဝေဒနာ၊ သညာ ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဒုကခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ဧကက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ အားဖြင့် ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ဤအတူ အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ပထဝီ, အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ အာပေါ, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ တေဇော, ဝါယော, ပထဝီ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ဝါယော, ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ပထဝီ, အာပေါ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ပထဝီ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ပထဝီ, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ အာပေါ, တေဇော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ အာပေါ, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆယ့်လေးဝါရ၊ ပထဝီ

အာပေါ်, တေဇော, ဝါယော မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ၊ ဤသို့ တဆဲ့လေးဂါရ၊ တဆဲ့ငါးကြိမ် ဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့ တဆယ် ဖြစ်သတည်း။

အကုသလေန အကုသလံ

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအကုသလပဒ၌ တုံသော်လည်း အကုသလပဒါဝသာန၊ အဗျာကတပဒါဝသာန၊ အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအကုသလပဒါဝသာန၌ တုံသော်လည်း ဝိဓိ, အနုဝါဒ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။ ။(အနက်ပေးမြဲ)။ ။

"အကုသလံ။ပ။ ပစ္စယာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိဓိပါဠိတော်ပါဋ္ဌ၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ဟေတုပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဋ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့။ လောဘ၊ မောဟ။ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့။ဒေါသ၊ မောဟ။မောဟမူ ဖြစ်အံ့။မောဟ။ ဤဟိတ် တပါး နှစ်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။တဆဲ့လေးဝါရ ဟူသော်ကား(ကုသလပဒ, ကုသလပဒါဝသာနအတိုင်း ခဲ့လေ)။

အကုသလေန အဗျာကတံ

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိဓိ-အနုဝါဒ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို။ ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**အကုသလေ** ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ (အနက်အတူ)။ ။

"အကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဠ်၌ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပါဌ်၏ အရကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ဟေတုပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့။ လောဘ၊ မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသ၊ မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဟူသော်ကား (ကုသလပဒ, အဗျာကတပဒါ ဝသာနနှင့် အတူဆိုလေ)။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** (ဝိဓိ အနုဝါဒစစ်မြဲ)။ "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္စိစ္စ အကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ (အနက်ပေးမြဲ)။

"အကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဠ်၌ အကုသလော စ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသအစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ဟေတုပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့။ လောဘ၊ မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသ၊ မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ၊ ဤဟိတ် တပါး နှစ်ပါး ပစ္စည်း တရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ် ဖြစ်သတည်း။ နှစ်ရာ့တဆယ် ဟူသော်ကား (ကုသလပဒ ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန အတိုင်း)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အကုသလပဒကို။ ဥ အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဗျာကတ-ပဒသည် အဗျာကတပဒါဝသာနအားဖြင့်တပါးသာ။ ဝိဓိ အနုဝါဒအားဖြင့်ကား

နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို။၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ"ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို။ပ။ **ဟောဟန်ကား** ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကေ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ ဟူသည်တည်း။

"အဗျာကတံဓမ္မံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဠ်၌ အဗျာကတသည် ပဝတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ရုပ်သက်သက်အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားဧင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အားဧင်း တပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ, သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ။ **တိဟိတ်** ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, **သုံးပါးပစ္စည်းတရား** တို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာ တည်း။ ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ် ဖြစ်သတည်း။ နှစ်ရာ့တဆယ် ဟူသော်**ကား** (နောက်ကနည်းအတိုင်း ဆိုလေ)။

ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်-အစိတ် အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား သမ္ပယုတ္တ** ခန္ဓာအားဧင်း (စတုဝေါကာရကို ရည်သည်)။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် အားဧင်း တပ်သော (ပဉ္စဝေါကာရကိုရည်သည်) သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိရ၏။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ပ။ ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့လေးဆယ် ဖြစ်သတည်း။ နှစ်ရာ့လေးဆယ်ဟူသော်ကား အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၌ နှစ်ရာ့တဆယ်။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ဟဒယဝတ္ထု၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ဤသို့။ပ။ တည်း။ ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၌ နှစ်ရာ့တဆယ် ဟူသော်ကား ပထဝီ မဟာဘုတ် ကဋတ္တာရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ (ဆိုမြဲ)။ **ကေကလေး**

ချက်၊ တိကလေးချက်၊ ဒုက ခြောက်ချက်။ စတုက္က တချက်။ (အစဉ်အတိုင်း ဆို)။ ဤသို့အားဖြင့် နှစ်ရာ့တဆယ် ဖြစ်သတည်း။ ။ပထဝီ မဟာဘုတ် ကဋတ္တာရုပ်၌ တဆဲ့လေးဝါရ ဟူသော်ကား ကေကလေးဝါရ၊ တိကလေးဝါရ၊ ဒုကခြောက်ဝါရ ဤသို့အားဖြင့် တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ကေက လေးဝါရ ဟူသော်ကား "ကော် ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠ်၌ ကော် ခန္ဓ၏အရကို ဝေဒနာ ယူ၍, တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာစရူပံ ၏ အရကို သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ် ပထဝီ မဟာဘုတ် ကဋတ္တာရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ကော်ခန္ဓ၏အရကို သညာယူ၍, ။ပ။တဝါရ။ သင်္ခါရယူ၍။ပ။ တဝါရ။ ဝိညာဉ်ယူ၍။ပ။ တဝါရ။ ဤသို့ ကေက လေးဝါရ ဖြစ် သတည်း။ ။(ကုသလပဒက နှစ်ရာ့တဆယ် အတိုင်းယူလေ။ ကဋတ္တာရုပ် ဆို သည်သာ ထူးသည်)။

အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၌ တဆဲ့ငါးဝါရဟူသော်ကား ကေက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရတည်း။ ။**ကေက လေးဝါရဟူ သော်ကား** "ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော် ပါဠ်၌ ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို သညာယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏ အရကို သင်္ခါရယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ကေက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

တိကလေးဝါရဟူသော်ကား ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ,သညာ,သင်္ခါရယူ၍,ဝတ္ထု ၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ။ပ။ ကို သညာ,သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ။ပ။ ကို သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်,ဝေဒနာ ယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍တဝါရ။ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝိညာဉ်,ဝေဒနာ, သညာယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ တိက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ဒုကခြောက်ဝါရ ဟူသော်ကား ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ,သညာ,ယူ၍ ဝတ္ထု ၏အရကို ဟဒယဝတ္ထု ယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ,သင်္ခါရယူ၍။ပ။ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ,ဝိညာဉ်ယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို သညာ,သင်္ခါရယူ၍။ပ။ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို သညာ, ဝိညာဉ်ယူ၍,ဝတ္ထု၏။ပ။ တဝါရ။ ခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်ယူ၍။ဝတ္ထု။ပ။ တဝါရ။ ဤသို့လျှင် ဒုကခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။

စတုက္က တဝါရ ဟူသော်ကား ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ,သညာ,သင်္ခါရ,ဝိညာဉ် ယူ၍, ဝတ္ထု၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ စတုက္ကတဝါရ ဖြစ်သ

တည်း။ ဤသို့လျှင် ကေက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရအားဖြင့် အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၌ ဟဆဲ့ငါးဝါရဖြစ်သတည်း။

ဟဒယဝတ္ထု၌ တဆဲ့ငါးဝါရဟူသော်ကား ကေက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရတည်း။ ။**ကေက လေးဝါရ ဟူသော်ကား** "ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဝတ္ထုံ၏အရကို ဟဒယဝတ္ထု ယူ၍, ခန္ဓာ၏ အရကို ဝေဒနာယူ၍ တဝါရ။ပ။ သညာ ယူ၍ တဝါရ။ပ။ သင်္ခါရ ယူ၍ တဝါရ။ပ။ ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ ဤသို့ ကေက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။

တိက လေးဝါရ ဟူသော်ကား ဝတ္ထုံ၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍, ခန္ဓာ၏ အရကို ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ။ပ။ သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ပ။ သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်,ဝေဒနာယူ၍ တဝါရ။ပ။ ဝိညာဉ်,ဝေဒနာ,သညာယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ တိက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။

ဒုက ခြောက်ဝါရ ဟူသော်ကား ဝတ္ထုံ၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍, ခန္ဓာ၏အရကို ဝေဒနာ,သညာယူ၍ တဝါရ။ပ။ ဝေဒနာ,သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ။ပ။ ဝေဒနာ, ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ပ။ သညာ,သင်္ခါရယူ၍ တဝါရ။ပ။ သညာ,ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ပ။ သင်္ခါရ,ဝိညာဉ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဒုကခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။

စတုက္က တဝါရဟူသော်ကား ဝတ္ထုံ၏အရကို ဟဒယဝတ္ထုယူ၍, ခန္ဓာ၏အရကို ဝေဒနာ,သညာ,သင်္ခါရ, ဝိညာဉ် ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ စတုက္ကတဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။ဤသို့လျှင် ကေက လေးဝါရ။ တိက လေးဝါရ၊ ဒုကခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရ အားဖြင့် ဟဒယဝတ္ထု၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ဤသို့လျှင် အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၌ နှစ်ရာ့တဆယ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ဟဒယဝတ္ထု၌ တဆဲ့ငါးဝါရ အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေအခါ၌ ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့လေးဆယ်ဖြစ်သတည်း။

ရုပ်သက်သက်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟာပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋ္ဌဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟာအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု, ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော

ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ, နာမက္ခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ် တခု တခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ။ လောဘမူဖြစ်အံ့။လောဘ၊မောဟ။ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသ၊ မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ။ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး, သုံးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာန အားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ။ခန္ဓာဝါရကား သုံးဆယ်ဖြစ်သတည်း။ သုံးဆယ်ဟူသော်ကား စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဤသို့အားဖြင့် သုံးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဟူသော်ကား ဧကက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုက ခြောက်ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရ အားဖြင့် တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ **ဧကက လေးဝါရ ဟူသော်ကား**"ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဧကံ မဟာဘူတံ၏ အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ်ယူ၍,တယောမဟာဘူတာ၏အရကို အာပေါ်,တေဇော,ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဧကံ မဟာဘူတံ၏ အရကို အာပေါ် မဟာဘုတ်ယူ၍, တယောမဟာဘူတာ၏ အရကို တေဇော,ဝါယော,ပထဝီမဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဧကံ မဟာဘူတံ၏ အရကို တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍, တယော မဟာဘူတာ၏ အရကို ဝါယော,ပထဝီ,အာပေါ် မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဧကံ မဟာဘူတံ၏ အရကို ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍, တယော မဟာဘူတာ၏ အရကို ပထဝီ, အာပေါ်,တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဧကက လေးဝါရဖြစ်သတည်း။ ။

တိကလေးဝါရဟူသော်ကား "တယော မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ"ဟူ၍။ ပ ။၌။ တယော မဟာဘူတေ၏ အရကို ပထဝီ,အာပေါ်,တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍,ဧကံမဟာဘူတံ၏ အရကို ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ တယော။ပ။ ကို။ အာပေါ်,တေဇော,ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍,ဧကံမဟာဘူတံ၏ အရကို ပထဝီ မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ တယော။ပ။ကို။ တေဇော, ဝါယော, ပထဝီ မဟာဘုတ်ယူ၍, ဧကံ မဟာဘူတံ၏ အရကို အာပေါ် မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ တယော မဟာဘူတေ၏ အရကို ဝါယော,ပထဝီ,အာပေါ် မဟာဘုတ်ယူ၍, ဧကံ မဟာဘူတံ၏ အရကို တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့တိက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။

ဒုက ခြောက်ဝါရ ဟူသော်ကား ဒွေမဟာဘူတေ ပဋိစ္စ။ပ။ ပါဌ်၌။ ဒွေမဟာဘူတေ၏ အရကို ပထဝီ,အာပေါ် မဟာဘုတ်ယူ၍, ဒွေမဟာဘူတာ၏ အရကို တေဇော,ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေမဟာဘူတေ၏ အရကို ပထဝီ, တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍,ဒွေမဟာဘူတာ၏ အရကို အာပေါ်, ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေမဟာဘူတေ၏ အရကို ပထဝီ,ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍

ဒွေ။ပ။ကို။ အာပေါ့တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေမဟာဘူတေ၏ အရကို အာပေါ့တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍ ဒွေ။ပ။ကို။ ပထဝီ့ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေမဟာ။ပ။ကို။ အာပေါ့ဝါယောမဟာဘုတ်ယူ၍ ဒွေ။ ပ။ကို။ ပထဝီ့တေဇော မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဒွေမဟာ။ပ။ကို။ တေဇော့ ဝါယော မဟာဘုတ်ယူ၍ ဒွေမဟာ။ ပ ။ကို။ ပထဝီ့အာပေါ မဟာဘုတ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ဒုက ခြောက်ဝါရဖြစ်သတည်း။ ။

စတုက္က တဝါရ ဟူသော်ကား"မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ပ။၌။ မဟာဘူတေ၏ အရကို မဟာဘုတ်လေးပါး ယူ၍ စိတ္တသမု။ပ။ ရူပံ၏ အရကို စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ်ယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့စတုက္က တဝါရဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ဧကက လေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုကခြောက် ဝါရ၊ စတုက္က တဝါရ အားဖြင့် စိတ္တဇမဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ ဟူသော်ကား။ (ဧကက လေးဝါရ အစရှိသည် ကိုခွဲမြဲ။ စတုက္ကတွင် ကမ္မဇဥပါဒါ ဆိုသည် သာထူးသည်)။ ။ဤသို့လျှင် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ အားဖြင့် ရုပ်သက် သက်၌ သုံးဆယ် ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ပဝတ္တိအခါ နှစ်ရာ့တဆယ်၊ ပဋိသန္ဓေ အခါ နှစ်ရာ့လေးဆယ်။ ရုပ်သက်သက်၌ သုံးဆယ်အားဖြင့် အဗျာကတ၌ ခန္ဓာ ဝါရကား လေးရာ့ရှစ်ဆယ် ဖြစ်သတည်း။ ။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတပဒကို....၌။ကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလာ ဗျာကတပဒသည် အဗျာကတပဒါသာနအားဖြင့် တပါးသာ၊ ဝိဓိ အနုဝါဒ အား ဖြင့်သော်ကား နှစ်ပါးအပြားရှိ၏ ထို....တွင် ဝိဓိကို။၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလဥ္စ အဗျာကတဥ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စ ယာ" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို။ပ။၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလေ ခန္ဓေစ မဟာ ဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေစ၊ ခန္ဓာတို့ကိုငင်း၊ မဟာဘူတေစ၊ မဟာဘုတ်တို့ကိုငင်း။ ပဋိစ္စ စွဲ၍။ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပံ၊ စိတ္တဇရုပ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

"ကုသလဥ္စ အဗျာကတဥ္စ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ"ဟူ၍။ပ။ပါဌ်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကောဌ်သ၊ စေတသိက် အဌတိ ံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ အစိတ်အပေါင်း မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ် သောအခါ ကုသိုလ်ကောဌ်သ၊ စေတသိက်အဌတိ ံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊

အမောဟ။ ဤဟိတ် နှစ်ပါး,သုံးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ ထို....တွင်။ပ။ကား နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ....ကား။ [ကုသလပဒ၌ အဗျာကတပဒါဝသာန ကဲ့သို့ ယူလေ။ ကံပုဒ်အရတွင် ခန္ဓာနှင့် မဟာဘုတ်ကို ယူသည်သာ ထူးသည်]။

အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

ကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ **ဟောဟန်ကား** အကုသလဥ္စ အဗျာကတဥ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို။ပ။၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလေ ခန္ဓေစ မဟာဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ (အနက်ပေးမြဲ)။

"အကုသလဥ္စ အဗျာကတဥ္စ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ အစိတ်အပေါင်း မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဟေတုပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့။ လောဘ၊ မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသ၊ မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ၊ ဤဟိတ် တပါး,နှစ်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိ ရ၏။ထို....တွင်။ပ။နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ (နည်းတူ)။ ။ ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒသည် ကုသလပဒါဝသာနအားဖြင့် တပါးသာ။ ဝိဓိ အနုဝါဒအားဖြင့်ကား နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို။၏။

ကုသလေန ကုသလံ

ဟောဟန်ကား "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို။ပ။၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလံ ဧကံ။ပ။ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။ (အနက်

ပေးမြဲ)။ "ကုသလံ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဠ်၌။ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** ကုသိုလ် ဇောဝီသအား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ပညတ် ဤအာရုံ ခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိရ၏။

တနည်းကား မဟာကုသိုလ် ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော လောကီ စိတ် ဇောသီတိ။ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အရ ဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ ပဋိစ္ဆန္န သဏှ သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ဣဒ္ဓိ ဝိဓကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမ ဈာန်, သတသဟဿ စသော နိမ္မိတရုပ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှ စ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌တည်သော အရဟတ္တ မဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့စိတ် ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခုဟုဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌ ဖြစ်သောအရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု။ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးမှ လျှောက်၍ သိအပ်သောနိဗ္ဗာန်၊အမည်အမျိုးစသောပညတ်ဟုဆိုအပ်သောအာရုံခြောက်ပါး။ ယထာကမ္မူပဂကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောကီ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်ကံဟုဆိုအပ်သောဓမ္မာရုံ။အနာဂတံသကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား တပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်,အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ ခုနစ်ခု။ပ။ (ပုဗ္ဗေနိဝါသ အတိုင်းဆို) ရူပါဝစရ ပဌမဈာန် ကုသိုလ်အား တပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး၊ အသုဘပညတ် ဆယ်ပါး၊ အာနာပါနဿတိ၏ အာရုံ ဖြစ်သော ထွက်သက် ဝင်သက် ပညတ်၊ ကာယဂတာသတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ဆံ အစရှိသော ကာယအစု ပညတ်၊ မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တရားသုံးပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်၊ ဤနှစ်ဆဲ့ ငါးပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သေ ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစရ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယ ဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန် ကုသိုလ်အား တပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး။ အာနာ

ပါန။ပ။ ပညတ်၊ မေတ္တာ, ကရုဏာ, မုဒိတာ။ပ။ ပညတ်။ ဤတဆဲ့လေးပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ်။ပ။ သော။ ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး။ အာနာပါန။ပ။ ပညတ်။ ဥပေက္ခာဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တရားတပါး၏ အာရုံဖြစ်သော အတိုင်းမသိသော သတ္တဝါပညတ်၊ ဤတဆဲ့နှစ်ပါးသော ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်အား တပ်သော အာကာသ ကြဉ်အပ်သော ကသိုဏ်းကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို ခွါ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်အား တပ်သော ဤဘဝ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်အား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်၏ မရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နတ္ထိဘာဝပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်အားတပ်သော ဤဘဝ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ မဂ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဤအာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ ထို...တွင် အရကား။ပ။ တည်း။ ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။(ဟေတုက အတိုင်း)။

အကုသလေန အကုသလံ

ကုသလပဒကို။ပ။ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလံ။ပ။ ခန္ဓာ"။ ။(အနက်ပေးမြဲ)။ ။"အကုသလံ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဠ်၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသအား တပ်သော လောကီစိတ် ကောသီတိ။စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ ထို....တွင်။ပ။ ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေး ဝါရ ဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အကုသလပဒကို။ပ။ အဗျာကတပဒကို ဟောတော် မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ **ဟောဟန်ကား** "အဗျာကတံ။ပ။ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။ (အနက် ပေးမြဲ) **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်

နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တ်ိသ၊ ကြိယာဝီသ။**စေတသိက်** အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသအား တပ်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ပညာတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ ။ **တနည်းကား** စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ပ။ မနောဓာတ် သုံးခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဥ္စာရုံ။ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်အား တပ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော လောကီစိတ် ကောသီတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။[ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ၊ အတူ။ ဣဒ္ဓိဝိဓမှာ ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရ ကြိယာပဥ္စမစျာန်သာ ထူးသည်။ စေတောပရိယမှာ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ ပုဗ္ဗေနိဝါသမှာ ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ ယထာကမ္မုပဂအတူ။ အနာဂတံသမှာ အနာဂတ် ဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်] ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်, ကြိယာ**အား** တပ်သော ကသိုဏ်းပညတ်ဆယ်ပါး။ပ။ ဤနှစ်ဆဲ့ငါးပါး။ပ။ ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစ**ရ** ဒုတိယစျာန်,တတိယစျာန်,စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်, ကြိယာအားတပ်သော ကသိုဏ်း ပညတ်ဆယ်ပါး။ပ။ ဤတဆဲ့လေးပါး။ပ။ ဓမ္မာရုံ။ ရူပါဝစရ ပဥ္စမစျာန်ဝိပါက် ကြိယာအားတပ်သော ကသိုဏ်း။ပ။ ဤတဆဲ့နှစ်ပါး။ပ။ ဓမ္မာရုံ။ အာကာသာ နဉ္စာယတန ဝိပါက်,ကြိယာအား တပ်သော အာကာသ ကြဉ်အပ်သော။ပ။ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်အား တပ်သော ရှေးဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်။ပ။ ဓမ္မာရုံ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအား တပ်သော ဤဘဝ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကြိယာဟု ဆိုအပ် သော ဓမ္မာရုံ။ အာကိဉ္စညာယတန ဝိပါက်ကြိယာအား တပ်သော အာကာသာ နဉ္စာယတနကုသိုလ်, ကြိယာ၏ မရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နတ္ထိဘာဝပညတ်၊ ဓမ္မာရုံ။ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်အား တပ်သော ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စ။ပ။ ကုသိုလ်။ပ။ ဓမ္မာရုံ။ နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယာအား တပ်သော ဤဘဝ ရှေးဘဝ။ အဇ္ဈတ္တ။ပ။ အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်၊ ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စ ညာယတနကြိယာဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သောနိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဤခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။

ထို...**တွင်** အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝီသအား တပ်သော ကံ၊ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။

တနည်းကား—

ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်အား တပ်သော မရဏာသန္နဇောသည် ဒွါရခြောက်ပါးတို့ဘွင် တပါးပါးဖြင့် ယူအပ်သော ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်ဖြစ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေငါးခုအား တပ်သော ကသိုဏ်း အစရှိသော ပညတ်၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော အာကာသ ကြဉ်သော ကသိုဏ်းကိုးပါး။ပ။ ပညတ်၊ **ဝိညာ**ဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တ **သန္တာ**န်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊ အာကိဉ္စညာယတန ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်၏ မရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော နတ္ထိဘာဝပညတ်။ နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိသန္ဓေ **နာ**မက္ခန္ဓာအားတပ်သော ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်။ဤ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ဂတိနိမိတ်ဟု သမုတ်အပ်သော အာရုံခြောက်ပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ ။ထို...တွင်။ပ။ ခန္ဓာဝါရကားနှစ်ဆဲ့**ကိုး**ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ နှစ်ဆဲ့ကိုးဝါရဟူသော်ကား အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၌ တဆဲ့လေးဝါရ။ ဟဒယဝတ္ထု၌ တဆဲ့ငါးဝါရတည်း။ ခွဲမြဲ။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ (စစ်မြဲ) "ကုသလံ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယာ။ပ။ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊

အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အဓိပတိပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ။အောက်ဖိုလ် သုံးခု၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ မဂ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ပစ္စည်းတရားတို့၏ **အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ**။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခု တခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး,လေးပါးတို့တွင် တပါး တပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိ ရ၏**။ ။ထို....တွင်။ပ။ တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ (ခွဲမြဲ)။

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခု တခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါး,လေးပါးတို့တွင် တပါးတပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတာဓိပတိ သတ္တိရ၏။ ထို....တွင်။ပ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့ နှစ်ဆဲ့ ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။(ခွဲမြဲ)။ ။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ "ကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဋ္ဌဝါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော

သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (**ဟိတ်ပါဌ်**ကိုအာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိကောက်မြဲ။ သဟဇာတာဓိပတိ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော....ဆိုရိုးသာထူးသည်)။ ထို....တွင်။ ပ။ နှစ်ရာ့တဆယ် ဖြစ်သတည်း။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သောစေတသိက်ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သောအဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၊ မောဟမူနှစ်ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော လောကီစိတ်ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ခု။ ဒေါသ-ဣဿာ-မစ္ဆရိယ-ကုက္ကုစ္စ-ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ ဤအာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ **အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ**။ ။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။ စေတသိက် ဆဗ္ဗိသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါး တပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိ**ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

အကုသလေန အဗျာကတံ

အကုသလေန အဗျာကတံ ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်း**ကို** ရသောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု။ ပ။ သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့ နှစ်ဆဲ့ ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ ၌ အကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော

အခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော **စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ** အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော **သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်** ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(**ဟိတ်ပါဌ်** ကောက်မြဲ) ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ် ဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌ **ပဝတ္တိအခါ** "အဗျာကတော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ကေန်ရသောမဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ **အစိတ်အစိတ်** **နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍** ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ **ကေန်ရသော** မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ**ကိုး**ခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ **အစိတ်** အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ **အ**ဓိပတိပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော **အ**ရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်, ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း တရားတို့၏ **အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ**။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားငှင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားငှင်း တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးတပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိ** ရ၏။(ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကိုရည်၍ သုံးပါး၊ဉာဏသမ္ပယုတ်ကို ရည်၍လေးပါးဆိုသည်)။ ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ်။

ရုပ်သက်သက်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ သာဓိပတိကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်,ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သာဓိပတိ **စိတ္တဇ** မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော **သာဓိပတိစိတ္တဇ** ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ သာဓိပတိ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးတပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတာ ဓိပတိသတ္တိ** ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌ အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကြွင်းကြွင်း မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု စေတသိက်အဋ္ဌတိ သာဓိပတိ အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, အစိတ်အပေါင်း မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** [ကုသလေန အဗျာကတံနှင့် အတူဆို။ ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့ နှစ်ဆဲ့ ငါးဝါရ]။

အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ နှစ်ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, အစိတ်အပေါင်း မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အကုသလေန အဗျာကတံနှင့် **အတူ**ဆိုလေ။ ဤဆဝါရ၌ သဟဇာတာဓိပတိကိုသာ လိုသည်။ အာရမ္မဏာ **ဓိ**ပတိကို မလိုဟု ဆရာတို့ ဆိုကုန်၏။ ဆိုကြောင်းကို ဆင်ခြင်အပ်၏)။ ။အဓိ ပတိ ပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

အနန္တရ၌ ကုသလေန ကုသလံ၌ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ် ကောဋ္ဌာသ။(အာရမ္မဏာအတိုင်း)။ ။အနန္တရပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကောဋ္ဌာသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။

တနည်းကား—

မဟာကုသိုလ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဂ်သောမနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု, ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇွေး၊ မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု, မဂ်ဥပေက္ခာ

သဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု, ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ ၌ အကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား**အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ (အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်)။ ။အနန္တရပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။

တနည်းကား—

အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော ပစ္စည်းတရား တို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ]။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်**အရ (ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** နောက်နောက်သော ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ, ကုသိုလ်ကေဝီသ အဆုံးဇော။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။

တနည်းကား—

ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ ဒုတိယ အစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဌမ အစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင် **နာမက္ခန္ဓာ**။ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေးအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ တဆဲ့ငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော အရူပ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ လေးခု။ ပဉ္စဝိညာဏ်အား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝိညာဏ်၊သန္တီရဏအား တပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော **သန္တီရဏ**။ ပရိတ္တာရုံ ဝီထိ ဖြစ်အံ့၊

ဒုတိယ ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော၊ ပဥ္စဝေါကာရ ဘဝင်တဆဲ့ငါးခုအား တပ်သော ဒုတိယ ဝုဋ္ဌော။ အတိမဟန္တာရုံ, မဟန္တာရုံ, ဝိဘူတာရုံ, အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ လောဘမူ မောဟမူ မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံကောဒသ။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်ကျေနဝီသအား တပ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော။ ဒေါသမူ ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာတဒါရုံ ခြောက်ခု၊မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ကာမဥပေက္ခာ ဘဝင်ခြောက်ခုအား တပ်သော ဒေါသမူအဆုံးဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့၊ သောမနဿ တဒါရုံငါးခု။မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ကိုးခုအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော။ မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် နောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ သောမနဿတဒါရုံ ငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအား တပ်သော မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအား တပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ဒုတိယတဒါရုံအား တပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ ကာမဘဝင်တဆယ်အား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်တတိယဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု, အရဟတ္တဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု, အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်တခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ဘဝင်ကိုးခုအား တပ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်,ကြိယာ အဆုံးဇော။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု။အာကာသာနဉ္စာယတန ဘဝင်အား တပ်သော အာကာသာ နဉ္စာယတန ကုသိုလ် ကြိယာ အဆုံးဇော။ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ။ နိရောဓ သမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်,ကြိယာ အဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ် အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်။ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ ဖိုလ်လေးခု။ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု

အဆုံးဇော။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့၊ **ကာမစုတိ** တဆယ်အား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ ဇောနောင် စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့၊ **စုတိ** ကေ့နုဝီသအား တပ်သော ပဥ္စမဇော။ ဘဝင်နောင် **စုတိကျသည်ဖြစ်အံ့၊ စုတိ** ကေ့နုဝီသအား တပ်သော ဘဝင်ကေ့နုဝီသ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ (ပတ္တိအခါဖြစ်၍ စုတိတွင် ဆုံးသည်)။ ။[ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ]။

ပဋိသန္ဓေအခါ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** (အာရမ္မဏ က အတိုင်း ဝိဘင်း အကောက်တူ၏)။ ။အနန္တရပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ပဋိသန္ဓေကေ့နုဝီသအား တပ်သော စုတိကေ့နုဝီသ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရ သတ္တိ ရ၏။

တနည်းကား—

ကာမ ပဋိသန္ဓေတဆယ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ်, အဟိတ်စုတိ။ ပဋိသန္ဓေ ကေ့နုဝီသအား တပ်သော ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသအား တပ်သော ရူပါဝစရစုတိငါးခု၊ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ လေးခု, အရူပပဋိသန္ဓေ လေးခုအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန**စုတိ**၊ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု, ဝိညာဏဉ္စာ, အာကိဉ္စညာ, နေဝသ**ညာ** နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေအား တပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနစုတိ၊ **ကာမ** တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု, အာကိဉ္စညာ, နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိ**သန္ဓေ** အား တပ်သော အာကိဉ္စညာယတနစုတိ၊ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေး**ခု,** နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိသန္ဓေအား တပ်သော နေဝသညာနာသညာ ယတန စုတိပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ဆဲ့ ကိုးဝါရ]။ ။အနန္တရ ပြီး၏။ ။သမနန္တရလည်း တူ၏။

သဟဇာတပစ္စည်း
ကုသလေန ကုသလံ

သဟဇာတဥ္ဇ ကုသလေန ကုသလံ၌ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တား ပုဒ်၏အရကား** (ကောက်မြဲ)။ ။သဟဇာတပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သော ကုသိုလ် ကေဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာ ဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ။]

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တား ပုဒ်၏ အရကား** (ဟေတု က အတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇ

ရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကောဂိသ။ စေတသိက် အဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အာရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတ သတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့ နှစ်ဆဲ့ ငါးဝါရ]။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** (ဟေတုက အတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ။ စေတသိက် အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတ သတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့တဆယ်]။ ။(ဤ၌ နှစ်ပါးစုံဖြစ်သော ကြောင့် ပဥ္စဝေါကာရ ဆိုသည်)။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားပုဒ်အရ**(အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ **ရ၏**။ ။[ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ]။ (အကုသလေန အဗျာကတံ ကောက်မြဲ။ **ဟိတ်ပါဌ်** နည်းတူဆို)။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ။ပ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား (ကောက်မြဲ)။ [ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့တဆယ်]။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတသည် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ, ရုပ် သက်သက်အားဖြင့် သုံးပါး။၏။ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဌတိံသ **အစိတ်**အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ။

စေတသိက် အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ **ထိုနာမက္ခန္ဓာ** ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဠ်၏အရကား** အချင်းချင်းအားရင်း။ (**စတု** ဝေါကာရကိုရည်သည်) အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, စေတသိက်အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့တဆယ်]။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား ပဋိသန္ဓေ ဧကူနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဧကူနဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ဟိတ်ပါဠ်၏အရကား** အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဧကူနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့လေးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

ရုပ်သက်သက်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသနှင့် ယထာရဟအဘူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇ မဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇ ဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။

ဟိတ်ပါဠ်၏အရကား စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်, ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။

ခန္ဓာဝါရကား တရာ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ တရာ့ငါးဝါရ ဟူသော်ကား စိတ္တဇမဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ဗာဟိရ

မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ဥတုဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် တရာ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ပဝတ္တိအခါ နှစ်ရာ့တဆယ်, ပဋိသန္ဓေအခါ နှစ်ရာ့လေးဆယ်, ရုပ်သက်သက်၌ တရာ့ငါးဝါရ အားဖြင့် ခန္ဓာဝါရ ငါးရာ့ ငါးဆဲ့ ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

[ဗာဟိရ ဟူသော်ကား တော တောင် မိုဃ်း မြေ အစရှိသော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်တည်း။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၄၁၄)၌"ဗာဟိရံ ကေ မဟာဘူတန္တိ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓေသု ပထဝီပါသာဏာဒီသု မဟာဘူတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။အာဟာရဇရုပ် ဟူသော်ကား အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကဩဇာကြောင့် ဖြစ်သော အာဟာရဇ အဋ္ဌကလာပ် အစရှိသည်တည်း။ ဥတုဇရုပ် ဟူသော်ကား အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက တေဇော ကြောင့် ဖြစ်သော ဥတုဇအဋ္ဌကလာပ် အစရှိသည်တည်း။ ။ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ကား ဝိဘင်း အသီးမရှိ။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်နှင့် အလားတူသောကြောင့် "အသညသတ္တာနံ" စသော ဝိဘင်း၌ သွင်းသည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၄၁၄) ၌ "အသညသတ္တာနံ ကေ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စာတိ ဒွိသန္တတိသမုဋ္ဌာနဘူတဝသေန ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

ကုသလာဗျာကတပဒ၌ (ကတ္တားပုဒ်အရလည်း ဟေတု က အဝိုင်းကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။(အကုသလာဗျာကတပဒ၌ နည်းတူ)။ ။သဟဇာတ ပြီး၏။

အညမညပစ္စည်း

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အညမည၌ (ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ အတူ)။ ။အဗျာကတပဒ၌ **(ပဝတ္တိအခါ** နာမက္ခန္ဓာချင်းကောက်)။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋိသန္ဓေကျေနဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ

အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေ့နဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အညမညပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေ့နဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ အညမညသတ္တိ ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား လေးဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

ရုပ်သက်သက်၌ **ကဋ္ဌားပုဒ်၏ အရကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇ မဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇ မဟာဘုတ် ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး။ပ။ ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရကား ကိုးဆဲ့ရှစ်]။ ။ပဝတ္တိအခါ တဆဲ့လေးဝါရ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ လေးဆဲ့လေးငါရ၊ ရုပ်သက်သက်၌ ကိုးဆဲ့ရှစ်ဝါရ အားဖြင့် ပေါင်း တရာ့ ငါးဆဲ့ ခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။အညမည ပြီး၏။

နိဿယပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

နိဿယ၌ ကုသလေန ကုသလံ၌ (ကဋ္ဌား ကောက်မြဲ)။ ။နိဿယပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** (သဟဇာတနိဿယကို သဟဇာတ အတိုင်း ကောက်)။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ကေဝီသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န ကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား တို့၏ ပုရေဇာတနိဿယသတ္တိ ရ၏။ ။ ကုသလေန အဗျာကတံ၌ (သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ **ဟိတ်ပါဠ် အတူ**)။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ (သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ သဟဇာတ နိဿယ **ဟိတ်ပါဠ်** တူ၏)။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်

နောက်သော ကုသိုလ် ဇောဝီထိအား တပ်သော ဝုဋ္ဌာ, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န ကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပုရေဇာတနိဿယသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့တဆယ်]။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ (ကောက်မြဲ။ **ဟိတ်ပါဒ်** သဟဇာတနိဿယ ကောက်မြဲ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌာ, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န အကုသိုလ်ဇော ငါးချက် အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပုရေဇာတနိဿယ သတ္တိ ရ၏။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ၌ သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ **ဟိတ်ပါဒ်**အတူ။ ။အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံလည်း နောက်နည်းကို မှီ၍ကောက်လေ)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန **အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ** (အဗျာကတော ကတ္တားကား **ကောက်မြဲ**)။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** (သဟဇာတနိဿယကို သဟဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ။စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။ပ။ ကာယဝိညာဉ် ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ, ကြိယာဝီသအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏာ တချက်ခန့်ကာလ၌ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ ပဉ္စဝေါကာရဘဝင် တဆဲ့ငါးခု၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊ သန္တီရဏာသုံးခု၊ ဝုဋ္ဌော၊ မရဏာသန္နကြိယာ ဇောငါးချက်၊ တဒါရုံ, စုတိအားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပုရေဇာတနိဿယသတ္တိ ရ၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက် သဟဇာတအတိုင်း။** ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ **အကုသလာဗျာက** တေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်လည်း **သဟဇာတအတိုင်း ကောက်လေ**)။ ။ နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

ဥပနိဿယ၌ ကုသလေန ကုသလံ၌ (ကုသလော ကောက်မြဲ)။ ။ဥပနိဿယ ပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** (အာရမ္မဏူပနိဿယ ဟိတ်ပါဌ်ကို အာရမ္မဏာဓိပတိ အတိုင်းကောက်။ အနန္တရူပနိဿယ ဟိတ်ပါဌ်ကို အနန္တရ အတိုင်းကောက်)။ နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ကေဝိသအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဌဝီသ၊ ပညတ် ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပ **နိဿယ** သတ္တိ ရ၏။

> [သုတပါးသန္တာန်မှ ပစ္စည်းကိုရခိုက် စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်ပင် ရသင့်၏။ ။အနာဂတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တ၍ ဒါန, သီလ အစရှိသော ကုသိုလ်ကို ပြုရာ၌ မိမိသန္တာန်၌လည်း ရသင့်၏]။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ (ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** (အာရမ္မဏူပနိဿယကို အာရမ္မဏာဓိပတိအတိုင်း ကောက်။ အနန္တရူပနိဿယကို အနန္တရ အတိုင်း ကောက်)။ ။နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ အား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ်ကောသီတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဌဝီသ၊ ပညတ် ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယ သတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ]။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** (**ကတ္တား** ကောက်မြဲ)။ ။ **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** (အာရမ္မဏူပနိဿယကို အာရမ္မဏာဓိပတိ အတိုင်း ကောက်။ အနန္တရူပနိဿယကို အနန္တရအတိုင်းကောက်)။ ။နောက်နောက် သော ဝိပါက် ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဌဝီသ၊ ပညတ် ပစ္စည်းတရား၏ ပကတူပနိဿယ သတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ (အာရမ္မဏအတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** (အနန္တရူပနိဿယကို အနန္တရအတိုင်းကောက်)။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေူနဝီသ အားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ်ကောသီတိ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊

ရုပ်အဌဝိသ၊ ပညတ်၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယ သတ္တိ ရ၏။ ။ဥပနိဿယ ပြီး၏။

ပုရေဇာတပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

ပုရေဇာတ၌ ကုသလေန ကုသလံ၌ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ။ ။ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပုရေဇာတပစ္စယာ-ဝတ္ထုနာ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တေန၊ ဟဒယဝတ္ထုဖြင့် ပုရေဇာတသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ ကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝေါရကာဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န ကုသိုလ်ဇောငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝတ္ထု ပုရေဇာတသတ္တိ ရ၏။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န အကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝတ္ထုပုရေဇာတသတ္တိ ရ၏။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ဝိပါက်

ဗာတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(**ဟိတ်ပါဠိ၏အရကား** ပုရေဇာတနိဿယ အတိုင်းကောက်လေ)။ ။ပုရေဇာတပစ္စယာ-ဝတ္ထုနာ ပုရေဇာတ ပစ္စယတံ သာမေန္တေန၊ ဆဝတ္ထုဖြင့် ပုရေဇာတသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

[ဤအရာ၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတကို ဟောတော်မမူ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတကိုသာ ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် "ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ" ဟု ဟောကြားတော်မူသည်။ ။အဘယ့်ကြောင့် အာရမ္မဏပုရေဇာတကို ဟောတော်မမူသနည်း ဟူမူကား ပဋ္ဌဝိညာဏဓာတ်တို့အား ပဋ္ဌာရုံတို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ။မနောဝိညာဏ ဓာတ်တို့အား အတိတ်, အနာဂတ်အာရုံတို့သည်လည်း အာရုံဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မနောဝိညာဏဓာတ်အား ပုရေဇာတ ကေန်မဖြစ်သောကြောင့် ဟောတော်မမူသတည်း။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၄၁၅)၌ "အာရမ္မဏံ ပန နိယမတော ပုရေဇာတပစ္စယဘာဝံ န လဗ္ဘတိ။ ရူပါယတနာဒီနိ ဟိ စက္ခု ဝိညာဏာဒီနံယေဝ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တိ။ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ အတီတာနာဂတာနိပိ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိယေဝ။ တသ္မာ ဣဓ န ဂဟိတံ" ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။ ။ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း မဟောကြောင်း

[ဤဆဝါရ၌ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကို အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူသနည်းဟူမူကား ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည် မိမိပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော စတုဇကာယအား ဥပထမ္ဘကသာ၊ ဇနကမဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ဟောတော်မမူ။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၄၁၅) ၌ "ပစ္ဆာဇာတော ကုသလာ ကုသလာနံ ပစ္စယော န ဟောတိ။ အဗျာကတဿပိ ဥပထမ္ဘကောဝ န ဇနကော။ တသ္မာ 'ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ'တိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ကေ ဓမ္မောပိ နတ္ထီတိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ န ကတံ" ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။**တနည်းကား** ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟု ဟောတော်မူသော ကြိယာနှင့် မတန်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည် ရုပ်၏ ဥပါဒ်ဆဲကာလ၌ ကျေးဇူးမပြု။ ဌီသို့ရောက်မှ ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် မတန်။ "ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ"ဟု ဟောတော်မူသော်ကား ဟောရ၏။ ထို့ကြောင့် ဟောတော်မမူ။ "ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" အရကို နာမက္ခန္ဓာဖြစ်အံ့၊ ဥပါဒ်,

ဌာ်,ဘင်။ ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်အံ့၊ ဥပါဒ်။ ဤသို့ အထူးကို သိစေသည်]။ ။ စကားချပ် ပြီး၏။

အာသေဝနပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

အာသေဝန၌ ကုသလေန ကုသလံ ၌ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။အာသေဝနပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ဇေဝိသ အား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိ ရ၏။

တနည်းကား—

မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောအား တပ်သောပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု, မဂ်သော မနဿ သဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု,ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခု, မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု, ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ]။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ ၌ "အကုသလော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား**အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။ စေတသိက် သတ္တဝီသအစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"အာသေဝနပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စည်းကရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိ ရ၏။ ။

တနည်းကား—

အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော ပစ္စည်း တရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ]။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ဟသိတုပ္ပါဒ်,မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ စေတသိက်ပဥ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်,မဟာ ကြိယာဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"အာသေဝနပစ္စယာ"ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိရ၏။ ။

တနည်းကား—

ဟသိတုပ္ပါဒ်,မဟာကြိယာ ဒုတိယဇောအားတပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမ ဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု အား တပ်သော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာပဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာ ကြိယာတတိယဒွေး၊ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ အားတပ်သော ရှေးရှေးသောဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာသေဝနသတ္တိရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရတဆဲ့လေးဝါရ]။

အာသေဝနပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

ကမ္မ၌။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌"ကုသလော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တတိံသ အစိတ် အစိတ်နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"ကမ္မပစ္စယာ"ဟူသော **ဟိတ် ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက်

အဌွတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ]။

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ (ဟေတုအကိုင်းကောက်ပြ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက်အဌွတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသောစေတနာပစ္စည်း တရား တို့၏ သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့ နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ]။

ကုသလေန ကုသလလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ "ကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက်အဌွတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာသည် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ကမ္မပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက်အဌွတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ်]။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ "အကုသလော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ အစိတ် အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"ကမ္မပစ္စယာ"ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်း တရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရဖြစ်သတည်း]။

အကုသလေန အဗျာကတံ

အကုသလေန အဗျာကတံ၌ (ဟေတုအတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရ ကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်း တရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ "အကုသလောစ အဗျာကတောစ ဓမ္မာ"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာသည် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သောပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတကမ္မသတ္တိရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့တဆယ်]။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** "အဗျာကတော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ၊ ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယုပ္ပန် တရား၌ဝင်သောကြောင့် ဝိပါက်စေတနာ မကြဉ်သည်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားဋ္ဌင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ်အားဋ္ဌင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိ**။

ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ **နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ** ရ၏။

တနည်းကား—

အကုသလဝိပါက် ခုနစ်ခုအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၌ ရှိသော စေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌမဟာကုသိုလ်စေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော တိဟိတ်ဩမက,ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ မဟာကုသိုလ် စေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု၊ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဒွိဟိတ်ဩမက မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ ရူပါဝစရ ပဌမစျာန်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ရူပါဝစရ ပဌမစျာန်ကုသိုလ် စေတနာ။ပ။ ပဉ္စမစျာန်,

ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဉ္စမစျာန်ကုသိုလ်စေတနာ။ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိပါက်အား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန။ပ။ အာကိဉ္စညာယတန။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါက်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်စေတနာ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ် စေတနာ။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော အရဟတ္တမဂ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိကကမ္မသတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာ ဝါရ နှစ်ရာ့တဆယ်]။ ။

ပဋိသန္ဓေအခါ "အဗျာကတောဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဋိသန္ဓေကျေနဝိသ။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ။ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားငှင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ကဋတ္တာရုပ်အားငှင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝိသ။စေတသိက် ပဉ္စတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတက မ္မသတ္တိ**။

ပဋိသန္ဓေ၊ ကျေနဝိသ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ဥဒ္ဒစ္စကြဉ်သော အကုသိုလ်စေတနာ တဆဲ့တခု၊မဟာကုသိုလ်စေတနာ ရှစ်ခု၊ရူပကုသိုလ် စေတနာ ငါးခု၊ အရူပကုသိုလ်စေတနာ လေးခု ပစ္စည်းတရားတို့၏ **နာနာက္ခဏိကကမ္မသတ္တိ** ရ၏။ ။

တနည်းကား—

ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဥဒ္ဒစ္စကြဉ်သော အကုသိုလ်စေတနာ တဆဲ့တခု၊ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ မဟာကုသိုလ် စေတနာ၊ ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သောတိဟိတ် ဩမက,ဒွိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ မဟာကုသိုလ် စေတနာ၊ သုဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ်ဩမက မဟာကုသိုလ် စေတနာ။ ပဌမစျာန်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဌမစျာန်ကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ ပဉ္စမစျာန်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စမစျာန်ကုသိုလ်စေတနာ။ အာကာသာနဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိရ၏။

ရုပ်သက်သက်၌ အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဋိသန္ဓိကာလရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ကမ္မပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဋ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတကမ္မသတ္တိ**။ ။

ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဥဒ္ဓစ္စကြဉ်သော အကုသိုလ်စေတနာ တဆဲ့တခု၊ မဟာကုသိုလ် စေတနာ ရှစ်ခု၊ ရူပကုသိုလ် စေတနာ ငါးခု။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်စေတနာတဆဲ့နှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ်စေတနာ ရှစ်ခု၊ ရူပကုသိုလ်စေတနာ ငါးခု။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ရူပါဝစရပဉ္စမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ **နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ** ရ၏။ ။(နောက်နှစ်ပဒနည်းတူ သဟဇာတကမ္မ)။ ။ကမ္မ ပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်း

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

ဝိပါက၌။ ။**ပဝတ္တိအခါ** "အဗျာကတော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက်၊ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ "ဝိပါကပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဋ်၏ အရကား** အချင်းချင်းအားငှင်း၊ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားငှင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ "အဗျာကတော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝိသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝိသ၊ စေတသိက်

ပစ္ဆာတိ ံသ၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"ဝိပါကပစ္စယာ"ဟူသော **ဟိတ်ပါဋ်၏အရကား** အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ကျေနပ်သ၊ စေတသိက် ပစ္ဆာတိ ံသ၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ ဟူသည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသနှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဘုတ်နှင့်တကွသော ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ **ဟိတ်ပါဋ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ဝိပါက်ဗာဝိသ၊ စေတသိက် ပစ္ဆာတိ ံသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။

ဝိပါက ပြီး၏။

အာဟာရပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

အာဟာရ၌ ကုသလေန ကုသလံ (ကောက်မြဲ)။ ။"အာဟာရပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဋ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ ံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရသုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရ သတ္တိ ရ၏။

ကုသလေန အဗျာကတံ

(ကုသလေန အဗျာကတံလည်း သဟဇာတအတိုင်းကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဋ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ ံသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရသုံးပါး ပစ္စည်း တရားတို့၏ နာမ်အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

(ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံလည်း သဟဇာတနှင့်တူ၏)။ ။**ဟိတ်ပါဋ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ်ကေဝိသ။ပ။၏။ (အကုသလေန အကုသလံ။ အကုသလေန အဗျာ

ကတံ။ အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ။ ။ဤသုံးပဒကိုလည်း သဟဇာတ အတိုင်း ကောက်လေ။ ။**ဟိတ်ပါဌ်လည်း** ကုသလပဒနှင့် တူ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဖဿ,စေတနာ, ဝိညာဉ်ဟုဆို)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** (**ကတ္တားကား** သဟဇာတ အတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရ သတ္တိ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့ တဆယ်]။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ၌** (သဟဇာတ အတိုင်းကောက်) **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ သုံးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ နာမ်အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာကို စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသတို့နှင့်ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်ကွသော စိတ္တဇဉပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဉပါဒါ၊ အာဟာရဇဉပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ **နာမ်အာဟာရ သတ္တိ**။

အာဟာရဇရုပ်အား တပ်သော ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ရှိသော ဥတုဇသြဇာပစ္စည်းတရားတို့၏ **ရုပ်အာဟာရသတ္တိ** ရ၏။ ။(တပါးသော ဆရာတို့သည် အဇ္ဈတ္တသြဇာလည်း တပ်ကောင်း၏ဟု ဆိုကုန်၏)။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤ နှစ်ပုဒ်သည် သဟဇာတနှင့် တူ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရ **သုံးပါးဆိုမြဲ**)။ ။**အာဟာရ** ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

ဣန္ဒြိယဥ္။ ။ကုသလေန ကုသလံ (သဟဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ဣန္ဒြိယ **ပစ္စယာ** ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကောဝိသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခုဌ်ရှိသော ဇီဝိက, စိတ်, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာဟုဆိုအပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလေန အဗျာကတံ (ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကောဝိသ။စေတ သိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခုဌ်ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ (ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကောဝိသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဌ်ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ (**ကတ္တား** ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဌ်ရှိသော ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, ဝီရိယ, ဧကဂ္ဂတာ နာမ်ဣန္ဒြေ ငါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။ (အကုသလေန အဗျာ ကတံ။ အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌လည်း ကောက်မြဲ။ ။**ဟိတ်ပါဌ်** လည်း ယခင် နာမ်ဣန္ဒြေ ငါးပါးကို ကောက်လေ)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** (အဗျာကတော **ကတ္တား** သဟ ဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ **သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ**။

စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုခြွေ။ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုက။ပ။ ကာယိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား တို့၏ **ပုရေဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ** ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ (ကတ္တား သဟဇာတ အတိုင်းကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဧကူနဝီသ စေ။ပဥ္စတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပုဒ်၏အရကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ **သဟဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ**။

ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ကိုးခုအား တပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား တို့၏ **ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယသတ္တိ** ရ၏။

> [ကြာရိုး၌ရှိသောရေသည် ကြာကို စောင့်သကဲ့သို့ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် မိမိနှင့်ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်တို့ကို စောင့်ခြင်း အစိုးရခြင်း လက္ခဏာ ပါလနသတ္တိ ရှိ၏]။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (ကောက်မြဲ)။ ။"ဈာနပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ကုသိုလ်စေတီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ ၏။ ။(အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံလည်း ကောက်မြဲ။ ။**ဟိတ်ပါဠ်မှာ နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ငါးပါး** ဆိုသည်သာထူးသည်)။ ။ဈာနိန္ဒြိယ ပြီး၏။

ဈာနပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

ဈာန၌။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ (**ကတ္တား** ကောက်မြဲ)။ ။"ဈာနပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဝိတက်, ဝိစာရ, ပီတိ, ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာ ဟူသော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါးပစ္စည်း တရားတို့၏ ဈာနသတ္တိ ရ၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ။ ။ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ။ ။ဤနှစ်ချက်လည်း ကောက်မြဲ။ သဟဇာတအတိုင်း။ ။ **ဟိတ်ပါဒ်**လည်း စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟု ဆိုရုံသာထူးသည်၊ ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါးချည်းပင်)။ ။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ (သဟဇာတအတိုင်း)။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊စေတသိက်သတ္တဝီသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ၊ အကုသလေန **အကုသလာဗျာကတံ**။ ဤနှစ်ချက်လည်း ကောက်မြဲ။ ။**ဟိတ်ပါဒ်**လည်း ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး ကောက်မြဲ)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ**၌ "အဗျာကတော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ဆဗ္ဗီသ, ကြိယာဝီသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆဗ္ဗီသ, ကြိယာဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တာခန္ဓာအားငှင်း,သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်အားငှင်း တပ်သော။ပ။ ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဈာနသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ (သဟဇာတအတိုင်းကောက်လေ)။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားငှင်း,သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားငှင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။စေတသိက်ပဉ္စတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါးပစ္စည်း။၏။

ရုပ်သက်သက်၌ "အဗျာကတော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ၊ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်ပယ်ယ်၊

ရဟန္တာတို့စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပစ္ဆာဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာ ဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဈာနပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် ၁ဆယ်၊ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဈာနင်ငါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဈာနသတ္တိ ရ၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ။အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း သဟဇာတအတိုင်း ကောက်။ ။ဟိတ်ပါဠ်မှာ ဈာနင် တရားကိုယ်ငါးပါး ကိုကောက်)။ ။ဈာန ပြီး၏။

မဂ္ဂပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

မဂ္ဂ၌ ကုသလေန ကုသလံ (ဟေတုနှင့်အတူကောက်)။ ။"မဂ္ဂပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဠ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ကုသိုလ် ကောဋ္ဌာသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသောပညာ, ဝိတက်, ဝိရတီသုံးခု, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့၏ မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလေန အဗျာကတံကို (ဟေတု အတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဠ်အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကောဋ္ဌာသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံကိုလည်း (ဟေတုအတိုင်းကောက်မြဲ)။ ။ **ဟိတ်ပါဠ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သောဟုဆို။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံကိုလည်း(သဟဇာတအတိုင်း ကောက်လေ)။ ။ **ဟိတ်ပါဠ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊

စေတသိက်သတ္တပ၀ိဿ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ၀ိတက်, ၀ီရိယ, ဧကဂ္ဂတာ,ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် လေးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။ ။ (အကုသလေန အဗျာကတံ။ ။ကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ် ကိုလည်း သဟဇာတ အတိုင်းကောက်လေ။ ။ဟိတ်ပါဌ်လည်း မဂ္ဂင်တရားကိုယ် လေးပါးပင်)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** (**ကတ္တာ းကာ း** ဟေတု အတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော။ပ။ မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ရှစ်ပါး ပစ္စည်း။၏။ ။**ပဋိသန္ဓေ အခါ**(ဟေတုအတိုင်းကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ပညာ, ၀ိတက်, ၀ီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာတည်းဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါဖြစ်၍ ၀ိရတီကျန်သည်)။

ရုပ်သက်သက်ကိုလည်း ဟေတုကအတိုင်းကောက်။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကု **သိုလ်**, သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ကိုးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။ ။ကုသလာ ဗျာကတေန အဗျာကတံ။ (ဟေတုအတိုင်းကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဧက၀ီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ရှစ်ပါး ပစ္စည်း။ ၏။ ။(အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဟေတုအတိုင်း ကောက်။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** မဂ္ဂင်တရားကိုယ်လေးပါးကို ကောက်)။ ။

မဂ္ဂပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

သမ္ပယုတ္တ၌ ကုသလေန ကုသလံ၌ (**ကတ္တာ းပုဒ်၏အရကား** အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်)။ ။"သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ"ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သောကုသိုလ်ဧက၀ီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်

အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သမ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။ ။(အကုသလေန အကုသလံလည်း အတူ)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ (ကတ္တားပုဒ်၏အရကား အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်)**။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သမ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** (အာရမ္မဏအတိုင်း ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ စိတ် ဧကူနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ သမ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။ ။သမ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း

ကုသလေန ကုသလံ

ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ကုသလေန ကုသလံ၌ **ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ**။ ။ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို။ ပဋိစ္စ၊ မှီ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုနာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန၊ ဟဒယဝတ္ထုဖြင့် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။ ။ "ကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား**ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(**ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** ပုရေဇာတအတိုင်း ကောက်လေ)။

ကုသလေန အဗျာကတံ

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ။ခန္ဓေ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာ ဓေန္တေဟိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဝေါ ကာရ အစိတ်အပေါင်း ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(**ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** သဟဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ"ဟူသော**ဟိတ်ပါဒ်၏အရ ကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဧက ဝီသ၊ **စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း** နာမက္ခန္ဓာ **ပစ္စည်းတရားတို့၏** သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ **ရ၏**။

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ

ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ။ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝတ္ထုနှာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန၊ ဟဒယဝတ္ထုဖြင့် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓေ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ခန္ဓေ၊ ပဋိသန္ဓေ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ၊ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ပဋိသန္ဓေ ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(**ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** သဟဇာတအတိုင်း ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ပဋိသန္ဓေဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ကုသိုလ်စေတီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ **သဟဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ**။

ပဋိသန္ဓေဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စေတီသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န ကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရားတို့၏ **ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ** ရ၏။

အကုသလေန အကုသလံ

အကုသလေန အကုသလံ၌ "အကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဋိသန္ဓေ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ပုရေဇာတ အတိုင်းကောက်လေ)။

အကုသလေန အဗျာကတံ

(အကုသလေန အဗျာကတံ ကိုလည်း သဟဇာတ အတိုင်းကောက်လေ)။ **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား စိတ္တဇရုပ်အား** တပ်သော ပဋိသန္ဓေဘုံ၌ ဖြစ်သော **အခါ** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ (**ကတ္တား** အကောက် သဟဇာတနှင့် တူ၏)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ **သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ**။

ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ အား တပ်သော ဝတ္ထု, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း **အစရှိသော** ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န အကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား တို့၏ **ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိ** ရ၏။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ။ဝတ္ထုံ၊ ဆဝတ္ထုကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝတ္ထုနှာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန၊ ဆဝတ္ထုဖြင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ ပဥ္စဝေါကာရ ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ခန္ဓေ၊ ပဥ္စဝေါကာရ ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယ သတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ပဥ္စ ဝေါကာရဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့ကြောင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား တို့၏ **သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ**။

စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။ပ။ **ကာယဝတ္ထု**။ ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ **ဖြစ်သောအခါ**

အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏတချက်ခန့် ကာလ၌ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝင် တဆဲ့ငါးခု၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊ သန္တိရဏသုံးခု၊ဝုဋ္ဌော၊ မရဏာသန္န ကြိယာဇောငါးချက်၊ တဒါရုံ၊ စုတိအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော်။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား တို့၏ **ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ** ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ။ ။ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ။ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝတ္ထုနာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန၊ ကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ခန္ဓေ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ **သာဓေန္တေဟိ**၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယသတ္တိကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်။ ကဋတ္တာရူပံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဋ်၏ အရကား** ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား တို့၏ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။ ။ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ပိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ။ ဝတ္ထု ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ။(ခန္ဓာ ဝတ္ထုံမှာ အနက်ပေးမြဲ)။ ခန္ဓေ၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ တို့ကြောင့်။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ အနက်ကြွင်း)။

ရုပ်သက်သက်၌ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ။ခန္ဓေ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ကုသိုလ် အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့ကြောင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်၎င်း။ ကဋတ္တာရူပံ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ကတ္တားပုဒ်၏အရကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေ ပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိရ၏။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ

(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။ ။(အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံလည်း ကောက်မြဲ)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရားတို့၏သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တိရ၏။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

အတ္ထိပစ္စည်းစသည်

[အတ္ထိပစ္စည်း ဝိဘင်းအကောက် သဟဇာတအတိုင်း ကောက်လေ။ ဟိတ်ပါဌ်လည်း သဟဇာတတ္ထိကို သဟဇာတအတိုင်းကောက်။ ။ပုရေဇာတတ္ထိကို ပုရေဇာတအတိုင်းကောက်။ ။အာဟာရတ္ထိကို ရုပ်အာဟာရအတိုင်းကောက်။ ဣန္ဒြိယတ္ထိကို ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအတိုင်း ကောက်လေ။ နတ္ထိ, ဝိဂတဝိဘင်းအကောက် အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်လေ။ ။ဟိတ်ပါဌ်ကို အနန္တရအတိုင်းကောက်လေ။ ။ အဝိဂတလည်း အတ္ထိနှင့် တူ၏]။

ဣမေ တေဝီသတိ ပစ္စယာ၊ ဤနှစ်ဆဲ့သုံးပစ္စည်းတို့ကို။ သင်္ချာယန္တေန၊ သရင်္ချာယ်သဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်၏။

ဤတွင် ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၊ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောဟော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓ သင်္ချာဝါရ၌တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့သုံးပါး တို့တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။ကိုဟေတု ပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ, မောဟမူဒွေး၌မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ သဟိတ်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း၊ ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း၊ တိက်ပုဒ်၏အရသို့လိုက်၍ရင်း၊ ကံ, ကတ္တားနေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း "ဟေတုယာ နဝ"ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန် ၏။ ။ဟေတုယာ-ဟေတုပစ္စယေ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ အဖြေတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ။နဝ-ဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ ကုသလေန အဗျာကတံ။ ကုသလေန ကုသလာဗျာက တံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသ လေန ကုသလံ ၌ ကုသလော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် **အဋ္ဌတိံသ** အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ထို့ကြောင့်ထိုတရားတို့၏ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ။ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ" ဟု ဟောတော်မူ အပ်၏။ (ဤကဲ့သို့ အစဉ်အတိုင်းကောက်၍ဝိဘင်းကို စေ့အောင် ဟောလေ)။

ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ။ထိုအာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဝါရ၌ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။ စေ။ ဒွေပညာသ။ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့ လိုက်၍ရင်း၊ ဝါရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ တိက်ပုဒ်၏ အရသို့လိုက်၍ရင်း၊ ကံ,ကတ္တား နေဟန်သို့လိုက်၍ရင်း

"အာရမ္မဏေ တီဏိ"ဟု သင်္ချာထား၍ (သင်္ချာ တပ်၍သော်လည်း ဆို) ဟော အပ်ကုန်၏။ ။တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။(ကုသလေန ကုသလံ၌ ကုသလော ကတ္တားကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှတ်မြဲ။ သုံးချက်စေ့အောင် ဟောလေ။ ဝိဘင်းရှတ်လေ)။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဓိပတိပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို အဓိပတိပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ဤတရားတို့သည် အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့ လိုက်၍ငင်း၊ ဝါရသို့လိုက်၍ငင်း တိက်ပုဒ်၏အရသို့ လိုက်၍ငင်း၊ ကံ့ကတ္တား နေဟန်သို့ လိုက်၍ငင်း "အဓိပတိယာ နဝ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ အဓိပတိယာ အဓိပတိပစ္စယေ၊ ဌ၊ နဝ ၊ကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ။နဝဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ ကုသလေန အဗျာကတံ။ ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

အနန္တရပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာ ဝါရ၌ အလုံးစုံသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေ။ ဒွေပဉ္စာသ။ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် အနန္တရပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အနန္တရေ တီဏိ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(သမနန္တရလည်း အတူ)။

သဟဇာတ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ။ ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "သဟဇာတေ နဝ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။အညမည သုဒ္ဓသင်္ချာ ဝါရ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်အပ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှ ထောက်အပ်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ပဝတ္တိ ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် အညမည ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့်။ပ။ “အညမညေ တီဏိ”ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(နိဿယ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သဟဇာတအတိုင်းဆို။ ။ဥပနိဿယ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အာရမ္မဏအတိုင်းဆို)။

ပုရေဇာတ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။ “ပုရေဇာတေ တီဏိ”ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။အာသေဝနပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ပဋိသန္ဓေဇော, ဖိုလ်ဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သောဇော ကေပညာသ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။“အာသေဝနေ တီဏိ”ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ကမ္မသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “ကမ္မေ နဝ”ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဝိပါကသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလုံးစုံသောဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “ဝိပါကေ ဧကံ”ဟု။ပ။ ၏။ ။အာဟာရ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အာဟာရဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “အာဟာရေ နဝ”ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဣန္ဒြိယ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “ဣန္ဒြိယေ နဝ”။ပ။ ၏။

ဈာနသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “ဈာနေ နဝ”ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

မဂ္ဂသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ။ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “မဂ္ဂေ နဝ”ဟု။ပ။ ၏။

သမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။ “သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။၏။ ။ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ “ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ”ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(အတ္ထိပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သဟဇာတအတိုင်းဆို)။ “အတ္ထိယာ နဝ”ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(နတ္ထိသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အာရမ္မဏအတိုင်းဆို) “နတ္ထိယာ တီဏိ”။၏။ ။(ဝိဂတသုဒ္ဓ

သင်္ချာဝါရ၌လည်း အာရမ္မဏ အတိုင်းဆို) "ဝိဂတေ တီဏိ"။၏။ ။(**အဝိဂတ** သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌လည်း သဟဇာတအတိုင်းဆို) "အဝိဂတေ နဝ"။၏။ ။သုဒ္ဓ သင်္ချာဝါရ ပြီး၏။ ။"ဟေတုယာ နဝ, အာရမ္မဏေ တီဏိ"အစရှိသည်ကို အစဉ် အတိုင်း ပါဠိရှုတ်။

ဒုကသင်္ချာဝါရ

ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ** သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြား မဲ့၌ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ၌ တံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ **အစ** ရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့သုံးပါးတို့တွင် ဟေ**တု** ပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ၌ တံသော်လည်း ဒုက၊တိက၊ စတုက္က၊ ပဉ္စက။ပ။ တေဝီသက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုဒုက၌ တံသော်လည်း ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင်ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုကသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦး စွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုကသင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဋိတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော ကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာ နုလောမ၌"နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေဒွေ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။

အကုသလေန အကုသလံ၌ အကုသလော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရ ကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက်စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုသွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဝိစိ ကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂတော မောဟော"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း

ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ,ပီတိ,ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်းတွန်း၍ စင် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။ပဉ္စ ဟူသော်ကား "ကုသလေန အဗျာကတံ၊ အကုသလေန အဗျာကတံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူ သည်တည်း။

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဘင်းကို "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ။ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။အကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော ကတ္တား ကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ။ **အစိတ်အပေါင်း** နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော

သဟိတ်ဝိပါက်သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ **ပဋိသန္ဓေအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရက အတိုင်းကောက်မြဲ၊ ရှတ်မြဲ)။

(၃) **ပစ္စနိက်** အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု၊ အာရမ္မဏ ဤပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာနာရမ္မဏေ ဧကံ" **ဟု** သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဧကံ ဟူသော်ကား "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။**ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ် စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ **အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့်**

ယထာရဟာအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ် ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ အဟေတုက ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ကေံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ ကေံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဥတု သမုဋ္ဌာနံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ ကေံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) **အနုလုံ** သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် သော။ စေ။ ဒွေပညာသ။ သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤ တရားတို့သည် ဟေတု အာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ငင်း၊ ဝါရသို့ လိုက်၍ငင်း၊ တိက်ပုဒ်၏ အရသို့လိုက်၍ငင်း၊ ကံ, ကတ္တား နေဟန်သို့လိုက်၍ ငင်း "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ" ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ တီဏိဟူသောကား "ကုသလေန ကုသလံ၊ အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာ ကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။(ကုသလေန ကုသလံ၊ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားကား** သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ။ စေ။ အဋ္ဌ တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ အဋ္ဌ**တိံသ**။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တ ရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် **နာမက္ခန္ဓာ** ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိက်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ ပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတံ။ပ။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ" ဟု ဟောအပ်၏။ (အာရမ္မဏဝိဘင်းအတိုင်းရှုတ်)။

ဟေတုမူ အဓိပတိဒုက

(၁) **ပစ္စနိယာနုလောမ ဟေတုမူ အဓိပတိဒုက**၌ အဓိပတိ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြွင်သော အကုသိုလ် ဒွိဒသ၊ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ နဝ" **ဟု** သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နဝဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ပ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။

ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့်....(ဝိဘင်းကို ဟေတုအတိုင်း ဟော)။ ။ကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ (ဝိဘင်းဟေတုအတိုင်းဟောလေ)။ ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရ သောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ဝိဘင်းဟေတုအတိုင်း)။

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာကြွင်သော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် **နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍** ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသော

အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

အကုသလေန အဗျာကတံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ဝိဘင်း ဟောတု အတိုင်းဟော)။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ဝိဘင်းကို ဟောတု အတိုင်း ဟော)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား အဓိပတိ** ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊သဟိတ်လောကီ ဝိပါက်သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (**ပဋိသန္ဓေအခါ** ဟောတု အတိုင်းကောက်)။ **ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော နိရာဓိပတိ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ် လောကီဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ တို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိ သန္ဓေ ကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိ ဝိဘင်းကို (ဟောတု အတိုင်းဟောလေ)။

ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ ဟူသောပုဒ်၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, အစိတ်အပေါင်း မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ် သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။(ဝိဘင်း ဟောတုအတိုင်းဟော)။

အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ ဟူသောပုဒ်၌ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, အစိတ်အပေါင်း မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော **နိရာဓိပတိ** စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(ဝိဘင်းကို ဟေတု အတိုင်းဟောလေ)။

(၃) **ပစ္စနိက်** မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ **အဟိတ်ပဝတ္တိ,** ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ **ကမ္မဇရုပ်**၊ဗာဟိရရုပ်၊ **အာဟာရဇ** ရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် **ဟေတု,** **အဓိပတိ** ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဒွေ ဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ၊ အဗျာက တေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ (အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကောက်မြဲ။** ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

အဗျာကတေန **အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်**အစိတ်** နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အည သမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော အဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိ သန္ဓေနှစ်ခု။ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း **စေတသိက်** တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, **ကဋတ္တာရုပ်** ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌** အဗျာကတော ဓမ္မောဟူသော **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါ ကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေးပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ် **စိတ္တဇ** မဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာနှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာ ဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ **ပဝတ္တိကမ္မဇ** မဟာ ဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ **ဥတုဇဥပါဒါ၊** အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ ပစ္စယာ။ **အဟေတုကံ** ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ **ဧကံ** ခန္ဓံ ပဋိစ္စ **တယော** ခန္ဓာ။**စိတ္တသမုဋ္ဌာ** နဥ္စ ရူပံ။ပ။ **အဟေတုကံ** ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ **ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ**

တယော ခန္ဓာ။ကဋတ္တာစ ရူပံ။ပ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကဋတ္တာရူပံ၊ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) **အနုလုံ အဓိပတိ** တရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု၊ အဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ နဝ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နဝဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ပ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။(အဓိပတိအတိုင်း ကောက်၊ ဝိဘင်း ရှုတ်လေ။ ။ဟေတုမူ အနန္တရ,သမနန္တရ ဒုကကို အာရမ္မဏဒုက အတိုင်း ကောက်လေ)။

ဟေတုမူ သဟဇာတဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ ဟေတုမူသဟဇာတဒုက၌** မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ ဒွေ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။(အကုသလေန အကုသလံ၌ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။ ။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား** အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ။ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ၏။ **ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ,ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။ ဆန္ဒ,ပီတိ,ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှိ၏။ ။(ရုပ်သက်သက်၌ အကောက်ကို အာရမ္မဏဒုက ပစ္စနိက် အတိုင်း ကောက်)။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အဗျာကတံ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ

သဟဇာတပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။ပ။ အဟေတုကံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ ဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ။ တယော ခန္ဓေ။ပ။ ဗာဟိရံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နသဟဇာတေ"အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။

(၃) **ပစ္စနိက** ဟေတု, သဟဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားလည်း မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နသဟဇာတေ" အစ ရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။

(၄) **အနုလုံ** သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော။ စေ။ဒွေပညာသ။ သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု,သဟဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး ၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤ အနုလုံ၌ နယသို့ လိုက်၍ရင်း။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတု ပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။ ၏။ (ဟေတုအတိုင်း)။

ဟေတုမူ အညမညဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ ဟေတုမူအညမညဒုက**၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ် ဤတရားတို့သည် အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍။ပ။ ကြောင့်။ ပေ တုပစ္စည်းတွန်း၍စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာ နုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ ဒွေ" ဟု သင်္ချာ။၏။ ဒွေ ဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။ (အကုသလေန အကုသလံ၌ အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်)။ ။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (**ပဝတ္တိအခါ**အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်) **ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ,ပီတိ,ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ် **အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း** နာမက္ခန္ဓာ

ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ,ပီတိ,ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ ပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ဝတ္ထု စ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ ဝတ္ထု စ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ ဒွေ မဟာဘူတာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဒွေ မဟာဘူတာ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထု မှ တပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အညမည ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ပဉ္စ"။၏။ ။ပဉ္စ ဟူသော်ကား "ကုသလေန အဗျာကတံ။အကုသလေန အဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (**ပဝတ္တိအခါ** အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်)။ **ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသတို့နှင့် ယထာ

ရဟာအတ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါ။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အဗျာကတံ ဓမ္မံ။ပ။ နအညမညပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါ ရူပံ"။ ဟုဟောတော်မူအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာ ဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်လေ)။

(၃) **ပစ္စနိက်**နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊အာဟာရဇဥပါဒါ၊ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု,အည မည ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ဇော်"။၏။ ။ဇော် ဟူသော်ကား "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။**ကတ္တားကား** (**ပဝတ္တိအခါ** အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်)။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** အဟိတ် ပဋိ သန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ် သောအခါ ဒွေ ပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာ ဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ် ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာ ရဇဥပါဒါ၊ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ထို့ကြောင့် "အဗျာကတံ။ပ။ အဟေတုကဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာ ဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ ဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကဋတ္တာရူပံ၊ ဥပါဒါရူပံ; ဗာဟိရေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ၊ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ၊ အသညသတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) **အနုလုံ သဟိတ်စိတ်** ကောသတ္တတိ။ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ ဒွေပညာသ။ **ပဝတ္တိ**, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အညမညပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။ (ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို အာရမ္မဏဒုက အတိုင်း ကောက်လေ။ ဝိဘင်းရွတ်လေ)။ ။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (**ပဝတ္တိအခါ** အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်)။ **ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟအဘူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို (အညမည ဝိဘင်းအတိုင်း ရွတ်လေ။ ။ဟေတုမူ-နိဿယဒုက၌ သဟဇာတဒုက အတိုင်း တွန်းလေ။ ။ဟေတုမူ-ဥပနိဿယ ဒုက၌ အာရမ္မဏ ဒုကအတိုင်း တွန်းလေ)။

ဟေတုမူ ပုရေဇာတဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ ဟေတုမူ ပုရေဇာတဒုက၌** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဒွေ"ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ အကုသလေန အကုလလံ၌ အကုသလော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။ စေ။ စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်,ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အကုသလံ။ပ။ ပစ္စယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟ

ဂတော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ" ဟု ဟောအပ်၏။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ ပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကေ ခန္ဓံ။ပ။ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ သာဖြစ်၍ ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ပုရေဇာတပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။

ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ အရူပကုသိုလ်လေးခု၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု, အရူပကုသိုလ်လေးခု, အထက်မဂ် သုံးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိ ဝိဘင်းကို "ကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ။ အရူပေ ကုသလံ ကေ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ၏။ ။ကုသလေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောစိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော။ပ။ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလေန အကုသလံ ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် တေဝီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ တေဝီသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အရူပေ အကုသလံ ကေ

ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ အာရမ္မဏ ဒုကအတိုင်း)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တာ:ကာ:** အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို **စွဲ၍** ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်** ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရအတိုင်းကောက်) ထို့ကြောင့် "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ။ အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ပ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ"။ ။(ဟေတုဝိဘင်းအတိုင်း ရွတ်လေ။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ အတိုင်း)။

(၃) **ပစ္စနိက်** အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတု၊ ပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ" ဟုသချ်ာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။

အကုသလော **ကတ္တာ:ကာ:** အရူပဘုံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။ စေ။ စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေဟုပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ။ အရူပေ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော"ဟု ဟောအပ်၏။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တာ:ကာ:** အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဆန္ဒ, ပီတိကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် တဆဲ့တခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဆန္ဒ,

ပီတိ, ကြည်သော အညသမာန်းစေတသိက်တဆဲ့တခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္ဆာဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း။ စေ။ တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ,ပီတိ, ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း။ စေ။ တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပစ္ဆာဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်,အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ထိုကရေးတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာတတံ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတ ပစ္စယာ။ အရူပေ အဟေတုကံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ခန္ဓာ။ အဟေတုက ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ကဋတ္တာ စ ရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာ ရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ အသည သတ္တာနံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။

(၄) အနုလုံ ပစ္ဆာဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး ၏ ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ ။တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။ (ကုသလေန ကုသလံ။ ပုရေဇာတ အတိုင်းကောက်၊ ဝိဘင်းရှုတ်)။ ။ အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပစ္ဆာဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ

ကြဉ်သော။စေ။သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။၏။ (ဝိဘင်း ပုရေဇာတနှင့်တူ၏)။ ။
အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ
အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ, သဟိတ်ကြိယာ
သတ္တရသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။၏။
(ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတအတိုင်းရွတ်)။

ဟေတုမူ အာသေဝနဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ ဟေတုမူ အာသေဝန ဒုက**၌ မောဟမူဒုတိယာ
ဒိဇော၌ ရှိသောမောဟ။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော ဤတရားတို့သည်
အာသေဝန။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ"ဟု။
၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာ
ကတံ"ဟူသည်တည်း။ အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** မောဟမူ
ဒုတိယာဒိဇော။စေ။ စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ။
၏။ (ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ဟသိတုပ္ပါဒ်
ဒုတိယာဒိဇော ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်။ပ။၏။
ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ကြိယာဗျာကတံ
ကော် ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်
ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဇော၊ သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ
နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရား
တို့သည်။ပ။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ နဝ"ဟု သင်္ချာ
တပ်၍။၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ပ။ အကုသလာ
ဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တား
ကား** မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဇော။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ပ။၏။ (ဝိဘင်းကို ဟေတု ဝိဘင်း
အတိုင်းရွတ်။ ကုသလေန အဗျာကတံကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း
ရွတ်)။ ။**ကုသလေန** ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌
မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဇော။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်
နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်းကို
ဟေတု ဝိဘင်းအတိုင်း ရွတ်လေ)။

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော။စေ။
သတ္တဝီသ။ အစိတ်။ပ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ
ကြဉ်သော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ်။၏။ ထို့ကြောင့် (ဝိဘင်း ဟေတု
အတိုင်း။အကုသလေန အဗျာကတံကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတာနံ့ **ကတ္တားကား** ပစ္ဆာဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသ၊ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပဌမဇော။မောဟမူဒွေး၌မောဟကြဉ်သော။စေ။သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်းကို ဟောတုအတိုင်းရွတ်)။

အဗျာကတေန အဗျာကတာနံ့ **ကတ္တားကား** မဟာကြိယာပဌမဇော။သဟိတ် ဝိပါက်ကေဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ ပစ္ဆာဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု။စေ။ ပစ္ဆတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်**ကို ဟောတု အတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ဟောတု အတိုင်းရွတ်လေ။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း ဟောတု အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၃) **ပစ္စနိက်** မောဟမူ ပဌမဇော၌ ရှိသော မောဟ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ပဌမ ဇော၊ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ"။၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကု- သလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်,ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ပဌမဇော။စေ။ စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ **ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ, ပီတိ, ဝီရိယကြဉ်သော

အညသမာန်းစေတသိက်တဆယ်....(အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်။ **ရုပ်သက်သက်**ကိုလည်း အာရမ္မဏဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းလည်း တူ၏)။

(၄) **အနုလုံ** မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်, မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ ဤတရားတို့သည်။ပ။ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"။ ၏။ ။ တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ (ကုသလေန ကုသလံ၌ အာသေဝန အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။၏။ (ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ ၏။ ။(ဝိဘင်းအာသေဝန အတိုင်းရွတ်)။

ဟေတုမူ ကမ္မဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ** ဟေတုမူ ကမ္မဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ကမ္မပစ္စည်း၏။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ" ဟူ။၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ (အကုသလေန အကုသလံ၌ ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒ, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေအခါ** သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်)။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော **အခါ** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ **နာမက္ခန္ဓာတို့သည်** ယထာရဟပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ

မဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ ပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကော် ခန္ဓံ။ပ။ ရူပံ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကော် ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ရူပံ။ အသည သတ္တာနံ ကော် မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ။ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) **အနုလောမပစ္စနိက်** ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ် ကြိယာ စေတနာ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏။ပ။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတု ပစ္စယာ နကမ္မေ တီဏိ"။၏။ ။"ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ" တည်း။ ။ကုသလော **ကတ္တားကား** ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ထို့ကြောင့် "ကုသလံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ နကမ္မပစ္စယာ။ ကုသလေ ခန္ဓေပဋိစ္စ ကုသလာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလော **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတနာ ကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ထို့ကြောင့် "အကုသလံ။ပ။ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ အကု သလာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။အဗျာကတော **ကတ္တားကား** သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတနာ ကြဉ်သော။ စေ။ စတုတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် အဗျာကတံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ န ကမ္မပစ္စယာ။ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကြိယာ စေတနာ" **ဟု** ဟောအပ်၏။

(၃) **ပစ္စနိက်** အဟိတ်ကြိယာစေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ကမ္မပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့်။ပ။ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ ကော်"။၏။ ။"အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။**ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ကြိယာသုံးခု။ ဆန္ဒ, စေတနာကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရ ဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ဥတုဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ထို့ကြောင့်.... "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ န ဟေတုပစ္စယာ န ကမ္မပစ္စယာ။ အဟေတုကကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ

အပဟေတုကကြိယာ စေတနာ။ ဗာဟိရံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) **အနုလုံ** မောဟမူဒွေး၌မောဟ, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ကမ္မပစ္စည်းနှစ်ပါး၏။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ နဝ"။၏။ ။နဝဟူသော်ကား....."ကုသလေန ကုသလံ" အစရှိသည်တည်း။ (ကုသလပဒ သုံးချက် ကမ္မအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, စေတနာကြဉ်သော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။၏။ (ဝိဘင်း ဟေတုအတိုင်း။ အကုသလေန အဗျာကတံကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ် အစိတ်။ပ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, စေတနာကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ (ဝိဘင်းကို ဟေတုအတိုင်း ရွတ်လေ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ကြိယာစေတနာကြဉ်သော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်** ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း ကိုလည်း ဟေတု ဝိဘင်းအတိုင်း ရွတ်လေ။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း ဟေတုအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်လေ)။

ဟေတုမူ ဝိပါကဒုက

(၁) **ပစ္စနီယာနုလောမ ဟေတုမူ ဝိပါကဒုက၌** အဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဝိပါကပစ္စည်း။၏။ပ။ ။"ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။**ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အဟိတ်ဝိပါက်ပန္နရသ၊ ဆန္ဒ, ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း ဧကာဒသ၊ အစိတ် အစိတ်။ပ။အဟိတ်ဝိပါက် ပန္နရသ၊ဆန္ဒ,ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်းဧကာဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (**ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ကဋတ္တာရုပ်ကိုကောက်

မြဲ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုနှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ပ။ ရူပံ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ။ပ။ ရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) **အနုလောမ ပစ္စနိက်** မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ၊ ထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ နဝ"။၏။ ။နဝဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ" အစရှိသည်တည်း။ (ကုသလပဒ သုံးချက်၊ အကုသလပဒ သုံးချက်၊ ဤခြောက်ချက်ကို ဟေတုအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်လေ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ပဥ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ ပဥ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကပစ္စယာ။ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ပ။ ရူပံ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဝဲယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို ဟေတုအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ရွတ်လေ)။

(၃) **ပစ္စနိက်** မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု၊ ဝိပါက ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ

နဝိပါကေ ဒွေ''။ ၏။ (အကုသလေန အကုသလံ။ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အဟိတ်ကြိယာသုံးခု၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ အဟိတ်ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇ မဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဝိဘင်းကို ''အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ ပ။ နဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ ပ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။ ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ ပ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ''ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) **အနုလုံ** သဟိတ်ဝိပါက်ပဝတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဝိပါက် ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ ပ။ အနုလုံ၌ ''ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ''။ ၏။ ။**ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ် သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တ ရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တား ကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာ တို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဝိပါက်ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ဝိဘင်းကို ဝိပါကအတိုင်းရွတ်)။

ဟေတုမူ အာဟာရဒုက

(၁) **ဟေတုမူ အာဟာရဒုက၌** မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ၊ ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာ

ဟာရဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာဟာရေ ဒွေ"ဟု သင်္ချာ။၏။ ။(အကုသလေန အကုသလံ၌ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌။ **(ပဝတ္တိအခါ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ** ကောက်မြဲ)။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ, နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ မဟာဘူတာ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အာဟာရပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ပ။ တည်း။

(၃) ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အာဟာရပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နအာဟာရေ ဧကံ"ဟု။ ၏။ ။အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဗာဟိရံ။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ ဧကံ၊ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာဟာရေ နဝ"ဟု။၏။ (ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယဒုက

(၁) **ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယဒုက**၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏။ပ။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ဒွေ"ဟု သင်္ချာ။ ၏။ (အကုသလေန အကုသလံ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း ရွတ်မြဲ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **(ပဂတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ** ကောက်မြဲ)။ ။**ရုပ်သက်သက်၌**

ကတ္တားကား ပဋိစ္စဝါရဘာဇနီ၌ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုနှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို (ကမ္မဒုကအတိုင်း ဟောလေ)။

(၂) ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ"အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၃) ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ"။၏။ ။အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော ဗာဟိရ ဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ။ ဗာဟိရံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ အသညသတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းနှစ်ပါး။၏။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ နဝ"။၏။ (ဟေတုအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်လေ)။

ဟေတုမူလ ဈာနဒုက

(၁) **ဟေတုမူလဈာနဒုက**၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ဈာနေ ဒွေ"။၏။ ။(အကုသလေန အကုသလံ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** ဒွေပဉ္စ

ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ၊ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေအခါ** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု။ ကောက်မြဲ)။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်းကို ဟောမြဲ)။

(၂) ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဈာနပစ္စည်း။ပ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိကဲ၌ "ဟေတုပစ္စယာ နဈာနေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၃) ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိကဲ၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဈာနေ ဇေ"ဟု သင်္ချာ။၏။ **ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ။စေ။ ခုနစ်ခု အစိတ်အစိတ်။ပ။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ။စေ။ ခုနစ်ခု အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါမရ**။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ကတ္တားကား** ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ထို့ကြောင့်....ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ နဈာနပစ္စယာ။ ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဈာနေ နဝ"။၏။ ။(ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

ဟေတုမူ မဂ္ဂဒုက

(၁) **ဟေတုမူ မဂ္ဂဒုက်၌** မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ပ။ ဤတရားတို့သည် မဂ္ဂပစ္စည်း၏။ပ။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ ဇေ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၂) ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န။ပ။ မရှိ။ "ဟေတုပစ္စယာ န မဂ္ဂေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။

(၃) အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ဧကံ"။ ။(အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ကောက်မြဲ ဝိဘင်းရှယ်မြဲ)။

(၄) မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရား တို့သည်။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ နဝ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ရှတ်မြဲ။ ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တဒုက၌ အာရမ္မဏဒုကနှင့် အတူဆို)။

ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

(၁) **ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟ မူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တ ဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ"။၏။ (အကုသလေန အကုသလံ၌ ပုရေဇာတ ဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှတ်။ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဤမျှသာထူး ၏)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (**ပဝတ္တိအခါ** ပုရေဇာတဒုကအတိုင်း **ကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုကောက်မြဲ)။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော ။ပ။ အဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့်။ပ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ။ပ။ ရူပံ။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာ စ ရူပံ။ပ။ ရူပံ။ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ကဋတ္တာ ရူပံ။ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဝတ္ထု ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ, မောဟမူ, မဟာ

ကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, အရူပကုသိုလ်, အရူပကြိယာ, အထက်မဂ်သုံးခု, ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း။ ၏။ပ။ **အနုလောမ** ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ (ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ပုရေဇာတဒုကအတိုင်း ကောက်လေ။ ဝိဘင်းရှုတ်လေ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ် **အစိတ်**။ပ။ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ထို့ကြောင့်....ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ။ပ။ ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၃) အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤ တရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ"။ ၏။ (အကုသလေန အကုသလံ၌။ ကောက်မြဲ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ။ ပုရေဇာတဒုကနှင့် တူ၏)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဆန္ဒ, ပီတိကြဉ်သော အညသမာန်း ဧကာဒသ အစိတ် အစိတ်။ပ။ နာမက္ခန္ဓာ။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ အရူပေ အဟေတုကကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ဒွေခန္ဓာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။

(၄) မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတု,ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န။ ၏။ပ။အနုလုံ၌"ဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။ ၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ"အစရှိသည်တည်း။ ။(ကုသလပဒ သုံးချက်၊အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤ ခြောက်ချက်ကို ဝိပ္ပယုတ္တ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ရှုတ်လေ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို နုတ်သည်သာထူး၏)။ ။အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု

ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေ။အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထို နာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ။ အစိတ် အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်။၏။ ။(**ရုပ်သက်သက်**၌ဟေတု အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကို ဝိပ္ပယုတ္တ ဝိဘင်းအတိုင်းရွတ်။ ။ဟေတုမူ အတ္ထိ ဒုက၌ သဟဇာတ အတိုင်းတွန်းလေ။ ဟေတုမူနတ္ထိဒုက, ဝိဂတဒုက၌ အာရမ္မဏဒုကအတိုင်း တွန်းလေ။ ။ဟေတုမူ အဝိဂတဒုက၌လည်း သဟဇာတ ဒုကအတိုင်း တွန်းလေ)။ ။ဤတွင်၍ ဟေတုဒုက သင်္ချာဝါရ ပြီး၏။

[ဤ၌ ပါဠိတော်အစဉ်အတိုင်း တိက အစရှိသည်ကို ဆိုအပ်လျက် သောတုဇနတို့ ဆောင်လွယ် ဟောလွယ်စိမ့်သောငှါ ဒုကသက်သက်ကို ဆိုပေအံ့]

အာရမ္မဏမူ ဟေတုဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ ဟေတုဒုက**၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ် ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ ပဉ္စ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းထုတ်မြဲ)။ ။

(၂) မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ။ပ။ ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာ ဒွေ" **ဟု** သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၃) အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာ ရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာ ဧကံ"ဟု။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း ရွတ်မြဲ)။ ။

(၄) မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ,ဟေတုပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န။၏။ ဤ အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ"ဟု။ ၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း **ရွတ်မြဲ**)။ ။

အာရမ္မဏမူ အဓိပတိဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ အဓိပတိဒုက၌** သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ဤတရားတို့သည် အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာဖြစ်၍။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏ ပစ္စယာ အဓိပတိယာ ပဉ္စ"ဟု။၏။ ။ပဉ္စဟူသော်ကား "ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ၊ **အကုသလေန** အဗျာကတံ ဤနှစ်ပုဒ်ကို အဓိပတိ အတိုင်းကောက်။ဝိဘင်းရှုတ်)။ ။အဗျာကတ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ **(ရုပ်သက်သက်၌** အဓိပတိအတိုင်းကောက်)။ ။ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နာရမ္မဏပစ္စယာ၊ အဓိပတိပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကေံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤ နှစ်ချက် အဓိပတိ အတိုင်း ကောက်လေ။ ။ဝိဘင်းကိုလည်း ရှုတ်လေ)။ ။

(၂) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, အဟိတ်ကြိယာ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တိဏိ"။၏။ ။

(၃) နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်ကုန်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ"။၏။ ။ပဉ္စဟူသော်ကား "ကုသလေန အဗျာကတံ" အစရှိသည်တည်း။

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကုသလံ။ပ။ အဗျာကတော။ပ။ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ။ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တ

ဝီသ။ အစိတ်အပေါင်း။ပ။ နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။၏။ ဝိဘင်းကို "အကုသလံ။ပ။ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"ဟု။၏။ ။

အဗျာကတဥ္ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော လောကီဝိပါက်အဋ္ဌာရသ။စေ။ ပဥ္စတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။စေ။ပဥ္စတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေ ပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော နိရာဓိပတိကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဉပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော နိရာဓိပတိစိတ္တဇဉပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဉပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဉပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နာရမ္မဏပစ္စယာ၊ နာဓိပတိပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော။ပ။မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဉပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဉပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။

(၄) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ဤတရားတို့သည်။ပ။အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏ ပစ္စယာ အဓိပတိယာ တိဏ္ဏိ"။၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်လေ)။ ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကြိယာရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ **အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။** ။ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာ

ကတံ။ပ။အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကော် ခန္ဓံပဋိစ္စ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ''ဟု ဟောအပ်၏။

အာရမ္မဏမူ အနန္တရဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ အနန္တရဒုက**၌ အနန္တရပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အာရမ္မဏ၏ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရ သတည်း။

(၂) အာရမ္မဏပစ္စည်း၏။ပ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏ ပစ္စယာ နာနန္တရေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရ သတည်း။

(၃) စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, အနန္တရ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နာနန္တရေ ပဉ္စ"ဟု။ ၏။ ။ပဉ္စ ဟူသော်ကား "ကုသလေန အဗျာကတံ" စသည် တည်း။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို ဟောတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ, ကြိယာ ဝီသ။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေပန္နရသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ နာမက္ခန္ဓာတို့ နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ။ ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ အသညသတ်ကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာ ကတံ။ပ။ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ကော် မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ဥပါဒါ

ရူပံ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ”ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

(၄) အလုံးစုံသောစိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေ။ ဒွေပဉ္စသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, အနန္တရ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န။၏။ပ။ အနုလုံ၌ “အာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ တီဏိ”။၏။ (အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ)။

အာရမ္မဏမူ သဟဇာတဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ သဟဇာတဒုက**၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်း၏။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ “နာရမ္မဏပစ္စယာ သဟဇာတေ ပဉ္စ”။၏။ ။(အနန္တရဒုက ပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်လေ)။

(၂) အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ “အာရမ္မဏပစ္စယာ နသဟဇာတေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၃) ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားလည်းမရှိ။ပ။ တည်း။

(၄) အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။အနုလုံ၌ “အာရမ္မဏပစ္စယာ သဟဇာတေ တီဏိ”။ ၏။ (အာရမ္မဏအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

အာရမ္မဏမူ အညမညဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ အညမညဒုက**၌ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ် ဤတရားတို့သည် အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ “နာရမ္မဏပစ္စယာ အညမညေ ဧကံ”။ ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား**

ပစ္ဆုဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ။ပ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ထို့ကြောင့် ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ။ပ။ ပစ္စယာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဒွေမဟာဘူတာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အသညသတ္တာနံ ဧကံ။ပ။ ဘူတာ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ပ။ တည်း။

(၃) နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော စိတ္တဇဉပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဉပါဒါ၊ ဗာဟိရဉပါဒါ။ အာဟာရဇ ဉပါဒါ၊ ဥတုဇဉပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ဉပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဉပါဒါရုပ် ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, အညမည ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နအညမညေ ပဉ္စ"။၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ဟောတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသ။ ဝေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိဝါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟ။ပ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇဉပါဒါ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဉပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဉပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နာရမ္မဏပစ္စယာ န အညမည ပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ

စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါ ရူပံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ”ဟု ဟော အပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ဟေတု အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရွတ်)။

(၄) အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏။ပ။ အနုလုံ၌ “အာရမ္မဏပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ”။၏။ ။ (အာရမ္မဏအတိုင်း။ အာရမ္မဏမူ နိဿယဒုက၌ သဟဇာတဒုကနှင့်တူ၏။ ။ အာရမ္မဏမူ ဥပနိဿယဒုက၌လည်း အနန္တရဒုကနှင့်တူ၏)။

အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတဒုက၌** ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ပ။ တည်း။

(၂) အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ။အနုလောမ ပစ္စနိက်၌“အာရမ္မဏပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တီဏိ”။၏။ ။ကုသလော **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ အရူပကုသိုလ်လေးခု၊ အထက်မဂ် သုံးခု။စေ။ ဆတ္တိံသံ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို “ကုသလံ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ။ အရူပေ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ”ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလော **ကတ္တား ကား** အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေ။စေ။ တေဝီသ။ ပ။၏။ ဝိဘင်းကို “အရူပေ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ”ဟု ဟောအပ် ၏။ ။အဗျာကတ၌ **ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား** အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ် လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။၏။ (**ပဋိသန္ဓေအခါ** အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်)။ ဝိဘင်းကိုလည်း “အဗျာကတံ။ပ။ အရူပေ ဝိပါကာ ဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ဒွေခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ”ဟု ဟောအပ်၏။

(၃) စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇ ရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပစ္စနိက်၌ “နာရမ္မဏပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ပဉ္စ”။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၄) အရူပဝိပါက်လေးခု ကြည်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။(ပုရေဇာတအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှတ်လေ)။

အာရမ္မဏမူ အာသေဝနဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ အာသေဝနဒုက**၌ အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။

(၂) အကုသိုလ်ဒွါဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နာသေဝနေ တိဏိ"။၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသကိုကောက်။ (အာရမ္မဏ အတိုင်းရှတ်)။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသကို ကောက်။ (ဝိဘင်း ရှာပြဲ)။ အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကြိယာ ပဋ္ဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ နာမက္ခန္ဓာ။၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေအခါ** အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း အာရမ္မဏအတိုင်းရှတ်)။

(၃) စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နာသေဝနေ ပဋ္ဌ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှတ်မြဲ)။ ။(၄) ပဋ္ဌမဇော, ဖိုလ်ဇောကြည်သော နောက်နောက်သော ဇောကေပညာသ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ဤအနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ အာသေဝနေ တိဏိ။ ၏။ ။(အာသေဝနအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းလည်းတူ၏)။

အာရမ္မဏမူ ကမ္မဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူကမ္မဒုက**၌ စိတ္တဇရုပ်၊ **ပဋိသန္ဓေ**ကမ္မဇရုပ်၊ **အသညသတ်** ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏ ပစ္စယာ ကမ္မေ ပဋ္ဌ"။ ၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှတ်)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (**ပဝတ္တိအခါ**, **ပဋိသန္ဓေအခါ**ကောက်မြဲ။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌လည်း ကမ္မအတိုင်းကောက်လေ)။ ။ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။နာရမ္မဏ ပစ္စယာ ကမ္မပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ ရူပံ" **ဟု** ဟောအပ်၏။

(၂) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ပ။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နကမ္မေ တီဏိ"။ ၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ ကို ဟေတုမူလကမ္မဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း ရွတ်မြဲ)။ ။အဗျာကတ၌ ကြိယာဝိသာ။ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္ထိသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကြိယာ စေတနာ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၃) ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိက် ၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နကမ္မေ ဧကံ"။ ။ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ပ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "ဗာဟိရံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ ဤအနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ"။၏။ ။(အာရမ္မဏ အတိုင်းတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

အာရမ္မဏမူ ဝိပါကဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူဝိပါကဒုက်**၌ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ပ။ အာရမ္မဏတွန်း။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။**ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သောဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ဓေ။အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ဓေ။ ပဉ္စတိံသအစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ **ရုပ်သက်သက်၌** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေ ပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာ ရဟာပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ပ။ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ။ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။

(၂) ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာနဝိပါကေ တီဏိ"။၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အာရမ္မဏအတိုင်း။ ။အဗျာကတဘ၌ ကြိယာဝီသကိုကောက်။ ကြိယာအဗျာကတံ ဟု ဟောလေ)။

(၃) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နဝိပါကေ ပဥ္စ"။ ၏။ ။(ပဥ္စတွင် အဗျာကတသာ ထူးသည်)။ ။**ပဝတ္တိအခါ** အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ ကြိယာဝီသ။စေ။ ပဥ္စတိံသ။အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ဥတုဇမဟာဘုတ်၊အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ပ။ ဧကံ မဟာဘူတံပဋိစ္စ။ပ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ။ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ" ဟုဟော အပ်၏။

(၄) အလုံးစုံသောဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ ဤအနုလုံ၌။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ (ဝိပါကအတိုင်းတွင်ရုပ်ချန် ၍ကောက်။ဝိဘင်းရှတ်)။

အာရမ္မဏမူ အာဟာရဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူအာဟာရဒုက**၌စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်,အာဟာရဇ ရုပ်ဤတရားတို့သည်။ပ။အာရမ္မဏတွင်း။ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ပဥ္စ။ ၏။ ။(ဤငါး ချက်တွင် အဗျာကတ၌ ရုပ်သက်သက်မှာ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ပါသည်သာ ထူးသည်)။

(၂) အနုလောမပစ္စနိက်၌ အာဟာရတွင်း မရှိ။

(၃) ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ ဧကံ။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှတ်မြဲ)။

(၄) အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။ ၏။ ။(အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်။ဝိဘင်းရှတ်)။

အာရမ္မဏမူ ဣန္ဒြိယဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌**စိတ္တဇရုပ်။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏။ပ။ အာရမ္မဏတွန်း။ပဋ္ဌ။၏။ ။(ဤငါးချက်တွင် အဗျာကတဌ် **ရုပ်သက်သက်**သာ ထူးသည်)။ ။**ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ။ပ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ။ပ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ဝိဘင်းကို အသညသတ္တာနံ အစ ရှိသည်ကို ထည့်၍ဟောလေ)။

(၂) ဣန္ဒြိယတွန်း မရှိ။

(၃) ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ အသညသတ် ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "**နာရမ္မဏပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ**"။ ။**ကတ္တားကား** ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာ ဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဗာဟိရံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ၊ အသညသတ္တာနံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ ဤအနုလုံ၌ တီဏိ။၏။(ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

အာရမ္မဏမူ ဈာနဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူ ဈာနဒုက၌** စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ ဈာနေ ပဋ္ဌ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။

(၂) ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဈာနတွန်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ န ဈာနေ ဧကံ"။ ။**ကတ္တားကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကိုကောက်။"ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ခန္ဓာ"ဟု ရွတ်။

(၃) ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "**ဧကံ**"။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၄) ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ဈာနေ တီဏိ"။ ။ (အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကို ကြဉ်၍ ကောက်လေ)။

အာရမ္မဏမူ မဂ္ဂဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူမဂ္ဂဒုက၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အာရမ္မဏတွန်း။ "ပဉ္စ"။ ၏။ ။(ဟေတုဒုက အတိုင်းကောက်)။

(၂) အနုလောမပစ္စနိက်၌ အဟိတ် ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ မဂ္ဂတွန်း။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ဧကံ"။ ၏။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

(၃) အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ဟေတုဒုက အတိုင်းကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

(၄) သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ။ စေ။ ဒွေပညာသ ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။ ၏။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ ၌ သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်လေ။ ။(အာရမ္မဏ ဝိဘင်းအတိုင်း။ ။**အာရမ္မဏမူ သမ္ပယုတ္တဒုက၌** အနန္တရဒုကနှင့်အတူဆိုလေ)။

အာရမ္မဏမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

(၁) **အာရမ္မဏမူဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌** စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အာရမ္မဏ တွန်း။ "ပဉ္စ"။ ၏။ (ကောက်မြဲ)။

(၂) အရူပဝိပါက် ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ် သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "တီဏိ"။ ၏။ ။အဗျာကတ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက် လေးခု ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာ လေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ခန္ဓာ"ဟု ဟောအပ်ကုန်၏။

(၃) ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စတ္တိ ကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ" ။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

(၄) အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပစ္ဆာဇါတ ပစ္စယ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ။ "တိကာ"။ ၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ (ပုရေဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ပါဠိတော်ကို အဆုံး၌ "ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ"ဟု ရှုတ်)။ ။အဗျာကတ၌ (ပစ္စက်အခါ ပုရေဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ပစ္ဆာဝါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ စေ။ ပစ္ဆတ်ိသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း, နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပစ္ဆာဝါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ ဇေ။ ပစ္ဆတ်ိသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ"ဟု ပေးအပ်၏။ ။(အတ္ထိ ဒုကသည် သဟဇာတဒုကနှင့် တူ၏။ နတ္ထိ, ဝိဂတသည် အနန္တရနှင့် တူ၏။ ။အဝိဂတဒုက လည်း သဟဇာတဒုကနှင့် တူ၏။ ။အဓိပတိမူ ဟေတုဒုက အာရမ္မဏဒုကကို တွန်းမြဲ)။

[အဓိပတိမူ အနန္တရဒုကလည်း အာရမ္မဏမူ အဓိပတိဒုကနှင့် တူ၏]။

အဓိပတိမူ သဟဇာတဒုက

(၁) **အဓိပတိမူ-သဟဇာတဒုက၌** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်မူဒါသ၊ အဟိတ်ကြိယာ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, လောကီဝိပါက် ပစ္စတ်, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ တွန်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နာဓိပတိပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။၏။ (ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို နောက်က ဟေတုကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ဝိဘင်းလည်း တူ၏)။ ။အဗျာကတ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကျန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေအခါ** သဟဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ။ **ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပစ္ဆာဝါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော နိရာဓိပတိကုသိုလ်,

အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ပ။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇမဟာဘုတ်။ ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္ဒရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော နိရာဓိပတိစိတ္တဇဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်း သဟဇာတ အတိုင်းရွတ်)။

(၂) သဟဇာတတွန်းမရှိ။

(၃) အလွတ်ပစ္စနိက်မရှိ။

(၄) အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ပ။ အနုလုံ။ "နဝ"။ ၏။ (အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

အဓိပတိမူ အညမညဒုက

(၁) **အဓိပတိမူ အညမညဒုက၌** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ **အသညသတ်** ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ် ဤတရားတို့သည်။ပ။ အဓိပတိတွန်း။ "**နာဓိပတိပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ**"။၏။

(၂) နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက် သော သာဓိပတိစိတ္တဇဥပါဒါရုပ်။ အညမညတွန်း။ "အဓိပတိပစ္စယာ န အည မညေ ပဥ္စ"။၏။ (ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ အဓိ ပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (**ပဝတ္တိအခါ အာရမ္မဏဒုက** အတိုင်းကောက်)။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါ ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ သာဓိပတိကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"အဗျာကတံ။ပ။ပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၃) နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇဥပါဒါ၊ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ **အသညသတ်**

ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "နာဓိပတိပစ္စယာ နမညမညေ ပဉ္စ"။၏။

(၄) အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခုနာမက္ခန္ဓာ။ အချင်းချင်းမှထောက်သော သာဓိပတိစိတ္တဇ မဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌ "အဓိပတိ ပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကု သလံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာ ကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊စေ။ အဠတိံသ **အစိတ်အစိတ်** နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာ ကြိယာရှစ်ခု၊ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေ။အဠတိံသ ပ။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ သာဓိပတိကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ ပစ္စယာ။ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ဒွေမဟာဘူတာ" ဟု ဟောအပ်၏။ ။(အဓိပတိမူ-နိဿယဒုကသည် သဟဇာတဒုကနှင့်တူ၏။ ။ဥပနိဿယဒုကလည်း အနန္တရဒုကနှင့်တူ၏)။

အဓိပတိမူ ပုရေဇာတဒုက

(၁) **အဓိပတိမူ ပုရေဇာတဒုက၌** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ် ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော လောကီ ဝိပါက် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဓိပတိတွန်း။ "နာဓိပတိပစ္စယာ ပုရေ ဇာတေ တီဏိ"။ ။

ကုသလေန ကုသလံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု။ စေ။ အဠတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေ။အဠတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ် အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။(ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတအတိုင်းရှုတ်)။ ။အကု သလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ဒေါသမူဒွေး၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်း ကို ပုရေဇာတအတိုင်း ဟောလေ)။ အဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ

ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော လောကီဝိပါက်အဋ္ဌဝီသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတဝိဘင်းအတိုင်း ဟောလေ)။

(၂) အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ။ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်၊ ပုရေဇာတတွန်း။ ။"အဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"။ ။သတ္တ ဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ"တည်း။

ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသော အခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်လေးခု၊ အထက်မဂ် သုံးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်လေးခု၊အထက်မဂ်သုံးခု။စေ။ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကုသလံ။ပ။နပုရေဇာတ ပစ္စယာ။ အရူပေ ကုသလံ ဧကံ။ပ။ ခန္ဓာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံကို အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ရှစ်ခု။စေ။ဗာဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု။စေ။ ဗာဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။၏။ ။(ဝိဘင်းကို အရူပေထည့်၍ရှုတ်)။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ။ အဓိပတိအတိုင်း)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ် လေးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။ပ။ ခန္ဓာ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ကေန် ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။၏။ ။(**ရုပ်သက်သက်၌** အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ နပုရေဇာတပစ္စယာ။ အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ဒွေ ခန္ဓာ။ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာ

ဗျာကတော ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကေ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ” ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။

(၃) အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ “နာဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ”ဟု။၏။

ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကာ း** အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ် လေးခု၊ အထက်မဂ် သုံးခု။စေ။ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို“အရူပေ ကုသလံ ကေ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ”ဟု ဟောအပ်၏။ ။ကုသလေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကာ း** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု။စေ။အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။၏။ ဝိဘင်းကို “ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ”ဟု ဟောအပ်၏။

အကုသလေန အကုသလံ၌ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။စေ။ ဗာဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ ရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် တေဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို “အရူပေ အကုသလံ ကေ။ပ။ ခန္ဓာ”ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကာ း** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို “အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ”ဟု ဟောအပ်၏။

အဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကာ း** အရူပဝိပါက် လေးခု။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု။ကေန်ရသော အရူပကြိယာ လေးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော

အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု။ စေ။တေတ္တ ံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ လောကီဝိပါက်အဋ္ဌာရသ။ စေ။ပဉ္စတိ ံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေအခါ** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနပ်ဝိသ။ သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်)။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို သဟဇာတအတိုင်း ဟောလေ။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ဝိဘင်းရှုတ်)။

(၄) ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဤအနုလုံ၌"အဓိပတိပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။ ၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ကောက်လေ။ ဝိဘင်း ပုရေဇာတ အတိုင်း)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ အဋ္ဌတိ ံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတအတိုင်း ဟောလေ)။

အဓိပတိမူ အာသေဝနဒုက

(၁) **အဓိပတိမူ အာသေဝနဒုက**၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော ကေန်ရသောမဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ တွန်း။ "တိဏိ"။၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တာ:ကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု။ စေ။ အဋ္ဌတိ ံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။မရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိ ံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ဝိဘင်းကို အာသေဝန အတိုင်းဟော)။ ။အကု

သလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ဝိဘင်းကို အာသေဝန အတိုင်းဟော)။ ။အဗျာကတ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ကိုးခု။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ပ။ ၏။ ။(ဝိဘင်းကို အာသေဝန အတိုင်းရှတ်)။

(၂) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ အာသေဝန တွန်း။ "အဓိပတိ ပစ္စယာ နာသေဝနေ နဝ"။၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ" အစရှိသည်တည်း။

ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်။ ၏။ (ဝိဘင်းကို အဓိပတိအတိုင်း။ကုသလေန အဗျာကတံကို အဓိပတိ အတိုင်းကောက်)။ ။ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ပ။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ၏။ (ဝိဘင်းကို ဟောမြဲ)။

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ ပဌမဇော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ ပဌမဇော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ၏။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဓိပတိ အတိုင်းကောက်)။

အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ ပဌမဇော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ဝိဘင်းကိုဟောမြဲ)။

အဗျာကတံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု၊စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (ရုပ်သက်သက်၌ အဓိပတိအတိုင်း ကောက်လေ။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ချက်ကို အဓိပ**တိ** အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကို ကိုးချက်လုံးပင် မထူးပြီ)။

(၃) အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက် ပဋိတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "နဝ"။၏။

ကုသလေန ကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ကုသလေန အဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။(ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (ဝိဘင်းရွှတ်မြဲ)။

အကုသလေန အကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ပဌမဇော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ်။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။(ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ အကုသလေန အဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ

အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝိသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။၏။(ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋမဇော။ စေ။ သတ္တဝိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ပဋမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဋမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းနှစ်ခု၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဋမဇော၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ နိရာဓိ-ပတိစိတ္တဇရုပ်။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက် ကို သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း သဟဇာတအတိုင်းရွတ်။ ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ သဟဇာတဒုကအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း သဟဇာတအတိုင်းရွတ်)။

(၄) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ ကေန် ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ ဤတရား တို့သည် အနုလုံ၌ "တီကဏ်"။၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ဒုတိယာဒိဇော၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်းကို အာသေဝနအတိုင်း)။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ ဒုတိယာဒိဇော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။၏။ ။ (ဝိဘင်း အာသေဝနအတိုင်း)။ ။အဗျာကတ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု။စေ။ ပဉ္စတိံသ။ပ။ အဓိပတိတရားကို ကြဉ်သော။ပ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ဝိဘင်း အာသေဝနအတိုင်း)။

အဓိပတိမူ ကမ္မဒုက

(၁) **အဓိပတိမူ ကမ္မဒုက**၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်, အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ အဓိပတိတွန်း။ "နဝ"။ ၏။

ကုသလေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောခါ **မဟာ**ကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကျေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေတနာကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ (ဝိဘင်းကမ္မအတိုင်း။ ။ကုသလေန အဗျာကတံ၌ သဟဇာတ ဒုက အတိုင်းကောက်။ ။ကုလလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ သဟဇာတ အတိုင်းတွင် စေတနာကိုကြဉ်)။

အကုသလေန အကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ **လောဘမူရှစ်ခု၊** ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ။ပ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ။ပ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်းကမ္မအတိုင်း။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို သဟဇာတ ဒုကအတိုင်းတွင် စေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်လေ)။

အဗျာကတံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကျေန်ရသောမဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ **အဟိတ်** ကြိယာသုံးခု၊မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ။စေ။ပဉ္စတိံသ **အစိတ်** အစိတ်။ပ။ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊မဟာကြိယာရှစ်ခု၊လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။ ကြိယာစေတနာကြဉ်သော။စေ။ ပဉ္စတိံသ။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ ကမ္မအတိုင်းကောက်။ ။ရုပ်သက်သက်၌ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ကမ္မဝိဘင်းအတိုင်းရွတ်။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အကုသလာဗျာ

ကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း ကိုလည်း ကမ္မအတိုင်းရွတ်)။

(၂) သာဓိပတိကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မ တွန်း။ အနု လောမပစ္စနိက်၌ "တီဏိ"။၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု။ မဂ် လေးခု။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ကုသ လာ စေတနာ"။၏။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတနာ ကြဉ်သော။စေ။ ပဉ္စ ဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သောစေတနာ။၏။ "အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလာ စေတနာ"။၏။ ။အဗျာကတံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ဧကန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ စေတ နာကြဉ်သော။စေ။ စတုတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ကြိယာ စေတ နာ"။၏။

(၃) နိရာဓိပတိကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "တီဏိ"။၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ။ ၏။"ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ကုသလာ စေတနာ"။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတနာကြဉ် သော စေတသိက်။ ဆဗ္ဗိသ။ပ။ စေတနာ။၏။ ။"အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ အကုသလာ စေတနာ"။၏။ ။အဗျာကတ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား အဓိ ပတိပစ္စည်းကိုမရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာသုံးခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ စေတ နာကြဉ်သောစေတသိက် စတုတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ် သော စေတနာ။၏။ ။"ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋ္ဌိစ္စ ကြိယာ စေတနာ"။၏။ (ရုပ်သက်သက်မှာ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အကုန်ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။)

(၄) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ပ။ အနုလုံ၌။"နဝ"။ (အကောက် လွယ်၏)။

အဓိပတိမူ ဝိပါကဒုက

(၁) **အဓိပတိမူ ဝိပါကဒုက**၌ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ လောကီဝိပါက်ပြု အပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အဓိပတိတွန်း။ ။ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "ကော်"။၏။ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ဖိုလ်လေးခု။စေ။ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုခွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။(**ပဋိသန္ဓေအခါ ကောက်မြဲ**)။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော လောကီဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇ မဟာဘုတ်။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။၏။ ။(ဝိဘင်းကို ဝိပါက အတိုင်းရွတ်)။ ။

(၂) အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ ပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ဝိပါကတွန်း။ ။အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "နဝ"။၏။ (ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ဝိဘင်းရွတ်)။ အဗျာကတ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။စေ။ ပဥ္စတိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကြိယာ ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု။ စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သာဓိပတိကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သာဓိပတိ စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်းကို ကြိယာဗျာကတံဆို)။

(၃) အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ နာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ ပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။ပစ္စနိက်၌ "နဝ"။၏။ ။(ကုသလပဒ သုံးချက်။

အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို သဟဇာတဒုက ပစ္စနီယာနုလောမ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရွတ်)။

အဗျာကတံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု။ မဟာကြိယာရှစ်ခု။စေ။ ပဥ္စတိံသ။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နိရာဓိပတိကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော နိရာဓိပတိစိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ခန္ဓာ,စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ အသညသတ္တာနံ ဧကံ။ပ။ ရူပံ"**ဟု** ဟောအပ်၏။

(၄) အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ အနုလုံ၌"ဧကံ"။၏။ ။အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ်။၏။ ။**ရုပ်သက်သက်**၌ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်လေးခု ပြုအပ် သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သာဓိပတိ စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ဝိဘင်းကို ဝိပါကအတိုင်းတွင် ပဋိသန္ဓေကို ချ၍ဟော)။

အဓိပတိမူ အာဟာရဒုက

အဓိပတိမူ အာဟာရဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရား ကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, အဟိတ်ကြိယာ, မဟာကုသိုလ်, မဟာ ကြိယာ,လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ အဓိပတိတွန်း။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဝ"။ ၏။ (ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ အဗျာကတပဒ၌လည်း ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေအတူ။ ရုပ်သက်သက်၌ သဟဇာတဒုက အတိုင်းတွင် အာဟာရဇရုပ်

ကိုသာ ကောက်။ အာဟာရသမုဌာန် ထည့်၍ဟော)။ ။အာဟာရတွန်း မရှိ။ ။ ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ဤအနုလုံ၌ "နဝ"။၏။ ။(အဓိပတိအတိုင်း)။

အဓိပတိမူ ဣန္ဒြိယဒုက

အဓိပတိမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, အဟိတ်ကြိယာ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ **နိ**ရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသည သတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ အဓိပတိတွန်း။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဝ"။၏။ (ကုသလပဒသုံးချက်။ အကုသလပဒသုံးချက်။ ဤခြောက်ချက် သဟဇာတ ဒုကအတိုင်းကောက်။ အဗျာကတ၌လည်း ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေတို့၏။ ရုပ်သက်သက် ၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အကုန်ကောက်။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်။ အသညသတ္တာန်။ ရွတ်)။ ဣန္ဒြိယတွန်းမရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်၊အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။၏။ "ဗာဟိရံ ကော် မဟာဘူတံ။ပ။ အာဟာရသမုဌာန်။ ဥတုသမုဌာန်။ အသညသတ္တာနံ။ မဟာ ဘူတေ ပဋိစ္စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"။၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိ ပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု။ နာမက္ခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ။အနုလုံ၌ "နဝ"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ)။

အဓိပတိမူ ဈာနဒုက

အဓိပတိမူ ဈာနဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရား ကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, အဟိတ်ကြိယာ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အဓိ ပတိ တွန်း "နဝ"။၏။ ။(ကုသလပဒသုံးချက်။အကုသလပဒသုံးချက်။ကောက် မြဲ)။ ။အဗျာကတ၌လည်း ပဝတ္တိ အခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကိုကြဉ်။ပဋိ သန္ဓေအကုန်ကောက်။ ရုပ်သက်သက်၌ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ကိုကောက်လေ။ ဝိဘင်းဈာနအတိုင်း။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်

လေ။ ဝိဘင်းရွတ်လေ။ ။ဈာနတွန်းမရှိ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် "ကော"။၏။ ။(ဟေတုမူ ဈာနဒုကပစ္စနိက်နှင့် အတူကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် "နဝ"။၏။ ။(အဓိပတိ အတိုင်း)။

အဓိပတိမူ မဂ္ဂဒုက

အဓိပတိမူ မဂ္ဂဒုက၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွိဒသ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ, သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အဓိပတိတွန်း"နဝ"။၏။ (ကုသလပဒသုံးချက်။အကုသလပဒ သုံးချက်။သဟဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ အဗျာကတပဒ၌ ဟေတုဒုကအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း ဟေတုဒုကအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရွတ်)။ ။မဂ္ဂတွန်း မရှိ။ ။အဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော"။၏။ ။(ဟေတုဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းလည်းတူ၏။ အနုလုံတူပြီ။ အဓိပတိမူ သမ္ပယုတ္တ ဒုကသည်။ အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

အဓိပတိမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

(၁) **အဓိပတမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွိဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊အဓိပတိတွန်း "နဝ"။၏။ ။(ကုသလပဒသုံးချက်။ အကုသလပဒသုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို သဟဇာတဒုကအတိုင်းတွင် ပဉ္စဝေါကာရဆိုသည်သာ ထူးသည်)။ ။အဗျာကတ၌ ပဝတ္တိအခါ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် အဌဝီသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တအတိုင်း)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ (နိရာဓိပတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ကောက်လေ)။

(၂) အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော လောဘမူမဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အသက်ခဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "တ်ကာ်"။၏။ ။(ပုရေဇာတဒုကအတိုင်းကောက်)။

(၃) အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ပဘ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "တိကာ်"။၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ၌ ပုရေဇာတဒုက ပစ္စနိက် အတိုင်းကောက်။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌လည်း ပုရေဇာတဒုက ပစ္စနိက်အတိုင်း)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ပဝတ္တိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ စေ။ တေတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရရုပ် အစရှိသည်ကိုကောက်)။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ခန္ဓာ၊ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။

(၄) ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။အနုလုံ၌ "နဝ"။၏။ ။(အဓိပတိအတိုင်းတွင် ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါဆို၍ ကောက်လေ။ ။ဝိဘင်းကိုလည်း အဓိပတိအတိုင်းရွတ်။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ အဖျားတွင်အုပ်၍ဆိုလေ။ ။အဓိပတိမူ-အတ္ထိဒုကသည် သဟဇာတဒုကနှင့် တူ၏။ နတ္ထိ ဝိဂတဒုကသည် အနန္တရဒုကနှင့် တူ၏။ အဝိဂတဒုကလည်း သဟဇာတဒုက နှင့်တူ၏။ ။အနန္တရ, သမနန္တရမူ ဟေတုဒုက အစရှိသည်ကား အာရမ္မဏမူ ဟေတုဒုက အစရှိသည်နှင့် တူ၏)။

သဟဇာတမူ အညမညဒုက

(သဟဇာတမူ-ဟေတုဒုက အစရှိသည်ကို နောက်ကအတိုင်းဆိုလေ)။ ။သဟဇာတမူ အညမညဒုက၌ သဟဇာတတွန်း မရှိ။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော

စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါးသော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော စိတ္တဇဥပါဒါ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် အညမည တွန်း၍ စင်ကုန်၏၊ "ပဉ္စ"။၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို ရုပ်ကိုကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

အဗျာကတ၌ **ပဝတ္တိအခါ** ဝိပါက်ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ **ပဋိသန္ဓေအခါ** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊၏။ ။ **ရုပ်သက်သက်**၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ဝိပါက်,ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ (ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို ဟေတုမူ အညမညဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုရှုတ်မြဲ။ ။ ပစ္စနိက်မရှိ။ ။အနုလုံမှာ အညမည သုဒ္ဓအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

(သဟဇာတမူ-နိဿယဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ နိဿယတွန်းလည်းမရှိ။ ပစ္စနိက်လည်းမရှိ။ ။အနုလုံမှာ သဟဇာတသုဒ္ဓအတိုင်း ဆိုလေ။ ဝိဘင်းရှုတ်။ ။ သဟဇာတမူ ဥပနိဿယဒုက၌ အာရမ္မဏမူ သဟဇာတဒုကအတိုင်း တွန်းလေ)။

သဟဇာတမူ ပုရေဇာတဒုက

သဟဇာတမူ ပုရေဇာတဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု, အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊

အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပုရေဇာတကွန်း။ "သတ္တ"။၏။ ။(ကုသလပဒ နှစ်ချက်ကို ဟောတုမူအတိုင်းကောက်။ ။အကုသလပဒ နှစ်ချက်ကို ဟောတုဒုကအတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို မကြဉ်နှင့်။ ဝိဘင်းလည်း အတူ)။ ။အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ **မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း**၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ **အစိတ်**အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက် သဟဇာတအတိုင်းကောက်)။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ (ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်မှာ သဟဇာတအတိုင်းရွတ်လေ။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံကိုလည်း သဟဇာတအတိုင်းကောက်။ဝိဘင်းကိုလည်းရွတ်)။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။ "တိဏိ"။၏။ ။(ပုရေဇာတအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

သဟဇာတမူ အာသေဝနဒုက

သဟဇာတမူ အာသေဝနဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ အာသေဝနတွန်း "နဝ"။၏။ ။(ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို ဟောတုမူ အာသေဝနဒုက အနုလောမ ပစ္စနိက်အတိုင်းတွင် မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကို မကြဉ်မူ၍ကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရွတ်မြဲ)။ ။အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ (ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်ကို သဟဇာတအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း သဟဇာတအတိုင်းရွတ်။ ။ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို **သဟဇာတအတိုင်းကောက်**။ ဝိဘင်း

ရှုတ်။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။အနုလုံမှာ အာသေဝနသုဒ္ဓ အတိုင်းဟော။ ဝိဘင်း ရှုတ်)။

သဟဇာတမူ ကမ္မဒုက

သဟဇာတမူ ကမ္မဒုကဌ် သဟဇာတတွင်းမရှိ။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ ကမ္မတွင်း "တိဏ္ဏံ"။ ၏။ ။(ကုသလေန ကုသလံ၊ အကုသလေန အကုသလံ၌ ဟေတုမူ ကမ္မဒုက အနုလောမ ပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။ ။အဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ း ကား** ကြိယာဝီသ၊ စေတနာကြဉ်သော။ စေ။ စတုတ္တိံသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ။၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ မရ)။ ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ် ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ပ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။၏။ ။ ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကြိယာ စေတနာ၊ ဗာဟိရံ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ပ။ ရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။(အနုလုံကမ္မသုဒ္ဓအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း ကိုလည်းရှုတ်)။

သဟဇာတမူ ဝိပါကဒုက

သဟဇာတမူ ဝိပါကဒုကဌ် သဟဇာတတွင်း မရှိ။ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ် သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဝိပါကတွင်း "နဝ"။၏။ (ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်သည် သဟဇာတအတိုင်း။ ဝိဘင်းလည်းတူ၏)။ ။ အဗျာကတ၌ ပဝတ္တိအခါ ကြိယာဝီသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေမရ)။ ရုပ်သက်သက်၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာ ဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ဝိဘင်းကို "ကြိယာ ဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ မဟာ ဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတု သမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ"။၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာ ကတံ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဤနှစ်ပုဒ်ကို သဟဇာတအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်။ ။ပစ္စနိက် မရှိ။ ။အနုလုံ ဝိပါကသုဒ္ဓ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရှုတ်)။ ။

သဟဇာတမူ အာဟာရဒုက

သဟဇာတမူ အာဟာရဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ အာဟာရတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌" ကော "။၏။ ။ဗာဟိရမဟာဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သောဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဗာဟိရံ ကော။ပ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ။ အနုလုံ အာဟာရသုဒ္ဓအတိုင်း ဟောလေ)။

သဟဇာတမူ ဣန္ဒြိယဒုက

သဟဇာတမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ဣန္ဒြိယတွန်း " ကော "။၏။ ။ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ။ ။အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဗာဟိရံ ကော မဟာဘူတံ။ပ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ကော မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ။ အသညသတ္တာနံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။(အနုလုံ ဣန္ဒြိယသုဒ္ဓအတိုင်း ဟောလေ)။ ။

သဟဇာတမူ ဈာနဒုက

သဟဇာတမူ ဈာနဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်နာမက္ခန္ဓာ၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဈာနတွန်း " ကော "။၏။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရမဟာဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ ကော ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ"။၏။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။(အနုလုံ ဈာနသုဒ္ဓအတိုင်း)။ ။

သဟဇာတမူ မဂ္ဂဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။အဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ မဂ္ဂတွန်း။ " ကော "ဟု။၏။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။(အနုလုံ မဂ္ဂသုဒ္ဓအတိုင်းဆိုလေ။ **သဟဇာတမူ သမ္ပယုတ္တဒုက**ကို **အာရမ္မဏဒုက**အတိုင်း ဆိုလေ)။

သဟဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

သဟဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "တီဏိ"။၏။ (ကုလလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ချက်ကို ပုရေဇာတဒုကအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကို ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဆိုလေ)။ ။အဗျာကတ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု။ ဖိုလ်လေးခု၊ ဓေ။ဆတ္တိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရမဟာဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ၊ ကြိယာဗျာကတံ၊ ဓေ။ပ။ ခန္ဓာ။ဗာဟိရံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ပ။ "ရူပံ" ဟု ဟောအပ်၏။ ပစ္စနိက်မရှိ။ ။အနုလုံမှာ ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓအတိုင်းဟော။ ။(သဟဇာတမူ အတ္ထိဒုက၌ နိဿယဒုကအတိုင်းဆို။ နတ္ထိ,ဝိဂတဒုကကို အနန္တရဒုက အတိုင်းဆို။ အဝိဂတဒုကလည်း နိဿယဒုက အတိုင်းဆိုလေ)။

အညမညမူ ပုရေဇာတဒုက

(**အညမညမူ ဟေတုဒုက** အစရှိသည်ကို အောက်က အတိုင်းတွန်းလေ။ ။ အညမညမူ နိဿယဒုကလည်း သဟဇာတဒုက အတိုင်းဆိုလေ။ ။ဥပနိဿယ ဒုကကို အာရမ္မဏဒုကအတိုင်းဆို)။

အညမညမူ ပုရေဇာတဒုက၌ အညမညတွန်းမရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပုရေဇာတတွန်း။ တီဏိ"။၏။ ။(ကုသလေန ကုလလံ ၌ ဟေတုမူ ပုရေဇာတဒုကအတိုင်းကောက်။ အကုသလေန အကုသလံ၌လည်း မောဟမူဒွေး၌ မောဟကိုသွင်း၍ ကောက်လေ)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊

အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ အရူပကြိယာလေးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ, ရုပ်သက်သက် ဤနှစ်ပါးကို အညမည အတိုင်းကောက်။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ" ထည့်။ ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်ကို အညမညအတိုင်း ရွတ်)။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ပဥ္စ"။ ၏။ ။(သဟဇာတမူ အညမညဒုက၌ အနုလောမပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်းရွတ်။ ။အနုလုံ ပုရေဇာတသုဒ္ဓအတိုင်း ကောက်လေ)။

အညမညမူ အာသေဝနဒုက

အညမညမူ အာသေဝနဒုက၌ အညမညတွင်း မရှိ။ ။အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဥ္စမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု အချင်းချင်းမှထောက်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ဗာဟိရမဟာဘုတ် အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ အာသေဝနတွင်း။ "တီဏိ"။ ၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ မဟာကုသိုလ် ပဥ္စမဇောကို ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌လည်း အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပဥ္စမဇောကိုကောက်။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဥ္စမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ စေ။ အဠတိံသကို ကောက်။ ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်ကို အညမည အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း အညမည အတိုင်းရွက်လေ။ ။ပစ္စနိက်မှာ ပုရေဇာတဒုက ပစ္စနိက်အတိုင်း။ ။အနုလုံ အာသေဝနသုဒ္ဓအတိုင်း ဆိုလေ။ ဝိဘင်းရွတ်လေ။

အညမညမူ ကမ္မဒုက

အညမညမူ ကမ္မဒုက၌ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။အညမညတွင်း "ပဥ္စ"။၏။ (အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ အချင်းချင်းမှထောက်သော ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ **အာဟာရဇမဟာဘုတ်**၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ ကမ္မတွင်း။ "တီဏိ"။ ၏။ ။

ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ချက်ဟေတုမူ ကမ္မဒုက အနုလောမပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်။ ။အဗျာကတ၌ ပဝတ္တိ အခါ ကြိယာဝီသ စေတနာကို ကောက်။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်။ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကြိယာ စေတနာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတာ" ဟု ဟောအပ်၏။ ။မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက် "ဧကံ"။ ၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဗာဟိရေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနေ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။၏။ ။ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်အပ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှထောက်အပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အနုလုံ၌ "အညမညပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ"။၏။ (အညမညအတိုင်းတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာကိုချန်၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

အညမညမူ ဝိပါကဒုက

(၁) **အညမညမူ ဝိပါကဒုက**၌ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဝိပါက်ပြုအပ်သောစိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ အညမညဘွန်း "ဧကံ"။၏။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ **ပန္နရသ။** စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး ကဋတ္တာရုပ်။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ ပဉ္စ ဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။၏။

(၂) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာ ဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဝိပါကတ္ခန်း။ "တိဏ္ဏံ"။၏။ ။(ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ ကောက်မြဲ။ ။အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကြိယာဝိသကိုကောက်။ ပဋိသန္ဓေမရ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ပဠဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာ ရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်။၏။ ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ ဧကံ။ပ။ မဟာဘူတာ"။ ဟု ဟောအပ်၏။

(၃) နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ ပြုအပ် သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသည သတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "ပဋ္ဌ"။ ၏။ (ကုသလေန အဗျာကတံ။ အကုသလေန အဗျာကတံကို ကောက်မြဲ) ။အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိ အခါ ကြိယာဝိသ။စေ။ပဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း။ပ။ စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။ရုပ်သက် သက်၌ ပဠဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။၏။ ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ"။၏။ ။(နောက်ပဒနှစ်ချက် ကို ကောက်မြဲ)။

(၄) အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပဋိ သန္ဓေနာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်အပ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှ ထောက် သော ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ။ အနုလုံ၌။ "ဧကံ"။၏။ ။အဗျာကတံ၌ ကတ္တားကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသကိုကောက်။ ပဋိသန္ဓေအခါ အညမညအတိုင်း။ ရုပ်သက်သက်၌ ပဠဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော

အခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဗျာဂိသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ တို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။(ပဋိသန္ဓေအခါ အညမညဝိဘင်း အတိုင်း)။ ။"ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ ဒွေ မဟာဘူတာ"။ဟု ဟောအပ်၏။

အညမညမူ အာဟာရဒုက

(၁) **အညမညမူ အာဟာရဒုက**၌ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါရုပ်။ အညမညတွန်း။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ "ပဉ္စ"။၏။ ။(နောက်နည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

(၂) အချင်းချင်းမှထောက်သော ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အာဟာရတွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

(၃) မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသည သတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါ။ ပစ္စနိက်၌။ "ဧကံ"။ ။(နောက်နည်းကို မှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

(၄) အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှထောက်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌။ "တီဏိ"။၏။ ။(အဗျာကတ၌ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ ကောက်မြဲ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်ကို ကောက်။ ဝိဘင်းကို အညမည ဝိဘင်းအတိုင်းရှုတ်။

အညမညမူ ဣန္ဒြိယဒုက

(၁) **အညမညမူ ဣန္ဒြိယဒုက**၌ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယ ဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိ သန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်၊ အညမညတွန်း။ "ပဉ္စ"။ ၏။ ။(နောက်ကနည်းကို မှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

(၂) အချင်းချင်းမှထောက်သော ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်။ဣန္ဒြိယတွန်း။ "ကေ"။၏။(ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၃) မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဉပါဒါ၊ အာဟာရဇဉပါဒါ၊ ဥတုဇဉပါဒါရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပစ္စနိက်၌။ "ကေ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၄) အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌။ "တိဏိ"။၏။ (အညမညအတိုင်းတွင် ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုချန်၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

အညမညမူ ဈာနဒုက

(၁) **အညမညမူ ဈာနဒုက**၌ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် မဟာဘုတ်မှထောက်သော စိတ္တဇဉပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဉပါဒါ။ အညမညတွန်း။ "ပဥ္စ"။ ၏။ ။(အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ကောက်)။

(၂) ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ကေ"။ ၏။ ။(အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်လေ)။

(၃) မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဉပါဒါ၊ အာဟာရဇဉပါဒါ၊ ဥတုဇဉပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဉပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဉပါဒါ၊ ပစ္စနိက်၌။ ကေ။၏။ ။(အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၄) ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌။ "တိဏိ"။ ။(အညမညအတိုင်းတွင် ဗာဟိရအစရှိသော မဟာဘုတ်ကိုချန်၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

အညမညမူ မဂ္ဂဒုက

(၁) **အညမညမူ မဂ္ဂဒုက**၌ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော

သဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ အညမညတွန်း။"ပဍ္ဍ"။ ၏။ ။(ဟေတုဒုကအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၂) အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော အဟိတ် စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ မဂ္ဂတွန်း။ "ကော်"။၏။ ။(ဟေတုမူ အညမညဒုက ပစ္စနီယာနုလောမ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၃) နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။"ကော်"။၏။(ဟေတုမူ အညမညဒုက ပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၄) အလုံးစုံသော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌။ "တီဏိ"။ ၏။ ။(ဟေတုမူ အညမညဒုက အနုလုံအတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို မကြဉ်နှင့်။ ။အညမညမူသမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

အညမညမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

(၁) **အညမညမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌** နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ အညမညတွန်း။ "ပဍ္ဍ"။၏။ ။(နောက်က နည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၂) အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ မဟာဘုတ်၊ ဥတုဇ မဟာဘုတ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဝိပ္ပယုတ္တ တွန်း။"တီဏိ"။၏။(ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ချက် ကို အာရမ္မဏမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။အဗျာကတံ၌

ပဝတ္တိအခါ အာရမ္မဏမူ အတိုင်းကောက်။ ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရ အစရှိသော မဟာဘုတ်ကို ကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ရွတ်မြဲ)။

(၃) မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇ ဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါ။ ပစ္စနိက်၌။ "ဧကံ"။၏။ ။ (ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၄) အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌။ "တီဏိ"။ ၏။ ။(အညမညအတိုင်းတွင် ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ကောက်။ ဗာဟိရစသော ငါးပါးသော မဟာဘုတ်ကို ကြဉ်၍ကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ဆင်ခြင်၍ရွတ်။ ။အညမညမူအတ္ထိ, အဝိဂတဒုကသည် သဟဇာတဒုကနှင့် တူ၏။ နတ္ထိ, ဝိဂတဒုကသည် အနန္တရဒုကနှင့် တူ၏။ ။နိဿယမူသည် သဟ ဇာတမူနှင့်တူ၏။ ။ဥပနိဿယမူသည် အာရမ္မဏမူနှင့်တူ၏)။

ပုရေဇာတမူ အာသေဝနဒုက

(ပုရေဇာတမူဟေတုဒုကအစ ဥပနိဿယ အဆုံးရှိသော ဒုကကို အောက်က အတိုင်း တွန်းလေ)။

(၁) **ပုရေဇာတမူအာသေဝနဒုက**၌ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပ ကြိယာ၊အထက်မဂ်သုံးခု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပုရေဇာတတွန်း။ "တီဏိ"။၏။ ။ ကုသလေန ကုသလံ၌ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ အရူပကုသိုလ် လေးခု၊ အထက်မဂ်သုံးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ၏။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ကုသလံ"ထည့်၍ရွတ်။ ။ အကုသလေန အကုသလံ၌ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ, မောဟမူ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။တေဝီသ,ကိုကောက်။ ဝိဘင်းကို "အရူပေ အကုသလံ"ထည့် ၍ရွတ်။ ။အဗျာကတံ၌ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကြိယာ ဒုတိယာ ဒိဇော၊ အရူပကြိယာ လေးခု။ စေ။ တေတ္တိံသ, ကောက်။ ။"အရူပေ ကြိယာ ဗျာကတံ" ထည့်၍ရွတ်။

(၂) ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု

ကြည့်သော ပဉ္စဝေါကာရဝိပါက် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အာသေဝန တွန်း။ "တီဏိ"။ ၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇောကို ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။ ။အကုသလပဒ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇောကိုကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။ ။ အဗျာကတံ၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြည့်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ, ကိုကောက်။ ။(ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတအတိုင်းရွတ်)။

(၃) အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စနိက်၌။ "သတ္တ"။ ၏။ ။ကုသလေန ကုသလံ၌။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။ စေ။ တေတ္တိံသ, ကိုကောက်။ ။ (အရူပဘုံ၌ လောကီစိတ်တွင် ဝိရတိ, အပ္ပမညာကို မရ၍ တေတ္တိံသ ကောက်သည်)။ ကုသလေန အဗျာကတံ၌ ဟေတုမူအတိုင်း ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ ပဌမဇော။ စေ။ တေဝီသ, ကိုကောက်။ ။အကုသလေန အဗျာကတံ၌ အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက် လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကြိယာ ပဌမဇော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည့်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို သဟဇာတ အတိုင်း အကုန်ကောက်)။ ။ဝိဘင်းကိုလည်း "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို သဟဇာတ အတိုင်းရွတ်)။

(၄) ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။တီဏိ။၏။ ။(အကောက်မှာ အာသေဝနကောက်မြဲတွင် ပဉ္စဝေါကာရ နာမက္ခန္ဓာကိုကောက်။ ဝိဘင်းလည်း အာသေဝန ဝိဘင်းတွင် "ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ"ဟု ရွတ်လေ။

ပုရေဇာတမူ ကမ္မဒုက

(၁) **ပုရေဇာတမူ ကမ္မဒုကဌ်** အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံဌ် ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ပုရေဇာတတွန်း။ "သတ္တ"။ ၏။ ။ကုသလေန ကုသလံဌ် အရူပဘုံဌ် ဖြစ်သော အခါမဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊အရူပကုသိုလ်လေးခု၊အထက်မဂ်သုံးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ။ပ။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ကုသလံ ကော်။ပ။ ခန္ဓာ"။၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံဌ် ကမ္မ အတိုင်းကောက်မြဲ)။ ။အကုသလေန အကုသလံဌ် အရူပဘုံဌ် ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ။စေ။ တေဝီသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ။၏။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ အကုသလံ ကော်။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ" ဟု။၏။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံဌ် ကမ္မအတိုင်းကောက်မြဲ။ ရွတ်မြဲ)။ ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံဌ် ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တာ းကာ း** အရူပဝိပါက် လေးခု၊ အရူပဘုံဌ်ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာ လေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ ကြိယာစေတနာ ကြဉ် သော။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံဌ် ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို ကမ္မအတိုင်းကောက်။ ဂိဘင်းရွတ်။ ပဝတ္တိအခါ အာသေဝန ဒုကပစ္စနိက်နှင့်တူ၏)။

(၂) ပဉ္စဝေါကာရဘုံဌ်ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ "တီဏိ"။၏။ ။ကုသလော **ကတ္တာ းကာ း** ပဉ္စဝေါကာရဘုံဌ် ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စေဝီသ။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ သတ္တတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကုသလာ စေတနာ။ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။ (နောက်နှစ်ပဒကို ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၃) အရူပဘုံဌ် ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ **ပစ္စနိက်ဌ်** "တီဏိ"။၏။ ။ကုသလော **ကတ္တာ းကာ း** အရူပဘုံဌ်ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ အရူပကုသိုလ်လေးခု၊

မဂ်လေးခု။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာ၊။၏။ ။"ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကုသလာ စေတနာ"။၏။ (နောက်နှစ်ပဒကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ အဗျာကတ၌ ဗာဟိရ အစ ရှိသည်ကိုကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၄) ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။ ။(ပုရေဇာတ ကောက်မြဲတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာစေတနာကြဉ်။ ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတ အတိုင်းရွတ်)။

ပုရေဇာတမူ ဝိပါကဒုက

(၁) **ပုရေဇာတမူ ဝိပါကဒုက**၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။အရူပဘုံ၌ဖိုလ်လေးခု။ နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ပုရေဇာတတွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်။ ရဟန္တာတို့စုတိ ကြဉ်သော ဝိပါက် ဗာဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။ (ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်ကို ဝိပါကအတိုင်းကောက်)။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို ဝိပါကအတိုင်းရွတ်လေ)။

(၂) ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဝိပါကတွန်း။ "တီဏိ"။၏။ ။(ကုသလပဒ။ အကုသလပဒ ဤ နှစ်ချက်ကို ပုရေဇာတအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ အဗျာကတမှာ ကြိယာကို ကောက်။ ဝိဘင်းကို ကြိယာဗျာကတံ ရွတ်)။

(၃) အရူပဘုံ၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ပစ္စနိက်၌ "သတ္တ"။၏။ ။ကုသလော **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ အရူပကုသိုလ်လေးခု၊ အထက်မဂ် သုံးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ ကို ကောက်။ ။ဝိဘင်းကို "အရူပေ ကုသလံ ဧကံ။ပ။ ခန္ဓာ"ဟု ဟော။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ ကောက်မြဲ)။ ။အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ လောဘမူ ရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေ။စေ။ တေဝီသကို ကောက်။ ။ဝိဘင်းကို အရူပေ အကုသလံ။ ရွတ်။ ။(အကုသလေန အဗျာ ကတံလည်း ကောက်မြဲ)။ ။**အဗျာကတံ၌** အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနော

ဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊အရူပကြိယာလေးခု။ စေ။ တေတ္တိံသကိုကောက်။ "အရူပေ ကြိယာဗျာကတံ"။ ထည့်၍ရွတ်။

(၄) အရူပ ဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဝိပါက်၊ ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ "ဧကံ"။ ၏။ ။**ကတ္တား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ။ စေ။ အဌတိံသ။ပ။ ၏။ ဝိဘင်းကို "ဝိပါကာ ဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ"ဟု ဟောအပ်၏။

ပုရေဇာတမူ အာဟာရဒုက

ပုရေဇာတမူ အာဟာရဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်။ ပုရေဇာတတွန်း။ "သတ္တ"။၏။ ။(အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်း ရွတ်လေ)။ ။အာဟာရတွန်းမရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပစ္စနိက်၌"ဧကံ"။ ။(အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။(အနုလုံ ပုရေဇာတသုဒ္ဓအတိုင်း ဆိုလေ)။

ပုရေဇာတမူ ဣန္ဒြိယဒုက

ပုရေဇာတမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ပုရေဇာတတွန်း။"သတ္တ"။ ၏။ ။(နောက်ကနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။ဣန္ဒြိယတွန်းမရှိ။ ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိြေ ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။(နောက်နည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။အနုလုံ ပုရေဇာတ သုဒ္ဓအတိုင်း)။

ပုရေဇာတမူ ဈာနဒုက

ပုရေဇာတမူ ဈာနဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပ ကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါ။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ပုရေဇာတတွန်း။ "သတ္တ"။၏။ (ကောက်မြဲ)။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဈာန တွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။("ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ"ထည့်၍ဆို။ ဝတ္ထုံ **ပုရေ**

ဇာတပစ္စယာ”ဟု အဆုံး၌ဆို)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ “ကော်”။၏။ ။(ဝိဘင်း ဟောမြဲ)။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ “တိဏ်”။၏။ ။ဝိဘင်းကို “ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ” ရွတ်လေ။

ပုရေဇာတမူ မဂ္ဂဒုက

ပုရေဇာတမူ မဂ္ဂဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပ ကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ပုရေဇာတတွန်း။ “သတ္တ”။ ၏။ (ဟေတုမူ ပုရေဇာတဒုကကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ မဂ္ဂတွန်း။ “ကော်”။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ “ကော်”။ ၏။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ “တိဏ်”။ ၏။ ။(ပုရေဇာတအကောက်တွင် သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာကိုကောက်။ ဝိဘင်း ပုရေဇာတဝိဘင်းနှင့်တူ၏)။ (ပုရေဇာတမူ သမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

ပုရေဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

။**ပုရေဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ပုရေဇာတတွန်း။ “ပဉ္စ”။ ၏။ ။အဗျာကတ၌ ပဝတ္တိအခါဝိပါက်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ အတိုင်း။ ။(သည်မှတပါး ပဒများသည် နောက်ကနှင့် တူ၏)။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ တွန်းမရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ် အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်။ပစ္စနိက်၌။ “တိဏ်”။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။အနုလုံ ပုရေဇာတ သုဒ္ဓအတိုင်းဆိုလေ။ ။ပုရေဇာတမူ အတ္ထိ, **အဝိဂတဒုကသည်** သဟဇာတဒုကနှင့်တူ၏။ **နတ္ထိ,** ဝိဂတဒုကသည် **အနန္တရ** ဒုကနှင့်တူ၏)။

အာသေဝနမူ ကမ္မဒုက

(အာသေဝနမူ ဟေတုဒုက အစရှိသည်ကို အောက်ကအတိုင်း တွန်းလေ)။

(၁) **အာသေဝနမူ ကမ္မဒုက**၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ အာသေဝန တွန်း။ "နဝ"။၏။ ။ကုသလော **ကတ္တားကား** မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ပ။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ သတ္တတိံသ။ အစိတ် အစိတ်။၏။ ။(ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။ ။ကုသလေန အဗျာကတံသည် ကမ္မနှင့်တူ၏)။ ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ၌ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇောစေတနာကိုကြဉ်။ ။စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်လေ။ ။(အကုသလပဒ သုံးချက်ကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်)။ ။အဗျာကတပဒ၌ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်။ပ။ ကြိယာစေတနာကြဉ်သော စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ စိတ္တဇရုပ်။ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက် ကမ္မအတိုင်းကောက်။ ။ဝိဘင်းကိုးချက်လုံး ကမ္မဝိဘင်းအတိုင်း)။

(၂) အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ "တိဏိ"။၏။ ။မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတနာကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတနာ။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကုသလာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလပဒ၌လည်း အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော၌ စေတနာကိုကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။ အဗျာကတပဒ၌ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ကိုးခု စေတနာကိုကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။

(၃) အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၌ရှိသော စေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "တိဏိ"။ ၏။ ။(အောက်ကနည်းကို မှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၄) စေတနာကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ "တီဏိ"။၏။ ။(အာသေဝန အတိုင်းတွင် စေတနာ ကြဉ်၍ကောက်။ အာသေဝန ဝိဘင်းအတိုင်းရွတ်)။ ။

အာသေဝနမူ ဝိပါကဒုက၌ ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဝိပါက်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာသေဝနတွန်း။ "ဧကံ"။ ၏။ ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပါကတွန်း။ "တီဏိ"။ ၏။ ။အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ ပဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး နာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "နဝ"။၏။ (အနုလုံမရ)။

အာသေဝနမူ အာဟာရဒုက၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာ ကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာသေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်။ အာသေဝန တွန်း။ "နဝ"။၏။ ။(အောက်နည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းမှာ အာဟာရဝိဘင်းအတိုင်း)။ ။အာဟာရတွန်း မရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။(ဝိဘင်း ရွတ်မြဲ။ ။အနုလုံ အာသေဝနအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းဟော)။

အာသေဝနမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ အာသေဝနတွန်း။ "နဝ"။၏။ ။ (နောက်နည်းကို မှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းမှာ ဣန္ဒြိယဝိဘင်းအတိုင်း)။ ဣန္ဒြိယ တွန်းမရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။ ။အနုလုံ အာသေဝနသုဒ္ဓအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းလည်းတူ၏)။

အာသေဝနမူ ဈာနဒုက၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော ဝိပါက်ဆဗ္ဗီသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ အာသေဝနတွန်း။ "နဝ"။၏။ ။(နောက်နည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဈာနဝိဘင်း အတိုင်းရွတ်)။ ။ဈာနတွန်း မရှိ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်

နာမက္ခန္ဓာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္ဆနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ။ ။ အနုလုံ အာသေဝန အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

အာသေဝနမူ မဂ္ဂဒုက၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ အာသေဝနတွန်း။ "နဝ"။၏။ ။ (ဟေတုမူ အာသေဝနဒုက အတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို မကြဉ်မူ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ဟသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော။မဂ္ဂတွန်း။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ဟောမြဲ)။ ။ဟသိတုပ္ပါဒ်ပဌမဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္ဆနိက်၌။"ဧကံ"။ ၏။ (ဟေတုမူ ပစ္ဆနိက် အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။ ။(အာသေဝန သုဒ္ဓအတိုင်းတွင် ဟသိ တုပ္ပါဒ်ကိုချန်၍ကောက်။ ဝိဘင်းကိုရွတ်မြဲ။ ။အာသေဝနမူ သမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

(၁) **အာသေဝနမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက**၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အာသေဝနတွန်း။"နဝ"။၏။ (နောက်ကနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

(၂) အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း "တီဏိ"။ ၏။ ။(ပုရေဇာတဒုက အတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၃) အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဖိုလ်လေးခုနာမက္ခန္ဓာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇ ရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္ဆနိက်၌ "တီဏိ"။ ၏။ ။ (နောက်နည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။

(၄) ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ"တီဏိ"။၏။ ။(ပုရေဇာတဒုက အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းမှာ "ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ"ဟု အဆုံး၌ထည့်။ ။ အတ္ထိ, အဝိဂတဒုကသည် သဟဇာတဒုကနှင့်တူ၏။ ။နတ္ထိ, ဝိဂတဒုကသည် အနန္တရဒုကနှင့် တူ၏)။

ကမ္မမူ

(ကမ္မမူ ဟေတုဒုက အစ အာသေဝနဒုက အဆုံးရှိသော ဒုကတို့ကို နောက်က အတိုင်း တွန်းလေ)။

ကမ္မမူ ဝိပါကဒုက၌ ကမ္မတွန်းမရှိ။ ။စေတနာကြဉ်သော ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဝိပါကတွန်း။"နဝ"။၏။ ။(ကုသလပဒသုံးချက်၊ အကုသလပဒသုံးချက်ကို ကမ္မအတိုင်းကောက်၊ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။ အဗျာကတပဒ၌ ပဝတ္တိအခါ ကြိယာဝီသ။စေ။ ပဥ္စတိံသ။ပ။ စေတနာ ကြဉ်သော။ စေ။ စတုတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။၏။ ။ (ပဋိသန္ဓေမရ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ၊ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ ပစ္စနိက် "တီဏိ"။ ၏။ ။(သဟဇာတမူ ကမ္မဒုက အနုလောမ ပစ္စနိက် အတိုင်းကောက်။ ။ဝိဘင်းဟော။ ။အနုလုံဝိပါက သုဒ္ဓအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းဟော)။ ။

ကမ္မမူ အာဟာရဒုက၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။အာဟာရဇရုပ်။ ကမ္မတွန်း "တီဏိ"။ ၏။ ။(အောက်ကနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ ဝိဘင်းဟော)။ ။အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ အာဟာရတွန်း။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "ဧကံ"။၏။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌။ "နဝ"။၏။ ။(ကမ္မသုဒ္ဓ အတိုင်းတွင် အသညသတ်ကိုချန်)။

ကမ္မမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း "တိဏ်"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ဣန္ဒြိယတွန်း "ဧကံ"။ ၏။ (ကောက်မြဲ)။ ။"အသညသတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"ဝိဘင်းဟော။ ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "ဧကံ"။ ၏။ ။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌ "နဝ"။၏။ ။(ဣန္ဒြိယသုဒ္ဓအတိုင်းတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်၍ကောက်။ ။ဝိဘင်းလည်း ရှုတ်မြဲ)။

ကမ္မမူ ဈာနဒုက၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ "တိဏ်"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းကိုဟောမြဲ)။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဈာနတွန်း။ "ဧကံ"။ ၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌ "နဝ"။၏။ (ဈာနသုဒ္ဓ အတိုင်းတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်။ ဝိဘင်း ဈာနအတိုင်းရှုတ်)။

ကမ္မမူ မဂ္ဂဒုက၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ကြိယာ စေတနာ။ ကမ္မ တွန်း။ "တိဏ်"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ။ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ကြိယာ စေတနာ ကြဉ်သော အလုံးစုံသော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မ ဇရုပ်။ မဂ္ဂတွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။အဟိတ်ကြိယာ စေတနာ၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာ ရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။(ဟေတုမူ ကမ္မဒုကအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌ "နဝ"။၏။ ။(မဂ္ဂသုဒ္ဓအတိုင်းတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

ကမ္မမူ သမ္ပယုတ္တဒုက၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မ တွန်း။ "တိဏ်"။ ၏။ ။(အာရမ္မဏမူ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။ ။စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ "ပဉ္စ"။၏။ (သမ္ပယုတ္တတွန်း။ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊

ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်။ "ကော်"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဟောမြဲ)။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌ "တိကြိ"။၏။ ။(သမ္ပယုတ္တ အတိုင်းတွင် ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်၍ကောက်။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

ကမ္မမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ "တိကြိ"။၏။ ။(ပုရေဇာတဒုကနှင့် တူ၏။ကောက်မြဲ။ ဟောမြဲ)။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "တိကြိ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတဒုကကို မှီ၍ရွတ်)။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။၏။ ။(ပုရေဇာတမူ ကမ္မဒုက ပစ္စနိက်အတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ။ "နဝ"။၏။ ။(ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ အတိုင်း။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာကို ကြဉ်၍ကောက်။ ဝိဘင်း ဝိပ္ပယုတ္တ အတိုင်းရွတ်။ ။ကမ္မမူ အတ္ထိ, အဝိဂတဒုကသည် သဟဇာတဒုကနှင့် တူ၏။ ။ နတ္ထိ, ဝိဂတဒုကသည် အနန္တရဒုကနှင့် တူ၏)။

ဝိပါကမူ

(ဝိပါကမူ ဟေတုဒုကအစ ကမ္မအဆုံးရှိသော ဒုကတိကို အောက်ကနည်း အတိုင်း တွန်းလေ)။

ဝိပါကမူ အာဟာရဒုက၌ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇ ရုပ်။ ဝိပါကတွန်း။ "နဝ"။၏။ ။(ကိုးချက်တွင် အဗျာကတ တချက်သာ ထူးသည်)။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ကြိယာဝီသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ။ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေမရ။ ရုပ်သက်သက်။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်ကို ကောက်။ (နောက်နည်းကိုမှီ၍ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။အာဟာရတွန်း မရှိ။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက် "ကော်"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ။ ။အနုလုံ ဝိပါကသုဒ္ဓ အတိုင်း)။

ဝိပါကမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဝိပါကတွန်း "နဝ"။၏။ ။(ကိုးချက်တွင် အဗျာကတသာ ထူးသည်)။ပဝတ္တိအခါ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ရုပ်သက်သက်၌ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ကိုကောက်။ ။[ဣန္ဒြိယတွန်းမရှိ]။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။(အနုလုံ ဝိပါကသုဒ္ဓအတိုင်း)။

ဝိပါကမူ ဈာနဒုက၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ဝိပါကတွန်း။ "နဝ"။၏။ (နောက်နည်းကိုမှီ၍ကောက်)။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဈာနတွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။(ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ ထည့်၍ရွတ်)။ ။ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဟောမြဲ)။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကိုချ၍ ဝိပါကအတိုင်းကောက်)။ ။

ဝိပါကမူ မဂ္ဂဒုက၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ထို ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ကြိယာနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဝိပါကတွန်း။"နဝ"။၏။ ။အဟိတ်ဝိပါက်, ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်ဝိပါက် ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊မဂ္ဂတွန်း။"ဧကံ"။၏။ ။(ဟေတုမူ ဝိပါကဒုကအတိုင်းကောက်။ဝိဘင်းရွတ်)။ ။အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ အဟိတ်ကြိယာ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စနိက်၌။ "ဧကံ"။၏။ (ကောက်မြဲ။ ။ဟေတုမူ ဝိပါကအတိုင်းရွတ်)။ ။သဟိတ်ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါက်ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။အနုလုံ၌။"ဧကံ"။၏။ ။(ဟေတုမူအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။ဝိပါကမူ သမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

ဝိပါကမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သောစိတ္တဇရုပ်။ ဝိပါကတွန်း။ "နဝ"။၏။ ။(အဗျာကတသာထူးသည်)။ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။

ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ဝိဘင်း ရှတ်မြဲ။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု။ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်လေးခု။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "ကော်"။၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊နာမက္ခန္ဓာ။ဗာဟိရရုပ်၊အာဟာရဇရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "တိဏ္ဏံ"။၏။ ။(အောက်ကနည်းကို မှီ၍ ကောက်။ ဝိဘင်းရှတ်)။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိ သန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ။"ကော်"။၏။ ။(ဝိပါကအတိုင်းတွင် အရူပဝိပါက် ကြဉ်။ ဝိပါကဝိဘင်းတွင် ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာထည့်။ ။အတ္ထိ, အဝိဂတဒုက သည် သဟဇာတဒုကနှင့် တ၏။ နတ္ထိ,ဝိဂတဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့်တူ၏)။

အာဟာရမူ

(**အာဟာရမူ** ဟေတုဒုကအစ ဝိပါကဒုကအဆုံးရှိသော ဒုကတို့၌ နောက် နည်းကို မှီ၍တွန်း)။

အာဟာရမူ ဣန္ဒြိယဒုက၌ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇ ရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊အာဟာရတွန်း။"ကော်"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ရှတ်မြဲ)။ ။ အာဟာရဇရုပ်၊ဣန္ဒြိယတွန်း။"ကော်"။၏။ ။(ကောက်ပြဲ။ရှတ်မြဲ)။ ။ဗာဟိရ ရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌။"ကော်"။၏။ ။အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊အနုလုံ။"နဝ"။၏။

အာဟာရမူ ဈာနဒုက၌ [အာဟာရတွန်းမရှိ]။ ။ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။အာဟာရ ရုပ်။ဈာနတွန်း။"ကော်"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ရှတ်မြဲ)။ ။ ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "ကော်"။၏။(ကောက်မြဲ)။ ။ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌။ "နဝ"။၏။(ဈာနအတိုင်း ကောက်လေ)။

အာဟာရမူ မဂ္ဂဒုက၌ [အာဟာရတွန်း မရှိ]။ ။အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာဟာရဇ ရုပ်။မဂ္ဂတွန်း။ "ကော်"။၏။ ။(ဟေတုမူအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှတ်)။ ။ ဗာဟိရရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပစ္စနိက်၌။"ကော်"။ ၏။ ။သဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊သဟိတ်

ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။အနုလုံ။"နဝ"။၏။ ။(မဂ္ဂအတိုင်း။ ။သမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏ ဒုကနှင့် တူ၏)။

အာဟာရမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ [အာဟာရတွန်း မရှိ]။အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ဖိုလ်လေးခု၊နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အာဟာရဇရုပ်။ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း၊ "တီဏိ"။ ၏။ ။(နောက်နည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။ ဝိဘင်းရွတ်လေ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇ ရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက် ၌။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ။အနုလုံ ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ အတိုင်းကောက်။ ။အတ္ထိ အစရှိသည် နောက်နှင့် တူ၏)။

ဣန္ဒြိယမူ

(ဣန္ဒြိယမူ ဟေတုဒုကအစ အာဟာရဒုက အဆုံးရှိသော ဒုကတို့သည် နောက်နည်းနှင့် တူပြီ)။

ဣန္ဒြိယမူ ဈာနဒုက၌ [ဣန္ဒြိယတွန်း မရှိ]။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဈာနတွန်း။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ပစ္စနိက်၌။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(အနုလုံ ဈာနသုဒ္ဓ အတိုင်းကောက်)။

ဣန္ဒြိယမူ မဂ္ဂဒုက၌ [ဣန္ဒြိယတွန်း မရှိ]။ ။အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ မဂ္ဂတွန်း။ "ဧကံ"။ ၏။ ။(ဟေတုမူ အတိုင်းကောက်)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက် "ဧကံ"။ ၏။ ။(အနုလုံ မဂ္ဂသုဒ္ဓ အတိုင်းကောက်။ ။ဣန္ဒြိယမူ သမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

ဣန္ဒြိယမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ [ဣန္ဒြိယတွန်း မရှိ]။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ် သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဝိပ္ပယုတ္တ တွန်း "တီဏိ"။ ၏။ ။(နောက်က နည်းကို မှီ၍ကောက်)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်

ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။ ၏။ ။ (အနုလုံ ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ အတိုင်းကောက်။ ။အတ္ထိဒုက အစရှိသည် တူပြီ)။

ဈာနမူ

(ဈာနမူ ဟေတုဒုက အစ ဣန္ဒြိယဒုက အဆုံးရှိသော ဒုကတို့သည် တူပြီ။ တွန်းမြဲ)။

ဈာနမူ မဂ္ဂဒုက၌ [ဈာနတွန်း မရှိ]။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဂ္ဂတွန်း "ကော်"။ ၏။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။ ၏။ ။(အနုလုံ မဂ္ဂသုဒ္ဓအတိုင်း ကောက်)။ ဈာနမူ သမ္ပယုတ္တဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူပြီ)။

ဈာနမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဈာနတွန်း။ "ကော်"။ ၏။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း "တိဏ်"။ ၏။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။၏။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်, အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ "နဝ"။ ၏။ ။(ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကိုကြဉ်၍ ဝိပ္ပယုတ္တအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းကိုလည်း ဝိပ္ပယုတ္တ အတိုင်းရွတ်။ အတ္ထိအစရှိသော ဒုကသည် နောက်ကနှင့် တူ၏)။

မဂ္ဂမူလာဒိ

(မဂ္ဂမူ ဟေတုဒုကအစ,ဈာနဒုက အဆုံးရှိသော ဒုကတို့၌ နောက်က အတိုင်း တွန်း။ ။မဂ္ဂမူ သမ္ပယုတ္တဒုကလည်း အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

မဂ္ဂမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဂ္ဂတွန်း "ကော်"။ ၏။ ။(ဟေတုမူ အတိုင်းကောက်)။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ် သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တ တွန်း "တိဏ်"။၏။ ။(ဟေတုမူအတိုင်းတွင်

မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို မချမူ၍ကောက်။ ။ဝိဘင်းလည်း တူ၏)။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက် "ဧကံ"။ ၏။ ။(ဟေတုမူ အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အနုလုံ၌ "နဝ"။ ၏။ ။(မဂ္ဂအတိုင်းတွင် အရူပဝိပါက်ကို ကြဉ်၍ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ကောက်လေ။ ။အတ္ထိ အစရှိသော ဒုကသည် တူပြီ။ ။သမ္ပယုတ္တမူလည်း အာရမ္မဏမူနှင့် တူ၏။ ။ဝိပ္ပယုတ္တမူ ဟေတုဒုကအစ, သမ္ပယုတ္တဒုက အဆုံးရှိသော ဒုကတို့သည် နောက်ကနည်းနှင့် တူပြီ။ဝိပ္ပယုတ္တမူ အတ္ထိ, အဝိဂတဒုကလည်း သဟဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုကနှင့်တူ၏။ ။နတ္ထိ, ဝိဂတဒုကလည်း အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏။ ။အတ္ထိ, အဝိဂတမူလည်း သဟဇာတမူနှင့် တူ၏။နတ္ထိ, ဝိဂတမူလည်း အာရမ္မဏမူနှင့် တူ၏)။

ဤတွင်၍ ဒုကသက်သက်ပြီး၏။

[ပါဠိတော်၌ အစဉ်မဟုတ်သော်လည်း သောတုဇနတို့ ဆောင်လွယ် နာလွယ်စိမ့်သောငှါ ဒုကသက်သက်ကို စီရင်သည်။ ဒုကတွန်းကို ကြိုးစား၍ ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ ဒုကကို ဆောင်သော သူတို့သည် တိကတွန်း စသည်တို့၌ လွယ်လတ္တံ့။ အလိုအလျောက် ဆိုနိုင်လတ္တံ့]။

တိကပစ္စည်းတွန်း

ဒုကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ တိကကို....၏။ ထိုတိက၌ တုံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏမူ အဓိပတိတိက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဓိပတိတိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဓိပတိတိက၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ဤကရားတို့သည် အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ ပဥ္စ"။၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ

နာဓိပတိယာ တီဏိ”။၏။ (ဤသို့ဒုကကို ရှေးဦးစွာတွန်းပြီးမှ တိကကိုတွန်း ရာ၏)။

အဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဟေတု, အာရမ္မဏ ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာ နုလောမ၌ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွိဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ဤတရား တို့သည် ဟေတု, အာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အဓိပတိ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ “ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တီဏိ”။၏။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား “ကုသလေန ကုသလံ၊ အကုသလေန အကုသလံ၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ” ဟူသည်တည်း။ ။ (ကုသလပဒ, အကုသလပဒ ဤနှစ်ပဒကို ဟေတုမူ အဓိပတိ ဒုကအတိုင်း ကောက်။ ဝိဘင်းလည်း အတူ)။ ။အဗျာကတံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် သတ္တရသ။စေ။ ပဥ္စ တိံသ။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တာ:ကား သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်,အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ (အာရမ္မဏ ဝိဘင်းအတိုင်းဟော)။

အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ပစ္စည်း သုံးပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ “နဟေတုပစ္စယာ, နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဧကံ”။ ၏။ (ဒုကအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း ရှုတ်လေ)။

အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိ- ပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ ပစ္စည်းသုံးပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား

တို့ကို အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ, အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ တီဏိ"။၏။ ။ (ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ ဤနှစ်ပဒကို အဓိပတိအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်း ရှုတ်)။ ။အဗျာကတံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ပ။ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည်သော မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဝိပါကာ ဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကေံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"ဟု ဟောအပ်၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ အနန္တရတိက၌ [အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။ ။ထို့အတူငင်း အနန္တရတွန်း မရှိ]။ ။အနန္တရပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားမရှိသောကြောင့် ဟေတု,အာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါး မတွန်းရသတည်း။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနု လောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ,နာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ"အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရ သတည်း။ ။ ဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အနန္တရ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားလည်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စ နိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ, အာရမ္မဏပစ္စယာ နာနန္တရေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရ သတည်း။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာ ရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် ပစ္စည်းသုံးပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာနန္တရေ ကေံ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော အလုံးစုံသော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ပစ္စည်းသုံးပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ သဟဇာတတိက၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ဗာဟိရ ရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤ တရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "ပဉ္စ"။၏။ ။[သဟဇာတတွန်းမရှိ]။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဟေတု အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါးတွန်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "ကေံ"။၏။ ။[သဟဇာတ တွန်းမရှိ။ အလွတ်ပစ္စနိက်မရှိ]။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စည်းသုံးပါး။ပ။အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ သဟဇာတေ တီဏိ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ အညမညတိက၌ (အာရမ္မဏနှင့် အညမည ဒုကတွန်း မဲ)။ ။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်း ချင်းမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာ ဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသည

သတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဟေတု၊ အာရမ္မဏတွင်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "ကော"။၏။ ။[အညမညတွင်းမရှိ]။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါ။ ။ပစ္စနိက်၌။ "ကော"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ၊ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။ "တိဏ"။၏။ ။(ဟေတု အာရမ္မဏမူ နိဿယတိကသည် သဟဇာတတိကနှင့်တူ၏။ ။ဥပနိဿယတိကသည် အနန္တရတိကနှင့် တူ၏)။ ။

ဟေတု၊အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတတိက၌ [အာရမ္မဏတွင်း မရှိ။ ပုရေဇာတ ဒုကအာရမ္မဏကိုတွင်းမြဲ။ ။ဟေတုအာရမ္မဏတွင်း မရှိ]။ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟေတုပစ္စယာ၊ အာရမ္မဏပစ္စယာပွန်။ပ။ ပုရေဇာတတွင်း။ "တိဏိ"။၏။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌။ "ကော"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရသဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စည်းသုံးပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ အနုလုံ၌။ "တိဏိ"။၏။ (ဒုကကိုမှီ၍ကောက်။ဝိဘင်း ရွတ်)။

ဟေတု၊အာရမ္မဏမူ အာသေဝနတိက၌ [အာရမ္မဏတွင်းမရှိ။ အာသေဝန ဒုကတွင်းမြဲ။ ။ဟေတု၊အာရမ္မဏ နှစ်ပါးတွင်း မရှိ]။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ သဟိတ်ဝိပါက်ပဝတ္တိ၊ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အာသေဝနတွင်း။ "တိဏိ"။ ၏။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။ပစ္စနိက်၌။ "ကော"။၏။ ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္စည်းသုံးပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။ "တိဏိ"။၏။

ဟေတု၊အာရမ္မဏမူ ကမ္မတိက၌ [အာရမ္မဏနှင့် ကမ္မ ဒုကတွင်းမြဲ]။ ။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မ ဇရုပ်။ ဟေတု၊အာရမ္မဏတွင်း။ "ကော"။၏။ ။ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ သဟိတ် ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွင်း။ "တိဏိ"။၏။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတု ဇရုပ်၊ ပစ္စနိက်၌။ "ကော"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊

ကြိယာစေတနာ ကြည်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အနုလုံ၌။ "တီဏိ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ ဝိပါကတိက၌[အာရမ္မဏနှင့် ဝိပါကတွန်းမြဲ]။ ။ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ဟေတုအာရမ္မဏနှစ်ပါးတွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါကတွန်း "တီဏိ"။၏။ ။ကြိယာပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌"ဧကံ"။၏ ။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ အာဟာရတိက၌ [အာရမ္မဏနှင့် အာဟာရဒုကတွန်းမြဲ]။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဟေတုအာရမ္မဏနှစ်ပါးတွန်း "ဧကံ"။၏။ ။[အာဟာရတွန်း မရှိ]။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ ဣန္ဒြိယတိက၌ [အာရမ္မဏနှင့် ဣန္ဒြိယ ဒုက တွန်းမြဲ]။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြည်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဟေတုအာရမ္မဏနှစ်ပါးတွန်း။ "ဧကံ"။၏။ ။[ဣန္ဒြိယတွန်းမရှိ]။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော သဟိတ် ပဝတ္တ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ ဈာနတိက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ]။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဟေတု အာရမ္မဏနှစ်ပါးတွန်း "ဧကံ"။၏။ ။(ဈာနတွန်းမရှိ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌ "တီဏ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏမူ မဂ္ဂတိက၌ (ဒုကတွန်းမြဲ။ ။နှစ်ပါးတွန်းမရှိ)။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး အနုလုံ၌"တီဏိ"။၏။ (ဟေတု,အာရမ္မဏမူ သမ္ပယုတ္တတိကသည် **အနန္တရတိကနှင့်တူ၏**)။ ။

ဟေတု၊ အာရမ္မဏမူ ဝိပ္ပယုတ္တတိကဉ်[အာရမ္မဏနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တ ဒုကတွန်းမြဲ]။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဟေတု၊ အာရမ္မဏတွန်း။"ကော်"။ ၏။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ၊ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သောလောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း "တိဏ်"။၏။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ် ပဝတ္တိ၊ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။ "တိဏ်"။၏။ ။(ဟေတု၊ အာရမ္မဏမူ အတ္ထိ အဝိဂတတိကသည် သဟဇာတ တိကနှင့်တူ၏။ ။နတ္ထိ ဝိဂတ တိကသည် အနန္တရတိကနှင့် တူ၏)။ ။တိကပြီး၏။

စတုက္ကပစ္စည်းတွန်း

တိကကို....၌ စတုက္ကကို....၏။ ထို....လည်း ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ အနန္တရ စတုက္ကအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊အဓိပတိမူ အနန္တရ စတုက္ကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ (အဓိပတိနှင့် အနန္တရ ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိသုံးပါး တွန်းမရှိ။ ။အနန္တရတွန်းလည်းမရှိ)။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌"ကော်"၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့ နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ၌"တိဏ်"။၏။ ။

ဟေတု၊အာရမ္မဏ၊အဓိပတိမူ သဟဇာတ စတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် သဟဇာတ ဒုကတွန်းမြဲ)။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်။ ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိသုံးပါးတွန်း။ "ကော်"။ ၏။ ။(သဟဇာတတွန်းမရှိ။ ပစ္စနိက်မရှိ)။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိ ဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ အနုလုံ၌"တိဏ်"။ ၏။

ဟေတု၊အာရမ္မဏ၊အဓိပတိမူ အညမညစတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် အညမညဒုက တွန်းမြဲ)။ ။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊အချင်း ချင်းမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ပ။ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာ ဘုတ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ သုံးပါးတွန်း "ကော်"။၏။ ။(အညမညတွန်း မရှိ)။ ။နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက်၌"ကော်"။၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်

သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ၌။"တီကာ"။၏။ (ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိမူ နိဿယ စတုက္ကသည် သဟဇာတနှင့်တူ၏။ ဥပနိဿယ စတုက္ကသည် အနန္တရနှင့် တူ၏)။

ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိမူ ပုရေဇာတ စတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် ပုရေဇာတ ဒုက တွန်းမြဲ။ သုံးပါးတွန်း မရှိ)။ ။အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်း**ကို** ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပုရေဇာတတွန်း "တီကာ"။၏။ ။အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။ပစ္စနိက်၌ "ကော"။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ "တီကာ"။၏။ ။

ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိမူ အာသေဝနစတုက္က၌(အဓိပတိနှင့် အာသေဝန တွန်းမြဲ။ သုံးပါးတွန်းမရှိ)။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အာသေဝန တွန်း "တီကာ"။၏။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်"ကော"။၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ"တီကာ"။၏။

ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိမူကမ္မစတုက္က၌[အဓိပတိနှင့် ကမ္မတွန်းမြဲ]။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ သုံးပါးတွန်း။ "ကော"။၏။ သာဓိပတိ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာ စေတနာ။ ကမ္မတွန်း။"တီကာ"။၏။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော"။၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်၊ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု၊ နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီကာ"။၏။

ဟေတု,အာရမ္မဏ,အဓိပတိမူ ဝိပါက စတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် ဝိပါကတွန်းမြဲ)။ ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ **သုံးပါးတွန်း**။ "ကော"။၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပါကတွန်း "တီကာ"။၏။ ။အဟိတ်ကြိယာပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်" ကော"။၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ "**ကော**"။၏။ ။

ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ အာဟာရ စတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် အာဟာရ တွန်းမြဲ)။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ သုံးပါးတွန်း။ "ကော်"၏။ ။(အာဟာရတွန်းမရှိ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်"ကော်"၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌။ "တီကာ"၏။ ။

ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ ဣန္ဒြိယစတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် ဣန္ဒြိယတွန်းမြဲ)။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ သုံးပါးတွန်း။ "ကော်"၏။ ။(ဣန္ဒြိယတွန်းမရှိ)။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပစ္စနိက်။ "ကော်"၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီကာ"၏။ ။

ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ ဈာနစတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် ဈာနကိုတွန်းမြဲ)။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ သုံးပါးတွန်း"ကော်"၏။ ။(ဈာနတွန်းမရှိ)။ ။ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စနိက် "ကော်"။ ၏။ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌။"တီကာ"၏။ ။

ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ မဂ္ဂစတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့်မဂ္ဂတွန်းမြဲ။ ။သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။မဂ္ဂတွန်းလည်းမရှိ)။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကော်"။ ၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီကာ"။၏။ ။(သမ္ပယုတ္တ စတုက္ကသည် အနန္တရစတုက္ကနှင့် တူ၏)။ ။

ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိမူ ဝိပ္ပယုတ္တ စတုက္က၌ (အဓိပတိနှင့် ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း မြဲ)။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် သုံးပါးတွန်း။ "ကော်"။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ၊ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း "တီကာ"။ ၏။ ။ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက် "ကော်"။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော

သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီကာ"။၏။ ။(အတ္ထိ, အဝိဂတ စတုက္ကသည် သဟဇာတ စတုက္ကနှင့် တူ၏။ နတ္ထိ,ဝိဂတ စတုက္ကသည် အနန္တရ စတုက္ကနှင့် တူ၏)။ ။စတုက္က ပြီး၏။ ။

ပဥ္စက-ဆက္က

စတုက္ကကို....၌ ပဥ္စကကို....၏။ ထို....လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရမူ သမနန္တရပဥ္စက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါး အပြားရှိ၏။ထို....တွင် သမနန္တရပဥ္စကကို ရှေးဦးစွာ။၏။ ။(စတုက္ကအတိုင်းတွန်းလေ မထူးပြီ)။ ။ ပဥ္စကပြီး၏။ ။ပဥ္စကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဆက္ကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရမူ သဟဇာတဆက္က အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဟဇာတ ဆက္ကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(စတုက္ကနှင့် မထူးပြီ)။ ။ဆက္ကပြီး၏။

သတ္တက-ဒသက

ဆက္ကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သတ္တကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ, သဟဇာတမူ အညမညသတ္တက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အညမညသတ္တကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ [ထို....၌သဟဇာတနှင့် အညမည ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အညမညတွန်းလည်း မရှိ။ ။ ပစ္စနိက်လည်း မရှိ]။ ။အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌"တီကာ"။၏။ ။ (နိဿယသတ္တက, ဥပနိဿယသတ္တက တို့လည်း မထူးပြီ)။ ။ပုရေဇာတ သတ္တက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ခြောက်ပါးတွန်း မရှိ]။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပုရေဇာတတွန်း။ "တီကာ"။ ၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ "တီကာ"။၏။ ။အာသေဝနသတ္တက၌ [သဟဇာတ, အာသေဝနတွန်းမြဲ။ ။ခြောက်ပါးတွန်း မရှိ]။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ဒေါသမူ၊မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အာသေဝနတွန်း "တီကာ"။၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ)။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော

လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ "တီဏိ"။၏။ ။ ကမ္မသတ္တက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ]။ ။သာဓိပတိကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း "တီဏိ"။၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ)။အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ "တီဏိ"။၏။ ဝိပါကသတ္တက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ]။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါကတွန်း "တီဏိ"။၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ)။ ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "ဧကံ"။၏။ ။ အာဟာရသတ္တက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အာဟာရတွန်း မရှိ။ ။ပစ္စနိက်လည်း မရှိ]။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိ ဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။ ။(ဣန္ဒြိယသတ္တကမှစ၍ သမ္ပယုတ္တသတ္တကတိုင်အောင် မထူးပြီ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တကလည်း ပုရေဇာတ သတ္တကနှင့်တူ၏။ အတ္ထိသတ္တက အစရှိသည်တို့သည်လည်း အာဟာရသတ္တကနှင့် တူကုန်၏)။ ။သတ္တက ပြီး၏။

သတ္တကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဋ္ဌကကိုဟောတော်မူ၏။ ထို...၌တုံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ, သဟ ဇာတ, အညမည မူ နိဿယအဋ္ဌက အစရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ပါး။ ထို...တွင် နိဿယအဋ္ဌကကို ရှေးဦးစွာ။ ၏။ ။သတ္တကနှင့် မထူးပြီ။ ။ အဋ္ဌကပြီး၏။

အဋ္ဌကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နဝကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌တုံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ, သဟ ဇာတ, အညမည, နိဿယမူ ဥပနိဿယ နဝကအစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ငါးပါး။ ထို....တွင် ဥပနိဿယ နဝကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (ဤနဝကလည်း သတ္တကတို့နှင့် မထူးပြီ)။ ။နဝကပြီး၏။

နဝကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, အနန္တရ, သမနန္တရ, သဟ ဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဥပနိဿယမူ ပုရေဇာတဒသက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပုရေဇာတဒသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ (ထိုဒသကလည်း မထူးပြီ)။ ။ဒသကပြီး၏။

ကောဒသက

ဒသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကောဒသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတု, အာရမ္မဏ။ပ။ ပုရေဇာတမူ အာသေဝန ကောဒသက အစရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အာသေဝန ကောဒသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ [အာသေဝန ကောဒသက၌ ပုရေဇာတနှင့် အာသေဝနတွန်းမြဲ။ ။ဆယ်ပါးတွန်းမရှိ]။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော လောဘမူ၊ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာပဌမဇော၊ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊အာသေဝနတွန်း၊ “တိကိ”။၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ။ “တိကိ”။၏။ ။[ကမ္မ ကောဒသက၌ ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ဆယ်ပါးတွန်းမရှိ]။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ သာဓိပတိကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ “တိကိ”။၏။ ။(ပစ္စနိက်မရှိ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာကြည်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌။ “တိကိ”။၏။ ။ဝိပါကကောဒသက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ဆယ်ပါးတွန်းမရှိ]။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပါကတွန်း။ “တိကိ”။၏။ ။(အလွတ်မရှိ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ။ “ကော်”။၏။ ။အာဟာရ ကောဒသက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ဆယ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အာဟာရတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်မရှိ]။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ။ “တိကိ”။၏။ ။(ဣန္ဒြိယ ကောဒသက အစရှိသည်တို့သည် အာဟာရ ကောဒသကနှင့် တူပြီ။ အနုလုံသာရသည်)။ ။ကောဒသကပြီး၏။

ဒွါဒသက

ကောဒသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒွါဒသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကမ္မဒွါဒသက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကမ္မဒွါဒသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ [အာသေဝနနှင့် ကမ္မဒုကတွန်းမြဲ။ ။တဆဲ့တပါးတွန်းမရှိ]။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ

ကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ ရှိသောစေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ "တိကျက်"။ ၏။ ။(အလွတ်မရှိ)။ ပစ္ဆဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်, ကုသိုလ်, အကုသိုလ် ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ အနုလုံ။ "တိကျက်"။ ၏။ ။ဟေတု။ပ။ အာသေဝနမူ။ (ဝိပါကမရ)။ [အာဟာရ ဒွါဒသက၌ ဒုကတွန်းမြဲ။ ။တဆဲ့တပါးတွန်းမရှိ။ ။အာဟာရ တွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ]။ ။ပစ္ဆဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌။ "တိကျက်"။၏။ ။(ဣန္ဒြိယဒွါဒသက အစရှိသည်တို့သည် လည်း မထူးကုန်ပြီ)။ ။ဒွါဒသကပြီး၏။

တေရသက, စုဒ္ဒသက

ဒွါဒသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ တေရသကကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတု။ပ။ ကမ္မမူ အာဟာရ တေရသက အစရှိသော အားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အာဟာရ တေရသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ...၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ တဆဲ့နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ အာဟာရတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ]။ ။ပစ္ဆဝေါကာရဘုံ၌ အဓိ ပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာ ဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ အနုလုံ၌၊ "တိကျက်"။၏။ ။(ဣန္ဒြိယ အစရှိသည်တို့သည် မထူးကုန်ပြီ)။ ။တေရသက ပြီး၏။

တေရသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ စုဒ္ဒသကကို ဟောတော် မူ၏။ ထိုစုဒ္ဒသက၌ တုံသော်လည်း ဟေတု။ပ။ အာဟာရမူ ဣန္ဒြိယစုဒ္ဒသက အစရှိသောအားဖြင့် ကိုးပါး။ ထို....တွင် ဣန္ဒြိယ စုဒ္ဒသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။တဆဲ့သုံးပါးတွန်း မရှိ။ ။ ဣန္ဒြိယတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ]။ ။ပစ္ဆဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိ ဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌၊ "တိကျက်"။ ၏။ ။(ဈာန အစရှိသည်တို့သည် တူကုန်ပြီ)။ ။စုဒ္ဒသက ပြီး၏။

ပန္နရသက-ကေဝီသက

စုဒ္ဒသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပန္နရသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပ။ ဣန္ဒြိယမူ ဈာနပန္နရသက အစရှိသောအားဖြင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဈာနပ။၏။ ။(စုဒ္ဒသကနှင့် အရမထူးပြီ)။ ။ ပန္နရသက ပြီး၏။ ။ပန္နရသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သောဠသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပ။ ဈာနမူ မဂ္ဂသောဠသက အစရှိသောအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မဂ္ဂ။ ၏။ ထို....၌ (စုဒ္ဒသကနှင့် တူ၏)။ ။သောဠသက ပြီး၏။ ။သောဠသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သတ္တရသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပ။ မဂ္ဂမူ သမ္ပယုတ္တ သတ္တရသက အစရှိသောအားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သမ္ပယုတ္တ သတ္တရသကကို ရှေးဦးစွာ။၏။ ထို....၌ (အထူးမရှိပြီ)။ ။သတ္တရသက ပြီး၏။

သတ္တရသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဋ္ဌာရသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပ။ သမ္ပယုတ္တမူ ဝိပ္ပယုတ္တအဋ္ဌာရသက အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိပ္ပယုတ္တ။၏။ ။(ဤ၌လည်း အထူးမရှိ)။ ။အဋ္ဌာရသက ပြီး၏။ ။အဋ္ဌာရသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ပ။ အတ္ထိ ဧကူနဝီသက အစရှိသောအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ။ထို....တွင် အတ္ထိဧကူနဝီသကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။(အထူးမရှိပြီ)။ ။ဧကူနဝီသက ပြီး၏။ ။ဧကူနဝီသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝီသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပ။ အတ္ထိမူ နတ္ထိ ဝီသက အစရှိသောအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နတ္ထိဝီသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(ဤ၌လည်း မထူးပြီ)။ ဝီသကပြီး၏။ ။ ဝီသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဧကဝီသကကို ဟောတော်မူ၏။ ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပ။ နတ္ထိမူ ဝိဂတ ဧကဝီသက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဂတ။၏။ ။(ဤ၌လည်း အထူးမရှိ)။ ။ ဧကဝီသက ပြီး၏။

ဗာဝီသက

ဧကဝီသကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဗာဝီသကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဗာဝီသကသည် အဝိဂတဗာဝီသကဟူ၍ တပါးသာတည်း။ [ဒုကတွန်း မရှိ။ ဟေတုပ။ဝိဂတနှစ်ဆဲ့တပါး တွန်းမရှိ။ ။အဝိဂတတွန်းလည်း မရှိ။ ။ ပစ္စနိက်လည်း မရှိ]။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိ

ပတိတရားကိုယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ "တီဏိ"။ ၏။

(ဤသည်ကား အာသေဝနနှင့် ဝိပါကပစ္စည်း၌ အနုလုံ မရသောကြောင့် ဝိပါက မပါသော ပါဠိတော်အစဉ်တည်း)။ဝိပါကပါသော ပါဠိတော်အစဉ်၌ကား ဟေတု။ပ။ ပုရေဇာတ ကမ္မဝိပါကမူ အာဟာရ တေရသက အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အာဟာရ တေရသကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။တဆဲ့နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ အာဟာရတွန်းလည်း မရှိ။ ပစ္စနိက်လည်း မရှိ]။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "ဧကံ"။ ၏။ ။

(ဣန္ဒြိယ တေရသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ)။

ဟေတု။ပ။ ဝိပါက အာဟာရမူ ထည့်၍ ဣန္ဒြိယစုဒ္ဒသက စသည်၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယတိုင်အောင်ထည့်၍ ဈာန ပန္နရသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ ဈာနတိုင်အောင်ထည့်၍ မဂ္ဂသောဠသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ ဈာန မဂ္ဂတိုင်အောင် ထည့်၍ သမ္ပယုတ္တ သတ္တရသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ သမ္ပယုတ္တတိုင်အောင်ထည့်၍ ဝိပ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တတိုင်အောင် ထည့်၍ အတ္ထိ ဧကူနဝီသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ အတ္ထိတိုင်အောင် ထည့်၍ နတ္ထိ ဝီသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ နတ္ထိတိုင်အောင် ထည့်၍ ဝိဂတဧကဝီသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု။ပ။ ဝိဂတတိုင်အောင် ထည့်၍ အဝိဂတဗာဝီသက စသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိဘရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာချည်းပင် ရသည်။ ။ဟေတုဒုကာဒိ ပြီး၏။

အနုလောမ

အာရမ္မဏစသော ဒုကာဒိသမ်ျာဝါရ

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိ၌ တံသော်လည်း ဒုက တိက စတုက္က။ပ။ ဗာဝီသက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း အာရမ္မဏမူ ဟေတုဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အာရမ္မဏမူ ဟေတုဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(တွန်းမြဲ။ အဝိဂတ

တိုင်အောင် တွန်းလေ)။ ။ဒုကကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ တိကကို ဟောတော်မူ၏၊ ထို....၌ တုံသော်လည်း အာရမ္မဏ ဟေတုမူ အဓိပတိတိက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဓိပတိတိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(တွန်းမြဲ။ အဝိဂတ တိုင်အောင် တွန်းလေ။ ဟေတုဒုကာဒိနှင့်မထူးပြီ။ အာရမ္မဏကို ရှေးဦးတည်သည်သာ ထူးသည်။ ။ စတုက္က, ပဉ္စက။ပ။ ဗာဝီသကတိုင်အောင် ဟေတုဒုကာဒိအတိုင်း စစ်၍ဟော လေ)။ ။အာရမ္မဏဒုကာဒိ ပြီး၏။

အာရမ္မဏဒုကာဒိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဓိပတိ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဓိပတိ ဒုကာဒိ၌ တုံသော်လည်း ဒုက၊ တိက၊ စတုက္က။ပ။ ဗာဝီသကအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဓိပတိမူ ဟေတုဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဓိပတိမူ ဟေတုဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(အဝိဂတတိုင်အောင် တွန်းမြဲ။ ။တိက၊ စတုက္က။ပ။ ဗာဝီသကတို့၌လည်း မထူးပြီ။ ။ဟေတု ဒုကာဒိ အတိုင်း စစ်၍ ဟောလေ။ အဓိပတိကို ရှေးဦးတည်သည်သာ ထူးသည်။ ။အနန္တရဒုကာဒိ၊ သမနန္တရ ဒုကာဒိလည်း အတူတူစစ်မြဲ။ တွန်းမြဲ)။

သမနန္တရ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟဇာတ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုက၊ တိက။ပ။ ဗာဝီသက အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုက။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဟဇာတ မူ ဟေတုဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထို....တွင် သဟဇာ တမူ ဟေတုဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (နောက်က တွန်းခဲ့ပြီ။ အဝိဂတ တိုင်အောင် တွန်းလေ)။ ။ဒုကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ တိကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဟဇာတ ဟေတုမူ အာရမ္မဏတိက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဟဇာတဟေတုမူ အာရမ္မဏ တိကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ (အာရမ္မဏနှင့် ဟေတု ဒုက တွန်းမြဲ။ ။သဟဇာတ ဟေတုနှစ်ပါး တွန်းမရှိ)။ ။သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အာရမ္မဏတွန်း။ "ပဉ္စ"။ ၏။ ။(အလွတ်မရှိ)။ ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော အလုံးစုံသော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌ "တိဏိ"။ ၏။ ။(ဟေတု ဒုကာဒိကိုမှီ၍ အရ နည်းသည် များသည်ကို ထောက်၍ တွန်းလေ)။

သဟဇာတ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အညမည ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ တုံသော်လည်း....(စစ်မြဲ။ဒုကကို နောက်က ဆိုခဲ့ပြီ)။ ။

အညမည ဟေတု အဓိပတိ တိကဉ္ဒ (နှစ်ပါးတွန်း မရှိ) အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်၊ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော နိရာဓိပတိ သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ။အဓိပတိ တွန်း "တိကာ" ၏။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ကေ"။ ၏။ ။အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ အနုလုံ၌ "တိကာ"။ ၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟေတုဒုကာဒိနှင့် စိုးစဉ်းထူးသည်ကို ဆင်ခြင်၍ တွန်းလေ။ ။နိဿယ ဒုကာဒိလည်း သဟဇာတဒုကာဒိနှင့် တူ၏။ ဥပနိဿယ ဒုကာဒိလည်း အာရမ္မဏဒုကာဒိနှင့် တူ၏)။

ပုရေဇာတဒုကာဒိ၌ (ပုရေဇာတမူ ဟေတုဒုက အစရှိသည်ကို နောက်က တွန်းခဲ့ပြီ)။ ။ပုရေဇာတ ဟေတုမူ အဓိပတိ တိကဉ္ဒ (ဒုကတွန်းမြဲ။ နှစ်ပါး တွန်းမရှိ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်၊ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပဝိပါက် ကြဉ်သော သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဓိပတိ တွန်း "ပုရေဇာတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တိကာ"။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟ မူဒွေး၌ မောဟ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဒွေ"။ ၏။ ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ အနုလုံ။ "တိကာ"။၏။ ။ ပုရေဇာတဟေတုမူ အာသေဝနတိကဉ္ဒ (ဒုကတွန်းမြဲ)။ ။အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ မောဟမူဒုတိယာဒိဇော၌ရှိသော မောဟ။ နှစ်ပါးတွန်း "ကေ"။၏။ ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အာသေဝနတွန်း "တိကာ"။ ၏။ ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူ ပဌမဇော၌ ရှိသော မောဟ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။

ပစ္စနိက်၌။ "ဒွေ"။၏။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။ ၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ စတုက္က အစရှိသည်တို့ကို တွန်းလေ။ ။အာသေဝန ဒုကာဒိ၌ အာသေဝနမူ ဟေတုဒုက စသည်တို့ကို နောက်ကတွန်းခဲ့ပြီ။ ။ အာသေဝန ဟေတုမူ အာရမ္မဏ တိကလွယ်ပြီ)။

အဓိပတိ တိက၌ (ဒုကတွန်းမြဲ။ ။နှစ်ပါးတွန်းမရှိ) အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ ကျန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ အဓိပတိတွန်း "တီဏိ"။၏။ ။ မောဟမူ ပဌမဇော၌ ရှိသော မောဟ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဒွေ"။၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ တိက စတုက္ကကို တွန်းလေ)။

အာသေဝန, ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိမူ ပုရေဇာတပဋ္ဌာက၌ [ဒုကတွန်းမြဲ။ ။လေးပါးတွန်းမရှိ]။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ ကျန်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပုရေဇာတတွန်း "တီဏိ"။၏။ ။အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဧကံ"။၏။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ "တီဏိ"။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ အာသေဝနမူ ကုန်အောင်တွန်းလေ)။ ။"**အာသေဝနမူလကေ ဝိပါကံ နတ္ထိ**"။ ။အာသေဝနမူလကေ၊အာသေဝန မူလက၌။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။အာသေဝနမူ၌ ဝိပါကပစ္စည်းကိုထား၍ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့ကို ထည့်လေ။ ။ကမ္မဒုကာဒိ၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ကြိယာ စေတနာကို ကြဉ်၍ ဟောလေ။ ။ဝိပါကဒုကာဒိ၌ ဝိပါကမူ ဟေတုဒုက အစရှိသည်တို့ကို နောက်ကတွန်းခဲ့ပြီ။ ။ဝိပါကဟေတုမူ အဓိပတိ တိက၌ ဒုကတွန်းမြဲ။ ။ဝိပါကဟေတုတွန်းမရှိ။ ။ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော

အဓိပတိတရားကိုယ်၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အဓိပတိတွန်း "ဧကံ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ အဟိတ်ကြိယာပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက်၌ "ဒွေ"။၏။ ။အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဖိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ အနုလုံ၌ "ဧကံ"။၏။ ။အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းပါလျှင် အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာသာ ရသည်။ ။ပုရေဇာတ ပစ္စည်းပါလျှင် ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ။**"ဝိပါကမူလကေ အာသေဝနံ နတ္ထိ"**။ ။ ဤဝိပါကမူ၌ အာသေဝနပစ္စည်းကိုထား၍ ကြွင်းသောပစ္စည်းကို သွင်း၍တွန်း လေ။ အာဟာရ ဒုကာဒိ။ပ။ အဝိဂတဒုကာဒိ မူလကတို့၌ နောက်ကနည်းကိုမှီ၍ တွန်းလေ။

အနုလုံပြီး၏။

ပဋိစ္စဝါရ

ပစ္စနိက ဝိဘင်္ဂဝါရ

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စနိက်၌ တံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တံသော် လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ် အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအကုသလပဒသည် အကုသလပဒါဝသာန အားဖြင့် တပါးသာတည်း။ ဝိဓိ, အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

အကုသလေန အကုသလံ

ဟောဟန်ကား "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ"ဟူ သည်တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော"

ဟူ သည့်တည်း။ ။အကုသလံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ တနည်းကား။ ပဋိစ္စ-ပဋိစ္စ၊ တကွဖြစ်ခြင်း ဟုဆိုအပ်သော တူသောအဖြစ်ဖြင့်ရောက်၍။ အကုသလော၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ နဟေတုပစ္စယာ-ဟေတုပစ္စယံ ဝိနာ အညေန ပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စည်းကို ကြဉ်၍ တပါးသော ပစ္စည်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ခန္ဓာတို့ကို။ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော၊ ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော၊ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်တကွဖြစ်သော။ မောဟော၊ မောဟသည်။ နဟေတုပစ္စယာ ဌပေတွာ ဟေတုပစ္စယံ အညေဟိ အတ္တနော အနုရူပပစ္စယေဟိ၊ ဟေတုပစ္စည်းကိုထား၍ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါးကုန်သော မိမိအား လျောက်ပတ်သောပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက်ဇုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ဟေတုပစ္စည်းကိုထား၍ တပါးသောပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။တနည်းကား။ "နဟေတုပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟအား တပ်သောလောကီစိတ် ကောသိတ်။စေ။ ဒွေပဉ္စာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ အာရမ္မဏသတ္တိ။မရဏာသန္နအခါ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊မောဟအား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သောဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သောဝတ္ထာရမ္မဏဖြစ်အံ့။အာရမ္မဏ,ဝတ္ထာရမ္မဏ, နိဿယ, အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထာရမ္မဏ ဝိပ္ပယုတ္တ, အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိဂတ, ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စ-သဟဂုတ်၊ မောဟအားတပ်သော သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာတို့၏ သဟဇာတ, အညမည, သဟဇာတ နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ, ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိ။ သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟအားတပ်သော စေတနာဖြစ်အံ့။ (ကမ္မ အာဟာရထည့်၍) ရှစ်ပစ္စယသတ္တိ။ သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟအားတပ်သော ဇီဝိတ၊ စိတ်၊ ဝေဒနာ၊ ဝီရိယ၊ ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ (ဣန္ဒြိယထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယသတ္တိ။ သမ္ပယုတ်။ပ။ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝေဒနာ၊ ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ (ဈာနထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယသတ္တိ။ သမ္ပယုတ်။ပ။ တပ်သောဝိတက်၊ ဝီရိယ၊ ကေဂ္ဂတာဖြစ်အံ့။ (မဂ္ဂ

ထည့်၍) ခုနစ်ပစ္စယသတ္တိ။ ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ပဌမဇောဝ၌ ရှိသော မောဟအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရားတို့၏ အနန္တရ, သမနန္တရ, အနန္တရူပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ, ဤငါးပစ္စယသတ္တိ။ နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟအားတပ်သော ပဌမ အစရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ဇောဖြစ်အံ့။ (အာသေဝန ထည့်၍) ခြောက်ပစ္စယသတ္တိ။ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက် သောဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ မောဟမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်၌ရှိသော မောဟအား တပ် သောစုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ် သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့၏ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ, ဤငါးပစ္စယသတ္တိ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ပညတ်ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။ ။(ဤကား ယထာရဟသတ္တိကို ထုတ်၍ကောက်သည်။ အဓိပတိပစ္စည်း ဝိပါကပစ္စည်းတို့ကို မရအပ်ကုန်)။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဉ္စာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့ငါးဝါရဖြစ်သတည်း။ တဆဲ့ငါးဝါရဟူသော်ကား ကေကလေးဝါရ၊ တိက လေးဝါရ၊ ဒုကခြောက်ဝါရ၊ စတုက္ကတဝါရ၊ ဤသို့အားဖြင့် တဆဲ့ငါးဝါရဖြစ် သတည်း။ ကေကလေးဝါရဟူသော်ကား ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေပဋိစ္စ။ပ။ မောဟော။ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠ်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာယူ၍ "ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော, ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော"၏ အရကိုမောဟယူ၍တဝါရ။ "ဝိစိကိစ္ဆာ။ပ။ ခန္ဓေ"၏ အရကိုသညာယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏အရကို ဝိညာဉ်ယူ၍။ပ။ မောဟော၏ အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ ကေက လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။တိကလေးဝါရ ဟူသော်ကား။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကိုသညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ယူ၍ မောဟော၏ အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏အရကို သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်, ဝေဒနာယူ၍။ပ။ မောဟော၏ အရကို မောဟယူ၍တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝိညာဉ်, ဝေဒနာ, သညာ ယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍တဝါရ။ ဤသို့ တိကလေးဝါရဖြစ် သတည်း။ ဒုကခြောက်ဝါရ ဟူသော်ကား။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကိုဝေဒနာ, သညာ

ယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ သင်္ခါရယူ၍။ပ။ မောဟော၏ အရကိုမောဟယူ၍ တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏အရကို ဝေဒနာ, ဝိညာဉ်ယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကို သညာ, သင်္ခါရယူ၍။ပ။ မောဟော၏ အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏အရကို သညာ, ဝိညာဉ်ယူ၍။ပ။ မောဟော၏အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကို သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ယူ၍။ပ။ မောဟော၏ အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့ဒုကခြောက်ဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။စတုက္ကတဝါရ ဟူသော်ကား။ပ။ ခန္ဓေ၏ အရကို ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်ယူ၍။ မောဟော၏ အရကို မောဟယူ၍ တဝါရ။ဤသို့စတုက္ကတဝါရဖြစ်သတည်း။ ။ ဤသို့လျှင်ကေကလေးဝါရ။တိကလေးဝါရ။ ဒုကခြောက်ဝါရ။ စတုက္ကတဝါရအား ဖြင့် ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့ငါးဝါရဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ

အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုအဗျာကတပဒသည် အဗျာကတပဒါဝသာနအားဖြင့် တပါးသာ တည်း၊ဝိဓိ,အနုဝါဒအားဖြင့်ကား နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်ဝိဓိကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ"ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။ပ။ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ။အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ။ပ။ဒွေခန္ဓာ ကဋတ္တာစရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ၊အာဟာရ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ ။အဗျာ ကတံ၊ သော။ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ ပဋိဂ္ဂန္ဓာ၊ ၍။ အဗျာကတော၊ သော။ ဓမ္မော၊သည်။ နဟေတုပစ္စယာ-ဌပေတွာ ဟေတုပစ္စယံ အညေန ပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စည်းကို ထား၍တပါးသော ပစ္စည်းကြောင့်။ (တနည်းကား)။ ဌပေတွာ ဟေတုပစ္စယံ အညေဟိ အတ္တနော အနုရူပပစ္စယေဟိ၊ ဟေတုပစ္စည်းကိုထား၍ တပါးကုန် သော မိမိအား လျောက်ပတ်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။ (နောက်အနက်လွယ်ပြီ)။

အဗျာကတံ။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော် ပါဌ်၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အည

သမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါင်၏ အရကား** ဟေတုပစ္စည်းမှ တပါးသော ပစ္စည်း တရားတို့၏ ယထာရဟာဘ်ရ၏။ ။တနည်းကား "နဟေတုပစ္စယာ" ဟူ သော **ဟိတ်ပါင်၏ အရကား** စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ မနော ဓာတ်သုံးခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဥ္စာရုံ၊ သန္တီရဏသုံးခု, ဟသိတုပ္ပါဒ်အား တပ်သော ကာမစိတ် စတုပညာသ။စေ။ ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ် သော အာရုံခြောက်ပါး။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။စေ။ ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါးဖြစ်အံ့။ အာရမ္မဏ, ဝတ္ထာရမ္မဏနိဿယ, အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထာရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တ,ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ,ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိဂတ, ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟာသတ္တိ။ အချင်းချင်းအားရှင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရှင်း, တပ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာဖြစ်အံ့၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ သဟဇာတနိဿယ၊ သဟဇာတကမ္မ၊ ဝိပါက၊ သဟ-ဇာတာဟာရ၊ သဟဇာတိန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ သမ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာတ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတအဝိဂတ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟာသတ္တိ။ ။ အဟိတ် ပဌမဘဝင် နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ ဒုတိယ အစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဌမ အစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ တဆဲ့ငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော အရူပဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ လေးခု။ ပဥ္စဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဥ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေးအား တပ်သော ပဥ္စဝိညာဉ်။ သန္တီရဏအား တပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သန္တီရဏ။ ပရိတ္တာရုံဝီထိဖြစ်အံ့၊ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော။ အဟိတ် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော။ အတိမဟန္တာရုံ၊ မဟန္တာရုံ၊ ဝိဘူတာရုံ၊ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိ ဖြစ်အံ့။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ် မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့။ သောမနဿ သန္တီရဏ တဒါရုံအား တပ်သော ဟသိ တုပ္ပါဒ်, မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော။ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့။ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ တဒါရုံအား တပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော။ ဥပေက္ခာ

သန္တီရဏ တဒါရုံဘဝင်အား တပ်သော ဒေါသမူအဆုံးဇော။ သန္တီရဏတဒါရုံသုံးခု, သန္တီရဏဘဝင်နှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်အဆုံးဇော။ သန္တီရဏ ဒုတိယတဒါရုံအား တပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ သန္တီရဏဘဝင်နှစ်ခုအား တပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ စုတိအား တပ်သော သန္တီရဏတဒါရုံသုံးခု။ ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့။ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ စုတိအား တပ်သော မဟာကုသိုလ်, အကုသိုလ်ပဉ္စမဇော၊ ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့။ ဥပေက္ခာ သန္တီရဏစုတိအား တပ်သော ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ဘဝင်ဖြစ်အံ့။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အနန္တရူပနိဿယ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယသတ္တိ။ ။ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဟသိတုပ္ပါဒ်ဖြစ်အံ့။ (အာသေဝန ထည့်၍) ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိ။ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ ပညတ်ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပကတူပနိဿယ သတ္တိ။ အကုသလ ဝိပါက်ခုနစ်ခုအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသစေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခုအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာတို့၏ ပကတူပ နာနာက္ခဏိက သတ္တိ။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ, မဟာကုသိုလ်စေတနာတို့၏ နာနာက္ခဏိကသတ္တိ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော အဟိတ်ဝိပါက် အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ အစချိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ဖြစ်အံ့။ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ သတ္တိ။ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။ပ။ ကာယဝတ္ထုဖြစ်အံ့။ နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိ ရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာဘည်း။ ။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့တဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ။(ခန္ဓာဝါရကို အနုလုံကအတိုင်း လှည့်လေ။ ။ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။ ။နဟေတု ပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

နာရမ္မဏ

နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ၊ ကုသလာ

ဗျာကတပဒ၊အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒသည် အဗျာကတ ပဒါဝသာနအားဖြင့် တပါးသာ။ ဝိမိ အနုဝါဒအားဖြင့်နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို.... တွင် ဝိမိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။**ဟောဟန်ကား**"ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာ ကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာရမ္မဏပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ဝိမိကိုဟောတော် မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလံ၊ **သော**။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ အဗျာကတော၊ အဗျာကတဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ-အာရမ္မဏပစ္စယံ ဝိနာ အညေန ပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းကို ကြဉ်၍ တပါးသော ပစ္စည်းကြောင့်။ တနည်းကား။ နာရမ္မဏပစ္စယာ-ဌပေတွာ အာရမ္မဏပစ္စယံ အညေဟိ အတ္တနော အနုရူပပစ္စယေဟိ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း**ကို** ထား၍ အာရမ္မဏပစ္စည်းမှ တပါးကုန်သော မိမိအား လျောက်ပတ်ကုန်**သော** ပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ နောက်ဆိုလတ္တံ့သော ပါဠိတော်တို့၌ အနက်ယောဇနာလေ)။ ။"အဗျာကတော" **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"နာရမ္မဏ **ပစ္စယာ**" ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်ကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီ**သ**။ **စေ**။ အဋ္ဌတိံသ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ စသော **ယထာ** ရဟာသတ္တိ ရ၏။

အာဒိဝန်ကား သဟဇာတ၊ သဟဇာတနိဿယ၊ သဟဇာတကမ္မ၊ သဟဇာ တာဟာရ၊ သဟဇာတိန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ။ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ၊ သဟဇာ တတ္ထိ၊ သဟဇာတအဝိဂတ ဆယ်ပစ္စည်းတည်း။

(ဤကား အကျဉ်းမျှသာ။ အကျယ်ကို ပစ္စည်းပြိုင်။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ကရိုဏ်း ပါဌ်။ အနုလုံ ဝိဘင်္ဂဝါရ။ ဟိတ်ပါဌ်အရကို နှလုံးသွင်း၍ ယထာရဟ တပ်ကောင်း သည်ကို ဆင်ခြင်၍ ကောက်လေ)။

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "အကုသလံ။ပ။စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ" ဟူသည် တည်း။ (အနက်ပေးမြဲ)။ ။**ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"နာရမ္မဏပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အာရမ္မဏပစ္စည်းမှ တပါးသော ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ စသော ပစ္စည်း တို့၏ ယထာရဟာသတ္တိ ရ၏။ (အာဒိဝန်ကား ကုသလပဒ အတိုင်း)။

အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား**"အဗျာကတံ။ပ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု။ ဧကံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အသညသတ္တာနံ ဧကံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ၊ ဥပါဒါရူပံ" ဟူသည်တည်း။ (အနက်လွယ်ပြီ)။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အာရမ္မဏပစ္စည်းမှ တပါး ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ စသော ပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ (အာဒိဝန်ကား ကုသလပဒအဘိုင်းတွင် ဝိပါကထည့်၍ တဆဲ့တပစ္စည်း)။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** ဟေတု, သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။(ဤ၌ အဓိပတိကို မရ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အာရမ္မဏပစ္စည်းမှ တပါး ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ စသော ပစ္စည်းတရား တို့၏ ယထာရဟသတ္တ ရ၏။

အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလဉ္စ အဗျာကတဉ္စ။ပ။ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာရမ္မဏပစ္စယာ။ ကုသလေ ခန္ဓေစ မဟာဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ ။**ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ဟိတ်ပါဌ်ကောက်မြဲ)။ ။

ကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။ဟောပာန်ကား "အကုသလဉ္စ အဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော။ပ။ နာရမ္မဏပစ္စယာ။ အကုသလေ ခန္ဓေ စ မဟာဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ ။ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။(ဟိတ်ပါဌ် အရကောက်မြဲ။ ။ ဤအကောက်ဝိဘင်းများကို ပစ္စည်းတွန်းက ဆိုခဲ့ပြီ)။ ။

နာဓိပတိ

နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကိုဟောတော်မူ၏။(ကိုးချက်စစ်မြဲ။ ။ဝိဘင်းထွက် အနုလုံသဟဇာတဝိဘင်းအတိုင်း။အကောက်သာထူးသည်)။ ။"ကုသလော" ကတ္တားကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ပဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ "နာဓိပတိပစ္စယာ" ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား အဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ, အနန္တရစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။

(အဓိပတိ၊ ဝိပါက၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ ဤသုံးပစ္စည်းမှတပါး နှစ်ဆဲ့တပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏ သော်လည်းဆို)။ ။

ကုသလေန အဗျာကတံ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား အဓိပတိပစ္စည်းမှ တပါး ဟေတု, သဟဇာတ စသောပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။(နာရမ္မဏ ဟိတ်ပါဌ်အတိုင်း)။

ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနဝ၌ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုမရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေ။အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဟိတ်ပါဌ်ကား အဓိပတိမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ, အနန္တရစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။

အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗိသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်။ပ။ ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** အဓိပတိပစ္စည်း, ဝိပါကပစ္စည်း, ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းမှတပါး နှစ်ဆဲ့ တပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။အကုသလေန အဗျာကတံ၌ အဗျာ ကတော **ကတ္တာ းကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ **အကု**သိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရောဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** အဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, သဟဇာတစသောပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။**အကုသလောစ အဗျာ** ကတောစ **ကတ္တာ းကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်။ပ။ ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော နိရောဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်ကား** အဓိပတိမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ, အနန္တရစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာ၊မဟာကြိယာ၊လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။စေ။ပဋ္စ- တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ပ။ ခန္ဓာ။ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ် သော နိရောဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား အဓိပတိ** ပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ, အနန္တရစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာ ရဟသတ္တိ ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ (သဟဇာတအတိုင်း။ ပဋိသန္ဓေက္ခေနဝီသ။ ကဋတ္တာရုပ်ကို အကုန်ကောက်)။ ။**ဟိတ်ပါဌ်ကား** ဟေတု, အာရမ္မဏ, အနန္တရ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။

(ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန၊ အဓိပတိ၊ ဤလေးပစ္စည်းမှတပါး ပစ္စည်းနှစ်ဆယ် ရသည်)။ ။

ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တာ းကား** ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေပဋ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော နိရောဓိပတိ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ ပဋ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော နိရောဓိပတိစိတ္တဇ

ဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ၊ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု,သဟဇာတ,နိဿယ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။ကုသလာဗျာကတပေါန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု,သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟ **သတ္တိ**ရ၏။ ။အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ် ၁၂ ဒါသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, သဟဇာတ စသောပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိရ၏။ ။နာဓိပတိပြီး၏။ ။ (နာနန္တရ, နသမနန္တရ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌လည်း နာရမ္မဏဝိဘင်းအတိုင်း ငါးချက် ထွက်၏။ နာရမ္မဏအတိုင်းဟောလေ။ ဟိတ်ပါဒ်သာထူးသည်။ အနန္တရပစ္စည်းမှ တပါး, သမနန္တရပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, သဟဇာတ, အစရှိသော ပစ္စည်းတရား တို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏ဟု ဆိုလေ)။

နအညမည

နအညမညဝိဘင်္ဂဝါရ၌ (ကုသလပဒ၊အကုသလပဒ၊နာရမ္မဏနှင့်အတူဟော)။ အဗျာကတပဒ၌ ဝိဘင်းကား "အဗျာကတံ။ပ။ နအညမညပစ္စယာ။ ဝိပါကာ ဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ပ။ အသညသတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ"။ ။(ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** နာရမ္မဏအတိုင်းကောက်)။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌ **ဝေါ**ကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ စေ။ ပဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အညမည ပစ္စည်းမှတပါးသော ဟေတု, သဟဇာတစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟ သတ္တိရ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ဝိပါက်, ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသဟိုနှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်။ ဗာဟိရ မဟာဘုတ်။ပ။ ပဝတ္တိ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ။ပ။

ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်၏အရကား** အညမညပစ္စည်းမှ တပါး ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ, သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟ သတ္တိရ၏။ ။(ကုသလာဗျာကတပဒ။ အကုသလာဗျာကတပဒ။ ဤနှစ်ပါးသည် နာရမ္မဏနှင့်တူ၏။ ။နဉပနိဿယလည်း နာရမ္မဏအတိုင်း ဝိဘင်း အကောက် တူ၏။ ။ဟိတ်ပါဒ်မှာ ဥပနိဿယမှတပါး ဆိုလေ)။

နပုရေဇာတ

နပုရေဇာတဝိဘင်္ဂဝါရ၌ "ကုသလံ။ပ။နပုရေဇာတပစ္စယာ။ အရူပေ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ဒွေခန္ဓာ"။ ။အရူပေ၊အရူပဘုံ၌။ကုသလံ၊ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ပ။ ၏။ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ အရူပကုသိုလ်လေးခု။ အထက်မဂ်သုံးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။"နပုရေဇာတပစ္စယာ" ဟူသော **ဟိတ်ပါဒ်၏ အရကား** ပုရေဇာတ ပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏစသော ပစ္စည်းတရား တို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ၌ နာရမ္မဏအတိုင်း ကောက်)။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ "အရူပေ အကုသလံ။ပ။ ခန္ဓာ"။ ။ **ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ လောဘမူရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေ။စေ။ တေဝီသ အစိတ် အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ဟိတ်ပါဒ်ကား** ပုရေဇာတပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟ သတ္တိရ၏။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ။ နာရမ္မဏအတိုင်း)။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ "အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ။ပ။ ခန္ဓာ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ"။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်ကို နာရမ္မဏ အတိုင်းရွတ်)။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာ လေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ။ ကြိယာဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ရ၏။ ။**ဟိတ် ပါဒ်ကား** ပုရေဇာတမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိပစ္စည်း အစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟ သတ္တိ ရ၏။ ။(ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၌ သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ ။ဟိတ်ပါဒ်ကိုလည်း ပုရေဇာတမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟထာရဟသတ္တိကို ကောက်။ ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ ဤနှစ်ချက်ကိုလည်း နာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်လေ။ ။နပုရေဇာတ ခုနစ်ချက်

ပြီး၏။ ။နပစ္ဆာဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရ အလုံးစုံသည် အနုလုံ သဟဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရ အတိုင်း ဝိဘင်းထွက်၊ အကောက် တူ၏။ ။နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ ဟူသော ဟိတ်ပါဌ်အရမှာ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းမှတပါး နှစ်ဆဲ့သုံးပစ္စည်းတို့ကို ရုပ်နာမ် အလျောက် ရထိုက်သည်အားလျော်စွာ ကောက်လေ)။

နာသေဝန

(နာသေဝန ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ ကိုးချက်ထွက်သည်။ အနုလုံ သဟဇာတ ဝိဘင်း အတိုင်းရွတ်)။ ။ကုသလော **ကတ္တားကား** မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ **ဟိတ်ပါဌ်ကား** အာသေဝန ပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။(ကုသလေန အဗျာကတံ ၌ နာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်)။ ။ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ ၌ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ စိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။(ဟိတ်ပါဌ် ကောက်မြဲ)။ ။ အကုသလော **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။ စေ။ သတ္တဝီသ ကိုကောက်။ ။(အကုသလေန အဗျာကတံ၌ နာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်)။ ။ အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။ စိတ္တဇရုပ် ကိုကောက်။ ။အဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ဟသိတုပ္ပါဒ်,မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ စိတ္တဇရုပ်။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဟသိ တုပ္ပါဒ်, မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ (ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက် သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ ။နောက်နှစ်ပဒကိုလည်း နာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်။ ။ဟိတ်ပါဌ်မှာ အာသေဝနမှတပါး ဆို၍ကောက်)။

နကမ္မ

နကမ္မ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ "ကုသလံ။ပ။ န ကမ္မပစ္စယာ။ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကုသလာ စေတနာ"။ ။**ကတ္တားကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတနာ ကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်အရကား** ကမ္မပစ္စည်းမှတပါး ဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိစသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။"အကုသလံ။ပ။ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ အကုသလာ

စေတနာ''။ ။**ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ စေတနာ ကြဉ်သော။ **စေ**။ ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ **ပစ္စယုပ္ပန်**။ ၏။ ။(ဟိတ်ပါဌ်ကောက်မြဲ)။ ။''**အဗျာကတံ**။ပ။ ကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကြိယာ စေတနာ။ ဗာဟိရံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ကေ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ''။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ကြိယာဝီသ၊ စေတနာ ကြဉ်သော။ **စေ**။ စတုတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဟိတ်ပါဌ်အရကား ကောက်မြဲ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇ ဥပါဒါ၊ ဥတုဇ ဥပါဒါရုပ် **ပစ္စယုပ္ပန်**။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ် အရကား** သဟဇာတ၊နိဿယ၊ ရုပ်အာဟာရ၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတအဝိဂတ။ ဤငါးပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။ နကမ္မပြီး၏။

နဝိပါက

နဝိပါကဝိဘင်္ဂဝါရ၌ (ကိုးချက်ထွက်သည်။ ကိုးချက်တွင် ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို ဝိဘင်းထွက် အကောက် သဟဇာတ အတိုင်း ရွတ်လေ။ ကောက်လေ။ ဟိတ်ပါဌ်ကိုလည်း ဝိပါကပစ္စည်း မှတပါး ဆို၍ကောက်)။

အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ကြိယာဝီသ။ **စေ**။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ၏။ ။(ဟိတ်ပါဌ်ကောက်မြဲ။ ။ပဋိသန္ဓေမရ)။ ။ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ **တို့သည်** ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ အသညသတ်ကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်ကား** ဟေတု၊ သဟဇာတာ ဓိပတိ၊ သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။ (နောက်နှစ်ချက်ကို သဟဇာတ အတိုင်းကောက်)။ ။နဝိပါက ပြီး၏။

နအာဟာရ

နအာဟာရ၌ ''အဗျာကတံ။ပ။ နအာဟာရပစ္စယာ။ ဗာဟိရံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အသညသတ္တာနံ ကေ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ''။ ။

ကတ္တားကား ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ မဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သဟဇာတ၊ သဟဇာတနိဿယ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတအဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟ သတ္တိ ရ၏။ ။ နာဟာရ ပြီး၏။

နဣန္ဒြိယ

နဣန္ဒြိယ၌ "အဗျာကတံ။ပ။ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ။ ဗာဟိရံ၊ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဧကံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပံ။ အသည သတ္တာနံ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ"။ ။**ကတ္တားကား** ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ဟိတ်ပါဌ်ကား** သဟဇာတ၊ သဟဇာတနိဿယ၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မ၊ အာဟာရ၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတအဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စည်းတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။နဣန္ဒြိယ ပြီး၏။

နဈာန

နဈာနဝိဘင်္ဂဝါရ၌ "အဗျာကတံ။ပ။ နဈာနပစ္စယာ။ ပဉ္စဝိညာဏသဟ ဂတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ။ ဗာဟိရံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အသညသတ္တာနံ။ပ။ ဥပါဒါရူပံ"။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ။စေ။ ခုနစ်ခု။ **အစိတ်အစိတ်**။ပ။ **အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ**။၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တားကား** ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ **ဟိတ်ပါဌ်ကား** သဟဇာတ၊ သဟဇာတနိဿယ၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မ။ အာဟာရ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ သဟဇာတအဝိဂတ၊ ဤခုနစ်ပစ္စည်းတို့၏ ယထာ ရဟာသတ္တိ ရ၏။ ။နဈာန ပြီး၏။

နမဂ္ဂ

နမဂ္ဂ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ "အဗျာကတံ။ပ။ နမဂ္ဂပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာ ဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ အဟေတုက

ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကေ႑ံ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ ကဋတ္တာစရူပံ။ ကေ႑ံ မဟာဘူတံ။ပ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ။ ဥပါဒါရူပံ။ ဗာဟိရံ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ အသညသတ္တာနံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ'' (ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** နဟေတုကအတွင်းကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်လည်း အတူတူပင်)။ ။နမဂ္ဂပစ္စယာ ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏ အရကား** မဂ္ဂပစ္စည်းမှ တပါးသော အာရမ္မဏ, သဟဇာတ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ နမဂ္ဂ ပြီး၏။

နသမ္ပယုတ္တ စသည်

နသမ္ပယုတ္တဝိဘင်း၌ ငါးချက်လုံး နာရမ္မဏအတိုင်းကောက်လေ။ အတူတူပင်။ ။နဝိပ္ပယုတ္တ၌ ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ ဤနှစ်ပုဒ်သည် နပုရေဇာတအတိုင်း ဝိဘင်း, အကောက်တူ၏။ ။''အဗျာကတံ။ပ။ အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ကေ႑ံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေခန္ဓာ။ ဗာဟိရံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ။ အသညသတ္တာနံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ''။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပကြိယာလေးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းမှ တပါးဟေတု, အာရမ္မဏ, အဓိပတိ စသော ပစ္စည်းတရားတို့၏ ယထာရဟသတ္တိ ရ၏။ ။(ရုပ်သက်သက်၌ ဗာဟိရရုပ် စသည်ကို ကောက်မြဲ)။ ။နဝိပ္ပယုတ္တ ပြီး၏။ ။(နောနတ္ထိ, နောဝိဂတလည်း နာရမ္မဏနှင့် တူပြီ)။

ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

ပဋိစ္စဝါရ

ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနဟေတု

ပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ သညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ နယသို့လိုက်၍ငင်း၊ ဝါရသို့လိုက်၍ငင်း၊ တိက်ပုဒ်၏အရသို့လိုက်၍ငင်း၊ကံ,ကတ္တား နေဟန်သို့ လိုက်၍ငင်း "**န ဟေတုယာ ဒွေ**"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နဟေတုယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကိုကြဉ်၍ တပါးသောပစ္စည်း၌။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ အဖြေတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ, အဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။ စေ။ စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ပိဓိဝိဘင်းကို "အကုသလံ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ဤကဲ့သို့ချည်း ဝိဘင်း ထုတ်၍ ဟောလေ။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ကောက်မြဲ။ ။ဝိဘင်း ထုတ်၍ဟောမြဲ)။ ။

နာရမ္မဏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "**နာရမ္မဏေ ပဉ္စ**"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ပဉ္စဟူသော်ကား "ကုသလေန အဗျာကတံ, အကုသလေန အဗျာကတံ, အဗျာကတေန အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ, အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း ဟောမြဲ ဟောလေ)။

နာဓိပတိ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "**နာဓိပတိ**

ယာ နဝ”ဟု သချ်ာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား“ကုသလေန ကုသလံ,။ပ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ, အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ”ဟူသည်တည်း။ ။(ဝိဘင်္ဂဝါရအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်။ ။ နာနန္တရသုဒ္ဓ၊ န သမနန္တရ သုဒ္ဓကို နာရမ္မဏ သုဒ္ဓအတိုင်းဆိုလေ)။ ။

နအညမညသုဒ္ဓ၌ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရဥပါဒါ၊ အာဟာရဇဥပါဒါ၊ ဥတုဇဥပါဒါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ **“နအညမညေ ပဉ္စ”**။ ၏။ ပဉ္စဟူသော်ကား “ကုသလေန အဗျာကတံ။ပ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာ ကတံ” ဟူသည်တည်း။ ။(ဝိဘင်္ဂဝါရအတိုင်းကောက်။ ။ဝိဘင်းကိုလည်း ရွတ်လေ။ ။**နဥပနိဿယသုဒ္ဓ**လည်း နာရမ္မဏနှင့် တူ၏)။ ။

နပုရေဇာတ သုဒ္ဓ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘ မူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဋိဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နပုရေ ဇာတ။၏။ ထို့ကြောင့် **“နပုရေဇာတေ သတ္တ”**။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ဝိဘင်း ရွတ်မြဲရွတ်)။ ။

နပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နပစ္ဆာဇာတ။ပ။၏။ **“နပစ္ဆာဇာ တေ နဝ”**ဟု သချ်ာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား “ကုသလေန ကုသလံ,။ပ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ” ဟူသည်တည်း။ ။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။

[ဤပစ္စနိက်၌ န ဟေတု စသည်၌ န,သည် အညအနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် နပစ္ဆာဇာတ၌ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းမှတပါး နှစ်ဆဲ့သုံးပစ္စည်း ကို ယူရမည်]။ ။

နာသေဝနသုဒ္ဓ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ ပဋ္ဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ

လေးပါး၊စိတ္တဇရုပ်၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ဗာဟိရရုပ်၊အာဟာရဇရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ **"နာသေဝနေ နဝ"**။ ၏။ ။နဝဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ"။ပ။ အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း ရွတ်မြဲရွတ်လေ)။

နကမ္မသုဒ္ဓ၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်။ပ။ **"နကမ္မေ တီဏိ"**။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။နဝိပါက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ **"နဝိပါကေ နဝ"**ဟု။၏။ ။ နဝဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ" အစရှိသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။နအာဟာရသုဒ္ဓ၌ ဗာဟိရရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ **"နအာဟာရေ ဧကံ"**။၏။ ။ဧကံဟူသော်ကား "အဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဟူသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။ ။နဣန္ဒြိယသုဒ္ဓ၌ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ပ။ **"နဣန္ဒြိယေ ဧကံ"**။၏။ ။ဧကံ ဟူသော်ကား "အဗျာကတေန အဗျာကတံ"ဟူသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

နဈာနသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ **"နဈာနေ ဧကံ"**။၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။နမဂ္ဂသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ **"နမဂ္ဂေ ဧကံ"**။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ။ ။နသမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓသည် နာရမ္မဏသုဒ္ဓနှင့်တူ၏)။ ။နဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ပ။ **"နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"**။၏။ ။(နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊ ဤနှစ်ပါးသည် နာရမ္မဏနှင့်တူ၏)။ ။**သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ပြီး၏**။

ပဋိစ္စဝါရ

ပစ္စနိက ဒုကသင်္ချာဝါရ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ၌ တံသော်လည်း နဟေတုဒုကာဒိ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် နဟေတုဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုနဟေတုဒုကာဒိ၌ တံသော်လည်း ဒုက တိက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုက၌ တံသော်လည်း နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကအစရှိသောအားဖြင့်တဆဲ့ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုမူ နာရမ္မဏ ဒုကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

နဟေတု နအာရမ္မဏ

ထိုနဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွင်း၌ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဥ္စ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။မောဟမူဒွေး၌မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် နာရမ္မဏပစ္စည်းတွင်း၌ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း, နာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ"။၏။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သောတရား မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကံ"။၏။

[အနုလုံကတွန်းသည် အတိုင်း အထူးမတွန်းရပြီ။ ။အနုလုံမှာ ပစ္စနိယာနုလောမကို စ၍တွန်းသည်။ပစ္စနိက်မှာ အနုလောမ ပစ္စနိက်ကို စ၍တွန်းသည်။ အနုလောမပစ္စနိက်မှာ ပစ္စနိက်ကို စ၍တွန်းသည်။ ပစ္စနိယာနုလောမမှာ အနုလုံကိုစ၍တွန်းသည်။ ဤသည်လျှင် အထူးတည်း]။

နဟေတု နာဓိပတိ

နဟေတုမူ နာဓိပတိ ဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ နဝ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ" အစချည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နာဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ နဝ"။၏။ ။မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နာဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န။၏။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌"နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ"ဟု။၏။ ။(နာနန္တရ, နသမနန္တရ ဒုကသည် နာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

နဟေတု နအညမည

နအညမညဒုက၌ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နအညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ပဉ္စ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ဗာဟိရမဟာဘုတ်၊ အာဟာရဇမဟာဘုတ်၊ ဥတုဇမဟာဘုတ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု

ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နအညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော ကြောင့် နအညမညပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာ နုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ ဒွေ"ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန် ၏။ ။မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်ယော အလုံးစုံသော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယ ဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းမှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နအညမည ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။ ။နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဉပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဉပါဒါ၊ ဗာဟိရဉပါဒါ အာဟာရဇဉပါဒါ၊ ဥတုဇဉပါဒါ၊ အသညသတ်ကမ္မဇဉပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဉပါဒါရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နအညမညပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ဧကံ"။၏။ ။ (နဉပနိဿယဒုကသည် နာရမ္မဏဒုကနှင့် တူ၏)။

နဟေတု နပုရေဇာတ

နပုရေဇာတဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ, သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နပုရေဇာတ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"ဟု။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နပုရေဇာတပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေ တုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဒွေ"ဟု။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ,အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နပုရေဇာတပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။

ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤ တရားတို့သည် နဟေတု, နပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။

နဟေတု နပစ္ဆာဇာတ

နပစ္ဆာဇာတဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ"။၏။ ။ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။နဟေတု, နပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတု,နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ဒွေ"....ဟု သင်္ချာ။၏။ ။

နဟေတု နာသေဝန

နာသေဝနဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာပဌမဇော။ သဟိတ်ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊နဟေတုတွန်း။ ။အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ နဝ"။ ၏။ မောဟမူ ဒုတိယာဒိဇော၌ ရှိသော မောဟ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော။ နာသေဝနတွန်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ,မဟာကုသိုလ်,မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ နှစ်ပါးလွတ်။ အနုလုံ၌ "တီဏိ"။၏။ ။မောဟမူ ပဌမဇော၌ရှိသောမောဟ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇ

ရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ"။ ၏။ ။

နဟေတု နကမ္မ

နဟေတုမူ နကမ္မ၌ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,သဟိတ်ကြိယာ စေတနာ။ နဟေတုတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "တိဏိ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ နကမ္မတွန်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ"။၏။ ။ မောဟမူဒွေး၌မောဟ။ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သောသဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အလွတ်။အနုလုံ၌။နဝ။၏။ ။အဟိတ်ကြိယာစေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်။အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိက်၌။ ကော်။ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

[ဤပစ္စနိက်၌ ပစ္စည်းတွန်းသည် အနုလုံကတွန်းသည်နှင့်အတူပင်။ ။အနုလောမပစ္စနိက်ကိုစ၍တွန်း။မရလျှင်မရသည်အလျောက်ဆို။ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပစ္စနိယာနုလောမကိုတွန်း။ ။သုံးကြိမ်မြောက် အနုလုံကို အလွတ်ဆို။ ။လေးကြိမ်မြောက် ပစ္စနိက်။ ဤသည်လျှင်အနုလုံနှင့်အထူးတည်း။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ နောက်နောက်သော ဒုက အစရှိသည်တို့ကို တွန်းလေ]။ ။

နဟေတု နဝိပါက စသည်

"နဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ ဒွေ"။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ အဟိတ်ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နဝိပါက ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်၏။ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ ဒွေ"။၏။
"နဟေတုပစ္စယာ နအာဟာရေ ကော်"။၏။။ဗာဟိရရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ကော်။၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ကော်"။၏။ ။ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ကော်။၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ နဈာနေ ကော်"။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ကော်။၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ကော်"။အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။

ပဝတ္တကမ္မဇရုပ်။ ကော်။၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ"။ (နာရမ္မဏ အတိုင်း)။ ။"နဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ"။ ။အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ "ဒွေ"။၏။ "နောနတ္ထိယာ ကော်, နောဝိဂတေ ကော်"။(နာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်)။

ပစ္စနီက
တိကာဒိသင်္ချာဝါရ

နဟေတုပစ္စယာ, နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ကော်၊ (ဒုကအတိုင်း။ နောဝိဂတေ တိုင်အောင် ဒုကအတိုင်းပင်)။ ။နဟေတုပစ္စယာ။ နာရမ္မဏ,နာဓိပတိ နာနန္တရ, နသမနန္တရ, နအညမညပစ္စယာ နဥပနိဿယေ ကော်။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ။ ဗာဟိရဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ။ ပဝတ္တကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။၏။ ။(နပုရေဇာတ။ နပစ္ဆာဇာတ။ နာသေဝနတိုင်အောင် တူ၏။)

နအညမည တိုင်အောင်တည်၍ နကမ္မထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ ကော်။၏။ ။နဝိပါကထည့်ရာ၌ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော အဟိတ်ကြိယာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇဥပါဒါ။ဗာဟိရဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။၏။ ။နအာဟာရထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ကော်။၏။ ။နဣန္ဒြိယထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ အာဟာရဇ ဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ။ ကော်။၏။ ။နဈာနထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ကော်။၏။ ။နမဂ္ဂ, နသမ္ပယုတ္တထည့်ရာ၌ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ။ ဗာဟိရ။ အာဟာရဇ။ဥတုဇ။ အသညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။ကော်။ ၏။ နဝိပ္ပယုတ္တထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရ

ဥပါဒါ။ အာဟာရဇ။ ဥတုဇ။ အသညသတ်ကမ္မဇ။ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။ ကော်။၏။ ။နောနတ္ထိ နောဝိဂတ ထည့်ရာ၌ နသမ္ပယုတ္တ ထည့်သည်နှင့် တူ၏။ နကမ္မတိုင်အောင်တည်၍, နအာဟာရထည့်ရာ၌, မဟာဘုတ်မှ, ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။နဣန္ဒြိယထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ ကော်။၏။ ။ နဈာန, နမဂ္ဂ, နသမ္ပယုတ္တ, နဝိပ္ပယုတ္တထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။နောနတ္ထိ, နောဝိဂတထည့်ရာ၌ အတူ။ ။နအာဟာရ တိုင်အောင်တည်၍ နဣန္ဒြိယ ထည့်ရာ၌ မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။နောဝိဂတတိုင်အောင် ထည့်ရာ၌လည်း ဤ အတူ။ ။နဟေတုကစ၍ နောနတ္ထိတိုင်အောင်တည်၍ နောဝိဂတ ထည့်ရာ၌လည်း မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ ဤတရားကိုပင် ရသည်။ ကော်။

နအာရမ္မဏမူ

"နအာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာ ဒွေ"။ န ဟေတုမူအတိုင်း။ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ။ နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်။ ပဉ္စ။၏။ ။နာနန္တရ, နသမနန္တရ၌ နာရမ္မဏသုဒ္ဓအတိုင်း။ နအညမညေ ပဉ္စ။ နအညမညသုဒ္ဓအတိုင်း။ နဥပနိဿယ, နပုရေဇာတ, နပစ္ဆာဇာတ, နာသေဝန။ နာရမ္မဏသုဒ္ဓအတိုင်း။ နကမ္မေ ကော်။ နကမ္မသုဒ္ဓအတိုင်း။ နဝိပါကေ ပဉ္စ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ နအာဟာရေ ကော်။ သုဒ္ဓအတိုင်း။ နဈာနေ ကော်။ ဗာဟိရ ရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။နမဂ္ဂေ ကော်။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။နသမ္ပယုတ္တ၌ သုဒ္ဓအတိုင်း။ နဝိပ္ပယုတ္တ၌ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတ။ သုဒ္ဓအတိုင်း။ တိက အစရှိသည်တို့၌ နဟေတုတိက အစရှိသည်နှင့် မထူးပြီ။ ။နာဓိပတိဒုကာဒိ, နာနန္တရဒုကာဒိ အစရှိသည်တို့၌လည်း အနုလုံပစ္စည်းတွန်းကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ။

ပစ္စည်းပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဋိစ္စဝါရ

အနုလောမပစ္စနိက ဒုကသင်္ချာဝါရ

ပစ္စည်းပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်းအနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမပစ္စနိက်၌ တုံသော်လည်း

ဟေတုဒုကာဒိ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ (ပဉ္စဝာရတကို မရသောကြောင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး)။ ။ထို....တွင် ဟေတုဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ လည်း ဒုက, တိက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး။ ထို....တွင် ဒုကကို။ ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက အစ ရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့ငါးပါး။ ထို....တွင် ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟေတု နအာရမ္မဏ

ဟောဟန်ကား "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဋ္ဌ" ဟူသည်တည်း။ ထို ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက၌ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရ ရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ကေ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နာရမ္မဏ ပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တိဏိ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"။ ၏။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဤ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဋ္ဌ"။ ဟု။ ၏။ ။(ဤအနု လောမပစ္စနိက်၌ ပစ္စနိက်ကို စ၍ တွန်း။ ပစ္စနီယာနုလောမ အလွတ်)။

ဟေတု နာဓိပတိ

"ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ နဝ" ဟူသည်တည်း။ ထိုနာဓိပတိဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န။ပ။ ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ"။ ၏။ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နာဓိပတိပစ္စည်း၏

ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နာဓိပတိပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ နဝ"....၏။ ဟေတု, နာဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွိဒသ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည်။ ဟေတု, နာဓိပတိ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ နဝ"။ ၏။ ။(နာနန္တရေ ပဥ္စ။ နသမနန္တရေ ပဥ္စ။ နာရမ္မဏအတိုင်း)။

ဟေတု နအညမည

"ဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ပဉ္စ"။ ။န အညမည ဒုက၌ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ။ ဗာဟိရဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ဤတရားတို့သည် န အညမည ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတု ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ န အညမညေ ဧက"....၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ န အညမည ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် န အညမည ပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်း ချင်းမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာ ဘုတ်။ ဗာဟိရ။ အာဟာရဇ။ ဥတုဇ။ အသညသတ်ကမ္မဇ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ မဟာ ဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, န အညမညပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ ဒွေ"။၏။ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇ

ဥပါဒါ၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုနအညမည ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ပဉ္စ"။ ၏။ ။(န နိဿယ မရ။ ။န ဥပနိဿယ လည်း နာရမ္မဏအတိုင်း)။

ဟေတု နပုရေဇာတ

"ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"။ ။နပုရေဇာတဒုကာ၌ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်။ဤတရားတို့သည် နပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ဟေတု ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွင်၌ စင်ကုန်၏။ ထို့ ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အရူပဝိပါက်လေးခုကြည်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ သာဖြစ်၍ နပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် နပုရေဇာတ ပစ္စည်းတွင်၌ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာ တေ တီဏိ"။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ဤတရားတို့သည် ဟေတု,နပုရေဇာတပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်ကုန်။ထို့ကြောင့်ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌မောဟကြည် သောလောဘမူ။ မောဟမူ။ မဟာကုသိုလ်။မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်။အရူပ ကြိယာ။ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ဤတရားတို့သည် ဟေတု,နပုရေ ဇာတပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နပစ္ဆာဇာတ

"ဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ"။ ။နပစ္ဆာဇာတဒုကာ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ အသည သတ် ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏

ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့်အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ဟေတု, နပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ"အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ"။ ၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အနုလောမပစ္စနိက်ကို အကုန်တွန်းလေ)။

ဟေတု နာသေဝန စသည်

"ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ နဝ"။ ။နာသေဝနဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာပဉ္စမဇော။ သဟိဘ်ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ "ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ နဝ"။၏။ ။"ဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ တီဏိ"။ ။နကမ္မဒုက၌ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,သဟိတ်ကြိယာ စေတနာ။ "ဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ တဏိ"။၏။ ။"ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ နဝ။ ။ နဝိပါက ဒုက၌မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ် ကြိယာပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ နဝ"။ ။(နသမ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ နာရမ္မဏ အတိုင်း)။ ။"ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု။ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်။ အရူပကြိယာ။ အသက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဤတရားတို့သည် "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

[နောနတ္ထိ,နောဝိဂတ။နာရမ္မဏအတိုင်း။ ။တဆဲ့ငါးပစ္စည်းသာရသည်။ ။သဟဇာတ၊နိဿယ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ။ ဤရှစ်ပစ္စည်းတို့ကို ဟေတုမူတည်၌ မရအပ်ကုန်]။

အနုလောမပစ္စနီက
တိကာဒိသမ်ျဒဂါ

"ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တီဏိ"။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ်၊ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တီဏိ"။၏။ ။"ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ။အရကား အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ **နာမက္ခန္ဓာ** လေးပါး။ "နပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။

"နပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ တီဏိ။ ၏။ ။နာသေဝနေ တီဏိ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော။ သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ တီဏိ။ ၏။ ။နကမ္မေ တီဏိ။ ။အရကား ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ကြိယာ စေတနာ။ တီဏိ။ ၏။ ။နဝိပါကေ တီဏိ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ တီဏိ။ ၏။ ။နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ ။အရကား အရူပဝိပါက် လေးခု။ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တီဏိ။ ၏။

[အာရမ္မဏသို့ လိုက်၍ နာမက္ခန္ဓာသာ ရသောကြောင့် တီဏိသာ ထွက်သည်။ ဟေတု, အာရမ္မဏတည်ရာ၌ အဓိပတိ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ။ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ ဝိပ္ပယုတ္တ။ဤ ခုနစ်ပစ္စည်းကို ရအပ်၏။ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့ကို မရအပ်]။

ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တီဏိ။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ။ ကေန်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ။ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တီဏိ။ ၏။ ။နပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ ။အရကား အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော

သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ တီကာ။ ၏။ ။နာသေဝနေ တီကာ။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တီကာ။ ၏။ ။နကမ္မေ တီကာ။ ။အရကား သာဓိပတိ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ကြိယာ စေတနာ။ တီကာ။ ၏။ ။နဝိပါကေ တီကာ။ ။အရကား အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ တီကာ။ ၏။

[နဝိပ္ပယုတ္တေ တီကာ။ နပုရေဇာတအတိုင်း။ ။ခြောက်ပစ္စည်းကိုသာ ရသည်။ ။ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ အနန္တရ ပစ္စယာ သမနန္တရပစ္စယာ သဟဇာတပစ္စယာ အညမညပစ္စယာ နိဿယ ပစ္စယာ ဥပနိဿယပစ္စယာ တိုင်အောင်တည်၍ နပုရေဇာတ အစရှိ သော ခြောက်ပစ္စည်း ထည့်ရာ၌လည်း စတုက္ကနှင့်အတူတူပင်။ ။ ဟေတု။ပ။ ပုရေဇာတတိုင်အောင်တည်၍ "နပစ္ဆာဇာတေ တီကာ" အစရှိ သော လေးပစ္စည်း ထည့်ရာ၌လည်း စတုက္ကနှင့် အတူတူ]။

ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ဥပနိဿယပစ္စယာ ပုရေဇာတပစ္စယာ နာသေဝနေ တီကာ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဇော။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တီကာ။၏။ ။နကမ္မေ တီကာ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သာဓိပတိ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ။ နကမ္မေ တီကာ။ ၏။

နဝိပါကေ တီကာ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ တီကာ။ ၏။ ။(လေးပစ္စည်းရသည်)။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ အာသေဝနပစ္စယာ နကမ္မေ တီကာ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ ရှိသော စေတနာ။ တီကာ။ ၏။ ။နဝိပါကေ တီကာ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တီကာ။ ၏။ ။(ပစ္ဆာဇာတ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက။ သုံးပစ္စည်းသာ ရသည်)။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ပုရေဇာတ ပစ္စယာ အာသေဝနပစ္စယာ ကမ္မပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ တီကာ။ ။အရကား

ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။စေတနာ ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တိကာ။ ၏။

[နဝိပါကေ တိကာ။ နပစ္ဆာဇာတအတိုင်း။ ။ဟေတု။ပ။ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ အာဟာရ တိုင်အောင်တည်၍ နပစ္ဆာဇာတ, ဝိပါကထည့်။ အတူတူပင်။ ။ဟေတု။ပ။ အဝိဂတတိုင်အောင်တည်။ နပစ္ဆာဇာတေ တိကာ။ နဝိပါကေ တိကာ။ကမ္မ တိုင်အောင် တည်သည်နှင့် အတူတူပင်။ ။ အာသေဝနကိုချ၍ ဝိပါကထည့်၍ တည်ရာ၏]။

ဟေတု၊ဒွေယာ။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ ကမ္မပစ္စယာ ဝိပါကပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ကာ။ နာသေဝနေ ကာ။ ။အရကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု။ နာမက္ခန္ဓာ။ ကာ။ ၏။ ။ ဟေတု။ပ။ အဝိဂတပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ကာ။ နာသေဝနေ ကာ။ ။တရားကိုယ် အရ အတူတူ။ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခုပင်။ ။ (အာရမ္မဏမူ၊ အဓိပတိမူအစရှိသည်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ အနုလုံပစ္စည်း တွန်းကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ)။

ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်းစ္စဝါရ

ပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကသင်္ချာဝါရ

ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်းပစ္စနီယာနုလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း နဟေတု ဒုကာဒိ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ။

[သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤလေးပစ္စည်းတို့ကို ပစ္စနီယာနုလောမ၌ မရသောကြောင့် နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း]။ ထိုနှစ်ဆယ်တို့တွင် နဟေတု ဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုက၊ တိက၊ စတုက္ကအစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို ဒုက၌ တုံသော်လည်း နဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုကအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊

နဟေတု အာရမ္မဏ

ဟောဟန်ကား "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"ဟူသည်တည်း။ ။နဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ"။၏။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိဘ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကံ" ဟု။၏။ ။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤဘရားတို့သည် နဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ" ဟု။၏။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤဘရားတို့သည် နဟေတု အာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ဤပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"။၏။ (နဟေတုမူ အဓိပတိ မရ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အာရမ္မဏနှင့် တူပြီ)။

နဟေတု သဟဇာတ

နဟေတုမူ သဟဇာတ ဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။၏။ ။

နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ သဟဇာတ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့်ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နသဟဇာတေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ နဟေတု, သဟဇာတပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌"ဟေတုပစ္စယာ နသဟဇာတေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။

အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, သဟဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။ (ဤဝါရ၌ အနုလုံကိုတည်၍တွန်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက်ကို အလွတ်ဆို။ ။ ရလျှင် ရလျောက်။ မရလျှင် မရလျောက်ကိုဆို)။

နဟေတု အညမည

နဟေတုမူ အညမည ဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် အညမညပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတု ပစ္စည်းတွန်း၍ ငင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။ ၏။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ၊ ဗာဟိရ ဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါ။ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ။ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အညမည ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အညမည ပစ္စည်းတွန်း၍ ငင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ဧကံ"။ ၏။ ။နမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော သဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု,အညမညပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ န အညမညေ ပဥ္စ"။၏။ ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဗာဟိရမဟာဘုတ်။ အာဟာရဇ။ ဥတုဇ။ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု,အညမညပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ ဒွေ"ဟု။၏။ ။(နိဿယလည်း သဟဇာတနှင့်တူ၏။ ဥပနိဿယလည်း အာရမ္မဏနှင့် တူ၏)။

နဟေတုပုရေဇာတ

နဟေတုမူ ပုရေဇာတဒုကဌ်၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ပုရေဇာတပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော လောဘမူ။ မောဟမူ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်။ အရူပကြိယာ။ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတု ပုရေဇာတပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။

နဟေတု အာသေဝန

နဟေတုမူအာသေဝနဒုကဌ် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ။ မဂ်လေးခု။နာမက္ခန္ဓာ။ ဤတရားတို့သည် အာသေဝနပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတု ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"။ ၏။ ။မောဟမူ ပဌမဇော၌ရှိသော မောဟ။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ အာသေဝန ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ သဟိတ်ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု,အာသေဝနပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မမဖြစ်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌"ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ နဝ"။၏။ ။မောဟမူ ဒုတိယာဒိဇော၌ ရှိသော မောဟ။ ဟာသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု,အာသေဝန ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ"။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုက, တိက, စတုက္က စသည်တို့၌ ရသင့်သည်အားလျော်စွာ အနုလုံက တွန်းသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ တွန်းလေ။ ။အရကိုသာ ဆိုပေအံ့)။

နဟေတု ကမ္မစသည်

နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ။ ။အရကား မောမူဒွေး၌ မောဟ, ကြိယာစေတနာကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဒွေ။၏။ ။"နဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။ ။အရကား အဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဧကံ။၏။ ။(အနုလုံက ရှေးဦးစွာ တွန်းသည့်တရားများပင်။ အထူးမရှိပြီ)။ "အာဟာရေ ဒွေ။ ဣန္ဒြိယေ ဒွေ။ စျာနေ ဒွေ။မဂ္ဂေ ဧကံ။ ။**မော**ဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ဧကံ။ သမ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ အတ္ထိယာ ဒွေ။ နတ္ထိယာ ဒွေ။ ဝိဂတေ ဒွေ။ အဝိဂတေ ဒွေ"။

ပစ္စနီယာနုလောမ
တိကာဒိသဉ္စ္ဆဝါရ

"နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ သဟဇာတေ ဧကံ"။ ။အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ပ။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဧကံ။ ၏။

"နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အညမညေ ဧကံ"။ ။အရကား အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာမှထောက်သော ဟဒယဝတ္ထု။ အချင်းချင်းမှထောက်သော အဟိတ် **စိ**တ္တဇမဟာဘုတ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ပ။ အသညသတ် ကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ်။ ဧကံ။၏။ ။နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နိဿယေ ဧကံ။ (သဟဇာတနှင့်အတူ)။ ။ကမ္မေ ဧကံ။

အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ကော်။ ။ဝိပါကေ ကော်။ ။ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ကော်။၏။ ။အာဟာရေ ကော်။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိဘ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။ဣန္ဒြိယေ ကော်။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ကော်။၏။ ။ဈာနေ ကော်။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။အဟိဘ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ကော်။၏။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်။ အတ္ထိယာ ကော်။ အဝိဂတေ ကော်။ (သဟဇာတနှင့်အတူ။ ။နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ နသမနန္တရဘိုင်အောင် တည်လည်း မထုးပြီ)။

"နဟေတုပစ္စယာ, နာရမ္မဏပစ္စယာ, နာဓိပတိပစ္စယာ, နာနန္တရပစ္စယာ, နသမနန္တရပစ္စယာ, နအညမညပစ္စယာ, သဟဇာတေ ကော်"။ ။အရကား နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။နဟေတု။ပ။ နအညမညပစ္စယာ နိဿယေ ကော်။ (သဟဇာတအတိုင်း)။ ။ကမ္မေ ကော်။ နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ။ အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။ကော်။ ၏။ ။နဟေတု။ပ။ နအညမညပစ္စယာ ဝိပါကေ ကော်။ ။အရကား နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဝိပါက်ပြုအပ်သော အဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။

နဟေတု။ပ။ နအညမညပစ္စယာ အာဟာရေ ကော်။ ။အရကား နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ။ အာဟာရဇဥပါဒါ။ ကော်။ ၏။ ။ဣန္ဒြိယေ ကော်။ ။အရကား နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါ။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော အသညသတ် ကမ္မဇဥပါဒါ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။

ဈာနေ ကော်။ ။အရကား နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ်။ ကော်။ ၏။ ။

ဝိပ္ပယုတ္တေ ကေ၊ (ဈာနနှင့်အတူ) အတ္ထိယာ ကေ၊ အဝိဂတေ ကေ။ (သဟဇာတ အတိုင်း)။ ။သဗ္ဗတ္ထ ကေ။ ။သဗ္ဗတ္ထ၊ ၃။ ကေ၊ တခုသော ခန္ဓာဝါရရှိ၏။ ။(နဟေတု။ပ။ န အညမည။ န ဥပနိဿယ။ န ပုရေဇာတ။ န ပစ္ဆာဇာတ။ နာသေဝန တိုင်အောင် တည်လည်း န အညမညတိုင်အောင် တည်သည်နှင့် အတူတူပင်)။ ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နပုရေဇာတပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နာသေဝန ပစ္စယာ နကမ္မပစ္စယာ သဟဇာတေ ကေ"။ ။အရကား မဟာဘုတ်မှထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ အာဟာရဇ ဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ ကေ။၏။ ။(နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတလည်း သဟဇာတအတိုင်း)။ ။အာဟာရေ ကေ။ ။အရကား မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော အာဟာရဇ ဥပါဒါရုပ်။ ကေ။ ၏။ ။(ကမ္မတိုင် အောင် တည်သော် ဤပစ္စည်းကို ရသည်။ ။ထို့ကြောင့် ပေါတ္ထကာရုဠ္ဌ ဆရာ မြက်ကိုသည် "နကမ္မ ဂဏိတေ ပဉ္စ ပဉ္ဇာ ဟောန္တိ" ဟု ဆိုတော်မူကုန်၏)။

"နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ နဝိပါကပစ္စယာ နအာဟာရပစ္စယာ သဟဇာတေ ကေ။ နိဿယေ ကေ။ အတ္ထိယာ ကေ။ အဝိဂတေ ကေ"။ ။အရကား မဟာဘုတ်မှ ထောက်သော ဗာဟိရဥပါဒါ။ ဥတုဇဥပါဒါရုပ်။ ကေ။ ၏။ ။နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နအာဟာရပစ္စယာ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ နဈာနပစ္စယာ နမဂ္ဂပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ နောနတ္ထိပစ္စယာ နောဝိဂတ ပစ္စယာ သဟဇာတေ ကေ။ နိဿယေ ကေ။ အတ္ထိယာ ကေ၊ အဝိဂတေ ကေ။ (အတူတူပင်)။ ။(နဟေတုဒုကာဒိ ပြီး၏)။ ။"နာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ ပဉ္စ"။ ။အရကား သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ပဉ္စ။၏။ ။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ ပဉ္စ"။ ။အရကား သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ပဉ္စ။ ၏။ ။နာရမ္မဏပစ္စယာ သဟဇာတေ ပဉ္စ။ ။အရကား စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ် အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်၊ ပဉ္စ။၏။ ။(အနုလုံ ပစ္စည်းတွန်း၏ ပစ္စနီယာနုလောမ အတိုင်း နှလုံးသွင်း၍ ဒုက, တိက အစရှိသည်ကို ဟောလေ)။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ နဝ"။၏။ ။အာရမ္မဏေ တိဏိ။ပ။ အဝိဂတေ နဝ။ ။(အနုလုံ သုဒ္ဓသင်္ချာအတိုင်းထွက်။ အရမှာ ပစ္စည်းတွန်း ပစ္စနီယာနုလောမ အတိုင်း ပင်။ ။တိက, စတုက္က အစရှိသည်တို့လည်း နဟေတုဒုကာဒိနှင့် တူပြီ။ ။ နာနန္တရ' နသမနန္တရ အစရှိသော ဒုကာဒိ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း အနုလုံ ပစ္စည်းတွန်း၍ ရသင့်သည့်အလျောက် နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ)။ ။ပစ္စည်း ပစ္စနီယာနုလောမ ပြီး၏။

ပဋိစ္စဝါရ ပြီး၏။

သဟဇာတဝါရ

အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ

ပဋိစ္စဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟဇာတဝါရကို ဟောဘော်မူ၏။ ထိုသဟဇာတဝါရ၌ တုံသော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ၊ ပစ္စည်းပစ္စနိက်၊ ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်၊ ပစ္စည်းပစ္စနိယာနုလောမအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ **ထို**....တွင် ပစ္စည်းအနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒါဝသာန၌ တုံသော်လည်း ဝိဓိ အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား “ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ” ဟူသည်တည်း။ ။ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** “ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ သဟဇာတာ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ သဟဇာတော ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ သဟဇာတာ ဒွေခန္ဓာ” ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ပဋိစ္စ-ပဋိဂန္တွာ၊ တကွဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော တူသောအဖြစ်ဖြင့် ရောက်၍။ တေန၊ ထိုကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်။ သဟဇာတော၊ တကွဖြစ်သော။ ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဧကံ၊ သော။ ခန္ဓံ၊ ခန္ဓာကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ ထိုကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။ ဧကော၊ သော။ ခန္ဓော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ ထိုကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။[ကုသိုလ် ကေဝီသ။ စေ။ အဌတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏ သော်လည်းဆို။ ။ **ဟိတ်ပါဌ် ကောက်မြဲ**]။ ။အဗျာကတပဒါဝသာနဌ် ကုသလေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ ထို ကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။ (ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန။ ။အကုသလပဒ သုံးချက် နည်းတူယော ဇနာလေ)။ ။အဗျာကတပဒဌ် ကေ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ ထိုမဟာဘုတ်နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ မဟာဘူတေ၊ မဟာ ဘုတ်တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေဟိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်ငှင်း။ ကဋတ္တာရူပံ၊ ငှင်း။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

[ဤသဟဇာတဝါရသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် အရသဘော အတူတူပင်။ ထိုသို့ အတူတူဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူပြန်သနည်း ဟူမူ ကား အချင်းချင်း အနက်ကိုမှတ်အံ့သောငှါ ဟောတော်မူသည်။

အဘယ်သို့ မှတ်သနည်း ဟူမူကား "စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" အစရှိသည်တို့၌ စွဲ၍ပင်ဖြစ်သော်လည်း သဟဇာတမဖြစ်။ ဥပါဒါရုပ် သည် ဘူတရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော်လည်း ဘူတရုပ်အား သဟဇာတ ပစ္စည်းမဖြစ်။ ထိုသို့ မဖြစ်သောကြောင့် ပဋိစ္စဝါရဖြင့် သဟဇာတပစ္စည်း အဖြစ်ကို၊ သဟဇာတဝါရဖြင့်လည်း ပဋိစ္စဟူ၍ ဆိုအပ်သော သဟဇာတ ပစ္စည်းအဖြစ်ကို မှတ်အံ့သောငှါ ဤနှစ်ပါးသောဝါရ တို့ကို ဟောတော်မူ အပ်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် အဌကထာ(၄၂၆)၌ "ပဋိစ္စတ္ထံနာမ သဟ ဇာတတ္ထံ။ သဟဇာတတ္ထံနာမ ပဋိစ္စတ္ထန္တိ ဣဒံ ဥဘိန္နမ္ပိ ဧတေသံ ဝါရာနံ အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော ဟိ ဧတေ ဒွေပိ နိန္နာနာကရဏာ။ ဗေ်ဉ္ဇနေပိ အညမညဿ အတ္ထနိယာမနတ္တံ ဝုတ္တာ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစာတိ အာဒီသု ဟိ အသဟဇာတမ္ပိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုစ္စတိ။ သဟဇာတမ္ပိစ ဥပါဒါရူပံ ဘူတရူပဿ ပစ္စယော နဟောတိ။ ဣတိ ပဋိစ္စဝါရေန သဟဇာတပစ္စယဘာဝံ, သဟဇာတ ဝါရေနစ ပဋိစ္စာတိ ဝုတ္တဿ သဟဇာတဘာဝံ နိယာမေတုံ ဥဘောပေတေ ဝုတ္တာ" **ဟု** မိန့်အပ်ပြီ။

တနည်းလည်း ပစ္စနီယျာနုလောမဝိဘင်္ဂ အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အပိစ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာဝိလာသေန နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါပ္ပဘေဒဇာနနဝသေန စာပိ ဧတေ ဥဘောပိ ဝုတ္တာတိ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ။

သဟဇာတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ

အနုလောမ ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ

သဟဇာတဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စယဝါရ၌ တုံသော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ၊ ပစ္စည်းပစ္စနိက်၊ ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်၊ ပစ္စည်းပစ္စနီယာနုလောမ အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ပစ္စည်းအနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ သင်္ချာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ၊ ကုသလာဗျာကတပဒ၊ အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့် ငါးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိဓိ အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား "ကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပစ္စယာ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ ပစ္စယာ ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ ပစ္စယာ ဒွေ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတ္တေန ပစ္စယံ ကတွာ၊ မှီရာဟူသောအနက်ဖြင့် အကြောင်းပြု၍။ ကုသလော၊ သော၊ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကုသလံ၊ သော။ ဧကံ၊ သော။ ခန္ဓံ၊ ကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတ္တေန ပစ္စယံ ကတွာ၊ မှီရာဟူသော အနက်ဖြင့် အကြောင်းပြုကုန်၍။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတ္တေန ပစ္စယံ ကတွာ၊ မှီရာဟူသော အနက်ဖြင့် အကြောင်းပြု၍။ ဧကော၊ သော။ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာသည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတ္တေန ပစ္စယံ ကတွာ၊ မှီရာ ဟူသော အနက်ဖြင့် အကြောင်းပြုကုန်၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ကေဝစနန္တ, ဗဟုဝစနန္တ အလျောက် ယောဇနာလေ)။

ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ ဟေတုပစ္စယာဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ၊ ဤဟိတ် နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရဖြစ်သတည်း။ ။(ပဋိစ္စဝါရက ဟိတ်ပါဌ်ခန္ဓာဝါရ အတူတူပင်။ ။ဤပစ္စယဝါရ, နိဿယဝါရနှစ်ပါးကား သဟဇာတနိဿယ, ပုရေဇာတနိဿယ နှစ်ပါးရကောင်းသည်ကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်)။

"ကုသလံ။ပ။အဗျာကတော။ပ။ရူပံ"။ ။ကုသလေ၊ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊တို့ကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတ္တေန ပစ္စယံ ကတွာ၊ ၍။ ။**ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဟိတ်ပါဌ် ခန္ဓာဝါရကား ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ ။ကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ အကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ ပဋိစ္စဝါရနှင့် မထူးပြီ)။

(အဗျာကတပဒ၌ အဗျာကတပဒါဝသာန၊ ကုသလပဒါဝသာန၊ အကုသလပဒါဝသာန၊ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန၊အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် ငါးပါး။ ။ထို....တွင် အဗျာကတပဒါဝသာန၌ ပဝတ္တိအခါ,ပဋိသန္ဓေအခါ, ရုပ်သက်သက် ပဋိစ္စဝါရက အတိုင်း။ အကောက်, ဟိတ်ပါဌ်, ခန္ဓာဝါရတူပြီ)။ ။ ဝတ္ထုကံ နေရာ၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဉပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့် ကာလ၌ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူ ဉပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ခန္ဓာဝါရတဆဲ့ငါးဝါရ။

ကုသလပဒါဝသာန၌ ကုသလော ဓမ္မော ဟူသော **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဉပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူ ဉပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော

ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အင္ဂတိံသ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အကုသလပဒါဝသာန၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန၌ "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကုသလာ ခန္ဓာ။ မဟာဘူတေ ပစ္စယာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ဝတ္ထုံ၊ဟဒယဝတ္ထုကို။ပစ္စယာ-နိဿယတွေ့န ပစ္စယံ ကတွာ၊ ၍။ ။မဟာဘူတေ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတွေ့န ပစ္စ ယံကတွာ၊ ၍။ ။**ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အင္ဂတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္န အခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ် သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

ကုသလာဗျာကတပဒ ကုသလပဒါဝသာန၌ "ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓဉ္စ ဝတ္ထုံ စ ပစ္စယာ တယော ခန္ဓာ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။ကုသလော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အင္ဂတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ

နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတနာစေ။ အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(အဗျာကတပဒါဝသာနဋ္ဌ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း ကောက်)။

ကုသလာဗျာကတ ပဒါဝသာနဋ္ဌ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ ကုသိုလ်စေတနာစေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို ဘဟဇာ တနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတနာစေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။

အကုသလာဗျာကတပဒ အကုသလပဒါဝသာနဋ္ဌ အကုသလော **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိ စိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(အဗျာကတပဒါဝသာနဋ္ဌ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း)။ ။

အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနဋ္ဌ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် သော စေတသိက် သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ် သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ အဗျာကတပဒ၌ ငါးချက်။ ကုသလာဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်။ အကုသလာဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်။ ပေါင်း သတ္တရသ တဆဲ့ခုနစ်ချက်)။ ။ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။ ။

အာရမ္မဏဝိဘင်္ဂဝါရ

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တိုသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ၊ ကုသလာဗျာကတပဒ၊ အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ကုသလပဒါဝသာနအားဖြင့် တပါးသာတည်း။ ။(ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကောက်လေ)။ ။အကုသလပဒလည်း အကုသလပဒါဝသာနအားဖြင့် တပါး သာတည်း။ (ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း)။ ။အဗျာကတပဒ၌ အဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ ကုသလပဒါဝသာန၊အကုသလပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် အဗျာကတပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တိုသော်လည်း ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ဝတ္ထုကံ နေရာအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် (ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေကို ပဋိစ္စအတိုင်း ဟောလေ။ ကောက်လေ)။ ။ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ "စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သောတာယတနံ ပစ္စယာ သောတဝိညာဏံ၊ ဃာနာယတနံ ပစ္စယာ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဇိဝှါယတနံ ပစ္စယာ ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ ကာယာယတနံ ပစ္စယာ ကာယဝိညာဏံ၊ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။စက္ခာယတနံ၊ကို။ ပစ္စယာ-နိဿယတ္တေန ပစ္စယံ ကတွာ၊ မှီရာဟူသော အနက်ဖြင့် အကြောင်းပြု၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု၊ အစိတ် အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော သောတဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော သောတဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ။ (ဃာနအစရှိသည်ကို အစဉ်အတိုင်းဆို) မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော ကာယ ဝိညာဉ်ဒွေး။သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့် ကာလ၌ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္န အခါ စုတိ စိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌

ဖြစ်သောအခါ အရူပါဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗျာဝီသ။ ကြိယာဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်ပါရား ရ၏။

ကုသလပဒါဝသာနဥ္ဇ "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကုသလာ ခန္ဓာ"။ ။(ကုသလော **ကတ္တားကား** ဟေတုက အတိုင်းကောက်)။ ။အကုသလပဒါဝသာနဥ္ဇ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော မျှေးရွေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ ခြောက်သော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။

ကုသလာဗျာကတပဒဥ္ဇ ကုသလော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံဥ္ဇ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ **အဌတိံသ** အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရွေးရွေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

(အကုသလာဗျာကဘာပဒဥ္ဇ အကုသလော **ကတ္တားကား** ကုသလပဒကို မှီ၍ကောက်။ ။ကုသလပဒတချက်။ အကုသလပဒတချက်။ အဗျာကတပဒ သုံးချက်။ ကုသလာဗျာကတပဒတချက်။အကုသလာဗျာကတပဒတချက်။ ပေါင်း သတ္တ ခုနစ်ချက် ဖြစ်သတည်း)။ ။အာရမ္မဏဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

အဓိပတိဝိဘင်္ဂဝါရ

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့ဥ္ဇ အဓိပတိပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို**အ**ဓိပတိပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရဥ္ဇ တုံသော်လည်း (ပဒငါးပါး၊ အဝသာန တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ အတိုင်း စစ်လေ။ ။ကုသလပဒသုံးချက်။ **အ**ကုသလပဒသုံးချက်။ ဤ ခြောက်ချက်ကို ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကောက်လေ ဟောလေ။ ပဋိစ္စဝါရမှာစွဲ၍ဖြစ်သော ဆိုရသည်။ ဤဝါရမှာ သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော ဆိုရသည်သာ ထူးသည်။ အတူတူပင်)။

အဗျာကတပဒဥ္ဇ ငါးချက်တွင် **အဗျာကတပဒါဝသာနဥ္ဇ** ပဝတ္တိ, ရုပ် သက်သက်ကို ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းဟောမြဲ။ ကောက်မြဲ။ ဝတ္ထုကံနေရာဥ္ဇ "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။ဝတ္ထု ကံ နေရာဥ္ဇ

ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့်ကာလ၌ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သောမဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ **စေ**။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကုသလပဒါဝသာန၌ "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကုသလာ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အကုသလပဒါဝသာန၌ "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ အကုသလာ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော်။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူနှစ်ခု။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အကုသလာဗျာကတ ပဒါဝသာန၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူနှစ်ခု။

ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ **ထိုနာမက္ခန္ဓာ** ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော **သာဓိပတိ** စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ၌ ကုသလော **ကတ္တာ းကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေး သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။မဂ်လေးခု။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(ကုသ- လာဗျာကတေန အဗျာကတံကား ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း)။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္န။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ ၌ **ကတ္တာ းက း** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။စေ။ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်)။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဥ္စ ဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ

နိဿယပစ္စည်း။ ဝုတ္တေ, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော။ မော။ ဆဗ္ဗိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ အဓိပတိဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။ ။(အနန္တရ, သမနန္တရ ဝိဘင်္ဂဝါရသည် အာရမ္မဏ ဝိဘင်္ဂဝါရနှင့် တူ၏)။ ။

သဟဇာတဝိဘင်္ဂဝါရ

(သဟဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ ဟေတုအတိုင်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်တည်း။ ထို....တွင် ကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ အကုသလပဒ၌သုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းဟောလေ။ ကောက်လေ။ ။အဗျာကတ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက် သက်သည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူ၏)။ ။

ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ "စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ ကာယာယတနံ ပစ္စယာ ကာယဝိညာဏံ။ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တ ား ကား** မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗ စိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ ပ။ မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ကာယဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့် ကာလ၌ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

(အဗျာကတေန ကုသလံ၌ ဟေတုအတိုင်းကောက်။ အဗျာကတေန အကုသလံ၌ အာရမ္မဏအတိုင်းကောက်။ ။အဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ ၌ ဟေတုအတိုင်းကောက်။ ။အဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ ဟေတု အတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကိုမကြဉ်ဘဲကောက်လေ။ ။ကုသလာ

ဗျာကတပဒသုံးချက်လုံး ဟေတုအတိုင်း။ ။အကုသလာဗျာကတပဒသုံးချက်လုံး ဟေတုအတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကိုမကြဉ်ဘဲ ကောက်လေ)။ ။ သဟဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။

(အညမည ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ အာရမ္မဏ အတိုင်းခုနစ်ချက်။ ။နိဿယလည်း သဟဇာတအတိုင်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ဥပနိဿယလည်း အာရမ္မဏအတိုင်း ခုနစ်ချက်)။ ။

ပုရေဇာတဝိဘင်္ဂဝါရ

ပုရေဇာတဝိဘင်္ဂဝါရ၌ ကုသလံ။ပ။ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ။ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက် အကုသလပဒကိုလည်း ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ "အဗျာကတံ။ပ။ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ။ စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ကာယာယတနံ ပစ္စယာ ကာယဝိညာဏံ။ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ။ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတ ပစ္စယာ"။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်။ ။ဝတ္ထုကံ နေရာ၌ အာရမ္မဏ အတိုင်းကောက်။ ။အဗျာကတေန ကုသလံ။ အဗျာကတေန အကုသလံ။ ဤနှစ်ချက်ကို အာရမ္မဏအတိုင်းဟောလေ၊ ကောက်လေ။ အဆုံး၌ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ။ခုနစ်ချက်လုံး အာရမ္မဏအတိုင်း။ ။

အာသေဝနဝိဘင်္ဂဝါရ

အာသေဝနဝိဘင်္ဂဝါရ၌ ကုသလပဒ။ အကုသလပဒ။ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ ။ အဗျာကတပဒ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကို ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်။ ။ဝတ္ထုကံ နေရာ၌ **ကတ္တားကား** ပဌမဇော အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်။ မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော။ မဟာဂ္ဂုတ် ကြိယာကိုးခု။ စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်တရား ရ၏။

အဗျာကတေန ကုသလံ၌ "ကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားကား** ပဌမဇော အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပဌမဇော အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တာကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ပဌမဇော အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္န။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ပဌမဇော အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော။ စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။အာသေဝန ပြီး၏။

ကမ္မဝိဘင်္ဂဝါရ

ကမ္မ၌ ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကောက်။ ။အဗျာကတပဒ၌ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက် ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်။ ။ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ အာရမ္မဏအတိုင်းတွင် ကြိယာစေတနာကို ကြည့်၍ကောက်။ ။အဗျာကတေန ကုသလံ၌ အာရမ္မဏအတိုင်းတွင် စေတနာကို ကြည့်၍ကောက်။ ။အဗျာကတေန အကုသလံ၌လည်း စေတနာကို ကြည့်၍ကောက်။ ။အဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ စေတနာကို ကြည့်၍ကောက်။ ။ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ။ ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ကုသလာဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ သုံးချက်။ အကုသလာဗျာကတံ၌ သုံးချက်။ ။စေတနာကို ကြည့်၍ ကောက်။ ။ကမ္မ ပြီး၏။

ဝိပါကဝိဘင်္ဂဝါရ စသည်

ဝိပါကဘ္ဘ။ ဇော်။ ။ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက် ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း ကောက်။ ။ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ စက္ခုဝိညာဏ် ဟူသော ကတ္တားကား မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ ကာယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ကာယဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ် သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓ သမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တ ဖိုလ်အား တပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့်ကာလ၌ ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ဝိပါက ပြီး၏။ ။(အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ ဝိဘင်္ဂဝါရသည် သဟဇာတအတိုင်း တဆဲ့ခုနစ်ချက် ထွက်၏။ သဟဇာတ အတိုင်းကောက်။ ။ ဈာနဝိဘင်္ဂဝါရ၌လည်း တဆဲ့ခုနစ်ချက်။ ။ထို...တွင် အဗျာကတေန အဗျာ ကတံ တချက်သာ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်ရသည်သာ ထူးသည်။ ။မဂ္ဂ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ အတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို မကြဉ် မူ၍ ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ။သမ္ပယုတ္တဝိဘင်္ဂဝါရလည်း အာရမ္မဏနှင့် တူပြီ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ တဆဲ့ခုနစ်ချက်တွင် အဆုံး၌ "ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ"ဟု ရှိသည်သာ ထူးသည်။ သဟဇာတနှင့် အတူတည်း။ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ သဟဇာတ နှင့် အတူကောက်လေ။ သည်မှတပါးကို ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်လေ။ ။ အတ္ထိ,အဝိဂတ သဟဇာတနှင့် တူ၏။ နတ္ထိ, ဝိဂတသည် အာရမ္မဏနှင့် တူ၏)။ ။

ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ-အနုလောမ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော် မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ။ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသော အားဖြင့်

နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း ဝါရသို့လိုက်၍ရင်း တိက်ပုဒ်၏အရသို့လိုက်၍ရင်း ကံ ကတ္တားနေဟန်သို့လိုက်၍ရင်း "ဟေတုယာ သတ္တရသ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဟေတုယာ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌။ သတ္တရသ၊ တဆဲ့ခုနစ်ပါး ကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ အဖြေတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ။(သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ သရုပ် ဆိုရိုးကို ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းဆိုလေ)။

"အာရမ္မဏေ သတ္တ၊ အဓိပတိယာ သတ္တရသ၊ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ သဟဇာတေ သတ္တရသ၊ အညမညေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တရသ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ၊ ပုရေဇာတေ သတ္တ၊ အာသေဝနေ သတ္တ၊ ကမ္မေ သတ္တရသ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အာဟာရေ သတ္တရသ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တရသ၊ ဈာနေ သတ္တရသ၊ မဂ္ဂေ သတ္တရသ၊ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တရသ၊ အတ္ထိယာ သတ္တရသ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တရသ"။

[ဤနှစ်ဆဲ့သုံးပစ္စည်းတို့တွင် သတ္တရသထွက်သည် တဆဲ့နှစ်ပစ္စည်း။ သတ္တထွက်သည် ဆယ်ပစ္စည်း။ ဧကံထွက်သည် ဝိပါကတပစ္စည်းတည်း။ ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၄၂၉)၌ "တေသု ဒွါဒသ သတ္တရသကာ။ ဒသ သတ္တကာ။ ဧကံ ဧကကန္တိ" ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုကာဒိ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုဒုကာဒိ၊ အာရမ္မဏဒုကာဒိ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုက, တိက, စတုက္က အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုကဥ္ဆ မောဟမူဒွေး၌ **မောဟ**။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ"။ ၏။ ။စတ္တာရိ ဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အဗျာကတေန အကုသလံ။ အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ" ဟူသည်တည်း။ ။(အကုသလေန အကုသလံ၏ အရကို ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ (ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်ကို ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်)။ ။ဝတ္ထုံ ကံ နေရာ၌ **ကတ္တားကား** မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သမ္ပဋိစ္ဆနသာခရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ ကာယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ကာယဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာခရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ်ကြိယာ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပစ္စယာ တယော ခန္ဓာ။ပ။ စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဝိညာဏံ။ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ အဟေတုကဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ" ဟု ဟောအပ်၏။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော **မောဟ** ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတံ။ပ။ အကုသလော။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော" ဟု ဟောအပ်၏။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။စေ။ စုဒ္ဒသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယ

ပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်, ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဒိဝိဘင်းကို "အကုသလဉ္စ အဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလော။ ပ။ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေစ ဝတ္ထုံစ ပစ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတော မောဟော" ဟု ဟောအပ်၏။ ။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဥ္စ"။၏။ ။(ပဥ္စဟူသော်ကား ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းဆို)။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ပစ္စနိက်၌။ ကော်။ ၏။ ။(ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရွတ်)။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ"။၏။ (ကောက်မြဲ။ အာရမ္မဏ ဝိဘင်းနှင့်တူ၏)။

ဟေတုမူ အဓိပတိဒုက၌ (ဟေတုတွန်းမရှိ)။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ် မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နိရာဓိပတိ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ အဓိပတိတွန်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ"။ ၏။ ။(ကုသလပဒ၌သုံးချက်။ အကုသလပဒ၌ သုံးချက်)။

အဗျာကတပဒ၌ (ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်။ ဤအလုံးစုံသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။ဝတ္ထုကံနေရာ၌ **ကတ္တားကား** ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့်ကာလ၌ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်လောကီဝိပါက် သတ္တရသ။ စေ။ ပဥ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်း ဟေတုအတိုင်း)။ ။

အဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော,မနေဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။**ဟာဒယ** ဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တာကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူနှစ်ခု။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။ စေ။ဆဗ္ဗီသဉ်၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ဝိဘင်းကို ဟောတု အတိုင်းဟော)။

အဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော,မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း။ ပ။ ဟာဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။အဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ် သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

[ကုသိုလ်လည်းဖြစ်၊ အဗျာကတလည်းဖြစ်၊ နှစ်ပါး စုံဖြစ်သော ကြောင့် အဓိပတိတရားကိုယ်ကို မကောက်ရသည်။ ကောက်သော် ရုပ် သည် သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် မကောက်ရသည်]။

အဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော,မနောဒ္ဒါရာ ဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။စေ။ သတ္တဝီသ အစိတ် အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (ဝိဘင်းဟော မြဲ)။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေး ပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ပစ္စနိက် ၌ "န ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ"။ ၏။ ။(အာရမ္မဏ တွန်းသည့် အတိုင်းကောက်လေ)။ ။အဓိပတိ တရေးကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော

ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တရသ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ဟောအပ်ကုန်၏။

[အဓိပတိဝိဘင်းအတိုင်း။ ပဋိစ္စဝါရနှင့် ဤပစ္စယဝါရ၌ ပစ္စည်းတွန်း တရားကိုယ် အထူးမရှိ။ အတူတူပင်၊ သင်္ချာသာ နာမက္ခန္ဓာ ရလျှင် ထူးသည်။ ရုပ်၌အထူးမရှိ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ပဋိစ္စဝါရကအတိုင်း အဝိဂတ တိုင်အောင်တွန်းလေ။ ။တွန်းပြီးလျှင် တွန်းစဉ်အတိုင်း သင်္ချာကို ဤသို့ရွတ်]။

နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ **စတ္တာရိ**။အနန္တရေ စတ္တာရိ။သမနန္တရေ စတ္တာရိ **သ**ဟဇာတေ စတ္တာရိ၊ အညမညေ စတ္တာရိ။ နိဿယေ စတ္တာရိ။ ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ ပုရေဇာတေ စတ္တာရိ။ အာသေဝနေ စတ္တာရိ။ ကမ္မေ စတ္တာရိ။ ဝိပါကေ ဧကံ။ အာဟာရေ စတ္တာရိ။ ဣန္ဒြိယေ စတ္တာရိ။ ဈာနေ စတ္တာရိ။ မဂ္ဂေ တီဏိ။ သမ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ။ အတ္ထိယာ စတ္တာရိ။ နတ္ထိယာ စတ္တာရိ။ ဝိဂတေ စတ္တာရိ။ အဝိဂတေ စတ္တာရိ။

ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ။ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။ နာနန္တရေ ပဉ္စ၊ နသမနန္တရေ ပဉ္စ၊ နအညမညေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ ပဉ္စ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ၊ နာသေဝနေ သတ္တရသ၊ နကမ္မေ သတ္တ၊ နဝိပါကေ သတ္တရသ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နောနတ္ထိယာ ပဉ္စ၊ နောဝိဂတေ ပဉ္စ။

နကမ္မေ သတ္တ ဟူသော်ကား "ကုသလေန ကုသလံ။ အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ အဗျာကတေန ကုသလံ။ အဗျာကတေန အကုသလံ။ ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ။ အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ" ဟူသည်တည်း။ ။(ကုသလပဒ။ အကုသလပဒ။ အဗျာကတပဒ။ ပဝတ္တိ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်လေ)။ ။ဝတ္ထုကံ နေရာ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတနာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ကြိယာ ဗျာကတေ ခန္ဓေ ပစ္စယာ ကြိယာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။

အဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ **ဟ**ဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စေတီသ၌ ရှိသော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကုသလာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(**အ**ဗျာကတေန အကုသလံ၌လည်း **ကောက်**မြဲ။ ။အကု

သိုလ်စေတနာကိုကောက်။ ။ဝိဘင်းကို "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ အကုသလာ စေတနာ" ဟု ဟော)။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ၌ ကုသလော **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတနာ ကြဉ်သော။စေ။ သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ဝိဘင်းကို "ကုသလေ ခန္ဓေစ ဝတ္ထုံစ ပစ္စယာ ကုသလာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။ ။အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ နည်းတူကောက်။

နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကံ။ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ နာနန္တရေ ဧကံ၊ နသမနန္တရေ ဧကံ၊ နအညမညေ ဧကံ၊ နဥပနိဿယေ ဧကံ၊ နပုရေဇာတေ ဒွေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ စတ္တာရိ၊ နာသေဝနေ စတ္တာရိ၊ နကမ္မေ ဧကံ၊ နဝိပါကေ စတ္တာရိ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ ဧကံ၊ နောဝိဂတေ ဧကံ။

ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ၊ အဓိပတိယာ သတ္တရသ၊ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ သဟဇာတေ သတ္တရသ၊ အညမညေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တရသ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ၊ ပုရေဇာတေ သတ္တ၊ အာသေဝနေ သတ္တ၊ ကမ္မေ သတ္တရသ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အာဟာရေ သတ္တရသ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တရသ၊ ဈာနေ သတ္တရသ၊ မဂ္ဂေ သတ္တရသ၊ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တရသ၊ အတ္ထိယာ သတ္တရသ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တရသ။

(တွန်းပြီးလျှင် ဤသို့ ဝိဘင်းသချာရွတ်လေ။ ။ပစ္စည်းတွန်းမှာ ပဋိစ္စဝါရနှင့် အထူးမရှိပြီ။ နာမက္ခန္ဓာရရာ၌ သချာဝိဘင်းထွက် ထူးသည်ကိုသာ ဆိုပေအံ့)။ ။ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ။ သဟဇာတေ သတ္တ၊ အညမညေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ။ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။ပုရေဇာတေ သတ္တ။ ။အရကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။

အာသေဝနေ သတ္တ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊

မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ကမ္မေ သတ္တ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။ဝိပါကေ ဧကံ။ ။အရကား သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။အာဟာရေ သတ္တ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။အတ္ထိယာ သတ္တ။ နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ သတ္တ။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။(အရမှာ ပဋိစ္စဝါရနှင့် မထူးပြီ၊ သင်္ချာသာ ထူးသည်)။

ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ၊ သမနန္တရေ သတ္တ၊ သဟဇာတေ သတ္တ၊ အညမညေ သတ္တ၊ နိဿယေ သတ္တ၊ ဥပနိဿယေ သတ္တ။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ပုရေဇာတေ သတ္တ။ ။အရကား ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။အာသေဝနေ သတ္တ။ ။အရကားအဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ, ဒေါသမူ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ကမ္မေ သတ္တ။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။

ဝိပါကေ ဧကံ။ အရကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။အာဟာရေ သတ္တ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ဈာနေ သတ္တ၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တ။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တ။ ။အရကား ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။အတ္ထိယာ သတ္တ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ (ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ တိုင်အောင်တည်လည်း မထူးပြီ)။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ဥပနိဿယပစ္စယာ ပုရေဇာတပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ။ ။အရကား။ ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ, ဒေါသမူ, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊

မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ကမ္မေ **တိဏိ**။ ။ အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပ**တိတရား** ကိုယ်၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ ကြဉ်သော သာပေတိဇော **ငါးဆဲ့** နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ဝိပါကေ ဧကံ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်**သော** အခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။**အာဟာရေ** သတ္တ၊ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ၊ ဈာနေ သတ္တ၊ မဂ္ဂေ သတ္တ၊ သမ္ပယုတ္တေ သတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တ၊ အတ္ထိယာ သတ္တ၊ နတ္ထိယာ သတ္တ၊ ဝိဂတေ သတ္တ၊ အဝိဂတေ သတ္တ။ ။ အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခုနာမက္ခန္ဓာ။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ အာသေဝနပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်း ကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ စေတနာ ကြဉ်သော လောဘမူ။ ဒေါသမူ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။

ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ အာသေဝနပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ။ပ။ အဝိဂတေ သတ္တ။ အရကား။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ဒေါသမူ၊မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ အာသေဝနပစ္စယာ ကမ္မပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ။ပ။ အဝိဂတေ သတ္တ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်၊ စေတနာ ကြဉ်သော လောဘမူ။ ဒေါသမူ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နတ္ထိပစ္စယာ ဝိဂတပစ္စယာ အဝိဂတေ သတ္တ။ အရတူပြီ။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ ကမ္မပစ္စယာ ဝိပါကပစ္စယာ အာဟာရေ ဧကံ။ ။အရကား ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ဟေတုပစ္စယာ။ပ။ ဝိပါကပစ္စယာ အာဟာရပစ္စယာ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယာ။ပ။ဝိဂတပစ္စယာ အဝိဂတေ **ဧကံ**။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ။ဟေတုမူ ပြီး၏။

(အာရမ္မဏ အဓိပတိ အစရှိသော မူတို့၌လည်း ပဋိစ္စဝါရက အတိုင်းတွန်း၍ ဝိဘင်္ဂဝါရကို မှီ၍ အကောက် ဝိဘင်းကိုထုတ်၍ ဟောလေ)။

ပစ္စည်းအနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ

ပစ္စနီက နဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ

ပစ္စည်းအနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်းပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ သင်္ချာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို....၌ လည်း အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ၊ အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋ္စယာ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပစ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော" ဟူသည်တည်း။ ။(ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်)။ ။အဗျာ **က**တေန အဗျာကတံ၌ (ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက်ကို ပဋိစ္စဝါရ **အတိုင်း**ဟောလေ။ ကောက်လေ)။ ။ဝတ္ထုကံနေရာ၌ "စက္ခာယတနံပစ္စယာ **စ**က္ခုဝိညာဏံ။ပ။ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ အဟေတုကဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာ ဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။

ဝတ္ထုကံနေရာ၌ **ကတ္တားကား** မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ် ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကိုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး။သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက် ခုနစ်ခု။အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ် သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော အဟိတ်ဝိပါက်။ အဟိတ်ကြိယာ။ ဆန္ဒကြဉ် သော အညသမာန်းဒွါဒသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ "ဝတ္ထုံ ပဋ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော"။ ။**ကတ္တားကား**ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိ သော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္န **အခါ**။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်။ **ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်**။ **စေ**။ **စုဒ္ဒသ**။ **အစိတ်**အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုသဟဇာတ

နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။ နဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။ (နာရမ္မဏဝိဘင်္ဂဝါရ၌ ငါးချက်လုံး ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။

နာဓိပတိဝိဘင်္ဂဝါရ

နာဓိပတိဝိဘင်္ဂဝါရ၌။ ။ (ကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ အကုသလပဒ၌သုံးချက်) အဗျာကတပဒ၌ (ပဝတ္တိ, ရုပ်သက်သက်သည် ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ "စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ ဝတ္ထုံပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တားကား** မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကြွင်းကုန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ အရှုပဝိပါက် လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် အဋ္ဌာရသ။ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ။ ဧ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။

အဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကိုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကြွင်းကုန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခုရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဧ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။ ဧ။ ဆဗ္ဗီသ၌ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ဧ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။

အဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာ **ဝဇ္ဇန်း**။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသော အခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထို နာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ·ှာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။

[အဓိပတိတရားကိုယ်ကို ဤအရာ၌ မကောက်ရ။ ကောက်သော် သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် မကောက်ရသည်]။

အဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထို နာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ် သော နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ နိဿယ ပစ္စည်း။ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ။ပ။ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာ ကတံ၌ အဗျာကတော **ကတ္တာ းကား** ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကောက်)။ ။

ကုသလောစ အဗျာကတောစ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုမရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယ ဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု။ စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ် သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိ ပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူ ဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော

စေတသိက်ဆဗ္ဗီသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကိုမရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ (အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်)။ ။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကာ း** ပဉ္စဝေါ ကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော နိရာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။နာဓိပတိ ပြီး၏။

နာသေဝနဝိဘင်္ဂဝါရ

(နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ ဝိဘင်္ဂဝါရသည် ငါးချက်။ ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။နပုရေဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရလည်း ခုနစ်ချက်။ ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ)။ ။နာသေဝနဝိဘင်္ဂဝါရ၌ (ကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ အကုသလပဒ၌ သုံးချက်)။ အဗျာကတပဒ၌ (ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ, ရုပ်သက်သက် ဤအလုံးစုံသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ "စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တာ းကာ း** မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ပ။ ကာယဝိညာဉ် ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာ ရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။မရဏာသန္နအခါ။ပ။ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ အရူပဝိပါက် လေးခု။

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ဗျာဝီသ။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။

အဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ပဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော။စေ။ အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းကောက်)။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တားကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ

ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။စေ။ အဠ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ပဌမဇော။စေ။သတ္တဝီသ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုသဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမ ဇော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(အကု သလာဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလာဗျာကတံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ, အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော။စေ။ သတ္တဝီသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော မဟာဘုတ်ကို သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။နာသေဝနပြီး၏။

နကမ္မဝိဘင်္ဂဝါရ

နကမ္မဝိဘင်္ဂဝါရ၌ (ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။ အဗျာကတပဒ၌ (ပဝဋ္ဋ, ရုပ်သက်သက် ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ)။ ။ ဝတ္ထုကံ နေရာ၌ "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကြိယာဗျာကတာ စေတနာ"။ ။**ကတ္တာ းကား** ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ဖြစ်သော ကြိယာဝီသ၌ ရှိသော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အဗျာကတေန ကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿ ယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။

ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ၌ "ကုသလေ ခန္ဓေစ ဝတ္ထုံစ ပစ္စယာ ကုသလာ စေတနာ"။ ။**ကတ္တာ းကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စေတီသ။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။သတ္တတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုသဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော။ပ။ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာ သန္နအခါ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတီသဉ္စ်ရှိသော စေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တာ းကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတနာကြဉ်သော။စေ။ ဆဗ္ဗီသ။ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသဉ္စ်ရှိသောစေတနာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။နကမ္မ ပြီး၏။

နဝိပါကဝိဘင်္ဂဝါရ

နဝိပါက၌ (ကုသလပဒ သုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ သဟဇာတ အတိုင်း)။ ။အဗျာကတပဒ၌ (ပဝတ္တိ,ရုပ်သက်သက် ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း)။ ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌"ဝတ္ထုံပစ္စယာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တာ းကား** ဘဝင် ပစ္ဆေဒအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာ သန္နအခါ။ပ။ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သောကြိယာဝီသ။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။

(ဤအဗျာကတပဒါဝသာန သာထူးသည်။ ဤမှကြွင်းသ၍ တဆဲ့ခြောက်ချက် လုံး သဟဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရ အနုလုံနှင့်တူ၏။ ။နအာဟာရ နဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂ ဝါရသည် ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ တချက်သာ)။

နဈာနဝိဘင်္ဂဝါရ

နဈာန၌ "ပဉ္စဝိညာဏသဟဂတံ ဧကံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ဗာဟိရံ။ပ။ အသည သတ္တာနံ။ပ။ရူပံ။ စက္ခာယတနံ ပစ္စယာ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဝိညာဏံ"။ (ပဝတ္တိ, ရုပ်သက်သက် ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း)။ ဝတ္ထု ကံ နေရာ၌ **ကတ္တာ းကား** မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတိတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ဖြစ်သော စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခု အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။

(နမဂ္ဂဝိဘင်းလည်း ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း တချက်ထွက်။ ဝတ္ထုကံနေရာ၌ ဟေတု အတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှုတ်။ ။နသမ္ပယုတ္တဝိဘင်းသည် ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း

ငါးချက်ထွက်။ ။နဝိပ္ပယုတ္တဝိဘင်းလည်း ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း သုံးချက်ထွက်။ ။နောနတ္ထိ, နောဝိဂတ၊ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ငါးချက်ထွက်)။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ

ပစ္စနီက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုသင်္ချာဝါရ၌လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၊ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌တုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆယ် အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် န ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ နယသို့လိုက်၍ငင်း၊ ဝါရသို့လိုက်၍ငင်း၊ တိက်ပုဒ်၏အရသို့ လိုက်၍ငင်း၊ ကံ ကတ္တားနေဟန်သို့ လိုက်၍ငင်း၊ "နဟေတုယာ စတ္တာရိ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(သုဒ္ဓ ဆိုရိုးတရားကိုယ်အရ ပဋိစ္စဝါရနှင့်အတူ တချက်တည်း သင်္ချာသာ ကွဲသည်)။ ။ "နာရမ္မဏေ ပဉ္စ။ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။ နာနန္တရေ ပဉ္စ။ နသမနန္တရေ ပဉ္စ။ နအညမညေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ ပဉ္စ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ။ နာသေဝနေ သတ္တရသ။ နကမ္မေ သတ္တ။ နဝိပါကေ သတ္တရသ။ နအာဟာရေ ဧကံ။ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ ပဉ္စ။ နောဝိဂတေ ပဉ္စ"။ ။သုဒ္ဓပြီး၏။

ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ

သုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ ဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို....၌တုံသော်လည်း ဒုက,တိက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကအစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်

သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဥ္စ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ၏။ ။အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု,နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကံ"။ ၏။ ။(ပဋိစ္စဝါရနှင့် ပစ္စည်း တွန်း မထူးပြီ။ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း တွန်းလေ)။

"နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ။ နာနန္တရေ ဧကံ။ နသမနန္တရေ ဧကံ။ နအညမညေ ဧကံ။ နဥပနိဿယေ ဧကံ။ နပုရေဇာတေ ဒွေ။ နပစ္ဆာဇာတေ စတ္တာရိ။ နအာသေဝနေ စတ္တာရိ။ နကမ္မေ ဧကံ။ နဝိပါကေ စတ္တာရိ။ နအာဟာရေ ဧကံ။ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နောနတ္ထိယာ ဧကံ။ နောဝိဂတေ ဧကံ"။ ။ (ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း အရဆို။ ။နဟေတု, နာရမ္မဏ, နာဓိပတိ, နာနန္တရ, နသမနန္တရတိုင်အောင် တည်လည်း အတူတူ အဟိတ်ရုပ်ပင်)။ ။"နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နအညမညပစ္စယာ နဥပနိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ဧကံ"။ ။နာမက္ခန္ဓာမှ ထောက်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ မဟာဘုတ်မှ ထောက်အပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါ။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ်။ ။(ပဋိစ္စဝါရကအတိုင်း အထူးမရှိပြီ)။ ။နဟေတုမူ ပြီး၏။ ။ (နာရမ္မဏမူလည်း ပဋိစ္စဝါရကအတိုင်း အရသင်္ချာ တူပြီ)။ ။

"နာဓိပတိပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ။ နာရမ္မဏေ ပဥ္စ။ နာနန္တရေ ပဥ္စ။ နသမနန္တရေ ပဥ္စ။ နအညမညေ ပဥ္စ။ နဥပနိဿယေ ပဥ္စ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ။ နအာသေဝနေ သတ္တရသ။ နကမ္မေ သတ္တ။ နဝိပါကေ သတ္တရသ။ နအာဟာရေ ဧကံ။ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ နသမ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ ပဥ္စ။ နောဝိဂတေ ပဥ္စ"။ ။(နာနန္တရ, နသမနန္တရမူလည်း နာရမ္မဏနှင့်တူပြီ။ ။ နအညမညမူလည်း ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ။ ။နဥပနိဿယမူလည်း နာရမ္မဏအတိုင်း။ နပုရေဇာတမူလည်း ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း)။

"နာသေဝနပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ"။ ။(အရကား။ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း)။ "နာသေဝနပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဥ္စ။ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ"။ ။ အရကား အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဈာန်၊ ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဈာန်၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နိရောဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ (အရမှာအတူပင်။ အရကို နှလုံး သွင်း၍ ကောက်လေ)။ ။"နာသေဝနပစ္စယာ နာနန္တရေ ပဥ္စ။ နသမနန္တရေ ပဥ္စ။ နအညမညေ ပဥ္စ။ နဥပနိဿယေ ပဥ္စ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ။ နကမ္မေ သတ္တ"။ ။အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ဟသိတုပ္ပါဒ်။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ ပဉ္စမဈာန်။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၌ ရှိသော စေတနာ။ ဗာဟိရရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်။ ဥတုဇရုပ်။ ။(ကမ္မပစ္စနိက် ဝိဘင်းကို ထောက်၍ ကောက်လေ။ ဝိဘင်းဟောလေ)။ ။နာသေဝန ပစ္စယာ နဝိပါကေ သတ္တရသ။ နအာဟာရေ ဧကံ။ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ နသမ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ ပဥ္စ။ နောဝိဂတေ ပဥ္စ။ နကမ္မပစ္စယာ နဟေတုယာ ဧကံ။ နာရမ္မဏေ ဧကံ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ။ပ။ နပုရေဇာတေ တီဏိ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။ နာသေဝနေ သတ္တ။နဝိပါကေ သတ္တ။(နအာဟာရ စသည်တို့ကား ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ)။ "နဝိပါကပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ" (သုဒ္ဓသံချာအတိုင်း။ ။ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ စသည်တို့သည် ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ)။

ပစ္စည်းပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ

အနုလောမပစ္စနိကသံချာဝါရ

ပစ္စည်းပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်းအနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ။(ပဋိစ္စဝါရက စစ်မြဲအတိုင်းစစ်၍ တက်လေ)။ ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက၌ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကံ"။ ၏။ ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ

လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နာရမ္မဏပစ္စည်း ကုန်သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် အနုလုံ၌ “သတ္တ”။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, နာရမ္မဏ ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထိုကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ “နဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ” ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, နာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလောမပစ္စနီက၌ “ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ”။ ။[ပစ္စည်းတွန်းမှာ ပဋိစ္စဝါရနှင့် မထူးပြီ။ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း တွန်းလေ။ သင်္ချာမူကား ရသင့်သည့် အလျောက် ထူးသည်]။

“ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ သတ္တရသ။ နာနန္တရေ ပဉ္စ။ ပ။ နဥပနိဿယေ ပဉ္စ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ။ နာသေဝနေ သတ္တရသ။ နကမ္မေ သတ္တ”။ (ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ)။

“အာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ။ နပုရေဇာတေ တီဏိ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။ နာသေဝနေ သတ္တ။ နကမ္မေ သတ္တ။ နဝိပါကေ သတ္တ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။ ။(ပဋိစ္စဝါရနှင့် အတူ။ အကောက်မှာ ဝိဘင်္ဂဝါရကို မှီ၍ကောက်လေ)။

“အဓိပတိပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ။ နာနန္တရေ ပဉ္စ။ ပ။ နဥပနိဿယေ ပဉ္စ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ။ နာသေဝနေ သတ္တရသ။ နကမ္မေ သတ္တ။ နဝိပါကေ သတ္တရသ။ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ ပဉ္စ။ နောဝိဂတေ ပဉ္စ”။ ။(အနန္တရ။ သမနန္တရ။ အညမည။ ဥပနိဿယမူ အာရမ္မဏနှင့် တူပြီ)။

“ပုရေဇာတပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။ နာသေဝနေ သတ္တ။ နကမ္မေ သတ္တ။ နဝိပါကေ သတ္တ။ နဈာနေ ဧကံ။ နမဂ္ဂေ ဧကံ”။

“အာသေဝနပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာဓိပတိယာ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ တီဏိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ၊ နကမ္မေ သတ္တ၊ နဝိပါကေ သတ္တ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။

"ကမ္မပစ္စယာ နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ၊ နာဓိပတိယာ သတ္တ ရသ။ပ။နောနတ္တိယာ ပဉ္စ၊ နောဝိဂတေ ပဉ္စ"။ ။(အရမှာ ပဋိစ္စဝါရနှင့် မထူး ကြပြီ။ ။သင်္ချာစိုးစဉ်း ထူးသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ)။

ပစ္စည်း အနုလောမပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ

ပစ္စနိယာနုလောမ သင်္ချာဝါရ

ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်း ပစ္စနိယာနုလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်း ပစ္စနိယာနုလောမ၌ တုံသော်လည်း (ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းစစ်လေ)။ ။နဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက၌ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အလုံးစုံသော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတု ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ၏။ ။အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကံ"။၏။ ။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ"ဟု။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, အာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ"။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ အကုန် တွန်းလေ။ ပဋိစ္စဝါရနှင့် အတွန်း မထူးပြီ)။

"နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ၊ အနန္တရေ စတ္တာရိ၊ သမနန္တရေ စတ္တာရိ၊ သဟဇာတေ စတ္တာရိ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ မဂ္ဂေ တီဏိ"။

တီကာဟူသော်ကား "အကုသလေန အကုသလံ။ အဗျာကတေန အကုသလံ။ အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ" ဟူသည်တည်း။ ။(အကုသလေန အကုသလံ၌ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းကောက်)။

အဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ။ပ။ ဟာဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ဝိဘင်းကို "ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂတော မောဟော"။၏။ ။အကုသလာဗျာကတေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပစ္စနိက်၌ ကော(ယ်မြဲတိုင်း ကောက်လေ။

"နာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ ပဉ္စ။ အဓိပတိယာ ပဉ္စ"။ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ ဤမူများသည် ပဋိစ္စဝါရနှင့်တူပြီ။ ။နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တရသ၊ အာရမ္မဏေ သတ္တ။ အနုလုံသုဒ္ဓသဉ်္ချာဝါရအတိုင်း။ ။နာသေဝနမူလည်း အနုလုံသုဒ္ဓသဉ်္ချာ အတိုင်း။ ။နကမ္မပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ အာရမ္မဏေ သတ္တ။ အဓိ ပတိယာ သတ္တ။ အနုလုံသတ္တချည်းပင်။ ။နဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တရသ။ အာရမ္မဏေ သတ္တ။ အနုလုံသုဒ္ဓသဉ်္ချာဝါရအတိုင်း။ ။ နအာဟာရပစ္စယာ သဟဇာတေ ကော်။ပဋိစ္စဝါရ ပစ္စနီယာနုလောမအတိုင်း။ ။ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ၊ နဈာနပစ္စယာ၊ နမဂ္ဂပစ္စယာ၊ နသမ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စယာ၊ နောနတ္ထိပစ္စယာ၊ နောဝိဂတပစ္စယာ၊ ဤအလုံးစုံသည် ပဋိစ္စဝါရ ပစ္စနီယာနုလောမအတိုင်း မထူးပြီ။ ။ပစ္စည်းပစ္စနီယာနုလောမ ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ ပြီး၏။

နိဿယဝါရ

အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ

ပစ္စယဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဿယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဿယဝါရ၌ တုံသော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ, ပစ္စည်းပစ္စနိက်, ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်, ပစ္စည်းပစ္စနိယာနုလောမ အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ **ထို**....တွင် ပစ္စည်းအနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ဟောဟန် ကား** "ကုသလံ ဓမ္မံ နိဿာယ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ နိဿာယ တယော ခန္ဓာ၊ တယော ခန္ဓေ နိဿာယ ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ နိဿာယ ဒွေ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလံ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ နိဿာယ-ပတိဋ္ဌတ္တေန ပစ္စယံကတွာ၊ မှီရာဟူသော အနက်ဖြင့် ပစ္စည်းကိုပြု၍။

[ဤသို့ အစရှိသော အားဖြင့် အနက်ယောဇနာလေ။ ဆိုရိုးသရုပ် သင်္ချာအလုံးစုံကို ပစ္စယဝါရအတိုင်း ဆိုလေ။ အထူးမရှိပြီ။ ထို့ကြောင့် "ပစ္စယတ္တံနာမ နိဿယတ္တံ။နိဿယတ္တံ နာမ ပစ္စယတ္တံ" ဟု ပေါ်တ္တကာရှင် ဆရာတို့ ပေ၌ရေးထားကုန်သတည်း။ ။ပစ္စယတ္တံနာမ၊ ပစ္စယသဒ္ဒါ၏ အနက်မည်သည်ကား။ နိဿယတ္တံ၊ နိဿယသဒ္ဒါ၏အနက်တည်း။ နိဿယတ္တံနာမ၊ နိဿယသဒ္ဒါ၏ အနက်မည်သည်ကား။ပစ္စယတ္တံ၊ပစ္စယ သဒ္ဒါ၏ အနက်တည်း။ ။ထိုသို့အထူးမရှိဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူကား ဝေနေယျဇ္ဈာသယ, ဒေသနာ ဝိလာသ အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်]။

နိဿယဝါရ ပြီး၏။

သံသဋ္ဌဝါရ

အနုလောမ ဝိဘင်္ဂဝါရ

နိဿယဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားဌ် သံသဋ္ဌဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ,ပစ္စည်းပစ္စနိက်, ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်,ပစ္စည်းပစ္စနိယာနုလောမအားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ (စစ်မြဲ)။ပ။ ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား "ကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ သံသဋ္ဌာ တယော ခန္ဓာ။ တယော ခန္ဓေ သံသဋ္ဌော ဧကော ခန္ဓော။ ဒွေ ခန္ဓေ သံသဋ္ဌာ ဒွေ ခန္ဓာ" ဟူသည်တည်း။

ကုသလံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သံသဋ္ဌော၊ ဧကုပ္ပါဒဒိလက္ခဏာဟူသော သမ္ပယောဂ သဘောအားဖြင့် ပစ္စည်းကိုပြု၍။ တနည်းကား။ ကုသလံ၊သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ ထိုကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ဧကုပ္ပါဒ **အစ** ရှိသော လက္ခဏာလေးပါးနှင့် နှီးနှောသော။ ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကုသလံ၊ သော။ ဧကံ၊သော။ ခန္ဓံ၊ကို။ သံသဋ္ဌာ-သမ္ပယုတ္တပစ္စယံ ကတွာ၊သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း ပြုကုန်၍။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တနည်းကား။ ခန္ဓံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ ထိုကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်။ သံသဋ္ဌာ၊ ဧကုပ္ပါဒ အစရှိသော လက္ခဏာလေးပါးနှင့် နှီးနှောကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊တို့ကို။ သံသဋ္ဌော-သမ္ပယုတ္တပစ္စယံ ကတွာ၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းပြု၍။ တနည်းကား။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊၍။ တေန၊နှင့်၊ သံသဋ္ဌော၊ ဧကုပ္ပါဒအစရှိသော အားဖြင့်နှီးနှောသော၊ ဧကော၊ သော။ ခန္ဓော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ သံသဋ္ဌာ-သမ္ပယုတ္တပစ္စယံကတွာ၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းပြုကုန်၍။ တနည်းကား။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တေန၊ နှင့်။ သံသဋ္ဌာ၊ ဧကုပ္ပါဒအစရှိသော အားဖြင့် နှီးနှောကုန်သော။ ဒွေ၊ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ကုန်၏။

"ကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌"ကုသလောဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပါဌ်၏အရကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ဖြစ်သောကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"ဟေတုပစ္စယာ"ဟူသော **ဟိတ်ပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ **အား** တပ်သောကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ **အမောဟ**၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါးသုံးပါးပစ္စည်းတရားတို့၏ ဟေတုသတ္တိရ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း၊ ခန္ဓာဝါရ တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။(အကုသလေန အကုသလံ၌ **ကတ္တားကား** ပဋိစ္စအတိုင်း)။

အဗျာကတေန အဗျာကတံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ။သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ။စေ။အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** သဟိတ် ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်**အစိတ်** နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။(ဟေတုပစ္စည်းမှစ၍ အလုံး**စုံ**သော ပစ္စည်းတို့သည် သုံးချက်။ဝိပါကပစ္စည်း တချက်ထွက်သည်)။ ။

အာရမ္မဏ၌(ကုသလေန ကုသလံ။အကုသလေန အကုသလံ။ကောက်မြဲ)။ ။ အဗျာကတ၌ (ပဝတ္တိအခါဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ကြိယာ ဝီသအကုန်ကောက်)။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေ ကေ့ူနဝီသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုနှီးနှော၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကေ့ူနဝီသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။(အနန္တရ၊သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမည၊ **နိဿယ**၊ ဥပနိဿယ၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ။ဤပစ္စည်းတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်းနှင့် တူကုန်၏။ ။အဓိပတိတရားကို**ယ်** ကြဉ်သော သာဓိပတိဇောကို ကောက်။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ပဝတ္တိအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်၍ကောက်။ ။အာသေဝန၌ ပဌမဇော, ဖိုလ်ဇော ကြဉ်သော ဇောကေပညာသကို ကောက်။ ။ကမ္မ၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာကြဉ်သောနာမက္ခန္ဓာကို ကောက်။ ။ဝိပါက၌ ဝိပါက်ဆတ္တိံ**သ** ကို ကောက်။ ။ဈာန၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်။ ။မဂ္ဂ၌ သဟိတ်စိတ်ကေသတ္တတိကို ကောက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ **အရူပ** ဝိပါ**က်**လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်)။ ။ ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

သံသဋ္ဌဝါရ

အနုလောမ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အလုံးစုံသော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကိုအနုလုံ၌။ပ။ "ဟေတုယာ တီဏိ"။၏။ ။အာရမ္မဏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "အာရမ္မဏေ တီဏိ"၏။ အဓိပတိသုဒ္ဓ၌ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိယာ တီဏိ"။၏။ ။(အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ။ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ။ အဝိဂတ။ ဤပစ္စည်းတို့ကို အာရမ္မဏသုဒ္ဓအတိုင်းဆို။ နာမက္ခန္ဓာချည်း)။

ပုရေဇာတသုဒ္ဓ၌ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။အာသေဝနသုဒ္ဓ၌ပဌမဇော, ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သောဇော ကေပညာသ။ပ။ "အာသေဝနေ တီဏိ"။၏။ ။ကမ္မသုဒ္ဓ၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "ကမ္မေ တီဏိ"။၏။ ။ဝိပါကသုဒ္ဓ၌ အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။ဈာနသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "ဈာနေ တီဏိ"။ ၏။ ။မဂ္ဂသုဒ္ဓ၌ သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "မဂ္ဂေ တီဏိ"။၏။ ။ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ၏။ ။သုဒ္ဓပြီး၏။

ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ

ဟေတု-အာရမ္မဏ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုဒုကာဒိ အစရှိ

သောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထိုဟေတု ဒုကာဒိ၌ တုံသော်လည်း ဒုက တိက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုက၌ တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက၌ မောဃမူဒွေး၌ မောဃ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာ ဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"ဟု သင်္ချာတင်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မသာဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မ မဖြစ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ဟေတု,အာရမ္မဏ ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထိုကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။မောဃမူဒွေး၌ မောဃကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မ ဖြစ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ"။ ၏။ ။(နာမ်သက်သက်ကိုသာ တွန်းလေ)။

ဟေတု-အဓိပတိ

ဟေတုမူ အဓိပတိဒုက၌ ဟေတုတွန်းအပ်သော တရားမရှိ။ ။အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဃမူဒွေး၌ မောဃကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွိဒသ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ ပစ္စည်းတွန်း၍စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတု ပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တီဏိ"။ ၏။ ။မောဃမူဒွေး၌ မောဃ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အဓိပတိ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ"။ ၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိ ဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါး ၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ တီဏိ"။ ၏။ ။(အနန္တရ,သမနန္တရဒုက အစရှိသည်တို့သည် အာရမ္မဏဒုက နှင့် အားလုံးတူပြီ)။ ။

ဟေတု-ပုရေဇာတ

ဟေတုမူ ပုရေဇာတဒုက၌ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု၊အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊အရူပကုသိုလ်။ အရူပကြိယာ၊အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ပုရေဇာတတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ ။

ဟေတု-အာသေဝန

ဟေတုမူ အာသေဝနဒုက၌ မောဟမူဒုတိယာဒိဇော၌ရှိသော မောဟ။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော။ ဟေတုတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အာသေဝနတွန်း။"ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ တီဏိ"။၏။ ။မောဟမူပဌမဇော၌ရှိသော မောဟ။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဌမဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ။ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"။၏။

ဟေတု-ကမ္မ

ဟေတုမူ ကမ္မဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဟေတုတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ"။ ၏။ ။ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ကြိယာ စေတနာ။ ကမ္မ တွန်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ တီဏိ"။ ။အဟိတ်ကြိယာ

စေတနာ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ ဇော်"။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြဉ်သော သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ"။ ၏။

ဟေတု-ဝိပါက

ဟေတုမူ ဝိပါက ဒုက၌ အဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဇော်"။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ **သဟိတ်** ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဝိပါက တွန်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ တီဏိ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ ဒွေ"။ ၏။ ။သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဇော်"။၏။ ။(ဟေတုမူ အာဟာရ,ဣန္ဒြိယဒုကသည် အာရမ္မဏဒုကနှင့် တူပြီ)။

ဟေတု-ဈာန

ဟေတုမူ ဈာနဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဟေတု တွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဈာနေ ဒွေ"။ ။ဈာနတွန်း မရှိ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဈာနေ ဇော်"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဈာနေ တီဏိ"။ ၏။

ဟေတု-မဂ္ဂ

မဂ္ဂဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ဟေတုတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ ဇော်"။ ။မဂ္ဂတွန်း မရှိ။ ။အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ဇော်"။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ တီဏိ"။ ၏။

ဟေတု-ဝိပ္ပယုတ္တ

ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဟေတုတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ"။ ၏။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပ

ကြိယာ။ အထက်မဂ် သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တိကာ"။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ပ။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိကာ"။ ၏။

အာရမ္မဏမူ

အာရမ္မဏမူ အဓိပတိဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။ ။အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ အဟိတ် ကြိယာ၊မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အဓိပတိတွန်း။ပ။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တိကာ"။ ၏။ ။ပစ္စနိက်အလွတ်မရှိ။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ တိကာ"။ ၏။

အာရမ္မဏမူ ပုရေဇာတဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်။ အရူပကြိယာ။ အထက်မဂ် သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပုရေဇာတတွန်း။ပ။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တိကာ"။၏။ ။ပစ္စနိက်အလွတ် မရှိ။ ။အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ တိကာ"။၏။

အာရမ္မဏမူ အာသေဝနဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ဟသိတုပ္ပါဒ်။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အာသေဝနတွန်း။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နာသေဝနေ တိကာ"။ ၏။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ဟသိတုပ္ပါဒ်။မဟာကုသိုလ်။မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ အာသေဝနေ တိကာ"။၏။ ။

အာရမ္မဏမူ ကမ္မဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ။ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ကြိယာ စေတနာ။ ကမ္မတွန်း။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နကမ္မေ တိကာ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာ စေတနာကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။တိကာ။၏။ ။

အာရမ္မဏမူ ဝိပါကဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါကတွန်း။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နဝိပါကေ တီဏိ"။ ၏။ အလွှတ်မရှိ။ ။အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အနုလုံ၌။ကော်။၏။ ။

အာရမ္မဏမူ ဈာနဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဈာနတွန်း။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နဈာနေ ကော်"။ ၏။ ။ပစ္စနိက် အလွှတ်မရှိ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။တီဏိ။၏။ ။

အာရမ္မဏမူ မဂ္ဂဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ။အဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ မဂ္ဂတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ကော်"။ ၏။ ။အလွှတ်မရှိ။ ။သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ ပဝတ္တိ,ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။တီဏိ။၏။ ။

အာရမ္မဏမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ အာရမ္မဏတွန်း မရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ။ မောဟမူ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်။ အရူပကြိယာ။ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "အာရမ္မဏ ပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။အလွှတ်မရှိ။ ။အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ် သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။တီဏိ။၏။ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ။၏။ ။ဝိပါကေ ကော်။

အဓိပတိမူ

(အဓိပတိမူ အနန္တရဒုကတို့သည်ကား အာရမ္မဏနှင့်တူပြီ)

အဓိပတိမူ ပုရေဇာတဒုက၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဓိပတိတွန်း။ "နာဓိပတိပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပုရေဇာတ တွန်း။ "အဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ။ မောဟမူ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ပဋိသန္ဓေ

နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စနိက်။ တီကာ။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်း ကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။တီကာ။၏။

အဓိပတိမူ အာသေဝနဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိ ဇော။ အဓိပတိတွင်နိး။ "နာဓိပတိပစ္စယာ အာသေဝနေ တီကာ"။ ၏။ ။အဓိ ပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အာသေဝန တွင်နိး။ "အဓိပတိပစ္စယာ နာသေဝနေ တီကာ"။ ၏။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ပဌမဇော၊ ဖိုလ် လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိ တုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီ ဝိပါက် ပဝတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။ပစ္စနိက်။တီကာ။၏။ ။အဓိ ပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ၌။ တီကာ။၏။ ။

အဓိပတိမူ ကမ္မဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ၊ပဋိ သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဓိပတိတွင်နိး။ "နာဓိပတိပစ္စယာ ကမ္မေ တီကာ"။၏။ သာဓိပတိကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွင်နိး။ "အဓိပတိပစ္စယာ နကမ္မေ တီကာ"။၏။ နိရာဓိပတိကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာ။ပစ္စနိက်။၌။ တီကာ။၏။ အဓိပတိတရားကိုယ်။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ ကြဉ် သော သာဓိပတိဇောငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌။ တီကာ။၏။

အဓိပတိမူ ဝိပါကဒုက၌ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ လောကီ ဝိပါက် ပဝတ္တိ၊ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဓိပတိတွင်နိး။ "နာဓိပတိပစ္စယာ ဝိပါကေ ကေ"။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိကုသိုလ်၊အကုသိုလ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ဝိပါကတွင်နိး။ တီကာ။ ၏။ ။ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ ၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။

ပစ္စနိက်။ တီကာ။ ၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ။ ကော်။ ၏။ ။

အဓိပတိမူ ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဓိပတိတွန်း။ တီကာ။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ။ ကော်ရသော အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ တီကာ။ ၏။ ။ အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စနိက်။ တီကာ။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရား ကိုယ်ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ။ တီကာ။၏။ ။

(အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ။ ဤပစ္စည်းတို့သည် ဝါရသို့လိုက်၍ နာမက္ခန္ဓာ သာရသောကြောင့် အာရမ္မဏမူနှင့် တူကုန်၏။ ။နာမက္ခန္ဓာ အကုန်မရသော ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ။ ဤပစ္စည်းတို့သည်သာလျှင် အချင်းချင်း တူကုန်၏)။

ပုရေဇာတမူ

(ပုရေဇာတမူ အဓိပတိဒုက၌ အဓိပတိက တွန်းမြဲတိုင်းတွန်း)။

ပုရေဇာတမူ အာသေဝနဒုက၌ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပုရေဇာတတွန်း။ တီကာ။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အာသေဝနတွန်း။ တီကာ။ ၏။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊မောဟမူ၊မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပစ္စနိက်၌။ တီကာ။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ

ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။ ၍။ ။

ပုရေဇာတမှု ကမ္မဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပုရေဇာတတွင်း။ တီဏိ။ ၍။ ။ပစ္ဆာဇာတ်ကြိယာပြီးသောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ကြိယာစေတနာ။ ကမ္မတွင်း။ တီဏိ။ ၍။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ။ ပစ္စနိက်။ တီဏိ။ ၍။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာ၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပစ္ဆာဇာတ် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။ ၍။ ။

ပုရေဇာတမှု ဝိပါကဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဖိုလ်လေးခုနာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပုရေဇာတတွင်း။ ဧကံ။ ၍။ ။ပစ္ဆာဇာတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဝိပါကတွင်း။ တီဏိ။ ၍။ ။အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပစ္စနိက်။ တီဏိ။ ၍။ ။အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပစ္ဆာဇာတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ။ ဧကံ။ ၍။ ။(ပုရေဇာတမှု ဈာန်, မဂ္ဂ ဒုကလွယ်ပြီ)။

ပုရေဇာတမှု ဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ ပစ္ဆာဇာတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ပုရေဇာတတွင်း။ ဧကံ။၍။ ။ဝိပ္ပယုတ္တတွင်းမရှိ။ ။အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်။ တီဏိ။၍။ ။**အရူပဝိပါက်**လေးခုကြဉ်သော ပစ္ဆာဇာတ် ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ။ တီဏိ။**၍**။

အာသေဝနမှု

အာသေဝနမှု ကမ္မဒုက၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာစေတနာကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ **အာဝဇ္ဇန်း**ဒွေး၊ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အာသေဝနတွင်း။တီဏိ။**၍**။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု၌ရှိသော စေတနာ။ **ကမ္မတွင်း**။ တီဏိ။၍။ ။**အကုသိုလ်ဒွါဒသ, ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာကုသိုလ်, မဟာကြိယာ**

ပဌမဇောအာဝဇ္ဇန်းဒွေး၌ ရှိသော စေတနာ။ ပစ္စနိက်။ တိကဏိ။ ၏။ ။စေတနာကြည်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အနုလုံ၌။ တိဏိ။ ၏။ ။ဝိပါကနှင့် မတွန်းရ။ ။(ဤနည်းကို မှီ၍ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ရုပ်ကိုချ၍ ဒုကအကုန် တွန်းလေ)။

တိကာဒိသချ်ာဝါရ

ဟေတု အာရမ္မဏမူ အဓိပတိ တိက၌ အာရမ္မဏနှင့် အဓိပတိ ဒုကတွန်းမြဲ။ ။နှစ်ပါးတွန်း မရှိ။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အဓိပတိတွန်း။ တိဏိ။၏။ ။ပစ္စနိက်မရှိ။ ။(အာရမ္မဏသို့လိုက်၍ မရသည်)။ ။အဓိပတိတရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။အနုလုံ။တိဏိ။၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းတွင် ရုပ်ကိုချ၍ တိကအစရှိသည့်တို့ကို အကုန်တွန်းလေ။ ။ဤမျှသောနည်းဖြင့် ဤဝါရ၌ ပစ္စည်းတွန်းကို သိကောင်းတော့သည်)။ ။အနုလုံအရကိုသာ ဆိုပေအံ့။ ။"ဟေတု အာရမ္မဏ အဓိပတိ ပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။ ။အရကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြည်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။တိဏိ။ ။(ပဋိစ္စဝါ၍ အတိုင်းပင်။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်း ပါသောကြောင့် တူသည်)။ ။"ဟေတု,အာရမ္မဏ,အဓိပတိပစ္စယာ အာသေဝနေ တိဏိ"။ ။အရကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြည်သော လောဘမူ။ ဒေါသမူ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ။ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ တိဏိ။ ။(ပဋိစ္စဝါရနှင့် အထူးမရှိပြီ)။ ။[ဒုကတွန်းမှာ ရုပ်မပါ၊ နာမ်သက်သက်ကို တွန်းရ၍ ထူးသည်။ စတုက္က ပဉ္စက အစရှိသည်တို့လည်း အာရမ္မဏ အစရှိသော နာမ်သက်သက် ပစ္စယုပ္ပန် ရှိသော ပစ္စည်း ပါသောကြောင့် အနုလုံ၊ အနုလောမပစ္စနိက်အရ မထူးပြီ။ ။ပဋိစ္စဝါရကိုမှီ၍ အနုလုံကုန်အောင် ဟောလေ]။

ပစ္စည်းအနုလုံ ပြီး၏။

သံသဋ္ဌဝါရ

ပစ္စနိက ဝိဘင်ဝါရ

ပစ္စည်းအနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်း ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်းပစ္စနိက်၌ တုံသော်လည်း ဝိဘင်ဝါရ သချ်ာဝါရ

အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို….တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို….၌ တုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၊ နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို….တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို….၌ တုံသော်လည်း အကုသလပဒ။အဗျာကတပဒအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို….တွင် အကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား "အကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော အကုသလော။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ သံသဋ္ဌော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော"ဟူသည်တည်း။ ။(အနက်ယောဇနာမြဲ)။ **ကတ္တားကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်။ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်။စေ။ စုဒ္ဒသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ထို့နောင် အဗျာကတပဒကိုဟောတော်မူ၏။**ဟောဟန်ကား**"အဗျာကတံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော အဗျာကတော။ပ။ နဟေတုပစ္စယာ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။အဟေတုကပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ သံသဋ္ဌာ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"ဟူသည်တည်း။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ။ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ။ပ။ ခန္ဓာရ၏။ ။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု။ ဆန္ဒ၊ပီတိ၊ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ ဖြစ်သော။ပ။ ရ၏။ ။(နဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏)။

နာဓိပတိဝိဘင်္ဂဝါရ

နာဓိပတိ၌ "ကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော ကုသလော။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။စေ။ အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ပ။၏။

"အကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော အကုသလော။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။(အဓိပတိတရားကိုယ်နှင့် မရသောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသကိုကောက်)။ ။"အဗျာကတံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော အဗျာကတော။ပ။ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ။ ။ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေန်

ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အဟိတ်ကြိယာသုံးခု။ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ ဖြစ်သော။ပ။ ခန္ဓာ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသ။စေ။ပဉ္စတိံသ **အစိတ်**အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို။ပ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။နာဓိပတိ ပြီး၏။

နပုရေဇာတ ဝိဘင်္ဂဝါရ

နပုရေဇာတ၌ "ကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော ကုသလော။ပ။ အရူပေ ကုသလံ **ဧကံ** ခန္ဓံ သံသဋ္ဌာ။ပ။ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မဟာ**ကု**သိုလ်ရှစ်ခု။ အရူပကုသိုလ်လေးခု။ အထက်မဂ်သုံးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ **အစိတ်** **အစိတ်** နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍ ဖြစ်သော။ပ။ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။"အကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော အကုသလော။ပ။ အရူပေ အကုသလံ။ပ။ ခန္ဓာ"။ ။**ကတ္တားကား** အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ မောဟမူဒွေး။**စေ**။ တေဝီသ။ပ။ ရ၏။ ။"အဗျာကတံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော အဗျာကတော။ပ။ အရူပေ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ။ပ။ ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ။ပ။ ဒွေ ခန္ဓာ"။ ။ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါ**က်** လေးခု။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကြိယာရှ**စ်**ခု။ **အ**ရူပကြိယာလေးခု။ ဖိုလ်လေးခု။စေ။ ဆတ္တိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ ခန္ဓာ။ ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝီသ။စေ။ ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်။ပ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**နပုရေ**ဇာတ ပြီး**၏**။

နပစ္ဆာဇာတ၌ ကုသလံ ကုသလော။ အကုန်ကောက်။ ။အကုသလံ အကုသလောလည်း အကုန်ကောက်။ ။အဗျာကတံ အဗျာကတော။ဝိပါက် ကြိယာ အကုန်ကောက်။ ပဋိသန္ဓေအခါ။ ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသကိုကောက်။ **နပစ္ဆာဇာတ ပြီး၏**။

နာသေဝန၌ ကုသလံ ကုသလော **ကတ္တားကား** မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော။ **စေ**။ အဋ္ဌတိံသကိုကောက်။ ။အကုသလံ အကုသလော **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇောကိုကောက်။ ။အဗျာကတံ အဗျာကတော၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** ဟသိတုပ္ပါဒ်။ မဟာကြိယာ ပဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသကိုကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိ သန္ဓေစိတ် ကျေနဝီသကိုကောက်။ ။နာသေဝန ပြီး၏။

နကမ္မ၌ ကုသလံ ကုသလော **ကတ္တားကား** ကုသိုလ်စေတနာ **ကြဉ်**သော။စေ။ သတ္တတိံသ။ အစိတ်**အ**ပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို နှီးနှော၍

ဖြစ်သော စေတနာ။၏။ ။အကုသလံ အကုသလော **ကတ္တားကား** အကုသိုလ် ဒွါဒသဉ် စေတနာကိုကောက်။ ။အဗျာကတံ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** ကြိယာ၁၉သဉ် စေတနာကိုကောက်။ ။နကမ္မ ပြီး၏။

နဝိပါက၌ ကုသလံ ကုသလော။ ကုသိုလ်ကေ၀ီသကိုကောက်။ ။အကုသလံ အကုသလော။ အကုသိုလ်ဒွါဒသကိုကောက်။ ။အဗျာကတံ အဗျာကတော။ ကြိယာ၁၉သကိုကောက်။ ။နဝိပါက ပြီး၏။

နဇ္ဈာန၌ အဗျာကတံ အဗျာကတော တချက်သာ။ ။**ကတ္တားကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုကိုကောက်။ ။နဇ္ဈာန ပြီး၏။

နမဂ္ဂ၌ အဗျာကတံ အဗျာကတော တချက်သာ။ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသကိုကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ **နှစ်ခု**ကိုကောက်။ ။နမဂ္ဂ ပြီး၏။

နဝိပ္ပယုတ္တ၌ ကုသလံ ကုသလော။ အကုသလံ အကုသလော။ အရူပဘုံ၌ ပုရေဇာတအတိုင်း ကောက်။ ။အဗျာကတံ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ အရူပကြိယာလေးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ စေ။ ဆတ္တိံသကိုကောက်။ ။(အရူပဘုံ၌ ဝိရတိကား လောကုတ္တရာဝိရတိသာ။ လောကီဝိရတိမရှိ။ အပ္ပမညာကား အချင်းခပ်သိမ်းပင် မရှိသည်ကိုထောက်၍ စေတသိက်ကိုကောက်)။ ။ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

သံသဋ္ဌဝါရ

ပစ္စနိက သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း သုဒ္ဓ, ဒုကာဒိအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း နဟေတုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, နာဓိပတိသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနဟေတုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နမှုဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ နယသို့လိုက်၍ ၎င်း၊ ဝါရသို့လိုက်၍ ၎င်း၊တိက်ပုဒ်၏အရသို့လိုက်၍၎င်း၊ ကံကတ္တား နေဟန်သို့လိုက်၍ ၎င်း၊ "နဟေတုယာ ဒွေ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။နာဓိပတိသုဒ္ဓ၌

အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ အဟိတ်ကြိယာ။မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်ကုန်၏။ "နာဓိပတိယာ တီဏိ"။၏။ ။နပုရေဇာတသုဒ္ဓ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်။အရူပကြိယာ။ အထက်မဂ်သုံးခု။ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ "နပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။နပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓ၌ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ တီဏိ။၏။ ။နာသေဝနသုဒ္ဓ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ပဌမဇော။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ တီဏိ။၏။ ။နကမ္မသုဒ္ဓ၌ ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,ကြိယာ စေတနာ။ တီဏိ။၏။ နဝိပါကသုဒ္ဓ၌ အလုံးစုံသောကုသိုလ်,အကုသိုလ်၊ ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ တီဏိ။၏။ ။နဈာနသုဒ္ဓ၌ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဧကံ။၏။ ။နမဂ္ဂသုဒ္ဓ၌ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဧကံ။ ၏။ ။နဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရပြီး၏။ ။

ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဒုကာဒိသင်္ချာဝါရကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း နဟေတု ဒုကာဒိ အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်နဟေတုဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း ဒုက, တိက။ပ။ ဒသကအားဖြင့် ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုက၌ တုံသော်လည်း နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက အစရှိသောအားဖြင့် ကိုးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုနဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သောအကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ ဤတရားတို့သည်နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်

ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌"ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တိဏိ"။ ၏။ ။နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နာဓိပတိပစ္စည်း၏ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ"အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ဤတရားတို့သည် နဟေတု နာဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "အဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ တိဏိ"။၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, နာဓိပတိ ပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

နဟေတုမူ နပုရေဇာတဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ဤတရားတို့သည်နပုရေဇာတပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နဟေတု ပစ္စည်းတွန်း။ ။"ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။အဟိတ် ပဝတ္တိနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နပုရေဇာတပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဒွေ"။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နဟေတု, နပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ"။ ၏။

နဟေတုမူ နာသေဝနဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊ သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နဟေတုတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ တိဏိ"။ ၏။ ။မောဟမူ ဒုတိယာဒိဇော၌ ရှိသော မောဟ။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ဒုတိယာဒိဇော။ နာသေဝန တွန်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ ဒွေ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မဂ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ အလွတ်။ အနုလုံ၌။ တိဏိ။ ၏။ ။

မောဟမူ ပဋ္ဌမဇော၌ရှိသော မောဟ။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ပဋ္ဌမဇော။ ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြည်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်။ ဒွေ။ **၏**။

နဟေတုမူ နကမ္မဒုက၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ **သဟိတ်ကြိယာ** စေတနာ။ နဟေတုတွန်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ တီဏိ။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ကြိယာစေတနာ ကြည်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ **နကမ္မတွန်း**။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ **ကမ္မေ** ဒွေ"။ ၏။ ကုသိုလ်, **အ**ကုသိုလ်, ကြိယာစေတနာ ကြည်သော အလုံးစုံသော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ **နာ**မက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။ ၏။ ။အဟိတ်ကြိယာ စေတနာ။ ပစ္စနိက်။ ဧကံ။ ၏။ ။"အဟေတုကကြိယာဗျာကတေ ခန္ဓေ သံသဋ္ဌာ အဟေတုကကြိယာဗျာကတာ စေတနာ"ဟု ဟောအပ်၏။

နဟေတုမူ နဝိပါကဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နဟေတုတွန်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ တီဏိ"။ ၏။ ။အဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နဝိပါက တွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။ ၏။ ။သဟိတ်ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အနုလုံ၌။ ဧကံ။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌။ ဒွေ။ ၏။

နဟေတုမူ နဈာနဒုက၌ နဟေတုတွန်း မရှိ။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြည်သော အဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နဈာနတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဈာနေ ဒွေ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြည်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အလွတ်။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။ ၏။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ နဈာနေ ဧကံ"။ ၏။

နဟေတုမူ နမဂ္ဂဒုက၌ နဟေတုတွန်း မရှိ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ နမဂ္ဂ တွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ ဧကံ"။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အလွတ်။ အနုလုံ၌ တီဏိ။ ၏။ ။အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌။ ဧကံ။ **၏**။

နဟေတုမူ နဝိပ္ပယုတ္တဒုက၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပကုသိုလ်၊ အရူပကြိယာ၊ အထက် မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ နဟေတုတွန်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ

တီဏိ”။ ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ နဝိပ္ပယုတ္တ တွန်း။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ “နဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ”။ ၏။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အလွတ်။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။ ၏။ ။အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌။ ဒွေ။ ၏။ ။နဟေတုမူ ဒုက ပြီး၏။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ တိက၊ စတုက္ကအစရှိသည် တို့၌ လေးချက်စု တွန်းလေ)။

“နဟေတု, နာဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဒွေ။ ၏။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ဒွေ”။ ။အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ,နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ပစ္စနိက်၌ “နဟေတု နာဓိပတိပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ဒွေ။ ၏။ ။(ဒုကနှင့်အရ အတူတူပင်)။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ဒွေ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဒွေ။၏။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူ ပဌမဇော၌ရှိသော မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဒွေ။၏။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ နကမ္မေ ဧကံ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၌ ရှိသော စေတနာ။ ဧကံ။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ နဝိပါကေ ဒွေ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒွေ။ ၏။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ နဈာနေ”။ မရ။

“နမဂ္ဂေ ဧကံ။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒွေ။ ၏။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ,နပုရေဇာတ, နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နာသေဝနေ ဒွေ”။ အရကား အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူ ပဌမဇော၌ရှိသော မောဟ။မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ဒွေ။၏။ ။(စတုက္ကနှင့်အရ တူ၏)။ ။“နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတ, နပစ္ဆာဇာတ, နာသေဝနပစ္စယာ နကမ္မေ ဧကံ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၌ ရှိသော စေတနာ။ ဧကံ။ ၏။ ။“နဝိပါကေ ဒွေ”။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မောဟမူ

ပဌမဇောဉ်ရှိသော မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒွေ။ ၏။ ။"နဟေတု,နာဓိပတိ, နပုရေဇာတ, နပစ္ဆာဇာတ, နာသေဝနပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ကေ"။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ကေ။ ၏။ ။"နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ"။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မောဟမူ ပဌမဇောဉ်ရှိသော မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒွေ။ ၏။ ။"နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတ, နပစ္ဆာဇာတ, နာသေဝန, နကမ္မပစ္စယာ နဝိပါကေ ကေ"။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၌ရှိသော စေတနာ။ ကေ။ ၏။ ။"နဟေတု။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ကေ"။ ။အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၌ရှိသော စေတနာ။ ။(နဝိပ္ပယုတ္တထည့်လည်း အတူ)။ ။"နဟေတု။ပ။ နကမ္မ, နဝိပါက, နမဂ္ဂပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကေ"။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၌ရှိသော စေတနာ။ ကေ။ ၏။ ။နဟေတုမူ ဒုကာဒိ ပြီး၏။

"နာဓိပတိပစ္စယာ နဟေတုယာ ဒွေ"။ အရတူပြီ။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တိဏိ"။ ။အရကား အရူပဝိပါက်လေးခု။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။တိဏိ။၏။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ"။ ။အရကား အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အဟိတ်ကြိယာ။ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ တိဏိ။ ၏။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ နာသေဝနေ တိဏိ"။ ။အရကား အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာပဌမဇော၊ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသောအဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇော၊အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ တိဏိ။ ၏။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ နကမ္မေ တိဏိ"။ ။အရကား နီရာဓိပတိ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ စေတနာ။ တိဏိ။ ၏။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ နဝိပါကေ တိဏိ"။ ။အရကား ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ၌ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်။ မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ အဟိတ်ကြိယာ၊ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ နာမက္ခန္ဓာ။ တိဏိ။ ၏။ ။"နာဓိပတိပစ္စယာ နဈာနေ ကေ"။ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်ဟဆယ်၊ ကေ။ ၏။ ။နာဓိပတိပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ကေ"။ ။အဟိတ် ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ ကေ။ ။နာဓိပတိပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။ ။အရကား အရူပဝိပါက်လေးခု ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အရူပဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာနာမက္ခန္ဓာ။တိဏိ။၏။ ။

(ဤနည်းကိုမှီ၍ တိက,စတုက္က အစရှိသည်တို့ကို ဟောလေ။ ။နပုရေဇာတမူ။ နပစ္ဆာဇာတမူ။ နာသေဝနမူ။ နကမ္မမူ။ နဝိပါကမူ။ နဈာနမူ။ နမဂ္ဂမူ။ နဝိပ္ပယုတ္တမူ။ ဤမူတို့၌ ဤပစ္စနီက်၌ ရသော ဆယ်ပစ္စည်းချည်းမူတည်၍ ဒုက, တိက အစရှိသည်တို့ကို ဟောလေ။ ။ပဋိစ္စဝါရအတိုင်းတွင် ရုပ်ကိုချန်၍ နာမ်သက်သက်ကိုကြည့်၍ ဟောလေ။ အထူးမရှိပြီ။ ။ပဋိစ္စဝါရကို နိုင်လျှင် ဤသံသဋ္ဌဝါရသည် အတွင်းဝင်၍ နိုင်ကောင်းတော့သည်)။ ။

ပစ္စည်းပစ္စနိက် ပြီး၏။

သံသဋ္ဌဝါရ

အနုလောမပစ္စနီက သချ်ာဝါရ

ပစ္စည်းပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်းအနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း, (ပဋိစ္စဝါရက အတိုင်းစစ်လေ)။ ။ဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာဖြစ်၍ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ" ။ ၏။ ။အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆဲ့နှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ။ ဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နာဓိပတိပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောကြောင့် နာဓိပတိပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ အနုလုံ၌။ တိဏိ။ ။ဟေတု နာဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော တရားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ်။ မရသောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ သဟိတ် လောကီဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ "အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တိဏိ" ။ ၏။ (ဤနည်းမှီ၍ နာမ်သက်သက် ရသင့်သ၍ အကုန်တွန်းလေ။ ။ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌ အနုလောမ ခံသည့်ပစ္စည်းကား ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းမှ တပါး နှစ်ဆဲ့သုံး ပစ္စည်း ရသည်။ ပစ္စနိက်ခံသည့်ပစ္စည်းကား ဟေတု၊ အဓိပတိ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ ဤဆယ်ပစ္စည်းတည်း။ ဤဆယ်ပစ္စည်းကို ပစ္စယုပ္ပန္န မကုန်သောကြောင့် ရသည်)။

"ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ အနန္တရပစ္စယာ သမနန္တရပစ္စယာ သဟဇာတပစ္စယာ အညမညပစ္စယာ နိဿယပစ္စယာ

ဥပနိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တီဏိ”။ ၏။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ။ မဟာ ကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ အရူပကုသိုလ်။ အရူပကြိယာ။ အထက်မဂ်သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ (အဓိပတိသို့ လိုက်၍ သာဓိပတိပင်။ အနုလောမက ခံသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ အကုန်ဟောလေ)။ ။“ဟေတု။ပ။ ပုရေဇာတပစ္စယာ နာသေဝနေ တီဏိ”။ ။ပစ္ဆာဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ ပဌမဇော။ ဖိုလ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ။ ၏။ ။(ဤ၌လည်း ပုရေဇာတသို့ လိုက်၍ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ သာဓိပတိဇော ရသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ အကုန် ဟော။ ။အာသေဝနတိုင်အောင် တည်လျှင်လည်း ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ သာဓိပတိ ကုသိုလ်။ အကုသိုလ်။ ကြိယာဒုတိယာဒိဇောကိုပင် ရသည်။ ။ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းတွင် ရုပ်ကိုချန်၍ နာမ်သက်သက်ကို ဟောရသည်သာ ထူးသည်)။

အနုလောမပစ္စနိက် ပြီး၏။

သံသဋ္ဌဝါရ

ပစ္စနိယာနုလောမ သင်္ချာဝါရ

ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်း ပစ္စနိယာနုလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းစစ်)။ နဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သော ကြောင့် နဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ “ဟေတု ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ”။ ။နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသာ ဖြစ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ နဟေတု,အာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ မဖြစ်သောတရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ “ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ အဟိတ်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု, အာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ “နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ”။ ၏။ ။(အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းနည်းတူ တွန်းလေ။ ။ ဤဝါရ၌ ပစ္စနိက်ခံသည့် ဟေတု, အဓိပတိ စသော နာမ်တရား မကုန်သော

ဆယ်ပစ္စည်း။ အနုလောမခံသည့် ပစ္ဆာဇာတ။ ဤပစ္စည်းမှတပါး နှစ်ဆဲ့သုံး ပစ္စည်းတည်း)။

"နဟေတု နာဓိပတိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"။ ။(ဒုကအတိုင်းပင်)။ ။ "နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"။ ။အရကား အရူပ ဘုံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ။"နဟေတု, နာဓိပတိ, နပုရေဇာတ, နပစ္ဆာဇာတ, နာသေဝန ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ"။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ မောဟမူ ပဋ္ဌမဇောဒ္ဒ၌ရှိသော မောဟ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဒွေ။ ။"နဟေတု,နာဓိပတိ,နပုရေဇာတ,နပစ္ဆာဇာတ,နာသေဝန, နကမ္မပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဧကံ"။ ။အရကား အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၌ ရှိသော စေတနာ။ ဧကံ။ ၏။ ။(နဝိပါက, နမဂ္ဂ, နဝိပ္ပယုတ္တ တိုင်အောင် တည်သော်လည်း အရူပဘုံ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း စေတနာပင် ရသည်)။ ။ နဟေတုမူ ဒုကာဒိ ပြီး၏။

"နာဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ တိဏိ"။ လည်း၍တွန်း။ "အာရမ္မဏေ တိဏိ"။ ။အရကား အဓိပတိတရားကိုယ်။ အဓိပတိပစ္စည်းကို မရသောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ အဟိတ်ကြိယာ။ မဟာကုသိုလ်။ မဟာကြိယာ။ လောကီ ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ တိဏိ။၏။ ။(ပဋိစ္စဝါရ ဆိုရိုး အရကောက် အတိုင်းတွင် ရုပ်ကိုချန်၍ ဒုက, တိက အစရှိသည်တို့ကို အကုန် ဟောလေ။ ။နပုရေဇာတ။ နပစ္ဆာဇာယ။ နာသေဝန။ နကမ္မ။ နဝိပါက။ နဈာန။ နမဂ္ဂ။ နဝိပ္ပယုတ္တမူ ဒုကာဒိတို့ကိုလည်း ပဋိစ္စဝါရက ဆိုရိုးအရကောက် အတိုင်းတွင် ရုပ်ကိုချန်၍ အကုန်ဟောလေ)။ ။ပစ္စည်းပစ္စနိယာလောမ ပြီးပြီ။ ။သံသဋ္ဌဝါရပြီး၏။ ။(သမ္ပယုတ္တဝါရလည်း သံသဋ္ဌဝါရနှင့် တူပြီ)။

သမ္ပယုတ္တဝါရ အရကောက်ပြီး၏။

ပဉှာဝါရ

အနုလောမ ဟေတုပစ္စည်း

သမ္ပယုတ္တဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဉှာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဉှာဝါရ၌ တံသော်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ, ပစ္စည်းပစ္စနိက်, ပစ္စည်းအနုလောမပစ္စနိက်, ပစ္စည်းပစ္စနိယာနုလောမ အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စည်းအနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုပစ္စည်းအနုလုံ၌ တံသော်လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ, သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန၊ အဗျာကတပဒါဝသာန၊ ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ဝိဓိ, အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ကုသလော ကုသလဿ

ဟောဟန်ကား "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။

ကုသလော၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးကို ပေးခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဓမ္မော-နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝေါ၊ သတ္တလည်းမဟုတ်, ဇီဝလည်းမဟုတ်သော သဘော တရားသည်။ ကုသလဿ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးကိုပေးခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဓမ္မဿ-နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝ သဘာဝဿ၊ သတ္တလည်းမဟုတ်, ဇီဝလည်းမဟုတ်သော သဘောတရားအား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာနံ၊ ကုသိုလ် စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဟေတု

ပစ္စယေန၊ ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း ဟူမူကား။ ကုသိုလ်ကောဝိသ။ စေတသိက် အဌတိံသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အလောဘသည်၊ အဒေါသသည်၊ အမောဟသည်၊ အလောဘ, အဒေါသသည်၊ အလောဘ, အမောဟသည်၊ အဒေါသ, အမောဟသည်၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟသည် သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

"ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ် ကောဝိသ။ စေတသိက်အဌတိံသ။ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။"ကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ်ကောဝိသ။ စေတသိက်အဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော ကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါးဖြစ်အံ့။တပြိုင်နက်ယထာရဟ တပ်ကောင်း **သော** ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤဆယ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား—

"ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။"ကုသလာ ဟေတူ"၏အရကို အလောဘယူ၍"သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ ထို့အတူ အဒေါသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ အလောဘ, အဒေါသ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာယူ၍တဝါရ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။"ကုသလာ ဟေတူ"၏ အရကို အလောဘယူ၍ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ၊ ထို့အတူ အဒေါသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍တဝါရ။ အမောဟ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ အလောဘ, အဒေါသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ အလောဘ, အမောဟ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍တဝါရ။ အဒေါသ, အမောဟ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။

အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာယူ၍တဝါရ။ ဤသို့ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ သုံးဝါရ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ ခုနစ်ဝါရလျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်ကို "ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

လောကီစိတ်ကောသိတိ။ စေတသိက်ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် ဘူမိ, ဇာတိ, သမ္ပယုတ္တဓမ္မ, သင်္ခါရ, အာရုံအားဖြင့်တူသော ဘဝင်ကျနုဝီသတို့တွင် တခုခုသည် မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာရုံနှင့်တူသော ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်အားဖြင့် သုံးပါးတွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍၊ဘဝင်စလန,ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ ဟုဘဝင်ကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် လောကီစိတ်ကောသိတိ။ စေတသိက်ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စ နှစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်တဆယ်တို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။ ။အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ကျနုဝီသတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဂါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလာ ဟေတူ"၏ အရဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဌမဇော အစရှိသော စိတ္တက္ခဏ တခုခု၌ ရှိသော အလောဘကို၊ အဒေါသကို၊ အလောဘ, အဒေါသကို ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရဖြစ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိဓိ၌ရင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါးသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောအဖြစ်ကို "ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူ၏။

မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့။ အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြည်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု။ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်။ပ။ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ကြည်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု။စေ။ ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ဟုဆိုအပ်သော

အာရုံခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ငါထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံ ကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ကျေနပ်ီသ တို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလာ ဟေတူ"၏ အရ ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် ပဌမဇော အစရှိသော စိတ္တက္ခဏ တခု တခု၌ ရှိသော အလောဘကို။ အဒေါသကို၊ အမောဟကို၊ အလောဘ, အဒေါသ ကို၊ အလောဘ, အမောဟကို၊ အဒေါသ, အမောဟကို၊ အလောဘ,အဒေါသ, အမောဟကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရဖြစ်သော သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ရင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟု ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး,သုံးပါးသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောအဖြစ်ကို "ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူ၏။

(ဤနည်းကိုမှီ၍ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်, လောကုတ္တရာကုသိုလ်တို့ကို ရာသီစုက အတိုင်းချလေ)။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏။ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတ ပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌လည်း ဝိဓိ,အနုဝါဒအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည် တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလာ ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။

ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊သည်။ အဗျာကတဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတူ၊တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့အား။ဟေတုပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း ဟူမူကား- ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ

ကုသိုလ်**ကေဝိသ**။ စေ။ အဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အလောဘသည်၊ အဒေါသသည်၊ အမောဟသည်၊ အလောဘ, အဒေါသသည်၊ အလောဘ, အမောဟသည်၊ အဒေါသ,အမောဟသည်၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ သည် စိတ္တဇရုပ်အား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ ၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝိသ။ **စေတသိက် အဌတိံသ**။စိတ္တက္ခဏ တခု တခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ **အလောဘ**, အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။အလောဘ,အဒေါသ,အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။"အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ်ပြုအပ်သောစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန" ဟူသော**ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ဖြစ်အံ့၊ တပ္ပိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေတု,အဓိပတိ, သဟ ဇာတ,နိဿယ, ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ, အဝိဂတ။ ဤကိုးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

(ဝိထိကို ကုသလပဒါဝသာနက အတိုင်းချလေ။ အနုဝါဒ၌ သမ္ပဒါန်ကိုစိတ္တဇ ရုပ်ယူသည်သာထူးသည်)။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလာ ဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌တုံသော်လည်းဝိဓိ,အနုဝါဒအား ဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿစ အဗျာကတဿစ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား**"ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။

သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့အားငှင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ ရုပ်တို့အားငှင်း။ ဟေတုပစ္စယေန၊ဖြင့်။ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊သည်။ဟောတိ၊၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် ကုသိုလ်အဗျာကတဓမ္မအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု ပေ၏။ ။အဘယ်သို့ကျေးဇူးပြုသနည်းဟူမူကား ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော

အခါ ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော အလောဘသည်။ပ။အလောဘ,အဒေါသ,အမောဟသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇ ရုပ်တို့အား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ,အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။အလောဘ,အဒေါသ,အမောဟ၊ဤဟိတ် နှစ်ပါး,သုံးပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။"ကုသလဿ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား** "ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ် ကောင်းသော ဟေတု,အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ။ ဤရှစ်ပစ္စယ သတ္တိဘို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။

[ပစ္စည်းတပ်ဟန်ဝီထိကို ကုသလပဒါဝသာနကအတိုင်း ဆိုလေ။ ကုသိုလ်လည်းဖြစ်, အဗျာကတလည်းဖြစ်၍၊ ဤနှစ်ပါးစုံသောကြောင့် ပဥ္စဝေါကာရ သာ။ စတုဝေါကာရ မရသင့်]။

အကုသလော အကုသလဿ

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအကုသလပဒ၌ တံသော်လည်း အကုသလ ပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန, အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ။ပ။ ပစ္စယော"။

အကုသလော၊အပြစ်နှင့်တကွ မကောင်းကျိုးကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဟေတူ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အစိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း ဟူမူကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့။ လောဘ, မောဟ။ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ, မောဟ။ မောဟမူ ဖြစ်အံ့၊ မောဟ။ ဤ ဟိတ်တပါး, နှစ်ပါးသည် အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော။ စေ။ သတ္တဝီသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌ "အကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ။ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့။ ဒေါသ, မောဟ။ မောဟမူ ဖြစ်အံ့၊ မောဟ။ ဤ ဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။"အကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါးဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ, ဤခုနစ်ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား "အကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ လောဘမူဖြစ်အံ့။ "အကုသလာ ဟေတူ"၏ အရကို လောဘယူ၍ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ ထို့အတူ မောဟ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ လောဘ, မောဟ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ယူ၍ တဝါရ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ "အကုသလာ ဟေတူ"၏ အရကို ဒေါသယူ၍ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ ထို့အတူ မောဟ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ဒေါသ, မောဟ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ မောဟမူဖြစ်အံ့၊ "အကုသလာ ဟေတူ"၏ အရကို မောဟယူ၍ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရ။ ဤသို့လောဘမူ ဖြစ်အံ့။ သုံးဝါရ။ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့။ သုံးဝါရ။ မောဟမူ ဖြစ်အံ့။ တဝါရ။ ဤသို့လျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

လောကီစိတ် ကောသီတိ။ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး တို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ အကုသိုလ်

ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ စိတ်နှင့်တူသော ဘဝင်ကျေနုဝီသတို့တွင် တခုခုသည်။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် လောကီစိတ်ကောသီတိ။ပ။ အာရုံခြောက်ပါး တို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် အကုသိုလ်စိတ်ဒွါဒသတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စ နှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ကျေနုဝီသ တို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အကုသလာ ဟေတူ"၏ အရဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော အစရှိသော စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ, မောဟ။ မောဟမူ ဖြစ်အံ့။ မောဟကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "အကုသလော ဓမ္မော" ဟု အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရဖြစ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိဓိ၌ရင်း။ "အကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု။ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါးသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်ကို "ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။

အကုသလော အဗျာကတဿ

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတ ပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "အကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ။ပ။ ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား---

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်းဟူမူကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သဟ္တဝီသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့။ လောဘ, မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသ, မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ။ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါးသည် စိတ္တဇရုပ်အား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ, မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊

ဤဟိတ် တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။"အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ" ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန" ဟူသော ကရိုဏ်းပါဋ်၏အရကား စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသဥ် ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော ဟေတ္တိဂိသောသ ရ၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ (ခန္ဓာဝါရ ယူမြဲ)။

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလာဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ။ဟောဟန်ကား "အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿစ အဗျာကတဿစ ဓမ္မဿ။ပ။ ပစ္စယော"။ ။(အနက် အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ)။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဋ်၌ "အကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တဝိသ စိတ္တက္ခဏ တခု တခု၌ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့။ လောဘ, မောဟ။ ဒေါသမူဖြစ်အံ့။ ဒေါသ, မောဟ။ မောဟမူဖြစ်အံ့။ မောဟ။ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝိသ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန" ဟူသော ကရိုဏ်းပါဋ်၏အရကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(ခန္ဓာဝါရ ဆိုမြဲ။ ။ဝိထိကိုလည်း ချမြဲ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူ၏။ထိုအဗျာကတပဒသည် အဗျာကတပဒါဝသာနအားဖြင့် တပါးသာတည်း။ ဝိဓိ,အနုဝါဒအားဖြင့်ကား နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ဟောဟန်ကား "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။ဝိဓိကို

ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။(အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း ဟူမူကား-ပဝတ္တိအခါ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စိတ္တက္ခဏ တခု တခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ သည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ စတုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေလေးခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား၊ ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေတရသ၌ ရှိသော ဟိတ်နှစ်ပါး,သုံးပါးသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်တို့အား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဌ်၌ အဗျာကတသည်ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုနှစ်ပါးတိတွင် **ပဝတ္တိအခါ**"အဗျာကတော" **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ,အမောဟ။ဤဟိတ်နှစ်ပါး,သုံးပ၊းပစ္စည်းဘရားရ၏။ ။"အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ"ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား** သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"ဟေတုပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း,သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ကြိယာဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့။တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ဟေတု,အဓိပတိ, သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ,သမ္ပယုတ္တ,ဝိပ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ,အဝိဂတ၊ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသရ၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် **အရကား** ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ။(ခန္ဓာဝါရကား ဆိုမြဲ)။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ကာမစိတ် စတုပညာသ။စေ။ဒွေပညာသ။ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သောအာရုံ ခြောက်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍ မဟာဝိပါက် ဘဝင်ကိစ္စ, တဒါရုံကိစ္စ ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်တူသော မဟာဝိပါက်ဘဝင်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ကံ,ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ် အားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ကာမစိတ်စတုပညာသ။ပ။ အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ်တို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင်မဟာဝိပါက်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဝိပါက်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခု သည် ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌“ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ”၏ အရဖြစ်သော မဟာဝိပါက်ဘဝင်,တဒါရုံ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့။အလောဘ,အဒေါသ။တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ,အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ “ဝိဓိဌ် အဗျာကတော ဓမ္မော”ဟု အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ “သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ နဉ္စ ရူပါနံ”၏ အရဖြစ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိဌ်ရင်း “အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ”ဟု၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါး သည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် တို့အား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်ကို “ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော” ဟု ဟောတော်မူ၏။ ။

[စုတိကိစ္စ တပ်ဟန်ကို ရာသီစုက မရဏာသန္နဝီထိကို မှီ၍ချလေ။ ။ မဟာကြိယာ, မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ, မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်, လောကုတ္တရာဝိပါက် တို့ကိုလည်း ရာသီစုက အတိုင်းချလေ]။

ပဋိသန္ဓေအခါ “အဗျာကတော” **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ,အဒေါသ, အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်းတရားရ၏။ ။“အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ”ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။စေတသိက်ပဉ္စတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ကဋတ္တာ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။“ဟေတုပစ္စယေန”ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော **သဟိတ်**ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးဖြစ်အံ့၊ တပြိုင်နက် ယထာ ရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေတု,သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,ဝိပါက,ဣန္ဒြိယ,

မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ၊ ဤတဆဲ့တပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဟေတုသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာန အားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။(ခန္ဓာဝါရကားယူမြဲ)။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ကာမတဆဲ့တဘုံမှုစုတေ၍ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား တဒါရုံနောင်စုတိ၊ ဇောနောင်စုတိ၊ ဘဝင်နောင် စုတိအားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏၊ထိုသုံးပါးတို့တွင်တဒါရုံနောင်စုတိဖြစ်ဟန်ကား။ ထင်ရှားရှိသော ဘဝမှရွေ့ လျောသော အားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝအဆုံး စုတိဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ကာမဘဝင်တဆယ်တို့တွင်တခုခုသည်ဘဝင်စလန,ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ၊ထို့နောင်ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်အားဖြင့်သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးကို အာရုံပြု၍မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇောငါးကြိမ်,တဒါရုံ ကိစ္စနှစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင်ကာမစုတိ တဆယ်တို့တွင် တခုခုသည်ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ်။ပ။ စုတိကိစ္စတကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ထို့နောင်အဝိဇ္ဇာနုသယသည်ခြံရံအပ်သောတဏှာနုသယလျှင်မူလရှိသော သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော ဇနကကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ခြံရံ၍ ယူအပ်သော ဥမိနှင့်တကွနက်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏တည်ရာဖြစ်၍ပြဋ္ဌာန်းသောရွေ့နောက်ဖြစ်သော ဘဝအထူးကို တစပ်တည်းကဲ့သို့ စပ်တတ်သော မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့တွင် တခု,ခုသည် မနောဒွါရဖြင့် မရဏာသန္နဇောသည် ယူအပ်သော ကံ,ကမ္မနိမိတ်,ဂတိနိမိတ် အားဖြင့်သုံးပါး တို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ တကြိမ်သာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်တဆဲ့ငါးကြိမ်, တဆဲ့ခြောက်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝသစ်ဟု ဆိုအပ်သော မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်ကို အာရုံပြု၍ မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဘဝသစ်၌ ပြင်းစွာတပ်တတ်သော ဘဝနိကန္တိက လောဘဇော ခုနစ်ကြိမ်၊ ထို့နောင် မဟာဝိပါက်ရှစ်ခုတို့တွင် တခု,ခုသည် ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်ထိုက် သရွေ့ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌“ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ” ၏ အရဖြစ်သော မဟာဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့။ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါးကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ “အဗျာကတော ဓမ္မော”ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ “သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ” ၏ အရဖြစ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော် မူ၍ ဝိဓိ၌ငှင်း။ “အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ”ဟု ဤဟိတ်နှစ်ပါး,သုံးပါးသည် သမ္ပ-

ယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်တို့အား ဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်ကို "ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု ဟောတော်မူ၏။

[ရူပ, အရူပဘုံမှ စုတေ၍ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝီထိ။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှစုတေ၍ ရူပ, အရူပဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝီထိ။ ရူပ, အရူပဘုံအချင်းချင်း၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝီထိ။ ဤဝီထိတို့ကို ရာသီစုက ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းအတိုင်းချလေ]။

ဆဝါရ၌ ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပဌာနအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ဤပဋ္ဌာဝါရ၌ ပစ္စည်းကို ပဌာနအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် "ကုသလော" ကား ပစ္စည်းတည်း။ "ကုသလဿ" ကား ပစ္စယုပ္ပန်တည်း။ ထို "ကုသလဿ" ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကို ဆဝါရ၌ ပဋိစ္စဝါရ, သဟဇာတဝါရ, သံသဋ္ဌဝါရ, သမ္ပယုတ္တဝါရ ဖြစ်အံ့ "ကုသလေန ကုသလံ" ၌ ဟောအပ်၏။ ပစ္စယဝါရ, နိဿယဝါရ ဖြစ်အံ့။ "ကုသလေန ကုသလံ, အဗျာကတေန ကုသလံ, အဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ" ၌ တစိတ်။ "ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ, ကုသလာဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ" ၌ တစိတ်။ ဤငါးချက်ကိုထုတ်၍ ဟောအပ်၏။ ။

"ကုသလော အဗျာကတဿ" ၌ "ကုသလော" ကားပစ္စည်း။ "အဗျာကတဿ" ကား ပစ္စယုပ္ပန်တည်း။ ထို "အဗျာကတဿ" အရဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန် စိတ္တဇရုပ်ကို ဆဝါရ၌ ပဋိစ္စဝါရ, သဟဇာတဝါရ, ဖြစ်အံ့၊ "ကုသလေန အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ" ဤနှစ်ချက်ကိုထုတ်၍ ဟောအပ်၏။ ပစ္စယဝါရ, နိဿယဝါရဖြစ်အံ့။ "ကုသလေန အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတေန ကုသလာဗျာကတံ" ၌ တစိတ်။ ဤသုံးချက်ကိုထုတ်၍ ဟောအပ်၏။ အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒတို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ကြံလေ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝါရ၌ကဲ့သို့ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ" ဟု ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ' ဟု ခန္ဓာသဒ္ဒါနှင့် ဟောတော်မူအပ်လေသနည်း။ ပဋိစ္စဝါရ အစရှိသော ဝါရတို့၌ ခန္ဓာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပစ္စယုပ္ပန္န ဒေသနာကိုတင်တော်မူ၏။ ထိုသို့ဟောတော်မူသော အစဉ်အားဖြင့် ဤပဋ္ဌာဝါရ၌လည်း ဒေသနာကို တင်တော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် "ဓမ္မာနံ" ဟု ဟောတော်မမူဘဲ "ခန္ဓာနံ" ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ပဋိစ္စ အစရှိသော ဝါရတို့၌ အဘယ့်ကြောင့် ခန္ဓာအားဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သနည်း ဟူမူကား မရောရှက်သောအားဖြင့် ခွဲဝေခြင်းကို ပြအံ့သောငှါ ဟော

တော်မူအပ်၏။ ။"ဧကံ ခမ္မံ ပဋိစ္စ ဧေသာ ဓမ္မာ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်ရှိသော် ခွဲဝေခြင်းဝိသေသမဖြစ် ရောရှက်သည်။ခန္ဓာသဒ္ဒါနှင့် ဟောတော်မူမှ ခွဲဝေခြင်းဝိသေသဖြစ်သည် ဟူလိုသည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၄၃၄)၌"ပဋိစ္စဝါရာဒီသု ဝါ ခန္ဓဝသေန ပစ္စယုပ္ပန္နဒေသနာ အာရုဠှာတိ တေနေဝါနုက္ကမေန ဣဓာပိ အာရုဠှာတိ။ ကသ္မာပနေတေသု ဧဝံ အာရုဠှာတိ။ အသင်္ကရတော ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ" အစရှိသည်ကို မိန့်အပ်ပြီ။

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း

ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန, အကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိဓိအနုဝါဒ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိဓိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ကုသလော ကုသလဿ

ဟောဟန်ကား "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ဝိဓိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနုဝါဒကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ဒါနံ ဒတွာ, သီလံ သမာဒိယိတွာ, ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ, တံ။ပ။ ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။

ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒါနံ-ဒေယျဓမ္မံ၊ လှူအပ်သော ဒါနဝတ္ထုကို။ ဒတွာ-စဇိတွာ၊ စွန့်၍။ (တနည်းကား) ဒါနံ၊ လှူကြောင်းဖြစ်သော ဒါနစေတနာကို။ ဒတွာ-ပရိယောဒါပေတွာ ဝိသုဒ္ဓိကတွာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုပြု၍။ တံ၊ ထိုပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။

သီလံ--ပဉ္စင်္ဂဒသင်္ဂါဒိဝသေန နိစ္စသီလံ၊ ပဉ္စင်္ဂ, ဒသင်္ဂသီလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော နိစ္စသီလကို။ သမာဒိယိတွာ-ဂဏှိတွာ၊ ကောင်းစွာ ယူဦးဆောက်တည်ဦး၍။ တံ၊ ထိုပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော နိစ္စသီလကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။

ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်နေ့၌ သုံးအပ်သော အင်္ဂါဥပုသ်ကို။ ကတွာ၊ ဆောက်တည်ပြီး၍။ တံ၊ ထိုအင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။

ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သုစိဏ္ဏာနိ၊ ကောင်းစွာ အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။

ဈာနာ၊ ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သေက္ခာ၊ သေက္ခဟုဆိုအပ်သော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂေါတြဘုံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးဂေါတြဘုကို။ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ဆင်ခြင်ကုန်၏။ [ဤ၌ ဒြပ်ကို ငဲ့၍ ဗဟုဝုစ်ထားသည်]။ သေက္ခာ၊ သေက္ခဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝေါဒါနံ၊ သကဒါဂါမိမဂ်, အနာဂါမိမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်ကို။ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ဆင်ခြင်ကုန်၏။ သေက္ခာ၊သေက္ခဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂါ၊ မဂ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်တရားကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ သေက္ခာဝါ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်ရင်း။ ပုထုဇ္ဇနာဝါ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ရင်း။ ကုသလံ၊ တေဘူမက ကုသိုလ်ကို။ အနိစ္စတော-အနိစ္စံ်ဣတိ၊ အနိစ္စဟူ၍ ရင်း။ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခံ ဣတိ၊ ဒုက္ခဟူ၍ရင်း။ အနတ္တတော-အနတ္တံ ဣတိ၊ အနတ္တဟူ၍ရင်း။ တနည်းကား အနိစ္စတော-အနိစ္စဝသေန၊ အနိစ္စအစွမ်းအားဖြင့်ရင်း။ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခဝသေန၊ ဒုက္ခအစွမ်းအားဖြင့် ရင်း။ အနတ္တတော-အနတ္တဝသေန၊ အနတ္တအစွမ်းအားဖြင့် ရင်း။ ဝိပဿန္တိ၊ ဝိပဿနာပြုကုန်၏။

သေက္ခာဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ ပုထုဇ္ဇနာဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ သူတပါးတို့၏စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြင့်။ ကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿ၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ၊ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသလဿ၊ ဖြစ်ဆဲသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ၊ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော

အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနဿ၊ ဖြစ်ဆဲသော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်အား၊ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿစ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်အား ၎င်း။ စေတောပရိယဉာဏဿစ၊ စေတောပရိယဉာဏ်အား ၎င်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿစ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်အား၎င်း။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿစ၊ ယထာကမ္မုပဂဉာဏ်အား၎င်း။ အနာဂတံသ ဉာဏဿစ၊ အနာဂတံသဉာဏ်အား၎င်း။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[“ဒါတဗ္ဗန္တိ ဒါနံ”။ ။ဒေယျဓမ္မဒါနဝတ္ထုရစေ။ ။“ဒီယတိ ဧတာယာ တိဒါနံ”။ ။ဒါနစေတနာရစေ။ ။“ကုသလာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ” အစရှိသည်ကား ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်ဒေသနာ။ “စေတောပရိယဉာဏေန” အစရှိသည်ကား ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်ဒေသနာ။ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ (၄၃၅) ၌ “ကုသလာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿာတိအာဒီဟိ ပုဂ္ဂလံ အနာမသိတွာ ဓမ္မဝသေန ဒဿေတိ။ တေနေဝေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတမ္ပိ စေတောပရိယဉာဏံ ပုန ဝုတ္တံ” ဟု ဆိုအပ်ပြီ]။

အဝိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ ။ အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်းဟူမူကား အန္နပါနအစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူပြီး၍ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည်ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပဉ္စင်္ဂသီလ,ဒသင်္ဂသီလကို ဆောက်တည်ပြီး၍ ပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ပဉ္စင်္ဂသီလ,ဒသင်္ဂသီလစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သောကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်ကိုဆောက်တည်ပြီး၍ အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော အခါ အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ရှေး၌အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန,သီလ,အင်္ဂါ ဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ရှေး၌အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန,သီလ,အင်္ဂါ ဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သောကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်စျာန်မှထ၍ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စျာန်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်စျာန်သည် ဆင်ခြင်သောကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

သေက္ခ ဟုဆိုအပ်သော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သောတာပတ္တိမဂ်ရှေ့ ဂေါတြဘုကို ဆင်ခြင်သောအခါ ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ပ။၏။ သေက္ခဟုဆိုအပ်သော သကဒါဂါမ်,အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သကဒါဂါမိမဂ်,အနာဂါမိမဂ်၏ ရှေ့ဝေါဒါန်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သောကာမကုသိုလ်အား။ပ။၏။ သေက္ခဟုဆိုအပ်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်,အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ရသောမဂ်မှထ၍ မိမိရသောမဂ်ကိုဆင်ခြင်သောအခါ မိမိရသောမဂ်သည် ဆင်ခြင်သောကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ သေက္ခ,ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တေဘူမကကုသိုလ်ကိုအနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုအပ်သောအခါ တေဘူမကကုသိုလ်သည် ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်အား။ပ။၏။

သေက္ခ,ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြင့်လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော သူတပါးကို၏ ကုသိုလ်စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသောအခါ သူတပါးတို့၏ကုသိုလ် စိတ်သည် စေတောပရိယအဘိညာဉ်။ ထိုအဘိညာဉ်နောက်၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်အား။ပ။၏။ ဤဘဝ,ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဖြစ်ဆဲသော ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်အား။ ဤဘဝ,ရှေးဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်သည် ဖြစ်ဆဲသော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်အား။ပ။၏။ ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမစျာန်သည် ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်စိတ်သည် စေတောပရိယကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ် စိတ်သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ အတိတ်ဖြစ်သောလောကီကုသိုလ်ကံသည် ယထာ

ကမ္မုပဂကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ အနာဂတ်ဖြစ်သောအရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသသည် အနာဂတံသကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား အာရမ္မဏသတ္တိ။ပ။၏။

ဝိဓိ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သောကုသိုလ် ဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်းတရားရ၏။

"ကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏ အရကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်။ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်။ ဣဒ္ဓိဝိဓ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ (ဤကားအကျဉ်းတည်း)။ ။

တနည်းကား—

ကတ္တားပုဒ်၏အရကား မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု အားတပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်အားတပ်သော ဤဘဝ,ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်။ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်အား တပ်သော ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်။ ဣဒ္ဓိဝိဓ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ်ပဉ္စမဈာန်။ စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှ စ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ။ယထာကမ္မုပဂကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်ကံ။ အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော အနာဂတ် ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။(**သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား** ကောက်မြဲ)။ ။"အာရမ္မဏပစ္စယေန" ဟူသော **ကရိဏ်းပါဌ်၏အရကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ,အာရမ္မဏာဓိပတိ,အာရမ္မဏူပနိဿယ၊ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။

"**ဒါနံ ဒတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ**"ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော် ပါဌ်၌ "ဒါနံ"၏ အရကို အန္န,ပါနအစရှိသော ဒါနဝတ္ထု စေတနာကိုယူ၍ "ဒတွာ တံ"၏ အရကို ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝီသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော

ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရကို ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

အန္န, ပါန, ဃရ, ဝတ္ထ အစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူလိုလတ်သည်ရှိသော် ထိုဒါယကာ၏ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်တူသောစိတ်သည် ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ် အားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒဟု ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် အန္န,ပါန,ဃရ,ဝတ္ထ အစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို ဆင်ခြင်တတ်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ဝီထိ ဖြစ်အံ့၊ "တဒါရုံကိစ္စ နှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့။ ပဥ္စဝေါကာရဘဝင် တဆဲ့ငါးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။ ဤဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် အန္န,ပါန အစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူ၏။ ထို့နောင် ထိုဒါနဝတ္ထုကိုအာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တကမနောဒွါရ ဝီထိ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ။

အန္န,ပါန,ဃရ, ဝတ္ထအစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူပြီးသောဒါယကာသည် ပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသောဓန စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင် လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် တူသောစိတ်သည် ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ် အားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုအာရုံပြု၍ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒဟု ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာ ကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံဝီထိ ဖြစ်အံ့။ တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့။ ပဥ္စဝေါကာရ ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။ ထို့နောင် ပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသောဓန စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကိုအာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တကမနောဒွါရဝီထိ တို့သည် များစွာဖြစ်ကုန်၏။ ။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ "ဒတွာ တံ"၏ အရဖြစ်သော ပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသော ဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ပိဋ္ဌိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ပစ္စဝေက္ခတိ" အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ပိဋ္ဌိ၌ရှင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟု၊ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓန စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမ

ကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောအဖြစ်ကို "အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူ၏။

"သီလံ သမာဒိယိတွာ တံပစ္စဝေက္ခတိ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "သီလံ"၏ အရကို ပဉ္စင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏အရကို ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်၍ယူ၍။ ပဉ္စင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သောကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကံငါးပါးမှ ကြဉ်လိုလတ်သည်ရှိသော် မိမိပဋိသန္ဓေ စိတ်နှင့်တူသော စိတ်သည်။ပ။၏။ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒဟု ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် **ပါဏာတပါတ**မှကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကိုရင်း။ ထိုရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ဒေါသမူ, မောဟမူစိတ္တုပ္ပါဒ်။ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြောင့် ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်ကိုရင်း အာရုံပြု၍....**အဒိန္နာဒါန**မှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။သူ့ဥစ္စာကိုရင်း။ ထိုဥစ္စာကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်။ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်ကိုရင်း၊ အာရုံပြု၍ **ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ**မှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ မာတုရက္ခိတ အစရှိသော မိန်းမကိုသော်ရင်း။ ထိုမိန်းမကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်။ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်ကိုရင်း အာရုံပြု၍....**မုသာဝါဒ**မှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကိုရင်း။ ထိုမဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်။ ထို စိတ္တုပ္ပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်ကိုရင်း၊ အာရုံပြု၍.... **သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာန**မှ ကြဉ်သည် ဖြစ်အံ့။ ယစ်မျိုးကိုရင်း။ ထိုယစ်မျိုးကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ၊ မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်။ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်ကြောင့်ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်ကိုရင်း၊ အာရုံပြု၍.... မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တဒါရုံ ကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စ နှစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ဤ ဝီထိ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ပါဏာတိပါတ အစရှိသော အမှုမှကြဉ်၏။ ထို့နောင် ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တက မနောဒွါရ ဝီထိ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော အမှုမှကြဉ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဉ္စင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော်။မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ဘဝင်စလန။ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပဉ္စင်္ဂသီလစေတနာ

ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ ကာမဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ဤဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ပဉ္စင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်၏။ ထို့နောင် ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တကမနောဒွါရဝီထိ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ"၏ အရဖြစ်သော ပဉ္စင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ် ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိဘတ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ် ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဘတ်၌ငင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ပဉ္စင်္ဂသီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသောအဖြစ်ကို "အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူ၏။ ။(ဤဝီထိကား ပဉ္စင်္ဂသီလဘို့)။

"သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ"၏ အရကို ဒသင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရကို ဆင်ခြင်သော ကာမ ကုသိုလ် ယူ၍ ဒသင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင် သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ။ပ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကံဆယ်ပါးမှ ကြဉ်လိုလတ်သော် မိမိ ပဋိ သန္ဓေ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန၊ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်သည် ဖြစ်အံ့။ (ဆိုမြဲ။ အာဒိန္နာဒါနဆိုမြဲ)။ ။အဗြဟ္မစရိယာမှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ သူတော်ကောင်းတို့သည် စက်ဆုပ်အပ်သော မေထုန် အကျင့်ကိုသော်ငင်း။ ထိုအကျင့်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ငင်း အာရုံပြု၍....မုသာဝါဒ, ပိသုဏဝါစာ, ဖရုသ ဝါစာ, သမ္ဖပ္ပလာပမှကြဉ်သည် ဖြစ်အံ့။ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မောဟမူစိတ္တုပ္ပါဒ်။ သဝိညတ္တိက ဝစီဘေဒသဒ္ဒဟု ဆိုအပ်သော ဝစီဝိညတ်ကိုငင်း။ ထိုဝစီဝိညတ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုငင်း အာရုံပြု၍....(သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာကို ဆိုမြဲ)။ ။

ဝိကာလဘောဇနမှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဘောဇဉ်၌တည်သော ရူပါရုံ အစရှိသော အစိတ်အပေါင်း ရုပ်ကိုငှင်း။ ထိုဘောဇဉ်၌ တပ်သော လောဘပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုငှင်း အာရုံပြု၍....နစ္စ, ဂီတ, ဝါဒိတ, ဝိသူက, ဒဿနမှ ကြဉ်သည် ဖြစ်အံ့။ ကခြင်း, သီခြင်း, တီးမှုတ်ခြင်း အစရှိသောရူပါရုံ, သဒ္ဒါရုံကိုငှင်း။ ထိုအာရုံအား တပ်သော လောဘပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုငှင်း အာရုံပြု၍.... မာလာဂန္ဓ, ဝိလေပန, ဓာရဏ, မဏ္ဍန, ဝိဘူသနဋ္ဌာနမှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ နံ့သာပန်း အစရှိသည်ဖြင့် ဆင်ယင်ခြင်း အစရှိသော ရူပါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကိုငှင်း။ ထိုအာရုံ၌ တပ်သော လောဘပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသော်ငှင်း အာရုံပြု၍... ဥစ္စာသယန မဟာသယနမှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ တည်သော ရူပါရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုငှင်း။ ထိုအာရုံ၌ တပ်သော လောဘပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသော်ငှင်း အာရုံပြု၍....ဇာတရူပ, ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏမှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုဇာတရူပ,ရဇတ၌တည်သော ရူပါရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကိုငှင်း။ ထိုအာရုံ၌ တပ်သော လောဘပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုသော်ငှင်း အာရုံပြု၍....မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံ ကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်ရွေ့ ဖြစ်၏။ ဤဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ပါဏာ-တိပါတ အစရှိသောအမှုမှ ကြဉ်၏။ ထို့နောင် ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တက မနောဒွါရဝီထိဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ပါဏာတိပါတ အစရှိသောအမှုမှ ကြဉ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒသင်္သီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ။ ပ။ ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒဟူ ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဒသင်္သီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ် ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံ ကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ။ဤဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ဒသင်္သီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်၏။ ထို့နောင် ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တက မနောဒွါရဝီထိတို့သည် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠ်၌ "သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ" ၏ အရဖြစ်သော ဒသင်္သီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်း အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိမိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်

ပါဠိ၌ "ပစ္စဝေက္ခတိ" ၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ငှင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟု ဒသက် သီလစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ် အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်ကို "အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု ဟောတော်မူ၏။ ။(ဤဝီထိကား ဒသက်သီလဘို)။

"ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠိ၌ "ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ တံ" ၏ အရကို အဋ္ဌင် ဥပေါသထစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကိုယူ၍ "ပစ္စဝေက္ခတိ" ၏ အရ ကို ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကိုယူ၍ အဋ္ဌင်ဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်း သော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကံရှစ်ပါးမှ ကြဉ်လိုလတ်သည်ရှိသော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် (ပါဏာတိပါတ ဆိုမြဲ။ အဒိန္နာဒါနဆိုမြဲ။ အဗြဟ္မစရိယာဆိုမြဲ။ မုသာဝါဒါ၊ ပိသုဏဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ သမ္ဖပ္ပလာပဆိုမြဲ။ သုရာမေရယဆိုမြဲ။ ဝိကာလဘောဇနဆိုမြဲ)။ နစ္စ, ဂီတ, ဝါဒိတ, ဝိသူက, ဒဿန, မာလာဂန္ဓ,ဝိလေပန,ဓာရဏ,မဏ္ဍန,ဝိဘူသနဋ္ဌာနမှ ကြဉ်သည်ဖြစ်အံ့။ကခြင်း။ပ။ ကိုငှင်း။ နံ့သာပန်း အစရှိသည်ဖြင့် ဆင်ယင်ခြင်း။ပ။ ကိုငှင်း။ အာရုံပြု၍.... ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယန။ပ။ ကိုငှင်း အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာ ကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံ, ဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ဤဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ပါဏာတိပါတ အစရှိသော အမှုမှကြဉ်၏။ (အကြွင်းဒသက် ဆိုရိုးနှင့်တူပြီ။ ဒသက်သီလကို အဋ္ဌင်သီလဟု လည်း၍ ဆိုသည် သာ ထူးသည်။ ဤဝီထိကား အဋ္ဌင်သီလဘို)။

> [ပဉ္စင်သီလကား လူတို့၌, ဒသက်သီလကား သာမဏေတို့၌ နိစ္စသီလ တည်း။ အာဒိဝန်ကား ရဟန်းပဉ္စင်းတို့၌ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ, ဝတ္တသီလ တို့ကို ယူရာ၏။ အဋ္ဌင်သီလကား ဥပုသ်နေ့၌ လူတို့ဆောက်တည်ရသော ဥပေါသထကမ္မတည်း။ စွမ်းနိုင်လျှင် နေ့တိုင်းမပြတ်ပင် ဆောက်တည် အပ်၏]။

"ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ပစ္စဝေက္ခတိ "ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိ တော်ပါဠိ၌ "ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ" ၏ အရကို ရှေး၌အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီး

သော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏အရကို ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ ရှေး၌အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်သော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ပ။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ရှေး၌ အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်သော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ရှေး၌ အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်သော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ပိထိဖြစ်အံ့။ တဒါရုံ,ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံ ဝိထိဖြစ်အံ့။ ဘဝင်ဖြင့်ထိုက်သရွေ့။ ဤဝီထိ စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ရှေး၌ အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်တို့ကို ဆင်ခြင်၏။ ထို့နောင် ထိုအာရုံတို့ကို အာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တက မနောဒွါရ ဝီထိဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌"ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ"၏ အရဖြစ်သော ရှေး၌အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန, သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိဓိ၌ "ကုသလော မဗ္ဗော"ဟု၊အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌"ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ရှင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ရှေး၌အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန,သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့်။ပ။ ၏။

[ဝိရတိကား တစုံတယောက်သော သူ၏ အထံ၌ မဆောက်တည်မူ၍ မိမိအလိုလို ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်မှ ကြဉ်ရှောင်သော သမ္ပတ္တဝိရတိ, တစုံတယောက်သော သူ၏ အထံ၌ ဆောက်တည်၍ ကြဉ်ရှောင်သော သမာဒါနဝိရတိ, မဂ်ဖြင့် ကိလေသာကို ဖြတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သမုစ္ဆေဒဝိရတိဟူ၍ သုံးပါးတို့တွင် "သီလံ သမာဒိယိတွာတိ ပဥ္စင်္ဂဒသင်္ဂသီလာဒိဝသေန နိစ္စသီလံ ဂဏှိတွာ။ဣမိနာ သမာဒါနဝိရတိယောဒဿိတာ"ဟု အဋ္ဌကထာ(၄၃၅)၌ ဆိုသောကြောင့် သမာဒါနဝိရတိကို ယူအပ်၏။ "သမ္ပတ္တဝိရတိ သမုစ္ဆေဒဝိရတိယော ပန လောကေ သီလန္တိ

အပါကဋ္ဌတ္တာ နဝုတ္တာ။ ကိဥ္စာပိ နဝုတ္တာ။ အာရမ္မဏပစ္စယာ ပန ဟောန္တိ ယေဝ''။ ။အဋ္ဌကထာပါဠ် (၄၃၅)။ ။အဓိပ္ပါယ်ကား သမ္မတ္တဝိရတိ, သမုစ္ဆေဒဝိရတိ တို့ကို လောကဥ္စ် သိလဟူ၍ မထင်ရှားသောကြောင့် ဤ၌မဟောအပ်ကုန်။ ထိုသို့ပင် မဟောအပ်ကုန်သော်လည်း အာရမ္မဏ ပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟူလိုသည်။ ''တတ္ထ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ သေက္ခာနံယေဝ ကုသလဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ နတ္ထတရေသံ''ဟု အဋ္ဌကထာ(၄၃၅)၌ ဆိုသောကြောင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား သမုစ္ဆေဒဝိရတိသည် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း ဖြစ်၏]။

''ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဈာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ'' ဟူ၍ဟောကော်မူအပ်သောအနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠ်၌ ''ဈာနံ''၏ အရကို မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန် ကိုးခုယူ၍။ ''ပစ္စဝေက္ခတိ''၏ အရကို ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဈာန်ကိုးခုသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။ပ။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ပဉ္စမဈာန်ကို ရလတ္တံ့သော တိဟိတ်ကာမပုဂ္ဂိုလ်သည် ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော ပညတ်ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ပထဝီ, ပထဝီ အစရှိသော အားဖြင့် စီးဖြန်းဘန်များ၍ ပဉ္စမဈာန်ကို ရလိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ၏။ ထို့နောင် ပထဝီ အစရှိသော ပညတ် ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ပဉ္စမဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒတိက္ခအားလျော်စွာ ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘု ဟု လေးကြိမ်, သုံးကြိမ် ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်။ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်သည် အာဒိကမ္မိက ဖြစ်၍ တကြိမ်သာ အပ္ပနာ သမာဓိဇော ကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု တို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ပဉ္စမဈာန်ကိုရပြီးသော တိဟိတ်ကာမ,ရူပပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဉ္စမဈာန်၌ အကျုံး ဝင်သော ဝိတက်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။၏။ ထို့နောင် ဝိတက်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်, လေးကြိမ်, ငါးကြိမ် ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ဤဝီထိဖြင့် ငါရသော ပဉ္စမဈာန်ကား ဝိတက်ဟူသော ဈာန်အင်္ဂါရှိ၏ဟု သိ၏။ ။

ထို့အတူ ဝိစာရကို ဆင်ခြင်သည် တဝီထိ, ပီတိကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ, သုခကို ဆင်ခြင်သည် တဝထိ, ဧကဂ္ဂတာကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ,အပေါင်းကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ။ ဤသို့လျှင် ပဋ္ဌမစျာန်၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ ခြောက်ဝီထိဖြစ်သတည်း။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဋ်၌ “စျာနံ”၏ အရဖြစ်သော ပဌမစျာန်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ “ကုသလော ဓမ္မော”ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဋ်၌ “ပစ္စဝေက္ခတိ”၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ရင်း “ကုသလဿ ဓမ္မဿ”ဟု ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် ကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့်॥ပ॥၏॥

ပဋ္ဌမစျာန်ကိုရပြီးသော တိဟိတ် ကာမ, ရူပ ပုထုဇဉ်, သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝသီဘော်ငါးပါးတို့ဖြင့် အလေ့အလာပြု၍ ပဋ္ဌမစျာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော်မိမိ ပဋ္ဌိသန္ဓေ॥ပ॥ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ॥၏॥ ထို့နောင် ပထဝီ ကသိုဏ်း အစ ရှိသော ပညတ် ပဋိဘာဂ နိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း॥ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ပဋ္ဌမဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ, တိက္ခအား လျော်စွာ ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုဟု လေးကြိမ်, သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်။ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ စျာန်အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဋ္ဌမစျာန်သည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း အပ္ပနာသမာပိဇောကိစ္စ များစွာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု၊ ရူပဘဝင်ငါးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ပဋ္ဌမစျာန်ကို ဝင်စားပြီးသော တိဟိတ်ကာမ, ရူပပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋ္ဌမစျာန်၌ အကျုံးဝင်သော ဝိတက်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ॥ပ॥ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ॥၏॥ ထို့နောင် ဝိတက်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း॥ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်, လေးကြိမ်, ငါးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ကာမတိဟိတ် ဘဝင်လေးခု၊ ရူပဘဝင်ငါးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စ ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ॥ဤဝီထိဖြင့် ငါဝင်စားသော ပဋ္ဌမစျာန်ကား ဝိတက်ဟူသော စျာန်အင်္ဂါရှိ၏ဟု သိသတည်း။ ॥ ထို့အတူ ဝိစာရကို ဆင်ခြင်သည် တဝီထိ, ပီတိကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ, သုခကို ဆင်ခြင်သည် တဝီထိ, ဧကဂ္ဂတာကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ, အပေါင်းကိုဆင်ခြင်သည် တဝီထိ။ဤသို့လျှင် ပဋ္ဌမစျာန်၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ ခြောက်ဝီထိ ဖြစ်သတည်း။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဋ်၌ “စျာနံ”၏ အရဖြစ်သော ပဋ္ဌမစျာန်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ “ကုသလော ဓမ္မော”ဟု

အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိမိဉ်ရင်း "ကုသလဿ မမ္မဿ" ဟု ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဌမဈာန်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့်။ပ။၏။

["ဈာနံ ဝုဋ္ဌဟိတွာ, ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ" နှစ်ချက်တွင် တချက်ချက် ရှိသင့်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ(၄၃၅)၌ "ဈာနံ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ အယမေဝဝါ ပါဠိ"ဟု မိန့်အပ်၏။[၁] ။"ဈာနံ" အရကို အာဒိကမ္မိကယူသော် "ဝုဋ္ဌဟိတွာ" အရကို ဘဝင်ယူလေ။ ထို့နောင် ပစ္စဝေက္ခဏာ။ ။တနည်း။ "ဈာနံ" အရကို သမာပဇ္ဇနယူ၍ "ဝုဋ္ဌဟိတွာ" အရကို ဘဝင်ရင်းယူ။ ထို့နောင် ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ။ ဤသို့ နှစ်နည်း ယူလေ]။

ပဌမဈာန်ကို ရပြီးသော တိဟိတ်ကာမ, ရူပပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါရသော ပဌမဈာန်ကား နီဝရဏဟူသော နီးသောရန်သူ ရှိ၏။ ဝိတက်ဟူသော ရုန့်ရင်းသောအင်္ဂါရှိခြင်းကြောင့် ဈာန်အင်္ဂါ၏ အားသည်နည်း၏ဟု ပဌမဈာန်၌ အပြစ်ကိုမြင်၍ ပဌမဈာန်၌ တပ်ခြင်းကိုစွန့်၍ ဒုတိယဈာန်သည် ငြိမ်သက်၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ပထဝီကသိုဏ်းအစရှိသော ပညတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ပထဝီ, ပထဝီ အစရှိသောအားဖြင့် စီးဖြန်းဘန်များ၍ ဒုတိယဈာန်ကို ရလိုလတ်သော်....

[အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်, ရာသိစုတို့၌ ချသည့်အတိုင်း မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ဈာန်ကို အကုန်ချ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိကိုလည်း ပဌမဈာန်ကိုမှီ၍ ဒုတိယဈာန်ဖြစ်အံ့ ဝိစာရ အစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်။ တတိယဈာန်ဖြစ်အံ့၊ ပီတိအစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်။ စတုတ္ထဈာန်ဖြစ်အံ့၊ သုခ အစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်။ ပဉ္စမဈာန်ဖြစ်အံ့။ ဥပေက္ခာ အစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်။ အရူပဈာန်ဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာ အစရှိသည်ကို ဆင်ခြင်။ဤသို့ အသီးအသီး ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိတို့ကို ချလေ]။

"သေက္ခာ ဂေါတြဘုံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ဂေါတြဘုံ"၏ အရကို သောတာပတ္တိမဂ်၏ရှေး ဂေါတြဘု ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးယူ၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ" အရကို သောတာပန် သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍

၁။ ၁၃၁၉-ခု ရိုက် ဆဋ္ဌမူ၌ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာတိ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ အယမေဝ ဝါ ပါဠိ-ဟုရှိ၏။

ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သောတာပတ္တိမဂ် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရလတ္တံ့သော တိဟိတ်ကာမ, ရူပ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တေဘုမ္မက သင်္ခါရတို့ကို "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ" ဟူ၍၎င်း "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ"ဟူ၍၎င်း "သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ"ဟူ၍၎င်း၊ စီးဖြန်းဘန် များ၍ သောတာပန် အဖြစ်ကို ရလိုလတ်သော်....(ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ရာသီစု အတိုင်း သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဝီထိကို ချလေ)။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်၏ရှေး ဂေါတြဘုကို ဆင်ခြင်လို လတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် တူသောစိတ်သည်။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင် ပစ္ဆေဒ။၏။ ထို့နောင် သောတာပတ္တိမဂ်၏။ ရှေးဂေါတြဘုကို အာရုံပြု၍ မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ဘဝင် ကိုးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဂေါတြဘုံ"၏ အရဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဘဂ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟူ၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမ ကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဘဂ်၌၎င်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည် ဆင်ခြင် သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။၏။

"သေက္ခာ ဝေါဒါနံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဝေါဒါနံ"၏ အရကို သကဒါဂါမိမဂ် အနာဂါမိမဂ်၏ ရှေး ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးယူ၍။ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"အရကို သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယ ဒွေးသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သကဒါဂါမိမဂ္ဂဝီထိ, အနာဂါမိမဂ္ဂဝီထိတို့ကို ရာသီစုက အတိုင်းချ။ ။ သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိမဂ်, အနာဂါမိမဂ်၏ရှေး ဝေါဒါန် ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာ

ကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိဟိတ်ဘဝင်တေရသတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက် သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ ဝေါဒါန်၏ အရဖြစ်သော ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော" ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရဖြစ်သော သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ရင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ" ဟု ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။ပ။၏။

"သေက္ခာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "မဂ္ဂံ"၏ အရကို အောက်မဂ်သုံးခုယူ၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရကို သောတာပန်, သကဒါဂါမ်,အနာဂါမ် သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ယူ၍။ အောက်မဂ်သုံးခုသည် ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား။ အာရမ္မဏ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သောတာပတ္တိမဂ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုရလတ္တံ့သော တိဟိတ်ကာမ, ရူပ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တေဘုမ္မက သင်္ခါရကို အာရုံပြု၍ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ" ဟူ၍ ရင်း၊ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ" ဟူ၍ရင်း၊ "သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ" ဟူ၍ရင်း စီးဖြန်းဘန်များ၍ သောတာပန်အဖြစ်ကို ရလိုလတ်သော် ဘဝင်စလန, ဘဝင် ုပစ္ဆေဒ....(အစရှိသည်ဖြင့် ရာသီစုကအတိုင်း သောတာပတ္တိမဂ်ဝီထိကို ချလေ)။

သောတာပတ္တိမဂ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရပြီးသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် သောတာပတ္တိမဂ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ဘဝင် ဖြစ် ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "မဂ္ဂံ"၏ အရဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော" ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်

သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိဥ္စရင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု သောတာပတ္တိမဂ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။ ၏။

သကဒါဂါမိမဂ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို ရလတ္တံ့သော တိဟိတ်ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တေဘူမ္မကသင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၍ "သင်္ခါရေ အနိစ္စာ"ဟူ၍ ရင်း....(ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ရာသီစုအတိုင်း သကဒါဂါမိ မဂ္ဂဝီထိကိုချလေ)။

သကဒါဂါမိမဂ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို ရပြီးသော သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိမဂ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ၏။ ထို့နောင် သကဒါဂါမိမဂ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာ ကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာဇောကိစ္စ ခုနစ် ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိဟိတ်ဘဝင်တေရသတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌....(သောတာပတ္တိမဂ် အတိုင်း ဆိုလေ။ ။အနာဂါမိမဂ်၌လည်း မဂ္ဂဝီထိကို ရာသီစုကအတိုင်း ချပြီး၍ ပစ္စဝေက္ခ ဏာဝီထိကို ချလေ။ ။"ဝုဋ္ဌာဟိတွာ" အရကား ဖိုလ်နောင်ဘဝင်ကို ယူလေ)။

"သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ။ပ။ဝိပဿန္တိ"ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလံ"၏အရကို တေဘူမ္မက ကုသိုလ်ယူ၍ "သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ ဝိပဿန္တိ"၏ အရကို သေက္ခ, ပုထုဇဉ် သန္တာန်၌ ဖြစ်သော အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ တေဘူမ္မကကုသိုလ်သည် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သေက္ခ,ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တေဘူမ္မကကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍။ အနိစ္စ, ဒုက္ခ,အနတ္တဟု ဝိပဿနာ စီးဖြန်းလိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင် ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် တေဘူမ္မကသင်္ခါရကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဝိပဿနာဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ် ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိဟိတ်ဘဝင် တေရသတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ဖြစ် ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ။ဤကဲ့သို့ များစွာသော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ဖြင့် ဝိပဿနာ စီးဖြန်း၏။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလံ"၏ အရဖြစ်သော တေဘူမ္မကကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော

ဓမ္မော”ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ “သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ ဝိပဿန္တိ”၏ အရ ဖြစ်သော အနိစ္စ,ဒုက္ခ,အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိကိုင်း “ကုသလဿ ဓမ္မဿ”ဟု တောဘုမ္မကကုသိုလ် သည် ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။ပ။ ၏။

“သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ စေတောပရိယဉာဏေန ကုသလံ။ပ။ ဇာနန္တိ”ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ “ကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿ စိတ္တံ”၏ အရကို လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက် တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌ တည်သော သူတပါးတို့၏ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသယူ၍ “သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ စေတောပရိယဉာဏေန ဇာနန္တိ”၏ အရကို သေက္ခ, ပုထုဇဉ်သန္တာန်၌ ဖြစ်သော စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်, ထိုအဘိညာဉ် နောက်၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသသည် စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်, ထိုအဘိ ညာဉ် နောက်၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော သေက္ခ, ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌တည်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝိသ ကိုသိခြင်းငှါ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမစျာန်ကို ဝင်စားလို လတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အာလောက ကသိုဏ်းကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး တို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ,တိက္ခအားလျော်စွာ လေးကြိမ်,သုံးကြိမ် ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ စျာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမ စျာန်သည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း များစွာဖြစ်၍ ချုပ်၏။

ထို့နောင် “ဣမဿ ကုသလစိတ္တံ ဇာနာမိ, ဣမဿ ကုသလစိတ္တံ ဇာနာမိ” ဟု အဓိဋ္ဌာန်သောအားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အဓိဋ္ဌာန်ကို အာရုံပြု၍ မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် အဓိဋ္ဌာန်ဇော ကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထို့နောင် စေတောပရိယကုသိုလ်အဘိညာဉ်၏ အခြေဖြစ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် ပဉ္စမစျာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန, ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။

ထို့နောင် အာလောက ကသိုဏ်းပညတ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ, တိက္ခအား လျော်စွာ လေးကြိမ်, သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင်တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်။ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဥ္စမဈာန်သည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသော အတိုင်း များစွာဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။

ထို့နောင်လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင် အောင် ကာလသုံးပါး၌တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသကိုအာရုံပြု၍။ စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်ဇော ဝီထိစိတ်ဥပ္ပါဒ် ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင်မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ,တိက္ခအားလျော်စွာ လေးကြိမ်, သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်။ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါး နှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဥ္စမဈာန်သည် စေတောပရိယ အဘိညာဉ် ဇောကိစ္စ တကြိမ်သာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် စေတောပရိယ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၏ အာရုံဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ် ဝီသကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်။ ။(ဤဝီထိဖြင့် သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်စိတ်ကို သိ၏)။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿ စိတ္တံ"၏ အရဖြစ်သော ကာလသုံးပါး၌တည်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတပါးတို့ ကုသိုလ်ဝီသကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ စေတောပရိယ-ဉာဏေန ဇာနန္တိ"၏ အရဖြစ်သော စေတောပရိယ ကုသိုလ် အဘိညဉ်, ထိုအဘိညာဉ်နောက်၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော် မူ၍ ဝိဓိ၌ရင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ကာလသုံးပါး၌ တည်သော အရ-ဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတ ါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသသည် စေတောပရိယ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်, ထိုအဘိညာ ်နောက်၌ ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ။ ပ။၏။

"အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသလဿ"ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ" ၏ အရကို ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာ-နဉ္စာယတနကုသိုလ်ယူ၍ "ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသလဿ"၏ အရ ဖြစ်ဆဲသော ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်ယူ၍ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဖြစ်ဆဲသော ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ။ပ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ကို ရပြီးသော တိဟိတ်ကာမ, ရူပ, အာကာသာနဉ္စာယတန ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို ရလို၍ "ငါ့ရသော အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်သည်ကား ရူပါဝစရ ဟူသော နီးသော ရန်သူရှိ၏"ဟု အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ အပြစ်ကိုမြင်၍၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်၌ တပ်ခြင်းကိုစွန့်၍ "ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သည် ငြိမ်သက်၏"ဟု နှလုံးသွင်း၍ အတိတ်ဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ကို "ဝိညာဏံ အနန္တံ, ဝိညာဏံ အနန္တံ" ဟု စီးဖြန်းဘန်များ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ကို ရလိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး တို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒပညာဖြစ်အံ့။ ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုဟု လေးကြိမ်။ တိက္ခပညာဖြစ်အံ့။ ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုဟု သုံးကြိမ်။ ဥပစာရသမာဓိဇောကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်။ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်သည် အာဒိကမ္မိကဖြစ်၍ တကြိမ်သာ အပ္ပနာသမာဓိဇောကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ကိုးခု။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘဝင်တို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ။

ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်ကို ရပြီးသော တိဟိတ် ကာမ, ရူပ, အာကာသာနဉ္စာယတန, ဝိညာဏဉ္စာယတန, ပုထုဇဉ်, သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုဝိညာဏဉ္စာယတနကုသိုလ်ဈာန်ကို ဝသီဘော်အားဖြင့် အလေ့အလာပြု၍ ဝင်စားလိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ၏။ ထို့နောင် ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည်

မန္ဒပညာဖြစ်အံ့။ ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုဟု လေးကြိမ်။ တိက္ခပညာဖြစ်အံ့။ ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုဟု သုံးကြိမ် ဥပစာရသမာဓိဇောကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်။ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဈာန်သည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း အပ္ပနာသမာဓိဇောကိစ္စများစွာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ဘဝင်ကိုးခု။ အာကာသာနဉ္စာယတန၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဘဝင်တို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ"၏ အရဖြစ်သော ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဝိညာဏဉ္စာယတနကုသလဿ"၏ အရဖြစ်သော ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍။ ဝိဓိ၌ရင်း "ကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်သည် ဖြစ်ဆဲသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏ။ပ။ ၏။

[ဤ နှစ်ဝိထိတို့တွင် အာဒိကမ္မိက၌ ဝိညာဏဉ္စာယတန ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်။ သမာပဇ္ဇနသာ ရအပ်သည်။ သမာပဇ္ဇနဝိထိ၌လည်း ရှေးဘဝ အောက်ဘုံကဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကို အာရုံပြုသည်။ ဤဘဝ၌မရအပ်။ အဘဲ့ကြောင့်နည်း ဟူမူကား ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၌ အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ် မရှိသောကြောင့်တည်း။ ။ "**အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသလဿ**" ၌ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဆိုလေ]။

"**ကုသလာ ခန္ဓာ ဈာနဿ ဝိဇ္ဇာဘောဂဿ**"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလာ ခန္ဓာ"၏ အရကို ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်ကို ယူ၍ "ဈာနဿ ဝိဇ္ဇာဘောဂဿ"၏ အရကို ဈာနဝိဇ္ဇာကုသိုလ် အဘိညာဉ် ယူ၍။ ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန်သည် ဈာနဝိဇ္ဇာကုသိုလ် အဘိညာဉ် အား။ အာရမ္မဏ။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သတ္တ သဟဿ စသော နိမိတ္တရုပ်ကို ဘန်ဆင်းခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်ကို ဝင်စားလိုဟတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန,

ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ၏။ ထို့နောင် ပထဝီကသိုဏ်းပညတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ, တိက္ခ အားလျော်စွာ လေးကြိမ်, သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်၊မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက် ဈာန်အင်္ဂါ နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်သည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း များစွာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်။

ထို့နောင် "သတံ ဟောမိ, သဟဿံ ဟောမိ" အစရှိသည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်သော အားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ဇောဝီထိ စိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန၊ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အဓိဋ္ဌာန်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် အဓိဋ္ဌာန်ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဘဝင်။

ထို့နောင် ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ် အဘိညာဉ်၏ အခြေဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန၊ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ပထဝီကသိုဏ်း ပညတ် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ, တိက္ခအားလျော်စွာ လေးကြိမ်, သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက် ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်သည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း များစွာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်။

ထို့နောင် ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်ကို အာရုံပြု၍ ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ် အဘိညာဉ်ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်္ဂစလန၊ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ပါဒကဖြစ်သောရူပါဝစရကုသိုလ်ပဉ္စမဈာန်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင်မဟာကုသိုလ်တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ, တိက္ခအားလျော်စွာ လေးကြိမ်,သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အားငါးကြိမ်မြောက် ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်သည် ပါဒက ဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်ကို အာရုံပြု၍။ သတ, သဟဿ အစရှိသော နိမ္မိတရုပ်ကိုဖြစ်စေလျက် ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ် ဇောကိစ္စတကြိမ်သာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။ ။ထို့နောင် ထိုအာရုံကို အာရုံပြု၍ တဒနုဝတ္တက မနောဒွါရဝီထိတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလာခန္ဓာ" ၏အရဖြစ်သော ရူပါဝစရကုသိုလ် ပဉ္စမဈာန်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသ

လော ဓမ္မော”ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ “ဣဒ္ဓိဝိစေဒြာဏာဿ”၏အရဖြစ်သော ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ်အဘိညာဉ်ကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိဥ္ရင်း “ကုသလဿဓမ္မဿ”ဟုပါဒကဖြစ်သောရူပါဝစရကုသိုလ် ပဥ္စမဈာန်သည် ဣဒ္ဓိဝိဓ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ အာရမ္မဏ။၏။

“**ကုသလာ ခန္ဓာ စေတောပရိယဉာဏဿ**”ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ “ကုသလာ ခန္ဓာ”၏အရကို လွန်လေပြီးသောခုနစ် ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌တည်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသကိုယူ၍ “စေတောပရိယ ဉာဏဿ”၏ အရကို စေတောပရိယကုသိုလ်အဘိညာဉ်ယူ၍။ ကာလသုံးပါး၌ တည်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်ဝီသသည် စေ တောပရိယကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ အာရမ္မဏ။၏။ ။ ဝီထိချမြဲ။

“**ကုသလာ ခန္ဓာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ**”ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ် သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ “ကုသလာ ခန္ဓာ”၏ အရကို ပုဗ္ဗေနိဝါသ၌ဖြစ် သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသယူ၍ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏဿ”၏အရကို ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်ယူ၍ ပုဗ္ဗေနိဝါသ၌ဖြစ် သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသသည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား။ အာရမ္မဏ။၏။ ။(**ပစ္စည်းတပ်ဟန်ဝီထိကို** ရာသီစုက အတိုင်းချလေ)။

“**ကုသလာ ခန္ဓာ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ**”ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ “ကုသလာ ခန္ဓာ”၏အရကို အတိတ်ဖြစ်သော လောကီ ကုသိုလ်ကံယူ၍ “ယထာကမ္မုပဂ ဉာဏဿ”၏ အရကို ယထာကမ္မုပဂ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်ယူ၍ အတိတ်ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်ကံသည် ယထာကမ္မုပဂ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား။ အာရမ္မဏ။၏။ ။(ဝီထိ ရာသီစုကအတိုင်း ချ)။

“**ကုသလာ ခန္ဓာ အနာဂတံသဉာဏဿ**”ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနု ဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ “ကုသလာ ခန္ဓာ”၏ အရကို အနာဂတ်ဖြစ်သော အရ ဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသယူ၍ “အနာဂတံသဉာဏဿ”၏ အရကို အနာဂတံသ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်ယူ၍ အနာဂတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ် သော ကုသိုလ်ဝီသသည် အနာဂတံသ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား **အာ**ရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ ။(ဝီထိ ရာသီစုကအတိုင်း ချလေ)။

ကုသလော အကုသလဿ

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ။ပ။ ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။

ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ဟောတိ၊၏။ ဒါနံ-ဒေယျဓမ္မံ၊ လှူအပ်သောဒါနဝတ္ထုကို။ ဒတွာ-စဇိတွာ၊ စွန့်၍။ (တနည်းကား) ဒါနံ၊လှူကြောင်းဖြစ်သောဒါနစေတနာကို။ ဒတွာ-ပရိယောဒါပေတွာ ဝိသုဒ္ဓိံ ကတွာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုပြု၍။ တံ၊ ထိုပရိစ္စာဂ စေတနာ, ဝိသောဓန စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ တံ၊ထိုပရိစ္စာဂ စေတနာ, ဝိသောဓန စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသောကာမကုသိုလ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊အာရုံပြု၍။ ရာဂေါ၊ရာဂသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ဒိဋ္ဌိသည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သီလံ- ပဉ္စင်္ဂဒသင်္ဂဒိဝသေန နိစ္စသီလံ၊ ပဉ္စင်္ဂသီလ,ဒသင်္ဂသီလအစရှိသော အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော နိစ္စသီလကို။ သမာဒိယိတွာ-ဂဏှိတွာ၊ ကောင်းစွာယူဦး, ဆောက်တည်ဦး၍။ တံ၊ ထိုပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ အဿာဒေတိ၊ ၏။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်နေ့၌ သုံးအပ်သော အင်္ဂါ ဥပုသ်ကို။ ကတွာ၊ ဆောက်တည်ဦး၍။ တံ၊ ထိုအင်္ဂါ ဥပေါသထ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ အဿာဒေတိ၊၏။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ပုဗ္ဗေ၊ရှေး၌။ သုစိဏ္ဏာနိ၊ ကောင်းစွာ အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန,သီလ,အင်္ဂါ ဥပေါသထ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသောကာမကုသိုလ်တို့ကို။အဿာဒေတိ၊သာယာ၏။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ တံ-တာနိ၊ ထိုဒါန,သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်တို့ကို။ (ဝစနဝိပလ္လာသကြံ)။ ။(တနည်းလည်း) တံ၊ ထိုဒါန,သီလ, အင်္ဂါဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ (ဇာတ်ကိုင့်၍ကေဝုစ်ထားသည်)။ အာရဗ္ဘ၊၍ ။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။ဈာနာ၊ဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။ဈာနံ၊ဈာန်ကို။ အဿာဒေတိ၊၏။ပ။ ဈာနေ၊ဈာန်သည် ပရိဟီနေ၊ ယုတ်သည်ရှိသော်။ ဝိပ္ပဋိသာရိဿ၊ ငါ့အားမြတ်သော တရားသည်။ ပျောက်ခဲ့ပြီဟုနှလုံးမသာရှိသောသူအား။ ဒေါမနဿံ၊ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့....ကား အန္န,ပါန, ဿရ,ဝတ္ထအစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူပြီး၍

ပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသောခနေစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို သာယာသောအခါ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်အား....နှစ်သက်သော အခါ၊ လောဘမူပီတိသဟဂုတ်အား....တပ်သောအခါ ရာဂ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူရှစ်ခုအား.... အမြင်မှားသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခုအား.... မဆုံးဖြတ်နိုင်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်အား....ပျံ့လွင့်သောအခါ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်အား နှလုံးမသာသောအခါ ဒေါမနဿသဟဂုတ်အား အာရမ္မဏ။ပ။ ၏။

ပဉ္စင်္ဂသီလ,ဒသင်္ဂသီလကို ဆောက်တည်ပြီး၍ ပဉ္စင်္ဂသီလ ဒသင်္ဂသီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို သာယာသောအခါ၊ လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ်လေးခုအား....(ဆိုမြဲ)။ ။အဋ္ဌင်္ဂဥပုသ်ကို ဆောက်တည်ပြီး၍ အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို သာယာသောအခါ (ဆိုမြဲ)။ ။ရှေး၌ အလေ့ အကျက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန, သီလ, အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို သာယာသောအခါ.... (ဆိုမြဲ)။ ။မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်မှထ၍ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ဈာန်ကို သာယာသောအခါ....(ဆိုမြဲ)။ ။တစုံတခုမလျောက်ပတ်သော အကြောင်းကြောင့် လျှောကျသော လောကီဈာန်ကို အာရုံပြု၍ "ငါ့အား မြတ်သောတရားသည် ပြောက်ခဲ့ပြီ"ဟု နှလုံးမသာရှိသောအခါ ပရိဟီနဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်ဈာန်သည် ဒေါသမူဒွေးအား အာရမ္မဏ။၏။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလော ဓမ္မော" ကတ္တားကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

"အကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟူသော သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

"အာရမ္မဏပစ္စယေန"ဟူသော ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ,အာရမ္မဏာဓိပတိ,အာရမ္မဏူပနိဿယ၊ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။

"ဒါနံ ဒတွာ တံ အဿာဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌"ဒါနံ"၏အရကို ဒါနဝတ္ထု, ဒါနစေတနာယူ၍"ဒတွာ တံ"၏ အရကို ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောခနေစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍

"အဿာဒေတိ"၏ အရကို လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုယူ၍ "အဘိနန္ဒတိ"၏အရကို လောဘမူ ပီတိသဟဂုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုယူ၍"အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏အရကို ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုယူ၍ "ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု တို့တွင် တခုခုယူ၍"ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ယူ၍ "ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ယူ၍ "ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏အရကို ဒေါမနဿသဟဂုတ်ယူ၍ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်ဒွါဒသအား အာရမ္မဏ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ အဿာဒန, အဘိနန္ဒန-အစရှိသော အစွမ်းဖြင့် အကုသိုလ်ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။၏။ထို့နောင် ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံ ပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် သာယာသည်ဖြစ်အံ့ လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုသည်....နှစ်သက်သည်ဖြစ်အံ့၊ သပ္ပီတိကတဏှာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုသည်....တပ် သည်ဖြစ်အံ့၊ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည်....အမြင်မှား သည်ဖြစ်အံ့၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုသည်....မဆုံးဖြတ်နိုင်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်သည်....ပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် သည်....နှလုံးမသာသည်ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသမူဒွေးတို့တွင် တခုခုသည်....ဇောကိစ္စ ခုနစ် ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝင် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပဋ္ဌိတော်ပါဠိ၌ "ဒတွာ တံ"၏ အရဖြစ်သော ပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်း အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဋ္ဌိတော်ပါဠိ၌ "အဿာဒေတိ"အစရှိသည်၏ အရဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ် ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ငင်း "အကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသော ဓန စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ။၏။

"သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ အဿာဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ် သော အနုဝါဒပါဋ္ဌိတော်ပါဠိ၌ "သီလံ"၏အရကို ပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလစေတနာ

ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "အဿာဒေတိ" ၏အရကို လောဘမူ သော-မနဿသဟဂုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုယူ၍ "အဘိနန္ဒတိ"အစရှိသည်၏ အရကို.... (နောက်ကယူမြဲ)။ပစ္စဂ်သီလ,ဒသင်္ဂသီလ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည်အကုသိုလ်ဒွါဒသအား အာရမ္မဏ။၏။ ။(**ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား**"ဒါနံ ဒတွာ **တံ** အဿာဒေတိ"ကို မှီ၍ ဆိုလေ)။ ။

"**ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ တံ အဿာဒေတိ**" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဥပေါသထကမ္မံ တံ"၏အရကို အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "အဿာဒေတိ" အစရှိသည်၏ အရကို....(ယူ မြဲ။ ဝီထိကိုလည်း "ဒါနံ ဒတွာ"ကို မှီ၍ချလေ။ ။

"**ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ အဿာဒေတိ**" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌"ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ တံ"၏အရကို ရှေး၌အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန,သီလ,အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "အဿာဒေတိ" အစရှိသည်၏ အရကို (နောက်ကယူမြဲ။ ။ဝီထိ ချမြဲ)။ ။

"**ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဈာနံ အဿာဒေတိ**"အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဈာနံ"၏ အရကို မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခုယူ၍ "အဿာဒေတိ"အစရှိသည်၏အရကို....(ယူမြဲ။ ။ဝီထိချမြဲ)။

"**ဈာနေ ပရိဟီနေ ဝိပ္ပဋိသာရိဿ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ**"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဈာနေ ပရိဟီနေ၏"၏အရကို ပရိဟီနဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်ယူ၍ "ဝိပ္ပဋိသာရိဿ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏အရကို "ငါ့အား မြတ်သော တရားသည် ပျောက်ခဲ့ပြီ"ဟု နှလုံးမသာ ရှိသောသူအား ဒေါမနဿ သဟဂုတ်ယူ၍ ပရိဟီနဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ဈာန်သည် ဒေါသမူဒွေးအား အာရမ္မဏ။၏။ ။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

တစုံတခု မလျှောက်ပတ်သောအကြောင်းကြောင့် လျှောကျသောဈာန်ကို အာရုံပြု၍ ဒေါသမူဇောဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ် ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် တူသော ကာမတိဟိတ်ဘဝင်လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်္ဂစလန၊ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။၏။ ထို့နောင် ပရိဟီနဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်ကို အာရုံပြု၍ မနော

ဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထိုနောင် ဒေါသမူဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် ဒေါသဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထိုနောင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသသူဖြစ်အံ့၊ ကာမတိဟိတ် ဥပေက္ခာဘဝင်နှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်၍ချုပ်၏။ သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသသူဖြစ်အံ့၊ ရှေး၌လေ့ကျက်ခဲ့ဘူးသော ကာမ အာရုံကို အာရုံပြု၍ ဥပေက္ခာသန္တိရဏသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဥပေက္ခာသန္တိရဏဘဝင်မှ အနန္တရာဒိပစ္စည်းကိုရ၍ ကာမတိဟိတ် သောမနဿဘဝင်နှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဘဝင်ကိစ္စဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။။ ။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ဈာနေ ပရိဟီနေ"၏အရ ပရိဟီနဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ဝိပ္ပဋိသာရိဿ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏အရဖြစ်သော "ငါ့အား မြတ်သောတရားသည် ပျောက်ခဲ့ပြီ"ဟုနှလုံးမသာရှိသောသူအား ဒေါသမူဒွေးကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ရင်း "အကုသလဿ ဓမ္မဿ"ဟု ပရိဟီနဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်သည် ဒေါသမူဒွေးအား အာရမ္မဏ။၏။ ။

ကုသလော အဗျာကတ ဿ

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော **အဗျာက** တဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။ ။

အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂါ၊ အရဟတ္တမဂ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍။မဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သုစိဏ္ဏာနိ၊ ကောင်းစွာ အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်သော ဒါန,သီလ,အင်္ဂါဥပေါသထ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ။ကုသလံ၊ တေဘူမက ကုသိုလ်ကို။ အနိစ္စတော-အနိစ္စံ ဣတိ၊ အနိစ္စဟူ၍ရင်း၊ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခံ ဣတိ၊ ဒုက္ခဟူ၍ရင်း။ အနတ္တတော အနတ္တာဣတိ၊ အနတ္တဟူ၍ရင်း၊ဝိပဿတိ၊၏။ စေတောပရိယဉာဏေန၊ သူတပါးတို့၏စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော စေတောပရိယ အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ကုသလစိတ္တသမင်္ဂိဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ သေက္ခာဝါ၊ သည်ရင်း။ ပုထုဇ္ဇနာဝါ၊ သည်ရင်း။ ကုသလံ၊ တေဘူမက ကုသိုလ်ကို။ အနိစ္စတော-အနိစ္စံ ဣတိ၊ ရင်း။ပ။ ဝိပဿန္တိ၊ ဝိပဿနာပြုကုန်၏။ ကုသလေ၊ ကုသိုလ်သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဝိပါကော၊ ကာမာဝစရ ဝိပါက်သည်။ တဒါရမ္မဏတာ-တဒါရမ္မဏတာယ၊ တဒါရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ကုသလံ၊ မဟာကုသိုလ်ကို။ **အဿာဒေတိ၊** ၏။ပ။ အကုသလေ၊

သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဝိပါကော၊ ကာမာဝစရဝိပါက်သည်။ တဒ၊ရမ္မဏတာ-တဒါရမ္မဏတာယ၊ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ၊ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါကဿ၊ အား။ အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ၊ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယဿ၊ အား....(အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ၌ နည်းတူပေး)။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊တို့သည်။ စေတောပရိယဉာဏဿစ၊ စေတောပရိယဉာဏ်အားငင်း။ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာနုဿတိဉာဏဿစ၊ ငင်း။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿစ၊ ငင်း။ အနာဂတံ သဉာဏဿစ၊ငင်း။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ တပါးပါးသော မနောဒွါရဝီထိ၌ အကျုံးဝင်သော မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းအား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်သည် အဗျာကတဓမ္မအား အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့....ကား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်မှထ၍ အရဟတ္တမဂ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ အရဟတ္တမဂ်သည် ဆင်ခြင်သောမဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် အား။၏။ ။ရှေး၌ အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်သော ဒါန,သီလ, အဋ္ဌင်္ဂဥပေါ သထစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ ရှေး၌ အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်သော ဒါန,သီလ, အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်း သော ကာမကုသိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကြိယာအား။၏။ ။ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တေဘူမ္မက ကုသိုလ်ကို အနိစ္စ,ဒုက္ခ,အနတ္တဟု ဝိပဿနာ ပြုသော အခါ တေဘူမ္မက ကုသိုလ်သည် ဝိပဿနာပြုသော ကာမကြိယာအား။ ၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် စေတောပရိယကြိယာ အဘိညာဉ်ဖြင့် လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ကာလသုံးပါး၌ တည်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်စေတသိကို ပိုင်းခြား၍ သိသောအခါ သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်စေတသိသည် စေတောပရိယကြိယာအဘိညာဉ်, ထိုအဘိညာဉ်နောက်၌ ဖြစ်သော ကာမကြိယာအား။ ၏။ သေက္ခပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ အနိစ္စ,ဒုက္ခ,အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြု၍ ဝိပဿနာဇောနောင် တဒါရုံ ဖြစ်သည်ရှိသော် ကာမကုသိုလ်သည် တဒါရုံကောဒသအား။၏။ သေက္ခပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ အကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံ ဖြစ်သောအခါ ကာမကုသိုလ်သည် တဒါရုံ ကောဒသအား။၏။ ဝိညာဏဉ္စာ

ယတန ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်,စုတိဖြစ်သောအခါ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်အား။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာဇျာန်ကို ဝင်စားသောအခါ ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအား။ ။("အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ" ၌လည်း နည်းတူဆို)။ လွန်လေပြီးသော။ပ။ သုတပါး၏ ကုသိုလ် စေတီသသည် စေတောပရိယကြိယာ အဘိညာဉ်အား။ (နောက်၌ ကုသိုလ်နှင့် နည်းတူဆို)။ ကုသိုလ်စေတီသသည် တပ၊းပါးသော မနောဒွါရဝီထိ၌ အကျုံးဝင်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား။၏။

"ကုသလော" **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ်စေတီသ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** တဒါရုံကောဒသ။ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြိယာတဆယ်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်,ကြိယာ။နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်,ကြိယာ။ စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ။ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။"အာရမ္မဏပစ္စယေန"ဟူသော **ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ,အာရမ္မဏာဓိပတိ,အာ႗မ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဌာနအားဖြင့် ကတ္တာ့သာတည်း။

"အရဟာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ" ဟူ၍ ဟောတော် မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပ၊ဌ်၌"မဂ္ဂံ"၏အရကို အရဟတ္တမဂ်ယူ၍"အရဟာ ပစ္စဝေက္ခတိ" ၏ အရကို ရဟန္တာ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကြိယာယူ၍ အရဟတ္တမဂ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကြိယာအား။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

(အရဟတ္တမဂ္ဂဝီထိကို ရာသီစုက အတိုင်းချ)။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန။ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အရဟတ္တမဂ်ကိုအာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပ၊ဠိတော်ပါဌ်၌ "မဂ္ဂံ"၏အရဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "အရဟာ ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော

ကာမကြိယာကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ငင်း "အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ"ဟု အရဟတ္တမဂ်သည် ဆင်ခြင်သော ကာမကြိယာအား အာရမ္မဏ။၍။

"ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ပစ္စဝေက္ခတိ"ဟူ၍။ပ။၌။ယူမြဲ။ "ပစ္စဝေက္ခတိ" အရကို ဆင်ခြင်သော **ကာမကြိယာ**ယူ။ ဝီထိချမြဲ။ ။**"ကုသလံ အနိစ္စတော"** အစရှိသည်၏ အရကိုလည်း ယူမြဲ။ စေတောပရိယမှာလည်း ကြိယာအဘိညာဉ် ယူသည်သာ ထူးသည်။

"သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ ကုသလံ အနိစ္စတော။ပ။တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ **"ကုသလံ"**၏အရကို ကာမ ကုသိုလ်ယူ၍ "သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ။ ကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံ **ကောဒသ**ယူ၍ ကာမကုသိုလ်သည် တဒါရုံ ကောဒသအား။ပ။၍။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ ဝိပဿနာဇောနောင် တဒါရုံကိစ္စ ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန၊ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ၊ထို့နောင် ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဝိပဿနာ ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် တဒါရုံ ကောဒသတို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စ နှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သမျှ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပ၊ဠိတော်ပ၊ဠ်၌ "ကုသလံ"၏ အရဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရဖြစ်သော တဒါရုံ ကောဒသကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ငင်း "အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ"ဟု ကာမကုသိုလ်သည် တဒါရုံ ကောဒသအား။ပ။၍။

"ကုသလံ အဿာဒေတိ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပ၊ဠ်၌ "ကုသလံ"၏အရကို ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "အဿာဒေတိ အကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒ၊ရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသယူ၍ "အဘိနန္ဒတိ အကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပ၊ကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" အရကို သပ္ပိတိကတဏှာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ သောမဿနသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသ ယူ၍။ "ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အကုသလေ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော

လောဘမူ ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသ ယူ၍ "ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏အရကို ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသ ယူ၍ "ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"အရကို ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသ ယူ၍ "ဥဒ္ဒစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏အရကို ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသယူ၍ "ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို ဒေါသမူဇောနောင် ဥပေက္ခာ တဒါရုံ ခြောက်ခုယူ၍ ကာမ ကုသိုလ်သည် တဒါရုံ ကောဒသအား အာရမ္မဏ။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ကာမကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ အဿာဒန, အဘိနန္ဒန အစရှိသော အားဖြင့် အကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံကိစ္စဖြစ်လိုလတ်သော် ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ကာမကုသိုလ်ကိုအာရုံပြု၍ သာယာသည်ဖြစ်အံ့၊ လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည်....နှစ်သက်သည်ဖြစ်အံ့၊ သပ္ပိတိကတဏှာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခု သည်....တပ်သည်ဖြစ်အံ့၊ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခု သည်....အမြင်မှားသည် ဖြစ်အံ့၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခု သည်....မဆုံးဖြတ်နိုင်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်သည်....ပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်အံ့၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်သည်....နှလုံးမသာသည် ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသမူဒွေးတို့တွင် တခုခုသည်....ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တဒါရုံကောဒသ တို့တွင် တခုခုသည် တဒါရုံကိစ္စနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ကာမဘဝင်။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလံ"၏ အရဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အဿာဒေတိ။ပ။ အကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒါရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရဖြစ်သော အကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ရင်း "အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ"ဟု ကာမကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံ ကောဒသအား။ ပ။၏။

"**အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါကဿ**" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ"၏ အရကို ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်ယူ၍ "ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါကဿ" ၏အရကို ဝိညာဏဉ္စာ

ယတန ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိယူ၍ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်အား။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ, အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံမှစုတေ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဇောနောင်စုတိ, ဘဝင်နောင်စုတိအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဇောနောင် စုတိဖြစ်ဟန်ကား ထင်ရှားရှိသောဘဝမှ ရွေ့လျောသောအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝအဆုံး စုတိဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိပဋိသန္ဓေ စိတ်နှင့်တူသော ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု, အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်တို့တွင် တခုခုသည် ကံ-ကမ္မနိမိတ်-ဂတိနိမိတ်အားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ ဘဝင်စလန။ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။၏။ ထို့နောင် ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဟူသော ကမ္မနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် ကာမာဝစရ မဂ္ဂဏာသန္နဇော ငါးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိကိုးခု, အာကာသာနဉ္စာယတန စုတိတို့တွင် တခုခုသည် ကံ-ကမ္မနိမိတ်-ဂတိနိမိတ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍ စုတိကိစ္စတကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာရှိသော ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်သည် မနောဒွါရဖြင့် မရဏာသန္နဇောသည် ယူအပ်သော ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ဟူသော ကမ္မနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ တကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် မိမိပဋိသန္ဓေ။ပ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်သည် ဘဝင်ကိစ္စ တဆဲ့ငါးကြိမ်, တဆဲ့ခြောက်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝသစ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် ဘဝသစ်၌ ပြင်းစွာတပ်သော ဘဝနိကန္တိကလောဘဇော ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဝိညာဏဉ္စာယတန ဘဝင် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၍ ချုပ်၏။

> [ဤဝီထိကား ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်နှစ်ပါး ရသည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဘုံချင်းချင်း မရဏာသန္နဝီထိကို ချသော် ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိသုံးပါးကို ရ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ချလေ]။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒပၢဠိတော်ပါဠ်၌ "အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ"၏ အရဖြစ်သော ရှေးဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာ-သာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို ပစ္စည်း အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိ၌ "ကုသလော

ဓမ္မော''ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ ''ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါကဿ''၏ အရ ဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတန ပဋိသန္ဓေ, ဘဝင်, စုတိကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိဠ်ရင်း ''အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ''ဟု ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်အား အာရမ္မဏ။၈။

''အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာယ'' ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ ''အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ''၏ အရကို ဤဘဝ, ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ယူ၍ ''ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာယ''၏ အရကို ဖြစ်ဆဲသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာယူ၍ ဤဘဝ, ရှေးဘဝအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာအား အာရမ္မဏ။၈။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

တိဟိတ် ကာမ,ရူပ အာကာသာနဉ္စာယတန အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်၍ အာကာသာနဉ္စာယတန ကြိယာစျာန်ကို မဝင်စားမီ ပဋိလောမအားဖြင့် နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာစျာန်, အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ဝင်စားပြီး၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာစျာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော်ငင်း, ကေန္တရိကအားဖြင့် ရူပါဝစရကြိယာပဥ္စမစျာန်, တတိယစျာန်,ပဉ္စမစျာန်ကိုဝင်စားပြီး၍ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာစျာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော်ငင်း။ မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန၊ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကိုအာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကြိယာ တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒပညာဖြစ်အံ့၊ ပရိကံ,ဥပစာ,အနုလုံ, ဂေါတြဘုဟုလေးကြိမ်။တိက္ခပညာဖြစ်အံ့၊ ဥပစာ,အနုလုံ,ဂေါတြဘုဟုသုံးကြိမ်။ ဥပစာရ သမာဓိဇောကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အားလေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက် စျာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာသည် ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း များစွာဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ဖြစ်၏။

(ဤဝီထိကား ပုထုဇဉ် သေက္ခသန္တာန်၌ သမာပတ် ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ ချသော ဝီထိတည်း)။

ပုထုဇဉ်, သေက္ခသန္တာန်၌ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို မရဘူးသော ကာမာဝစရ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်မှုရ၍ ပဋိလောမအားဖြင့် နေဝသညာနာသညာယတန, အာကိဉ္စညာယတနကြိယာစျာန်ကို ဝင်စားပြီး၍ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာစျာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော်ငှါး (ကေန္တရိက ဆိုမြဲ) မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန။ ဘဝင် ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကြိယာ တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ,တိက္ခအားလျော်စွာ လေးကြိမ်, သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက်။ စျာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာစျာန်သည် ဘဝင်အယဉ် ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း များစွာဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်။

> [ဤဝီထိကား ပုထုဇဉ်, သေက္ခသန္တာန်၌ သမာပတ်ကို မရဘူးသော, ရဟန္တာဖြစ်မှုရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်၍ချသော ဝီထိတည်း။ ထို့ကြောင့် ရှေးဘဝကဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို အာရုံပြုရသည်။ ပဋိလောမ ကေန္တရိက ားဖြင့်ဝင်စားမှုလည်း ကုသိုလ်ကိုအာရုံပြုနိုင်မှ အနုလောမအားဖြင့် ဝင်စားမိသော မိမိသန္တာန်၌ အာကာသာနဉ္စာယတန ကြိယာစျာန် ဥပါဒ်တူပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာကို အာရုံပြုရသည်]။

ဝိညာဏဉ္စာယတန ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာစျာန်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန။ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင်ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မဟာကြိယာ တတိယဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် မန္ဒ,တိက္ခအားလျော်စွာလေးကြိမ်,သုံးကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာပုဂ္ဂိုလ်အား လေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ်မြောက် စျာန်အင်္ဂါ၊ နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာစျာန်သည် ဘဝင်အယဉ် ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း များစွာဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်။

> [ဤဝီထိ၌လည်း မိမိဘုံ၌ အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာ မရှိသောကြောင့် အောက်ဘုံ၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကို အာရုံပြုရသည်]။

ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုပါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလံ"၏ အရဖြစ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ်ကို ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓ်၌"ကုသလော ဓမ္မော"ဟု၊ အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ဝိညာ

ဏာယတန ကြိယာ"၏ အရဖြစ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာကို ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍ ဝိဓိဌ်ရင်း "အဗျာကတော ဓမ္မော"ဟု ဤဘဝ ရှေးဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်သည် ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာအား အာရမ္မဏ။၏။ ။("**အာကိဉ္စညာယတနကုသလံ နေဝသညာနာသညာယတနဝိပါကဿ ကြိယဿ**"၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ဆိုလေ)။

["ကြိယဿာတိ အရဟတ္တံ ပတ္တာ အသမာပန္နပုဗ္ဗေ အာကာသာနဉ္စာယတနေ ပဋိလောမတော ဝါ ကေန္တရိကဝသေန ဝ၊ သမာပန္န ကြိယာယ" **အဋ္ဌကထာ**-၄၃၆။ ။ကြိယဿာတိ ပဒဿ၊ ၏။ "အရဟတ္တံ ပတ္တာ"။ပ။ သမာပန္နကြိယာယ"ဟူသော အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ အရဟတ္တံ၊ ရဟန္တာအဖြစ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ပြီး၍။ အသမာပန္နပုဗ္ဗေ၊ ပုထုဇဉ်,သေက္ခဖြစ်၍ ရှေး၌ မဝင်စားဘူးသော။ (ဤကား ပုထုဇဉ်, သေက္ခသန္တာန်၌ သမာပတ်ကို မရသည်ကို ရည်သည်)။ **တနည်းကား** အသမာပန္နပုဗ္ဗေ၊ ရဟန္တာ သန္တာန်၌ မဝင်စားဘူးသော။ အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်၌။ ပဋိလောမတော ဝါ ပဋိလောမအားဖြင့်ရင်း။ ကေန္တရိကဝသေန ဝါ၊ တခုခြား ဝင်စားသော အားဖြင့်ရင်း။ သမာပန္နကြိယာယ၊ ရဟန္တာသန္တာန်၌ ဝင်စားသော ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။

"ပဋိလောမတော ဝါ ကေန္တရိကဝသေန ဝါတိ ဝဒန္တေန အနုလောမတော သမာပဇ္ဇနေ ယေဘုယျေန အာသန္နသမာပတ္တိယာ အာရမ္မဏဘာဝေါ ဒဿိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာပန ပဋိလောမတော ကေန္တရိကဝသေန စ သမာပဇ္ဇန္တဿ အနာသန္နာပိ သမာပတ္တိအာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဧဝံ အနုလောမတော သမာပဇ္ဇန္တဿာပိ ဘဝေယျာတိ" (ဋီကာ)။ ။ပဋိလောမတော ဝါ ကေန္တရိကဝသေန ဝါတိ၊ဟူ၍။ ဝဒန္တေန၊ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အနုလောမတော၊ အနုလောမအားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇနေ၊ ဝင်စားသည်ရှိသော်။ ယေဘုယျေန၊အားဖြင့်။ အာသန္နသမာပတ္တိယာ၊ နီးသောသမာပတ်၏။ အာရမ္မဏဘာဝေါ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊၏။ဣတိ၊သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။ပနဝိသေသော၊ အထူးကား။ပဋိလောမတော စ၊ ရင်း။ ကေန္တရိကဝသေန စ၊ ရင်း။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ၏။ အနာသန္နာ၊ မနီးသော။ သမာပတ္တိပိ၊ သည်လည်း။ အာရမ္မဏံ၊သည်။ ဟောတိယထာ၊သို့။ ဧဝံတထာ၊တူ။ အနုလောမတော၊ဖြင့်။သမာပဇ္ဇန္တဿာပိ၊၏။အားလည်း။ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ၏]။ ။

"ကုသလာ ခန္ဓာ စေတောပရိယဉာဏဿ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလာ ခန္ဓာ"၏ အရကို လွန်လေပြီးသော။ပ။ ကာလသုံးပါး၌ တည်သော သူတပါးတို့၏ ကုသိုလ်စေတသိကယူ၍ "စေတော ပရိယဉာဏဿ"၏ အရကို စေတောပရိယ ကြိယာအဘိညာဉ်ယူ၍ ကာလ သုံးပါး၌ တည်သော သူတပါးတို့ ကုသိုလ် စေတသိကသည် စေတောပရိယကြိယာ အဘိညာဉ်အား အာရမ္မဏ။၏။ ။(ကုသိုလ် အဘိညာဉ်ကအတိုင်း ကြိယာ အဘိညာဉ်ကိုလည်း လှည့်၍ချလေ)။ ။

"ကုသလာ ခန္ဓာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ"ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ကုသလာ ခန္ဓာ"၏အရကို ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတသိကယူ၍ "ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ"၏ အရကို ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကြိယာအဘိညာဉ်ယူ၍ ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတသိကသည် ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိ ကြိယာအဘိညာဉ်အား။ ၏။ ။

"ကုသလာ ခန္ဓာ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ပ။ ၌"ကုသလာ ခန္ဓာ"၏အရကို အတိတ်ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်ကံယူ၍"ယထာ ကမ္မုပဂဉာဏဿ"၏အရကို ယထာကမ္မုပဂ ကြိယာအဘိညာဉ်ယူ၍ အတိတ် ဖြစ်သော လောကီ ကုသိုလ်ကံသည် ယထာကမ္မုပဂကြိယာ အဘိညာဉ်အား။၏။

"ကုသလာ ခန္ဓာ အနာဂတံသဉာဏဿ" ဟူ၍။ပ။၌။ "ကုသလာ ခန္ဓာ"၏ အရကို အနာဂတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတသိကကိုယူ၍ "အနာဂတံသဉာဏဿ" ၏အရကို အနာဂတံသကြိယာ အဘိညာဉ်ယူ၍ အနာဂတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေ တသိကသည် အနာဂတံသ ကြိယာအဘိညာဉ်အား။၏။ ။(ဝီထိကို ရှာသိစုက အတိုင်းချလေ)။ ။

"ကုသလာ ခန္ဓာ အာဝဇ္ဇနာယ"ဟူ၍။ပ။၌ "ကုသလာ ခန္ဓာ"၏ အရကို ကုသိုလ် စေတသိကယူ၍ "အာဝဇ္ဇနာယ"၏ အရကို အမှတ်မဲ့ တပါးပါးသော မနောဒွါရဝီထိ၌ အကျုံးဝင်သော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းယူ၍ ကုသိုလ်စေတသိကသည် မနောဒါရာဝဇ္ဇန်းအား။၏။ ။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

အရဟတ္တမဂ် ကြည်သော ကုသိုလ်ဝီသကို အာရုံပြု၍ မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ်ဇော ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြစ်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ဘပင်စလန။ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အရဟတ္တမဂ်ကြည်သော ကုသိုလ်ဝီသကို အာရုံပြု၍ မနောဒါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင်ဘဝင် ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ။(ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ အနုဝါဒ။ပ။ဆိုမြဲ)။ ။

[ဤနည်းအတူ အကုသိုလ်ဇော, ဉာဏဝိပ္ပယုတ် မဟာကုသိုလ်, ကြိယာဇော တို့ကိုချလေ။ ။မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်မှာ ကုသိုလ်ကောဝိသကို အာရုံယူ]။ ။

အကုသလော အကုသလဿ

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ တုံသော်လည်း အကုသလပဒါဝသာန, ကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါသာန အားဖြင့် **သုံးပါးအပြား**ရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလော ဓမ္မော အကုလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။

အကုသလော။သော။ပ။ပစ္စယော၊သည်။ဟောတိ၊၏။ရာဂံ၊ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ အဿာဒေတိ၊၏။အဘိနန္ဒတိ။၏။တံ၊ ထိုရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။အာရဗ္ဘ၊၍။ ရာဂေါ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဒိဋ္ဌိ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဥဒ္ဓစ္စံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဒေါမနဿံ၊သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ဒိဋ္ဌိံ၊ ဒိဋ္ဌိပြဋ္ဌာန်းသော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ အဿာဒေတိ၊ ၏။ပ။ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆံ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ပ။ ဒေါမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ဥဒ္ဓစ္စံ။ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ပ။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿ သဟဂုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ပ။ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား။၏။

အဘယ်သို့....ကား ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို အာရုံပြု၍ သာယာသောအခါ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခုအား....နှစ်သက်သော အခါ လောဘမူ ပီတိသဟဂုတ် လေးခုအား....တပ်သောအခါ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူရှစ်ခုအား....အမြင်မှားသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခုအား....မဆုံးဖြတ်နိုင်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်အား....ပျံ့လွင့်သောအခါ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် အား....နှလုံးမသာယာသောအခါ ဒေါသမူဒွေးအား....အာရမ္မဏ။ပ။ ၏။ ။ ["ဒိဋ္ဌိံ အဿာဒေတိ"အစရှိသော ပါဠ်၏အရ, အဓိပ္ပါယ်ကို ယခင်နည်းကိုမှီ၍ ဆိုလေ]။

ဝိဓိပါဠိတော်ပါဠ်၌ **ကတ္တားကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ **စေတသိက်** သတ္တဝီသ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ။

ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ကရိုဏ်းကား အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ သုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏ။ပ။ သတ္တိ ရ၏။

"ရာဂံ အဿာဒေတိ"အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ။ပ။၌ "ရာဂံ"၏ အရကို ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍"အဿာဒေတိ"၏ အရကို သာယာသောအခါ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်ယူ၍ "အဘိနန္ဒတိ" ၏ အရကို သပ္ပီတိကာ တဏှာပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်ယူ၍ ["ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"အစရှိသည်ကိုယူမြဲ]။ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ် သည် အကုသိုလ်ဒွါဒသအား။၏။ ။(ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား ဝီထိကို"ကုသလော အကုသလဿ"ကို မှီ၍ ဆိုလေ)။

"ဒိဋ္ဌိံ အဿာဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ဒိဋ္ဌိံ"၏အရကို ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍"အဿာဒေတိ" အစရှိသည်၏ အရကို .. (ယူမြဲ)။ ။ဝိစိကိစ္ဆံ အာရဗ္ဘ။ပ။ ပါဌ်၌ "ဝိစိကိစ္ဆံ"၏ အရကို ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ယူ၍ "အာရဗ္ဘ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသည်ကို ယူမြဲ။ ။"ဥဒ္ဓစ္စံ"၏ အရကို ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ယူ၍ "အာရဗ္ဘ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" စသည်ကို ယူမြဲ။ ။"ဒေါမနဿံ"၏ အရကို ဒေါသမူဒွေး စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍။ နောက်ကိုယူမြဲ။ ။(ဝီထိကို ကုသလော အကုသလဿကို မှီ၍ချလေ)။

အကုသလော ကုသလဿ

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား "အကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ။ပ။အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။

အကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။၊ သေက္ခာ၊ သေက္ခဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သောတာပန်,သကဒါဂါမ်,အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဟီနေ၊ မိမိ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ဆင်ခြင်ကုန်၏။ ဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ မိမိ မဂ်ဖြင့် ပယ်ခွါအပ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ကုန်၏။ ။("ပဟီနကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသေ"ဟု တသမာသ်ထည်းလည်း ရှိ၏)။ ။သေက္ခာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ သမုဒါစိဏ္ဏေ၊ အလေ့အကျက် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ သေက္ခာဝ၊ တို့သည်ငင်း။ ပုထုဇ္ဇနာဝ၊တို့သည်ငင်း။ အကုသလံ၊ ကို။ပ။ဝိပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ သေက္ခာဝါ၊ တို့သည်ငင်း။ ပုထုဇ္ဇနာဝ၊ တို့သည်ငင်း။ စေတောပရိယ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ပ။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။

စေတောပရိယဉာဏဿ၊အားရင်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏဿ၊အားရင်း။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ၊အားရင်း။အနာဂတံသဉာဏဿ၊အားရင်း။အာရမ္မဏ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ် ဓမ္မသည် ကုသိုလ် ဓမ္မအား။၏။

အဘယ်သို့...ကား သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိ မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ ဟူသော ကိလေသာ နှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်သောအခါ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား....သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိမဂ်သည် ခေါင်းပါးစေအပ်သော ရုန့်ရင်းသော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ဟူသော ကိလေသာ သုံးပါးကို ဆင်ခြင်သောအခါ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား....အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနာဂါမိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကာမရာဂဟု ဆိုအပ်သော လောဘ တစိတ်၊ ဗျာပါဒဟု ဆိုအပ်သော ဒေါသကို ဆင်ခြင်သော အခါ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား....၏။ ။

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်သည် မပယ်အပ်သော လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပဟူသော ကိလေသာ ရှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်သောအခါ ကြွင်းသော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား....။ ။သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိမဂ်သည် မခေါင်းပါးစေအပ်သော သိမ်မွေ့သော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ, မာန, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပဟူသော ကိလေသာ ရှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်သောအခါ ကြွင်းသော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား....။ ။အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနာဂါမိမဂ်သည် မပယ်အပ်သော ရူပရာဂ, အရူပရာဂဟု ဆိုအပ်သော လောဘ တစိတ်၊ မောဟ, မာန, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပဟူသော ကိလေသာ ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်သောအခါ ကြွင်းသောကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား....။ ။သေက္ခ, ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကုသိုလ်ကို အာရုံပြု၍ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာ ပြုသောအခါ အကုသိုလ်သည် ဝိပဿနာ ပြုသော ကာမကုသိုလ်အား....။ ။သေက္ခ, ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စေတော ပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်ဖြင့် လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်။ပ။ အကုသိုလ်ကို သိသောအခါ သူတပါးတို့ အကုသိုလ်သည် စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်, ထို အဘိညာဉ်နောက်၌ ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်အား....။ ။လွန်လေပြီး သော။ပ။ သူတပါးတို့ အကုသိုလ်သည် စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်

အား....။ ။ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌ ဖြစ်သော အကုသိုလ်သည် ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား....။ ။အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံသည် ယထာကမ္မူပဂကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား....။ ။အနာဂတ် ဖြစ်သော အကုသိုလ်သည် အနာဂတံသကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား....အာရမ္မဏ။ပ။၏။

ကတ္တာ းကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေ။ သတ္တပီသ။ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ စေတောပရိယ။ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ ယထာကမ္မူပဂ။ အနာဂတံသကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော။ စေ။ ဆတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဒ်၏အရကား** အာရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။

''**သေက္ခာ ပဟီနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တိ**'' ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ပ။ ပါဌ်၌ သောတာပန်ဖြစ်အံ့ ''ပဟီနေ ကိလေသေ''၏ အရကို ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော ကိလေသာနှစ်ပါးယူ၍ ''သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ''၏ အရကို သောတာပန်သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် သောတာပန်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား.... အာရမ္မဏ။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ပုံကား—

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် မိမိ။ပ။ ဘဝင်စလန။ ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဟူသော ကိလေသာနှစ်ပါးကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် ဘဝင်ဖြစ်ထိုက်သရွေ့ ဖြစ်၏။ ။ထို့နောင် တဒနုဝတ္တက။ ဤဒိဋ္ဌိဖြင့် ငါရသော သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာကား ဤရွေ့ဤမျှဟု သိသတည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ....(ဆိုမြဲ)။

သကဒါဂါမ်ဖြစ်အံ့၊ သကဒါဂါမိမဂ်သည် ခေါင်းပါးစေအပ်သော ရုန့်ရင်းသော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟယူ၍ ''သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ''၏ အရကို သကဒါဂါမ်သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ် ယူ၍ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ပုံကား—

သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိမဂ်သည် ခေါင်းပါးစေအပ်သော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် (ယခင်နည်းကိုမှီ၍ ဝီထိချ)။ ။အနာဂါမ်ဖြစ်အံ့ ''ပဟီနေ ကိလေသေ''၏ အရကို အနာဂါမိမဂ်သည် ပယ်အပ်သော

ကာမရာဂဟု ဆိုအပ်သော လောဘတစိတ်၊ ဗျာပါဒဟု ဆိုအပ်သော ဒေါသယှဉ်၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏အရကို အနာဂါမ်သန္တာန်၌ ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ကိုယှဉ်၍ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား အာရမ္မဏ။ ၏။ ။[ဤ၌လည်း ဝိထိကို ယခင်နည်းကိုမှီ၍ချလေ]။ ။

"သေက္ခာ ဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"ဟူ၍ ဟောတော်။ပ။ ပါဌ်၌ သောတာပန် ဖြစ်အံ့ "ဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ"၏ အရကို သောတာပတ္တိမဂ်သည် မပယ်အပ်သော လောဘ, ဒေါသ, မောဟ,မာန, ထိန,ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ ဟူသော ကိလေသာ ရှစ်ပါးယှဉ်၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရကို သောတာပန် သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယှဉ်၍ ကြွင်းသော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင် သော ကာမကုသိုလ်အား။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြွင်းသောကိလေသာကို ဆင်ခြင် လိုလတ်သော် ဘဝင်စလန။ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ။ ထိုနောင်သောတာပတ္တိမဂ်သည် မပယ်အပ်သော ကိလေသာရှစ်ပါးကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထိုနောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောကိစ္စခုနစ်ကြိမ်။ ထိုနောင်ဘဝင်။ ထိုနောင် တဒနုဝတ္တက။ ဤဝိထိဖြင့်ကြွင်းသော ကိလေသာကား ဤမျှဟု သိသတည်း။ ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ (ဆိုမြဲ)။

သကဒါဂါမ်ဖြစ်အံ့ "ဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ"၏အရကို သကဒါဂါမိမဂ်သည် မခေါင်းပါးစေအပ်သော သိမ်မွေ့သော ရာဂ,ဒေါသ,မောဟ,မာန,ထိန,ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပဟူသော ကိလေသာရှစ်ပါးယှဉ်၍"သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ" ၏အရကို သကဒါဂါမ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယှဉ်၍။ ။ (ဝိထိကို ရှေးနည်းကို မှီ၍ချ)။

အနာဂါမ်ဖြစ်အံ့ "ဝိက္ခမ္ဘိတေ ကိလေသေ"၏ အရကို အနာဂါမိမဂ်သည် မပယ်အပ်သော ရူပရာဂ, အရူပရာဂဟုဆိုအပ်သော လောဘတစိတ်။ မောဟ, မာန,ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ,အဟိရိက, အနောတ္တပ္ပ ဟူသော ကိလေသာ ခုနစ်ပါးယှဉ်၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရကို အနာဂါမ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယှဉ်၍။ (ဤ၌လည်း ဝိထိကို ရှေးနည်းကိုမှီ၍ချလေ)။

ပုဗ္ဗေ သမုဒါစိဏ္ဏေ ကိလေသေ ဇာနန္တိ။ပ။" ပါဠ်၌ "ပုဗ္ဗေ သမုဒါစိဏ္ဏေ ကိလေသေ"၏ အရကို ရှေး၌ အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်သော ကိလေသာ

ဆယ်ပါးယူ၍"ဇာနန္တိ"၏အရကို သိသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ ရှေး၌ အလေ့ အကျက်ပြုအပ်ကုန်သော ကိလေသာတို့သည် သိသော ကာမကုသိုလ်အား။၏။ (ဝိထိချမြဲ)။

သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ အကုသလံ။ပ။ **ဝိပဿန္တိ**"ဟူ၍ ဟောတော်။ပ။ပါဌ်၌"အကုသလံ"၏အရကို အကုသိုလ်ဒွါဒသယူ၍ **သေက္ခာဝါ**။ပ။ **ဝိပဿန္တိ ၏** အရကို ဝိပဿနာ ပြုသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ အကုသိုလ်သည်ဝိပဿနာ ပြုသော ကာမကုသိုလ်အား။၏။

"**သေက္ခာဝါ**။ပ။ **ဇာနန္တိ**" ဟူ၍ ဟောတော်။ပ။ ပါဌ်၌ "အကုသလ**စိတ္တ သမင်္ဂီဿ စိတ္တံ**"၏ အရကို လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်။ပ။ သူတပါးတို့၏ အကု သိုလ်ဒွါဒသယူ၍ "သေက္ခာဝါ။ပ။ ဇာနန္တိ"၏အရကို စေတောပရိယ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်, ထိုအဘိညာဉ်နောက်၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ ကာလ သုံးပါး၌တည်သော သူတပါးတို့၏ အကုသိုလ်ဒွါဒသသည် စေတောပရိယကုသိုလ် အဘိညာဉ်, ထိုအဘိညာဉ်နောက်၌ဖြစ်သော ကာမကုသိုလ်အား။၏။ ။(ဝိထိ ကို "ကုသလော ကုသလဿ"ကို မှီ၍ချလေ)။

"**အကုသလာ ခန္ဓာ စေတောပရိယဉာဏဿ**"ဟူ၍။ပ။ပါဌ်၌"အကုသလာ ခန္ဓာ"**၏**အရကို လွန်လေပြီးသော။ပ။ ကာလသုံးပါး၌ တည်သော သူတပါး တို့အကုသိုလ်ဒွါဒသယူ၍ "စေတောပရိယဉာဏဿ"၏အရကို စေတောပရိယ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်ယူ၍။ပ။၏။"အကုသလာခန္ဓာ"၏အရကို ပုဗ္ဗေနိဝါသ၌ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ယူ၍ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ"၏ အရကို ပုဗ္ဗေနိဝါ သာနုဿတိကုသိုလ်အဘိညာဉ်ယူ၍။ပ။၏။ "အကုသလာ ခန္ဓာ"၏ အရကို အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံယူ၍ "ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ"၏ အရကို ယထာကမ္မုပဂ ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ယူ၍ အတိတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံသည် ယထာကမ္မုပဂ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အား။ ၏။ ။"အကုသလာ ခန္ဓာ"၏အရကို အနာဂတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသယူ၍ "အနာဂတံသဉာဏဿ"၏ အရကို အနာဂတံသကုသိုလ်အဘိညာဉ်ယူ၍။ပ။၏။ ။(ဝိထိချမြဲ)။

အကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒါ ဝသာနကိုဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အကုသလော ဓမ္မော အဗျာ ကတဿ ဓမ္မဿ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။

အကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။အရဟာ၊

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဟီနေ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သမုဒါစိဏ္ဏေ၊ အလေ့အကျက် ပြုအပ် ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ဇာနာတိ၊၏။ ။အကုသလံ၊ကို။ အနိစ္စတော။ပ။ ဝိပဿတိ၊၏။ စေတောပရိယဉာဏေန။ပ။ ဇာနာတိ၊ ၏။သေက္ခာဝါ။ ငင်း။ ပုထုဇ္ဇနာဝါ၊ ငင်း။ အကုသလံ၊ ကို။ အနိစ္စတော။ပ။ ကုသလေ၊ သည်။နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ တဒါရမ္မဏတာ-တဒါရမ္မဏတာယ၊ ဖြင့်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။အကုသလံ၊ကို။ အဿာဒေတိ၊၏။ တဒါရမ္မဏတာ-တဒါရမ္မဏတာယ၊ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။ ။(အကုသလာ ခန္ဓာ စသည်ကို ပေးမြဲ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား အာရမ္မဏ။ ၏။ ။

အဘယ်သို့....ကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ,အရူပရာဂဟု ဆိုအပ်သော လောဘတစိတ်၊ မောဟ, မာန,ထိန,ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက,အနောတ္တပ္ပဟူသော ကိလေသာခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်သောအခါ ပယ်အပ်သောကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကြိယာအား အာရမ္မဏ။ ၏။ ။ရှေး၌အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို သိသော အခါ ရှေး၌ အလေ့အကျက်ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော ကိလေသာတို့သည် သိသော ကာမကြိယာအား....(ကြွင်းသော အဓိပ္ပါယ် လွယ်ပြီ။ ရှေးနည်းကို မှီ၍ဆို)။

အကုသလော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက် **သတ္တဝီသ**။ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။အဗျာကတဿ ဟူသော **သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား** တဒါရုံ **ကောဒသ**။ ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာတဆယ်။ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ယထာကမ္မူပဂ၊ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား အာရမ္မဏသတ္တိ** ရ၏။

“**အရဟာ ပဟီနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ**” ဟူ၍။ပ။ပါဌ်၌ “ပဟီနေ ကိလေသေ”၏ အရကို အရဟတ္တမဂ်သည် ပယ်အပ်သော ရူပရာဂ, အရူပရာဂဟု ဆိုအပ်သော လောဘတစိတ်၊ မောဟ, မာန, ထိန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဟိရိက,အနောတ္တပ္ပ ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာခုနစ်ပါး ယူ၍ “အရဟာ ပစ္စဝေက္ခတိ”၏ အရကို ရဟန္တာသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော ကာမကြိယာ ယူ၍ ပယ်အပ်သော ကိလေသာသည် ဆင်ခြင်သော **ကာမကြိယာအား** အာရမ္မဏ။၏။

(ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား။ ။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော်....နောက်နည်းကိုမှီ၍ချလေ။ "။ပုဗ္ဗေ သမုဒါစိဏ္ဏေ" ၌လည်း ယူမြဲ။ ။ပီထိချ[မြဲ]။ "အကုသလံ အနိစ္စတော" အစရှိသည်တို့၌လည်း လွယ်ပြီ။ ။ နောက်ကနည်းနှင့် တူပြီ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကို ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဗျာကတပဒါဝသာန အစရှိသော အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အဗျာကတပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။

အရဟာ၊ သည်။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ဖလဿ၊ ဖိုလ်လေးခုအား။အာဝဇ္ဇနာယ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား။ အာရမ္မဏ။ပ။၏။ အရဟာ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။စက္ခုံ၊ စက္ခုပသာဒကို။ပ။ ရူပေ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ၊ တို့ကို။ ဝတ္ထုံ၊ ဟဒယဝတ္ထု ကို။ ဝိပဿတိ၊ ၏။ ဝိပါကာဗျာကတေ၊ ဝိပါက်အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော။ ကြိယာဗျာကတေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ပ။ ဝိပဿတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ စက္ခုနာ၊ အဘိညာဉ်ဟူသော မျက်စိဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ သောတဓာတုယာ၊ သောတဓာတ်ဟူသော အဘိညာဉ် ဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ ကို။ သုဏာတိ၊ ၏။ ။စေတောပရိယဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိပါကာ ဗျာကတ, ကြိယာဗျာကတ စိတ္တသမင်္ဂိဿ၊ ဝိပါက်အဗျာကတ, ကြိယာ အဗျာကတစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူ၏။စိတ္တံ၊ ကို။ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ။[နောက်၌ အနက်လွယ်ပြီ]။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား အာရမ္မဏ။ ၏။

အဘယ်သို့....ကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော အခါ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်အား။၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ နိဗ္ဗာန်သည် ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်အား....မဂ္ဂဝီထိ, ဖလသမာပတ္တိဝီထိ ဖြစ်သောအခါ နိဗ္ဗာန်သည် ဖိုလ်လေးခုအား....ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိ ဖြစ်သောအခါ နိဗ္ဗာန်သည်

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား....ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် စက္ခုပသာဒကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုသောအခါ စက္ခုပသာဒသည် ဝိပဿနာပြုသော ကာမကြိယာအား....သောတ, ဃာန။ပ။ ရူပါရုံ။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဟဒယဝတ္ထု။ လောကီဝိပါက်ကြိယာ ခန္ဓာတို့ကို။ပ။ ဝိပဿနာပြုသောအခါ သောတ,ဃာန။ ပ။ ခန္ဓာတို့သည် ဝိပဿနာပြုသော ကာမကြိယာအား....ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိယာအဘိညာဉ်ဖြင့် ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံကို မြင်သောအခါ ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှသုခုမ, ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိယာ အဘိညာဉ်အား....ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဗ္ဗသောတကြိယာအဘိညာဉ်ဖြင့် ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ,သုခုမ,ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသောအခါ ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံသည် ဒိဗ္ဗသောတကြိယာအဘိညာဉ်အား....၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် စေတောပရိယ ကြိယာအဘိညာဉ်ဖြင့် လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်မှစ၍ လာလတ္တံ့သော ခုနစ်ရက်တိုင်အောင်။ပ။ သူတပါးတို့၏ ဝိပါက်,ကြိယာစိတ်ကိုပိုင်းခြား၍ သိသောအခါ သူတပါးတို့၏ ဝိပါက်,ကြိယာစိတ်သည် စေတောပရိယကြိယာအဘိညာဉ်, ထိုအဘိညာဉ်နောက်၌ ဖြစ်သော ကာမကြိယာအား.... ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာဈာန်ကို ရသောအခါ ဝင်စားသောအခါ ဤဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာအား....(အာကိဉ္စညာ။ ဆိုမြဲ။ ။ရူပါယတနံ စသည်၏ အဓိပ္ပါယ် လွယ်ပြီ)။

"အဗျာကတော" ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကာမဝိပါက်တေဝီသ။ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ။ ဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယာ။ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗသောတ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ အနာဂတံသ၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၊ ဖိုလ်လေးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိံသ။ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား—

ကတ္တားကား စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ သောတဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ပ။ မနောဓာတ်သုံးခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ။ တဒါရုံဧကာဒသ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်အား တပ်သော ကာမဝိပါက်တေဝီသ။ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာအား

တပ်သော ဤ်ဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ဘူးသော အာကာသာနဉ္စာယတန ကြိယာ။ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာအား တပ်သော ဤ်ဘဝ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်ဘူးသော အာကိဉ္စညာယတနကြိယာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာအဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ စေတောပရိယ ကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော လွန်လေပြီးသော။ပ။ သူတပါးတို့၏ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ဣဒ္ဓိဝိဓ ကြိယာအဘိညာဉ်အား တပ်သော ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကြိယာ ပဉ္စမဈာန်။ သတ္တ,သဟာဿစသော နိမ္မိတရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး။ ထိုခန္ဓာငါးပါးမှ လျှောက်၍သိသော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး။ ထိုခန္ဓာငါးပါးမှ လျှောက်၍သိသော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး။ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။[**သမ္ပဒါန် ကောက်မြဲ**]။

ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား အာရမ္မဏ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏနိဿယ၊ အာရမ္မဏူပနိဿယ၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိ။ပ။ သ, ရ၏။ (ဤ ခြောက်ပစ္စည်းကား အာရမ္မဏ တမျိုးတည်း)။

“**အရဟာ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ**”ဟူ၍ ဟောတော်။ပ။ပါဌ်၌ “ဖလံ”၏ အရကို အရဟတ္တဖိုလ် ယူ၍ “အရဟာ ပစ္စဝေက္ခတိ”၏ အရကို ရဟန္တာ သန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခု ယူ၍ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု **အား**။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာဇော ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဘဝင်။ ထို့နောင် တဒနုဝတ္တက။ ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ (ဆိုမြဲ)။

"**နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ**"။ပ။ ပါဌ်၌ "နိဗ္ဗာနံ"၏ အရကို နိဗ္ဗာန်ယူ၍ "အရဟာ ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရကို ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု တို့တွင် တခုခုယူ၍ နိဗ္ဗာန်သည် ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် အား။၏။ ။[ပစ္စည်းတပ်ဟန် ဝီထိကို ယခင်နည်းကိုမှီ၍ ချလေ]။

"**နိဗ္ဗာနံ ဖလဿ**"ဟု။ပ။ ပါဌ်၌ "နိဗ္ဗာနံ"၏ အရကို နိဗ္ဗာန်ယူ၍ "ဖလဿ" ၏ အရကို ဖိုလ်လေးခု ယူ၍ နိဗ္ဗာန်သည် ဖိုလ်လေးခုအား။ ၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ဝင်စားလိုလတ်သော် ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် တေဘူမ္မကသင်္ခါရကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေးတို့တွင် တခုခုသည် တေဘူမ္မက သင်္ခါရကို အာရုံပြု၍။ မန္ဒပညာ ဖြစ်အံ့၊ အနုလုံ, အနုလုံ, ဟု လေးကြိမ်။ တိက္ခပညာ ဖြစ်အံ့၊ အနုလုံ, အနုလုံ, ဟု သုံးကြိမ် ဇောကိစ္စဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင် တိက္ခပညာအား လေးကြိမ်မြောက်၊ မန္ဒပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါးကြိမ် မြောက်၊ ဈာန်အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဌမဈာန်သည် ၎င်း၊ လေးပါး, သုံးပါး, နှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သောတာပတ္တိဖိုလ်။ ဒုတိယ, တတိယ, စတုတ္ထဈာန်စိတ်သည်၎င်း၊ အနုလုံသည် မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး တို့တွင် တခုခုဖြစ်၍ ဈာန်အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော သောတာပတ္တိဖိုလ် ပဉ္စမ ဈာန်စိတ်သည်၎င်း ဘဝင်အယဉ်ကဲ့သို့ အလိုရှိသောအတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍ များစွာဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထို့နောင်ဘဝင်။ ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ (ဆိုမြဲ)။ ။ [သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်လည်းနည်းတူချ။ ။အရဟတ္တဖိုလ်၌ မဟာ ကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်ကို အနုလုံချသည်သာ ထူးသည်]။

"**နိဗ္ဗာနံအာဝဇ္ဇနာယ**"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ။၌။ "နိဗ္ဗာနံ" ၏ အရကိုနိဗ္ဗာန်ယူ၍ "အာဝဇ္ဇနာယ"၏ အရကို မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းယူ၍ နိဗ္ဗာန် သည် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား။၏။

ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား—

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် ဘဝင်္ဂစလန။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုသည် ပစ္စဝေက္ခဏာဇောအဖြစ် ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဘဝင်။ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ (ဆိုမြဲ)။ ။[အောက်ဖလဋ္ဌာန် ဝီထိလည်း နည်းတူချ]။

"**အရဟာစက္ခုံ။ပ။ ဝိပဿတိ**"ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌"စက္ခုံ"၏အရကို စက္ခုပသာဒ ယူ၍"အရဟာ။ပ။ဝိပဿတိ"၏ အရကို ဝိပဿနာပြုသော မဟာကြိယာဇော

ယူ၍စက္ခုပသာဒသည် ဝိပဿနာပြုသောမဟာကြိယာအား [သောတံအစရှိသည်ကို နည်းတူယူ]။ ။"ရူပေ"၏ အရကိုစတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်၌ အကျုံးဝင်သောရူပါရုံယူ၍ "သဒ္ဒေ" အရကို ဒွိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်၌ အကြုံးဝင်သော သဒ္ဒါရုံယူ၍ "ဂန္ဓေ, ရသေ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ" အရကို စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်၌ အကျုံးဝင်သော ဂန္ဓာရုံ,ရသာရုံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံယူ၍ "ဝတ္ထုံ"၏အရကို ကမ္မဇရုပ်၌ အကျုံးဝင်သော ဟဒယဝတ္ထုယူ၍။ "ဝိပါကာဗျာကတေ"၏ အရကိုလောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသယူ၍ "ကြိယာဗျာကတေ"၏ အရကို ကြိယာဝီသယူ၍ ("အနိစ္စတော"စသည်ကို ယူမြဲ)။

[စက္ခုအစရှိသည်ကို ကမ္မဇသာဖြစ်သောကြောင့် ကေဝုစ်ထားသည်။ ရူပအစရှိသည်ကို စတုသမုဋ္ဌာနိက, ဒွိသမုဋ္ဌာနိက ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ထားသည်။ ဤမျှသောပါဠိဖြင့် ရုပ်သည် မကုန်တကားဟူမူကား။ နိဒဿနနည်း,နာနန္တရိကနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် ဗဟုဝုစ်ထားသည် ဟူ၍လည်း ယူရမည်]။

"ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ" ။ပ။ ပါဌ်၌။ "ရူပံ"၏ အရကို ဒူရ,ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံယူ၍ "ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပဿတိ"၏ အရကို ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိယာ အဘိညာဉ်ယူ၍။ပ။၏။(ဝီထိကို ရာသီစုက ချခဲ့ပြီ)။

"ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သဒ္ဒံ သုဏာတိ" ။ပ။ ပါဌ်၌။"သဒ္ဒံ"၏ အရကို ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံယူ၍ "ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သုဏာတိ"၏ အရကို ဒိဗ္ဗသောတကြိယာ အဘိညာဉ်ယူ၍။ ဒူရ,ပဋိစ္ဆန္န,သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံသည် ဒိဗ္ဗသောတကြိယာ အဘိညာဉ်အား။ပ။၏။ ။ (စေတော ပရိယဉာဏေန စသည်၌ယူမြဲ)။ "ရူပါယတနံ" ၏ အရကို ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံယူ၍ "စက္ခုဝိညာဏဿ"၏ အရကို စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးယူ၍ (စက္ခုဒွါရဝီထိချလေ။ သဒ္ဒါယတနံစသည်ကို နည်းတူယူ)။

"အဗျာကတာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ" ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ "အဗျာကတာ ခန္ဓာ"၏ အရကို ပါဒကဖြစ်သော ရူပါဝစရကြိယာ ပဉ္စမစျာန် သတ,သဟဿ စသော နိမ္မိတရုပ်ယူ၍ "ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ"၏ အရကိုဣဒ္ဓိဝိဓကြိယာ အဘိညာဉ်ယူ၍(ဆိုမြဲ)။ "အဗျာကတာ ခန္ဓာ"၏ အရကို လွန်လေပြီးသော ခုနစ်ရက်။ပ။ သူတပါးတို့၏ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသယူ၍။ပ။ ၏။ "စေတောပရိယဉာဏဿ"၏ အရကို စေတောပရိယကြိယာ အဘိညာဉ်ယူ၍။ပ။၏။ "အဗျာကတာ ခန္ဓာ"၏ အရကို ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး။ **ထိုခန္ဓာငါးပါးမှ** လျောက်၍ သိသောနိဗ္ဗာန်ယူ၍ "ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ **ဉာဏဿ**"၏ အရကို

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကြိယာအဘိညာဉ်ယူ၍။ပ။ ၏။ ။(အနာဂတံသမှာလည်း နည်းတူယူ။ အနာဂတ် ဆိုသည်သာ ထူးသည်)။ ။"အဗျာကတာ ခန္ဓာ အာဝဇ္ဇနာယ"။ပ။ ပါဠိ၌ "အဗျာကတာ ခန္ဓာ"၏ အရကို ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝီသ, ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ယူ၍ "အာဝဇ္ဇနာယ" ၏ အရကို မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ယူ၍။ပ။ ၏။ ဝိထိချမြဲ။ ။(ပုသုဇဉ်, သေက္ခသန္တာန်ဝီထိကို ချလေ)။

အဗျာကတော ကုသလဿ

အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ။ပ။အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။သေက္ခာ၊သေက္ခဟု ဆိုအပ်သောသောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဖလံ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုကို။ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ကုန်၏။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား။ အာရမ္မဏ။ပ။၏။ အဘယ်....ကား သေက္ခဟု ဆိုအပ်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို.... သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို....အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနာဂါမိဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ အောက်ဖိုလ်သုံးခုသည် ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား.... သေက္ခဟုဆိုအပ်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်သောအခါ နိဗ္ဗာန်သည် ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်အား.... နိဗ္ဗာန်သည် ဂေါတြဘု ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ မဂ်လေးခုအား.... [သေက္ခာဝါ စသည်တို့၌ အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ။ အောက်ကနည်းကို မှီ၍ဆိုလေ]။

ဝိဓိပါဋ္ဌိတော်ပါဠိ၌ **ကတ္တားကား** အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဉ္စတိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗသောတ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ အနာဂတံသ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်၊ မဂ်လေးခု။ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တနည်းအကျယ်ကား—

မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ ကြိယာဝီသ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဉ္စတိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်

ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒုရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏ္ဍ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် အားတပ်သော ဒုရ,ပဋိစ္ဆန္န, သဏ္ဍ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ။ ဣဒ္ဓိဝိဓကုသိုလ်အဘိညာဉ်အားတပ်သော သတ္တ,သယ,ဿမသော နိမိတ်ရုပ်ဟုဆိုအပ်သော အားရုံခြောက်ပါး။ စေတောပရိယ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် အားတပ်သော လွန်လေပြီးသော။ပ။အရဟတ္တဖိုလ်ကြည်သော ဝိပါက်ပဋ္ဌတိ သ။ ကြိယာဝီသဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မာရုံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ကုသိုလ်အဘိညာဉ် အားတပ်သော ပုဗ္ဗေနိဝုဋ္ဌဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကြည်သော ဝိပါက်ပဋ္ဌတိ သ။ ကြိယာဝီသ။ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟုဆိုအပ်သော ခန္ဓာငါးပါး၊ထိုခန္ဓာငါးပါးမှလျောက်၍ သိသော နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး (အနာဂတံသမှာ အနာဂတ် ဖြစ်သောဆို)ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။[**သမ္ပဒါန်ကား ကောက်မြဲ**]။

ကရိုဏ်းပါဌ်၏ အရကား တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏမျိုး ရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

"**သေက္ခာ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ**"ဟူ၍။ပ။ပါဌ်၌။ **သောတာပန်**ဖြစ်အံ့၊ "ဖလံ"၏ အရကို သောတာပတ္တိဖိုလ်ယူ၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏အရကို သောတာပန် သန္တာန်၌ ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုတို့တွင် တခုခုယူ ၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်သည်။ပ။၏။**သကဒါဂါမ်**ဖြစ်အံ့၊ "ဖလံ"၏အရကို သကဒါ ဂါမိဖိုလ်ယူ၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏အရကို သကဒါဂါမ်သန္တာန်၌ ဆင်ခြင် သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့တွင် တခုခုယူ၍။ပ။၏။**အနာဂါမ်** ဖြစ်အံ့ "ဖလံ"၏အရကို အနာဂါမိဖိုလ်ယူ၍ ("သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရ ကို ယူမြဲ။ ဝီထိကို ပစ္စဝေက္ခဏာဝီထိချလေ)။ "နိဗ္ဗာနံ၏" အရကို နိဗ္ဗာန်ယူ၍ "သေက္ခာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏အရကိုမဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်ယူ၍။ပ။၏။ (ဤ၌ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိချလေ)။ "နိဗ္ဗာနံ"၏ အရကို နိဗ္ဗာန်ယူ၍ "ဂေါတြဘုဿ"၏ အရကို ဂေါတြဘုကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးယူ၍ "ဝေါဒါနဿ"၏အရကို ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး,တတိယ ဒွေးယူ၍ "မဂ္ဂဿ"၏ အရကို မဂ်လေးခုယူ၍ နိဗ္ဗာန်သည် ဂေါတြဘု,ဝေါဒါန်, မဂ်အား အာရမ္မဏ။၏။ ။(ပစ္စည်းတပ်ဟန်ဝီထိကို မဂ္ဂဝီထိချလေ။ ။ "သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ စက္ခုံ" အစရှိသည်ကို "အဗျာကတော အဗျာ ကတဿ"နှင့်နည်းတူယူလေ။ ။ကုသိုလ်ဇော ယူသည်သာ ထူးသည်)။ ။

အဗျာကတော အကုသလဿ

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒါ ဝသာနကို ဟောတော်မူ၏ **ဟောဟန်ကား** "အဗျာကတော ဓမ္မော အကု သလဿ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။ ။(အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား အာရမ္မဏ။ ၏။အဘယ်သို့....ကား၊ **စက္ခုပသာဒကို** အာရုံပြု၍ သာယာသောအခါ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် အား....နှစ်သက်သောအခါ သပ္ပီတိကတဏှာပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား....တပ်သောအခါ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ ရှစ်ခု **အား**....အမြင်မှားသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခုအား....မဆုံးဖြတ်နိုင်သော **အခါ** ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်အား....ပျံ့လွင့်သောအခါ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်အား....နှလုံး **မသာ**သောအခါ ဒေါသမူဒွေးအား....အာရမ္မဏ။ ၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)။ ။

ကတ္တားပုဒ်၏အရကား လောကိဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ် ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ရှစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။

("စက္ခုံ အဿာဒေတိ"အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ။ပ။ ပါဠိ၌ "စက္ခုံ"၏အရကို စက္ခုပသာဒယူ၍ "အဿာဒေတိ"အစရှိသည်၏ အရ **ကို အောက်က** ယူမြဲတိုင်းယူလေ။ ဝီထိကိုလည်း ချမြဲ)။ ။အာရမ္မဏဝိဘင်္ဂဝါရ **ပြီး၏**။

အဓိပတိပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အဓိပတိ ပစ္စည်း၏** ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒ၊ **အကု**သလပဒ၊ **အဗျာ**ကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလ ပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန အစရှိသော**အား**ဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော။ပ။ အဓိပတိ **ပစ္စ**ယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။

ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဓိပတိ၊ သည်။ **အာ**ရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိရင်း။ သဟဇာတာဓိပတိ၊ သဟဇာတာ **ဓိပတိ**ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါး**အ**ပြားရှိ၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ **အာရမ္မဏာဓိပတိ၊** အာရမ္မဏာဓိပတိကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ဒါန်-

ဒေယျဓမ္မ၊ လှူအပ်သော ဒါနဝတ္ထုကို။ ဒတွာ-စဇိတွာ၊ စွန့်၍။ တနည်းကား။ ဒါနံ၊ လှူကြောင်းဖြစ်သော ဒါနစေတနာကို။ ဒတွာ-ပရိယောဒါပေတွာ ဝိသုဒ္ဓိကတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုပရိစ္စာဂစေတနာ,ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ကို။ ဂရုံကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ ။(အကြွင်းအနက်လွယ်ပြီ)။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ကုသလာဓိပတိ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော အဓိပတိသည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ မိမိနှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ)။

အာရမ္မဏာဓိပတိ

ကုသလော။ပ။ပါဌ်၌။**အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့။**"ကုသလော ဓမ္မော"ဟူသော **ကတ္တားပုဒ်၏အရကား** အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ။ **စေတသိက်** အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

(တနည်းကား) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ၊ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။

သမ္ပဒါန်ကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဝိရတိ,အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏာဓိပတိ, **အာရမ္မဏ**, အာရမ္မဏူပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

"ဒါနံ ဒတွာ တံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒ ပါဠိတော်ပါဌ်၌ "ဒါနံ"၏အရကို အန္န, ပါန, ဃရ, ဝတ္ထ အစရှိသော ဒါနဝတ္ထု, ဒါနစေတနာယူ၍ "ဒတွာ တံ"၏ အရကို ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် အလေးအမြတ် ပြု၍ ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ပ။၏။ ။[ပစ္စည်းတပ်ဟန် ဝိထိကို အာရမ္မဏက အတိုင်းချလေ]။

"သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ပ။ပါဌ်၌ "သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ"၏ အရကို ပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္

သီလစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ် ပြု၍ ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ ပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် အလေး အမြတ် ပြု၍ ဆင်ခြင်သော ကာမကုသိုလ်အား။ အာရမ္မဏာဓိပတိ။ ပ။ ၏။ ။[ဂ ိထိအာရမ္မဏနှင့် နည်းတူ ချလေ။ ။"သီလံ သမာဒိယိတွာ တံ ဂရုံကတွာ" အစရှိသည်တို့၏ အရကို အာရမ္မဏကိုမှီ၍ဆိုလေ]။

[မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်သည် မိမိသည် မြတ်သောတရား ဖြစ်သော ကြောင့် တခုသောတရားကိုမျှ အလေးမပြု။ ထို့ကြောင့်၊ အဋ္ဌသာလိနီ၌ "အတ္တနော မဟဂ္ဂတတာယ ဂရုံ နကရောတိ"ဟု မိန့်အပ်၏။ ဥပမာကား အထွတ်အမြတ် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်သောသူသည် တစုံတယောက်သော သူကိုမျှ အလေးအမြတ် မပြုသကဲ့သို့တည်း]။

သဟဇာတာဓိပတိ

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဂ်လေးခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။ စေတသိက် ၃၈ ။ အဋ္ဌတိ ံ သ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု ၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် **သုံးပါး,** လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ **ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အဓိပတိ,ဟေတု, သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ,သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,အဝိဂတ။ ဤတဆဲ့တပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။ ထိုသုံးပါတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။

ခန္ဓာဝါရကား "သဟဇာတာဓိပတိ ကုသလာဓိပတိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဠ်၌ "ကုသလာဓိပတိ"၏ အရကို အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးယူ၍ "သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို သမ္ပယုတ္တခန္ဓာယူ၍ တဝါရလျှင် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား သဟဇာတာဓိပတိ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသော အဖြစ်ကို "အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူ၏။

ကုသလော အကုသလဿ

ကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အကုသလ ပဒါဝသာန ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ။ ပ။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ။ ၏။ အဘယ်သို့....ကား အန္န,ပါန,ဃရ,ဝတ္ထ အစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို လှူပြီး၍ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသောကာမကုသိုလ်ကို အလေးအမြတ်ပြု၍ သာယာသောအခါ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအား....နှစ်သက်သောအခါ သပ္ပိတိကတဏှာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား.... တပ်သောအခါ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ ရှစ်ခုအား....အမြင်မှားသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခုအား....(ဤနည်းကိုမှီ၍ ဆိုလေ)။

ကတ္တာ:ကား အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ **ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ သုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

"ဒါနံ ဒတ္ဝာ တံ အဿာဒေတိ"အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော။ပ။ ပါဠ်ဌ် (ဒါနံ၏ အရယူမြဲ)"ဒတ္ဝာ တံ"၏ အရကို ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ဂရုံကတွာ အဿာဒေတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ်ပြု၍ သာယာသော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်ယူ၍ "အဘိနန္ဒတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ်ပြု၍ နှစ်သက်သော လောဘမူ ပတိသဟဂုတ်ယူ၍။ (အထက်ကိုယူမြဲ)။ ပရိစ္စာဂစေတနာ, ဝိသောဓနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအား။ ။၏။ ။(ဝီထိချမြဲ။ ။"သီလံ သမာဒိယိတွာ" အစရှိသည်၏ အရကို အာရမ္မဏ က"ကုသလော အကုသလဿ"ကိုမှီ၍ ဆိုလေ)။

ကုသလော အဗျာကတဿ

အကုသလပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတ ပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ဟောဟန်ကား**"ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလော၊သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဗျာကတဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ။ ၏။ အဘယ်သို့....ကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်မှထ၍ အရဟတ္တမဂ်ကို

အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သောအခါ အရဟတ္တမဂ်သည် အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား။ အာရမ္မဏာဓိပတိ။ ။ ။ သဟဇာတာဓိပတိ၌ ပဋ္ဌာဝါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးသည် သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိ။ ၏။

အာရမ္မဏာဓိပတိ

အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့။ "ကုသလော" **ကတ္တားကား** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ဝိရတိ, အပ္ပမညာကြဉ်သော။ စေတသိက် တေတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ သုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

> ["အရဟာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ" အစရှိသော အနုဝါဒယူမြဲ။ ဝီထိချမြဲ။ ။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တမဂ်ကို အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သော ဝီထိချလေ]။

သဟဇာတာဓိပတိ

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌာဝါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟာဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု၊ မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ ဆယ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

> [မဟာကြိယာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် လေးခုသည် ဉာဏ်ကင်းသောကြောင့် လောကုတ္တရာတရားကို အာရုံမပြုနိုင်သည်ဖြစ်၍ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယုပ္ပန်မဖြစ်။ လောကီတရားကို အဘယ့်ကြောင့်အလေးအမြတ်မပြုသနည်းဟူမူကား အထွတ်အမြတ်သို့ရောက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်

သည် လောကီတရားကို အလေးအမြတ်မပြု။ လောကုတ္တရာကိုသာ အလေးအမြတ်ပြုသည်။ ။ဒေါသမူလည်း အလေးအမြတ်မပြု။အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူကား ပြစ်မှားတတ်သော အမျက်ထွက်သော သူသည် တစုံတခုသော တရားကိုမျှအလေးမပြုသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် "န ဟိ ဒုဋ္ဌော ကိဉ္စိ ဂရုံ ကရောတိ"ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်အပ်၏။ ။မောဟ မူလည်းအလေးအမြတ်မပြု။အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား မိုက်မဲတွေဝေ သောသူသည်လည်း တစုံတခုသော တရားကိုမျှ အလေးအမြတ် မပြုသော ကြောင့်တည်း]။

ကုသလော ကုသလဗျာကတဿ

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာ ကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်**ကိုး**ခု။ မဂ်လေးခု၌ရှိသော အဓိ ပတိတရားကိုယ်သုံးပါးလေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏၊ ။**ကရိဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟာတပ်ကောင်းသော အဓိပတိ, ဟေတု,သဟဇာတ,နိဿယ, အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ, အတ္ထိ,အဝိဂတ ဤကိုး ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (အနုဝါဒဆိုမြဲ)။

အကုသလော အကုသလဿ

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြား၌ အကုသလပဒကိုဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အကုသလပဒါဝသာန အစရှိသောအားဖြင့်သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ **ဟောဟန်ကား**"အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဝိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည်။ပ။ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို အလေး အမြတ်ပြု၍ သာယာသောအခါ ရာဂဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် အလေးအမြတ်ပြု၍ သာယာသော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု အား....နှစ်သက်သောအခါ သပ္ပိတိကတဏှာပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ သော မနဿ သဟဂုတ် လေးခုအား....အလေးအမြတ် ပြုတတ်သောအခါ ရာဂပြဋ္ဌာန်း သော လောဘမူအား....အမြင်မှားသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခုအား

အာရမ္မဏာဓိပတိ။ပ။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ဒေါသမူ ဒွေး။ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။ စေ။ ဆဗ္ဗီသ။ ။စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသောအဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသည် သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား သဟဇာတာဓိပတိ။၏။

အာရမ္မဏာဓိပတိ

အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့။ "အကုသလော **ကတ္တားကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ စေတသိက်ဗာဝီသ။ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

> ["ရာဂံ ဂရုံကတွာ အဿာဒေတိ"အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော။ပ။ ပါဠိ၌ အာရမ္မဏက နည်းကိုမှီ၍ အနုဝါဒကိုဆိုလေ။ ဝိထိ ချလေ]။

သဟဇာတာဓိပတိ

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့"အကုသလော"**ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။စေ။ဆဗ္ဗီသ။ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သောသမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။၏။ **ကရိုဏ်းပါဌ်ကား**တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ,သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ, အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ,သမ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤဆယ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(အနုဝါဒဆိုမြဲ)။

အကုသလော အဗျာကတဿ

အကုသလော အဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူဒွေး။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အဓိပတိ,သဟဇာတ,နိဿယ,အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ,

မဂ္ဂ,ဝိပ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤကိုးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတာဓိပတိသတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(အနုဝါဒဆိုမြဲ)။

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု။ ဒေါသမူနှစ်ခု။ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော။ စေတသိက်ဆဗ္ဗိသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အဓိပတိ,သဟဇာတ,နိဿယ,အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင်သဟဇာတာ ဓိပတိသတ္တိ ဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ (အနုဝါဒဆိုမြဲ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏။အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကိုဟောတော်မူ၏။ပ။**ဟောဟန်ကား**"အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ။ပ။အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟူသည်တည်း။ ။[အနက်လွယ်ပြီ]

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား။ပ။ အဘယ်သို့...ကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သောအခါ အရဟတ္တဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်သည် အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား။ နိဗ္ဗာန်သည် ဖိုလ်လေးခုအား။ အာရမ္မဏာဓိပတိ။၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာရှစ်ခု။ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု။စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး,လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးသည် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်တို့အား။၏။

အာရမ္မဏာဓိပတိ

အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ, နိဗ္ဗာန်။ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ဖိုလ်

လေးခု။ စေတသိက်ဆတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ (အပ္ပမညာ ကြဉ်သည်)။ ။ **ကရိုဏ်းကား** အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ သုံးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိ။ပ။၏။

["အရဟာ ဖလံ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ" ဟူ၍ဟော။ပ။ ပါဠ်၌ "ဖလံ" ၏ အရကို အရဟတ္တဖိုလ်ယူ၍ "အရဟာ ပစ္စဝေက္ခတိ"၏ အရကို ရဟန္တာသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ယူ၍ အာရမ္မဏနည်းကိုမှီ၍ ဆိုလေ။ ။ဝိထိချလေ]။

သဟဇာတာဓိပတိ

သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကြိယာချစ်ခု။ ကေန် ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ။ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက်ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ, ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤတဆဲ့သုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတာဓိပတိ သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။[အနုဝါဒ ဆိုမြဲ]။

အဗျာကတော ကုသလဿ

အဗျာကတော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အောက်ဖိုလ်သုံးခု, နိဗ္ဗာန်။ မဂ်လေးခုအား တပ်သော နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ သုံးပစ္စယ။ပ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

"သေက္ခာ ဖလံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"။ပ။ ပါဠ်၌ "ဖလံ"၏ အရကို အောက်ဖိုလ်သုံးခုယူ၍ "သေက္ခာ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ"၏ အရကို အလေး အမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု ယူ၍။ပ။ ၏။

(**ပစ္စည်းတပ်ဟန်ကား** သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို အလေးအမြတ်ပြု၍ ဆင်ခြင်လိုလတ်သော် ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာ ဝီထိကို အာရမ္မဏအတိုင်း ချလေ။ ။"နိဗ္ဗာန်" အရကို နိဗ္ဗာန်ယူ၍ "ဂေါတြ

ဘုဿ" အရကို ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေး ယူ၍"ဝေါဒါနဿ" ယူမြဲ။ ။"မဂ္ဂဿ"၏ အရကို မဂ်လေးခု ယူ၍ ဆိုမြဲ။ ဝီထိကို မဂ္ဂဝီထိ ချလေ)။

အဗျာကတော အကုသလဿ

အဗျာကတော အကုသလဿဌ် (အနက်လွယ်ပြီ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဆိုမြဲ)။ ။**ကတ္တာ းကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဈာန်ဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် စေတိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** လောဘမူရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဗာဝီသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ပ။၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, နိဿယ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ။ပ။ ရ၏။

"စက္ခုံ ဂရုံကတွာ အဿာဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်။ပ။ ပါဠ်၌ "စက္ခုံ"၏ အရကို အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဈာန်ဖြစ်သော စက္ခုပသာဒ ယူ၍ "ဂရုံကတွာ အဿာဒေတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ယူ၍ "အဘိနန္ဒတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော သပ္ပီတိကတဏှာပြဋ္ဌာန်းသော သောမနဿသဟဂုတ်ယူ၍ "ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူယူ၍ "ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"၏ အရကို အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခုကိုယူ၍ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဈာန်ဖြစ်သော စက္ခုပသာဒသည် အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူအား ။ပ။၏။ ["သောတံ" အစရှိသည်၌လည်း နည်းတူယူလေ။ အရကောက်ကို နှလုံးသွင်း၍ အနုဝါဒဆို]။

အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရ ပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

အဓိပတိပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနန္တရပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ။ပ။ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူသည် တည်း။ ။ကုသလော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော။ပ။ ၏။ ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေးရှေး၌

ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ပဌမဇောကြဉ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ အနုလောမံ၊ သင်္ခါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေး သည်။ ဂေါတြဘုဿ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးအား။ အနုလောမံ၊ သင်္ခါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်။ ဝေါဒါနဿ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးအား။ ဂေါတြဘု၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်။ မဂ္ဂဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်အား။ ဝေါဒါနံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်။ မဂ္ဂဿ၊ အထက်မဂ်သုံးခုအား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား အနန္တရ။၏။ အဘယ်....ကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသောလောကီကုသိုလ် သတ္တရသသည် ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ကေဝိသအား အနန္တရ။ပ။၏။

ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ။ ပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တနည်းကား—

ကတ္တားကား မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအားတပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဂ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့ခြောက်ခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု, ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘု, ဝေါဒါန် ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု။ မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

ကရိုဏ်းကား တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အနန္တရ, **သမနန္တ** ရ,ဥပနိဿယ,အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် **အနန္တရ** သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ"။ပ။ ပါဌ်၌ "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသောပါဌ်၏အရကို မဟာကုသိုလ် ဒုတိယ ဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု။ မဂ်သောမနဿသဟဂုတ် **တဆဲ့** ခြောက်ခုအားတပ်သော ဂေါတြဘု,ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်**ပဌမ** ဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု။ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘု,ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် **တတိယ** ဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ယူ၍ "ပစ္ဆိမာနံ"။ပ။ ပါဌ်၏အရကို မဟာကုသိုလ် ဒုတိယာဒိဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု **မဂ်** လေးခုယူ၍ အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သတ္တ**ရသ** သည် ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကောဋ္ဌာသအား အနန္တရ။၏။

"အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ"။ပ။ ပါဌ်၌ "အနုလောမံ" ၏ အရကို သန်္ဂါရ တရားလျှင်အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သောမဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယ ဒွေးယူ၍ "ဂေါတြဘုဿ"၏ အရကို နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဂေါတြဘုကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး,တတိယဒွေး ယူ၍ အနုလုံ ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး တတိယဒွေးသည် ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာ ကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးအား အနန္တရ။၏။

"အနုလောမံ ဝေါဒါနဿ"ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ "အနုလောမံ"၏ အရကို သန်္ခါရ လျှင်အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေး ယူ၍ "ဝေါဒါနဿ"၏ အရကို နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးယူ၍။ **အနုလုံကိစ္စတပ်သော**။ပ။ **အား**။ အနန္တရ သတ္တိ။၏။

"ဂေါတြဘု မဂ္ဂဿ"ဟူ၍၊ပ။ပါဌ်၌"ဂေါတြဘု"၏အရကိုနိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိ သော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေး ယူ၍ "**မဂ္ဂဿ**"၏ အရကို သောတာပတ္တိမဂ် ယူ၍ ဂေါတြဘုကိစ္စ တပ်သော။ပ။၏။

“ဝေါဒါနံ မဂ္ဂဿ” ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ “ဝေါဒါန”၏ အရကို နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေး ယူ၍ “မဂ္ဂဿ”၏ အရကို အထက်မဂ်သုံးခု ယူ၍ ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော။ပ။၏။

[ဤ“ကုသလော ကုသလဿ”၌ “ပုရိမာပုရိမာ”အစရှိသော ပါဌ်ကိုကား ဘုံတူ, ဘုံပြား ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့ကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ဟောတော်မူသည်။ ထိုသို့ဟောတော်မူလျှင် ကုသိုလ်သည် ကုသိုလ်ချင်းအား အနန္တရသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုသောတရားသည် ကုန်ပြီးလျက် “အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ, အနုလောမံ ဝေါဒါနဿ”ဟု ဟောတော်မူပြန်သည်ကား ဘုံတူချင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း နာနာရမ္မဏ ဖြစ်သောတရားသည် နာနာရမ္မဏတရားအား ကျေးဇူးပြုရာသလော, မပြုရာသလော ဟူသော ယုံမှားသက်ာကို နှစ်စေခြင်းငှါ ဟောတော်မူသည်။ ။“ဂေါတြဘု မဂ္ဂဿ, ဝေါဒါနံ မဂ္ဂဿ” တို့ကိုကား နာနာဘုမ္မိအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်]။

ကုသလော အဗျာကတဿ

“ကုသလော အဗျာကတဿ”၌ ကုသလံ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ အဆုံးဇောသည်။ ဝုဋ္ဌာနဿ၊ တဒါရုံ, ဘဝင်အား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လေးခုသည်။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်လေးခုအား။ အနုလောမံ၊ သင်္ခါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည်။သေက္ခာယ၊ သေက္ခဖြစ်သော။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဖလသမာပတ်အား။ နိရောဓာ၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ ထသောအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နေဝသညာနာသညာ ယတနကုသလံ၊ သည်။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖလသမာပတ်အား။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား အနန္တရ။၏။ အဘယ်သို့....ကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ အဆုံးဇောသည် တဒါရုံ, ဘဝင်အား...မဂ်လေးခုသည် ဖိုလ်လေးခုအား....နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်သည် အနာဂါမိဖိုလ်အား....အနန္တရ။ပ။၏။

ကတ္တားပုဒ်၏အရကား လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ အဆုံးဇော၊ မဂ်လေးခု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သန္တီရဏသုံးခု။ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု။ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တနည်းကား—

မဟာကုသိုလ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံကောဒသ။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်ကျေနုဝီသအား တပ်သော မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော။ အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခုအားတပ်သော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်ပဌမဒွေး၊ အောက်ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် တတိယဒွေး။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခုအားတပ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်အဆုံးဇော။ ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘဝင်အား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကုသိုလ် အဆုံးဇော။ပ။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသ။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ် အဆုံးဇော။ သောတာပတ္တိဖိုလ်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ (သမ္ဗန္ဓ်ကောက်မြဲ)။

ကရိုဏ်းကား တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, ကမ္မ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အနန္တရသတ္တိ။ပ။ ရ၏။

"ကုသလံ ဝုဋ္ဌာနဿ"။ပ။ ပါဌ်၌ "ကုသလံ"၏ အရကို လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ အဆုံးဇောယူ၍ "ဝုဋ္ဌာနဿ"၏ အရကို သန္တီရဏသုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခုယူ၍ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ အဆုံးဇောသည် တဒါရုံ, ဘဝင်အား အနန္တရ၏။ ။"မဂ္ဂေါ ဖလဿ" ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ "မဂ္ဂေါ"၏ အရကို မဂ်လေးခု ယူ၍ "ဖလဿ"၏ အရကို ဖိုလ်လေးခု ယူ၍ မဂ်လေးခုသည် ဖိုလ်လေးခုအား။၏။ ။"အနုလောမံ သေက္ခာယ ဖလသမာပတ္တိယာ"။ပ။ ၌ "အနုလောမံ"၏ အရကို သခ်ါရတရားလျှင် အာရုံရှိသော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, တတိယဒွေး ယူ၍ "ဖလသမာပတ္တိယာ"၏ အရကို အောက်ဖိုလ်သုံးခု ယူ၍ အနုလုံကိစ္စတပ်သော။ပ။ အောက်ဖိုလ်သုံးခုအား အနန္တရ။၏။ ။"နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ ဖလသမာပတ္တိယာ" ဟူ၍။ပ။ ပါဌ်၌ "နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ" ၏ အရကို နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ် ယူ၍ "ဖလသမာပတ္တိယာ"၏ အရကို အနာဂါမိဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ဖလသမာပတ် ယူ၍ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်သည် အနာဂါမိဖိုလ်အား။ ၏။

အကုသလော အကုသလဿ

"အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ။ပ။ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော" (အနက်လွယ်ပြီ)။ ။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား။ အနန္တ။ပ။၏။ အဘယ်သို့....ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇောသည် ဒုတိယဇောအား။ပ။ ဆဌဇောသည် သတ္တမ ဇောအား အနန္တရ။ပ။၏။ ။

ကတ္တားကား အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား—

အကုသိုလ် ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဌဇော။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ ဒုတိယာဒိဇော ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်ကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဉပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက် ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အနန္တရသတ္တိဟုဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။အနုဝါဒပါဌ်၌ "ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသောပါဌ်၏အရကို အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော အကုသိုလ်ဒွါဒသယူ၍ "ပစ္ဆိမာနံ။ပ။ ဓမ္မာနံ" အရကို ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသယူ၍ ရှေးရှေးသော။ပ။၏။

အကုသလော အဗျာကတဿ

"အကုသလော အဗျာကတဿ"၌ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ အဆုံးဇောသည်။ ဝုဋ္ဌာနဿ၊ တဒါရုံ, ဘဝင်အား။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတ ဓမ္မအား။ပ။ ၏။ အဘယ်သို့....ကား လောဘမူ၊ မောဟမူဇောနောင် တဒါရုံ ကျသည်ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဇောသည် တဒါရုံကောဒသအား....မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်ကျေနုဝိသအား....ဒေါသမူဇော နောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဇောသည် ဉပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခုအား.... မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ကာမဉပေက္ခာဘဝင် ခြောက်ခုအား....အနန္တရ။၏။ ။

ကတ္တားကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ အဆုံးဇောပစ္စည်းတရား ရ၏။ **။သမ္ပဒါန်ကား** သန္တိရဏသုံးခု။ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ကိုးခု၊ ပဋ္ဌယုပ္ပန်။၏။

တနည်းကား—

ကတ္တားကား လောဘမူ, မောဟမူဇောနှောင် တဒါရုံကျသည် ဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံကာဒသ။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်ကျနုဝီသအားတပ်သောလောဘမူ, မောဟမူအဆုံးဇော။ ဒေါသမူဇောနှောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာဘာ ဒါရုံခြောက်ခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့ ကာမဘဝင် ဥပေက္ခာခြောက်ခုအားဘပ်သော ဒေါသမူ အဆုံးဇောပစ္စည်းတရား ရ၏ (သမ္ပဒါန်ကောက်မြဲ)။

ကရိုဏ်းကား တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤငါးပစ္စယသတ္တိတို့တွင်။ပ။သ ရ၏။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

"အဗျာကတော အဗျာကတဿ"၌ ဘဝင်္ဂ၊ ဘဝင်သည်။ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား။ ကြိယံ၊ ကြိယာအဋ္ဌာရသအဆုံးဇော, ဒုတိယဝုဋ္ဌောသည်။ ဝုဋ္ဌာနဿ၊ တဒါရုံ, ဘဝင်အား။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနုလောမံ၊ အနုလုံသည်။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ ဖလသမာပတ်အား။ နိရောဓာ၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ၊ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယံ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ကြိယာသည်။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ် အား။ အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား ။ပ။ ၏။ အဘယ်သို့....ကား ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာအား.... ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ တဆဲ့ငါးခုသည် အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအား....အရူပဘဝင်္ဂု ပစ္ဆေဒ လေးခုသည် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအား....ကြိယာအဋ္ဌာရသ အဆုံးဇော ဒုတိယဝုဋ္ဌောသည် တဒါရုံ, ဘဝင်အား....အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး, တတိယဒွေးသည် အရဟတ္တဖိုလ်အား....နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ အဆုံးဇောသည် အရဟတ္တဖိုလ် အား။၏။

ကတ္တားကား ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက် နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။

တနည်းကား—

ကတ္တားကား ပဌမဘဝင်နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ။ ဒုတိယအစရှိသော နောက်နောက်သော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ပဌမအစရှိသော ရှေးရှေးသော ဘဝင်နာမက္ခန္ဓာ။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေးအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘဝင်ပစ္ဆေဒဝဿဆဲ့ငါးခု။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအားတပ်သော အရူပဘဝင်ပစ္ဆေဒလေးခု။ ပဉ္စဝိညာဉ်အားတပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝိညာဉ်။ သန္တီရဏအား တပ်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း။ ဝုဋ္ဌောအားတပ်သော သန္တီရဏ...ပရိတ္တာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌောအား တပ်သော ပဌမဝုဋ္ဌော။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝင် တဆဲ့ငါးခုအားတပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော။ အတိမဟန္တာရုံ,မဟန္တာရုံ,ဝိဘူတာရုံ,အဝိဘူတာရုံဝီထိဖြစ်အံ့၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကြိယာ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ဒုတိယဇောအား တပ်သော ပဌမဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ သောမနဿတဒါရုံ ငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ် ဘဝင်ကိုးခုအားတပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော။မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ဇောနောင်တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊သောမနဿတဒါရုံငါးခု။ မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသအားတပ်သော မဟာကြိယာသောမနဿသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဇောနောင် တဒါရုံကျသည်ဖြစ်အံ့၊ ဥပေက္ခာတဒါရုံခြောက်ခု။မကျသည်ဖြစ်အံ့၊ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအားတပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်အဆုံးဇော။ ဒုတိယတဒါရုံအားတပ်သော ပဌမတဒါရုံ။ ကာမဘဝင်တဆယ်အားတပ်သော ဒုတိယတဒါရုံ။မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာသောမနဿသဟဂုတ် လေးခု,အရဟတ္တဖိုလ်သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘု, အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး။ မဟာဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု, အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တခုအားတပ်သော ဂေါတြဘု, အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူမဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ။ ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခုအားတပ်သော ရူပါဝစရကြိယာ အဆုံးဇော။ ပဉ္စဝေါကာရတိဟိတ်ဘဝင်ကိုးခု, အာကာသာနဉ္စာယတနဘဝင်အားတပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာ အဆုံးဇော။ပ။ တိဟိတ်ဘဝင်တေရသ, နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနကြိယာ အဆုံးဇော။ နောက်နောက်သော ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော ရှေးရှေးသောဇောတူ ဖိုလ်လေးခု။ တိဟိတ်ဘဝင် တေရသအား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော။ မရဏာသန္နအခါ တဒါရုံနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့။ ကာမစုတိ

တဆယ်အား တပ်သောဒုတိယတဒါရုံ။ ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ တိဟိတ်စုတိ တေရသအားတပ်သော မဟာကြိယာ ပဥ္စမဇော။ (**မရဏာသန္နအခါ မဟဂ္ဂုတ်ဇော, ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောတို့ကို မရသင့်**)။ ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ စုတိ ကျေနုဝီသအားတပ်သော ဘဝင်ကျေနုဝီသ။ ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ်, အဟိတ်စုတိ။ ပဋိသန္ဓေကျေနုဝီသအားတပ်သော ကာမ တိဟိတ်စုတိ လေးခု။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသအားတပ်သော ရူပစုတိငါးခု။ **ကာမတိဟိတ်** ပဋိသန္ဓေလေးခု, အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခုအားတပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနစုတိ။ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု, အာကာသာ နဉ္စာယတန ကြဉ်သော အရူပ ပဋိသန္ဓေသုံးခုအားတပ်သော ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစုတိ။ ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု, အာကိဉ္စညာယတန, နေဝသညာ နာသညာယတန ပဋိသန္ဓေအားတပ်သော အာကိဉ္စညာယတနစုတိ။ ကာမ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ လေးခု,နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိသန္ဓေအားတပ်သော နေဝသညာနာသညာယတနစုတိ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ရဟန္တာ တို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသကြိယာဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းကား တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အနန္တရ သတ္တိ။ ၏။

"ပုရိမာ ပုရိမာ ဝိပါကာဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ဝိပါကာ ဗျာကတာနံ"။ပ။ ပါဠိ၌ "ပုရိမာ ပုရိမာ ဝိပါကာဗျာကတာ ခန္ဓာ"၏ အရကို ရဟန္တာတို့ စုတိ,ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာယူ၍ "ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ဝိပါကာဗျာကတာနံ"၏ အရကို ရဟန္တာ တို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ ယူ၍ ရှေးရှေးသော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာသည်။ပ။ ၏။

"ပုရိမာ ပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာက တာနံ ခန္ဓာနံ"။ပ။ ပါဠိ၌ "ပုရိမာပုရိမာ ကြိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ"၏ အရကို အဆုံးဇော၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကြိယာ ကျေနုဝီသ ယူ၍ "ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို ပဌမဇော။ ပဌမ ဝုဋ္ဌော၊ ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကြိယာ ကျေနုဝီသယူ၍ ရှေးရှေးသော **ကြိယာသည် နောက်နောက်သော ကြိယာအား**။ပ။ ၏။

"ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇနာယ"ပါဌ်၌ "ဘဝင်္ဂံ"၏ အရကို ဘဝင်ုပစ္ဆေဒ တဆဲ့ကိုးခု ယူ၍ "အာဝဇ္ဇနာယ"၏ အရကို အာဝဇ္ဇန်းဒွေး ယူ၍။ပ။၏။ ။"ကြိယံ ဝုဋ္ဌာနဿ"။ပ။ ပါဌ်၌ "ကြိယံ" အရကို ကြိယာအဋ္ဌာရသ အဆုံးဇော၊ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌော၊ ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ယူ၍ "ဝုဋ္ဌာနဿ"၏ အရကို သန္တီရဏ သုံးခု။ မဟာ ဝိပါက်ရှစ်ခု။ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု။ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ် ယူ၍။ပ။ ၏။ ။"အရဟတော အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ"။ပ။ ပါဌ်၌ "အနုလောမံ"၏ အရကို အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး, တတိယဒွေး ယူ၍ "ဖလသမာပတ္တိယာ"၏ အရကို အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်ယူ၍။ပ။၏။ ။"နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယံ ဖလသမာပတ္တိယာ"။ပ။ ပါဌ်၌ "နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကြိယံ"၏ အရကို နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ နေဝသညာနာသညာယတန ကြိယာ ယူ၍ "ဖလသမာပတ္တိယာ"၏ အရကို အရဟတ္တဖိုလ်ဖလသမာပတ်ယူ၍။ပ။၏။

[အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ ဝိပါက်သည် ဝိပါက်ချင်းအား၊ ကြိယာသည် ကြိယာချင်းအား၊ ဝိပါက်သည် ကြိယာအား၊ ကြိယာသည် ဝိပါက်အား ကျေးဇူးပြုသည်ကို ပြတော်မူ၏။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၄၃၇)၌ "ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာတိ ဒွေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဝိပါကာဗျာကတာနညေဝ ကြိယာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာနညေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇနာယာတိအာဒိ ဝေါမိဿကဝသေန ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

အဗျာကတော ကုသလဿ

"အဗျာကတော ကုသလဿ"၌ အာဝဇ္ဇနာ၊ ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ ကုသလာနံ၊ သော။ ခန္ဓာနံ၊ မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ပ။၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား။ ၏။ အဘယ်သို့....ကား ဝုဋ္ဌော,မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် မဟာကုသိုလ် ပဌမဇောအား။ ၏။

ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။**ကရိယာကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ,ဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ။ပ။ အနန္တရ သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။ ။"အာဝဇ္ဇနာ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ" အစရှိသော ပါဌ်၌ "အာဝဇ္ဇနာ"ဟူသော ပါဌ်၏ အရကို ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းယူ၍ 'ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ"၏ အရကို မဟာကုသိုလ်ပဌမဇောယူ၍။ပ။ ၏။

("အဗျာကတော အကုသလဿ"၌ အနက်, အဓိပ္ပါယ်, အရကောက်, အနုဝါဒအတူတူ။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဌမဇော နာမက္ခန္ဓာ ယူသည်သာထူးသည်။ သမနန္တရ တူပြီ။)

သမနန္တရ ပြီးပြီ။

သဟဇာတပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

သမနန္တရပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟဇာတပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ) ကုသလော ကုသလဿ၌ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား သဟဇာတသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ အဘယ်သို့....ကား ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင် တပါး, တပါးသော နာမက္ခန္ဓာသည် သုံးပါး, သုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား။ သုံးပါး, သုံးပါးသော နာမက္ခန္ဓာသည် တပါး, တပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား။ နှစ်ပါး,နှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာသည် နှစ်ပါး, နှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာအား။ သဟဇာတ။ ၏။

"ကုသလော" **ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် သဟဇာတသတ္တိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။ထိုသုံးပါးတို့တွင် အရကား ပဋ္ဌာနအားဖြင့် ကတ္တားသာတည်း။ ။(ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း။ ။ပဋိစ္စဝါရက လှည့်သည်အတိုင်း လှည့်လေ။ ပဋိစ္စဝါရမှာ ကံ, ကတ္တား။ ဤ၌ ကတ္တား, သမ္ပဒါန်။ ဤမျှသာ ထူးသည်)။

ကုသလော အဗျာကတဿ

"ကုသလော အဗျာကတဿ"၌ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့အား။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား။ပ။၏။ ။အဘယ်သို့....ကား ကုသိုလ် ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်တပါး, တပါးသော နာမက္ခန္ဓာသည် စိတ္တဇရုပ်တို့အား။ သုံးပါး, သုံးပါးသောနာမက္ခန္ဓာသည် စိတ္တဇရုပ်တို့အား။ နှစ်ပါး, နှစ်ပါးသော နာမက္ခန္ဓာသည် စိတ္တဇရုပ်တို့အား လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာသည် စိတ္တဇရုပ်တို့အား သဟဇာတ။ ၏။

"ကုသလော" **ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရား ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် သဟဇာတသတ္တိ။ ၏။ ။(ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့နှစ်ဆဲ့ငါးဝါရ။ ။ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်းလှည့်လေ)။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

"ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ"၌ (အနက်,အဓိပ္ပါယ် လွယ်ပြီ)။ ။ **ကတ္တားကား** အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,နိဿယ,အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စယသတ္တိတို့တွင်။ပ။သ ၏။ ။(အကုသလပဒ သုံးချက်လည်း နည်းတူပြီ။ ကုသလပဒကို မှီ၍ကောက်)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

"အဗျာကတော အဗျာကတဿ"၌(အနက် အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ)။ ။**ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားဒုင်း,အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်တို့အားဒုင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ။စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ။ ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်,ပစ္စယုပ္ပန်တရား ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ.

အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် သဟဇာတ။ပ။ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရ နှစ်ရာ့ တဆယ်]။ ။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်တို့အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ကျေနုဝိသ၊စေတသိက်ပဥ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ်ကျေနုဝိသ၊စေတသိက်ပဥ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ်,အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ,ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင် နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,ဝိပါက,သမ္ပ ယုတ္တ,ဝိပ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ,အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတသတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့လေးဆယ်ဖြစ်သတည်း)။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ဗာဟိရမဟာဘုတ်, အာဟာရဇမဟာဘုတ်, ဥတုဇမဟာဘုတ်,အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ပဝတ္တိ ကမ္မဇမဟာဘုတ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဘုတ်နှင့်တကွသောစိတ္တဇ ဥပါဒါ,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ,ဗာဟိရဥပါဒါ,အာဟာရဇဥပါဒါ,ဥတုဇဥပါဒါ,အသ ညသတ်ကမ္မဇဥပါဒါ,ပဝတ္တိကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယသတ္တိတို့တွင်။ပ။သ ရ၏။ ခန္ဓာဝါရကား တရာ့ငါးဝါရဖြစ် သတည်း။ ။[ပဋိစ္စဝါရက အတိုင်း လှည့်လေ]။

ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ

"ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ"၌ ကုသလော၊သော။ဓမ္မောစ၊ငင်း။ အဗျာကတော၊သော။ဓမ္မောစ၊ငင်း။ဧတေ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ပ။ကုသလာ၊ကုန်သော။ ခန္ဓာစ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာတို့သည်ငင်း။ မဟာဘူတာစ၊ အစိတ် အပေါင်း မဟာဘုတ်တို့သည်ငင်း။ ။(အဓိပ္ပါယ် လွယ်ပြီ)။

ကတ္တားကား စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော**အခါ** ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ,အစိတ် အပေါင်းမဟာဘုတ် ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,နိဿယ,အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတသတ္တိဝိသေသရ၏။ခန္ဓာဝါရကား နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ့်ငါး ဝါရဖြစ်တည်း]။ ။("အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ" ၌လည်း နည်းတူ)။ ။သဟဇာတပြီးပြီ။ ။

အညမညပစ္စည်း

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

(အညမည၌ ကုသလပဒ၊အကုသလဒပ၊ အနက်,အဓိပ္ပါယ်,အရကောက်,ခန္ဓာဝါရ အားလုံးပင် သဟဇာတနှင့် တူပြီ)။ ။

အဗျာကတ၌ **ပဝတ္တိအခါ** "အဗျာကတော ဓမ္မော" ဟူသော **ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ် ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိ။ပ။ရ၏။ ။ [ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့လေးဝါရ ဖြစ်သတည်း]။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေ့ုနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေ့ုနဝီသ၊စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်,အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ,ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။

> [ဤ၌ ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ ဤသုံးပစ္စည်းကို အကုန်မရ။ အစိတ်မျှဝင်သောကြောင့် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟူ၍ ဝိသေသနလောင်းရသည်။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ယထာရဟ ဝိသေသန ရသင့်, မရသင့်ကို နှုလုံးသွင်း၍ ဆိုလေ]။

ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားတပ်သော စိတ္တဇမဟာဘုတ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇမဟာဘုတ်, ဗာဟိရမဟာဘုတ်, အာဟာရဇမဟာဘုတ်, ဥတုဇမဟာဘုတ်, အသညသတ်ကမ္မဇမဟာဘုတ်, ပဝတ္တိကမ္မဇမဟာဘုတ် ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ခုနစ်ခုသော မဟာဘုတ်ရင်း ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤငါးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အညမညသတ္တိ၊

ဝိသေသ ရ၏။ ။[ခန္ဓာဝါရကား ကိုးဆဲ့ရှစ်ဝါရ ဖြစ်သတည်း]။ ။(ပဋိစ္စ ဝါရက အတိုင်းလှည့်လေ)။ ။အညမည ပြီး၏။

နိဿယပစ္စည်း

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

(နိဿယ၌ ကုသလပဒသုံးချက်။ အကုသလပဒသုံးချက်။ ။သဟဇာတက အတိုင်း ဟောလေ။ ။အဗျာကတပဒ၌ အနက်,အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ။ ။နိဿယ သည် သဟဇာတနိဿယ, ပုရေဇာတနိဿယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို.... တွင် သဟဇာတနိဿယသည် သဟဇာတနှင့် တူပြီ)။

ပုရေဇာတနိဿယဖြစ်အံ့။ "အဗျာကတော" **ကတ္တားကား** စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး အားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဉပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခု ဝတ္ထု။ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးအားတပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင် နှင့် ဉပါဒ်ပြိုင်သော ကာယဝတ္ထု။ ပဋိစ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော ပဋ္ဌမဘဝင် အစရှိသော နောက် နောက်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ၊ ကြိယာဝီသအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော ရှေးစိတ္တက္ခဏ တချက်ခန့်ကာလ၌ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နအခါ ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝင် တဆဲ့ငါးခု။ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး။ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး။ သန္တီရဏသုံးခု။ ဝုဋ္ဌော။ မရဏာသန္နဇောငါးချက်။ တဒါရုံ၊ စုတိအားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော ပဋ္ဌမဘဝင် အစရှိသော နောက်နောက်သော ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် နိဿယသတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။

ခန္ဓာဝါရကား ကိုးဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ကိုးဆယ် ဟူသော်ကား စက္ခာယတန တဆဲ့ငါးဝါရ။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု၌ တဆဲ့ငါးဝါရ။ ဤသို့အားဖြင့် ကိုးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတော ကုသလဿ

“အဗျာကတော ကုသလဿ”၌ (အနက်, အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ)။ ။**ကတ္တား ကား** ပဋိသန္ဓေ ဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ **နောက်နောက်သော** ကုသိုလ်ကေဝိသ အားတပ်သော ဝုဋ္ဌော,'မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္နကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ဘဒါန်ကား** ပဋ္ဌဝေါ ကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကေဝိသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် နိဿယ သတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။ ။ခန္ဓာဝါရကား တဆဲ့ငါးဝါရ ဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတော အကုသလဿ

“အဗျာကတော အကုသလဿ”၌ [အနက်, အဓိပ္ပါယ် လွယ်ပြီ]။ ။ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ မရဏာသန္န အကုသိုလ်ဇော ငါးချက် အားတပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ဘဒါန်ကား** နောက်နောက်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင် နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော နိဿယ, အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင် နိဿယသတ္တိဝိသေသ ရ၏။

ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ

“ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ”၌ [အနက် အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ]။ **ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက်အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား **ရ၏**။ ။**သမ္ဘဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော **နိဿယ, အတ္ထိ**, အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိ၊

တို့တွင် နိဿယ။ပ။ ၏။ ။("အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ"၌လည်း နည်းတူ ဟောလေ)။

နိဿယ ပြီး၏။

ဥပနိဿယပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

ဥပနိဿယ၌။ ။အာရမ္မဏူပနိ ဿယောစ၊ ငင်း။ အနန္တရူပနိဿယောစ၊ ငင်း။ ပကတူပနိဿယောစ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပနိဿယော၊ ဥပနိဿယသည်။ တိဝိဓော၊ ၏။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အာရမ္မဏူပနိဿယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဒါနံ-ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ [အာရမ္မဏာဓိပတိက အတိုင်း အနက်ပေးလေ။] အနန္တရူပနိဿယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ၏။ ။ [အနန္တရက အတိုင်းပေးလေ]။

ပကတူပနိဿယော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါခြင်းကို။ (တနည်းကား) ကံ, ကံ၏ အကျိုး၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက, တမလွန်လောက အစ ရှိသည်တို့၌ ယုံကြည်ခြင်းကို။ ဥပနိဿာယ-ဥပနိဿယံကတွာ၊ အမှီပြု၍။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ သီလံ၊ သီလကို။ သမာဒိယတိ။ ဆောက်တည်၏။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်နေ့၌ ဆောက်တည်အပ်သော အင်္ဂါဥပုသ်ကို။ ကရောတိ၊ ဆောက်တည်၏။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ အဘိညံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သီလံ၊ သီလကို။ ဥပနိဿာယ၊၍။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သုတံ၊ အကြားအမြင်ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ စာဂံ၊ စွန့်ကြဲခြင်းကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ပညံ၊ ပညာကို။ ဥပနိဿာယ၊၍။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါသည်။ သဒ္ဓါယ၊ သဒ္ဓါအား။ သီလဿ၊ အား။ သုတဿ၊ ဗဟုဿုတပညာ အား။ စာဂဿ၊ စွန့်ကြဲခြင်းအား။ ပညာယ၊ ပညာအား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလံ၊ သည်။ပ။ သုတံ၊ သည်။ပ။ စာဂေါ၊ သည်။ပ။ ပညာ၊ သည်။ပ။ ပညာယ၊ အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမဿ၊ သော။ ဈာနဿ၊ ၏။ ပရိကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ ပရိကံသည်။ ပဌမဿ၊ သော။ ဈာနဿ၊ အား။ပ။ ပဌမံ၊ သော။ ဈာနံ၊သည်။ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယဖြစ်သော။ ဈာနဿ၊ အား။ပ။ ဒိဗ္ဗဿ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ စက္ခုဿ၊ ပညာစက္ခု၏။ ပရိကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ ပရိကံသည်။

ဒိဗ္ဗဿ၊ သော။ စက္ခုဿ၊ အား။ (အကြွင်းသည် လွယ်ပြီ)။ သေက္ခာ၊ သေက္ခဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ မိမိရအပ်သော မဂ်ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ တနည်းကား။ ခဏတ္တယသို့ မရောက်သေးသော။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ (တနည်းကား) ခဏတ္တယသို့ ရောက်စေကုန်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်စားကုန်၏။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတရား တို့ကို။ပ။ ဝိပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂေါ၊ အောက်မဂ်သုံးခုသည်။ သေက္ခာနံ၊ တို့အား။ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ ပါဠိတော်၏ အနက်ကို သိသော အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်အား။ ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ မာဂဓဘာသာ ပါဠိဟူသော သဒ္ဒါကိုသိသော ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်အား။ နိရုတ္တိပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ အရပ်သူတို့၏ ဘာသာဟူသော သဒ္ဒါကို သိသော နိရုတ္တိပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်အား။ ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ၊ အနက်သဒ္ဒါ ဘာသာသုံးပါးကို သိသော ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်အား။ ဌာနာဌာန ကောသလ္လဿ၊ အရာဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော ဌာနာဌာန ကောသလ္လဉာဏ်အား။ပ။ ၏။ ။[အဓိပ္ပါယ်ကား ပါဠိလျှောက်ဆို]။

ပကတူပနိဿယ ဖြစ်အံ့။ **ကတ္တားကား** ဗလဝဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

အနုဝါဒ၌ "သဒ္ဓံ"၏ အရကို ကံ,ကံ၏ အကျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ,တမလွန်ဘဝ အစရှိသည်တို့၌ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဒါနံ"၏ အရကို အန္န, ပါန, ဃရ, ဝတ္ထ အစရှိသော ဒါနဝတ္ထု, ဒါနစေတနာယူ၍ "ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ"၏ အရကို ဒါနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော နောက်ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် ဒါနစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်အား ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ပစ္စည်းတပ်ပုံကား—

ရေကိုအလိုရှိသော ယောကျ်ားသည် ဤမြေထည်း၌ ရေသည် စင်စစ်လျှင်ရှိ၏ဟု ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍ မြေကိုတူးသကဲ့သို့ ဣဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းကို အလိုရှိသောသူသည် ဣဋ္ဌာရုံသည်ကား အလှူပေးခြင်း စေတနာ၏ အကျိုးလျှင်တည်းဟု အကျိုးရင်းအကျိုးဆက်ကို ယုံကြည်သည်ဖြစ်၍ အလှူပေးလိုလတ်သော် ဘဝဂ်စလန။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ။ ထို့နောင် အန္န, ပါန, ဃရ, ဝတ္ထ

အစရှိသော ဒါနဝတ္ထုကို အာရုံပြု၍ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ထို့နောင် မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသည် ဇောကိစ္စ ခုနစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဝိဘူတာရုံ ဝိထိဖြစ်အံ့၊ တဒါရုံနှစ်ကြိမ်။ ထို့နောင် ဘဝင်။ အဝိဘူတာရုံ ဝီထိဖြစ်အံ့။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝင်။ (ဃဋီကာရဗြဟ္မာ၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာတို့ကိုထောက်၍ ရူပါဝစရ ရသင့်၍ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘဝင်ချသည်။ ထို့နောင် ပစ္စဝေက္ခဏာချမြဲ။ ထိုသို့ဖြစ်သောအခါ ဆိုမြဲ)။

"သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ သီလံ သမာဒိယတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါဌ်၌ "သဒ္ဓံ"၏ အရကို ကံ, ကံ၏အကျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ, တမလွန်ဘဝ အစရှိသည်တို့၌ ယုံကြည်သော သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဥပနိဿာယ သီလံ သမာဒိယတိ"၏ အရကို ပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလ စေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ"၏ အရကို အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတိ"၏ အရကို မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ဈာန်ကိုးခုယူ၍ "ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတိ"၏ အရကို ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ"၏ အရကို မဂ်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "အဘိညံ ဥပ္ပါဒေတိ"၏ အရကို ကုသိုလ် အဘိညာဉ်ငါးပါး ယူ၍ "သမာပတ္တိံ ဥပ္ပါဒေတိ"၏ အရကို ကုသိုလ် သမာပတ်ရှစ်ပါးယူ၍ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် သီလ, အဋ္ဌင်္ဂဥပေါသထ, ဈာန, ဝိပဿနာ, မဂ်, အဘိညာဉ်, သမာပတ်အား ပကတူပနိဿယ။ပ။ ၏။ ။(ဒါနံ ဒေတိကဲ့သို့ အသီးအသီးသော်လည်းဆို။ ဝီထိကိုလည်း ရှေးနည်းကိုမှီ၍ချလေ)။

"သီလံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့်။ပ။ ပါဌ်၌ "သီလံ"၏ အရကို ပဉ္စင်္ဂသီလ, ဒသင်္ဂသီလ စေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ဒါနံ ဒေတိ"၏ အရကို ဒါနစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍.... ("သီလံ သမာဒိယတိ" အစရှိသည်တို့၌ယူမြဲ)။ "သုတံ"၏ အရကို သုတမယဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်ယူ၍ "စာဂံ"၏ အရကို အလောဘ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "ပညံ"၏ အရကို ပညာပြဋ္ဌာန်းသော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍။ ။("ဒါနံ ဒေတိ" အစရှိသည်တို့၏ အရကိုယူမြဲ။ ။သဒ္ဓါ, သီလံ, သုတံ အစရှိသည်တို့၌လည်း စက်လှည့်၍ဆိုမြဲ)။

"ပဌမဿ ဈာနဿ ပရိကမ္မံ"။ပ။ ပါဌ်၌"ပဌမဿ ဈာနဿ ပရိကမ္မံ"၏ အရကို ပဌမဈာန်ကို ရစိမ့်သောငှါ။ ပထဝီ, ပထဝီ အစရှိသည်ဖြင့် စီးဖြန်းသော ပရိကံဇောကိစ္စတပ်သော ကာမကုသိုလ်ယူ၍....။

[ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၄၄၃)၌ "ပရိကမ္မန္တိ အနန္တရံ အဂ္ဂ ဟေတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပရိကမ္မံ ဂဟေတဗ္ဗံ"ဟု မိန့်အပ်၏။ ။ပရိကံ, ဥပစာ, အနုလုံ, ဂေါတြဘုတွင် ပရိကံကို မယူသင့် ဆိုလိုသည်]။

"ပဌမဿ ဈာနဿ"၏ အရကို ပဌမဈာန် ယူ၍ ပဌမဈာန်၏ပရိကံဇော ကိစ္စတပ်သော ကာမကုသိုလ်သည် ပဌမဈာန်အား။ပ။၏။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။ နည်းတူဆို)။ ။"ပဌမော မဂ္ဂေါ"၏ အရကို သောတာပတ္တိမဂ်ယူ၍ "ဒုတိယဿ မဂ္ဂဿ"၏ အရကို သကဒါဂါမိမဂ်ယူ၍ (အကြွင်းနည်းတူ)။

"သေက္ခာ မဂ္ဂံ"။ပ။ ပါဠ်၌ "မဂ္ဂံ"၏ အရကို အောက်မဂ်သုံးခုယူ၍ "သေက္ခာ"၏ အရကို အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်ယူ၍ "ဥပနိဿာယ အနုပ္ပန္နံ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပါဒေန္တိ"၏ အရကို အနုပ္ပန္နသမာပတ်ယူ၍ "ဥပ္ပန္နံ သမာပဇ္ဇန္တိ"၏ အရကို ဥပ္ပန္နသမာပတ်ရှစ်ပါးယူ၍ အောက်မဂ်သုံးခုသည် သမာပတ်အား။ (သေက္ခာ မဂ္ဂံ ယူမြဲ)။ "သင်္ခါရေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ"၏ အရကို သင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တဟု ဝိပဿနာပြုသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍။ ။"မဂ္ဂေါ သေက္ခာနံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠ်၌ "မဂ္ဂေါ"၏ အရကို အောက်မဂ်သုံးခုယူ၍ "သေက္ခာနံ အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ"၏ အရကို အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ပါဠိတော်၏ အနက်ကိုသိသော အတ္ထပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ယူ၍ "ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ"၏ အရကို မာဂဓဘာသာပါဠိ ဟူသော သဒ္ဒါကိုသိသော ဓမ္မပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ယူ၍ "နိရုတ္တိပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ"၏ အရကို အရပ်သူတို့၏ ဘာသာဟူသော သဒ္ဒါကိုသိသော နိရုတ္တိပ္ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်ကိုယူ၍ "ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါယ"၏ အရကို အနက်,သဒ္ဒါ,ဘာသာ သုံးပါးကိုသိသော ပဋိဘာနပ္ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ယူ၍ "ဌာနာဌာနကောသလ္လဿ"၏ အရကို အရာဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ လိမ္မာသော ဌာနာဌာနကောသလ္လ ဉာဏ်ယူ၍ အောက်မဂ်သုံးခုသည် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး၊ ဌာနာဌာနကောသလ္လ ဉာဏ်အား။ပ။ ၏။ ။(ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် အရကား မဂ်ဉာဏ်, ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဉာဏ်တည်း)။

ကုသလော အကုသလဿ

"ကုသလော အကုသလဿ"၌ မာနံ၊ မာန်ကို။ ဇပ္ပေတိ-ပဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဒိဋ္ဌိံ၊ မှားသော အယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ။သဒ္ဓါ၊ သည်။ ရာဂဿ၊ အား။ပ။ ပတ္ထနာယ၊ ဘဝသမ္ပတ္တိ, ဘောဂသမ္ပတ္တိကို တောင့်တသော လောဘ အား။ပ။၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား။ပ။ ၏။ ။အဘယ်သို့....ကား သဒ္ဓါ ခြင်းကို အမှီပြု၍ "ငါသာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတည်း"ဟု မိမိ ကိုယ်ကို ထောင်လွှားသောသူအား မာနဖြစ်၏။ ထိုထိုသို့သော စကားတို့၌ ယုံကြည်တတ်သော အားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မစုံစမ်း မဆင်ခြင်မူ၍ မှားသောအယူရှိသောသူအား ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာတရားကို အမှီပြု၍ "ငါသာလျှင် သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူတည်း"ဟု မိမိကိုယ်ကို ထောင်လွှားသောသူအား မာနဖြစ်၏။ မှားသောအယူရှိသော သူအား ဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ သဒ္ဓါ, သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာ ဤတရားတို့သည် ဤတရား ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်သောအခါ၌ ရာဂအား.... သုတပါးကို နှိပ်စက်သောအခါ၌ ဒေါသအား.... ရာဂ,ဒေါသနှင့် ယှဉ်သော အခါ၌ မောဟအား.... သဒ္ဓါအစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အမှီပြု၍ ဘဝ သမ္ပတ္တိ, ဘောဂသမ္ပတ္တိကို တောင့်တသောအခါ၌ ပတ္ထနာအား.... ပကတူပ နိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။

ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား ဗလဝဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ပစ္စည်း တရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

[သန္တ,ပဏီတ,ဥတ္တမဖြစ်သော လောကုတ္တရာတရားသည် အကုသိုလ် ကို ဖျက်ဆီးသည်။ အကုသိုလ်ကို မဖြစ်စေ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ (၄၄၄)၌"ဝေမေတ္တ လောကိယကုသလဥ္စေဝ ဒဿိတံ။လောကုတ္တရံ ပန သန္တံ ပဏီတံ ဥတ္တမံ အကုသလဝိဒ္ဓံသနံ။ တသ္မာ စန္ဒော၀ိယ အန္ဓကာရ တမာနံ န အကုသလဿ ဥပနိဿယော ဟောတီတိ နဂဟိတံ"ဟု မိန့်အပ်၏]။

"သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပ္ပေတိ" အစရှိသည်ဖြင့်။ပ။ ပါဠိ၌ "သဒ္ဓံ"၏ အရကို သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍ "မာနံ ဇပ္ပေတိ"၏ အရကို ငါသာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော သူတည်းဟု မိမိကိုယ်ကို ထောင်လွှား သောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ"၏ အရကို ထိုထိုသို့သော စကားတို့၌ ယုံကြည်တတ်သောအားဖြင့် အနက်အဓိပ္ပါယ် မစုံစမ်း မဆင်ခြင်မူ၍ မှားသောအယူရှိသောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်သည် လောဘမူအား။ပ။ ၏။ ။(သီလံ၊ သုတံ၊ စာဂံ၊ ပညံ၊ အရကို ယူမြဲ။ မာနံ ဇပ္ပေတိ။ ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယူမြဲ)။ ။

"သဒ္ဓါ၊ သီလံ၊ သုတံ၊ စာဂေါ၊ ပညာ၊ ရာဂဿ"။ပ။ ပါဠ်၌ "သဒ္ဓါ၊ သီလံ၊ သုတံ၊ စာဂေါ၊ ပညာ"၏ အရကို သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ ပြဋ္ဌာန်းသော လောကီကုသိုလ်ယူ၍ "ရာဂဿ"၏ အရကို ဤတရားငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည် ဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်သောအခါ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ "ဒေါသဿ"၏ အရကို သူတပါးကို နှိပ်စက်သောအခါ ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ "မောဟဿ"၏ အရကို အတ္တုက္ကံသန, ပရဝမ္ဘန မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း၊ သူတပါးကို နှိပ်စက်ခြင်း နှစ်ပါး ဖြစ်သောအခါ မောဟပြဋ္ဌာန်းသော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ လောကီ ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား။ ပကတူပ။ပ။ ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလော အဗျာကတဿ၌။ ။အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။အာတာပေတိ၊ ပူပန်စေ၏။ ပရိတာပေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပူပန်စေ၏။ ပရိယိဋ္ဌိမူလကံ၊ ရှာမှီးခြင်း လျှင် အရင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ပစ္စနုဘောတိ၊ ခံစား၏။ပ။ ကာယိကဿ၊ ကာယ၌မှီသော။ သုခဿ၊ သုခဝေဒနာအား။ ကာယိကဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခဝေဒနာအား။ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ အား။ပ။ ကုသလံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဝိပါကဿ၊ ကုသလဝိပါက် ကျေနတိံသအား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

ကုသိုလ်ဓမ္မသည် အဗျာကတဓမ္မအား။ပ။ ၏။ အဘယ်သို့....ကား သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် သဒ္ဓါခြင်းကို အမှီပြု၍ အလွန်ချမ်းသည်၊ အလွန်ပူသည်ဟု မဆုတ်မူ၍ အထူးထူး အပြားပြားသော အမူသစ် အမူကြီးငယ် အစရှိသည်တို့ကို ပြုသည်ရှိသော် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ဥစ္စာ စည်းစိမ်တို့ကို ဖြစ်စေ၍ အလှူကောင်းမှုတို့ကို ပြုအံ့ဟု ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့ကို ရှာမှီးခြင်း အရင်းရှိသော ဆင်းရဲကို ခံစား၏။ ။သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည်လည်း သီလကို စောင့်ရှောက်အံ့သောငှါ လွင်တီးခေါင်၌ နေခြင်းအစရှိသော အစွမ်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ပိဏ္ဍပါတ် ဆောက်တည်သော အစွမ်းဖြင့် ဆွမ်းကိုရှာမှီးခြင်း အရင်းရှိသော ဆင်းရဲကို ခံစား၏။ ။အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည်လည်း အကြားအမြင် များသည်နှင့်လျော်စွာ ကျင့်အံ့ဟူ၍ အလွန်ချမ်းသည် အလွန်ပူသည် ဟူ၍ မဆုတ်မူ၍ အထူးထူး အပြားပြားသော အမူသစ် အမူကြီးငယ် စသည်တို့ကို ပြုသည်ရှိသော် မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ ။ပိဏ္ဍပါတ်ဓုတင် ဆောက်တည်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဆွမ်းကိုရှာမှီး ခြင်း အရင်းရှိသော ဆင်းရဲကို ခံစား၏။ ။စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည်လည်း လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မိမိ, မျှတ

လောက်ရှိသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို မချင်းမူ၍ စွန့်ကြဲသော်၎င်း၊ ခြေလက်စသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို စွန့်ကြဲသော်၎င်း မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေ၏။ စွန့်ကြဲအပ်သော ဝတ္ထုကို ဖြစ်စိမ့်သော၄ါ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ရှာမှီးခြင်းလျှင် အရင်းရှိသော ဆင်းရဲကို ခံစား၏။ ။ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည်လည်း အဆင့်ဆင့် ပညာကို ပွါးစေအံ့ဟု ပညာရှိသောအဖြစ်ကို အမှီပြု၍အချမ်းအပူအစရှိသည်တို့ကို မရေတွက်မူ၍ သရဇ္ဈာယ်ခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်းတို့၌ လုံ့လကိုပြုသည်ရှိသော် မိမိကိုယ်ကိုပူပန်စေ၏။ မိစ္ဆာဇီဝ၌ အပြစ်,သမ္မာဇီဝ၌ အကျိုးကိုမြင်၍ မိစ္ဆာဇီဝကို ပယ်၍စင်ကြယ်သောသမ္မာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်းကို ရှာမှီးသည်ရှိသော် ရှာမှီးခြင်းလျှင် အရင်းရှိသော ဆင်းရဲကိုခံစား၏။ ။သဒ္ဓါအစရှိသောတရားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို အမှီပြု၍ နှလုံးသာယာခြင်းလျှင် အရင်းရှိသော ပီတိပါမောဇ္ဇကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ဖြင့်တွေ့သော ကိုယ်ရှိသောသူအား၊ ကာယိကသုခအား။ ဆိုခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်ဆင်းရဲသောအခါ ကာယိက ဒုက္ခအား။ ဖိုလ်ဝင်စားသောအခါ ဖလသမာပတ်အား။ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ စေတနာသည် ကုသလဝိပါက် ကျေနတိံသအား....(အကြွင်းပါ၄်လျှောက်ဆိုလေ။ ။"သာ ပန ဗလဝ စေတနာဝ လဗ္ဘတိ န ဒုဗ္ဗလာ"အဋ္ဌကထာ-၄၄၄)။

ကတ္တားကား ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတ**သိက်** အဋ္ဌတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

"သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အနုဝါဒပါဠိတော်ပါ၄်၌ "သဒ္ဓံ"၏ အရကိုသဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ်ယူ၍"အတ္တာနံ အာတာပေတိ။ပ။ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ"၏ အရကို ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ယူ၍ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်းသောကာမကုသိုလ်သည် ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်အား။ ပကတူပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေ၏။ ။(သီလံ၊ သုတံ၊ စာဂံ၊ ပညံ၏ အရကိုယူမြဲ။အတ္တာနံ အာတာပေတိအစရှိသည်၏အရကိုယူမြဲ)။ ။"ကာယိကဿ သုခဿ"၏ အရကို သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ယူ၍"ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ"၏ အရကို ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယဝိညာဉ်ယူ၍ "ဖလသမာပတ္တိယာ"၏ အရကို ဖလသမာပတ်ယူ၍။ "ကုသလံ ကမ္မံ"၏ အရကို ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသစေတနာယူ၍။"ဝိပါကဿ"အရကို ကုသလဝိပါက် ကျေနတိံသ ယူ၍။ပ။၏။

"အရဟာမဂ္ဂံ။ပ။ပါ၄်၌။ မဂ္ဂံ၏အရကို အရဟတ္တမဂ်ယူ၍။ ။အကြွင်းနည်းတူ။"မဂ္ဂေါ အရဟတော"၌လည်း မဂ္ဂေ၊၏အရကိုအရဟတ္တမဂ်ယူ၍ "ဖလသမာပတ္တိယာ"၏ အရကို ဖိုလ်လေးခု သမာပတ်ယူ၍။ပ။၏။ ။

အကုသလော အကုသလဿ

အကုသလော အကုသလဿဝ်၊ ။ရာဂံ၊ရာဂကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ပါဏံ၊ သူ၏အသက်ကို။ဟနတိ၊ သတ်၏။အဒိန္နံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးသော သူ၏ဥစ္စာကို။အာဒိယတိ၊ယူ၏။ မုသာ၊ချွတ်လွဲသောစကားကို။ဘဏတိ၊ ဆို၏။ ပိသုဏံ၊ချောပြစ်သောစကားကို။ဘဏတိ၊၏။ဖရုသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို။ ဘဏတိ၊ ၏။ သမ္ဖံ-နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို။ ပလပတိ၊ ပြောဟော၏။ သန္ဓိံ၊ အိမ်ခြံစပ်ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ နိလ္လောပံ-နိလီယိတွာ၊ ပုန်း၍။ဟရတိ၊ဆောင်၏။ ဧကာဂါရိကံ၊တအိမ်ထည်းခြံရံသည်ကို။ ကရောတိ၊၏။ ပရိပန္ထေ၊ ခရီးလမ်း၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ပရဒါရံ၊သူ့ မယားသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဂါမဃာတံ၊ ရွာဖျက်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ နိဂမဃာတံ၊ နိဂုံးဖျက်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊၏။မာတရံ၊အမိကို။ ဇီဝိတာ၊အသက်မှ။ ဝေါရောပေတိ ချ၏။ပိတရံ၊ ကို။ဇီဝိတာ၊မှ။ဝေါရောပေတိ၊၏။ အရဟန္တံ၊ကို။ဇီဝိတာ၊မှ။ ဝေါရောပေတိ၊၏။ ဒုဋ္ဌေန၊ပြစ်မှားလိုသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ တထာဂတဿ၊၏။ လောဟိတံ၊ သွေးကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သံဃံ၊ သံဃာကို။ဘိန္ဒတိ၊ခွဲ၏။ဒေါသံ၊ကို။ မောဟံ၊ကို။ မာနံ၊ကို။ဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပတ္ထနံ၊ တောင့်တခြင်းကို။ ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ)။ ။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတသည်။ ပါဏာတိပါတဿ၊ အား။ပ။ မိစ္ဆာဒဋ္ဌိယာ၊အား။အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။အဒိန္နာဒါနဿ၊အား။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊အား။ ပါဏာတိပါတဿ၊အား။ပ။၏။ ။ကာမေသု၊ ကာမတို့၌။မိစ္ဆာစာရော၊ မိစ္ဆာစာရသည်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ မိစ္ဆာစာရဿ၊ အား။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ အား။ ပါဏာတိပါတဿ၊ အား။အဒိန္နာဒါနဿ၊ အား။(ဤနည်းအတူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိုင်အောင် ဆိုပြီးမှပါဏာတိပါတစသည်ကိုလည်၍ စက်လှည့်။ဗဒ္ဓစက်တည်း)။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊သည်။ မိစ္ဆာဒဋ္ဌိယာ၊အား။ ပါဏာတိပါတဿ၊ အား။ပ" ဗျာပါဒဿ၊ အား။ပ။၏။ ။မာတုဃာတိကမ္မံ၊ မာတုဃာတိကံသည်။မာတုဃာတိကမ္မဿ၊ အား။ပိတုဃာတိကမ္မဿ၊အား။ပ။နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊အား။ ။

အဓိပ္ပါယကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် အကုသိုလ်ဓမ္မအား။ပ။၏။အဘယ်သို့... ကား တပ်ခြင်းရာဂနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် ရာဂကို အမှီပြု၍ သူ၏ အသက်ကို သတ်၏။ (ပါဠ်လျှောက်ဆို)။ ။ဒေါသနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို ကျင့်လေပြီ၊ အစရှိသည်ဖြစ်သော ဒေါသကိုအမှီပြု၍ သူ၏အသက်ကို သတ်၏။ပ။ (ပါဠ်လျှောက်ဆို)။ ။မောဟနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့၌ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟကို အမှီပြု၍ သူ၏အသက်ကို သတ်၏။ပ။ (ပါဠ်လျှောက်ဆို)။ ။မာနနှင့်

ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါသည် သတ်အံ့သောငှါ မတတ်နိုင်သတတ်၊ ယူအံ့သောငှါ မတတ်နိုင်သတတ်ဟု ယုတ်သော မာန်ကို အမှီပြု၍ သူ၏အသက်ကို သတ်၏။ပ။ ။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌ ပုဏ္ဏားအစရှိသော သူတို့ကဲ့သို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုအမှီပြု၍ သူ၏ အသက်ကိုသတ်၏။ပ။ ။တောင့်တခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ငါ့အား ဤမည်သော အကျိုးသည် ပြည့်စုံလတ္တံ့။ ထိုသို့ပြည့်စုံသည်ရှိသော် ဤမည်သော ပူဇော်သက္ကာရ ဗလိကမ္မကို ပြုအံ့ဟူ၍ နတ်တို့အား တောင်းပန်ခြင်း အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော ပတ္ထနာကို အမှီပြု၍ သူ၏အသက်ကို သတ်၏။ (အကြွင်းပါဠိလျှောက်ဆိုလေ။ သိသာပြီ)။

ကတ္တားကား ဗလဝ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။(သမ္ပဒါန်လည်း အတူ)။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယ သတ္တိ ရ၏။

> ["ဗလဝံ ဒုဗ္ဗလဿ ဒုဗ္ဗလဥ္စ ဗလဝဿာပိ ဉပနိဿယော ဟောတိ ယေဝ။ ယံ ပန ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ဉဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ။ ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန ဉပနိဿယော ဟောတီတိ။ တံ ကာရဏဘာဝဿေဝ ဗလဝတာယ ဝုတ္တံ။ န ဉပနိဿယပစ္စယမ္မွာနံ၊ကမ္မကိလေသာဟိ ဗလဝဋ္ဌေပိ ဒုဗ္ဗလာပိ ဗလဝကာရဏံ ဟောန္တိယေဝ" အဋ္ဌကထာ-၄၄၆]။

"ရာဂံ ဉပနိဿာယ ပါဏံ ဟနတိ" အစရှိသည်ဖြင့်။ပ။ ပါဠိ၌"ရာဂံ"၏အရကို ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ပါဏံ ဟနတိ"၏ အရကို ပါဏာတိပါတဖြစ်သော ဒေါသမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "အဒိန္နံ အာဒိယတိ"၏ အရကို အဒိန္နာဒါန်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "မုသာ ဘဏတိ"၏ အရကို မုသာဝါဒဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသစိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ပိသုဏံ ဘဏတိ" ၏ အရကို ပိသုဏဝါစာဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဖရုသံ ဘဏတိ"၏ အရကို ဖရုသဝါစာ ဖြစ်သော ဒေါသမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "သမ္ဖံ ပလပတိ"၏ အရကို သမ္ဖပ္ပလာပ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ယူ၍ "သန္ဓိံ ဆိန္ဒတိ။ နိလ္လောပံ ဟရတိ။ ဧကာဂါရိကံ ကရောတိ။ ပရိပန္ထေတိဋ္ဌတိ။ ဂါမဃာတံ ကရောတိ။ နိဂမဃာတံ ကရောတိ"၏ အရကို အဒိန္နာဒါန်ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ပရဒါရံ ဂစ္ဆတိ"၏ အရကို ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြစ်သော လောဘမူ,မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ"၏ အရကို မာတုဃာတက ဖြစ်သော ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ပိတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ"၏ အရကို ပိတုဃာတက ဖြစ်သော ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "အရဟန္တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ"၏ အရကို အရဟန္တဃာတကဖြစ်သော

ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဒုဋ္ဌေန။ပ။ ဥပ္ပါဒေတိ"၏ အရကို လောဟိတုပ္ပါဒက ဖြစ်သော ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "သံဃံ ဘိန္ဒတိ"၏ အရကို သံဃဘေဒက ဖြစ်သော ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် အကုသိုလ်ဒွါဒသအား။ပ။ ၏။

"ဒေါသံ"၏ အရကို ဒေါသပြဋ္ဌာန်းသော ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "မောဟံ"၏ အရကို မောဟပြဋ္ဌာန်းသော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "မာနံ"၏ အရကို မာနပြဋ္ဌာန်းသော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဒိဋ္ဌိံ"၏ အရကို ဒိဋ္ဌိပြဋ္ဌာန်းသော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍။ "ပတ္ထနံ"၏ အရကို ဘဝသမ္ပတ္တိ, ဘောဂသမ္ပတ္တိကို တောင့်တသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုယူ၍.... (ပါဏံ ဟနတိ စသည်ကို ယူမြဲ။ ။"ရာဂေါ, ဒေါသော" အစရှိသည်ကိုလည်း ယူမြဲ)။

"ပါဏာတိပါတော"၏ အရကို ပါဏာတိပါတဖြစ်သော ဒေါသမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ပါဏာတိပါတဿ"၏ အရကို ပါဏာတိပါတ ဖြစ်သော ဒေါသမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍။ "အဒိန္နာဒါနဿ"၏ အရကို အဒိန္နာဒါန် ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍။ "ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဿ"၏ အရကို ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဖြစ်သော လောဘမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "မုသာဝါဒဿ"၏ အရကို မုသာဝါဒဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ပိသုဏာယ ဝါစာယ"၏ အရကို ပိသုဏဝါစာ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဖရုသာယ ဝါစာယ"၏ အရကို ဖရုသဝါစာ ဖြစ်သော ဒေါသမူ, မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "သမ္ဖပ္ပလာပဿ"၏ အရကို သမ္ဖပ္ပလာပဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍။"အဘိဇ္ဈာယ"၏ အရကို အဘိဇ္ဈာဖြစ်သော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "ဗျာပါဒဿ"၏ အရကို ဗျာပါဒဖြစ်သော ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍ "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ"၏ အရကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍။ပ။၏။ (လှည့်၍ ဆိုလေ)။ ။

["တေသု ပါဏာတိပါတော ဖရုသဝါစာ" စသော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ် ပါဌ်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဆိုလေ]။

"မာတုဃာတိကမ္မံ" ၏ အရကို ဒြဗ်ပြား, သဏ္ဌာန်ပြားသော မာတုဃာတက ကံ, ရှေးဘဝသတ်ခဲ့ဘူးသော မာတုဃာတက ကံ, ဤဘဝတွင် အဖန်တလဲလဲစေ၍သတ်စေသော မာတုဃာတက ကံ,နှစ်ကြိမ်ရိုက်ဆော်၍ သတ်သော မာတုဃာတက ကံယူ၍ "မာတုဃာတိကမ္မဿ"၏ အရကို ဖြစ်ဆဲသော မာတုဃာတက ကံ ယူ၍ "ပိတုဃာတိကမ္မံ"၏ အရကို ပိတုဃာတက ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး သတ္တမဇော စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ "ပိတုဃာတိကမ္မဿ"၏ အရကို

ပိတုဃာတကဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး သတ္တမဇော စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍။ပ။ (သံဃဘေဒကကံတိုင်အောင် နည်းတူ)။ ။"နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ"၏ အရကို နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု သတ္တမဇော စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍။

["နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ နာမ အဟေတုကဝါဒ အကိရိယဝါဒ နတ္ထိကဝါဒေသု အညတရာ"။ ။(အဋ္ဌသာလိနီ)။ ။"နတ္ထိဒိန္နံ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ" အစရှိသည်ဖြင့် ပေးအပ်သော အလှူ၏အကျိုးသည် မရှိ။ သုံးအပ်သော သီတင်းအကျိုး မရှိဟု အယူရှိသော နတ္ထိက ဝါဒ အစရှိသော သုံးပါးကို နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုသည်။ ။"မာတုဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မဿာတိ အညံ မာတရံ ဟနန္တံ ဒိသွာ 'ဝဋ္ဋတိ ဧဝံ ကာတု'န္တိ။ အတ္တနော မာတရံ ဟနန္တဿပိ, ကေသုဉ္စိ ဘဝေ ဟန္တွာ, အပရသ္မိမ္ပိ ဟနန ဝသေနဝါ, ကေသုဉ္စိယေဝ ဘဝေ 'ဂဏှ ဧမ မာတရံ ဟနာဟီ'တိ ပုနပ္ပုနံ အာဏာပန ဝသေနဝါ, ဒွိဟိ ပဟာရေဟိ နိယတမရဏာယ ဒုတိယပဟာရဒါန ဝသေန ဝါ မာတုဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ"။ ။အဋ္ဌကထာ-၄၄၆]။

အကုသလော ကုသလဿ

အကုသလော ကုသလဿ၌။ ။ရာဂံ၊ တပ်ခြင်းရာဂကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ပ။ **ပါဏံ**၊ သူ၏အသက်ကို။ ဝါ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ဟန္တွာ၊ ၍။ ဝါ၊ သတ်မိသော **ကြောင့်**။ တဿ၊ ထိုပါဏာတိပါတ စေတနာ၏။ (ဗလဿ၊ အစွမ်းကို။ ဝိပါ**ကဿ**၊ အကျိုးကို)။ ပဋိဃာတတ္ထာယ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါ။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ အဖိုးနည်း အရှင်မပေးသော သူ၏ဥစ္စာကို။ အာဒိယိတွာ၊ ယူ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ မုသာ၊ ချွတ်လွဲသောစကားကို။ ဘဏိတွာ၊ ဆို၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ (မုသာကား နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယာ ဝိဘတ်ကြေ၍ မုသာဟု အာကာရန္တနှင့် ရှိသည်)။ ။ပိသုဏံ၊ ချောပြစ်သောစကားကို၊ ဘဏိတွာ၊ ၍။ ဖရုသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို။ ဘဏိတွာ၊ ၍။ သမ္ဖံ၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို။ ပလပိတွာ၊ ပြော၍။ သန္ဓိံ၊ ခြံစပ်ကို။ ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖျက်၍။ နိလ္လောပံ-နိလီယိတွာ၊ ပုန်း၍။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ကောဂါရိကံ၊ တအိမ်တည်းခြံရံသည်ကို။ကရိတွာ၊ ၍။ ပရိပန္ထေ၊ ခရီးဆုံ၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ပရဒါရံ၊ သူ၏မယားကို။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ဂါမဃာတံ၊ ရွာဖျက်ခြင်းကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ နိဂမဃာတံ၊ နိဂုံးဖျက်ခြင်းကို။ ကရိတွာ၊ ၍။ တဿ၊ ထိုနိဂမဃာတစေတနာ၏။ (ဗလဿ၊ အစွမ်းကို။ ဝိပါကဿ၊ အကျိုးကို)။ ပဋိဃာတတ္ထာယ၊ ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ မာတရံ၊ အမိကို။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဝေါရောပေတွာ၊ ချ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ (လွယ်ပြီ)။

အစိပ္ပါယ်ကား—

အကုသိုလ်ဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား။ပ။၏။ ။**အဘယ်သို့...ကား** သုဂတိဘဝစည်းစိမ်ချမ်းသာ၌ တပ်သော သူသည် တပ်ခြင်းရာဂကို အမှီပြု၍ အလှူပေး၏။ သီလသီဘင်း ဆောက်တည်၏။ (ပါဠိလျှောက်ဆို)။

ကတ္တာ: ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ။စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

"ရာဂံ ဥပနိဿာယ" အစရှိသည်ဖြင့်။ပ။ ပါဠိ၌ ရာဂံ၏အရကို ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ "ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ"၏ အရကို ဒါနစေတနာပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ် ယူ၍။ (အကြွင်းယူမြဲ)။ပ။ "ပါဏံ ဟန္တွာ ဟသ ပဋိဃာဘတ္တာယ ဒါနံ ဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့်။ပ။ ပါဠိ၌ "ပါဏံ ဟန္တွာ တဿ"၏ အရကို ပါဏာတိပါတစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍"ပဋိဃာတတ္ထာယ ဒါနံ ဒေတိ"၏ အရကို ဒါနစေတနာ ပြဋ္ဌာန်းသော ကာမကုသိုလ် ယူ၍ (အကြွင်းယူမြဲ)။ ။("အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ" အစရှိသည်ကိုလည်း အကုသလော အကုသလဿကို မှီ၍ယူလေ)။

အကုသလော အဗျာကတဿ

အကုသလော အဗျာကတဿ၌။ ။ရာဂံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ အာတာပေတိ၊ ပူပန်စေ၏။ (တူပြီ။ အစိပ္ပါယ်ကား ပါဠိလျှောက်ဆို)။

ကတ္တာ:ကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ။၏။

"ရာဂံ ဥပနိဿာယ အတ္တာနံ အာတာပေတိ" အစရှိသည်ဖြင့် ဟောတော်။ ပ။ ပါဠိ၌ "ရာဂံ"၏ အရကို ရာဂပြဋ္ဌာန်းသော လောဘမူ စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ "အတ္တာနံ အာတာပေတိ"။ပ။ ပစ္စနုဘောတိ"၏ အရကို ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ယူ၍ (အကြွင်းယူမြဲ)။ ။"အကုသလံ ကမ္မံ"၏ အရကို ဗလဝ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စေတနာ ယူ၍"ဝိပါကဿ"၏ အရကို အကုသလ ဝိပါက် ခုနစ်ခု ယူ၍။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ (အနက်လွယ်ပြီ။ အစိပ္ပါယ်လည်း ပါဠိလျှောက်)။ ။**ကတ္တာ:ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။

ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

"ကာယိကံ သုခံ"၏ အရကို သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ ("ကာယိကဿ သုခဿ"၏ အရကိုလည်း။ ၎င်းယူ။ ။"ပုရိမံ ပစ္ဆိမဿ ဉပ နိဿယော ဟောတိ"။ ။**အဋ္ဌကထာ**-၄၄၇)။ ။"ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ"၏ အရကို ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ယူ၍။ ။("သီတာဒီသု ပန အဂ္ဂိသန္တာပနာဒီနိ အတိသေဝန္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ သုခံ အပရဘာဂေ ဒုက္ခဿ" **၎င်းအဋ္ဌကထာ**-၄၄၇)။ ။ဥတု၏အရကို လျော်ကပ်သော အချမ်းအပူဟူသော ဥတုယူ၍။ ("ကာယိကဿ သုခဿ"၏ အရကို ယူမြဲ။ ။ဥတု၏ အရကို မလျော်ကပ်သော အချမ်းအပူဟူသော ဥတုယူ၍ "ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ"၏ အရကို ယူမြဲ။ ။"ဘောဇနံ"၏ အရကို လျော်ကပ်သော ဘောဇဉ်ယူ၍ "ကာယိကဿ သုခဿ"၏ အရကို ယူမြဲ။ ။"ဘောဇနံ"၏ အရကို မလျော်ကပ်သော ဘောဇဉ်ယူ၍။ "ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ"၏ အရကို ယူမြဲ။ ။"သေနာသနံ"၏ အရကို လျော်ကပ်သော ကျောင်းအစရှိသော အိပ်ရာနေရာ ယူ၍ "ကာယိကဿ သုခဿ"၏ အရကို ယူမြဲ။ ။"သေနာသနံ"၏ အရကို မလျော်ကပ်သော ကျောင်းအစရှိသော အိပ်ရာနေရာယူ၍ "ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ"၏ အရကို ယူမြဲ။ ။ဖလသမာပတ်မှာ လျော်ကပ်သော ဥတု, ဘောဇဉ် စသည်ကိုယူ။ ။အကြွင်းလွယ်ပြီ။ ရှေးနည်းကိုမှီး၍ ဆိုလေ)။

အဗျာကတော ကုသလဿ

အဗျာကတော ကုသလဿဌ်။ ။ကာယိကံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ဒါနံ၊ကို။ဒေတိ၊၏။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား—

အဗျာကတ ဓမ္မသည် ကုသိုလ်ဓမ္မအား။ပ။၏။ ။အဘယ်သို့....ကား စည်းစိမ် ချမ်းသာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကာယိကသုခနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဤစည်းစိမ်ချမ်း သာတို့သည် မယုတ်စေသတည်း ဟူ၍ ၎င်း၊ နောင်အခါ၌ ဤသို့သဘောရှိသော စည်းစိမ်ချမ်းသာသို့ ရောက်စေသတည်း ဟူ၍၎င်း အလှူပေး၏။ သီလဆောက် တည်၏။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ။စည်းစိမ်ချမ်းသာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ကာယိကဒုက္ခနှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆင်းရဲခြင်းတို့သည် မဖြစ်စေသတည်း ဟူ၍၎င်း။ နောင် အခါ၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆင်းရဲတို့သို့ မရောက်စေသတည်း ဟူ၍၎င်း အလှူပေး၏။ သီလဆောက်တည်၏။ (အကြွင်းဆိုမြဲ။ ပါဠိလျော်)။

အဗျာကတော **ကတ္တားကား** အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက်ပဉ္စတိံသ။ ကြိယာဝီသ။ရုပ်အဋ္ဌဝီသပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ် **ကောဝီသ**။

စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ ပစ္ဆာဇာတ် ပုရေဇာတ်ပွန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။

"ကာယိကံ သုခံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ" အစရှိသည်ဖြင့်။ပ။ ပါဠိ၌ "ကာယိကံ သုခံ"၏ အရကို သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်စိတ္တုပ္ပါဒ် ယူ၍ "ဒါနံ ဒေတိ"အစရှိသည်တို့၏ အရကို ယူမြဲ။ ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ)။

အဗျာကတော အကုသလဿ

အဗျာကတော အကုသလဿ ၌။ ။ကာယိကံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ပါဏံ၊ ကို။ ဟနတိ၊ ၏။ ။(အကြွင်းလွယ်ပြီ။ ။အဓိပ္ပါယ်ကို ပါဠိ၌လျှောက်ဆို)။

ကတ္တားကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ စေတသိက်သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ပကတူပနိဿယသတ္တိ ရ၏။ (အနုဝါဒကိုလည်း ယူမြဲ။ လွယ်ပြီ)။

[ဤဥပနိဿယဘာဇနိယ၌ "ကုသလော ကုသလဿ"၌ သုံးပါး။ "ကုသလော အကုသလဿ"၌ နှစ်ပါး။"ကုသလော အဗျာကတဿ"၌ သုံးပါး။ "အကုသလော အကုသလဿ"၌ သုံးပါး။ "အကုသလော ကုသလဿ"၌ တပါး။ "အကုသလော အဗျာကတဿ"၌ နှစ်ပါး။ "အဗျာကတော အဗျာကတဿ"၌ သုံးပါး။ "အဗျာကတော ကုသလဿ"၌ သုံးပါး။ "အဗျာကတော အကုသလဿ"၌ သုံးပါး။ ။ "တေဝီသတိဝိဓေန ဥပနိဿယော ဘာဇိတော" အဋ္ဌကထာ-၄၄၉]။ ။

ဥပနိဿယ ပြီး၏။

ပုရေဇာတပစ္စည်း

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌။ ။ပုရေဇာတံ၊ သည်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ ၎င်း။ဝတ္ထုပုရေဇာတံ၊၎င်း။ဣတိ၊ သို့။ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ၊ ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အရဟာ၊ သည်။ စက္ခုံ၊ စက္ခုပသာဒကို။ (အနက်လွယ်ပြီ။ အဓိပ္ပါယ်လည်း လွယ်ပြီ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ ပုရေဇာတသည် အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် အာရမ္မဏပုရေဇာတ

ဖြစ်အံ့၊ **ကတ္တားကား** စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ပ။ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ မနောဓာတ် သုံးခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပဉ္စာရုံ။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ကာမကြိယာဇော ကိုးခု၊ တဒါရုံ ကောဒသအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံ။ ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ ပစ္စုပ္ပန်သဒ္ဒါရုံ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကာမဝိပါက် ဘေဝီသ။ ကာမကြိယာ ကောဒသ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ ကြိယာအဘိညာဉ်။ ဝိရတိ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဘေတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ, နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတသတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။ ။(အနုဝါဒကို အာရမ္မဏကိုမှီ၍ဆို။ နည်းတူ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့။ ပုရေဇာတ နိဿယအတိုင်း ကောက်လေ)။

[ပုရေဇာတ၌ "စက္ခုံ အနိစ္စတော" အစရှိသည်တို့ကို ရှန့်ရင်းသော ဩဠာရိကရုပ် အစွမ်းဖြင့် သိလွယ်စေခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ အာပေါ အစရှိသော သုခုမရုပ်သည်လည်း ပုရေဇာတပစ္စည်းတပ်ကုန် ၏။ ။ထိုကြောင့် **အဋ္ဌကထာ-၄၄၉** ၌ "ပုရေဇာတေ စက္ခာဒီနိ ဩဠာ ရိကဝသေန ဝုတ္တာနိ။ အာပေါဓာတုအာဒီနိပိ ပန ပုရေဇာတာ ရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ ယေဝ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

အဗျာကတော ကုသလဿ

အဗျာကတော ကုသလဿ ၌ (အနက်, အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ)။ ။

အာရမ္မဏပုရေဇာတဖြစ်အံ့—

ကတ္တားကား မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခုအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကုသိုလ် အဘိညာဉ်အား တပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ, ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ။ ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ, ပဋိစ္ဆန္န, သဏှ, သုခုမ,ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(အပ္ပမညာကို ပညတ္တာရမ္မဏကေန်ဖြစ်၍ ကြဉ်သည်)။ ။**ကရိုဏ်းပါဌ်၏အရကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏ, နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ

သတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတ သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(ဝတ္ထုပုရေဇာတကို ဝတ္ထုပုရေ ဇာတ နိဿယအတိုင်း ကောက်လေ။ အနုဝါဒကိုလည်း ယူမြဲ)။

အဗျာကတော အကုသလဿ

အဗျာကတော အကုသလဿ (အနက်, အဓိပ္ပါယ် လွယ်ပြီ)။ ။

အာရမ္မဏပုရေဇာတဖြစ်အံ့—

ကတ္တားကား ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ် ၁၂ ဒါသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိယာကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အာရမ္မဏချို း ရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ သတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(ဝတ္ထုပုရေဇာတကို ပုရေဇာတ နိဿယအတိုင်း ကောက်လေ)။ ။

ပုရေဇာတ ပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း

ကုသလော အဗျာကတဿ

ပစ္ဆာဇာတ၌။ ။ကုသလော အဗျာကတဿ၌ (အနက်, အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ) **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော တိဇ, စတုဇကာယအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ဝုဋ္ဌော, မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ငြိသို့ ရောက်သော တိဇ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိယာကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စယ သတ္တိ တို့တွင် ပစ္ဆာဇာတသတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။(**အကုသလော အဗျာကတဿ** လည်း နည်းတူ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌(အနက်,အဓိပ္ပါယ်လွယ်ပြီ)။ ။**ကတ္တားကား** ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်ငြိသို့ရောက်သော ကေဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဉ္စမဘဝင် အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော ဝိပါက်ဗာဝီသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော ကေဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ကရိုဏ်းကား တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ပစ္ဆာဇာတ သတ္တိဝိသေသ ရ၏။

[ဤပစ္ဆာဇာတ သတ္တိကား ဥပတ္ထမ္ဘက သတ္တိတည်း။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ-၄၄၉ ၌ "ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပစ္ဆာဇာတော ဟုတွာ ပစ္စယော ဥပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန ပစ္စယတ္တာယေဝ ဟောသ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော"ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။ ။

ပစ္ဆာဇာတ ပြီး၏။

အာသေဝနပစ္စည်း
အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အာသေဝနဉ္စ။ ။(ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ၌ ဤနှစ်ချက်သည် အနန္တရနှင့် အလုံးတူ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** နောက်နောက်သော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ပုဒ်၏အရကား** ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

တနည်းကား –

ကတ္တားကား ဟသိတုပ္ပါဒ်မဟာကြိယာ ဒုတိယာဇောအား တပ်သော ပဌမ ဇော။ပ။ သတ္တမဇောအား တပ်သော ဆဋ္ဌဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုအား တပ်သော ဂေါတြဘုကိစ္စတပ်သော မဟာကြိယာ ပဌမ ဒွေး။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘုကိစ္စ တပ်သော မဟာကြိယာ တတိယဒွေး။ သမာပဇ္ဇနဝီထိ၌ နောက်နောက်သော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဇောတူ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ပစ္စည်းတရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဟသိတုပ္ပါဒ်, မဟာကြိယာဒုတိယာဒိဇော။ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက်တပ် ကောင်းသော အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာသေဝနသတ္တိ ဝိသေသ ရ၏။ ။

အာသေဝနပြီး၏။

ကမ္မပစ္စည်း
ကုသလော ကုသလဿ

ကမ္မဉ္စ။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသဉ္စ၌ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား**

ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ၀ပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ,ကမ္မ, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ကမ္မသတ္တိ။ပ။ ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလော အဗျာကတဿ **သဟဇာတဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် **ကမ္မသတ္တိ**။ ၏။

နာနာက္ခဏိကကမ္မဖြစ်အံ့။ **ကတ္တားကား** ကုသလဝိပါက် ကျေသနတိံသ နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ၌ ရှိသောစေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

တနည်းကား—

အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခုနာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ မဟာကုသိုလ်စေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော တိဟိတ်ဩမက၊ ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌမဟာကုသိုလ်စေတနာ။ အဟိတ်ကုသလဝိပါက် ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ဒွိဟိတ်ဩမက မဟာကုသိုလ် စေတနာ။ ပဌမဈာန်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သာ ပဌမဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ,ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စမဈာန် ကုသိုလ်စေတနာ။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ နေဝသညာနာသညာ ယတန ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ် စေတနာ။ သောတာပတ္တိဖိုလ်အား တပ်သော သောတာပတ္တိမဂ်စေတနာ။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်အားတပ်သော အရဟတ္တမဂ်စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။

သမ္ပဒါန်ကား ကုသလဝိပါက်ကျေနတိံသ နာမက္ခန္ဓာ,ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော ကမ္မ, အနန္တရ, သမနန္တရ, ဥပနိဿယ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် နာနာက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇ ရုပ်အားတပ်သော ပဠမဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်စေတီသဉ်ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိဝိသေသ ရ၏။

အကုသလော အကုသလဿ

အကုသလော အကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသဉ်ရှိသော စေတနာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက်ဆဗ္ဗိသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက်တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိ ရ၏။

အကုသလော အဗျာကတဿ

အကုသလော အဗျာကတဿ၌ **သဟဇာတကမ္မဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသဉ် ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ် ကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင် သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။ ။

နာနာက္ခဏိကကမ္မဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား အကုသလဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသလဝိပါက်ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ကမ္မ, ဥပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် နာနာက္ခဏိကကမ္မသတ္တိဝိသေသ ရ၏။ ။

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ၌ **ကတ္တာကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသဉ် ရှိသော စေတနာပစ္စည်း တရားရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတနာ

ကြည်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ,ကမ္မ,အာဟာရ,အတ္ထိ,အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတကမ္မသတ္တိ ရ၏။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ၌ ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ စေတနာဖြစ်အံ့၊ တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, ဝိပါက, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤဆယ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိ ရ၏။ ။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဧကူနဝီသ၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေဧကူနဝီသ၊ စေတနာ ကြဉ်သော **စေတ**သိက်စတုတ္တိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ, ကမ္မ, ဝိပါက, အာဟာရ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤဆယ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သဟဇာတ ကမ္မသတ္တိ ရ၏။ ။

> [“ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ” ဟု ဟောတော်မူရာ၌ ဝတ္ထုလည်း ကဋတ္တာရုပ်ပင် ဖြစ်သောကြောင့် ပြီးကောင်းလျက် “စေတနာ ဝတ္ထုဿ”ဟူ၍ အထူးဟောပြန်ခြင်းသည်ကား ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုသည် နာမ်တရားတို့အား သဟဇာတစသော ပစ္စည်းတပ်၏။ ထိုသို့ပင်တပ်သော်လည်း စေတနာသည်လည်း ဟဒယဝတ္ထုအား ပစ္စည်းတပ်သော အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှါ ဟောတော်မူပြန်သည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ-၄၄၉ ၌ “စေတနာ ဝတ္ထုဿာတိ ကိဉ္စာပိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထု ပတိဋ္ဌိတာ၊ အရူပဓမ္မာ ဝတ္ထုပစ္စယာ ဝတ္တန္တိ။ စေတနာ ပန ဝတ္ထုဿာပိ ပစ္စယောတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ” ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။ ။

ကမ္မပြီး၏။

ဝိပါကပစ္စည်း

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

ဝိပါကဥ္စ။ ။**ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ်, အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ်ဧကူနဝီသ။ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဝိပါကသတ္တိ ရ၏။ ။

ဝိပါကပြီး၏။

အာဟာရပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

အာဟာရဥ္စ။ ။ကုသလော ကုသလဿဥ္စ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသဥ္စ ရှိသော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရ သုံးပါး ပစ္စည်း တရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိဏ်းကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော နာမ်အာဟာရ သုံးပါးဖြစ်အံ့၊ တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤဆယ်ပစ္စယသတ္တိ တို့တွင် အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလော အဗျာကတဿဥ္စ **ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသဥ္စရှိသော

ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ် နာမ်အာဟာရသုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, **အာ**ဟာရ,ဣန္ဒြိယ,ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤကိုးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော ကုသလဿ အာဟာရပစ္စယေန (heading placeholder)

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကောဝိသ။ **စေ**တသိက် အဋ္ဌတိံသ၌ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကောဝိသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းသော **အဓိပတိ**,သဟဇာတ, နိဿယ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

(အကုသလပဒသုံးချက်ကိုလည်း ကုသလပဒသုံးချက်အတိုင်းဟောလေ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ **နာမ်အာဟာရဖြစ်အံ့၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝိသ၌ရှိသော နာမ်အာဟာရ **သုံးပါး** ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝိသ။ **စေတသိက်** အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟတပ်ကောင်းကော အဓိပတိ, သဟဇာတ, **အညမည**, နိဿယ, ကမ္မ, ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ,သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, **အဝိဂတ** ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝိသ။ စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ၌ ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝိသ။ စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည,နိဿယ, ကမ္မ,ဝိပါက, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ,သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,

ရုပ်**အာဟာရဖြစ်အံ့**။ **ကတ္တားကား** ကလာပ်တူ, ကလာပ်ပြား ဖြစ်သော **စတု**သမုဋ္ဌာနိကရုပ်အား တပ်သော ဩဇာပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကလာပ်တူ, ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အာဟာရ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စယသတ္တိတို့တွင် အာဟာရသတ္တိ ရ၏။

[ဤရုပ်အာဟာရ၌ ကဗဠီကာရ အာဟာရသည် အာဟာရဇရုပ်အား ဇနကသတ္တိ။ ကြွင်းသော တိဇကာယအား ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိ တပ်သည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ-၄၄၉ ၌ "အာဟာရပစ္စယေ ဣမဿ ကာယဿာတိ ဣမဿိံ စတုသန္တတိဝသေန ပဝတ္တေ စာတုမဟာဘူတိကကာယေ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ ဇနကဝသေန, သေသဿ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

အာဟာရ ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

ဣန္ဒြိယ၌။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝသဉ်၌ရှိသော ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, သဒ္ဓါ, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်စိတ် ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေတု, အဓိပတိ,သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယ သတ္တိ ရ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလော အဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ကေဝီသ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ယခင် တဆဲ့နှစ် ပစ္စည်းတွင် အညမည, သမ္ပယုတ္တကိုပယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တကိုသွင်း၍ တဆဲ့တပစ္စယ သတ္တိ တို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ကုသိုလ် ဇေတီသ၊ စေတသိက် အဌတိသဉ်၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** (ယခင် တဆဲ့နှစ် ပစ္စည်းတွင် အညမညနှင့် သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းကိုချန်၍) ဆယ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယ သတ္တိ ရ၏။

အကုသလော အကုသလဿ

အကုသလော အကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသဉ်၌ ရှိသော ဇီဝိတ, စိတ်, ဝေဒနာ, ဝီရိယ, ဧကဂ္ဂတာ ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်စိတ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤတဆဲ့တပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

အကုသလော အဗျာကတဿ

အကုသလော အဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသဉ်၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** (ယခင် တဆဲ့တပစ္စည်းတွင် အညမည, သမ္ပယုတ္တပယ်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သွင်း၍) ဆယ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ

အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသဉ် ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** (ယခင် တဆဲ့တပစ္စည်းတွင် အညမည, သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းကို ချန်၍) ကိုးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ **နာမ်ဣန္ဒြေဖြစ်အံ့**။ ။**ပဝတ္တိအခါ ကတ္တာ းကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရှင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် အားရှင်း တပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက် ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိုဏ်ကား** (ယခင် တဆဲ့နှစ်ပစ္စည်းတွင် ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ ထည့်၍)တဆဲ့လေး ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရှင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားရှင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနုဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၌ ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနုဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** (ပဝတ္တိ တဆဲ့လေး ပစ္စည်းတွင် အဓိပတိကို ချန်၍) တဆဲ့သုံး ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ပုရေဇာတိန္ဒြိယဖြစ်အံ့။ ။**ကတ္တားကား** စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုန္ဒြေ။ပ။ ကာယိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက် ခုနစ်ခုပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် တပ် ကောင်းသော နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဣန္ဒြိယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ။ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ပုရေဇာတိန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဖြစ်အံ့။ ။**ကတ္တားကား** ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ကိုးခုအား တပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** ဣန္ဒြိယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဣန္ဒြိယသတ္တိ ရ၏။

[ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေသည် မိမိကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်အား ပါလနသတ္တိ တပ်သတည်း]။ ။

ဣန္ဒြိယ ပြီး၏။

ဈာနပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

ဈာန၌။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၌ရှိသော ဝိတက်,

ဝိစာရ, ပီတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ဝေဒနာ ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပယုတ်ဒါန်ကား** ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤကိုးပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဈာနသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလော အဗျာကတဿဠ် **ကတ္တာကား** စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ **ကုသိုလ်ဧကဝီသ**။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသဠ် ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပယုတ်ဒါန်ကား** ကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဈာနသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿဠ် **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသဠ်ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ် ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် ဈာနသတ္တိ ရ၏။ ။(အကုသလပဒ သုံးချက် လည်း တူပြီ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတဠ် **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော ဝိပါက် ဆဗ္ဗိသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသဠ် ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ဝိပါက် ဆဗ္ဗိသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်း သော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤတဆဲ့တပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဈာနသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။ စေတသိက်

ပစ္ဆတိ သဥ္ဇရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဋိသန္ဓေကျေနဝိသ။ စေတသိက် ပစ္ဆတိ သ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(**ကရိုဏ်းကား** ပဝတ္တိနှင့် နည်းတူ)။ ။

ဈာနပြီး၏။

မဂ္ဂပစ္စည်း

ကုသလော ကုသလဿ

မဂ္ဂ၌။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ပညာ, ဝိတက်, ဝိရတိသုံးခု, ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်စေဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဖြစ်အံ့။ တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ,ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤတဆဲ့တပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ကုသလော အဗျာကတဿ၌ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ကောက်မြဲ။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** စိတ္တဇရုပ်။ ။**ကရိုဏ်းကား** ယခင်တဆဲ့တပစ္စည်းတွင် အညမည, သမ္ပယုတ္တကိုပယ်၍ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်။ ဆယ်ပစ္စည်း။ ။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုကောက်။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။**ကရိုဏ်းကား** ယခင်တဆဲ့တပစ္စည်းတို့တွင် အညမည, သမ္ပယုတ္တ ပယ်။ ကိုးပစ္စည်း။

(အကုသလပဒ သုံးချက်၌ ကတ္တားကို ဝိတက်, ဝီရိယ, ဧကဂ္ဂတာ, ဒိဋ္ဌိ၊ မဂ္ဂင်တရားကိုယ် လေးပါးကိုကောက်။ ။ကရိုဏ်းကို ယခင်တဆဲ့တပစ္စည်းတွင် ဟေတုချန်၍ ယထာရဟ ကောက်)။ ။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော သဟိတ်ဝိပါက်

ကေဝီသ။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၌ ရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ပစ္စည်းတရား **ရ၏**။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ။ သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ။ စေတသိက်အဠတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** ယခင် တဆဲ့တပစ္စည်းတွင် ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တဆဲ့သုံး ပစ္စည်း။

ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားရင်း တပ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော ပညာ, ဝိတက်, ဝီရိယ,သတိ,ကေဂ္ဂတာ ဟူသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ငါးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် မဂ္ဂသတ္တိ ရ၏။ ။

မဂ္ဂပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

သမ္ပယုတ္တ၌။ ။(ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ သဟဇာတအတိုင်း ကောက်လေ)။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက်အဠတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက်အဠတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပြိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယသတ္တိတို့တွင် သမ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။

(ပဋိသန္ဓေအခါ၌လည်း နည်းတူ။ ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝီသကို ကောက်)။ ။

သမ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

ဝိပ္ပယုတ္တ၌။ ။(ကုသလော အဗျာကတဿ၌ သဟဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တွင် သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်ကို သဟဇာတအတိုင်းကောက်။ ။

ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ်ကို ပစ္ဆာဇာတအတိုင်း ကောက်။ ။အကုသလော အဗျာကတလည်း နည်းတူ)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ သဟဇာတ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို…တွင်။ ။**သဟဇာတဖြစ်အံ့**။ ။**ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား** စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ဝိပါက်ဗျာဝီသ။ ကြိယာဝီသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ် အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဝိပါက်, ကြိယာပြုအပ်**သော** စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပ္ပိုင်နက် ယထာ**ရဟ** တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** တပ္ပိုင်နက် ယထာရဟ တပ်ကောင်းသော သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စယ သတ္တိတို့တွင် ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိ ရ၏။

(ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်ကို ပုရေဇာတအတိုင်းကောက်လေ။ ။ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်ကို ပစ္ဆာဇာတအတိုင်း ကောက်လေ။ အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ ဤနှစ်ချက်ကို ပုရေဇာတနိဿယ အတိုင်း ကောက်လေ)။ ။

ဝိပ္ပယုတ္တပြီးပြီ။

အတ္ထိပစ္စည်းစသည်

အတ္ထိ၌။ ။(ကုသလပဒ သုံးချက်, အကုသလပဒသုံးချက်။ ဤခြောက်ချက်ကို သဟဇာတ အတိုင်းကောက်လေ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ သဟဇာတတ္ထိကို သဟဇာတအတိုင်းကောက်။ ပုရေဇာတတ္ထိကို ပုရေဇာတ အတိုင်းကောက်။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိကို ပစ္ဆာဇာတအတိုင်း ကောက်လေ။ အာဟာရတ္ထိကို ရုပ်အာဟာရ အတိုင်း ကောက်။ ဣန္ဒြိယတ္ထိကို ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ အတိုင်း ကောက်။ ။အဗျာကတော ကုသလဿကို ပုရေဇာတ အတိုင်းကောက်။ ။

အဗျာကတော အကုသလဿကိုလည်း ပုရေဇာတ အတိုင်းကောက်။ ။ "ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ"ကို သဟဇာတပုရေဇာတမိဿက နိဿယက အတိုင်းကောက်)။

ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ

ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ၌ သဟဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရမိဿက, ပစ္ဆာဇာတဣန္ဒြိယမိဿက ဟူ၍ သုံးပါး။ ထို...တွင် (သဟဇာတကို သဟဇာတ အတိုင်းကောက်)။

ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိဿက ဖြစ်အံ့။ **ကတ္တားကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော **တိဇ**, စတုဇကာယအား ကာလတူ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ နောက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတနာ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော ဩဇာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ငြိသို့ရောက်သော တိဇ, စတုဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြိယမိဿကဖြစ်အံ့။ ကတ္တားကား ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော ကမ္မဇကာယအား ကာလတူ တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ နောက်ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတနာ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။ ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား** ဝုဋ္ဌော, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ငြိသို့ရောက်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ်သော ကမ္မဇကာယ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိယာကား** တပြိုင်နက် တပ်ကောင်းသော အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စယတွင် အတ္ထိ။ သ။ ၏။ ။(အကုသလာဗျာကတပဒ လည်း နည်းတူ)။

အတ္ထိပြီး၏။

နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စည်းတို့သည် အနန္တရနှင့် အားလုံးတူ ကုန်၏။ ။ အဝိဂတသည် အတ္ထိနှင့် တူ၏)။

ဝိဘင်္ဂဝါရ ပြီး၏။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ဝိဘင်္ဂဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သင်္ချာဝါရကို **ဟောတော်မူ၏**။ ထိုသင်္ချာဝါရ၌တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, မိဿကသင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟေတုသုဒ္ဓ

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ငင်း, ဝါရသို့လိုက်၍ငင်း, တိက်ပုဒ်၏ အရသို့လိုက်၍ငင်း, ကတ္တား သမ္ပဒါန်နေဟန်သို့ လိုက်၍ငင်း "ဟေတုယာ သတ္တ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဟေတုယာ-ဟေတုပစ္စယေ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ အဖြေတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ။သတ္တ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။

ကုသလော ကုသလဿ ၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ကုသိုလ် ဇေဝီသ။ **စေတသိက်** အဋ္ဌတိံသ။ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ။ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ဇေဝီသ။ **စေတသိက်** အဋ္ဌတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(**ကရိဏ်းကား** ကောက်မြဲ)။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိ ဝိဘင်းကို "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ဤကဲ့သို့ ဝိဘင်္ဂဝါရက အတိုင်းကောက်၍ ဝိဘင်းဟောလေ)။

အာရမ္မဏသုဒ္ဓ

အာရမ္မဏသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ ကာမစိတ် စတုပညာသ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုအားတပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ နိဗ္ဗာန်။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် **ထိုတရားတို့ကို** ဤအနုလုံ၌။ပ။ "အာရမ္မဏေ

နဝ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။အာရမ္မဏေ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ။နဝဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ"အစရှိသည်တည်း။

ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သောကုသိုလ် **ဝီသ** ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်။ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသိုလ်။ ဌပေတွာ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ယထာကမ္မုပဂ၊ အနာဂတံသကုသိုလ် အဘိညာဉ်။ ဝိရ**တိ**, အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** **အာ**ရမ္မဏသတ္တိ ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ။ပ။ ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ။ပ။ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောအပ်၏။(ဤကဲ့သို့ကောက်၍ ဝိဘင်း စေ့အောင် ဟောလေ)။

အဓိပတိသုဒ္ဓ

အဓိပတိသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒေါသမူဒွေး။ မောဟမူဒွေး။ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သောစိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု။ ဒေါသ, ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ နိဗ္ဗာန် ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း တရားနှစ်ပါးတို့သည် အဓိပတိပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း။ပ။ "အဓိပတိယာ ဒသ"။၏။ ။"ဒသ" ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။

ကုသလော ကုသလဿ၌ အဓိပတိသည် အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။

အရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့—

ကုသလော **ကတ္တားကား** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်**သော** ကုသိုလ်ဝီသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော

မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** အာရမ္မဏာဓိပတိသတ္တိ ရ၏။

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့—

ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ကျန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** သဟဇာတာဓိပတိ သတ္တိ ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏။ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလော ဓမ္မော။ပ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ။ ။အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ဒါနံ ဒတွာ။ပ။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။(ဤကဲ့သို့ ချည်း ဝိဘင်္ဂဝါရက အတိုင်းကောက်၍ ဝိဘင်းအကုန်ဟောလေ)။

အနန္တရသုဒ္ဓ

အနန္တရသုဒ္ဓသချ်ာဝါရ၌ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်ကကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော အလုံးစုံသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဤတရားတို့သည် အနန္တရပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "အနန္တရေ သတ္တ"။၏။ ။သတ္တ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။

ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** ပဋ္ဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သောကုသိုလ်ကောဝ်သအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ပဋ္ဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကောဝ်သ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ **ကရိုဏ်းကား** အနန္တရသတ္တိ ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပုရိမာ ပုရိမာ။ပ။ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု ဟောအပ်၏။ (ဤကဲ့သို့ ဝိဘင်္ဂဝါရက ကောက်မြဲတိုင်းကောက်၍ ဝိဘင်း စေ့အောင် ဟောလေ။ ။သမနန္တရ တူပြီ)။

သဟဇာတသုဒ္ဓ

သဟဇာတသုဒ္ဓသချ်ာဝါရ၌ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ

နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားဥပနိဿယ။ ဥပါဒါရုပ်အားဥပနိဿယ တပ်သော စိတ္တဇ, **ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ**, ဗာဟိရ, အာဟာရဇ, ဥတုဇ, အသညသတ်ကမ္မဇ, ပဝတ္တိကမ္မဇ **အားဖြင့်** မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိ **သန္ဓေ** နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ ဤတရားတို့သည် သဟဇာတပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "သဟဇာတေ **နဝ**"။၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။

ကုသလော ကုသလဿ၌ **ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ်ဇေဝီသ။စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ဇေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။**ကရိုဏ်းကား** သဟဇာတသတ္တိ ရ၏။ ။(ကရိုဏ်း နောက်က အကျယ်ဆိုခဲ့ပြီ)။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဂ္ဂဝိဘင်း ကို "ကုသလော။ပ။ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(ဤကဲ့သို့ချည်း ဝိဘင်္ဂဝါရက အတိုင်းကောက်၍ ဝိဘင်းဟောလေ)။

အညမညသုဒ္ဓ၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်း ချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ ဤတရား တို့သည် အညမညပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "အညမညေ တိဏိ"။ ၏။ ။တိဏိ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွက်မြဲ)။

နိဿယသုဒ္ဓ၌ (သဟဇာတနိဿယကို သဟဇာတအတိုင်းဆို)။ ပဉ္စဝေါ ကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ် အား တပ်သော ဆဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဤတရား တို့သည် နိဿယပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "နိဿယေ တေရသ"။ပ။၏။ ။တေရသ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ ။(ဝိဘင်္ဂဝါရ အတိုင်းကောက်၍ ဝိဘင်းဟောလေ)။

ဥပနိဿယသုဒ္ဓ၌ (အာရမ္မဏူပနိဿယကို အာရမ္မဏာဓိပတိ အတိုင်းဆို။ အနန္တရူပနိဿယကို အနန္တရ အတိုင်းဆို)။ ။စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ **စေတသိက်** ဒွေပညာသအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုး **ဆယ်**။ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟုဆိုအပ်သော ပကတူပနိဿယ **ပစ္စည်း**။ ဤပစ္စည်းတရားတို့သည် ဥပနိဿယပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ **ထို့**ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "ဥပနိဿယေ နဝ"။၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား

"ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ (ဝိဘင်္ဂဝါရက အတိုင်းကောက်၍ ဝိဘင်းရှက်လေ)။

ပုရေဇာတသုဒ္ဓ၌ ကာမစိတ် စတုပညာသ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ဆဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ပုရေဇာတပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား "အဗျာကတော အဗျာကတဿ" အစရှိသည်တည်း။ ။(ဝိဘင်္ဂဝါရအတိုင်းကောက်။ ဝိဘင်းရှတ်)။

ပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓ၌ ပဋ္ဌိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးဖြစ်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ဧကဇ,ဒွိဇ,တိဇ, စတုဇကာယအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ ပ။"ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။၏။

အာသေဝနသုဒ္ဓ၌ ပဌမဇော, ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဇောကေပညာသအားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇောသတ္တစတ္တာလီသ။ဤတရားတို့သည်။ပ။ အာသေဝနပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့မည်ကုန်၏။ထို့ ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "အာသေဝနေ တီဏိ"။၏။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။(ဝိဘင်္ဂဝါရက အတိုင်းကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရှတ်မြဲ)။

ကမ္မသုဒ္ဓ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၌ရှိသော စေတနာဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော အတိတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်စေတနာဟု ဆိုအပ်သော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ကမ္မပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "ကမ္မေ သတ္တ"။၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ"အစရှိသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှတ်မြဲ)။

ဝိပါကသုဒ္ဓ၌ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်, ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ,ပဋ္ဌိသန္ဓေ

နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဝိပါကပစ္စည်းတပ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။ဧကံဟူ သော်ကား "အဗျာကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

အာဟာရသုဒ္ဓ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ် သော ဖဿ,စေတနာ,ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရပစ္စည်း။ ကလာပ် တူ,ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အားတပ်သော ဩဇာဟု ဆို အပ်သော ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာဟာရပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌။ပ။ "အာဟာရေ သတ္တ"။၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" စသည်တည်း။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

ဣန္ဒြိယသုဒ္ဓ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ပဉ္စဝိညာဉ်အားတပ် သော ပဉ္စဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေကြဉ် သော ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ်ကိုးခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတပ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "ဣန္ဒြိယေ သတ္တ" ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ"အစရှိသည် တည်း။ (ကောက်မြဲ။ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

ဈာနသုဒ္ဓ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိတက်, ဝိစာရ, ပီတိ,ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာဟုဆိုအပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဈာနပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "ဈာနေ သတ္တ"။၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ"စသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

မဂ္ဂသုဒ္ဓ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ပညာ, ဝိတက်, ဝိရတီသုံးခု, ဝီရိယ,သတိ,ဧကဂ္ဂတာ,ဒိဋ္ဌိ ဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂတရားကိုယ်ကိုးပါး။ ဤတရားတို့သည် မဂ္ဂပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။ ။သတ္တ ဟူသော်ကား"ကုသလော ကုသလဿ"စသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း ရွတ်မြဲ)။

သမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "သမ္ပယုတ္တေ တိဏ္ဏံ"။၏။ ။တိဏ္ဏံ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" စသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

ဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်။ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်း အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ဆဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ။(ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တကို ပစ္ဆာဇာတ အတိုင်း ဆိုလေ)။ ။ဤတရားတို့သည် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။ ၏။ ။ပဉ္စဟူသော်ကား "ကုသလော အဗျာကတဿ" စသည်တည်း။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

အတ္ထိသုဒ္ဓ၌ (သဟဇာတတ္ထိကို သဟဇာတအတိုင်းဆို။ ပုရေဇာတတ္ထိကို ပုရေဇာတအတိုင်းဆို။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိကို ပစ္ဆာဇာတအတိုင်းဆို။ အာဟာရတ္ထိကို ရုပ်အာဟာရအတိုင်းဆို။ ဣန္ဒြိယတ္ထိကို ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအတိုင်းဆို)။ ဤတရား ငါးပါးသည် အတ္ထိပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့ကို။ပ။ "အတ္ထိယာ တေရသ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်၏။ ။တေရသ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ။ ။နတ္ထိ၊ ဝိဂတသည် အနန္တရနှင့် တူ၏။ အဝိဂတသည် အတ္ထိနှင့် တူ၏)။ ။

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ပြီး၏။

မိဿကသင်္ချာဝါရ

ဟေတုသဘာဂ (၁၁)

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ မိဿကသင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို မိဿကသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ **မိဿ ကသင်္ချာဝါရ** အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုပစ္စည်း၏ မိဿကသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂ

ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဘာဂ၌ တုံသော်လည်း ဟေတုမူ အဓိပတိ သဘာဂ, ဟေတုမူ သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဝိပါက သဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့ဘပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ

ထိုဟေတုမူ အဓိပတိသဘာဂ၌—

(၁) အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု။ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ။ ဒေါသမူဒွေး, မောဟမူဒွေး, ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု။ ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး တို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတု ပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒသ" ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ဒသဟူသော် ကား အဓိပတိက အတိုင်းဟောလေ)။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဟိတ်ခြောက်ပါး။ (အဓိပတိပစ္စည်း မတပ်ခိုက် အမောဟကိုယူ၍ ခြောက်ပါးရသည်)။ ။ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာ တပ်၍ အဓိပတိပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ သတ္တ" ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား (ဟောပြ။ ဝီမံ သာဓိပတိကို ကြဉ်၍ကောက်လေ)။

(၃) အလေးအမြတ် မပြုတတ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ။ ဝိညာဏဉ္စာ ယတန စိတ်သုံးခု။ နေဝသညာနာသညာယတန စိတ်သုံးခု။ အဘိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သောအာရမ္မဏပစ္စည်း။ [လောကုတ္တရာ

စိတ် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဧကံ ပစ္စယုပ္ပန်]။ ။အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးမှ တပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးခုမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတ ပစ္စည်း။ ။ရဟန္တာတို့စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော စိတ်,စေတသိက် နာမက္ခန္ဓာ ဟု ဆိုအပ်သော အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်း။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ။(ဤ နှစ်ပါးကို တပေါင်းတည်း ဥပနိဿယပစ္စည်းယူ)။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပ ဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ဆဝတ္ထုဟု ဆိုအပ် သော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ။ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ဌီသို့ရောက်သော ဧကဇ, ဒွိဇ, တိဇ, စတုဇကာယအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော ပဌမ ဘဝင် အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆာ ဇာတပစ္စည်း။ ။ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသနာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာ ရုပ်တို့အားတပ်သော နာနာက္ခဏိက စေတနာဟု ဆိုအပ်သော ကမ္မပစ္စည်း။ ။ ကလာပ်တူ ကလာပ်ပြားဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တ စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အားတပ်သော အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓသြဇာဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ။ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ် ကိုးခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ ။ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည် ဟေတု,အဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ် ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ပန္နရသ သရုပ်အရကောက်ကို ပစ္စယုဒ္ဓါရ ပစ္စနိက်ကို ဟောသောအခါမှ မြင်နိုင်မည်။ ပစ္စယုဒ္ဓါရ ပစ္စနိက်မှာမှ ဆိုလတ္တံ့)။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု,အဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ နယသို့လိုက်၍ရင်း၊ ဝါရသို့ လိုက်၍ရင်း၊ တိကပုဒ်၏ အရသို့လိုက်၍ရင်း၊ ကတ္တား, သမ္ပဒါန် နေဟန်သို့ လိုက်၍ရင်း၊ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ် ကုန်၏။ စတ္တာရိဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အဗျာ

ကတဿ, ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ” ဟူသည်တည်း။

“ကုသလော ကုသလဿ”၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ကြောင်း ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို “ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလာ ဝီမံသာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော”ဟု ဟောအပ်၏။ ။(အဋ္ဌကထာ၌ ဤဝိဘင်း **ထုတ်**နည်းကိုဆို၏)။

“ကုသလော အဗျာကတဿ”၌ **ကတ္တားကား** သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ကြောင်းရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု၌ ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏၊ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို“ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလာ ဝီမံသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော”ဟု ဟောအပ်၏။

“ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ”၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ **သာ**ဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ [ကောက်မြဲ]။ ။“ကုသလာ ဝီမံသာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော” ဟု ဟောအပ်၏။

“အဗျာကတော အဗျာကတဿ”၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ**အား** ၎င်း၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အား၎င်း တပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသော အခါ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ ကြောင်းရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု။ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် “အဗျာကတော။ပ။ ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ **ဝီမံသာဓိပတိ**

သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော”ဟု ဟောအပ်၏။ ။

ဟေတုမူ သဟဇာတသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ သဟဇာတသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော **ဟိတ်** ခြောက်ပါးမှ တပါး အလုံးစုံသောပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အချင်းချင်းအားရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သောမဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်မှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် သဟဇာတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ “နဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ”။၏။ (နဝသရုပ်အရကောက် ဝိဘင်းကို သဟဇာတ အတိုင်း ဟိတ်ခြောက်ပါးကို ကြည့်၍ ကောက်လေ)။

(၂) ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ သဟဇာတပစ္စည်း မတပ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ “ဟေတုပစ္စယာ န သဟဇာတေ” အစ ရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၃) ကာမစိတ် စတုပညာသ။ အဘိညာဉ်ဒွေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု။ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခု။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုအား တပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက်ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ နိဗ္ဗာန် **ဟု** ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါးတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ ပစ္စည်းတရားနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ “နဟေတုပစ္စယာ နသဟဇာတေ ကောဒသ”။၏။ ။(ကောဒသ သရုပ်အရ ကောက်ကို ပစ္စယုဒ္ဒါရပစ္စနိက်၌ ဟောမှ သိနိုင်မည်)။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု သဟဇာတပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ “ဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ”။၏။ ။(သတ္တဟူသော်ကား ဟေတု **အတိုင်းပင် ကောက်၍ ဟောလေ)**။

ဟေတုမူ အညမညသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ အညမညသဘာဂ၌။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်မှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ ဤတရားတို့သည် အညမညပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။ ။(အညမညအကောက် အတိုင်း မှာ ဟိတ်ခြောက်ပါးကိုနုတ်)။

(၂) သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာ တပ်၍ အညမညပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် အညမညပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန် ၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ တီဏိ" ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား "ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။ ။(အကျယ်ဆိုပြီ)။

(၃) အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဉ္စဝေါကာရပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည် ဟေတု, အညမည ပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ကောဒသ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အညမညပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်သော တရားပည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။ ၏။ ။တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ,

အဗျာကတော အဗျာကတဿ” ဟူသည်တည်း။ ။“ကုသလော ကုသလဿ၊ အကုသလော အကုသလဿ”၌။ (ဟေတုဝိဘင်္ဂဝါရအတိုင်း)။

“အဗျာကတော အဗျာကတဿ”၌ (ပဝတ္တိအခါ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက်, ကြိယာ ဟိတ်သုံးပါးကိုကောက်)။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် “ဝိပါကာဗျာကတာ ကြိယာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဝတ္ထုဿစ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော” ဟု ဟောအပ်၏။

ဟေတုမူ နိဿယသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ နိဿယသဘာဂ၌ ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော ဆဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နိဿယပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလော်မ၌ “နဟေတု ပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ”။၏။

(၂) ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နိဿယပစ္စည်း မတပ်သောတရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌“ဟေတုပစ္စယာ န နိဿယေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၃) ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခြောက်ပါးတို့သည် ဟေတု, နိဿယပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ “န ဟေတု ပစ္စယာ န နိဿယေ ကောဒသ”ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, နိဿယ ပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ “ဟေတု ပစ္စယာ နိဿယေ သတ္တ”။၏။ ။(ဟေတု အတိုင်း)။

ဟေတုမူ ဝိပါကသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ ဝိပါကသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, ဝိပါက်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ် သုံးခုမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဝိပါကပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ကေ"။ ၏။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တရုပ်အားတပ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ကြိယာ ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတိသည် ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ ဝိပါက ပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဝိပါကပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ န ဝိပါကေ သတ္တ"။၏။

(၃) အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အား ရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ (သဟဇာတတွင် ဟေတုနှင့် ဝိပါက နှစ်ပစ္စည်းကို နုတ်သည်။)။ ။အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါး တို့သည် ဟေတု, ဝိပါက ပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ န ဝိပါကေ ပန္နရသ"။၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ဝိပါက ပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ကေ"။၏။ ။ကေ ဟူသော်ကား "အဗျာကတော အဗျာကတဿ"ဟူသည် တည်း။

ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသဉ္ဇိရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။

သမ္ပဒါန်ကာ း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ **။ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသဉ်ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်းတရား ရ၏။ **။သမ္ပဒါန်ကာ း** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိမိ ဝိဘင်းကို "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု ဟောအပ်၏။

ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ ဣန္ဒြိယသဘာဂဉ်။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အားတပ်သော ပညာမှ တပါး နာမ်ဣန္ဒြေ ခုနစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ပဉ္စဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ် ကိုးခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "န ဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ" ။၏။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟမှတပါး ဟိတ်ငါးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ န ဣန္ဒြိယေ သတ္တ" ။၏။

(၃) အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး။ နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သောဟိတ်သုံးပါး, နာမ်ဣန္ဒြေရှစ် ပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း

တရား ခုနစ်ပါးတို့သည် ဟေတု, ဣန္ဒြိယပစ္စည်း နှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "န ဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ"။၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ဣန္ဒြိယပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ စတ္တာရိ"။၏။ ။စတ္တာရိ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ, ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။

"ကုသလော ကုသလဿ"၌ **ကတ္တားကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်ကိုးခု။ မဂ်လေးခု။ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အမောဟ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။သမ္ပဒါန်**ကား** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလော။ပ။ ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။(အကြွင်း သုံးချက်ကိုလည်း နည်းတူကောက်၍ ဟောလေ)။

ဟေတုမူ မဂ္ဂသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ မဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟမှတပါး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ ဤတရား တို့သည် မဂ္ဂပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတု ပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟမှတပါး ဟိတ်ငါးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာ တပ်၍ မဂ္ဂပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် မဂ္ဂပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ န မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။

(၃) အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်း ချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး, မဂ္ဂင်ကိုးပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ

လေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး၊ မဂ္ဂင်ငါးပါးမှ တပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း၊ အနန္တရုပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထု ပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည် ဟေတု, မဂ္ဂပစ္စည်း တရားနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ န မဂ္ဂေ ပန္နရသ"။၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု,မဂ္ဂပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ စတ္တာရိ"။၏။ ။ (စတ္တာရိကား ဆိုမြဲ)။

ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤ တရားတို့သည် သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းသာ တပ်၍၊ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာ နုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ၏။

(၂) သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာ တပ်၍ သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း တွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ န သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၃) အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတ ပစ္စည်း။ အနန္တရုပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည် ဟေတု, သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း

နှစ်ပါး မဟပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ န သမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ"။၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား သာတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ဤတရားတို့သည် ဟေတု,သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ"ဟူသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ)။

ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ဆဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ"။၏။

(၂) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၃) ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရှင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရှင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခြောက်ပါးတို့သည် ဟေတု, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။၏။

(၄) သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။ တီဏိဟူသော်ကား "ကုသလော အဗျာကတဿ,အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ"ဟူသည်တည်း။ ။(ကောက်မြဲ)။

ဟေတုမူ အတ္ထိသဘာဂ

(၁) ဟေတုမူ အတ္ထိသသာဂ၌ ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး သဟဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ ပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အတ္ထိပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ပစ္စနီယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ"။၏။

(၂) ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ အတ္ထိပစ္စည်းမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နော နတ္ထိယာ" အစ ရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

(၃) အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ဤပစ္စည်းတရားသုံးပါးသည် ဟေတု, အတ္ထိပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ"။၏။

(၄) သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု,အတ္ထိပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ"။၏။ ဟေတုအတိုင်း။ ။[အဝိဂတလည်း အတ္ထိသဘာဂနှင့် တူပြီ]။

ဟေတုဃဋနာ (၂၄)

သာမညအဝိပါက (၄)ချက်

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ဃဋနာ၌ တံသော်လည်း သာမညဃဋနာ, သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ, သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သာမညဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို... ၌ တံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည

ဃင္ဃနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃင္ဃနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃင္ဃနာအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃင္ဃနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထိုသဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃင္ဃနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန် ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ။ပ။ ဟူ၍။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသောပစ္စည်းတို့ကို။ ဃဋိတေသု၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ဟေတုပစ္စယေ၊ ၌။ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တဝေ၊ ကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ။(သတ္တဟူသော် ကား ဟေတုက အတိုင်းကောက်လေ)။

(၂) သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃင္ဃနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သအညမည ဃင္ဃနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသအညမညဃင္ဃနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းတပ်သော တရားမည် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ (သအညမညမှာ "အညမညေ" အာခါရထည့်လေ။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား အညမညသဘာဂ အတိုင်း)။

(၃) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃင္ဃနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသ အညမညသမ္ပယုတ္တဃင္ဃနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ်ခြောက် ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(တီဏ ဟူသော် ကား သမ္ပယုတ္တသဘာဂအတိုင်း ဟောလေ)။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃင္ဃနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဝိပ္ပယုတ္တ ဃင္ဃနာ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ

အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။ ။(တီဏိ ဟူသော်ကား ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂအတိုင်း ဟောလေ)။ ။အဝိပါက လေးချက်။

သာမညသဝိပါက (၅) ချက်

(၁) အဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ငါးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ် သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(ဧကံ ဟူသော်ကား ဝိပါက သဘာဂ အတိုင်း)။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသအညမည ဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရား တို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂ တန္တိ ဧကံ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ဧကံ ဟူသော်ကား "အဗျာ ကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။

(၃) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသ အညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ် သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပါက,

ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၇) ထို့နောင် သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဝိပါက, ဝိပ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ,အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ ။"ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ ဝတ္ထုဿ။ပ။ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။

သာမညဃဋနာ ကိုးချက်ပြီး၏။

သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ (၉)

အဝိပါက (၄) ချက်

သာမညဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာ၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝိပါကဃဋနာ၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ ရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု,သဟဇာတ,နိဿယ, ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤခုနစ်ပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌"ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။(စတ္တာရိဟူသော်ကား ဣန္ဒြိယသဘာဂအတိုင်း)။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသအညမည ဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရား တို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ,အညမည,နိဿယ, ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ, အတ္ထိ,အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ထိုတရားတို့ကို "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။ ။ဒွေ

ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ"ဟူ သည်တည်း။

(၃) ထို့နောင်သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ဤတရားတို့သည်။ပ။"ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။ ၏။ ။ဒွေဟူသော်ကား" ကုသလော အဗျာကတဿ,အဗျာကတော အဗျာကတဿ"ဟူသည်တည်း။ ။

သဝိပါက (၅)ချက်

(၁) ထို့နောင် သဝိပါကဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထိုသဝိပါကဃဋ္ဋနာ၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာ,သအညမညဃဋ္ဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ, အားဖြင့် ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင်သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မ ဇရုပ်အားတပ်သောဝိပါက်၌ ရှိသော အမောဟ။ဤတရားတို့သည်။ပ။"ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။ ဧကံ ဟူသော်ကား "အဗျာကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သောဝိပါက်၌ ရှိသော အမောဟ။ပ။ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော အမောဟ။ပ။ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋ နာ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌

ရှိသော အမောဟ။ပ။ "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထိုသအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော အမောဟ။ဤတရားတို့သည်။ပ။"ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။ဧကံ ဟူသော်ကား "အဗျာကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။ ။**ကတ္တားကား** ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေဝါကာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၌ရှိသော အမောဟပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** ဟဒယဝတ္ထု။၏။ထို့ကြောင့်။ပ။ "ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ ဗျာကတာ ဟေတူ ဝတ္ထုဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ပ။ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော"။ ၏။ ။သဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဃဋနာ ပြီး၏။

သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဃဋနာ (၆)

သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ သာဓိပတိဣန္ဒြိယ မဂ္ဂဃဋနာကိုဟောတော်မူ၏။ထို...၌တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ,သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ဤတရားတို့သည်။ပ။"ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို..၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့်

သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဿဋ္ဌနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ,နိဿယ, ဝိပါက, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤကိုးပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်"။၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော ငီမံသာဓိပတိ။ပ။ "ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်"။ ၏။

(၆) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဿဋ္ဌနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်"။ ၏။ ။"ဝိပါကာဗျာကတာ ဝီမံသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ပ။ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ဟေတုသဘာဂတဆဲ့တပါး။ ဿဋ္ဌနာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး။

ဟေတုပြီး၏။

အာရမ္မဏ သဘာဂ (၇)

ဟေတုမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာရမ္မဏမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာရမ္မဏမိဿက၌ တံသော်လည်း သဘာဂ, ဿဋ္ဌနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဘာဂ၌ တံသော်လည်း အာရမ္မဏမူ အဓိပတိသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, ပုရေဇာတသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဓိပတိသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု။မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြာ်သော နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ၊ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟမူဒွေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု။ ဒေါသ, ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရား

တို့သည် အာရမ္မဏ, အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို အနုလုံ၌။ပ။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။ ။သတ္တဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ ဝိဘင်္ဂဝါရမှ အာရမ္မဏာဓိပတိကို ကြည့်၍ ဟောလေ။

(၂) **နိဿယ သဘာဂ၌** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊မရဏာသန္နဇော ငါးချက်၊ တဒါရုံအားတပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် ကဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, နိဿယပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နိဿယေ တီဏိ"။ ၏။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား အဗျာကတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ။ ဟူသည်တည်း။ "အဗျာကတော အဗျာကတဿ"၌ **ကတ္တားကား** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နကြိယာဇောငါးချက်၊ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်း။၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နကြိယာဇောငါးချက်၊ တဒါရုံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝတ္ထု ဝိပါကာဗျာကတာနံ ကြိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ။ အာရမ္မဏ။ပ။ ပစ္စယော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။အဗျာကတောကုသလဿ၌ မရဏာသန္နကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိ။ပ။ ဝတ္ထု။၏။ ။အဗျာကတော အကုသလဿ၌ မရဏာသန္နအကုသိုလ်ဇော ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထုကိုကောက်။ ။ဝိဘင်းကို "ဝတ္ထု ကုသလာနံ၊ ဝတ္ထု အကုသလာနံ။ ခန္ဓာနံ"ဟု ဟောလေ။

(၃) ဥပနိဿယ သဘာဂသည် အဓိပတိသဘာဂနှင့် အလုံးတူပြီ။

(၄) **ပုရေဇာတ သဘာဂ၌** ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ အဘိညာဥ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ ။တီဏိ ဟူသော်ကား အဗျာကတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ။ဟူသည်တည်း။ ။(အရကောက် ဝိဘင်းကို ပုရေဇာတမှာ အာရမ္မဏပုရေဇာတ အကောက် ဝိဘင်း အဝိုင်း ဟောလေ)။

(၅) **အာရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂဉ်** မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်၊ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် **အာ**ရမ္မဏ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "အာရမ္မဏပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။ (နိဿယသဘာဂနှင့် အတူကောက်လေ)။

(၆-၇) အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ။ ဤနှစ်ပါး ပုရေဇာတသဘာဂနှင့် တူပြီ)။ ။

[ပစ္စည်းတွန်းကိုဟောတုသဘာဂ ပစ္စည်းတွန်းကို နည်းမှီ၍ ရသင့်သည့်အလျောက် တွန်းလေ။ ။သဟဇာတမျိုးဖြစ်လျှင် သဟဇာတအလျောက်၊ အာရမ္မဏမျိုးဖြစ်လျှင် အာရမ္မဏအလျောက်၊ အနုလုံကို နှလုံးသွင်းထား၍ တွန်းလေ]။

အာရမ္မဏ ဃဋနာ (၅)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဃဋနာ၌ တံသော်လည်း အဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ, ပုရေဇာတအတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ, သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သာဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာ, သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် ငါးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အဓိပတိဥပနိဿယဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို **အဓိပတိဥပနိဿယ ဃဋနာ၌** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးရု။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌ ဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟမူဒွေး၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု၊ဒေါသ, ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ နိဗ္ဗာန်။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပနိဿယ။ ဤသုံးပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤအနုလုံ၌ "အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယန္တိ သတ္တ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယန္တိ၊ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယ ဟူ၍။ ဧတေသု တီသု ပစ္စယေသု၊ ထိုသုံးပစ္စည်းတို့ကို။ ဃဋိတေသု၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဓိပတိယာ၊ အဓိပတိပစ္စည်း၌။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်သော။ သတ္တေဝ၊ ခုနစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဿဇ္ဇနာနိ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။

(၂) ထို့နောင် **ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ၌ ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်း တပ်ကုန်၏။ပ။ "အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။ ။ပုရေဇာတ သဘာဂအတိုင်း။

(၃) ထို့နောင် **သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်။ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ, နိဿယ, ပုရေဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်းတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "အာရမ္မဏ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ ။နိဿယသဘာဂအတိုင်း။

(၄) ထို့နောင် **သာဓိပတိ ဥပနိဿယ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအား တပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ၊ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။ဧကံဟူသော်ကား "အဗျာကတော အကုသလဿ" ဟူသည်တည်း။

(၅) ထို့နောင် **သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ပ။ "အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။ဧကံဟူသော်ကား "အဗျာကတော အကုသလဿ" ဟူသည်တည်း။ ။**ကတ္တားကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်းတရား ရ၏။ ။**သမ္ပဒါန်ကား** အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "အဗျာကတော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပ။ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝတ္ထုံ ဂရုံကတွာ အဿာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ။

တံဂရှံ ကတွာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟု ဟောအပ်၏။ ။အာရမ္မဏ သဘာဂ ခုနစ်ပါး။သဋ္ဌနာငါးပါး။

အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ သဘာဂ (၁၅)

အာရမ္မဏမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဓိပတိမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တံသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋ္ဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဘာဂ၌ တံသော်လည်း အဓိပတိမူ ဟေတုသဘာဂ, အာရမ္မဏသဘာဂ, သဟဇာတ သဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, ပုရေ ဇာတသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, မဂ္ဂ သဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့ငါးပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် **အဓိပတိမူ ဟေတုသဘာဂကို** ရှေးဦးစွာ။ ၏။

(၁) ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံ သာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရိ"။၏။

(၂) **အဓိပတိမူ အာရမ္မဏ သဘာဂ**၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ၏။

(၃) **သဟဇာတ သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး,လေးပါး တို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ် သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။ ၏။

(၄) **အညမည သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါး တို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ အည မညေ တီဏိ"။ ၏။

(၅) **နိဿယ သဘာဂ**၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ် သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ နိဿယေ **အဋ္ဌ**"။ ၏။

(၆) **ဥပနိဿယ သဘာဂ**၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ ဥပနိဿယေ သတ္တ"။ ၏။

(၇) **ပုရေဇာတ သဘာဂ**၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဓော"။ ၏။

(၈) **ဝိပါက သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ ဝိပါကေ ဓော"။ ၏။

(၉) **အာဟာရ သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။ ၏။

(၁၀) **ဣန္ဒြိယ သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသ အားဖြင့် အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။ ၏။

(၁၁) **မဂ္ဂ သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။ ၏။

(၁၂) **သမ္ပယုတ္တ သဘာဂ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါး တို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ၏။

(၁၃) **ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ**၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး, လေးပါး တို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာ ဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ် သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ"။ ၏။ ။စတ္တာရိ ဟူသော်ကား "ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ" ဟူသည်တည်း။ [ကောက်မြဲ]။

(၁၄-၁၅) **အတ္ထိ သဘာဂ**၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်

ပြုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အင္ဒြာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ''အဓိပတိပစ္စယာ အတ္ထိယာ အဋ္ဌ, အဝိဂတေ အဋ္ဌ''။၏။

အဓိပတိ ဃဋနာ (၃၀)

မိဿက ဃဋနာ (၃)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း မိဿကဃဋနာ, ပကိဏ္ဏကဃဋနာ, သဟဇာတဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါး။ ၏။ ထို...တွင် မိဿကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ,သနိဿယဃဋနာ,သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါး။၏။ ထို...တွင် အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို**အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်**အား** တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သောနိပ္ဖန္နရုပ် အင္ဒြာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိ, အတ္ထိ,အဝိဂတ ပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် **ထို**တရားတို့ကို ''အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ''ဟုသင်္ချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။အဋ္ဌဟူသော်ကား ''ကုသလပဒသုံးချက်, အကုသလပဒသုံးချက်, အဗျာကတတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ''ဟူသည်တည်း။(ရှေးခုနစ်ချက် သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းကိုကောက်။ အဗျာကတော အကုသလဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းကို ကောက်။ ဝိဘင်းဟော)။

(၂) ထို့နောင် **သနိဿယ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ထိုသနိဿယဃဋနာ ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လော ဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ် သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ''အဓိပတိ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ''။၏။ ။အဋ္ဌဟူသော်ကား (ယခင် အဋ္ဌအတိုင်း။) အဗျာကတော အကုသလဿ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော်

တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထု။ပ။၏။ ။(ဝိဘင်းကို "ဝတ္ထုံ ဂရုံ ကတွာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ"ဟု ဟောလေ)။

(၃) ထို့နောင် **သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ထိုသနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေး အမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူ မရဏာသန္နဇော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။ ။စတ္တာရိဟူသော်ကား "ကုသလော အဗျာကတဿ,အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ"ဟူသည်တည်း။ ။(အဗျာကတော အကုသလဿ၌ ယခင်အကောက်အတိုင်း။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏကို ကောက်)။ ။မိဿက သုံးချက်ပြီး၏။

ပကိဏ္ဏက ဃဋနာ (၃)

မိဿကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပကိဏ္ဏက ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ဃဋနာ, သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, သနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **အာရမ္မဏဥပနိဿယ ဃဋနာ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် **သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ဤတရားတို့ သည်။ပ။ "အဓိပတိ အာရမ္မဏ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။

(၃) ထို့နောင် **သနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထာ

ရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိ အာရမ္မဏ နိဿယ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဂေ"။၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်း ဟောမြဲ)။ ။ပကိဏ္ဏက သုံးချက်ပြီး၏။

သဟဇာတ ဃဋနာ (၂၄)

ဆန္ဒာဓိပတိ (၆) ချက်

ပကိဏ္ဏကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ သဟဇာတ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဆန္ဒာဓိပတိဃဋနာ, စိတ္တာဓိပတိဃဋနာ, ဝီရိယာဓိပတိဃဋနာ, ဝီမံသာဓိပတိဃဋနာ အားဖြင့်လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင်ဆန္ဒာဓိပတိ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ထို....၌တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ,သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝိပါကဃဋနာ၌တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တရုပ်အားတပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ (သတ္တသရုပ် သဟဇာတာဓိပတိအတိုင်း)။

(၂) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ ။(အဝိပါကသုံးချက်)။

(၄) အဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ ဟူ၍ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထို...တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဂေ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ..ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇေ"။ ၏။

(၆) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို..၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဆန္ဒာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟ ဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇေ"။၏။ ။(သဝိပါက သုံးချက်။ ပေါင်းဆန္ဒာဓိပတိဃဋနာ ခြောက်ချက်)။

စိတ္တာဓိပတိ (၆) ချက်

ဆန္ဒာဓိပတိ ဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ စိတ္တာဓိပတိ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားသာတပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟ ဇာတ နိဿယ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ"။၏။ ။ [အဝိပါက သုံးချက်]။

(၄) ထို့နောင် သဝိပါက ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို ...၌တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇေ"။၏။

(၅) ယျှိနောင် သအညမညသပ္ပယုတ္တဈာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သပ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၆) ယျှိနောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဈာန်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။[ဝိပါက သုံးချက်]။ ။စိတ္တာဓိပတိခြောက်ချက်။

ဝီရိယာဓိပတိ (၆) ချက်

စိတ္တာဓိပတိဈာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝီရိယာဓိပတိ ဈာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက ဈာန်, သဝိပါက ဈာန် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် အဝိပါကဈာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာန်, သအညမည သပ္ပယုတ္တဈာန်, သဝိပ္ပယုတ္တဈာန် အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို...၌ သပ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ယျှိနောင် သအညမည သပ္ပယုတ္တဈာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သပ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ယျှိနောင် သဝိပ္ပယုတ္တဈာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ [အဝိပါက သုံးချက်]။

(၄) အဝိပါကဈာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဈာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာန်, သအညမညသပ္ပယုတ္တဈာန်, သဝိပ္ပယုတ္တဈာန်အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဈာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ။"၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၆) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ (သဝိပါက သုံးချက်။) ဝီရိယာဓိပတိဃဋနာ ခြောက်ချက်ပြီး၏။

ဝီမံသာဓိပတိ (၆) ချက်

ဝီရိယာဓိပတိဃဋနာကို ဟောတော်မူသည် အခြားမဲ့၌ ဝီမံသာဓိပတိ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ အဓိပတိ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဒွေ"။၏။ (အဝိပါက သုံးချက်)။

(၄) အဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ,သအညမညသမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇ

ရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ အဓိပတိ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၆) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "အဓိပတိ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။(သဝိပါကသုံးချက်။ ။ပေါင်းဝီမံသာဓိပတိဃဋနာခြောက်ချက်။ သဘာဂဟဆဲ့ငါး။ ။ဃဋနာမိဿကသုံးချက်။ ပကိဏ်းသုံးချက်-သဟဇာတ နှစ်ဆဲ့လေးချက်။ ပေါင်းဃဋနာသုံးဆယ်)။ ။အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရ သဘာဂ (၆)

အဓိပတိမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အနန္တရမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အနန္တရမူ-သမနန္တရသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, အာသေဝနသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, နတ္ထိသဘာဂ, ဝိဂတသဘာဂအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။

(၁-၂) ထို...တွင်သမနန္တရသဘာဂကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထိုသမနန္တရ သဘာဂ၌ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဤ တရားတို့သည် အနန္တရ, သမနန္တရပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် "အနန္တရပစ္စယာ သမနန္တရေ သတ္တ"။၏။ (ဥပနိဿယ သဘာဂလည်းနည်းတူ)။

(၃) အာသေဝနသဘာဂ၌ ပဌမဇော,ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက် သော ဇောကေပညာသအားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ။ပ။ "အနန္တရပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"။၏။

(၄) ကမ္မသဘာဂ၌ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော မဂ်စေတနာ။ပ။ "အနန္တရပစ္စယာ ကမ္မေ ဧကံ"။၏။ (မဂ္ဂေါ ဖလဿ ဝိဘင်းဟော)။ ။

(၅-၆) (နတ္ထိသဘာဂ,ဝိဂတသဘာဂ။ ဤနှစ်ပါးတို့သည် သမနန္တရသဘာဂ နှင့် တူကုန်ပြီ)။

အနန္တရ ဃဋနာ (၃)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတဃဋနာ, သာသေဝန ဃဋနာ, သကမ္မဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို...၌ အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း။ (ဤကား အကျဉ်းဆိုနည်း။ အကျယ်သဘာဂဒွါတိုင်းဆို)။ပ။ "အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သာသေဝနဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ပ။ "အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သကမ္မဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်လေးခုအားတပ်သော မဂ်စေတနာ။ပ။ "အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။(သဘာဂခြောက်ချက်။ ။ဃဋနာ သုံးချက်)။ ။ (သမနန္တရလည်းနည်းတူ)။

အနန္တရ ပြီး၏။

သဟဇာတ သဘာဂ (၁၄)

သမနန္တရမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟဇာတမိဿကကိုဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ,ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဟဇာတမူ ဟေတုသဘာဂ,အဓိပတိသဘာဂ,အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ,ကမ္မသဘာဂ,ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ,ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ,မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ,ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ,အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သဟဇာတမူ ဟေတုသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး၊ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "သဟဇာတပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။၏။

(၂) အဓိပတိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း(အကျယ်ဆိုမြဲ)။ပ။"သဟဇာတပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

(၃) အညမညသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ပ။ သဟဇာတ ႕စ္စယာ အညမညေ တိဏ္ဏံ”။၏။

(၄) နိဿယသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ “သဟဇာတပစ္စယာ နိဿယေ နဝ”။၏။

(၅) ကမ္မသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော စေတနာဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။ “သဟဇာတ ပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ”။၏။

(၆) ဝိပါကသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားငင်း၊ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားငင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ “သဟဇာတပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ”။၏။

(၇) အာဟာရသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ်။ ဤတရားဘို့သည်။ပ။ “သဟဇာတ ပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ”။၏။

(၈) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ “သဟ ဇာတပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ”။၏။

(၉) ဈာနသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါး။ပ။ “သဟဇာတပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ”။၏။

(၁၀) မဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိဘ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ကိုးပါး။ပ။ “သဟဇာတပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ”။၏။

(၁၁) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ “သဟဇာ တပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တိဏ္ဏိ”။၏။

(၁၂) သဟဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း။ပ။ “သဟဇာတပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏ္ဏိ”။၏။

(၁၃-၁၄) (အတ္ထိသဘာဂ၊ အဝိဂတသဘာဂ၌ သဟဇာတအတိုင်း) “သဟဇာတပစ္စယာ အတ္ထိယာ နဝ,အဝိဂတေ နဝ”။၏။

သဟဇာတ ဃဋနာ (၁၀)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့်နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထို...၌တုံသော် လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ သအညမည ဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။

(၁) ထို....၌အချင်းချင်းအားဒုင်း၊အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားဒုင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားဒုင်း, ဥပါဒါရုပ်အားဒုင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဝ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမည ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အချင်း ချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသောပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇ ရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အရူပဝိပါက်လေးခု, ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်, ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ [အဝိပါက ငါးချက်]။

သဝိပါက(၅) ချက်

အဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာ, သအညမည-ဃဋ္ဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ, သအညမည-ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထိုသဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာ၌ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်းတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမည ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ပ။ "သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ "သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ [သဝိပါကငါးချက်။ ။သဘာဂတဆဲ့လေးချက်။ ။ဃဋ္ဋနာဆယ် ချက်]။ ။သဟဇာတပြီး၏။

အညမညသဘာဂ (၁၄) ချက်

သဟဇာတမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အညမညမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို။ ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အညမညမူ ဟေတုသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာန-သဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ, အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် ဟေတု သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ "အညမည-ပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ"။ ၏။

(၂) အဓိပတိ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော အဓိပတိတရား ကိုယ် သုံးပါး,လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "အညမညပစ္စယာ အဓိပတိယာ တီဏိ"။ ၏။

(၃-၄) သဟဇာတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ပ။ "အည-မညပစ္စယာ သဟဇာတေ တီဏိ"။ ၏။ နိဿယေ တူပြီ။

(၅) ကမ္မ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော စေတနာ။ပ။ "အညမညပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ"။ ၏။

(၆) ဝိပါက သဘာဂ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေကာလ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ "အညမညပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။

(၇) အာဟာရ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အညမညပစ္စယာ အာဟာရေ တီဏိ"။၏။

(၈) ဣန္ဒြိယ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော နာမ် ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ အညမညပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ"။၏။

(၉) ဈာန သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဈာနင် တရားကိုယ်ငါးပါး။ပ။ "အညမညပစ္စယာ ဈာနေ တီဏိ"။၏။

(၁၀) မဂ္ဂ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော မဂ္ဂင် တရားကိုယ် ကိုးပါး။ပ။ "အညမညပစ္စယာ မဂ္ဂေ တီဏိ"။၏။

(၁၁) သမ္ပယုတ္တ သဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားတပသော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "အညမညပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ၏။

(၁၂) ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "အညမညပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ"။၏။ ။(ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ။ ဝိဘင်းဟော)။

(၁၃-၁၄) အတ္ထိ သဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ၊ ဤနှစ်ပါးကို အညမညအတိုင်း ဟော။ တီဏိ။၏။ ။သဘာဂ ပြီး၏။

အညမည ဃဋနာ (၆) ချက်

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ, သသမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေး ါး။ အချင်းချင်း အားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "အညမည သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သသမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အချင်း ချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "အညမည သဟဇာတ နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အချင်း ချင်းအားတပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "အည မည သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ (အဝိပါက သုံးချက် ပြီး၏)။

သဝိပါက (၃) ချက်

အဝိပါက ဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ,သသမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပစ္စတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "အညမည သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်"။၏။

(၂) ထို့နောင် သသမ္ပယုတ္တ ဆင့်နာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ အချင်းချင်း အားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပစ္စတ္တိ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "အညမည သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်"။၏။

(၃). ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဆင့်နာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ဟဒယ ဝတ္ထုအားတပ်သော ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "အညမည သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကော်"။ ၏။ (သဝိပါက သုံးချက် ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။သဘာဂ တဆဲ့လေးချက်။ ဆင့်နာခြောက် ချက်)။ ။အညမည ပြီး၏။

နိဿယ သဘာဂ (၁၇)

အညမညမိဿကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဿယ မိဿကကို ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဆင့်နာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း နိဿယမူ ဟေတုသဘာဂ, အာရမ္မဏသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, ပုရေဇာတသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂအားဖြင့် တဆဲ့ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နိဿယမူ ဟေတုသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။၏။

(၂) အာရမ္မဏသဘာဂ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း မရဏာသန္နဇောငါးချက်၊ တဒါရုံအားတပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ"။၏။

(၃) အဓိပတိသဘာဂဌ် သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး, လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ အဓိပတိယာ အဌ"။၏။

(၄) သဟဇာတသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ (အကျယ်ဆိုမြဲ)။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။၏။

(၅) အညမညသဘာဂဌ်။ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။

(၆) ဥပနိဿယသဘာဂဌ်၊အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇောငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ဧကံ"။ ၏။

(၇) ပုရေဇာတသဘာဂဌ် ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ဆဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။

(၈) ကမ္မသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။ နိဿယပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။

(၉) ဝိပါကသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း (အကျယ်ဆိုမြဲ)။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။

(၁၀) အာဟာရသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော သဟဇာတ အာဟာရပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၏။

(၁၁) ဣန္ဒြိယသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။

(၁၂) ဈာနသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ"။၏။

(၁၃) မဂ္ဂသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။

(၁၄) သမ္ပယုတ္တသဘာဂဌ် အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၁၅) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။၏။

(၁၆-၁၇) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယ, ပုရေဇာတ-နိဿယပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ"။၏။ ။အဝိဂတ လည်းအတူ ။သဘာဂပြီး၏။

နိဿယ ဃဋနာ (၂၀)

မိဿက (၆)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း မိဿကဃဋနာ, ပကိဏ္ဏက ဃဋနာ, သဟဇာတ ဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မိဿက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, သာဓိပတိ ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သာဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတနိဿယ-ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တေရသ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သာဓိပတိ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံ သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သဣန္ဒြိယ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံ သော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံ သော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သာဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်

သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ အဓိပတိ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။ ၏။

(၆) ထို့နောင် သဇာတိန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း, ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။ ။(မိဿကခြောက်ချက်ပြီး၏)။

ပကိဏ္ဏက ဃဋနာ (၄)

မိဿကဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပကိဏ္ဏက ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ လည်း ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ-ဃဋနာ, သာရမ္မဏဃဋနာ, သာရမ္မဏာဓိပတိ ဉပနိဿယ ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယ-ဃဋနာ အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌အလုံးစုံသော ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သာရမ္မဏ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မရဏာသန္နဇောငါးချက်။ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဉပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ (ဝတ္ထာရမ္မဏ ဟူသမျှ ဤကဲ့သို့ချည်း ဆိုလေ)။ပ။ "နိဿယ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ"။၏။ ။

(၃) ထို့နောင် သာရမ္မဏ အဓိပတိ ဉပနိဿယ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဉပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဆ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဣန္ဒြိယ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ ပဉ္စဝိညာဉ်အားတပ်သော ပဉ္စဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "နိဿယ ပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဆ"။ ၏။ ။ [ပကိဏ်းလေးချက်။]

သဟဇာတ ဈာန (၁၀)

ပကိဏ္ဏကဈာနကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ သဟဇာတ ဈာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက ဈာန, သဝိပါက ဈာန အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။(သဟဇာတ ဆယ်ချက်အတိုင်းဟောလေ။ ။ မိဿကခြောက်ချက်။ ပကိဏ်းလေးချက်။ သဟဇာတဆယ်ချက်။ ပေါင်း နှစ်ဆယ်။ ။သဘာဂ တဆဲ့ခုနစ်ချက်)။ ။နိဿယ ပြီး၏။

ဥပနိဿယ သဘာဂ (၁၃)

နိဿယမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဥပနိဿယ မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဈာနအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း ဥပနိဿယမူ အာရမ္မဏသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, အနန္တရ-သဘာဂ, သမနန္တရသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ပုရေဇာတသဘာဂ, အာသေဝန သဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, နတ္ထိသဘာဂ, ဝိဂတသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဥပနိဿယမူ အာရမ္မဏသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁-၂) ထို....၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယ-ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တ"။၏။ ။(အဓိပတိသဘာဂ၌လည်း အတူ။ သတ္တ။၏)။

(၃-၄) အနန္တရ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ"။၏။ (သမနန္တရသဘာဂ၌လည်းအတူ။ သတ္တ။ ၏)။

(၅) နိဿယ သဘာဂ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာ-သန္နဇောငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယပစ္စယာ နိဿယေ ဧကံ"။၏။

(၆) ပုရေဇာတ သဘာဂ၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယ ပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဧကံ"။ ၏။

(၇) အာသေဝန သဘာဂ၌။ အလုံးစုံသော အာသေဝန ပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"။ ၏။

(၈) ကမ္မသဘာဂ၌ ဝိပါက်ဆတ္တိ၊ သအားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ "ဉပနိဿယပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ"။ ၏။

(၉) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာ-သန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သောဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဉပနိဿယပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ"။ ၏။

(၁၀) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ်အဌ္ဌာ-ရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ပ။ "ဉပနိဿယပစ္စယာ အတ္ထိယာ ဧကံ"။ ၏။

(၁၁) နတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အနန္တရူပ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ "ဉပနိဿယပစ္စယာ နတ္ထိယာ သတ္တ"။၏။ ။(ဝိဂတလည်းအတူ။ သတ္တ။ ၏)။ (၁၂-၁၃) အဝိဂတလည်း အတ္ထိအတိုင်း။ ဧကံ။၏။ ။သဘာဂ ပြီး၏။

ဉပနိဿယ ဃဋနာ (၇)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဃဋနာ, သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ,သနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာ, သာသေဝနဃဋနာ, ကမ္မဃဋနာ, အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာ အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အာရမ္မဏာဓိပတိ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း။ပ။ "ဉပနိဿယ အာရမ္မဏာဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဌ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ဉပနိဿယ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော

ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၄) ထို့နောင် အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော အနန္တရရုပ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ ဥပနိဿယ အရန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သာသေဝန ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ အာသေဝန နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၆) ထို့နောင် ကမ္မ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ အားတပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, စေတနာဟု ဆိုအပ် သော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယ ကမ္မန္တိ ဒွေ"။၏။

(၇) ထို့နောင် အနန္တရ သမနန္တရ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာကို ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ် လေးခုအား တပ်သော မဂ်စေတနာ။ပ။ "ဥပနိဿယ အနန္တရ သမနန္တရ ကမ္မ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။(သဘာဂ တဆဲ့သုံး။ ။ ဃဋနာ ခုနစ်ချက်)။ ။ဥပနိဿယ ပြီး၏။

ပုရေဇာတ သဘာဂ (၈)

ဥပနိဿယမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပုရေဇာတ မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ,ဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုတွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော် လည်း ပုရေဇာတမူ အာရမ္မဏသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် ရှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။

(၁) ထိုတွင် ပုရေဇာတမူ အာရမ္မဏသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတ ပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ"။၏။

(၂) ထို့နောင် အဓိပတိသဘာဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ် သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဇ္ဈာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဧကံ"။၏။

(၃) ထို့နောင် နိဿယသဘာဂကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတပစ္စယာ နိဿယေ တီဏိ"။၏။

(၄) ဥပနိဿယသဘာဂ၌ (အဓိပတိနှင့်အတူ)။ "ပုရေဇာတ ပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ဧကံ"။၏။

(၅) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ"။၏။

(၆) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၇-၈) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတပစ္စယာ အတ္ထိယာ တီဏိ"။၏။ ။(အဝိဂတလည်းအတူ တီဏိ။၏။ ။သဘာဂ ပြီး၏။

ပုရေဇာတ ဃဋနာ (၇)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ, သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သာရမ္မဏဃဋနာ, သာရမ္မဏနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သာရမ္မဏာဓိပတိ ဥပနိဿယဃဋနာ, သာရမ္မဏာဓိပတိနိဿယဥပနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သနိဿယ ဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ထို...တွင် အတ္ထိအဝိဂတ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို...၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၂) ထို့နောင်ကို သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။"ပုရေဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သာရမ္မဏဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို...၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သာရမ္မဏနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အလုံးစုံသော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ ။"ပုရေဇာတအာရမ္မဏ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သာရမ္မဏာဓိပတိ ဥပနိဿယ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမှု ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော ဈာန်ဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဇ္ဈတ္တရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၆) ထို့နောင် သာရမ္မဏာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ် သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၇) ထို့နောင် သနိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "ပုရေဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။(သဘာဂ ရှစ်ချက်။ဃဋနာ ခုနစ်ချက်) ပုရေဇာတပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ သဘာဂ (၃)

ပုရေဇာတမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္ဆာဇာတမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ထို...၌ တိုသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ တိုသော် လည်း ပစ္ဆာဇာတမူ ဝိပ္ပယုတ္တ သဘာဂ,အတ္ထိသဘာဂ,အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ထို....တွင် ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပစ္ဆာ ဇာတပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ,အတ္ထိယာ တီဏိ,အဝိဂတေ တီဏိ"။၏။

ပစ္ဆာဇာတ ဃဋနာ (၁)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ ။(သဘာဂ သုံးချက်။ ။ဃဋနာတချက်) ။ ပစ္ဆာဇာတပြီး၏။ ။

အာသေဝန သဘာဂ (၅)

ပစ္ဆာဇာတမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာသေဝန မိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ,ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အာသေဝနမူ အနန္တရသဘာဂ, သမနန္တရသဘာဂ, ဥပနိဿယ သဘာဂ,နတ္ထိသဘာဂ,ဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနန္တရသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထို....၌ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ပ။ "အာသေဝနပစ္စယာ အနန္တရေ တီဏိ"။၏။ (သမနန္တရ အစရှိသည်တို့လည်းအတူ)။ "သမနန္တရေ တီဏိ, ဥပနိ ဿယေ တီဏိ,နတ္ထိယာ တီဏိ,ဝိဂတေ တီဏိ"။၏။

အာသေဝန ဃဋနာ (၁)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ပ။ "အာသေဝန အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ ။(သဘာဂ ငါးချက်။ ။ဃဋနာ တချက်)အာသေဝန ပြီး၏။

ကမ္မ သဘာဂ (၁၄)

အာသေဝနမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကမ္မမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုကမ္မမိဿက၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ,ဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကမ္မမူ အနန္တရသဘာဂ,သမနန္တရသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ,သမ္ပယုတ္တသဘာဂ,ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ,အတ္ထိသဘာဂ, နတ္ထိသဘာဂ, ဝိဂတသဘာဂ,အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။

(၁-၂) ထို....တွင် ကမ္မမူ အနန္တရသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနန္တရသဘာဂ၌ မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ။ပ။ "ကမ္မ ပစ္စယာ အနန္တရေ ဧကံ"၏။ ။(သမနန္တရလည်းအတူ။ဧကံ။၏)။

(၃) သဟဇာတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။ "ကမ္မပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။၏။

(၄-၅) အညမညသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော စေတနာ။လ။ကမ္မပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။၍။ ။(နိဿယ သဘာဂသည် သဟဇာတနှင့် အတူ။ သတ္တ။၍။)

(၆) ဥပနိဿယသဘာဂ၌ ဝိပါက် ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်စေတနာ။ပ။ "ကမ္မပစ္စယာ ဥပနိဿ ယေ ဒွေ"။၍။

(၇) ဝိပါကသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ။ပ။ "ကမ္မပစ္စယာ ဝိပါကေ ကေ"။၍။

(၈) အာဟာရသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော စေတနာ။ပ။"ကမ္မပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၍။ ။

(၉) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော စေတနာ။ပ။ "ကမ္မပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။၍။

(၁၀) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော စေတနာ။ပ။ "ကမ္မပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။၍။

(၁၁) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။ "ကမ္မ ပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ"။၍။

(၁၂-၁၄) နတ္ထိသဘာဂ၌ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ။ပ။ "ကမ္မပစ္စယာ နတ္ထိယာ ကေ"။၍။(ဝိဂတလည်း နတ္ထိ နှင့် အတူ။ကေ။၍။ အဝိဂတလည်း အတ္ထိ နှင့် အတူ။သတ္တ။၍။)။ ။

ကမ္မ ဃဋနာ(၁၁)

ပကိဏ္ဏက(၂)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ပကိဏ္ဏက ဃဋနာ, သဟဇာတ ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပကိဏ္ဏက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ဥပနိဿယ ဃဋနာ သအနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥပနိဿယ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁)ထို....၌ ဝိပါက် ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော ကုသိုလ်, အကု သိုလ် စေတနာ။ပ။ "ကမ္မ ဥပနိဿယန္တိ ဒွေ"။၍။

(၂) ထို့နောင် သအနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ။ပ။ "ကမ္မ

အနန္တရ သမနန္တရ ဥပနိဿယ နတ္ထိ ဝိဂတာနံ့ ကေ”။၍။ ။[ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာ နှစ်ချက်]။

သဟဇာတ အဝိပါက ဃဋ္ဋနာ(၄)

ပကိဏ္ဏက ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဟဇာတ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋ္ဋနာ, သဝိပါက ဃဋ္ဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအဝိပါက ဃဋ္ဋနာ၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာ, သအညမည ဃဋ္ဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ ဟူ၍ လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ။ပ။ “ကမ္မ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ”။၍။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော စေတနာ။ပ။ “ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ”။၍။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော စေတနာ။ပ။ “ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ”။၍။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ။ပ။ “ကမ္မ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ”။၍။ ။[အဝိပါကလေးချက်]

သဝိပါက ဃဋ္ဋနာ (၅)

အဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသဝိပါက၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာ, သအညမည ဃဋ္ဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋ္ဋနာ အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋ္ဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထိုသဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သောဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ။ပ။ “ကမ္မ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ”။၍။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဈာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ။ပ။ "ကမ္မ သဟ ဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဈာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသောစေတနာ။ပ။ "ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဈာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသောစေတနာ။ပ။ "ကမ္မ သဟ ဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဈာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော စေတနာ။ပ။"ကမ္မ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"၏။ ။[သဝိပါက ငါးချက်။ သဘာဂတဆဲ့လေးချက်။ ။ပကိဏ်း နှစ်ချက်။ ။သဟဇာတ ကိုးချက်]။ ။ကမ္မပြီး၏။ ။

ဝိပါကသဘာဂ(၁၄)

ကမ္မမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိပါကမိဿကကို ဟော တော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဈာနအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း ဝိပါကမူ ဟေတုသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, အညမည သဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိ သဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး။၏။

(၁) ထို...တွင် ဝိပါကမူ ဟေတုသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မရုပ်အား တပ် သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။ပ။"ဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုယာ ဧကံ"။၏။

(၂) အဓိပတိသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ် သောဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် လေးပါးတို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဧကံ"။ ၏။

(၃) သဟဇာတ သဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော

ဝိပါက်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ သဟဇာတေ ကေ"။၏။

(၄-၅) အညမညသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ အညမညေ ကေ"။၏။ ။ (နိဿယ သဘာဂသည် သဟဇာတနှင့်အတူ။ ကေ။၏)။

(၆) ကမ္မသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ ကမ္မေ ကေ"။၏။

(၇) အာဟာရသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ အာဟာရေ ကေ"။၏။

(၈) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ကေ"။၏။

(၉) ဈာနသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်တရားကိုယ်ငါးပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ ဈာနေ ကေ"။၏။

(၁၀) မဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော, ဝိပါက်၌ရှိသော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ရှစ်ပါး။ပ။ "ဝိပါက ပစ္စယာ မဂ္ဂေ ကေ"။၏။

(၁၁) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ ကေ"။၏။

(၁၂-၁၄) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စ-ဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "ဝိပါကပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကေ"။ ၏။ ။(အတ္ထိ အဝိဂတ သဘာဂသည် သဟဇာတနှင့် တူပြီ)။ ။ သဘာဂပြီး၏။ ။

ဝိပါကဃဋနာ (၅)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်တည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, သအညမည

သမ္ပယုတ္တဈာနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဈာနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဈာနာ ဟူ၍ ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဈာနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။[သဟဇာတဈာနာ ဆယ်ချက်တွင် သဝိပါကငါးချက်အတိုင်း ဝိပါကကို အလျင်ထည့်၍ဟောလေ။ ။သဘာဂတဆဲ့လေး။ ဈာနာငါးချက်]။ ။

ဝိပါကပြီး၏။

အာဟာရသဘာဂ (၁၁)

ဝိပါကမိဿကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာဟာရမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဈာနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို....၌ တုံသော် လည်း အာဟာရမူ အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တ သဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့ တပါးအပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် အာဟာရမူ အဓိပတိသဘာဂကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာ ဓိပတိ။ပ။ "အာဟာရပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

(၂) သဟဇာတသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရ သုံးပါး။ပ။ "အာဟာရပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။၏။

(၃-၄) အညမညသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။"အာဟာရပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။ ။(နိဿယ သဘာဂသည် သဟဇာတနှင့် တူပြီ)။

(၅) ကမ္မသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။"အာဟာရ ပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။

(၆) ဝိပါကသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။"အာဟာရပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။ ၏။

(၇) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော မနိန္ဒြေ။ပ။ "အာဟာရပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။

(၈) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၉) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ၏။

(၁၀-၁၁) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း။ပ။ "အာဟာရပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ"။၏။ ။(အဝိဂတလည်း အတူ။ သတ္တ။ ၏)။ ။သဘာဂပြီး၏။

အာဟာရဃဋနာ (၁၄)

မိဿက (၁)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း မိဿကဃဋနာ, သဟဇာတဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် မိဿကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ပ။ "အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ ။

သဟဇာတသာမည အဝိပါက (၄)

ထို့နောင် သဟဇာတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သာမညဃဋနာ, သကမ္မဃဋနာ, သဣန္ဒြိယဃဋနာ, သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာအားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို...တွင် သာမညဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် အဝိပါကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို...၌တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ,သအညမညဃဋနာ,သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့်လေးပါးအပြားရှိ၏။ထို...တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

(၁) ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထု အားတပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ ။[အဝိပါက လေးချက်]။

သဝိပါက ဃဋနာ (၅)

(၁) အဝိပါက ဃဋနာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သဝိပါက ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ,သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ,သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် ငါးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို ...တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမည ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားသာတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရ သုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရ သုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ဟဒယဝတ္ထု အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော နာမ်အာဟာရ သုံးပါး။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။[သဝိပါက ငါးချက်။ပေါင်း သာမညဃဋနာကိုးချက်]။

သကမ္မ ဃဋနာ (၉)

သာမည ဃဋနာကို။ပ။ သကမ္မ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို၌....တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **အဝိပါက ဃဋနာကို**။ပ။၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကစသည်စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာ အာဟာရ။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ကမ္မ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ [အကြောင်းသုံးချက်၌ အညမညအစရှိသည်ကိုထည့်၍ ဟောမြဲ။ ။အဝိပါက လေးချက်]။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာကို**။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော စေတနာ အာဟာရ။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ကမ္မ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇကံ"။ ၏။ (အကြောင်းလေးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကိုထည့်၍ဟောမြဲ။ ။သဝိပါက ငါးချက်။ ပေါင်း သကမ္မဃဋနာ ကိုးချက်။ ကမ္မက အတိုင်းမထူးပြီ)။

သဣန္ဒြိယဃဋနာ (၉)

သကမ္မဃဋနာကို။ပ။ သဣန္ဒြိယ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာ။ပ။ **အဝိပါကဃဋနာကို**။ပ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ အစရှိသည်ကိုစစ်မြဲ) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိညာဏာဟာရ။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ ။[အကြောင်းသုံးချက်၌ အညမည အစရှိသည်တို့ကို ထည့်၍ဟောမြဲ။ ။အဝိပါကလေးချက်]။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာကို**။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော ဝိညာဏာဟာရ။ပ။ "အာဟာရ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇကံ"။၏။ ။(အကြောင်းလေးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကိုထည့်၍ ဟောမြဲ။ သဝိပါကငါးချက်။ ။ပေါင်း သဣန္ဒြိယဃဋနာ ကိုးချက်)။

သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ (၆)

ထို့နောင် သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး။ ထို....တွင် **အဝိပါကဃဋနာကို**။ပ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါး။ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက။ပ။

၏။ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အာဟာရ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ (အကြွင်းနှစ်ချက်၌ အညမည သမ္ပယုတ္တတချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တတချက်ထည့်၍ ဟော လေ။ ။အဝိပါကသုံးချက်။)

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋ္ဋနာ**ကို။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟုဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "အာဟာရ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။ ။ (အကြွင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တတချက် ထည့်၍ ဟော လေ။ ။သဝိပါကသုံးချက်။ ပေါင်း သာဓိပတိဣန္ဒြိယ ဃဋ္ဋနာ ခြောက်ချက်။ သဘာဂ တဆဲ့တပါး။ မိဿကတချက်။ သဟဇာတ သုံးဆဲ့သုံးချက်။ ပေါင်းသုံး ဆဲ့လေးချက်)။ ။အာဟာရ ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယသဘာဂ (၁၄)

အာဟာရ မိဿကကို။ပ။ ဣန္ဒြိယမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံ သော်လည်း သဘာဂ,ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း ဣန္ဒြိယမူ ဟေတုသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ပုရေဇာတ သဘာဂ, ဝိပါက သဘာဂ, အာဟာရ သဘာဂ, ဈာန သဘာဂ, မဂ္ဂ သဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် ဣန္ဒြိယမူ ဟေတု သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော အမောဟ။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရိ"။၏။

(၂) အဓိပတိ သဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ် သော စိတ္တ,ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိအားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ ပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

(၃) သဟဇာတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။၏။

(၄) အညမညသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော နာမ် ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။

(၅) နိဿယသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ နိဿယေ သတ္တ"။၏။

(၆) ပုရေဇာတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ ပ ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ပုရေဇာတေ ဧကံ"။၏။

(၇) ဝိပါကသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ် ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။

(၈) အာဟာရသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝိညာဏာဟာရ။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၏။

(၉) ဈာနသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝေဒနာ, ဧကဂ္ဂတာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ"။၏။

(၁၀) မဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ, ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ,သတိ,ဧကဂ္ဂတာ,ပညာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။

(၁၁) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၁၂) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ် ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၁၃-၁၄) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယတ္တိ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယတ္တိ,ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္တိပစ္စည်း။ပ။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ"။၏။ (အဝိဂတလည်းအတူ။သတ္တ။၏)။ ။သဘာဂပြီး၏။

ဣန္ဒြိယဃဋနာ (၇၆)

မိဿက (၃)

(၁) သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို....၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း မိဿကဃဋနာ, ပကိဏ္ဏကဃဋနာ, သဟဇာတဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် မိဿကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တံသော်လည်း အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ, သနိဿယဃဋနာ, သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ထို....တွင် အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာကို။၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာ-တိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။"ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် နိဿယဃဋနာ။၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "ဣန္ဒြိယ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။

(၃) ထို့နောင် သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ။ ၏။ ထို...၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "ဣန္ဒြိယ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။ ။[မိဿကဃဋနာ သုံးချက်]။

ပကိဏ္ဏကဃဋနာ (၁၁)

ထို့နောင် ပကိဏ္ဏကဃဋနာကို။ပ။ ၏။ ထို...၌ ပဥ္စဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော ပဉ္စဝတ္ထု။ပ။ "ဣန္ဒြိယ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ (ပကိဏ္ဏကဃဋနာတချက်)။

သဟဇာတဃဋနာ (၄၂)

သာမည အဝိပါက (၄)

ထို့နောင် သဟဇာတဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သာမညဃဋနာ, သမဂ္ဂဃဋနာ, သစျာနဃဋနာ, သစျာနမဂ္ဂဃဋနာ, သာဟာရဃဋနာ, သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာ, သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ, သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ, သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ အားဖြင့်ကိုးပါး။ ထို...တွင် သာမညဃဋနာကို။ ၏။

(၁) ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋနာကို။ ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာကို။ ၏။ ထို...၌ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။ ။(အဝိပါက လေးချက်)။

သဝိပါကဃဋနာ (၅)

(၁) ထို့နောင် သဝိပါကဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာ, စသည်ကို စစ်မြဲ) ထို...၌

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ ရှိသောနာမ် ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။ ၏။

(၂) ထို့နောင် သအညမညဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။"ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။ ၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။ ၏။

(၄) ထို့နောင် သဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။ ၏။

(၅) ထို့နောင် သအညမညဝိပ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။ ၏။ (သဝိပါက ငါးချက်။ ပေါင်း သာမညဃဋ္ဋနာ ကိုးချက်)။

သမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ (၉)

ထို့နောင် သမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ။ ၏။ ထို....၌ လည်း အဝိပါကဃဋ္ဋနာ, သဝိပါက-ဃဋ္ဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် (**အဝိပါကဃဋ္ဋနာကို**။ ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက, သအညမညဃဋ္ဋနာ စသည်ကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ ဒတ္တိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ ။(အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ သာမညဃဋ္ဋနာအတိုင်းဟောလေ)။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋ္ဋနာကို**။ပ။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက-ဃဋ္ဋနာ စသည်စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,**သဟိတ်**

ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပဋ္ဌိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝီရိယ,သတိ, ကေဂ္ဂတာ, ပညာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ (အကြောင်းလေးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍တချက်။ အညမညဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ အသီးအသီးဟောလေ။ ။သဝိပါကငါးချက်။ ။သမဂ္ဂဃဋ္ဋနာပေါင်းကိုးချက်)။

သဈာနဃဋ္ဋနာ (၉)

ထို့နောင် သဈာနဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋ္ဋနာ, သဝိပါကဃဋ္ဋနာ။ပ။ ထို....တွင် **အဝိပါကဃဋ္ဋနာ**ကို။ပ။ ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက, သအညမည စသည်ကို စစ်မြဲ) ။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ ။(အကြောင်းသုံးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ အသီးအသီး ဟောလေ။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋ္ဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက သအညမည စသော ငါးချက်ကို စစ်မြဲ။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ ။(အကြောင်းလေးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍တချက်။ အညမညဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ အသီးအသီး ဟောလေ။ ။သဝိပါက ငါးချက်။ ။သဈာနဃဋ္ဋနာ ပေါင်းကိုးချက်)။

သဈာနမဂ္ဂဃဋ္ဋနာ (၉)

ထို့နောင် သဈာနမဂ္ဂဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋ္ဋနာ, သဝိပါကဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....**တွင်** **အဝိပါကဃဋ္ဋနာ**ကို။ပ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋ္ဋနာစသည် လေးပါးကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဈာန မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ ။(အကြောင်းသုံးချက်၌ အညမညထည့်၍တချက်။ အညမည သမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဟောမြဲ)။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာကို** ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကစသည် ငါးပါးကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားကပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဈာန မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ (အကြွင်းလေးချက်၌ အညမညကည့်၍ တချက်။ အညမည သမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ အညမညဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဟောမြဲဟောလေ။ ။သဝိပါက ငါးချက်။ ။သဈာနမဂ္ဂဃဋနာ ပေါင်းကိုးချက်)။

သာဟာရဃဋနာ (၉)

ထို့နောင် သအာဟာရဃဋနာကို။၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ,သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထို...တွင် **အဝိပါကဃဋနာ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက သအညမည စသည်တို့ကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိညာဏာဟာရ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ (အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမညသမ္ပယုတ္တကည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဟောလေ)။ ။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာ**ကို။ပ။မူ၏။ထို...၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ သအညမညစသော ငါးပါးကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော ဝိညာဏာဟာရ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ အညမညဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။အသီးအသီးဟောလေ။ ။သဝိပါက ငါးချက်။ ။သအာဟာရဃဋနာ ပေါင်း ကိုးချက်)။

သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာ (၆)

ထို့နောင် သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် **အဝိပါကဃဋနာ**ကို။ပ။ ၏။ ထို...၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ (အကြွင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဟောလေ)။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာကို**။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်စိတ်လေးခုဟုဆိုအပ်သော စိတ္တာဓိပတိ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အာဟာရ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော"။၏။ (အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍တချက်။ ဟောမြဲဟောလေ။ သာဓိပတိအာဟာရဃဋနာပေါင်း ခြောက်ချက်)။

သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာ (၆)

ထို့နောင် သာဓိပတိမဂ္ဂဃဋနာကို။ပ။ ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **အဝိပါက ဃဋနာ**။ပ။ ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ (အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ထည့်၍ တချက်။ ဟောလေ)။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော"။၏။ (အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဟောမြဲ။ ။သာဓိပတိမဂ္ဂ ဃဋနာပေါင်း ခြောက်ချက်)။

သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာ (၉)

ထို့နောင် သဟေတုမဂ္ဂဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် **အဝိပါကဃဋနာ**ကို။ ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက စသည်ကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။ ။(အကြောင်းသုံးချက်ကို ဟေတုဃဋနာအတိုင်း ဟောလေ)။

ထို့နောင် **သဝိပါကဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက စသည်ငါးချက်ကို စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော အမော ဟ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော"။

၏။ ။(အကြောင်း လေးချက်ကို ဟေတုကအတိုင်း ဟောလေ။ သဟေတု မဂ္ဂ ဈာနပေါင်း ကိုးချက်)။

သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဈာန (၆)

ထို့နောင် သဟေတုအဓိပတိမဂ္ဂဈာနကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း၌ အဝိပါကဈာန, သဝိပါကဈာန နှစ်ပါး။၏။ ထို....တွင် **အဝိပါကဈာန**ကို။ပ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကစသည်စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။ ၏။ ။(အကြောင်း နှစ်ချက်ကို ဟောမြဲ)။

ထို့နောင် **သဝိပါကဈာန**ကို။ပ။ **၏။ ထို....၌** တုံသော်လည်း (စစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "ဣန္ဒြိယ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဂေ"။၏။ (အကြောင်းနှစ်ချက် ဟောမြဲ။ ။သဟေတု အဓိပတိမဂ္ဂဈာန ခြောက်ချက်။ ။သဘာဂ တဆဲ့လေး။ ။မိဿကသုံးချက်။ ပကိဏ်းတချက်။ ။သဟဇာတ ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ချက်။ ပေါင်းဈာန ခုနစ်ဆဲ့ခြောက် ချက်)။ ။

ဣန္ဒြိယ ပြီး၏။

ဈာနသဘာဂ (၁၀)

ဣန္ဒြိယမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဈာနမိဿကကို ဟော တော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဈာနအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဈာနမူ သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, ဣန္ဒြိယ သဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တသဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် သဟဇာတသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဈာနင်တရားကိုယ် ငါးပါး။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။၏။

(၂-၃) ထို့နောင် အညမညသဘာဂကို။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယ ဝတ္ထုအားတပ်သော ဈာနင် ငါးပါး။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။ ၏။ ။(နိဿယသဘာဂသည် သဟဇာတနှင့် တူပြီ)။

(၄) ဝိပါကသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ ဝိပါကေ ကော်"။ ။'၏။

(၅) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။

(၆) မဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိတက်, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"၏။

(၇) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၈-၁၀) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာနပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။(အတ္ထိ, အဝိဂတ သဘာဂနှစ်ပါးသည် သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ သတ္တ။၏)။ ။သဘာဂပြီး၏။

ဈာနဃဋနာ (၃၆)

သာမညအဝိပါက (၄)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သာမညဃဋနာ, သဣန္ဒြိယဃဋနာ, သမဂ္ဂဃဋနာ, သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဃဋနာအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သာမညဃဋနာကို။ပ။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း။ အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို။၏။

(၁) ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက စသည်ကိုစစ်မြဲ)။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။

(၂) သအညမညဃဋနာ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၃) သအညမည သမ္ပယုတ္တ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၄) သဝိပ္ပယုတ္တ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်္ဂါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

သဝိပါကဃဋ္ဋနာ (၅)

(၁) ထို့နောင် သဝိပါက။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိကစသည်ကိုစစ်မြဲ)။ပ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်ငါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။

(၂) သအညမည၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်ငါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သအညမည သမ္ပယုတ္တဃဋ္ဋနာ။ပ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဈာနင်ငါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။

(၄) သဝိပ္ပယုတ္တ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဈာနင်ငါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။

(၅) သအညမညဝိပ္ပယုတ္တ၌ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော ဈာနင်ငါးပါး။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။ ။(ပေါင်း သာမညဃဋ္ဋနာ ကိုးချက်)။

သဣန္ဒြိယဃဋ္ဋနာ (၆)

ထို့နောင် သဣန္ဒြိယ ဃဋ္ဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (အဝိပါက သဝိပါက စသည်ကို စစ်မြဲ)။ **အဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ (အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမည ထည့်၍တချက် ။အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍တချက်။ သာမညဃဋ္ဋနာကဲ့သို့ဟောလေ)။

သဝိပါက ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝေဒနာ, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ကေ"။၏။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ သာမညဃဋ္ဋနာ ကဲ့သို့ နည်းတူထည့်၍ဟောလေ။ သဣန္ဒြိယ ဃဋ္ဋနာပေါင်း ကိုးချက်)။

သမဂ္ဂဈာနနာ (၉)

ထို့နောင် သမဂ္ဂဈာနနာကို။၈။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (အဝိပါက သဝိပါက ကို စစ်မြဲ)။ ။**အဝိပါက**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိတက်, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၈။ ။အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမည **စ**သည်ကိုထည့်၍ ဟောမြဲ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ ရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝိတက်, ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇေကံ"။၈။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ အညမညစသည်ကိုထည့်မြဲ ထည့်၍ဟောလေ။ သမဂ္ဂဈာနနာပေါင်း ကိုးချက်)။

သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနနာ (၉)

ထို့နောင် သဣန္ဒြိယမဂ္ဂဈာနနာကို။ပ။၈။ ထို....၌(အဝိပါက **စ**သည်ကို**စ**စ်မြဲ)။ **အဝိပါက**၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကေဂ္ဂတာ။ပ။"ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၈။ ။(အညမည စသည်ကိုထည့်၍ဟောမြဲ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ကေဂ္ဂတာ။ပ။ "ဈာန သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇေကံ"။ ၈။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကို ထည့်၍ ဟောမြဲဟောလေ။ သဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဈာနနာပေါင်း ကိုးချက်။သဘာဂ ဆယ်ချက်။ ဈာနနာ သုံးဆဲ့ခြောက်ချက်)။ ။ဈာနပြီး၏။

မဂ္ဂသဘာဂ (၁၂)

ဈာန မိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ မဂ္ဂမိဿကကို ဟော တော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဈာနနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း မဂ္ဂမူ ဟေတုသဘာဂ,အဓိပတိသဘာဂ,သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တ သဘာဂ, ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂအားဖြင့် တဆဲ့ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုသဘာဂကို။၈။

(၁) ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ, ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရိ"။၏။

(၂) အဓိပတိသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

(၃) သဟဇာတသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ် ကိုးပါး။ ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။၏။

(၄) အညမညသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော မဂ္ဂင်ကိုးပါး။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။

(၅) (နိဿယသဘာဝ၌ သဟဇာတအတိုင်း ဟောလေ)။

(၆) ဝိပါကသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။

(၇) ဣန္ဒြိယသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။

(၈) ဈာနသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာ။ ပ ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ"။၏။

(၉) သမ္ပယုတ္တသဘာဝ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာတပ်သော မဂ္ဂင်ကိုးပါး။ ။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၁၀) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဝ၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်ကိုးပါး။ပ။ "မဂ္ဂပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

(၁၁-၁၂) (အတ္ထိသဘာဝ၌ သဟဇာတအတိုင်းဆို။ အဝိဂတလည်းအတူ)။

မဂ္ဂဃဋနာ (၅၇)

သာမည (၉)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သာမညဃဋနာ, သဣန္ဒြိယဃဋနာ, သဈာနဃဋနာ, **သဣန္ဒြိယဈာနဃဋနာ, သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ, သဟေတုဣန္ဒြိယဃဋနာ,**

သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနနှာ အားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သာမညဈာနနှာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို....၌ တုံသော်လည်း (အဝိပါက, သဝိပါက စသည်ကိုစစ်မြဲ)။

အဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော မဂ္ဂင်ကိုးပါး။ပ။ "မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ ။(အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကို ထည့်၍ဟောလေ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်ဝိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ပ။"မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော"။၏။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ အညမည စသည်ကို ထည့်၍ ဟောလေ။ ။သာမညဈာနနှာ ပေါင်း ကိုးချက်)။

သဣန္ဒြိယဈာနနှာ (၉)

သဣန္ဒြိယဈာနနှာ၌။ (အဝိပါက သဝိပါက စသည်ကိုစစ်မြဲ)။ **အဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ။ပ။ "မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ ။(အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမည စသည်ကို ထည့်၍ ဟောမြဲ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ, ပညာ။ပ။ "မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော"။ ၏။ ။(အကြွင်း လေးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကို ထည့်၍ဟောမြဲ)။

သဈာနဈာနနှာ (၉)

ထို့နောင် သဈာနဈာနနှာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အဝိပါက, သဝိပါက စသည်ကို စစ်မြဲ)။ **အဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာ။ပ။ "မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ ။(အကြွင်းသုံးချက်၌ အညမည စသည် ကို ထည့်၍ဟောမြဲ)။

ထို့နောင် **သဝိပါက** ဈာနနှာကို။ ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ဝိတက်, ဧကဂ္ဂတာ။ပ။ "မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇော"။ ၏။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ အညမည စသည်ကိုထည့်၍ ဟောမြဲ။ ။ **သဈာနဈာနနှာ ပေါင်း ကိုးချက်**)။

သက္ကန္ဒြိယဈာနဃဋနာ (၉)

သက္ကန္ဒြိယဈာနဃဋနာ၌(အဝိပါက သဝိပါက စသည်ကိုစစ်မြဲ)။ **အဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ကေဂ္ဂတာ။ပ။"မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။ ။(အကြောင်းသုံးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကိုထည့်၍ ဟောမြဲ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော ကေဂ္ဂတာ။ပ။"မဂ္ဂ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ ဈာန အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇကော်"။၏။ ။(အကြောင်းလေးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ကို ထည့်၍ဟောလေ။ ။သက္ကန္ဒြိယ ဈာနဃဋနာ ပေါင်းကိုးချက်)။

သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယဃဋနာ (၆)

သာဓိပတိဣန္ဒြိယဃဋနာ၌ (အဝိပါက သဝိပါက စသည်ကိုစစ်မြဲ)။ ။ **အဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ**၊သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။ "မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။၏။ ။ (အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမည သမ္ပယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တတချက် ထည့်၍ ဟောလေ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား ကပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီရိယာဓိပတိ။ပ။"မဂ္ဂ အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇကော်"။ ၏။ (အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တတချက်ထည့်၍ ဟောလေ)။

သဟေတုဣန္ဒြိယဃဋနာ (၉)

ထို့နောင် သဟေတုဣန္ဒြိယဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ (အဝိပါက သဝိပါက စသည်စစ်မြဲ)။ ။**အဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ပ။ "မဂ္ဂ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။ ။(အကြောင်းသုံးချက်၌ အညမည စသည်ကိုထည့်၍ဟောမြဲ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်,သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်၌ရှိသော အမောဟ။ပ။ "မဂ္ဂ ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဇကော်" ၏။ ။(အကြောင်း လေးချက်၌ အညမည အစရှိသည်ထည့်၍ ဟောလေ။ ။သဟေတု ဣန္ဒြိယဃဋနာပေါင်းကိုးချက်)။

သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာ (၆)

သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာ၌။ (စစ်မြဲ)။ **အဝိပါက၌** သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ" ၏။ ။(အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမည သမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်ဟောလေ)။

သဝိပါက၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ။ပ။ "မဂ္ဂ ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ" ။၏။ (အကြောင်းနှစ်ချက်၌ အညမညသမ္ပယုတ္တထည့်၍တချက်။ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်ဟောလေ။ ။သဟေတုအဓိပတိဣန္ဒြိယဈာနာပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။သဘာဂ တဆဲ့နှစ်။ ။ဈာနာ ငါးဆဲ့ခုနစ်)။

မဂ္ဂ ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တသဘာဂ (၁၃)

မဂ္ဂမိဿကကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌သမ္ပယုတ္တမိဿကကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဈာနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သမ္ပယုတ္တမူ ဟေတုသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ,အညမည သဘာဂ,နိဿယသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် ဟေတုသဘာဂကို။၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ"။၏။

(၂) အဓိပတိသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါး တို့တွင် တပါးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ အဓိပတိယာ တီဏိ"။၏။

(၃-၅) သဟဇာတသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ သဟဇာတေ တီဏိ" ။၏။ (အညမည, နိဿယလည်း အတူ။ တီဏိ။၏)။

(၆) ကမ္မသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော စေတနာ။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ" ။၏။

(၇) ဝိပါကသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဝိပါက်ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။

(၈) အာဟာရသဘာဂ၌သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသော တပ်သောနာမ်အာဟာရ သုံးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ အာဟာရေ တီဏိ"။၏။

(၉) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသော တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေ ရှစ်ပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ"။၏။

(၁၀) ဈာနသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသော တပ်သော ဈာနင်ငါးပါး။ ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဈာနေ တီဏိ"။၏။

(၁၁-၁၃) မဂ္ဂသဘာဂ၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသော တပ်သော မဂ္ဂင်တရား ကိုယ်ကိုးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ မဂ္ဂေ တီဏိ"။၏။

(အတ္ထိသဘာဂ,အဝိဂတသဘာဂသည် သဟဇာတနှင့်တူပြီ။ ။တီဏိ။ ။၏) သဘာဂ ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တဃဋနာ (၂)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက, သဝိပါကအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို။၏ ထို....၌အချင်းချင်းအား တပ်သောအလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

သဝိပါကဃဋနာ၌ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "သမ္ပယုတ္တ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ ။(သဘာဂ တဆဲ့သုံး။ ဃဋနာနှစ်ချက်)။ ။သမ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ (၁၇)

သမ္ပယုတ္တမိဿကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိပ္ပယုတ္တမိဿကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို။ ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဝိပ္ပယုတ္တမူ ဟေတုသဘာဂ, အာရမ္မဏသဘာဂ, အဓိပတိသဘာဂ, သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဥပနိဿယသဘာဂ, ပုရေဇာတသဘာဂ,

ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ, ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, အတ္ထိသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့ခုနစ်ပါးအပြား ရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် ဟေတုသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ"။၏။

(၂) အာရမ္မဏသဘာဂ၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်။ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက် မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ"။၏။

(၃) ဝိပ္ပယုတ္တမူ အဓိပတိသဘာဂ၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် ဟပါးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော်။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သောဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ"။၏။

(၄) သဟဇာတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ သဟဇာတေ တီဏိ"။၏။

(၅) အညမညသဘာဂ၌ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အညမညေ ဧကံ"။၏။

(၆) နိဿယသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ, ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ နိဿယေ ပဉ္စ"။၏။

(၇) ဥပနိဿယသဘာဂ၌ အလေးအမြတ် ပြုကတ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ဧကံ"။၏။

(၈) ပုရေဇာတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။

(၉) ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ၌။အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။၏။

(၁၀) ကမ္မသဘာဂ၌၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သောစေတနာဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ"။၏။

(၁၁) ဝိပါကသဘာဂ၌။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်ပစ္စတ္တိ, ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။

(၁၂) အာဟာရသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရသုံးပါး။ပ။"ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အာဟာရေ တိကံ"။၏။

(၁၃) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။"ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ တိကံ"။၏။

(၁၄) ဈာနသဘာဂ၌ စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင် ငါးပါး။ပ။ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဈာနေ တိကံ"။၏။

(၁၅) မဂ္ဂသဘာဂ၌။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော မဂ္ဂင်တရားကိုယ်ကိုးပါး။ပ။"ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ မဂ္ဂေ တိကံ"၏။

(၁၆-၁၇) အတ္ထိသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်,ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်,ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ်။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အတ္ထိယာ ပဉ္စ"။၏။ ။ အဝိဂတလည်းအတူ။ ။(အဝိဂတေ ပဉ္စ၏)။ ။သဘာဂပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ (၁၃)

မိဿက (၄)

သဘာဂကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း မိဿကဃဋနာ,ပကိဏ္ဏကဃဋနာ, သဟဇာတဃဋနာအား ဖြင့်သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မိဿကဃဋနာကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာ, သနိဿယဃဋနာ, သာဓိပတိ နိဿယဃဋနာ,သနိဿယ ဣန္ဒြိယဃဋနာ အားဖြင့်လေးပါးအပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် အတ္ထိအဝိဂတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်၊ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ"။၏။

(၂) သနိဿယ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်။ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပ ယုတ်။ပ။"ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ"။၏။

(၃) သာဓိပတိနိဿယ၌ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သောလောဘမူ မရဏာသန္နဇောငါးချက်အား တပ်သော။ပ။အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာ ရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တ အဓိပတိ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။ [အဓိပတိမိဿကမှာ စတုတ္ထဃဋနာပင်]။

(၄) သနိဿယ ဣန္ဒြိယ၌ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သောနာမ် ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော ပဉ္စဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တဏ်ိ"။၏။ ။မိဿကပြီး၏။

ပကိဏ္ဏကဃဋနာ (၅)

မိဿကဃဋနာကို။ပ။ ပကိဏ္ဏက။၏။ ထို...၌တုံသော်လည်း ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဃဋနာ, နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, သာရမ္မဏ ဃဋနာ သာရမ္မဏာဓိပတိ ဥပနိဿယ ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယ ဃဋနာ အားဖြင့်ငါးပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ထို...တွင် ပစ္ဆာဇာတအတ္ထိအဝိဂတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္ဆာဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ"။၏။

(၂) ထို့နောင် နိဿယ ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ထို...၌ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ"။၏။

(၃) ထို့နောင် သာရမ္မဏဃဋနာကို။ ၏။ ထို...၌ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မရဏာသန္နဇောငါးချက်၊တဒါရုံကောဒသ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တ အာရမ္မဏ နိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏိ"။၏။

(၄) သာရမ္မဏာဓိပတိ ဥပနိဿယ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇောငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ပ။ဝိပ္ပယုတ္တ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၅) သဣန္ဒြိယ ဃဋနာ၌ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ် အားတပ်သော ပဉ္စဝတ္ထု။ပ။ ဝိပ္ပယုတ္တ နိဿယ ပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

သဟဇာတဃဋနာ (၄)

အဝိပါက (၂)

(၁) သဟဇာတဃဋနာ၌။အဝိပါကဃဋနာ,သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့်နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထိုတွင် အဝိပါက။၏။ထို...၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာအားဖြင့်နှစ်ပါး။၏။ ထို...တွင်သဗ္ဗဋ္ဌာနိက၌ အလုံးစုံသောသဟ

ဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တံ သဟဇာတံ နိဿယံ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တိဏ္ဏံ"။၏။

(၂) သအညမညဌ် အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး, ဟဒယဝတ္ထု။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တံ သဟဇာတံ အညမညံ နိဿယံ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

သဝိပါကဃဋနာ (၂)

(၁) ထို့နောင် သဝိပါကဃဋနာကို။၏။ ထို....၌ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမညဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက။၏။ ထို....၌ စိတ္တဇ ရုပ်,ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တံ သဟဇာတံ နိဿယံ ဝိပါကံ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။

(၂) ထိုနောင်သအညမညဃဋနာကို။၏။ထို....၌ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ပ။ "ဝိပ္ပယုတ္တံ သဟဇာတံ အညမညံ နိဿယံ ဝိပါကံ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။၏။ ။(သဘာဂ တဆဲ့ခုနစ်။ ။ မိဿက လေးချက်။ ။ပကိဏ်းငါးချက်။ ။သဟဇာတလေးချက်။ ။ပေါင်း ဃဋနာ တဆဲ့သုံး)။ ။ဝိပ္ပယုတ္တပြီး၏။

အတ္ထိသဘာဂ (၁၈)

ဝိပ္ပယုတ္တမိဿကကို။ ၌ အတ္ထိမိဿကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဘာဂ, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဘာဂကို။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အတ္ထိမူ ဟေတုသဘာဂ,အာရမ္မဏသဘာဂ, အဓိပတိ သဘာဂ,သဟဇာတသဘာဂ, အညမညသဘာဂ, နိဿယသဘာဂ, ဥပနိဿယ သဘာဂ, ပုရေဇာတသဘာဂ,ပစ္ဆာဇာတသဘာဂ, ကမ္မသဘာဂ,ဝိပါကသဘာဂ, အာဟာရသဘာဂ, ဣန္ဒြိယသဘာဂ, ဈာနသဘာဂ, မဂ္ဂသဘာဂ, သမ္ပယုတ္တ သဘာဂ,ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ, အဝိဂတသဘာဂ အားဖြင့် တဆဲ့ရှစ်ပါး အပြားရှိ၏။

ထို....တွင် အတ္ထိမူ ဟေတုသဘာဂကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။၏။

(၂) အာရမ္မဏသဘာဂ၌ ကာမစိတ်စတုပညာသ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု,ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်အားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တိဏ္ဏံ"။၏။

(၃) အဓိပတိသဘာဂ၌ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ အဓိပတိယာ အဋ္ဌ"။၏။

(၄) သဟဇာတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။ ၏။

(၅) အညမညသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ။"။၏။

(၆) နိဿယသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယ,ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ"။၏။ ။

(၇) ဥပနိဿယသဘာဂ၌။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ပ။"အတ္ထိပစ္စယာ ဥပနိဿယေ ဇကံ"။၏။

(၈) ပုရေဇာတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။

(၉) ပစ္ဆာဇာတ သဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။၏။

(၁၀) ကမ္မသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။

(၁၁) ဝိပါကသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ဝိပါကေ ဇကံ"။၏။

(၁၂) အာဟာရသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၏။

(၁၃) ဣန္ဒြိယသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။

(၁၄) ဈာနသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ"။၏။

(၁၅) မဂ္ဂသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။

(၁၆) သမ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။၏။

(၁၇) ဝိပ္ပယုတ္တသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။"အတ္ထိပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။၏။

(၁၈) အဝိဂတသဘာဂ၌ အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိပစ္စယာ အဝိဂတေ တေရသ"။၏။

အတ္ထိဃဋနာ (၂၉)

မိဿက (၁၁)

သဘာဂကို ဟောတော်မူ။ ၌ ဃဋနာကို။ပ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း မိဿကဃဋနာ, ပကိဏ္ဏကဃဋနာ, သဟဇာတဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မိဿကဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောကော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိဂတဃဋနာ, သနိဿယဃဋနာ, သာဓိပတိဃဋနာ, သာဓိပတိနိဿယဃဋနာ, သအာဟာရဃဋနာ, သဣန္ဒြိယဃဋနာ, သနိဿယဣန္ဒြိယဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သာဓိပတိနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် တဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ထို....တွင် အဝိဂတဃဋနာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတတ္ထိ, ပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ တေရသ။"။၏။

(၂) သနိဿယဃဋနာ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတ နိဿယ, ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ နိဿယ အဝိဂတန္တိ တေရသ"။ ၏။

(၃) ထို့နောင် သာဓိပတိဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း။ အလေး အမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဇာဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အဓိပတိ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ"။၏။

(၄) သာဓိပတိနိဿယဃဋနာ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အဓိပတိ နိဿယ အဝိဂတန္တိ အဋ္ဌ"။ ၏။

(၅) သအာဟာရဃဋနာ၌။ အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အာဟာရ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။

(၆) သဣန္ဒြိယဃဋနာ၌။ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ ဣန္ဒြိယ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။

(၇) သနိဿယ ဣန္ဒြိယဃဋနာ၌။ အလုံးစုံသော သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ နိဿယ ဣန္ဒြိယ အဝိဂတန္တိ သတ္တ"။ ၏။

(၈) သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ၌။အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ"။၏။

(၉) သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌။ အလုံးစုံသော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်, ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်။ပ။ "အတ္ထိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ပဉ္စ"။၏။

(၁၀) သာဓိပတိနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌။ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်သုံးပါး လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္န ဇောငါးချက်အားတပ်သော စုတိစိတ်မှပြန်၍ ရေသော်။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ စတ္တာရိ"။၏။

(၁၁) သနိဿယဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ၌။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်အားတပ်သော ပဉ္စဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ နိဿယ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။ ။ မိဿက ပြီး၏။

ပကိဏ္ဏကဃဋနာ (၈)

မိဿကကို။ပ။၏။ ပကိဏ္ဏကဃဋနာ၌ တုံသော်လည်း ပစ္ဆာဇာတအဝိဂတ ဃဋနာ, ပုရေဇာတအဝိဂတဃဋနာ, သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သာရမ္မဏ ဃဋနာ, သာရမ္မဏနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သာရမ္မဏာဓိပတိ ဥပနိဿယဃဋနာ, သာရမ္မဏာဓိပတိနိဿယ ဥပနိဿယဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာ, သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာအားဖြင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

(၁) ထို...တွင် ပစ္ဆာဇာတအဝိဂတဃဋနာကို။၏။ ထို...၌။ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၂) ပုရေဇာတအဝိဂတဃဋနာ၌။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္တိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္တိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ ပုရေဇာတ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။ ၏။

(၃) သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တာဃဋနာ၌။ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၄) သာရမ္မဏဃဋနာ၌။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၅) သာရမ္မဏနိဿယဝိပ္ပယုတ္တာဃဋနာ၌။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မရဏာသန္နဇောငါးချက်၊ တဒါရုံအားတပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အာရမ္မဏ နိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ တီဏိ"။၏။

(၆) သာရမ္မဏာဓိပတိ ဥပနိဿယဃဋနာ၌။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဌာနဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၇) အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တာဃဋနာ၌။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇောငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။အတ္ထိ အာရမ္မဏ အဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။

(၈) သနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တာဃဋနာ၌။ ပဉ္စဝိညာဏခေတ်အားတပ်သော ပဉ္စဝတ္ထု။ပ။ "အတ္ထိ နိဿယ ပုရေဇာတ ဣန္ဒြိယ ဝိပ္ပယုတ္တ အဝိဂတန္တိ ဧကံ"။ ၏။ ။ပကိဏ္ဏကပြီး၏။

သဟဇာတဃဋနာ (၁၀)

အဝိပါက (၅)

ထို့နောင် သဟဇာတဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ကို....၌။ ဘုံသော်လည်း အဝိပါကဃဋနာ, သဝိပါကဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အဝိပါကဃဋနာကို။၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိကဃဋနာ, သအညမည ဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တာဃဋနာ, သအညမည ဝိပ္ပယုတ္တဃဋနာအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက။၏။

ထို....၌။ အလုံးစုံသော သဟဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ပ။ "အတ္ထိ သဟဇာတ နိဿယ အဝိဂတန္တိ နဝ"။၏။ ။(အကြွင်းလေးချက်၌ အညမညထည့်၍ တချက်။ အညမည,သမ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တထည့်၍ တချက်။ အညမည, ဝိပ္ပယုတ္တ ထည့်၍ တချက်။ အသီးအသီး သဟဇာတ အတိုင်းဟောလေ။ ။အဝိပါက ငါးချက်)။

သဝိပါကဃဋနာ (၅)

သဝိပါကဌ်။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော အလုံးစုံသော ဝိပါက် ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဟဒယဝတ္ထု အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ပ။ "အတ္ထိ သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အဝိဂတန္တိ ကော်" ၏။ (အကြွင်းလေးချက်ဌ်။ အဝိပါကဃဋနာ ကဲ့သို့ ထည့်ရှဲဟောလေ။ ။သဝိပါက ငါးချက်။ ။ပေါင်းသဟဇာတ ဆယ်ချက်။ ။သဘာဂ တဆဲ့ရှစ်ပါး။ ။ မိဿက တဆဲ့တစ်။ ပကိဏ်းရှစ်။ သဟဇာတ တဆယ်။ ပေါင်းနှစ်ဆဲ့ကိုး။ ။ နတ္ထိ,ဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စည်းသည် အနန္တရနှင့်တူပြီ။ ။အဝိဂတလည်း အတ္ထိနှင့် တူပြီ)။

အတ္ထိပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ပစ္စယုဒ္ဒါရ

ပဋိစ္စဝါရပစ္စနိက် အစရှိသည်တို့၌ "အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ" အစရှိသော ဝိဘင်းကို ဟောတော်မူသကဲ့သို့၊ ပဋ္ဌာဝါရပစ္စနိက်၌ ဝိဘင်းကိုဟောတော်မမူ။ ထိုသို့ဟော တော်မမူသော်လည်း ထိုပစ္စနိက်လက္ခဏာ အကျဉ်းအားဖြင့် ပစ္စနိက် ကိုပြအံ့သောငှါ သင်္ဂါယနာ ဆရာတို့သည် ပစ္စယုဒ္ဒါရကို ထားတော်မူ ကုန်၏။ ။

ကုသလော ကုသလဿ

ထိုပစ္စယုဒ္ဒါရ၌။ ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ, ကုသလာဗျာ ကတပဒ,အကုသလာဗျာကတပဒ အားဖြင့်ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်ကုသလ ပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ကုသလပဒါဝသာန, အကုသလပဒါဝသာန, အဗျာကတပဒါဝသာန, ကုသလာဗျာကတပဒါဝသာန အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို...တွင် ကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ။ ၏။ **ဟောဟန်ကား** "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟူ သည်တည်း။ ။ကုသလော၊သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ကုသလဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဟဇာတ ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။[ကုသလော ကုသလဿ၌။ အာရမ္မဏ, **သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏]**။

ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့်အာရမ္မဏမတ္တ,အာရမ္မဏာဓိပတိ,အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ထို....တွင် –

အာရမ္မဏမတ္တဖြစ်အံ့—

ကတ္တားကား အရဟတ္တမဂ်ကြည်သော ကုသိုလ်ဝီသ။စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဝိညာဏဥ္စာယတန ကုသိုလ်။ အာကိဥ္စညာယတနကုသိုလ်။ ဣဒ္ဓိဝိဓ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသကုသိုလ် အဘိညာဉ်။ ဝီရတိ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော။စေ။ တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပေါသထ ကမ္မံ ကတွာ။ပ။ ပစ္စယော"ဟု ဟောအပ်၏။ ။(အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မ ဏူပနိဿယ တို့၌လည်း အရကောက် ဝိဘင်းကို ဟောလေ)။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ,ဟေတု,သဟဇာတာဓိပတိ, အညမည, သဟ ဇာတနိဿယ, သဟဇာတကမ္မ, သဟဇာတာဟာရ, သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ဤတဆဲ့သုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ထို....တွင် –

သဟဇာတမတ္တဖြစ်အံ့—

ကတ္တားကား အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ်ကေဝီသ။စေ။အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။

ထို့ကြောင့်။ကို။ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ။ပ။ ကုသလော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ။ပ။ပစ္စယော"ဟု ဟောတော်မူ၏။ (ဤကဲ့သို့ကောက်၍ ဝိဘင်းကို ယထာရဟ ဟောလေ)။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယ ဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ထို....တွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, အနန္တရ, သမနန္တရ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ထို....တွင် အနန္တရူပနိဿယဖြစ်အံ့။ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ။ အစေ့ကောက်၍ ဟောလေ။ ။ပကတူပနိဿယ ဖြင့် ပကတူပ ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ကောက်၍ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

ကုသလော အကုသလဿ

ထို့နောင် အကုသလပဒါဝသာနကို။၏။ **ဟောဟန်ကား** “ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော” ဟူသည်တည်း။ ကုသလော အကုသလဿဌ်။ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ထို....တွင် အာရမ္မဏမတ္တ ဖြစ်အံ့။ ကုသလော ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ ကိုလည်း ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။ ။အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကိုပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။ **ကတ္တားကား** ဗလဝဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ ပစ္စည်းတရားရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ (ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

ကုသလော အဗျာကတဿ

ထို့နောင် အဗျာကတပဒါဝသာနကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** “ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော”။ ။ကုသလော အဗျာကတဿဌ်။ အာရမ္မဏ,သဟဇာတ,ဥပနိဿယ,ပစ္ဆာဇာတ,ကမ္မ ဤငါးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ (ထို....တွင် အာရမ္မဏမတ္တဖြစ်အံ့။ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ။ ။အာရမ္မဏာဓိပတိကိုလည်း ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ, ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ, သဟဇာတ-နိဿယ, သဟဇာတကမ္မ, သဟဇာတာဟာရ, သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ထို....တွင် သဟဇာတမတ္တဖြစ်အံ့။ ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ။ ဟေတုစသည်တို့ကိုလည်း ကောက်မြဲ)။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကိုပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ထို....တွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, အနန္တရ, သမနန္တရ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။ ။ပကတူပနိဿယ ဖြင့် ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ဤနှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။

ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ ကမ္မပစ္စည်း။ ဥပနိဿယဖြင့် ဝိပါက်ဆတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဖြင့် ကာမကုသလဝိပါက် တဆဲ့ခြောက်ခု နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ဗလဝဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿဌ်။ သဟဇာတ တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထိုသဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ, ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ, သဟဇာတ-နိဿယ သဟဇာတကမ္မ, သဟဇာတာဟာရ, သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတ အဝိဂတ ဤတဆဲ့တပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ။ အကုသလပဒ လေးချက်ဌ်လည်း။ ဆိုရိုးနည်းတူ။ ကုသလပဒကို မှီ၍ဟော)။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ

"အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ အာဟာရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော"။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿဌ် အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ ဤခုနစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, ဝတ္ထာရမ္မဏ ပုရေဇာတ နိဿယ,အာရမ္မဏူပ-နိဿယ, အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, အာရမ္မဏ-ပုရေဇာတတ္ထိ, အာရမ္မဏပုရေဇာတအဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ထို....တွင် ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတမတ္တ, ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ, အညမည သဟဇာတနိဿယ, သဟဇာတကမ္မ, ဝိပါက, သဟဇာတာဟာရ, သဟဇာ-တိန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ဤတဆဲ့ငါးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ထို....တွင် ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရှုတ်မြဲ)။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ထို....တွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, အနန္တရ, သမနန္တရ, အာသေဝန,နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏပုရေဇာတကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်းကိုသာ ထုတ်အပ်၏။ ထိုဝတ္ထုပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတအဝိဂတ ဤခြောက်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းရွတ်မြဲ)။

ပစ္ဆာဇာတဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ,ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတ အဝိဂတ ဤလေးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတာဟာရကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဖြင့် ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။ ထိုအာဟာရဖြင့် ရုပ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရုပ်အာဟာရအဝိဂတ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။

သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတိန္ဒြိယ။ ပုရေဇာတဖြင့် ပုရေဇာတိန္ဒြိယကို ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဣန္ဒြိယဖြင့် ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်ကိုးခုအား တပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယ တပစ္စည်းသာပြအပ်၏။ ထိုရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယဖြင့် ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအဝိဂတ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။(ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းကိုလည်း ဟောမြဲ)။

အဗျာကတော ကုသလဿ

"အဗျာကတော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။အဗျာကတော ကုသလဿဥ်။ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, ဝတ္ထာရမ္မဏ နိဿယ, အာရမ္မဏူပနိဿယ, အာရမ္မဏပုရေဇာတ, အာရမ္မဏပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, အာရမ္မဏပုရေဇာတအဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ ။(ထို....တွင် အာရမ္မဏ အစရှိသည်ကိုကောက်၍ ဝိဘင်းဟောလေ)။

အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏူပနိဿယကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဥပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ထိုနှစ်ပစ္စည်းတို့တွင် အနန္တရူပနိဿယဖြင့် အနန္တရူပနိဿယ, အနန္တရ, သမနန္တရ, နတ္ထိ, ဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပကတူပနိဿယဖြင့် ပကတူပနိဿယကိုပြအပ်၏။ (ကောက်မြဲ။ ဝိဘင်းဟောမြဲ)။

အာရမ္မဏဖြင့်အာရမ္မဏပုရေဇာတကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ပုရေဇာတဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။ ထို....ဖြင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

အဗျာကတော အကုသလဿ

"အဗျာကတော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော"။ ။အဗျာကတော အကုသလဿဉ်။ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။(ကုသလပ်ဒါဝသာနနှင့် နည်းတူပင်)။

ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ

"ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ကုသလဿ ဓမ္မဿ။ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ"။ ။သဟဇာတံ၊ သဟဇာတငင်း။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿဉ်။ သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿက တပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို သဟဇာတ ပုရေဇာတ မိဿကဖြင့် နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤသုံးပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။ (ကောက်မြဲ)။

ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ

"ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ"။ ။သဟဇာတံ၊ ငင်း။ ပစ္ဆာဇာတံ၊ ငင်း။ အာဟာရံ၊ ငင်း။ ဣန္ဒြိယံ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿဉ်။ သဟဇာတ, ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိဿက, ပစ္ဆာဇာတ-ဣန္ဒြိယမိဿက ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို....တွင် သဟဇာတဖြင့် သဟဇာတ, သဟဇာတ နိဿယ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ဤ လေး

ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရမိဿကဖြင့် အရေဖြစ်သော အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။ပစ္ဆာဇာတ ဣန္ဒြိယ မိဿကဖြင့် အရေ ဖြစ်သော အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (အကောက်ဝိဘင်းကို အတ္ထိ အတိုင်းဟောလေ။ ။အကြွင်းနှစ်ချက်လည်း နည်းတူ)။

အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ, အာဟာရ, ဣန္ဒြိယ ဤရှစ်ပစ္စည်းၵ်။ ခပ်သိမ်းသော ပစ္စည်းတို့သည် ဝင်ကုန်၏။ ဝင်ဟန်ကို ယခင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှလုံးသွင်းလေ။ ။ အာရမ္မဏ,ဥပနိဿယ,ကမ္မ,အတ္ထိ ဤလေးပစ္စည်းတို့၌လည်း ကြွင်းသော ပစ္စည်း နှစ်ဆယ်တို့သည် ယထာရဟဝင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂြိုဟ်၌ "အာရမ္မဏူပနိဿယကမ္မတ္ထိပစ္စယေသု သဗ္ဗေပိ ပစ္စယာ သမော-ဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ" ဟူ၍ ဆိုသတည်း။

ဝင်ဟန်ကား

အာရမ္မဏ၌ အာရမ္မဏမတ္တ, အာရမ္မဏာဓိပတိ, ဝတ္ထာရမ္မဏနိဿယ, အာရမ္မဏူပနိဿယ, အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထာရမ္မဏဝိပ္ပယုတ္တ, အာ-ရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, အာရမ္မဏပုရေဇာတအဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်းတို့သည် ဝင်ကုန်၏။

ဥပနိဿယ၌ အနန္တရရူပ, ပကတူပ,အနန္တရ, သမနန္တရ, အာသေဝန, နတ္ထိ, ဝိဂတ, ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မ ဤရှစ်ပစ္စည်းတို့သည်ဝင်ကုန်၏။

ကမ္မမှာ ကာမဝိပါက်အားတပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိက။ ကဋတ္တာ ရုပ်အားတပ်သော ဗလဝ, ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပစ္စည်းသာ တည်း။ ။မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် မဂ်စေတနာတို့ကား ဗလဝသာတည်း။

အတ္ထိ၌ သဟဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ,ရုပ်အာဟာ-ရတ္ထိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ ငါးပါးတည်း။ ။ထို....တွင် **သဟဇာတတ္ထိ၌** သဟ-ဇာတတ္ထိ, ဟေတု, သဟဇာတာဓိပတိ, သဟဇာတ,အညမည,သဟဇာ-တနိဿယ, သဟဇာတကမ္မ, ဝိပါက, သဟဇာတာဟာရ, သဟဇာ-တိန္ဒြိယ, ဈာန, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, သဟဇာတ-အဝိဂတ ဤသဟဇာတမျိုး တဆဲ့ငါးပါးတို့သည် ဝင်ကုန်၏။ ။ **ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ၌** ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေ-ဇာတနိဿယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ဝတ္ထု ပုရေဇာတအဝိဂတ ဤဝတ္ထုပုရေဇာတမျိုး ခြောက်ပစ္စည်းတို့သည် ဝင်ကုန်၏။ ။**ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၌** ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ

ဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတအဝိဂတ ဤပစ္ဆာဇာတမျိုး လေးပစ္စည်းတို့သည် ဝင်ကုန်၏။ ။ရုပ်အာဟာရတို့၌ ရုပ်အာဟာရတ္တ, ရုပ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရအဝိဂတ ဤရုပ်အာဟာရမျိုး သုံးပစ္စည်းတို့သည် ဝင်ကုန်၏။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတို့၌ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္တ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယအဝိဂတ ဤရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယမျိုး သုံးပစ္စည်းတို့သည် ဝင်ကုန်၏။ ။ပစ္စယုဒ္ဒါရပြီး၏။

ပစ္စည်းအနုလောမပြီး၏။

ပဥ္စာဝါရ
ပစ္စနိက နဟေတုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ

ပစ္စည်းအနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စည်းပစ္စနိက်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထို...၌ တုံသော်လည်း သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ, ဒုကာဒိသင်္ချာ ဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထို...တွင် သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌ တုံသော်လည်း နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ထို..တွင် နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို...နဟေတုပစ္စည်း၏ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ၌။

ကာမစိတ် စတုပညာသ။ အဘိညာဉ်ဒွေ။ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု။ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုအားတပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေ။ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသနိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။

အချင်းချင်းအားရင်း၊ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ။အချင်းချင်းအားရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ။အချင်းချင်းအား တပ်သော ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သောသဟဇာတပစ္စည်း။

ရဟန္တာတို့စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက်နောက်သော နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးဟု ဆိုအပ်သော အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်း။

စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပညာသအား တပ်သော ဗလဝဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆတ်။ စေတသိက်ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသဟု ဆိုအပ်သော ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။

ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သော သတ္တဝိညာဏဓာတ်အား တပ်သော ဆဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။

ပဋိသန္ဓေအစရှိသော ရှေးဖြစ်သောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်၍ ရုပ်၏ ဌီသို့ရောက်သော ကေဇ, ဒွိဇ,တိဇ, စတုဇကာယအားတပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု ကြဉ်သော ပဌမဘဝင်အစရှိသော နောက်ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။

ကာမဝိပါက် တေဝီသအားတပ်သော ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိကကမ္မ၊ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ဗလဝ,ဒုဗ္ဗလ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။

ကလာပ်တူကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အားတပ်သောအဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓ သြဇာဟုဆိုအပ်သော ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း။ ။ကလာပ်တူကမ္မဇရုပ်ကိုးခုအားတပ်သော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေဟု ဆိုအပ်သော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။

ဤပစ္စည်းတရားရှစ်ပါးတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းတပ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို ဤပစ္စနိက်၌။နယသို့လိုက်၍ငင်း, ဝါရသို့လိုက်၍ငင်း, တိက်ပုဒ်၏အရသို့လိုက်၍ငင်း,ကတ္တား,သမ္ပဒါန်နေဟန်သို့လိုက်၍ငင်း "နဟေတုပစ္စယာ ပန္နရသ"ဟု သင်္ချာတပ်၍ဟောအပ်ကုန်၏။

နဟေတုယာ-ဌပေတွာ ဟေတုပစ္စယံ အနုရူပပစ္စယေဟိ၊ ဟေတုပစ္စည်းကို ထား၍ လျော်ကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ပန္နရသ၊ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ ဝိသဇ္ဇနာနိ၊ အဖြေတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။

ပန္နရသဟူသော်ကား"ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ, ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ။ ။အကုသလော အကုသလဿ,အကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ။ ။ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ, ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ။ ။အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ, အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ"ဟူသည်တည်း။

ကုသလော ကုသလဿ၌ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ,ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ,အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏူပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ (ပစ္စယုဒ္ဒေါရကအတိုင်းထုတ်၍ ဟောလေ)။

သဟဇာတဖြင့် ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး သဟဇာတမတ္တ, ဝီမံသာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတာဓိပတိ,ဟိတ်ခြောက်ခုမှတပါး သဟဇာတနိဿယ, အညမည,

သဟဇာတ, ကမ္မ, သဟဇာတာဟာရ, ပညိန္ဒြေမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဈာန, ပညာမှတပါး မဂ္ဂ,ဟိတ်ခြောက်ခုမှတပါး သမ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စည်းကိုပြအပ်၏။

ထို....တွင် သဟဇာတမတ္တဖြစ်အံ့။ ကုသလော **ကတ္တားကား** အချင်းချင်း အားတပ်သော ကုသိုလ် စေတီသ၊ ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး စေတသိက် ပဋ္ဌတိသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရှ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ်စေတီသ။စေတသိက် အဋ္ဌ**တိ**သ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်တရား ရှ၏။ ။ထိုကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိဓိဝိဘင်းကို "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ သဟဇာတ ပစ္စယေ န ပစ္စယော။ ကုသလော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ။ပ။ သဟ ဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော" ဟု ဟောမူအပ်၏။

> [ဤကဲ့သို့ ဟိတ်သုံးခုနုတ်၍ ဟောလေ။ အဓိပတိမှာလည်း ဝီမံသာ ဓိပတိကိုနုတ်၍ ဟောလေ။ အညမညမှာလည်း ဟိတ်သုံးခုကိုနုတ်၍ ဟောလေ။ ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂတို့မှာလည်း ပညာကိုနုတ်၍ ဟောလေ။ သဟ ဇာတမျိုးတို့တွင် ဟိတ်ပါသည်ကို ကြဉ်နုတ်လေ။ ။ဥပနိဿယမှာ ပစ္စ ယုဒ္ဓါရကအတိုင်းဟောလေ]။
>
> ကုသလော အကုသလဿ ဥ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ နှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်။ ပစ္စယုဒ္ဓါရကအတိုင်း ဟောလေ။မထူးပြီ။

ကုသလော အဗျာကတဿ ဥ အာရမ္မဏ,သဟဇာတ,ဥပနိဿယ,ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ ငါးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။ (ထို....တွင် အာရမ္မဏမှာ ပြမြဲ)။

သဟဇာတဖြင့်။ ဟိတ်သုံးပါးမှ တပါး သဟဇာတမတ္တ, ဝီမံသာဓိပတိမှ တပါး သဟဇာတာဓိပတိ,ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး အညမည,သဟဇာတနိဿယ,သဟဇာတ ကမ္မ,သဟဇာတာဟာရ,ပညာမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ,ဈာန, ပညာမှတပါးမဂ္ဂ, ဟိတ်သုံးပါးမှ တပါး ဝိပ္ပယုတ္တ, သဟဇာတတ္ထိ,သဟဇာတအဝိဂတ ဤတဆဲ့နှစ် ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။ ။(အကောက်မှာဟိတ်ကိုကြဉ်၍ကောက်လေ။ ဝိဘင်းကို လည်း ဟောမြဲတိုင်းပင်။ ။ဥပနိဿယ, ပစ္ဆာဇာတ, ကမ္မ ဤသုံးပစ္စည်း။ ပစ္စ ယုဒ္ဓါရကအတိုင်း မထူးပြီ)။

ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ ဥ။ သဟဇာတပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ သဟဇာတဖြင့် ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး သဟဇာတမတ္တ, ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟ ဇာတာဓိပတိ, ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး သဟဇာတ နိဿယ, သဟဇာတကမ္မ, သဟ ဇာတာဟာရ, ပညာမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ, ဈာန, ပညာမှတပါး မဂ္ဂ, ဟိတ် သုံးပါးမှတပါး သဟဇာတတ္ထိ, သဟဇာတအဝိဂတ ဤဆယ်ပစ္စည်းကို ပြအပ် ၏။ ။(အကောက်မှာ ဟိတ်ကိုနုတ်၍ကောက်။ ဝိဘင်းကို ဟောမြဲ)။

အကုသလပဒ လေးချက်မှာလည်း အကုသိုလ်ဟိတ် ပါသော သဟဇာတ, အညမည,သဟဇာတနိဿယ, သမ္ပယုတ္တ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ , အဝိဂတပစ္စည်းတို့၌။ အကုသိုလ်ဟိတ်ကို ကြဉ်၍ဟော။

အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌လည်း အာရမ္မဏ,သဟဇာတ, ဥပနိဿယ, ပုရေဇာတ,ပစ္ဆာဇာတ,အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ ဤခုနစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ထို.... တွင် သဟဇာတ၌။ အဗျာကတဟိတ် သုံးခုကို နုတ်၍ ကောက်လေ။ ဝိဘင်း ဟောလေ။ အကြွင်း ခြောက်ပစ္စည်းမှာ ပစ္စယုဒ္ဓါရကအတိုင်းဟော။ ။ကုသလ ပဒါဝသာန၊ အကုသလပဒါဝသာန။ ။ကုသလာဗျာကတပဒနှစ်ချက်။ အကု သလာဗျာကတပဒနှစ်ချက်တို့၌ ပစ္စယုဒ္ဓါရကအတိုင်း ဟောလေ။ ။ဟေတု ဝိဘင်းထွက်သည့်အတိုင်း ကုသလပဒသုံးချက်။ အကုသလပဒ သုံးချက်။ အဗျာ ကတပဒတချက်။ ဤခုနစ်ချက်တွင်သာ။ သဘာဂ တဆဲ့တပစ္စည်းတို့၌သာ ဟိတ် ကိုနုတ်၍ ဟောလေ။ ။ဟေတုခုနစ်ဝိဘင်း အာရမ္မဏ ကိုးဝိဘင်းအစရှိသော ဝိဘင်းပေါင်း တရာ့ခြောက်ဆဲ့ခုနစ်ဝိဘင်းတို့တွင် ဟေတုခုနစ်ဝိဘင်းကိုနုတ်၍ တရာ့ခြောက်ဆယ်သော ဝိဘင်းတို့ကို "နဟေတုယာ ပန္နရသ"၌ သွင်း၍ ဟောလေ။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရကို လေ့လာအောင် ဆောင်မှ ပစ္စနိက်မှာ မြင်သည်)။ နဟေတု သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ပြီး၏။

နာရမ္မဏ

နဟေတုသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ နာရမ္မဏသုဒ္ဓကို ဟော တော်မူ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မ ပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားခုနစ်ပါးတို့ သည် နာရမ္မဏပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ ကို။ပ။ "နာရမ္မဏေ ပန္နရသ"။၏။ပန္နရသဟူသော်ကား"ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ဤနှစ် ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။(အာရမ္မဏ ဟူသမျှကို ချ၍။ ပစ္စယုဒ္ဓါရကအတိုင်း ဟောလေ။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရနှင့်မထူးပြီ။ ။ဝိဘင်းပေါင်းတရာ့ခြောက်ဆဲ့ခုနစ် ဝိဘင်းတွင် အာရမ္မဏဝိဘင်းကို နုတ်၍ တရာ့ငါးဆဲ့ရှစ် ဝိဘင်းကို ဟောအပ် ၏)။ ။နာရမ္မဏသုဒ္ဓပြီး၏။

နာဓိပတိ

နာရမ္မဏသုဒ္ဓကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ နာဓိပတိ သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ အလေးအမြတ်မပြုတတ်သော ကာမစိတ်စတု ပညာသ။ အဘိညာဉ်ဒွေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု။ နေဝသညာ

နာသညာယတနစိတ် သုံးခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်မပြုအပ်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက်ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါး ကြဉ်သော အလုံးစုံသော သဟဇာတာပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရေးရှစ်ပါးတို့သည် နာဓိပတိ တပ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို။ပ။ "နာဓိပတိယာ ပန္စရသ"ဟု သချာတပ်၍ ဟောအပ်ကုန်၏။ ။ပန္စရသဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌။ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ, ဥပနိဿယ ဤသုံးပစ္စည်းကိုထုတ်အပ်၏။

ထို....တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။ **ကတ္တားကား** အလေးအမြတ်မပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသပစ္စည်းတရားရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်။ နေဝသညာနာသညာယတနကုသိုလ်။ ဂေါ္ဒြဘူဝိဓ, စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ, ယထာကမ္မုပဂ, အနာဂတံသ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ, အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။ (ဝိဘင်းကိုဟောမြဲ)။

သဟဇာတဖြင့် အဓိပတိ တရားကိုယ်လေးပါးမှတပါး သဟဇာတမတ္တ၊ ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဟေတု၊ အဓိပတိတရားကိုယ်မှတပါး အညမည။ သဟဇာတနိဿယ။ သဟဇာတကမ္မ။ စိတ္တာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဟာရ။ စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ။ ဈာန။ ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး မဂ္ဂ။ အဓိပတိတရားကိုယ်လေးပါးမှတပါး သမ္ပယုတ္တ။ သဟဇာတတ္ထိ။ သဟဇာတအဝိဂတ။ ဤတဆဲ့နှစ်ပစ္စည်းကို ပြအပ်၏။

ထို....တွင် သဟဇာတမတ္တဖြစ်အံ့ **ကတ္တားကား** အချင်းချင်းအားတပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ်မှတပါး ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စည်းတရား ရ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** ကုသိုလ် ဧကဝီသ။ စေ။ အဋ္ဌတိံသ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။(ဝိဘင်းဟောမြဲ။ ဤကဲ့သို့ချည်း သဘာဂ ပစ္စည်းတွင် အဓိပတိတရားကိုယ်ကို ကြဉ်နုတ်၍ ဟောလေ။ ။"ကုသလော အကုသလဿ"စသည်တို့၌လည်း နည်းတူထုတ်၍အဓိပတိတရားကိုယ်, အာရမ္မဏာဓိပတိကိုကြဉ်၍ဟောလေ)။ ။နာဓိပတိသုဒ္ဓပြီး၏။

နာနန္တရ

နာနန္တရသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသောသဟဇာတပစ္စည်း။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားရှစ်ပါးတို့သည် နာနန္တရပစ္စည်းတပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "နာနန္တရေ ပန္နရသ"။၏။ ။ပန္နရသဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ"အစရှိသည်တည်း။ (ပစ္စယုဒ္ဓါရအတိုင်းတွင် အနန္တရူပနိဿယကို ချ၍ ဟောလေ။ နသမနန္တရသုဒ္ဓလည်းနည်းတူ)။

နသဟဇာတ

နသဟဇာတသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားခုနစ် ပါးတို့သည်။ နသဟဇာတပစ္စည်း တပ်သောတရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "နသဟဇာတေ ကောဒသ"။၏။ ။ကောဒသဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ (တဆဲ့ငါးချက်တွင် "ကုသလေဝ ကုသလာ ဗျာကတဿ။ အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿ။ ကုသလာဗျာကတော ကုသလဿ။ အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ။ ဤလေးချက်ကိုနုတ်၍ ကောဒသ ဖြစ်သတည်း)။

နအညမည

နအညမညသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယ ဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အား တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထု ပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နအည မညေ ကောဒသ"။၏။ ။(ကောဒသ ဟူသော်ကား။ နသဟဇာတအတိုင်း။ ။ "ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ" ဤနှစ်ချက် သဟဇာတ ကို အလုံးမရ။ ။"အဗျာကတော အဗျာကတဿ"၌ နာမက္ခန္ဓာ အချင်းချင်း နှင့် ဟဒယဝတ္ထု ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ အချင်းချင်း ပစ္စည်းတပ်သည် ကိုကြည့်၍ ကောက်လေ။ ဤသုံးချက်တွင်သာ နုတ်ရမည်)။ ။နအညမည သုဒ္ဓ ပြီး၏။

နနိဿယ

နနိဿယသုဒ္ဓ၌။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်။ တဒါရုံအား တပ်သော စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆဲ့ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ

ဉပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ဤပစ္စည်းတရား ခြောက်ပါးတို့သည် နနိဿယပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ပ။ "နနိဿယေ ကောဒသ"။၏။ ။(ကောဒသ ဟူသော်ကား နသဟဇာတအတိုင်း။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရတွင် သဟဇာတနှင့် ဝတ္ထုပုရေဇာတ အလုံးကျသည်။ ဝတ္ထာရမ္မဏတစိတ်ကျသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ)။

နဉပနိဿယ

နဉပနိဿယသုဒ္ဓ၌။ အလေးအမြတ် မပြုတတ်သော ကာမစိတ်စတုပညာသ။ အဘိညာဉ်ဒွေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း တရား ခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဉပနိဿယေ ပန္နရသ"။၏။ ။ပန္နရသ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ" အစရှိသည်တည်း။ ။ကုသလော ကုသလဿ၌ အာရမ္မဏ, သဟဇာတ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ထို... တွင် အာရမ္မဏဖြင့် အာရမ္မဏမတ္တ တပစ္စည်းကိုသာ ပြအပ်၏။ (သဟဇာတဖြင့် ပြမြဲ။ ။ပစ္စယုဒ္ဓါရတွင် ဉပနိဿယ တပစ္စည်း ကျသည်။ ထို....တွင် အနန္တရရူပ, ပကတူပ နှစ်ပါးကျသည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ)။

နပုရေဇာတ

နပုရေဇာတသုဒ္ဓ၌။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း။ ကာမဇောတခုယုတ်သုံးဆယ်။ တဒါရုံ ကောဒသ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်ဒွေးမှတပါး အဘိညာဉ်ဒွေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု။ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသမှတပါး ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ ဒွေပညာသ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါးတို့သည်။ နပုရေဇာတပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်။ပ။ "နပုရေဇာတေ တေရသ"။၏။ (တေရသ ဟူသော်ကား ပန္နရသတွင် "ကုသလာဗျာကတော

ကုသလဿ, အကုသလာဗျာကတော အကုသလဿ''။ ဤသဟဇာတ၊ ပုရေဇာတမိဿက နှစ်ချက်ကျသည်။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ,အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ ဤသုံးချက်၌။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ, အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဤနှစ်ပစ္စည်းကို နုတ်၍ကောက်လေ။ အကြွင်းပစ္စယုဒ္ဓါရ အတိုင်း ဟောလေ)။

နပစ္ဆာဇာတ

နပစ္ဆာဇာတသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါး တို့သည်။ပ။ ''နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ''။ ၏။ ။ (ပစ္စယုဒ္ဓါရအတိုင်းတွင် ''ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ'' ဤသုံးချက်၌ ပစ္ဆာဇာတကို ချန်၍ ဟောလေ)။

နာသေဝန

နာသေဝနသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ပဋ္ဌမဇော, ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သောဇော ဧကပညာသအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသမှတပါး အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ ''နာသေဝနေ ပန္နရသ''။ ၏။ ။(ပစ္စယုဒ္ဓါရအတိုင်းတွင် အနန္တရူပနိဿယ၌။ အာသေဝန ပစ္စည်းကိုကြဉ်။ ''ကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အကုသလဿ'' ဤနှစ်ချက်၌။ အနန္တရူပ မရ။ ''အဗျာကတော အဗျာကတဿ''၌။ ကြိယာဇောချင်းချင်းမရ။ ဤသုံးချက်၌သာ ကြဉ်လေ)။

နကမ္မ

နကမ္မသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စေတနာမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး အနန္တရူပနိဿယ, ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါးတို့သည် နကမ္မပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ပ။ ''နကမ္မေ ပန္နရသ''။၏။

နဝိပါက

နဝိပါကသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားရင်း။ အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဝိပါကေ ပန္နရသ"။၏။ ။(ပန္နရသတွင် "အဗျာကတော အဗျာကတဿ" သဟဇာတမျိုး၌ ဝိပါကပစ္စည်းကို နုတ်၍ဟောလေ)။

နအာဟာရ

နအာဟာရသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ နာမ်အာဟာရသုံးပါးမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နအာဟာရေ ပန္နရသ"။၏။

နဣန္ဒြိယ

နဣန္ဒြိယသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါးတို့သည် နဣန္ဒြိယပစ္စည်း တပ်သော တရားမည်ကုန်၏။ပ။ "နဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ"။၏။ (ပစ္စယုဒ္ဒါရအတိုင်း ဣန္ဒြိယပစ္စည်းပါသည်ကို နုတ်၍ ဟောလေ)။

နဈာန

နဈာနသုဒ္ဓ၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဈာနပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဈာနေ ပန္နရသ"။၏။ (သဟဇာတမျိုး၌ ဈာနသဘာဂတွင် ဈာန်ကိုနုတ်၍ကောက်)။

နမဂ္ဂ

နမဂ္ဂသုဒ္ဓ၌။ မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်း ခုနစ်ပစ္စည်းနည်းတူ)။ "နမဂ္ဂေ ပန္နရသ"။၏။

နသမ္ပယုတ္တ

နသမ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌။ အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်း အားရှင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရှင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်း အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းနည်းတူ)။ ဤပစ္စည်းတရားရှစ်ပါး တို့သည်။ပ။ "နသမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ"။၏။

နဝိပ္ပယုတ္တ

နဝိပ္ပယုတ္တသုဒ္ဓ၌။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအား တပ်သော အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ,ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရှင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရှင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။၏။ ။နဝ ဟူသော်ကား "ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿ"ဟူသည်တည်း။ ။(သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်, ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ်ကိုကြည့် နှတ်လေ)။

နောအတ္ထိ

နောအတ္ထိသုဒ္ဓ၌။ အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါး။ပ။ "နောအတ္ထိယာ နဝ"။၏။ ။(နဝ ဟူသော်ကား နဝိပ္ပယုတ္တအတိုင်း။ "ကုသလော ကုသလဿ"၌ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ နှစ်ပစ္စည်း။ အကုသလဿ၌လည်း နှစ်ပစ္စည်း။ အဗျာကတဿ၌။ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿ, ကမ္မ သုံးပစ္စည်း။ အကုသလပဒ၌လည်း နည်းတူ။ ။အဗျာကတော အဗျာကတဿ၌။ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ နှစ်ပစ္စည်း။ကုသလဿ၊အကုသလဿ ၌လည်း နည်းတူ နှစ်ပစ္စည်း။ ။ဤသို့ထုတ်၍ ယထာရဟပစ္စည်းတို့ကို သွင်းလေ)။ ။သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရ ပြီး၏။

ဒုကသင်္ချာဝါရ

နဟေတုမူ

သုဒ္ဓသင်္ချာဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ ဒုကာဒိ သင်္ချာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း နဟေတုဒုကာဒိ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုဒုကာဒိကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုနဟေတုမူနာရမ္မဏဒုက၌။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိက်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏ ပစ္စည်းသာ တပ်၍ နဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ သတ္တ"။၏။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်းတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍၊ နာရမ္မဏ ပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နာရမ္မဏပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။၏။

နဟေတုနာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ"အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်နဟေတုနာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ"။ ၏။ ။(အာရမ္မဏနှင့် ဟိတ်ကိုချန်၍ဟောလေ)။

နဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက၌။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ငိမံသာဓိပတိမှတပါး ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည်။ နာဓိပတိပစ္စည်းသာ တပ်၍။ နဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍နာဓိပတိပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နာဓိပတိတွင်း။ ။"နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒွေ"။၏။

သမ္မယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေဘု နာဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့်ထိုအနုလုံ၌ "ဟေဘုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ"။၏။

အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ရှစ်ပါးတို့သည် နဟေတု နာဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ "နဟေဘုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ"။၏။

နဟေတုမူ နာနန္တရ ဒုက၌ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နာနန္တရပစ္စည်းသာ တပ်၍ နဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နဟေတုတွင်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နာနန္တရေ သတ္တ"။၏။

အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း,။ "နဟေတုပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ"၏။

နဟေတု နာနန္တရပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အနန္တရေ"စသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည် နဟေတုနာနန္တရပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ "နဟေတုပစ္စယာ နာနန္တရေ ပန္နရသ"။၏။ ။(ကုသလော အဗျာကတဿ၌ ပကတူပတွင် မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ ကြဉ်၍ကောက်။ နသမနန္တရလည်း နည်းတူ)။

နသဟဇာတ ဒုက၌ နဟေတုတွင်းမရှိ။

ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု ပစ္စည်းသာတပ်၍ နသဟဇာတပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နသဟဇာတ တွင်း၍ စင်ကုန်၏။ "နဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။၏။

အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤဘရားတို့သည် နဟေတု နသဟဇာတ ပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ "ဟေတုပစ္စယာ သဟဇာတေ သတ္တ"။၏။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ "နဟေတုပစ္စယာ နသဟဇာတေ ကောဒသ"။၍။

နအညမည ဒုက၌။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် နအညမည ပစ္စည်းသာတပ်၍ နဟေတု ပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် နဟေတုတွင်နိ်း။ "ဟေတု ပစ္စယာ နအညမညေ တိဏိ"။၍။

အချင်းချင်းအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟိဘ် သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထု။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု ပစ္စည်းသာတပ်၍ နအညမညပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့်။ နအညမညတွင်နိ်း။ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။၍။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နအညမညပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။၍။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည် နဟေတု နအညမညပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၍။ "နဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ကောဒသ"။၍။

နနိဿယ ဒုက၌။ နဟေတုတွင်နိ်းမရှိ။

ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍။ နနိဿယပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့်။ နနိဿယတွင်နိ်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ"။၍။

အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ အလွတ်။

ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤ ပစ္စည်းတရားခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နနိဿယေ ကောဒသ"။၍။

နဥပနိဿယ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဥပနိဿယပစ္စည်းသာတပ်၍။ပ။ "ဟေတုပစ္စယာ နဥပနိဿယေ သတ္တ" ၏။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏူပနိဿယ, အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ နဥပနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဥပနိဿယေ နဝ" ။၏။ အလွတ် မရှိ။

အာရမ္မဏူပနိဿယမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟိတ်ခြောက်ပါး မှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ် ဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါး။ "နဟေတုပစ္စယာ နဥပနိဿယေ ပန္နရသ" ။၏။

နပုရေဇာတ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ နပုရေဇာတပစ္စည်းသာ တပ်၍။ပ။ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ" ။၏။

အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း နပုရေဇာတတွန်း။ "နဟေတု ပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ" ။၏။ အလွတ်မရှိ။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ,ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတု ပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တေရသ" ။၏။

နပစ္ဆာဇာတ ဒုက၌။ အလုံးစုံသောဟေတုပစ္စည်း။ဤတရားတို့သည်၊နပစ္ဆာ ဇာတပစ္စည်းသာတပ်၍။ပ။ နဟေတုတွန်း။ပ။ "ဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ" ၏။ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နပစ္ဆာဇာတတွန်း။ "နဟေတု ပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ" ။၏။ အလွတ်မရှိ။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ" ။၏။

နာသေဝန ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။နဟေတုတွန်း။အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ သတ္တ" ။၏။ အလုံးစုံသော အာသေဝန ပစ္စည်း။နာသေဝနတွန်း။"နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ" ။၏။ ။အလွတ် မရှိ။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်း။ အာသေဝနမှတပါး အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝတ္ထု

ပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတု ပစ္စယာ နာသေဝနေ ပန္နရသ"။၏။

နကမ္မ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။နဟေတုတွန်း။"ဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ သတ္တ"။ အလုံးစုံသော ကမ္မပစ္စည်း။ ကမ္မတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတ ပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး.အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ) ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည် နဟေတု နကမ္မပစ္စည်းတပ်ကုန်၏။ "နဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ ပန္နရသ"။၏။

နဝိပါက ဒုက၌။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာ ဟိတ်ခြောက်ပါး။နဟေတုတွန်း။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ သတ္တ"။၏။ ။ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ နဝိပါကတွန်း။"နဟေ တုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး နဟေတု နဝိပါကပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားရင်း။ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် အားရင်း တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ) ဤပစ္စည်းရှစ်ပါး။ပ။ "နဟေတု ပစ္စယာ နဝိပါကေ ပန္နရသ"။ ၏။

နအာဟာရ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ နဟေတုတွန်း။ "ဟေတု ပစ္စယာ နအာဟာရေ သတ္တ"။၏။ ။အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာ ဟာရပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ (အနုလုံသဘာဂမှာ အလွတ်ရှိသည်)။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတု ပစ္စည်း။ အာဟာရပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ,ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ) "နဟေတုပစ္စယာ နအာဟာရေ ပန္နရသ"။၏။

နဣန္ဒြိယ ဒုက၌။ အမောဟမှတပါး ဟေတုပစ္စည်း။နဟေတုတွန်း။ "ဟေတု ပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။ ။အမောဟမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာ

တိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ နဣန္ဒြိယတ္ခန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ”။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အား တပ်သော အမောဟ။ နဟေတု နဣန္ဒြိယပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ “ဟေတုပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ စတ္တာရိ”။၏။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ”။၏။

နဈာန ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ နဟေတုတ္ခန်း။ “ဟေတုပစ္စယာ နဈာနေ သတ္တ”။၏။ ။အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ နဈာနတ္ခန်း။ “နဟေတု ပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ”။၏။ အလွတ်မရှိ။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, ဈာနပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ နဈာနေ ပန္နရသ”။ ၏။

နမဂ္ဂ ဒုက၌။ အမောဟမှတပါး ဟေတုပစ္စည်း။ နဟေတုတ္ခန်း။ “ဟေတု ပစ္စယာ နမဂ္ဂေ သတ္တ”။၏။ ။ပညာမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ ။နမဂ္ဂတ္ခန်း။“နဟေတု ပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ”။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိ သန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ “ဟေတုပစ္စယာ မဂ္ဂေ စတ္တာရိ။” ၏။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး သဟ ဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည် “နဟေတုပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ပန္နရသ”။၏။

နသမ္ပယုတ္တ ဒုက၌။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ နဟေတုတ္ခန်း။ “ဟေတုပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။၏။ ။အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ နသမ္ပယုတ္တတ္ခန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ “ဟေတုပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။၏။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်မှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအား ၎င်း။ ဥပါဒါရုပ်အား၎င်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်မှတပါး ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယ ဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ပ။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည်။ “နဟေတုပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ”။၏။

နဝိပ္ပယုတ္တ ဒုက၌။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သောဟိတ်ခြောက်ပါး။နဟေတု တ္ခန်း။“ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။၏။စိတ္တဇရုပ်,ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား

တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး အချင်းချင်းအား တပ်သောဟိတ်မှတပါး။ ပဋိဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်,။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်,။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ နဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ" ၏။ ။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ နဟေတု နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းမတပ်ကုန်။ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သောမဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ" ၏။ ။(ပုရေ။ ပစ္ဆာ။ ဤနှစ်ပစ္စည်း အလုံးကျန်သည်။ ခြောက်ပစ္စည်းသာ)။

နဟေတုမူ နောအတ္ထိ ဒုကဉ်။ နဟေတုတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတတ္ထိ, ပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ နောအတ္ထိတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ" ၏။ အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နောအတ္ထိပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ "ဟေတုပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ" ၏။ အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါး။ပ။နဟေတုပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ" ၏။ ။(နောနတ္ထိ, နောဝိဂတသည် နာနန္တရနှင့်တူပြီ။ နောအဝိဂတသည် နောအတ္ထိနှင့်တူပြီ)။ ။နဟေတုဒုက ပြီး၏။

တိကသဒ်ျာဝါရ

နဟေတု နာရမ္မဏမူ

ဒုကကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌။ တိကကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....၌။ **နဟေတု နာရမ္မဏမူ နာဓိပတိ တိကဉ်**။ နာဓိပတိပစ္စည်းသာတပ်၍ နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း ဤတရားတို့သည် နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်းသာ တပ်၍။ နာဓိပတိပစ္စည်း

မတပ်သောကြောင့် နာဓိပတိတွန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ”။ ၏။ ။နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိပစ္စည်း သုံးပါး မတပ်သောတရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ “ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏ-ပစ္စယာ အဓိပတိယာ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ဟေတု-ပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါး။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ”။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နာနန္တရ တိက၌။ နာနန္တရပစ္စည်းသာတပ်၍ နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလောမ-ပစ္စနိက်၌ “ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ နာနန္တရေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရ သတည်း။ ။အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါးသာတပ်၍။ နာနန္တရပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့်။ နာနန္တရပစ္စည်းတွန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ”။ ၏။ ။နဟေတု နာရမ္မဏ နာနန္တရပစ္စည်း သုံးပါးမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ “ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှ တပါး အလုံးစုံသောသဟဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားခုနစ်ပါး။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နအနန္တရေ ပန္နရသ”။ ၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နသဟဇာတ တိက၌။ နဟေတု နာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်းသာ တပ်၍။ နသဟဇာတတွန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ”။ ၏။ ။နဟေတု နာရမ္မဏ နသဟဇာတပစ္စည်း သုံးပါးမတပ်သော တရားကားမရှိ။ အနုလုံ၌ “ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ သဟဇာတေ” အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။အနန္တရရူပ, ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး တို့သည်။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နသဟဇာတေ ကောဒသ”။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နအညမည တိက၌။ နဟေတု နာရမ္မဏတွန်းမရှိ။ ။ ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ နအညမညတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ ။ (ဤပစ္စနိက်၌ အနုလုံကို အလွတ် ဆိုသည်)။ ။စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါး ဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နအညမညေ ကောဒသ"။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နနိဿယ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း နနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ"။၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရားငါးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နနိဿယေ ကောဒသ"။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နဥပနိဿယ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဥပနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ဥပနိဿယေ နဝ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နဥပနိဿယေ တေရသ"။၏။ ။(ပန္နရသတွင် "ကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿ" နှစ်ချက် ကျန်သည်။ ဤနှစ်ချက်၌ အာရမ္မဏ, ဥပနိဿယ ဤနှစ်ချက်ကိုသာ ထုတ်၍ ကျန်လေသည်)။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နပုရေဇာတ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နပုရေဇာတတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တေရသ"။ ။[နပုရေဇာတသုဒ္ဓအတိုင်း]။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နပစ္ဆာဇာတ တိကဉ္။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နပစ္ဆာဇာတတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ"။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နာသေဝန တိကဉ္။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ နာသေဝနတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အာသေဝနေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အာသေဝနပစ္စည်းမှတပါး အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာသေဝနေ ပန္နရသ"။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နကမ္မ တိကဉ္။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မ, နာနာက္ခဏိကကမ္မ ဤတရားတို့သည်။ပ။ နကမ္မတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, ကမ္မပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိ သအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ န ကမ္မေ ပန္နရသ"။၏။

နဝိပါက တိကဉ္။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ နဝိပါကတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။အချင်းချင်းအားရှင်း။ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အားရှင်း တပ်သော ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရှင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရှင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ပဋိစ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက

ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါး တို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နဝိပါကေ ပန္နရသ"။ ၏။

နအာဟာရ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသောနာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ နအာဟာရတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, နာမ်အာဟာရ ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ဝတ္ထု ပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ န အာဟာရေ ပန္နရသ"။၏။

နဣန္ဒြိယ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်း မရှိ။ ။ပညာမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ န ဣန္ဒြိယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ"။၏။

နဈာန တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ နဈာန တွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ"။ ၏။ ။အလွတ် မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, ဈာနပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ န ဈာနေ ပန္နရသ"။၏။

နမဂ္ဂ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။အမောဟမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ နမဂ္ဂတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ ဟေတုပစ္စည်း, မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်း ဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါး တို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ပန္နရသ"။၏။

နသမ္ပယုတ္တ တိက၌။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း။ န သမ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး အချင်းချင်းအားရင်း, ဉပါဒါရုပ် အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟိတ် သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတ

ပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ"။၏။

နဟေတု နာရမ္မဏမူ နဝိပ္ပယုတ္တ တိကဌ်။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟိတ်သုံးပါးမှတပါး ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ နဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ပဝတ္တိ, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။၏။

နောအတ္ထိ တိကဌ်။ နှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတတ္ထိ ပစ္စည်း, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္စည်း, ရုပ်အာဟာရတ္ထိ ပစ္စည်း,ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ နောအတ္ထိတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။အနန္တရူပ ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ"။၏။

(နောနတ္ထိ, နောဝိဂတ ဤနှစ်ပါးသည် နာနန္တရနှင့် တူပြီ။ နောအဝိဂတ လည်း နောအတ္ထိနှင့် တူပြီ)။ ။တိကပြီး၏။

စတုက္ကသချာဝါရ

နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိမူ နာနန္တရ စတုက္ကဌ်။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း။ နာနန္တရတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတု ပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်

အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "န ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နာနန္တရေ ပန္နရသ"။၏။ ။ [နသမနန္တရ တူပြီ]။

နသဟဇာတ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ နသဟဇာတတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ သဟဇာတေ နဝ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နသဟဇာတေ ကောဒသ"။၏။

နအညမည စတုက္က၌။သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အညမညပစ္စည်း။ နအညမညတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ အညမညေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး၊ သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နအညမညေ ကောဒသ"။၏။

နနိဿယ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ နနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နိဿယေ တေရသ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။အနန္တရူပ,ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နနိဿယေ ကောဒသ"။ ၏။

နဥပနိဿယ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဥပနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ဥပနိဿယေ နဝ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလာ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နဥပနိဿယေ တေရသ"။ ၏။

နပုရေဇာတ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နပုရေဇာတတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှ တပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တေရသ"။၏။

နပစ္ဆာဇာတ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နပစ္ဆာဇာတတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါးသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ"။၏။

နာသေဝန စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ နာသေဝနတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ အာသေဝနေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အာသေဝနပစ္စည်းမှတပါး အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နာသေဝနေ ပန္နရသ"။၏။

နကမ္မ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်း မရှိ။ ။အလုံးစုံသော သဟဇာတကမ္မ, နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ နကမ္မတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နကမ္မေ ပန္နရသ"။ ၏။

နဝိပါက စတုက္က၌။သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟိတ်သုံးပါး, အဓိပတိလေးပါးမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း။ နဝိပါကတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။အချင်းချင်းအားရင်း, အချင်းချင်း

နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်း အားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတ ပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နဝိပါကေ ပန္နရသ"။ဒ၏။

နအာဟာရ စတုက္က၌။ သုံးပါးဘွန်းမရှိ။ ။စိတ္တာဓိပတိမှတပါး နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ နအာဟာရတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, နာမ် အာဟာရပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤ ပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိ ပစ္စယာ နအာဟာရေ ပန္နရသ"။၏။

နဣန္ဒြိယ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။အမောဟ, စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသာ- ဓိပတိမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ နဣန္ဒြိယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယ- ပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆို မြဲ)။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိ- ပတိပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ"။၏။

နဈာန စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ နဈာန တွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ဈာနေ သတ္တ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, ဈာန ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နဈာနေ ပန္နရသ"။ ၏။

နမဂ္ဂ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။အမောဟ, ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ နမဂ္ဂတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ မဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း,

မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ။"နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ပန္နရသ"။၏။

နသမ္ပယုတ္တ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ နသမ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ သမ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟေတုပစ္စည်း,သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟိတ် သုံးပါးမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ, ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တေ ကောဒသ"။ ၏။

နဝိပ္ပယုတ္တ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း,သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတာဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ။နဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏ ပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။အချင်းချင်းအားတပ်သော ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းငါးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။ ၏။

နောအတ္ထိ စတုက္က၌။ သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတတ္ထိပစ္စည်း, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ နောအတ္ထိတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ အတ္ထိယာ တေရသ"။ ၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။အနန္တရူပ,ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း နှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိ ပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ"။၏။(နောနတ္ထိ,နောဝိဂတသည် နာနန္တရနှင့်တူပြီ။ နောအဝိဂတလည်း နောအတ္ထိနှင့်တူပြီ)။ ။စတုက္ကပြီး၏။

[နဟေတု။ပ။ နသမနန္တရမှ နသဟဇာတ ဆက္ကတိုင်အောင်လည်း မထူးလွန်းပြီ။ ။ပစ္စနိက်မှာ။ အနန္တရူပနိဿယကို ချန်သည်သာ ထူးသည်။ သဒ်ျာလည်း မထူးပြီ။]

သတ္တကသဒ်ျာဝါရ

နဟေတု။ပ။ နသဟဇာတမှ နအညမည သတ္တကဥ။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ နအညမညတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်း ခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နအညမညေ ကောဒသ"။၏။

နနိဿယ သတ္တကဥ။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဝတ္ထာရမ္မဏာမှတပါး ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ နနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နိဿယေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နနိဿယေ ကောဒသ"။၏။

န ဥပနိဿယ သတ္တကဥ။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နဥပနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ ဥပနိဿယေ နဝ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤငါးပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နဥပနိဿယေ သတ္တ"။၏။ ။

န ပုရေဇာတ သတ္တက ဥ။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နပုရေဇာတတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤ ပစ္စည်းငါးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဧကာဒသ"။၏။ ။

နပစ္ဆာဇာတ သတ္တကဥ။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ" ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မစ္စပည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါး

ပါး။ပ။ "နဟေတု ပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ"။ ၏။

နာသေဝန သတ္တက၌။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။နာသေဝနတွန်းလည်းမရှိ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နာသေဝနေ ကောဒသ"။၏။

နကမ္မ သတ္တက၌။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ နကမ္မတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ"။၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါးတို့သည်။ပ။ ။"နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နကမ္မေ ကောဒသ"။၏။

နဝိပါက သတ္တက၌။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။နဝိပါကတွန်းလည်းမရှိ။ ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နဝိပါကေ ကောဒသ"။၏။

နအာဟာရ သတ္တက၌။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ နအာဟာရတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နသဟဇာတပစ္စယာ အာဟာရေ ဧကံ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နအာဟာရေ ကောဒသ"။၏။

နဣန္ဒြိယ သတ္တက၌။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ပုရေဇာတိန္ဒြိယ,ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ နဣန္ဒြိယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ကောဒသ"။၏။

နစျာန သတ္တကဥ်။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။နစျာနတွန်းလည်းမရှိ။ ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ။ဤပစ္စည်းခြောက်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နစျာနေ ကောဒသ"။၏။ ။[နမဂ္ဂလည်း မထူးပြီ။ **နသမ္ပယုတ္တ** လည်း မထူးပြီ]။

နဝိပ္ပယုတ္တ သတ္တကဥ်။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ, ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ နဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။၏။

နောအတ္ထိ သတ္တကဥ်။ ခြောက်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ,ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ,ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ၊ နော အတ္ထိတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ အတ္ထိယာ သတ္တ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းနှစ်ပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နသဟဇာတပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ"။ ၏။ ။(နောနတ္ထိ,နောဝိဂတသည် နာသေဝနနှင့် တူပြီ။ နောအဝိဂတသည် နောအတ္ထိနှင့် တူပြီ)။ ။ သတ္တကပြီး၏။ ။(အဋ္ဌကတူပြီ)။

နဝကသင်္ချာဝါရ

နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ။ပ။ နသဟဇာတ နအညမည နနိဿယမှု နဥပနိဿယ နဝက ဥ်။ ရှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နဥပနိဿယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ ဥပနိဿယေ နဝ"။၏။ အလွတ်မရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နဥပနိဿယေ ပဥ္စ"။၏။

နပုရေဇာတ နဝကဥ်။ ရှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။နပုရေဇာတတွန်းလည်းမရှိ။ ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါး။ပ။"နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နနိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ကောဒသ"။၏။ ။

နပစ္ဆာဇာတ နဝက၌။ ရှစ်ပါးတွင်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နပစ္ဆာဇာတ တွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ"။၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ"။၏။ ။

နာသေဝန နဝက၌။ရှစ်ပါးတွင်းမရှိ။ ။နာသေဝနတွင်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ် လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ မှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နာသေ ဝနေ ကောဒသ"။၏။

နကမ္မ နဝက၌။ ရှစ်ပါးတွင်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ် စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ နကမ္မတွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ ပ။ နနိဿယပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ"။၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ ပစ္ဆာ ဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါး တို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နကမ္မေ ကောဒသ"။၏။

နဝိပါက နဝက၌။ ရှစ်ပါးတွင်းမရှိ။ ။နဝိပါကတွင်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ် လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ မှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း ဤပစ္စည်းငါးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နဝိပါကေ ကောဒသ"။၏။

နအာဟာရ နဝက၌။ ရှစ်ပါးတွင်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ နအာဟာရ တွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ အာဟာရေ ဧကံ"။၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ မှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါး တို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နအာဟာရေ ကော ဒသ"။၏။

နဣန္ဒြိယ နဝကဉ်။ ရှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ နဣန္ဒြိယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ကေ" ။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါး။ ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ကောဒသ" ။၏။

နဈာန နဝကဉ်။ ရှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။နဈာနတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းငါးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နဈာနေ ကောဒသ"။၏။ ။(နမဂ္ဂ,နသမ္ပယုတ္တ နဝက လည်း မထူးပြီ။နဈာနနှင့်အတူ)။

နဝိပ္ပယုတ္တ နဝကဉ်။ ရှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ နဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ" ။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။၏။

နောအတ္ထိ နဝကဉ်။ ရှစ်ပါးတွန်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ။ နောအတ္ထိတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ အတ္ထိယာ ပဉ္စ" ။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ နဝ"။၏။ ။(နောနတ္ထိ, နောဝိဂတသည်နာသေဝနနှင့်တူပြီ။ နောအဝိဂတသည်။နောအတ္ထိနှင့်တူပြီ)။ ။နဝက ပြီး၏။

ဒသကသင်္ချာဝါရ

နဟေတု။ပ။ နဉပနိဿယမူ နပုရေဇာတ ဒသကဉ်။ ကိုးပါးတွန်းမရှိ။ ။နပုရေဇာတတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသအား တပ်သော

ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဉပနိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ပဥ္စ"။၍။ ။ပဥ္စ ဟူသော်ကား "ကုသလော အဗျာကတဿ။ အကုသလော အဗျာကတဿ။ အဗျာကတော အဗျာကတဿ။ ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ။ အကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿ" ဟူသည်တည်း။ (အဗျာကတနှစ်ချက်မှာ မိဿက)။

နပစ္ဆာဇာတ ဒသက၌။ ကိုးပါးတွင်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း နပစ္ဆာဇာတတွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဉပနိဿယပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။ ၍။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း ဤပစ္စည်းသုံးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဉပနိဿယပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။၍။

နာသေဝန ဒသက၌။ ကိုးပါးတွင်းမရှိ။ ။နာသေဝနတွင်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဉပနိဿယပစ္စယာ နာသေဝနေ ပဥ္စ"။၍။

နကမ္မ ဒသက၌။ ကိုးပါးတွင်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ နကမ္မတွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဉပနိဿယပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ။၍"။ ။အလွတ်မရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါး။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဉပနိဿယပစ္စယာ နကမ္မေ ပဥ္စ"။၍။

နဝိပါက ဒသက၌။ ကိုးပါးတွင်းမရှိ။ ။နဝိပါကတွင်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းလေးပါးတို့လည်း။ပ။"နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နဉပနိဿယပစ္စယာ နဝိပါကေ ပဥ္စ"။၍။

နအာဟာရ ဒသကဥ်။ ကိုးပါးတွဲန်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။နအာဟာရ တွဲန်း။ နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ အာဟာရေ ကော်”။၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါး။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ နအာဟာရေ ပဥ္စ”။၏။

နဣန္ဒြိယ ဒသကဥ်။ ကိုးပါးတွဲန်းမရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ နဣန္ဒြိယ တွဲန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ကော်”။၏။ အလွတ်မရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါး။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ပဥ္စ” ၏။

နဈာန ဒသကဥ်။ကိုးပါးတွဲန်းမရှိ။ ။နဈာနတွဲန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ် လည်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း လေးပါးတို့ သည်။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ နဈာနေ ပဥ္စ” ၏။ ။ (နမဂ္ဂ, နသမ္ပယုတ္တ ဒသကလည်း အတူတူပင်)။

နဝိပ္ပယုတ္တ ဒသကဥ်။ ကိုးပါးတွဲန်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ နဝိပ္ပယုတ္တတွဲန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ ဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ” ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ,ဝိပါက် ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း သုံးပါးတို့သည် ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ” ၏။

နောအတ္ထိ ဒသကဥ်။ ကိုးပါးတွဲန်းမရှိ။ ။ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ရုပ်အာဟာ ရတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ နောအတ္ထိတွဲန်း။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ အတ္ထိယာ ပဥ္စ”။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနက္ခဏိကကမ္မမှ တပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ပ။ “နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယ ပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ ဒွေ”။ ၏။ ။နောနတ္ထိ, နောဝိဂတဥ်။ “နောနတ္ထိ ယာ ပဥ္စ၊ နောဝိဂတေ ပဥ္စ”။ ၏။ “နောအဝိဂတေ ဒွေ”။ ၏။ ။ဒသက

ပြီး၏။ ။(နဟေတု။ပ။ နဥပနိဿယ နပုရေဇာတ တိုင်အောင်တည်လည်း မထူးပြီ)။

ဒွါဒသကသင်္ချာဝါရ

နဟေတု။ပ။နပုရေဇာတ နပစ္ဆာဇာတမူ နာသေဝန ဒွါဒသကဌ်။ တဆဲ့တပစ္စည်းတွင်းမရှိ။ ။နာသေဝနတွင်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နာသေဝနေ တီဏိ"။ ၏။

နကမ္မ ဒွါဒသကဌ်။ တဆဲ့တပါးတွင်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၊ နကမ္မတွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ" ၏။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နကမ္မေ ဧကံ" ၏။

နဝိပါက ဒွါဒသကဌ်။ တဆဲ့တပါးတွင်းမရှိ။ ။နဝိပါကတွင်းလည်းမရှိ။ ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက် ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း၊ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နဝိပါကေ တီဏိ"။ ၏။

နအာဟာရ ဒွါဒသကဌ်။ တဆဲ့တပါးတွင်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ နအာဟာရတွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ အာဟာရေ ဧကံ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက် ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နအာဟာရေ တီဏိ"။ ၏။

နဣန္ဒြိယ ဒွါဒသကဌ်။ တဆဲ့တပါးတွင်းမရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ နဣန္ဒြိယတွင်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ"။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသ အားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ တီဏိ"။ ၏။

နစျာန ဒွိဒသကဌ်။ တဆဲ့တပါးတွန်းမရှိ။ ။**နစျာန တွန်းလည်းမရှိ**။ ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက် ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိကကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ ပ။ နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နစျာနေ တီဏိ။ပ။နမဂ္ဂေ တီဏိ။ပ။ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ပ။နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ပ။နောနတ္ထိယာ တီဏိ။ပ။နောဝိဂတေ တီဏိ" ။၏။ [ဤခြောက်ပစ္စည်း အတူတူချည်း]။

နောအတ္ထိ ဒွိဒသကဌ်။ တဆဲ့တပါးတွန်းမရှိ။ ။ရူပအာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ နောအတ္ထိတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ န ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယာ အတ္ထိယာ ကေ" ။ ၏။ ။အလွတ်မရှိ။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ် သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်စိတ်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ ဒွေ"။ ၏။ ။(နော အဝိဂတ ဒွိဒသကလည်းအတူ။ ။ နဟေတု။ပ။ နာသေဝနတိုင်အောင်တည်လည်း ဒွိဒသကနှင့်အတူ)။

စုဒ္ဒသကသင်္ချာဝါရ

နဟေတု။ပ။ နာသေဝန နကမ္မူ နဝိပါက စုဒ္ဒသကဌ်။ တဆဲ့သုံးပါးတွန်း မရှိ။ ။နဝိပါကတွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နကမ္မပစ္စယာ နဝိပါကေ ကေ"။၏။

နအာဟာရ စုဒ္ဒသကဌ်။ တဆဲ့သုံးပါး တွန်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ နအာဟာရတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ အာဟာရေ ကေ" ၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ နအာဟာရေ ကေ"။ ၏။

နဣန္ဒြိယ စုဒ္ဒသကဌ်။ တဆဲ့သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း နဣန္ဒြိယတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ ဣန္ဒြိယေ ကေ"။ ၏။ ။ အလွတ်မရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ကေ"။ ၏။

နဟေတု။ပ။ နကမ္မူ နစျာန စုဒ္ဒသကဌ်။ တဆဲ့သုံးပါးတွန်းမရှိ။ ။နစျာန တွန်းလည်းမရှိ။ ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နကမ္မပစ္စယာ နစျာနေ ကေ"။ ၏။ ["နမဂ္ဂေ ကေ။ နသမ္ပယုတ္တေ ကေ" အတူတူပင်။ ။နဝိပ္ပယုတ္တလည်း ကေ။အတူတူပင်။

နောအတ္ထိ, နောအဝိဂတ ဤနှစ်ပစ္စည်းမရ။ နောနတ္ထိယာ ကေ။ နောဝိဂတေ ကေ''။ ၈။ ရုပ်အာဟာရ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်းချည်းပင်]။

သောင္ဃသကသချံဝါရ

နဟေတု။ပ။နကမ္မ နဝိပါက နအာဟာရမူ [နဣန္ဒြိယကိုထားဦး] နဈာန။ နမဂ္ဂ။ နသမ္ပယုတ္တ။ နဝိပ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ။ နောဝိဂတ။ သောင္ဃသကဌ် တဆဲ့ငါးပါးတွန်းမရှိ။ နဈာန အစရှိသည်တို့ကား။ အတွန်းလည်းမရှိ။ အလွတ်လည်း မရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ။"နဟေတုပစ္စယာ။ပ။နအာဟာရပစ္စယာ နဈာနေ ကေ။ နမဂ္ဂေ ကေ။ နသမ္ပယုတ္တေ ကေ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကေ။ နောနတ္ထိယာ ကေ။ နောဝိဂတေ ကေ''။ ၈။ ။နဟေတု။ပ။ နအာဟာရ နဈာန နမဂ္ဂ နသမ္ပယုတ္တ နဝိပ္ပယုတ္တ နောနတ္ထိမူ နောဝိဂတ ကေဝိသကဌ်။ နှစ်ဆယ် အတွန်းမရှိ။ နောဝိဂတအတွန်းလည်းမရှိ။ အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ နောနတ္ထိပစ္စယာ၊ နောဝိဂတေ ကေ''။ ။နဟေတု။ပ။နဝိပါက [**နအာဟာရကိုထားခဲ့**]။ နဣန္ဒြိယမူ နဈာန သောင္ဃသကဌ်။တဆဲ့ငါးပါးတွန်းမရှိ၊နဈာနတွန်းလည်းမရှိ။အလွတ်လည်းမရှိ။ ။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ။ပ။ နဝိပါကပစ္စယာ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ နဈာနေ ကေ''။ ။(နမဂ္ဂ။ နသမ္ပယုတ္တ။ နဝိပ္ပယုတ္တ။ နောနတ္ထိ။ နောဝိဂတ။ သောင္ဃသကလည်းအတူတူပင်။ ။နဟေတု။ပ။နဝိပ္ပယုတ္တ။နောနတ္ထိ တိုင်အောင် တည်၍။ နောဝိဂတထည့်လည်း အတူတူ။ ရုပ်အာဟာရ တပစ္စည်းပင်ရသည်။ ကေ။ ။နဟေတုမူလက်။ ။နိဋ္ဌိတံ။ ။နဟေတုမူတမူကို သချာအောင် ဟွန်းလေ။ နဟေတုမူကိုလေ့လာလျှင်မထူးလွန်းပြီ) ။

နောအတ္ထိမူ

နောအတ္ထိမူဌ် ဆိုပေအံ့။ ။**နောအတ္ထိမူ နဟေတုဒုကဌ်**။ ဟေတုပစ္စည်းမှ တပါး သဟဇာတတ္ထိ, ပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိ ပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍။ နောအတ္ထိပစ္စည်းမတပ် သောကြောင့် နောအတ္ထိပစ္စည်းတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်ဌ်။ "အတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုယာ တေရသ''။၈။ ။နဟေတုတွန်းမရှိ။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ နောအတ္ထိ နဟေတု ပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ထို့ကြောင့် အနုလုံဌ်။ "အတ္ထိပစ္စယာ ဟေတု ယာ သတ္တ''။၈။ ။အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ

ပစ္စည်း။အနန္တရူပ,ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ဤပစ္စည်း သုံးပါး။ပ။"နောအတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုယာ နဝ"။၏။

နောအတ္ထိမူ နာရမ္မဏ ဒုက၌။ သဟဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, ရုပ်အာဟာရတ္ထိ,ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိ။ဤတရားတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်းသာ တပ်၍ နောအတ္ထိပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့်" နောအတ္ထိတွန်း။ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌။"အတ္ထိပစ္စယာ နာရမ္မဏေ တေရသ"။၏။ ။အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှ တပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း။ဤတရားတို့သည် နောအတ္ထိပစ္စည်းသာ တပ်၍။နာရမ္မဏ ပစ္စည်းမတပ်။ နာရမ္မဏတွန်း။ "နောအတ္ထိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။၏။ ။ အလုံးစုံသောအာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း။ဤတရားတို့သည် နောအတ္ထိ နာရမ္မဏ နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။အနုလုံ၌။"အတ္ထိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တိဏိ"။၏။ ။အနန္တရူပ, ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ပစ္စနိက်၌။ "နောအတ္ထိ ပစ္စယာ နာရမ္မဏေ နဝ"။၏။

နောအတ္ထိမူ နာဓိပတိ ဒုက၌။ သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတတ္ထိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသမှတပါး ပုရေဇာတတ္ထိ ပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ နောအတ္ထိတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌။"အတ္ထိပစ္စယာ နာဓိပတိယာ တေရသ"။၏။

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်း။ နာဓိပတိတွန်း။"နောအတ္ထိပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။

အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သောပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နောအတ္ထိ နာဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ အနုလုံ၌။ "အတ္ထိပစ္စယာ အဓိ ပတိယာ အဋ္ဌ"။၏။

အာရမ္မဏပုရေဇာတာဓိပတိမှတပါး အလုံးစုံသောအာရမ္မဏပစ္စည်း။ အနန္တ ရူပ,ပကတူပ နိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းသုံးပါး။ "နောအတ္ထိပစ္စယာ နာဓိပတိယာ နဝ"။၏။

(ဤနည်းကိုမှီ၍အကုန်တွန်းလေ။ ပစ္စနိက်မှာအနုလောမပစ္စနိက်ကို စ၍ တွန်းလေ။ ထို့နောင်ပစ္စနိယာနုလောမကို တွန်းလေ။ ။အနုလုံ အလွတ်။ ဤတွန်းနည်းကို ဆင်ခြင်၍ တွန်းလေ။ ။ပစ္စနိက်အရကိုသာ ဆိုပေအံ့)။

"နောအတ္ထိပစ္စယာ နာနန္တရေ နဝ"အရကား အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ဤပစ္စည်းသုံးပါး။နဝ။၏။

("နောအတ္ထိပစ္စယာ နသဟဇာတေ နဝ, နအညမညေ နဝ, နနိဿယေ နဝ" အတူတူပင်)။

နောအတ္ထိ။ပ။ နနိဿယပစ္စယာ နဥပနိဿယေ ဒွေ"။ ၏။ အရကား မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ဒွေ။၏။

"နောအတ္ထိပစ္စယာ။ပ။ ။နိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတေ နဝ"အရကား မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ နဝ။၏။

"နကမ္မေ နဝ"။ ၏။ အရကား မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။နဝ။၏။

("နဝိပါကေ နဝ"။ နပုရေဇာတကအတိုင်း။ နောအဝိဂတတိုင်အောင် အတူ)။

နောအတ္ထိပစ္စယာ။ပ။ နဥပနိဿယပစ္စယာ နပုရေဇာတေ ဒွေ"။၏ အရကား။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ဒွေ။ ၏။ ။(နောအတ္ထိ မူကုန်အောင် ဤနာနာက္ခဏိက ကမ္မချည်းပင်။ သင်္ချာလည်း "ဒွေ"သာ ထွက်သည်။ ။နောနတ္ထိ နောဝိဂတမူလည်း လွယ်ပြီ။ နောအဝိဂတမူလည်း နောအတ္ထိမူအတိုင်းပင် မထူးပြီ)။ ။ပစ္စည်း ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ

အနုလောမ ပစ္စနိက ဒုကသင်္ချာဝါရ

ပစ္စည်း ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ ပစ္စည်းအနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တိုသော်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ အနုလောမ ပစ္စနိက် အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတု

ပစ္စည်း၏ အနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော် လည်း ဒုက, ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုက အစရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ။(သဟဇာတ, နိဿယ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စည်းကျန်သည်)။ ။ထို....တွင် ဟေတုမူ နာရမ္မဏဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟေတု နာရမ္မဏ

ထို....၌ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခ ဏိကကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါးတို့သည် နာရမ္မဏပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ"။၏။

ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နာရမ္မဏပစ္စည်း မတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို ကြောင့် အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရ သတည်း။

အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ ဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။၏။

အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နာရမ္မဏပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နာဓိပတိ

ဟေတုမူ နာဓိပတိဒုက၌။ အာရမ္မဏာဓိပတိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း။ဟေတု ပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤ ပစ္စည်း ရှစ်ပါးတို့သည်။ နာဓိပတိပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သော ကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတု **ပစ္စယာ** နာဓိပတိယာ ပန္နရသ"။၏။

သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နာဓိပတိပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် နာဓိပတိပစ္စည်းတွင်း။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ"။၍။

ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နာဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒသ"။၍။

ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ပ။ ဤအနုလောမ ပစ္စနီက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ သတ္တ"။၍။

ဟေတု နာနန္တရ

ဟေတုမူ နာနန္တရဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ရှစ်ပါးတို့သည် နာနန္တရပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်းမတပ်။ပ။ ပစ္စနီက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နာနန္တရေ ပန္နရသ"။၍။

ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နာနန္တရပစ္စည်းမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အနန္တရေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။

အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း ဤတရားတို့သည် ဟေတု နာနန္တရပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ "နဟေတုပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ"။၍။

အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတုနာနန္တရပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမ ပစ္စနီက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နာနန္တရေ သတ္တ"။၍။ ။(ဟေတုမူ နသဟဇာတ မရ)။

ဟေတု နအညမည

နအညမညဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး နာမက္ခန္ဓာ

လေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ ပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည် နအညမညပစ္စည်းသာ တပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်။ ဟေတုပစ္စည်းတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ ကောဒသ"။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ပ။ ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နအညမညပစ္စည်းမတပ်။ နအညမည တွန်း။ အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှ တပါး အညမညပစ္စည်း။ အလွတ်။ "နဟေတုပစ္စယာ အညမညေ တီဏိ"။ ။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နအညမညေ တီဏိ။၏။ [နနိဿယ မရ]။

ဟေတု နဥပနိဿယ

နဥပနိဿယ ဒုက၌။ အာရမ္မဏူပနိဿယမှတပါး။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ဝိပါက်ဆတ္တိ သအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၊ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ ပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ နဥပနိဿယ ပစ္စည်းသာတပ်၍။ ဟေတု တွန်း။ပ။ ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နဥပနိဿယေ ပန္နရသ"။ ။ဟေတု ပစ္စည်းသာတပ်၍ နဥပနိဿယပစ္စည်း မတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ ဥပနိဿယေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ အာရမ္မဏူပ, အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဟေတု နဥပနိဿယပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ "နဟေတုပစ္စယာ ဥပ နိဿယေ နဝ"။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု န ဥပနိဿယပစ္စည်း နှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နဥပနိဿယေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နပုရေဇာတ

နပုရေဇာတ ဒုက၌။ အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏ ပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး။ သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပ နိဿယ ပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါးတို့သည် နပုရေဇာတ ပစ္စည်းသာ

တပ်၍ ဟေတု ပစ္စည်းမတပ်။ ဟေတုတွင်း။ ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ တေရသ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နပုရေဇာတမတပ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ" အစ ရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။အာရမ္မဏပုရေဇာတ, ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နပုရေဇာတပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌။ "နဟေတုပစ္စယာ ပုရေဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နပုရေဇာတပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နပုရေဇာတေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နပစ္ဆာဇာတ

နပစ္ဆာဇာတ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဟေတုတွင်း။ ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသ"။၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍။ နပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း မတပ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ပ။ မဟောရသတည်း။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းအလွတ်။ "နဟေတုပစ္စယာ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းတပ်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် အနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နာသေဝန

နာသေဝန ဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း အာသေဝနပစ္စည်းမှတပါး အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤတရားရှစ်ပါးတို့သည် နာသေဝန ပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းတွင်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နာသေဝနေ ပန္နရသ"။ ၏။ ။နာသေဝန တွင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ မဟောရသတည်း။ ။ အလုံးစုံသော အာသေဝန ပစ္စည်း။ အလွတ်။ "နဟေတုပစ္စယာ အာသေဝနေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နာဝသေဝနေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နကမ္မ

နကမ္မ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတကမ္မပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသ အားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဟေတုတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ ပန္နရသ"။ ၏။ ။နကမ္မတွန်း မရှိ။ ။သဟဇာတ ကမ္မပစ္စည်း နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ အလွတ်။ "နဟေတုပစ္စယာ ကမ္မေ သတ္တ"။ ၏။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နကမ္မပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ။ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နကမ္မေ သတ္တ"။ ၏။

ဟေတု နဝိပါက

ဟေတုမူ နဝိပါကဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်း အားရင်း၊ အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာ, စိတ္တဇရုပ်အားရင်းတပ်သော ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး ကုသိုလ်, အကုသိုလ်,ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်းတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ပဋိသန္ဓေ-နာမက္ခန္ဓာအားတပ်သော ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ-ပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ-ပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ ဟေတုတွန်း။ ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ ပန္နရသ"။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိ-သန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု-ပစ္စည်းသာတပ်၍။ နဝိပါကပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့်။ နဝိပါကပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။ ၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ ဟေတု နဝိပါကပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌။ "နဟေတု ပစ္စယာ ဝိပါကေ ဧကံ"။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာ ဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နဝိပါက-ပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နအာဟာရ

နအာဟာရဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း။ နာမ်အာဟာရပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည် နအာဟာရ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ဟေတုပစ္စည်းမတပ်သောကြောင့်။ပ။ ပစ္စနိက်၌။ "နဟေတု ပစ္စယာ နအာဟာရေ ပန္နရသ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ နအာဟာရ ပစ္စည်းမတပ်သော တရားကားမရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌။ "ဟေတုပစ္စယာ အာဟာရေ စသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဟေတု နအာဟာရပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိယာနုလောမ၌။ "နဟေတုပစ္စယာ အာဟာရေ သတ္တ"။၏။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု နအာဟာရပစ္စည်းနှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နအာဟာရေ သတ္တ"။၏။

ဟေတု နဣန္ဒြိယ

နဣန္ဒြိယဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည်။ ဟေတု-တွန်း။ ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ ပန္နရသ"။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ၊ ဤတရားတို့သည် ဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍။နဣန္ဒြိယမတပ်။နဣန္ဒြိယ တွန်း။ အနုလုံ၌။ စတ္တာရိ။ ၏။ ။အမောဟမှတပါး သဟဇာတိန္ဒြိယ, ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ အလွတ်။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌။ သတ္တ"။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ-ရုပ်အားတပ်သော အမောဟမှတပါး ဟိတ်ငါးပါး။ ဟေတု နဣန္ဒြိယပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။ ၏။

ဟေတု နဈာန

နဈာန ဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, ဈာန ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။

(အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ ဟေတုတွန်း။ပစ္စနိက်၌။ ပန္နရသ။ ၏။ ။နဓျာနတွန်းမရှိ။ ။ဈာနပစ္စည်း။ အလွတ်။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ သတ္တ။ ၏။ ။အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌။ သတ္တ။ ၏။

ဟေတု နမဂ္ဂ

နမဂ္ဂ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, မဂ္ဂပစ္စည်းမှ တပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းရှစ်ပါး။ ဟေတုတွန်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နမဂ္ဂေ ပန္နရသ"။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟ၊ နမဂ္ဂတွန်း။ အနုလုံ၌။ စတ္တာရိ။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ပညာမှတပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ အလွတ်။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ သတ္တ။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော အမောဟမှတပါး ဟိတ်ငါးပါး။ ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌။ သတ္တ။ ၏။

ဟေတု နသမ္ပယုတ္တ

နသမ္ပယုတ္တ ဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်မှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။အချင်းချင်းအားရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ဟိတ်မှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော သဟ ဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ,ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်း ရှစ်ပါးတို့သည်။ ဟေတုတွန်း။ ပစ္စနိက်၌။ ကောဒသ။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ နသမ္ပယုတ္တတွန်း။ အနုလုံ၌။ တီဏိ။၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။အလွတ်။ပစ္စနီယာနုလောမ၌။ တီဏိ။၏။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"၏။ ။

ဟေတု နဝိပ္ပယုတ္တ

နဝိပ္ပယုတ္တ ဒုက၌။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အချင်းချင်း အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးမှတပါး နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအား ရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်းတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါးဟုဆိုအပ်သော သဟဇာ တပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟေတု

တွန်း။ပစ္စနိက်၌။နဝ။၏။ ။သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ နဝိပ္ပယုတ္တတွန်း။ အနုလုံ၌။တီဏိ။၏။ ။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ အလွတ်။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌။ ပဥ္စ။ ၏။ ။သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားသာတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးအရ။ ဤ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ "ဟေတုပစ္စယာ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။(နောအတ္ထိ, နောအဝိဂတ, မရ။ **နော နတ္ထိ,နောဝိဂတလည်း**။ နာနန္တရ အတိုင်း)။

ဟေတု သာမည ဃဋနာ (၉)

ဒုကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သာမည ဃဋနာ, သဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဃဋနာ, သာဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဃဋနာအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သာမည ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက, သဝိပါက အားဖြင့်နှစ်ပါး။ ထို....တွင် အဝိပါကကို....၏။ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ, သအညမည ဃဋနာ, သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **သဗ္ဗဋ္ဌာနိက**....၏။

ထို....၌။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သောဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု,သဟဇာတ,နိဿယ,အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ အာရမ္မဏ,အဓိပတိ,အနန္တရ,သမနန္တရ,အညမည အစ ရှိသော တဆဲ့ကိုးပစ္စည်းမတပ်ကုန်။ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို"ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ သတ္တ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ။ နာနန္တရေ သတ္တ။ နသမနန္တရေ သတ္တ။ နအညမညေ တီဏိ။ နဥပနိဿယေ သတ္တ။ နပုရေ ဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။ နာသေဝနေ သတ္တ။ နကမ္မေ သတ္တ။ နဝိပါ ကေ သတ္တ။ နအာဟာရေ သတ္တ။ နဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ နဈာနေ သတ္တ။ နမဂ္ဂေ သတ္တ။ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂ တေ သတ္တ"ဟု ဟောအပ်ကုန်၏။

ထို့နောင် **သအညမည ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟ ဇာတ,အညမည,နိဿယ,အတ္ထိ,အဝိဂတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသောအာရမ္မဏ အစရှိသော တဆဲ့ရှစ်ပစ္စည်းမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ တီဏိ။ နာဓိပတိယာ တီဏိ။ပ။ နမဂ္ဂေ တီဏိ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ **တီဏိ**။ **နောဝိဂတေ တီဏိ**"။၏။

ထို့နောင် **သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို....**၍။ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား သာတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အည မည,နိဿယ,သမ္ပယုတ္တ,အတ္ထိ,အဝိဂတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို "ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ တီဏိ။ နာဓိပတိယာ တီဏိ။ပ။ နောဝိဂတေ တီဏိ"။၍။

ထို့နောင် **သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို** ဟောတော်မူ၍။ ထို....၌ သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့ သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ,အဝိဂတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ အာရမ္မဏအစရှိသော ကြွင်းသော ပစ္စည်းမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ တီဏိ။ နာဓိပတိယာ တီဏိ။ပ။ နောဝိဂတေ တီဏိ"။၍။

ထို့နောင် **သဝိပါက ဃဋနာကို** ဟောတော်မူ၍။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗ ဋ္ဌာနိက ဃဋနာ, သအညမည ဃဋနာ, သအညမညသမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သအညမညဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့်ငါးပါးအပြား ရှိ၍။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၍။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါက်ဟိတ်သုံးပါး။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ,ဝိပါက, အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်း သာတပ်၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏ အစရှိသောတဆဲ့ရှစ်ပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့ကို "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဝိပါက အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ ဧကံ။ပ။ နောဝိဂတေ ဧကံ"။ ။(ဤသဝိပါကငါးချက် ဧကံချည်းပင် ထွက်သည်။ အနုလုံ ဃဋနာအတိုင်း စစ်၍ဟောလေ)။

သဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဃဋနာ (၉)

ထို့နောင် **သဣန္ဒြိယမဂ္ဂ ဃဋနာကို** ဟောတော်မူ၍။ ထို....၌ တုံသော် လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၍။ ထို....တွင် အဝိပါက ဃဋနာကို။ပ။ ထို....၌ တုံသော်လည်း **သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဃဋနာ**။ ပ။ လေးပါးအပြား ရှိ၍။ ထို....တွင် သဗ္ဗဋ္ဌာနိက။ပ။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိ ဂတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏ အစရှိသော တဆဲ့ခုနစ်ပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ "ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ စတ္တာရိ။ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ။

နာနန္တရေ စတ္တာရိ။ နသမနန္တရေ စတ္တာရိ။ နအညမညေ ဒွေ။ နဉပနိဿယေ စတ္တာရိ။ပ။ နဈာနေ စတ္တာရိ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နောနတ္ထိယာ စတ္တာရိ။ နောဝိဂတေ စတ္တာရိ”။၏။

ထို့နောင် **သအညမည ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်းသာ တပ်၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏ အစရှိသော တဆဲ့ခြောက်ပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ “ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ ဒွေ။ နာဓိပတိယာ ဒွေ။ပ။ နဈာနေ ဒွေ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နောနတ္ထိယာ ဒွေ။ နောဝိဂတေ ဒွေ”။၏။

ထို့နောင် **သအညမည သမ္ပယုတ္တ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားသာ တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု, သဟဇာတ, အညမည, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, သမ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏ အစရှိသော တဆဲ့ငါးပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ “ဟေတု သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ ဒွေ။ နာဓိပတိယာ ဒွေ။ပ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နောနတ္ထိယာ ဒွေ။ နောဝိဂတေ ဒွေ”။၏။

ထို့နောင် **သဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော အမောဟ။ ဤတရားတို့သည် ဟေတု,သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ,မဂ္ဂ,ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ပစ္စည်းသာ တပ်၍ အာရမ္မဏ အစရှိသော ကြွင်းသောတဆဲ့ခြောက်ပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ “ဟေတု သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ ဒွေ။နာဓိပတိယာ ဒွေ။နာနန္တရေ ဒွေ။ပ။ နောနတ္ထိယာ ဒွေ။နောဝိဂတေ ဒွေ”။၏။

ထို့နောင် **သဝိပါက ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း (သဗ္ဗဋ္ဌာနိက အစရှိသော အားဖြင့်ငါးပါး။ အနုလုံကအတိုင်း ဆိုလေ။ သင်္ချာလည်း မထူးပြီ။ကော် သာ)။

သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဃဋနာ (၆)

ထို့နောင် **သာဓိပတိ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ ဃဋနာ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဝိပါက ဃဋနာ, သဝိပါက ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ထို....တွင် အဝိပါက ဈာနကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဈာနသောအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **သဗ္ဗဋ္ဌာနိက ဈာနကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝိမံသာဓိပတိ။ ဟေတု, အဓိပတိ, သဟဇာတ, နိဿယ, ဣန္ဒြိယ, မဂ္ဂ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤရှစ်ပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော အာရမ္မဏ အစရှိသော တဆဲ့ခြောက်ပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "ဟေတု အဓိပတိ သဟဇာတ နိဿယ ဣန္ဒြိယ မဂ္ဂ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ စတ္တာရိ။ နာနန္တရေ စတ္တာရိ။ နသမနန္တရေ စတ္တာရိ။ နအညမညေ ဒွေ။ နဥပနိဿယေ စတ္တာရိ။ပ။ နဈာနေ စတ္တာရိ။ နသမ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ နောနတ္ထိယာ စတ္တာရိ။ နောဝိဂတေ စတ္တာရိ"။၏။ [နောက်၌လည်း ဈာနအတိုင်းဆို။ သင်္ချာလည်း ဒွေသာတည်း။ ။သဝိပါက သုံးချက်၌လည်း ဟောမြဲ။ ကေ သာ]။

ဟေတုပြီး၏။

အာရမ္မဏ ဒုက

ထို့နောင် အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အနုလောမပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုက, ဈာနအားဖြင့်နှစ်ပါး။ ထို....တွင် ဒုကကို....၏။ ထို....၌တုံသော်လည်း အာရမ္မဏမူ နဟေတု ဒုကအစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **အာရမ္မဏမူ နဟေတု ဒုကကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထို....၌ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါး တည်း။ပ။ နဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ အာရမ္မဏ တွင်း။ ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာ ပန္နရသ"။၏။ ။

အာရမ္မဏပစ္စည်းသာတပ်၍ နဟေတုပစ္စည်း မတပ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ မဟောရသတည်း။

အလုံးစုံသော ဟေတုပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ နဟေတု ပစ္စည်း နှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ အလွတ်။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။၏။ ။ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ နဟေတုပစ္စည်း တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နဟေတုယာ နဝ"။၏။

အာရမ္မဏမူ နာဓိပတိဒုက၌ သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ **အနန္တရူပ,** ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ။(အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်းခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ အာရမ္မဏတွန်း။ ပစ္စနိက်၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ"။၏။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ အာရမ္မဏပစ္စည်းသာ တပ်၍ နာဓိပတိပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် နာဓိပတိတွန်း။ အနုလုံ၌။ သတ္တ။ ၏။ ။အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ နာဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ အလွတ်။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။ ။အလေးအမြတ်မပြုတတ်သော ကာမစိတ်စေတုပညာသ။အဘိညာဉ်ဒွေး။ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု။ နေဝသညာနာသညာယတန စိတ်သုံးခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် မပြုအပ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။စေ။ဒွေပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ။ နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်းတရား။ ဤတရားတို့သည် အာရမ္မဏ နာဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါးတပ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နာဓိပတိယာ နဝ"။၏။ ။(နိဗ္ဗာန်သည် လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခုအား အာရမ္မဏာဓိပတိ ကေန်တပ်သည်)။

အာရမ္မဏမူ နာနန္တရဒုက၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်းတရား ခုနစ်ပါးတို့သည်။ပ။ အာရမ္မဏတွန်း။ "နာရမ္မဏပစ္စယာ နာနန္တရေ ပန္နရသ"။၏။ ။နာနန္တရတွန်းမရှိ။ ။အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် အလွတ်။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရေ သတ္တ"။ ၏။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏပစ္စယာ နာနန္တရေ နဝ"။ ၏။

[ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ ပစ္စနိက်ကို ရှေးဦးစွာတွန်း။ ထို့နောင် အနုလုံကိုတွန်း။ ။ပစ္စနိယာနုလောမကို အလွတ်။ ။အနုလောမ ပစ္စနိက်ကိုအရယူ။ ။ဤမျှသောနည်းဖြင့် အထက်၌တွန်းနိုင်ရာသောကြောင့် မတွန်းပြီ။ ။အာရမ္မဏမျိုးမှတပါး ပစ္စည်းဟူသမျှကို ဒုက၌ ဤအနန္တရ ဒုကအတူ အာရမ္မဏပစ္စည်း။ အလုံးစုံသော အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ အရဖြစ်၏။

နိဿယဖြစ်အံ့၊ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်းကို ရ၏။ ။ဥပနိဿယဖြစ်အံ့၊ အာရမ္မဏူပနိဿယမှ တပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်းကိုရ၏။ ။ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတဖြစ်အံ့၊ အာရမ္မဏ

ပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်းကို အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ ရသည်။ ။အလုံးစုံ နဝချည်း ထွက်၏]။ ။

အာရမ္မဏ ဃဋနာ (၅)

ထိုနောင် ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဓိပတိ ဥပ နိဿယ ဃဋနာ, ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, သနိဿယဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ, သာဓိပတိ ဥပနိဿယ ဃဋနာ,သာဓိပတိ နိဿယ ဥပနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် ငါးပါး။ ထို....တွင် အဓိပတိ ဥပနိဿယ ဃဋနာကို ရှေးဦးစွာ။၏။ ထို....၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ပ။ အာရမ္မဏ, အဓိပတိ, ဥပ နိဿယ ပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော ဟေတု အစရှိသော နှစ်ဆဲ့တပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏ အဓိပတိ ဥပနိဿယန္တိ နဟေတုယာ သတ္တ။ နာနန္တရေ သတ္တ။ပ။ နောအဝိဂတေ သတ္တ"။၏။ (အလုံးစုံ သတ္တချည်း)။

ထို့နောင် ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာကို။ ၏။ ထို....၌ အလုံးစုံ သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပ။ အာရမ္မဏ, ပုရေဇာတ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤလေးပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော နှစ်ဆယ်သော ပစ္စည်းမတတ်ကုန်။ ။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ "အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဟေတုယာ တီဏိ။ပ။ နောဝိဂတေ တီဏိ"။ ၏။ (အလုံးစုံ တီဏိချည်း)။

တတိယမှာ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ တီဏိချည်း။ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တသွင်း။

စတုတ္ထမှာ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ (အလုံး စုံ။ ကေံ သာ)။

ပဥ္စမမှာ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ (ကေံ သာ။ ဃဋနာအတိုင်းသာဆိုလေ)။

အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ ဒုက

ထိုနောင် အဓိပတိပစ္စည်း၏ အနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုက, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ....၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အဓိပတိမူ နဟေတုဒုက အစရှိ သောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး....၏။ ထို....တွင် **အဓိပတိမူ နဟေတု ဒုကကို**

ရှေးဦးစွာ....၏။ထို....၌ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ (အကြွင်းဆိုမြဲ)။ ဤပစ္စည်း ရှစ်ပါးတို့သည်။ပ။ အဓိပတိတွန်း။ ပန္နရသ။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ နဟေတုတွန်း။ "အဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ စတ္တာရိ"။၏။ ။ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဟေတုပစ္စည်း။ အလွတ်။ ပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နာဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။၏။ ။ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ အနုလောမပစ္စနိက်၌ "အဓိပတိပစ္စယာ နဟေတုယာ ဒသ"။၏။

(နာရမ္မဏအစရှိသည်တို့၌ ဤနည်းကိုမှီ၍ တွန်းလေ။ ။အရကိုသာ ဆိုပေအံ့)။

"နာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ။အရကား သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းသာတည်း။

"နာနန္တရေ ဒသ။ နသမနန္တရေ ဒသ"။ ။အရကား အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းနှစ်ပါးတည်း။

"နသဟဇာတေ သတ္တ"။ ။အရကား အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း။

"နအညမညေ အဋ္ဌ"။ ။အရကား သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

(အဋ္ဌဟူသော်ကား အာရမ္မဏာဓိပတိ ခုနစ်ချက်တွင် "အကုသလော အဗျာကတဿ"ကို ထည့်)။

"နနိဿယေ သတ္တ"။ ။အရကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

"နဥပနိဿယေ သတ္တ"။ ။အရကား သဟဇာတာဓိပတိတည်း။

"နပုရေဇာတေ ဒသ"။ ။အရကား သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဇ္ဈာနဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

"နပစ္ဆာဇာတေ ဒသ၊ နာသေဝနေ ဒသ၊ နကမ္မေ ဒသ။ နဝိပါကေ ဒသ"။ ။အရကား အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

"နအာဟာရေ ဒသ"။ ။အရကား စိတ္တာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း။

"နဣန္ဒြိယေ ဒသ"။ ။အရကား ဝီရိယ,စိတ္တ, ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းလျှင်တည်း။

"နစျာနေ ဒသ"။ ။အရကား အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းလျှင်တည်း။

"နမဂ္ဂေ ဒသ"။ ။အရကား ဝီရိယ ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

"နသမ္ပယုတ္တေ အဋ္ဌ"။ ။(အရကား နအညမညအတိုင်း)။

"နဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တ"။ ။အရကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်း။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

"နောအတ္ထိယာ သတ္တ"။ ။အရကား အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဂ္ဂဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတည်း။

("နောနတ္ထိယာ ဒသ"။ "နောဝိဂတေ ဒသ"။ နာနန္တရနှင့်တူ၏။ ။"နော အဝိဂတေ သတ္တ"။ အရကား နောအတ္ထိအတိုင်း)။

အဓိပတိ ဃဋနာ

ထိုနောင် ဃဋနာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း မိဿက, ပကိဏ္ဏက, သဟဇာတ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မိဿက ဃဋနာကို....၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အတ္ထိ အဝိဂတ ဃဋနာ, သနိဿယ ဃဋနာ, သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာ အားဖြင့် သုံးပါး။ ထို....တွင် အတ္ထိအဝိဂတ ဃဋနာကို....၏။

ထို....၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခုအား တပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဂ္ဂဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ။ပ။ အဓိပတိ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤ သုံးပစ္စည်းသာ တပ်၍ ကြွင်းသော နှစ်ဆဲ့တပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် "အဓိပတိ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဟေတုယာ အဋ္ဌ။ နာရမ္မဏေ သတ္တ။ နာနန္တရေ အဋ္ဌ၊ နသမနန္တရေ အဋ္ဌ၊ နသဟဇာတေ ဧကံ။ နအညမညေ စတ္တာရိ၊ နနိဿယေ ဧကံ။ နဉပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ အဋ္ဌ၊ နာသေဝနေ အဋ္ဌ၊ နကမ္မေ အဋ္ဌ၊ နဝိပါကေ အဋ္ဌ။ နအာဟာရေ အဋ္ဌ၊ နဣန္ဒြိယေ အဋ္ဌ၊ နစျာနေ အဋ္ဌ၊ နမဂ္ဂေ အဋ္ဌ၊ နသမ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ အဋ္ဌ၊ နောဝိဂတေ အဋ္ဌ"။၏။

ထို့နောင် သနိဿယ ဃဋနာကို....၏။ ထို....၌ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ **အဓိပတိ, နိဿယ, အတ္ထိ,**

အဓိဂတပစ္စည်းသာတပ်၍ ကြွင်းသော နှစ်ဆယ်သော ပစ္စည်း မတပ်ကုန်။ပ။ (ယခင်သင်္ချာနှင့် တူပြီ)။

ထို့နောင် သနိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ ဃဋနာကို....၏။ ထို....၌ သာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ်အားတပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ အဓိပတိ, နိဿယ, ဝိပ္ပယုတ္တ, အတ္ထိ, အဝိဂတ ဤငါး ပစ္စည်းသာတပ်၍။ပ။ "အဓိပတိ နိဿယ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတန္တိ နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာနန္တရေ စတ္တာရိ၊ နသမနန္တရေ စတ္တာရိ၊ နသဟ ဇာတေ ဧကံ၊ နအညမညေ စတ္တာရိ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ တီဏိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ စတ္တာရိ။ပ။ နောဝိဂတေ စတ္တာရိ"။၏။

(ပဏ်ဏ်းသုံးချက်၊ သဟဇာတနှစ်ဆဲ့လေးချက်တို့ကို ဃဋနာအတိုင်း အရကို ဆို၍ သင်္ချာကို ရသင့်သည့်အလျောက် ဆင်ခြင်၍ ဟောလေ)။

အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရ ဒုက

ထို့နောင် အနန္တရပစ္စည်း၏ အနုလောမပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း ဒုက, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထို....တွင် ဒုက ကို....၏။ ထို....၌ တုံသော်လည်း အနန္တရမူ နဟေတုဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတု ဒုကကို....၏။ ထို....၌ (ပစ္စည်း တွန်းမြဲ)။ ။အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း။ "အနန္တရပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ။ပ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ သတ္တ၊ နောအဝိ ဂတေ သတ္တ"။ ၏။

(ဃဋနာ၌လည်း ပဌမ ဃဋနာသည် ယခင်သင်္ချာအရ နှင့်တူပြီ။ ဒုတိယမှာ အာသေဝနပစ္စည်း။ အလုံးစုံ "တီဏိ" ချည်းပင်။ တတိယမှာ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ။ "ဧကံ" သာတည်း။ ။အနန္တရ ပြီး၏။ (သမနန္တရ လည်း တူပြီ)။

သဟဇာတ ဒုက

သဟဇာတ အနုလောမပစ္စနိက်၌ ဒုက, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဒုက၌ တုံသော်လည်း သဟဇာတမူ နဟေတုဒုကအစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆယ်အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတု ဒုကကို....၏။

ထို....၌ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ "သဟဇာတပစ္စယာ နဟေတုယာ နဝ"။ ၏။

အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ "နအာရမ္မဏေ နဝ"။၏။

သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ နဝ"။၏။

အလုံးစုံသော သဟဇာတပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ နဝ။ နသမနန္တရေ နဝ"။၏။

စိတ္တဇရုပ် ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ "နအညမညေ ပဉ္စ။ နဥပနိဿယေ နဝ။ပ။ နမဂ္ဂေ နဝ။ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။၏။

အချင်းချင်းအားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်းတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ နဝ။ နောဝိဂတေ နဝ"။ ၏။

(ဃဋနာ ဆယ်ချက်၌လည်း အနုလုံက အတိုင်း အရဆို၍ ရသင့်သည် အလျောက် သချာဟောလေ)။

သဟဇာတ ပြီး၏။

အညမည ဒုက

အညမည၌ ဒုက, ဃဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး။ ထို....တွင် ဒုကကို....၏။ ထို....၌ အညမညမှု နဟေတုဒုက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲကိုးပါး အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ "အညမညပစ္စယာ နဟေတုယာ တီဏိ"။၏။

အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ "နာရမ္မဏေ တီဏိ"။၏။

သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး အညမညပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ တီဏိ"။၏။

အလုံးစုံသော အညမညပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ တီဏိ။ပ။ နမဂ္ဂေ တီဏိ"။၏။

အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထု။ "နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ"။၏။

အချင်းချင်းအားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ တီဏိ။ နောဝိဂတေ တီဏိ"။၏။

(ဃဋနာခြောက်ချက်၌လည်း အနုလုံအတိုင်း အရဆို၍ သင်္ချာကို ရသင့်သည် အလျောက် ဟောလေ)။

အညမည ပြီး၏။

နိဿယ ဒုက

အညမညကို။ပ။ နိဿယပစ္စည်း၏ အနုလောမပစ္စနိက်ကို....၏။ ထို....၌ (စစ်မြဲ)။ နိဿယမူ နဟေတု ဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး။ ။ ထို....တွင် နဟေတုဒုက၌ ဟေတု ပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နိဿယပစ္စယာ နဟေတုယာ တေရသ"။၏။

အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယ, ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ "န အာရမ္မဏေ တေရသ"။၏။

သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယ ဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇော ငါးချက်, တဒါရုံကောဒသအားတပ်သော။ပ။ ဟဒယ ဝတ္ထုဟုဆိုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ တေရသ"။၏။

အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ တေရသ"။ "နသမနန္တရေ တေရသ"။၏။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇောငါးချက်, တဒါရုံကောဒသအား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏ, အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ "န သဟဇာတေ ဟိဏ္ဍ"။၏။

အညမညပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇောငါးချက်, တဒါရုံကောဒသအားတပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏ, အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။"နအညမညေ သတ္တ"။၏။

နဥပနိဿယ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အား တပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာ ရမ္မဏမှတပါး မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇော ငါးချက်, တဒါရုံကောဒသ

အားတပ်သော။ပ။ ဝတ္ထာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း။ "နဉပ နိဿယေ တေရသ"။၏။

နပုရေဇာတ၌ အလုံးစုံသော သဟဇာတနိဿယပစ္စည်း။ "နပုရေဇာတေ နဝ"။၏။

နပစ္ဆာဇာတ၌ အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နပစ္ဆာဇာတေ တေရသ။ နာသေဝနေ တေရသ"။ ၏။

သဟဇာတကမ္မမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။"နကမ္မေ တေရသ"။၏။

ဝိပါကပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နဝိပါကေ တေရသ"။၏။

နာမ်အာဟာရမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နအာဟာရေ တေရသ"။ ၏။

သဟဇာတိန္ဒြိယ ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နဣန္ဒြိယေ တေရသ"။ ၏။

နဈာန၌။ ဈာနပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နဈာနေ တေရသ"။ ၏။

မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နမဂ္ဂေ တေရသ"။၏။

သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော နိဿယပစ္စည်း။ "နသမ္ပယုတ္တေ သတ္တ"။ ၏။

အချင်းချင်းအားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရှင်း, ဥပါဒါရုပ်အားရှင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။

"နောနတ္ထိယာ တေရသ။ နောဝိဂတေ တေရသ" တို့သည် နာနန္တရနှင့် တူကုန်၏။

(ဃဋ္ဋနာ၌ မိဿက ခြောက်ချက်။ ပကိဏ်းလေးချက်။ သဟဇာတ တဆယ်။အနုလုံအတိုင်း အရကိုဆို၍။ သင်္ချာကိုရသင့်သည်အလျောက် ဆင်ခြင်၍ ယောလေ)။

နိဿယပြီး၏။

ဥပနိဿယ ဒုက

ဥပနိဿယ၌။ ဒုက, ဃဋ္ဋနာနှစ်ပါး။ပ။ ထိုဒုက၌။ ဥပနိဿယမူ နဟေတု-ဒုကအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါး။ပ။

နဟေတုဒုကဌ်။ အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ပ။ "ဥပနိဿယပစ္စယာ နဟေတုယာ နဝ"။ ၈။

နာရမ္မဏာဌ်။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ "နာရမ္မဏေ နဝ။ နာဓိပတိယာ နဝ"။၈။

နာနန္တရဌ်။ အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ နဝ။ နသမနန္တရေ နဝ"။၈။

အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ "နသဟဇာတေ နဝ။ နအညမညေ နဝ"။၈။

နနိဿယဌ်။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏူပ, အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ "နနိဿယေ နဝ"။ ၈။

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဋ္ဌဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဌ္ဌာရသ, အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အာရမ္မဏူပနိဿယ, အနန္တရူပနိဿယ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ "နပုရေဇာတေ နဝ"။ ၈။

အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ "နပစ္ဆာဇာတေ နဝ"။ ၈။

အာသေဝနပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ "နာသေဝနေ နဝ"။ ၈။

မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ "နကမ္မေ နဝ"။ ၈။

အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ "နဝိပါကေ နဝ။ပ။ နသမ္ပယုတ္တေ နဝ"။ ၈။

အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ"။ ၈။

အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခုအားတပ်သော။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ်အဌ္ဌာရသ, အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ မရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အလုံးစုံသော ဥပနိဿယ-ပစ္စည်း။ "နောအတ္ထိယာ နဝ"။ ၈။

နောနတ္ထိ၌ အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ "နောနတ္ထိယာ နဝ။ နောဝိဂတေ နဝ"။ ။"နောအဝိဂတေ နဝ"သည် နောအတ္ထိနှင့်တူ၏။

(ဃဋ္ဋနာကို အနုလုံကအတိုင်း အရကောက်။ သချ်ာကို ရသင့်သည် အလျောက် ဆင်ခြင်၍ဟောလေ)။

ဥပနိဿယ ပြီး၏။

ပုရေဇာတ ဒုက

ပုရေဇာတ၌။ ဒုက,ဃဋ္ဋနာ....ထို....တွင် ဒုကကို....ထို....၌။ ပုရေဇာတမူ နဟေတု ဒုကအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်

နဟေတုဒုက၌။အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း။"နဟေတုယာ တိဏိ"။၏။

နာရမ္မဏ၌။အလုံးစုံသော ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ "နာရမ္မဏေ တိဏိ"။ ၏။

နာဓိပတိ၌။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုအား တပ်သော။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ, အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇောငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ တိဏိ"။ ၏။

(နာနန္တရ, နသမနန္တရ, နသဟဇာတ, နအညမညတို့ကား နဟေတုနှင့်တူကုန်၏)။

နနိဿယ၌။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇောငါးချက်, တဒါရုံကောဒသအားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု, အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇောငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း။ "နနိဿယေ တိဏိ"။ ၏။

နဥပနိဿယ၌။ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခုအားတပ်သော။ပ။ ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ်အဋ္ဌာရသ, အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာသန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း။ "နဥပနိဿယေ တိဏိ"။ ၏။

နပစ္ဆာဇာတ၌။ အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း။ "နပစ္ဆာဇာတေ တိဏိ၊ နာသေဝနေ တိဏိ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နအာဟာရေ တိဏိ"။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး အလုံးစုံသော ပုရေဇာတပစ္စည်း။"န-

ဣန္ဒြိယေ တီဏိ"။၏။ ။(နစျာန, နမဂ္ဂ, နသမ္ပယုတ္တတို့သည် နဟေတုနှင့်တူကုန် ၏)။ ။မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇော ငါးချက်, တဒါရုံကောဒသအား တပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထု, အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူမရဏာ သန္နဇော ငါးချက်အားတပ်သော။ပ။ ဟဒယဝတ္ထုမှ တပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ ။အလုံးစုံသော ပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ နောနတ္ထိယာ တီဏိ။ နောဝိဂတေ တီဏိ"။ ၏။

(ဃဋ္ဋနာခုနစ်ချက်၌။ အနုလုံကအတိုင်း အရဆို၍ သင်္ချာကို ရသင့်သည် အလျောက်ဆိုလေ)။

ပုရေဇာတ ပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ, အာသေဝန ဒုက

ပစ္ဆာဇာတ အနုလောမပစ္စနိက်၌။ ဒုက,ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါး။ပ။ ဒုက၌ တုံသော်လည်း ပစ္ဆာဇာတမူ နဟေတု ဒုကအစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ်။ပ။ နဟေတုဒုက၌။ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ "ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ နဟေတုယာ တီဏိ။ပ။နောဝိဂတေ တီဏိ"။၏။ ။(ဃဋ္ဋနာလည်း ဤအတူ)။

ပစ္ဆာဇာတ ပြီး၏။

အာသေဝနမူ ဟေတုဒုက၌။ အလုံးစုံသော အာသေဝနပစ္စည်း။ "အာသေဝနပစ္စယာ နဟေတုယာ တီဏိ။ပ။ နောအဝိဂတေ ဝေီဏိ"။ ၏။ ။(ဃဋ္ဋနာ လည်း ဤအတူပင်)။

အာသေဝန ပြီး၏။

ကမ္မဒုက

ကမ္မ၌။ ဒုက, ဃဋ္ဋနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။ ဒုကကိုရှေး ဦးစွာ။၏။ ဒုက၌။ပ။ ။ကမ္မမူ နဟေတု ဒုက၌။ အလုံးစုံသော ကမ္မပစ္စည်း။ "ကမ္မပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ။ နာရမ္မဏေ သတ္တ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ"။ ။ နာနန္တရ၌။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး အလုံးစုံသော ကမ္မပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ သတ္တ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ"။ ။န သဟဇာတ၌။ အလုံးစုံသော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ "နသဟဇာတေ ဒွေ"။ ။န အည မည၌။ စိတ္တဇရုပ် ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတ

နာဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတကမ္မ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ “နအညမညေ တီဏိ”။ ။နနိဿယဉ်။ အလုံးစုံသော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ “နနိဿယေ ဒွေ”။ ။နဥပနိဿယဉ်။ သဟဇာတကမ္မပစ္စည်း။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတတ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအားတပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ “နဥပနိဿယေ သတ္တ”။ ။နဝိပါကဉ်။ ဝိပါက်စေတနာမှတပါး သဟဇာတကမ္မနာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ “နဝိပါကေ သတ္တ”။ ။အလုံးစုံသော နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ “နအာဟာရေ ဒွေ”။ ။အလုံးစုံသော ကမ္မပစ္စည်း။ “နဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ နဈာနေ သတ္တ။ နမဂ္ဂေ သတ္တ”။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟဇာတ ကမ္မမှတပါး အလုံးစုံသော ကမ္မပစ္စည်း “နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။ ။စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော သဟဇာတကမ္မမှတပါး အလုံးစုံသော ကမ္မပစ္စည်း။ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ “နောအတ္ထိယာ ဒွေ”နသဟဇာတနှင့်တူ၏။ “နော နတ္ထိယာ သတ္တ”။ “နောဝိဂတေ သတ္တ” နာနန္တရနှင့်တူ၏။ “နောအဝိဂတေ ဒွေ”နသဟဇာတနှင့်တူ၏။

(ဃဋနာကို၊ အနုလုံအတိုင်း အရဆို၍ သင်္ချာကို ရသင့်သည်အလျောက် ဟောလေ)။

ကမ္မ ပြီး၏။

ဝိပါကဒုက

ဝိပါကဉ်။ ဝိပါကမ္မ နဟေတု ဒုက အစရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါးအပြား ရှိ၏။ပ။ နဟေတုဒုကဉ်။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ “ဝိပါကပစ္စယာ နဟေတုယာ ဧကံ”။၏။ ။အလုံးစုံသောဝိပါကပစ္စည်း။ “နာရမ္မဏေ ဧကံ”။၏။ ။ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ “နာဓိပတိယာ ဧကံ”။၏။ ။အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း။ “နာနန္တရေ ဧကံ။ နသမနန္တရေ ဧကံ”။ ။နအညမညဉ်။ စိတ္တဇရုပ် ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဝိပါကပစ္စည်း “နအညမညေ ဧကံ”။ ။နဥပနိဿယဉ်။ အလုံးစုံသော ဝိပါကပစ္စည်း။ “နဥပနိဿယေ ဧကံ။နပုရေဇာတေ ဧကံ။ နပစ္ဆာဇာတေ ဧကံ။ နာသေဝနေ ဧကံ”။၏။ ။စေတနာမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ “နကမ္မေ ဧကံ”။ ။နာမ်အာဟာရသုံးပါးမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ “နအာဟာရေ ဧကံ”။၏။ ။သဟဇာတဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ “နဣန္ဒြိယေ ဧကံ”။၏။ ။ဈာနပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း “နဈာနေ ဧကံ”။၏။ ။မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ “နမဂ္ဂေ ဧကံ”။ ၏။ ။စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သောဝိပါကပစ္စည်း။ “နသမ္ပယုတ္တေ ဧကံ”။၏။ ။အချင်းချင်းနာမက္ခန္ဓာအား တပ်သော ဝိပါကပစ္စည်း။ “နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ”။၏။ ။အလုံးစုံသောဝိပါကပစ္စည်း

"နောနတ္ထိယာ ကော်။ နောဝိဂတေ ကော်"။၏။ (ဃဋနာငါးချက်ကို အနုလုံက အတိုင်း ကောက်၍ ဟောလေ။ သင်္ချာမှာ ကော်သာတည်း)။

ဝိပါက ပြီး၏။

အာဟာရဒုက

အာဟာရ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌။ အာဟာရမူ နဟေတုဒုက အစရှိသော အားဖြင့်။ နှစ်ဆဲ့တပါး။ ထို....တွင်။ နဟေတု ဒုကကို။၏။ ထို ...၌။ အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း။ "အာဟာရပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ"။ "နာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ။စိတ္တာဓိပတိမှတပါး အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ သတ္တ။နသမနန္တရေ သတ္တ"။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နသဟဇာတေ ကော်"။ ။နအညမည၌။ စိတ္တဇ ရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော နာမ်အာဟာရ။ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း။ "နအညမညေ တိဏိ"။၏။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။"နနိဿ ယေ ကော်"။၏။ ။အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နဥပ နိဿယေ သတ္တ။ နပုရေဇာတေ သတ္တ။ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။ နာသေဝနေ သတ္တ"။ ။စေတနာမှတပါးနာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နကမ္မေ သတ္တ"။ ။ဝိပါက်၌ရှိသော နာမ်အာဟာရမှတပါး နာမ်အာဟာရ။ရုပ်အာဟာ ရပစ္စည်း။ "နဝိပါကေ သတ္တ"။၏။ ။မနိန္ဒြေမှတပါး နာမ်အာဟာရ။ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း။ "နဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။ ။အလုံးစုံသောနာမ်အာဟာရ ရုပ် အာဟာရပစ္စည်း။ "နဈာနေ သတ္တ။ နမဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။ ။စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမ်အာဟာရ။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။၏။ ။နဝိပ္ပယုတ္တ၌။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော နာမ်အာဟာရ။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော နာမ်အာဟာရ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "နောနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂတေ သတ္တ"။၏။

(ဃဋနာကို အနုလုံအတိုင်း အရဆို၍၊ သင်္ချာကို ယထာရဟ ဆိုလေ)။

အာဟာရ ပြီး၏။

ဣန္ဒြိယဒုက

ဣန္ဒြိယ၌။ ဣန္ဒြိယမူ နဟေတုဒုက အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။ပ။ နဟေတု ဒုက၌။ ပညာမှတပါး အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယ

ပစ္စည်း။ "ဣန္ဒြိယပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ။စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နာနန္တရေ သတ္တ။ နသမနန္တရေ သတ္တ"။ ။ပုရေဇာတိန္ဒြိယ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နသဟဇာတေ ဧကံ"။နအညမညဠ်။ စိတ္တဇရုပ်၊ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နအညမညေ တီဏိ"။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နနိဿယေ ဧကံ"။ ။အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဥပနိဿယေ သတ္တ"။ ။သဟဇာတိန္ဒြိယ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နပုရေဇာတေ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။ နာသေဝနေ သတ္တ။ နကမ္မေ သတ္တ"။ ။ဝိပါက်ဌ်ရှိသောနာမ်ဣန္ဒြေမှတပါး။ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း "နဝိပါကေ သတ္တ"။ ။မနိန္ဒြေမှတပါး အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နအာဟာရေ သတ္တ"။ ။ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာမှတပါး အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဈာနေ သတ္တ"။ ။ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာမှတပါး။ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နမဂ္ဂေ သတ္တ"။ ။စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယပစ္စည်း "နောနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂတေ သတ္တ"၏။ ။(ဣန္ဒြိယဌ် ဃဋနာကို အနုလုံအတိုင်း အရဆို၍။ ယထာရဟ သင်္ချာဟောလေ)။

ဣန္ဒြိယ ပြီး၏။

ဈာနဒုက

ဈာနဌ်။ ဈာနမူ နဟေတု ဒုကအစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။ ဈာနမူ နဟေတု ဒုကကို... ၏။ ထို....ဌ် အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ "ဈာနပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ။ နာရမ္မဏေ သတ္တ။ နာဓိပတိယာ သတ္တ။ နာနန္တရေ သတ္တ။ နသမနန္တရေ သတ္တ"။ ။နအညမညဌ်။ စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနင်ငါးပါး။ "နအညမညေ တီဏိ"။ ။အလုံးစုံသောဈာနပစ္စည်း။ "နဥပနိဿယေ သတ္တ။ပ။ နကမ္မေ သတ္တ"။ ။နဝိပါကဌ်။ ဝိပါက်ဌ်ရှိသော ဈာနင်မှတပါး၊ ဈာနပစ္စည်း။ "နဝိပါကေ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ "နအာဟာရေ သတ္တ"။ ။နဣန္ဒြိယဌ်။ ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာမှတပါး ဈာနပစ္စည်း။ "နဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။၏။ ။ဝိတက်

ကေဂ္ဂတာမှတပါး ဈာနပစ္စည်း။ "နမဂ္ဂေ သတ္တ"။၏။ ။စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဈာနပစ္စည်း။ "နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော ဈာနပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ "နောနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂတေ သတ္တ"။၏။ ။(ဃဋ္ဋနာကို အနုလုံ အတိုင်းအရဆို၍ ယထာရဟသင်္ချာကို နှလုံးသွင်း၍ ဆိုလေ)။

ဈာန ပြီး၏။

မဂ္ဂ ဒုက

မဂ္ဂ၌။မဂ္ဂမူ နဟေတု ဒုက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတု ဒုကကို။၏။ ထို....၌။ ပညာမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။"မဂ္ဂပစ္စယာ နဟေတုယာ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။"နာရမ္မဏေ သတ္တ"။ ။ဝီရိယ ဝိမံသာဓိပတိမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။"နာနန္တရေ သတ္တ။ နသမနန္တရေ သတ္တ"။ နအညမည၌။ ။စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နအညမညေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နဥပနိဿယေ သတ္တ။ပ။ နကမ္မေ သတ္တ"။ ။နဝိပါက၌ ဝိပါက်၌ရှိသော မဂ္ဂင်မှတပါး၊ မဂ္ဂပစ္စည်း။"နဝိပါကေ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။"နအာဟာရေ သတ္တ"။ ။နဣန္ဒြိယ၌။ ဝီရိယ သတိ ဧကဂ္ဂတာ ပညာမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။ ။ဝိတက် ဧကဂ္ဂတာမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နဈာနေ သတ္တ"။ ။စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော မဂ္ဂပစ္စည်း။ "နောနတ္ထိယာ သတ္တ။ နောဝိဂတေ သတ္တ"။၏။ ။(ဃဋ္ဋနာကို အနုလုံအတိုင် အရကိုဆို၍။ ယထာရဟ သင်္ချာကိုဆိုလေ)။ ။

မဂ္ဂ ပြီး၏။

သမ္ပယုတ္တ ဒုက

သမ္ပယုတ္တ။၌။သမ္ပယုတ္တမူ နဟေတုဒုက အစရှိသောအားဖြင့်။ တဆဲ့ရှစ်ပါး။ပ။ နဟေတုဒုက၌။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ "သမ္ပယုတ္တပစ္စယာ နဟေတုယာ တီဏိ"။၏။ ။အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ "နာရမ္မဏေ တီဏိ"။ ။သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ "နာဓိပတိယာ

တီဏိ''။၏။ ။အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နာနန္တရေ တီဏိ။ နသမနန္တရေ တီဏိ။ နဉပနိဿယေ တီဏိ။ပ။ နာသေဝနေ တီဏိ''။၏။ ။စေတနာမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နကမ္မေ တီဏိ''။ ။နဝိပါကဩ အချင်းချင်းအားတပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ။ ''နဝိပါကေ တီဏိ''။၏။ ။နာမ်အာဟာရ သုံးပါးမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နအာဟာရေ တီဏိ''။၏။ ။နာမ်ဣန္ဒြေရှစ်ပါး ပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နဣန္ဒြိယေ တီဏိ''။၏။ ။စျာနပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နစျာနေ တီဏိ''။၏။ ။မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နမဂ္ဂေ တီဏိ''။ ။အလုံးစုံသော သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ နောနတ္ထိယာ တီဏိ။ နောဝိဂတေ တီဏိ''။ ။(ဃဋ္ဋနာကို အနုလုံကအတိုင်း အရဆို၍ သင်္ချာကို ယထာရဟ ဆိုလေ)။

သမ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

ဝိပ္ပယုတ္တဒုက

ဝိပ္ပယုတ္တဩ။ ဝိပ္ပယုတ္တမူ နဟေတုဒုက အစရှိသော အားဖြင့်နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။ နဟေတုဒုကကို....၏။ ထို....ဩ။ ဟေတုပစ္စည်း မှတပါး ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ နဟေတုယာ ပဉ္စ''။ ။ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နာရမ္မဏေ ပဉ္စ''။ ။သာဓိပတိစိတ္တဇ ရုပ်အားတပ်သော သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတ-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။''နာဓိပတိယာ ပဉ္စ''။ ။အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။''နာနန္တရေ ပဉ္စ။ နသမနန္တရေ ပဉ္စ''။ ။ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း။ ''နသဟဇာတေ ပဉ္စ''။ ။စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နအညမညေ ပဉ္စ''။ ။ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နနိဿယေ တီဏိ''။ ။အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နဉပနိဿယေ ပဉ္စ''။ ။နပုရေဇာတဩ။ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နပုရေဇာတေ တီဏိ။'' ၏။ ။သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ''။ ၏။ ။အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ''နာသေဝနေ ပဉ္စ''။ ၏။ ။စေတနာမှတပါး သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စည်း။ ''နကမ္မေ ပဉ္စ''။ ။ဝိပါကပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တ-ပစ္စည်း။ ''နဝိပါကေ ပဉ္စ''။ ၏။ ။နာမ်အာဟာရပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “နအာဟာရေ ပဋ္ဌ”။ ။သဟဇာတိန္ဒြိယမှတပါး သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “နဣန္ဒြိယေ ပဋ္ဌ”။ ၏။ ။ဈာနပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “နဈာနေ ပဋ္ဌ”။ ၏။ ။မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “နမဂ္ဂေ ပဋ္ဌ”။ ၏။ ။အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “နသမ္ပယုတ္တေ ပဋ္ဌ”။ ၏။ ။“နောနတ္ထိယာ ပဋ္ဌ။ နောဝိဂတေ ပဋ္ဌ”။ ၏။ ။(ဃဋနာကို အနုလုံကအတိုင်း အရကောက်၍ သချ်ာကို ယထာရဟဆိုလေ)။

ဝိပ္ပယုတ္တ ပြီး၏။

အတ္ထိ ဒုက

အတ္ထိ ၌။ အတ္ထိမူ နဟေတုဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင်။ နဟေတုဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌။ ဟေတု ပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ “အတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုယာ တေရသ”။ ။အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ “နာရမ္မဏေ တေရသ”။ ။သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း, အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နာဓိပတိယာ တေရသ။ ။ အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ “နာနန္တရေ တေရသ။ နသမနန္တရေ တေရသ”။ ။ သဟဇာတတ္ထိမှတပါး။ အတ္ထိပစ္စည်း။ “နသဟဇာတေ သတ္တ”။ ။နအညမည၌ အညမညပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတတ္ထိ။ ပုရေဇာတတ္ထိ။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ “နအညမညေ သတ္တ”။ ။နိဿယပစ္စည်းမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နနိဿယေ သတ္တ”။ ။အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နဥပနိဿယေ တေရသ”။ ။ပုရေဇာတတ္ထိ မှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နပုရေဇာတေ နဝ”။ ။ပစ္ဆာဇာတတ္ထိမှတပါး အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ “နပစ္ဆာဇာတေ တေရသ”။ ။အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ “နာသေဝနေ တေရသ”။ ။စေတနာမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နကမ္မေ တေရသ”။ ။ဝိပါကပစ္စည်းမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နဝိပါကေ တေရသ”။ ။ အာဟာရပစ္စည်းမှ တပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နအာဟာရေ တေရသ”။ ။ဣန္ဒြိယ ပစ္စည်းမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နဣန္ဒြိယေ တေရသ”။ ။ဈာနပစ္စည်းမှ တပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နဈာနေ တေရသ”။ ။မဂ္ဂပစ္စည်းမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နမဂ္ဂေ တေရသ”။ ။သမ္ပယုတ္တပစ္စည်းမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း။ “နသမ္ပယုတ္တေ သတ္တ”။ ။ အချင်းချင်းအား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရုပ်။ ဥပါဒါ ရုပ်အားရုပ် တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတတ္ထိ။

ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္တိ။ အာဟာရတ္တိ။ ဣန္ဒြိယတ္တိပစ္စည်း။ "နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။ ။နောနတ္ထိယာ တေရသ။ နောဝိဂတေ တေရသ" ။ ၏။ ။ (နတ္ထိဝိဂတသည် အနန္တရနှင့် တူပြီ။ ။အဝိဂတသည် အတ္ထိနှင့်တူပြီ။ ။ဃဋနာကို အနုလုံကအတိုင်း ဆိုလေ)။

အနုလောမပစ္စနိက် ပြီးပြီ။

ပဉ္စဝါရ

ပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကသချာဝါရ

ပစ္စည်းအနုလောမ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ ပစ္စည်း ပစ္စနီယာနုလောမကို ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ တံသော်လည်း။ နဟေတုပစ္စည်း ၏ ပစ္စနီယာနုလောမ။ နာရမ္မဏပစ္စည်း၏ ပစ္စနီယာနုလောမ အစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။ နဟေတုပစ္စည်း၏ ပစ္စနီယာ နုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း။ ဒုက တိက။ပ။ ဗာဝီသကအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့တပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင်။ ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌ တံသော်လည်း။ နဟေတုမူ အာရမ္မဏဒုက အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် နဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ..၌ အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ပ။ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။ ။အမောဟမှတပါး အဓိပတိပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒသ"။ [သဘာဂတဆဲ့တပစ္စည်းမှတပါး ပစ္စည်း တို့ကို အလုံးစုံဆို။ သဘာဂတွင်သာ နုတ်လေ]။ ။အလုံးစုံသော အနန္တရ ပစ္စည်း။ "အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ "သဟဇာတေ နဝ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အညမည ပစ္စည်း။ "အညမညေ တီဏိ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး နိဿယပစ္စည်း။ "နိဿယေ တေရသ။ ဥပနိဿယေ နဝ။ ပုရေဇာတေ တီဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ကမ္မေ သတ္တ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါက ပစ္စည်း။ "ဝိပါကေ ဧကံ"။၏။ ။အလုံးစုံသော အာဟာရပစ္စည်း။ "အာဟာ ရေ သတ္တ"။၏။ ။ပညာမှတပါး ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော ဈာနပစ္စည်း။ "ဈာနေ သတ္တ"။ ၏။ ။ပညာမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။ "မဂ္ဂေ သတ္တ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ "သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ "ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။ ။ ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်း။ "အတ္ထိယာ တေရသ"။ ။

အလုံးစုံသော နတ္ထိပစ္စည်း။ "နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ ။အဝိဂတေ တေရသ"။ အတ္ထိနှင့်တူ၏။

တိကသင်္ချာဝါရ

ဒုကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌။ တိကကိုဟောတော်မူ၏။ပ။ နဟေတု နာရမ္မဏမူ အဓိပတိ တိက၌။ အမောဟမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်း။ "နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တ"။ ။အလုံးစုံသော အနန္တရပစ္စည်း။ "အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ "သဟဇာတေ နဝ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှ တပါး အညမညပစ္စည်း။ "အညမညေ တီဏိ"။ ။ဟေတုပစ္စည်း ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး နိဿယပစ္စည်း။ "နိဿယေ တေရသ"။ ။အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ "ဥပနိဿယေ နဝ"။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ "ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။"ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ကမ္မေ သတ္တ။ ဝိပါကေ ဧကံ။ အာဟာရေ ဧကံ။ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း။ "ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတတ္ထိ၊ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ၊ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။"အတ္ထိယာ တေရသ။ နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ"။၏။

စတုက္ကသင်္ချာဝါရ

နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိမူ အနန္တရ စတုက္က၌။ အလုံးစုံသော အနန္တရ ပစ္စည်း။ "အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ "သဟဇာတေ နဝ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး အညမညပစ္စည်း။ "အညမညေ တီဏိ။ [ဆိုမြဲ။] "နိဿယေ တေရသ"။ ။အနန္တရူပ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း "ဥပနိဿယေ နဝ"။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ "ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ကမ္မေ သတ္တ"။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း။ သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်း။ "ဝိပါကေ ဧကံ"။ ။ စိတ္တာဓိပတိမှ တပါး အာဟာရပစ္စည်း။ "အာဟာရေ သတ္တ"။ ။အမောဟ စိတ္တ ဝီရိယ ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဣန္ဒြိယပစ္စည်း။ "ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ

သတ္တ"။ ။အမောဟ ဝီရိယ ဝိမံသာဓိပတိမှ တပါး မဂ္ဂပစ္စည်း။"မဂ္ဂေ သတ္တ"။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ "သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း။"ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ"။ ။ဟေတုပစ္စည်း သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတတ္ထိ။ ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိ ပစ္စည်း။ "အတ္ထိယာ တေရသ။ နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ"။၏။

ဆက္ကသဉ်ျ၁၀ါရ

နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ နသမနန္တရမူ သဟဇာတဆက္ကဥ္။မထူးပြီ။"သဟဇာတေ နဝ။ အညမညေ တီဏိ။ နိဿယေ တေရသ"။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ "ဥပနိဿယေ နဝ"။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတ ပစ္စည်း။ "ပုရေဇာတေ တီဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ကမ္မပစ္စည်း။ "ကမ္မေ သတ္တ"။ [ဆိုမြဲ]။ ။"ဝိပါကေ ဧကံ။ အာဟာရေ သတ္တ။ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ အတ္ထိယာ တေရသ။ အဝိဂတေ တေရသ"။၏။

သတ္တကသဉ်ျ၁၀ါရ

နဟေတု နာရမ္မဏ နာဓိပတိ နာနန္တရ နသမနန္တရ နသဟဇာတမူ (အညမညသတ္တက မရ)။ ။နိဿယဥ္။ ဝတ္ထုပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်း။ "နိဿယေ တီဏိ"။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။"ဥပနိဿယေ နဝ"။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ "ပုရေဇာတေ တီဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။ ။မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ကမ္မေ ဒွေ။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ အာဟာရေ ဧကံ။ ။ပုရေဇာတိန္ဒြိယ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ ၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတတ္ထိ။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိ ပစ္စည်း။ အတ္ထိယာ သတ္တ။ အဝိဂတေ သတ္တ။

နဝက

နဟေတု နာရမ္မဏ။ပ။ နနိဿယမူ ဥပနိဿယ နဝကဉ္စ။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း။ “ဥပနိဿယေ နဝ”။ အလုံးစုံသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ “ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ”။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ “ကမ္မေ ဒွေ”။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ “အာဟာရေ ဧကံ”။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ “ဣန္ဒြိယေ ဧကံ”။ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ “အတ္ထိယာ ပဉ္စ။ အဝိဂတေ ပဉ္စ”။ ၏။

ဒသက

နဟေတု။ပ။ နနိဿယ နဥပနိဿယမူ ပစ္ဆာဇာတ ဒသကဉ္စ။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်း။ “ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ”။ ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မ တပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်း။ “ကမ္မေ ဒွေ”။ ၏။ ။ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ “အာဟာရေ ဧကံ”။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ “ဣန္ဒြိယေ ဧကံ”။ ။ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း။ “ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ”။ ။ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ ရုပ်အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ “အတ္ထိယာ ပဉ္စ။ အဝိဂတေ ပဉ္စ”။

ဒွါဒသက

နဟေတု။ပ။ နဥပနိဿယ နပုရေဇာတ နပစ္ဆာဇာတမူ ကမ္မ ဒွါဒသကဉ္စ။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သော မဂ်စေတနာ, ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ “ကမ္မေ ဒွေ”။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ “အာဟာရေ ဧကံ”။၏။ ။ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ “ဣန္ဒြိယေ ဧကံ”။ ။ရုပ်အာဟာရတ္ထိ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ “အတ္ထိယာ ဧကံ။ အဝိဂတေ ဧကံ”။

တေရသကစသည်

နဟေတု။ပ။ နပစ္ဆာဇာတ နာသေဝန နကမ္မမူ အာဟာရ တေရသကဉ္စ။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ “အာဟာရေ ဧကံ”။ ။ဣန္ဒြိယ စုဒ္ဒသကဉ္စ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ

ပစ္စည်း။ "ဣန္ဒြိယေ ကေ"။၅။ ။ရုပ်အာဟာရတ္ထိ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်း။ "အတ္ထိယာ ကေ။ အဝိဂတေ ကေ"။၅။ ။နဟေတု။ပ။ နအာဟာရ နဈာန နမဂ္ဂ နသမ္ပယုတ္တ နဝိပ္ပယုတ္တ နောနတ္ထိ နောဝိဂတမူ ဣန္ဒြိယ ဗာဝီသကဌ်။ ရူပ ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ "ဣန္ဒြိယေ ကေ။ အတ္ထိယာ ကေ။ အဝိဂတေ ကေ"။ ။ နဟေတု။ပ။နဝိပါက [အာဟာရကိုချန်] နဣန္ဒြိယ နဈာန နမဂ္ဂ နောနတ္ထိ နောဝိဂတမူ အာဟာရ ဗာဝီသကဌ်။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ "အာဟာရေ ကေ။ အတ္ထိယာ ကေ။ အဝိဂတေ ကေ"။

နဟေတုဒုကာဒိ ပြီး၏။

နဟေတုမူ

ပစ္စည်းတွန်းသော်ကား---

နဟေတုမူ အာရမ္မဏ ဒုကဌ်။ အာရမ္မဏပစ္စည်းသာတပ်၍ နဟေတုပစ္စည်း မတပ်သော တရားကား မရှိ။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ" အစရှိသည်ဖြင့် မဟောရသတည်း။ ။ဟေတုပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထုပုရေဇာတပစ္စည်း။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ခုနစ်ပါးတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းသာတပ်၍ အာရမ္မဏပစ္စည်း မတပ်သော ကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတု ပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပန္နရသ"။၅။ ။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ဤတရားတို့သည် နဟေတု အာရမ္မဏပစ္စည်းနှစ်ပါး မတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် အနုလောမပစ္စနိက်၌" ဟေတု ပစ္စယာ နာရမ္မဏေ သတ္တ"။၅။ ။အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဤတရား တို့သည် နဟေတု အာရမ္မဏ ပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စ နိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။

နဟေတုမူ အဓိပတိ ဒုကဌ်။သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဝီမံသာဓိပတိ။ ဤတရားတို့သည် အဓိပတိပစ္စည်းသာ တပ်၍ နဟေတုပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် နဟေတုပစ္စည်းတွန်း၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလုံ၌ "ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ"။ ၅။ ။အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းမှ တပါး အလုံးစုံသော အာရမ္မဏပစ္စည်း။ ဟေတုပစ္စည်း။ သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း။ အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း။ ဝတ္ထု ပုရေဇာတပစ္စည်း။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း။နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း။ ရုပ်အာဟာရ ပစ္စည်း။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စည်း။ ဤပစ္စည်း ရှစ်ပါးတို့သည် နဟေတုပစ္စည်းသာ

တပ်၍ အဓိပတိပစ္စည်း မတပ်သောကြောင့် အဓိပတိပစ္စည်းတွန့်၍ စင်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနိက်၌ "နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ပန္နရသ"။၏။ ။ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဟိတ်ခြောက်ပါး။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု အဓိပတိ ပစ္စည်းနှစ်ပါးမတပ်ကုန်။ ထို့ကြောင့် ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌"ဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ သတ္တ"။၏။ ။ဝီမံသာဓိပတိပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ ဤတရားတို့သည် နဟေတု အဓိပတိပစ္စည်းနှစ်ပါး တပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤပစ္စနိယာနုလောမ၌ "နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒသ"။၏။

(ဤနည်းကိုမှီ၍ ရသင့်သည့် အလျောက် တွန်းလေ။ ဤပစ္စနိယာနုလောမ၌ အနုလုံကို ရှေးဦးစွာတွန်း။ ထို့နောင် ပစ္စနိက်ကိုတွန်း။ အနုလောမပစ္စနိက်ကို အလွတ်။ ပစ္စနိယာနုလောမ အရကိုလည်း၍ တွန်းသည်သာ။ အရမထူးပြီ။ ။အထက်၌ကူးသော အရကိုသာ ဆိုပေအံ့)။

နာရမ္မဏမူ

"နာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။ (ဟေတုပစ္စည်းအတိုင်း) "အဓိပတိယာ သတ္တ"။ (သဟဇာတာဓိပတိ)။ ။"အနန္တရေ သတ္တ"။ (အနန္တရအတိုင်း)။ သမနန္တရေ သတ္တ။ ။သဟဇာတေ နဝ။ အညမညေ တီဏိ။ ။နိဿယေ တေရသ။ (သဟဇာတနိဿယ, ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတနိဿယတည်း)။ ။ ဥပနိဿယေ နဝ။ (အနန္တရူပ, ပကတူပတည်း)။ ပုရေဇာတေ တီဏိ။ (ဝတ္ထုပုရေဇာတတည်း)။ ။ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ကမ္မေ သတ္တ။ ဝိပါကေ ဧကံ။အာဟာရေ သတ္တ။ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။။ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။ (ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ဝိပ္ပယုတ္တသုံးပါး)။ ။ အတ္ထိယာ တေရသ။ (အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိမှ တပါး အတ္ထိပစ္စည်း)။

နာဓိပတိမူ

နာဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ (ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး ဟေတု ပစ္စည်း)။ ။အာရမ္မဏေ နဝ။ (အာရမ္မဏာဓိပတိမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်း တည်း)။ ။အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ ။သဟဇာတေ နဝ။ ။ အညမညေ တီဏိ။ ။(သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်း)။နိဿယေ တေရသ။ (သဟဇာတာဓိပတိမှတပါး သဟဇာတနိဿယ။ အလေးအမြတ်

ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းတည်း)။ ။ဥပနိဿယေ နဝ။ (အနန္တရူပ, ပကတူပတည်း)။ ။ပုရေဇာတေ တီဏိ။(အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး ပုရေဇာတပစ္စည်း)။ ။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ကမ္မေ သတ္တ။ဝိပါကေ ဧကံ။ အာဟာရေ သတ္တ။ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ [သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းကို နုတ်လေ]။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ ။(သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း)။ အတ္ထိယာ တေရသ။ နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ။ ၏။ ။ (သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်း။ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်း)။ [နာနန္တရမူ နသမနန္တရမူ လွယ်ပြီ။ အနန္တရူပနိဿယ။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အား တပ်သောမဂ်စေတနာကိုနုတ်]။

နသဟဇာတမူ

နသဟဇာတ၌။"နသဟဇာတပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ။အဓိပတိယာ သတ္တ။ အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ ။နိဿယေ တီဏိ"။(ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်း)။ ။"ဥပနိဿယေ နဝ။ ပုရေဇာတေ တီဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ။ကမ္မေ ဒွေ"။ (နာနာက္ခဏိက ကမ္မတည်း)။ ။ "အာဟာရေ ဧကံ။ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ"။ ။(ပုရေဇာတိန္ဒြိယ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ တည်း)။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ"။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်, ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ် တည်း)။ ။"အတ္ထိယာ သတ္တ"။ (ပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိတည်း)။ ။"နတ္ထိယာ သတ္တ။ဝိဂတေ သတ္တ။အဝိဂတေ သတ္တ"။

နအညမညမူ

နအညမညမူ၌။ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။ "နအညမညပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ။ အာရမ္မဏေ နဝ။ ။အဓိပတိယာ အဋ္ဌ"။(အာရမ္မဏာဓိပတိ,စိတ္တဇရုပ် အားတပ်သော သဟဇာတာဓိပတိတည်း)။ ။"အနန္တရေ သတ္တ။သမနန္တရေ သတ္တ။ ။သဟဇာတေ ပဥ္စ"။(စိတ္တဇရုပ်။ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် အားတပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဥပါဒါရုပ်အား တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါးတည်း)။ ။"နိဿယေ သတ္တ"။ (သဟဇာတမှာ ဆိုမြဲ။ ပုရေဇာတ နိဿယပစ္စည်းတည်း)။ ။ဥပနိဿယေ နဝ။ ပုရေဇာတေ တီဏိ။ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ။ကမ္မေ တီဏိ"။ (စိတ္တဇရုပ်။ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး

ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အားတပ်သော စေတနာဟုဆိုအပ်သောသဟဇာတကမ္မ, နာနာက္ခဏိက ကမ္မတည်း)။ ။"ဝိပါကေ ဧကံ"။ (စိတ္တဇရုပ်ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတည်း)။ ။"အာဟာရေ တီဏိ။ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ။ ဈာနေ တီဏိ။ မဂ္ဂေ တီဏိ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ"။ (စိတ္တဇရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုမှတပါး ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်၊ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်၊ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ်တည်း)။ ။"အတ္ထိယာ သတ္တ"။ [သဟဇာတတ္ထိကိုနုတ်မြဲ။ ပုရေဇာတတ္ထိ။ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ။ အာဟာရတ္ထိ။ ဣန္ဒြိယတ္ထိတည်း]။ ။"နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ သတ္တ"။

နနိဿယမူ

"နနိဿယပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။[ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း]။ ။"အဓိပတိယာ သတ္တ"။ (အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတည်း)။ ။"အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ ။ဥပနိဿယေ နဝ"။ (အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏူပ, အနန္တရူပ, ပကတူပနိဿယပစ္စည်း)။ ။"ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ (ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း)။ ။"ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ။ ။ကမ္မေ ဒွေ"။ (နာနာက္ခဏိက ကမ္မတည်း)။ ။"အာဟာရေ ဧကံ။ ဣန္ဒြိယေ ဧကံ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ (ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း)။ ။"အတ္ထိယာ သတ္တ"။ (ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိတည်း)။ ။"နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ သတ္တ။

နိဿယမူ ပြီး၏။

နဥပနိဿယမူ

ဥပနိဿယဉ္စ။ "နဥပနိဿယပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ" ။ ။အာရမ္မဏေ နဝ။ (အာရမ္မဏူပနိဿယမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း)။ ။"အဓိပတိယာ သတ္တ"။ (သဟဇာတာဓိပတိတည်း)။ ။"သဟဇာတေ နဝ။ အညမညေ တီဏိ"။ ။"နိဿယေ တေရသ"။ (အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှ တပါး နိဿယပစ္စည်းတည်း)။ ။"ပုရေဇာတေ တီဏိ"။ (အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတမှ တပါး ပုရေဇာတပစ္စည်းတည်း)။ ။"ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ"။ ။"ကမ္မေ သတ္တ"။(သဟဇာတ ကမ္မ,ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား

တပ်သော ဗလဝနာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းတည်း)။ ။ "ဝိပါကေ ကေ။အာဟာရေ သတ္တ။ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။ (အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းတည်း)။ ။"အတ္ထိယာ တေရသ"။ (အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်းတည်း)။ ။ "အဝိဂတေ တေရသ"။

နပုရေဇာတမူ

"နပုရေဇာတပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ"။ ။"အာရမ္မဏေ နဝ"။ (အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း)။ ။"အဓိပတိယာ ဒသ"။ (အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း)။ ။"အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ သဟဇာတေ နဝ။ အညမညေ တီဏိ။ နိဿယေ နဝ"။ ။"ဥပနိဿယေ နဝ"။ (အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှတပါး အလုံးစုံသော ဥပနိဿယပစ္စည်းတည်း)။ ။"ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။အာသေဝနေ တီဏိ။ကမ္မေ သတ္တ။ ဝိပါကေ ကေ။ အာဟာရေ သတ္တ"။ ။"ဣန္ဒြိယေ သတ္တ"။ (ပုရေဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ဣန္ဒြိယပစ္စည်းတည်း)။ ။"ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေ သတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ (သဟဇာတဝိပ္ပယုတ်။ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်တည်း)။ ။"အတ္ထိယာ နဝ"။ ပုရေဇာတတ္ထိမှတပါး အလုံးစုံသော အတ္ထိပစ္စည်းတည်း။ "နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ နဝ"။

နပစ္ဆာဇာတမူစသည်

"နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ပ။သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ (အနုလုံ အရ အတိုင်း)။ ။"ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။(သဟဇာတ၊ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်တည်း)။ ။ "အတ္ထိယာ တေရသ"။ (ပစ္ဆာဇာတတ္ထိမှတပါး အတ္ထိပစ္စည်းတည်း)။ ။ "နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ"။

နာသေဝနမူ

"နာသေဝနပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ အာရမ္မဏေ နဝ။ အဓိပတိယာ ဒသ။ ။"အနန္တရေ ပဉ္စ။ သမနန္တရေ ပဉ္စ"။ (အာသေဝနပစ္စည်းမှ တပါး အနန္တရပစ္စည်းတည်း)။ ။"သဟဇာတေ နဝ။ အညမညေ တီဏိ။ နိဿယေ

တေရသ”။ ။“ဥပနိဿယေ နဝ”။ ။(အာသေဝနပစ္စည်းမှတပါး အနန္တရူပ, အာရမ္မဏူပ, ပကတူပတည်း)။ ။“ပုရေဇာတေ တီဏိ။ ပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ။ ကမ္မေ သတ္တ။ပ။ အဝိဂတေ တေရသ”။

နကမ္မမူ

“နကမ္မပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ အာရမ္မဏေ နဝ။ အဓိပတိယာ ဒသ”။ ။ “အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ”။ (မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်အားတပ်သော မဂ်စေတနာမှ တပါး အနန္တရပစ္စည်တည်း)။ ။“သဟဇာတေ နဝ။ပ။ဥပနိဿယေ နဝ”။ (ဝိပါက်ဆတ္တိံသအား တပ်သော ဗလဝ နာနာက္ခဏိက ကမ္မမှတပါး ဥပနိဿယပစ္စည်းတည်း)။ “ပ။ အဝိဂတေ တေရသ”။

နဝိပါကမူ

“နဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ”။ (ဝိပါက်ဟိတ်မှတပါး ဟေတုပစ္စည်းတည်း)။ ။“အဓိပတိယာ ဒသ”။ (ဖိုလ်လေးခုမှတပါး သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိတည်း)။ ။“အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ”။ ။ “သဟဇာတေ နဝ”။ (ဝိပါကပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်းတည်း)။ ။ “အညမညေ တီဏိ။ နိဿယေ တေရသ။ပ။ကမ္မေ သတ္တ”။ (ဝိပါက်စေတနာမှ တပါး ကမ္မပစ္စည်းတည်း)။ ။“အာဟာရေ သတ္တ။ ဣန္ဒြိယေ သတ္တ။ ဈာနေ သတ္တ။ မဂ္ဂေသတ္တ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။ အတ္ထိယာ တေရသ။ နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ”။

နာဟာရမူ

“နအာဟာရပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ပ။ သဟဇာတေ နဝ”။ (နာမ် အာဟာရ ပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတပစ္စည်းတည်း)။ ။“အညမညေ တီဏိ။ နိဿယေ တေရသ။ ဥပနိဿယေ နဝ။ပ။ကမ္မေ ဒွေ”။ (နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းတည်း)။ “ပ။အဝိဂတေ တေရသ”။ (သဘာဂတွင် နာမ်အာဟာရ, ရုပ်အာဟာရကိုနုတ်)။

နက္ခန္ဒြိယမူ

နက္ခန္ဒြိယပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ (အမောဟမှတပါး ဟေတုပစ္စည်းတည်း)။ ။“အာရမ္မဏေ နဝ”။ ။“အဓိပတိယာ ဒသ”။ (စိတ္တ, ဝီရိယ, ဝီမံသာဓိပတိမှတပါး အဓိပတိ ပစ္စည်းတည်း)။ “အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ”။ ။“သဟဇာတေ နဝ”။ (သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စည်းမှတပါး သဟဇာတ ပစ္စည်းတည်း)။ ။“အညမညေ တိဏိ။နိဿယေ တေရသ။ဥပနိဿယေ နဝ။ပ။ ဝိပါကေ ဧကံ”။(သဟဇာတိန္ဒြိယမှတပါး ဝိပါကပစ္စည်းတည်း)။ ။“အာဟာရေ သတ္တ”။ (ဝိညာဏာဟာရမှတပါး အာဟာရပစ္စည်းတည်း)။ ။“ဈာနေ သတ္တ”။ (ဝေဒနာ,ဧကဂ္ဂတာမှတပါး ဈာနပစ္စည်းတည်း)။ ။“မဂ္ဂေ သတ္တ”။ (ဝီရိယ, သတိ, ဧကဂ္ဂတာ,ပညာမှတပါး မဂ္ဂပစ္စည်းတည်း)။ ။“သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ။ အတ္ထိယာ တေရသ။ နတ္ထိယာ သတ္တ။ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ တေရသ”။

နဈာန,နမဂ္ဂမူ

“နဈာနပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ။ ။အာရမ္မဏေ နဝ။ပ။ အဝိဂတေ တေရသ”။ (သဘာဂပစ္စည်းတွင် ဈာနင်ကိုနုတ်။ လွှယ်ပြီ)။

“နမဂ္ဂပစ္စယာ ဟေတုယာ သတ္တ”။ (အမောဟမှတပါး ဟေတုပစ္စည်း။ ဤကဲ့သို့ သဘာဂပစ္စည်းတွင် နုတ်လေ)။ပ။“အဝိဂတေ တေရသ”။

နသမ္ပယုတ္တမူ

“နသမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ။ အာရမ္မဏေ နဝ။ ။အဓိပတိယာ အဋ္ဌ”။ (အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော သဟဇာတာဓိပတိတည်း)။ ။“အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ ။သဟဇာတေ ပဥ္စ။ (စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာလေးပါး။ အချင်းချင်းအားရင်း၊ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ,ဟဒယဝတ္ထုတည်း)။ ။“အညမညေ ဧကံ”။ (အချင်းချင်းအားတပ်သော မဟာဘုတ်လေးပါး။ အချင်းချင်းအား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု

တည်း)။ ။"နိဿယေ သတ္တ"။ (သဟဇာတမှာဆိုပြီ။ ပုရေဇာတနိဿယ တည်း)။ ။"ဥပနိဿယေ နဝ။ပ။ ကမ္မေ တီဏိ"။ (စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်အား တပ်သော သဟဇာတကမ္မ နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းတည်း)။ ။"ဝိပါကေ ဧကံ။ အာဟာရေ တီဏိ။ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ။ ဈာနေ တီဏိ။ မဂ္ဂေ တီဏိ။ ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ"။ ။"အတ္ထိယာ သတ္တ"။ (သဟဇာတတ္ထိမှာ သဟဇာတကနုတ်မြဲအတိုင်း။ ပုရေဇာတတ္ထိ, ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိ တည်း)။ "နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ သတ္တ"။

နဝိပ္ပယုတ္တမူ

"နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ"။ (သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း)။ ။"အာရမ္မဏေ နဝ"။ (ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း)။ ။"အဓိပတိယာ သတ္တ။" (အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိ, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စည်းတည်း)။ ။"အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ။ သဟဇာတေ တီဏိ။ အညမညေ တီဏိ။ နိဿယေ တီဏိ။ ဥပနိဿယေ နဝ။ ပုရေဇာတေ တီဏိ။ အာသေဝနေ တီဏိ"။ ။"ကမ္မေ ပဉ္စ"။[သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော သဟဇာတကမ္မ, နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းတည်း]။ ။"ဝိပါကေ ဧကံ။ အာဟာရေ တီဏိ။ ဣန္ဒြိယေ တီဏိ။ ဈာနေ တီဏိ။ မဂ္ဂေ တီဏိ။ သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ"။ ။"အတ္ထိယာ ပဉ္စ"။ (အချင်းချင်းအား တပ်သော နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၊ အချင်းချင်းအားရင်း။ ဥပါဒါရုပ်အားရင်း တပ်သော မဟာဘုတ် လေးပါးဟု ဆိုအပ်သော သဟဇာတတ္ထိ, ဝတ္ထာရမ္မဏမှတပါး အာရမ္မဏပုရေဇာတတ္ထိ, အာဟာရတ္ထိ, ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စည်းတည်း)။ ။"နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ။ အဝိဂတေ ပဉ္စ"။

နောအတ္ထိမူ

"နောအတ္ထိပစ္စယာ အာရမ္မဏေ နဝ"။ (အာရမ္မဏပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏပစ္စည်းတည်း)။ ။"အဓိပတိယာ သတ္တ"။ (အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှတပါး အာရမ္မဏာဓိပတိတည်း)။ ။"အနန္တရေ သတ္တ။ သမနန္တရေ သတ္တ"။ ။"ဥပနိဿယေ နဝ"။ (အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော အာရမ္မဏ ပုရေဇာတမှတပါး ဥပနိဿယပစ္စည်းတည်း)။ ။"အာသေ

ဝနေ တိကံ”။ ။“ကမ္မေ ဒွေ”။ (နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်းတည်း)။ ။
“နတ္ထိယာ သတ္တ။ ဝိဂတေ သတ္တ”။ (နောနတ္ထိ, နောဝိဂတမူ နာနန္တရအတိုင်း။
နောအဝိဂတမူ နောအတ္ထိ အတိုင်းပင် မထူးပြီ)။ ။

ပစ္စည်းပစ္စနိယာနုလောမ ပြီး၏။

ကုသလတိက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်းအရကောက် ပြီးပြီ။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး ဂါထာများ

နစ္ဆာယကေတာလေန၊ **ကေတာလော**တိ နာမကော။
အစုကုလသမာကိဏ္ဏော၊ ဂါမေ ဝိသေသရာမကော။ ။
[ပထျာဝတ္တ]

ပုပ္ဖဖလိကသမ္ပန္န၊ နာနာရုက္ခသမာကိဏ္ဏော။
ဂမနာဂမနေသန္နေ၊ ဌာနေ ရမ္မဏိယေ တိဏ္ဏော။ ။
[ဝတ္တ]

နန္ဒသီဟကျော်ထင်ဝှယေ၊ မဟာမစ္စေန ကာရိတေ။
နာနာထမ္ဘေဟိ ဝါ စိတ္တေ၊ အန္တော ဗဟိ စ လိမ္ပိတော။ ။
[ပဌမ တ,ကာရ ဝိပုလာ ပထျာဝတ္တ]

သုဝဏ္ဏေဟိ မနောရမ္မေ၊ နာနာဘုမ္မိကစိတ္တိကေ။
ဝိဘူသိတေ ဆ,ကေတူဟိ၊ ဝိဟာရေ **ဗောဓိနာမကေ**။ ။
[ပထျာဝတ္တ]

ဓမ္မရာဇနရိန္ဒေန၊ ပါတေတွာ ဥဒကံ ဒိန္နေ။
ဝိသေသာတုလပုညမှိ၊ ကမ္မဗဒ္ဓေန တေနာပိ။ ။
[ဝတ္တ]

ဝသန္တေနေဝ ထေရေန၊ ပဉ္ဉာနန္ဒိဿယံ ဣမံ။
သာသနံ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ သယံ လေခေန ကာရိတံ။ ။
[ပထျာဝတ္တ]

တံ သိက္ခန္တု သောတုဇနာ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန တုဋ္ဌိနာ။
သောမနဿာဝိယုတ္တေန၊ စိရံ တိဋ္ဌတု သာသနေ။ ။
[ပဌမ ဘ,ကာရ ဝိပုလာ ပထျာဝတ္တ]

အဟာပေတွာန သဗ္ဗေန၊ သာဝကာနဉ္စ ဝါစနံ။
သာသနဒ္ဓရကာမာနံ၊ အန္တရာအန္တရက္ခဏော။ ။
[ပထျာဝတ္တ]

ကေဝိသဥ္စ မဓိကေ၊ သဟဿသတ ပူရဏေ။
သက္ကရာဇေ ကတံ သမ္မာ၊ စတုမာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။ ။
[ပဉ္စမ နှကာရ ဝိပုလာ ပထျာဝတ္တ]

ယထာ အနန္တရာယေန၊ ဣမံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ။
ပရိပုဏ္ဏံ တထာ သန္တာ၊ ဣမံ သိက္ခန္တု သဗ္ဗသော။ ။
[ပထျာဝတ္တ]

နစ္ဆာယကေတာလေန၊ အရိပ်မထွက်သော တပင်သော ထန်းကြောင့်။ ကေတာလောတိနာမကေ၊ **ထန်းတပင်** ဟူ၍ အမည်ရှိသော။ အစ္စုက္ကလ သမာကိဏ္ဏေ၊ ကြွယ်ဝပြည့်စုံ ကုံလုံသော ဥစ္စာရတနာရှိသော အမျိုးတို့ဖြင့် ပြွမ်းထသော။ ဝိသေသရာမကေ၊ ရွာတကာတို့ထက် ထူးသော နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်သာယာစွာထသော။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။

ပုပ္ဖဖလိကသမ္ပန္နနာနာရုက္ခသမာကိဏ္ဏေ၊ အပွင့် အသီး အနှံနှင့် ပြည့်စုံသော အထူးထူးသော မြတ်လေး, စကား, ချယား, သရဖီ, ဇလပ်နီ, ဖြူ, ဆပ်သွား အစရှိသော ပန်းပင်မျိုး။ ပိန်းနဲ့သရက် အစရှိသော အသီးအပင်မျိုး တို့ဖြင့် ပြွမ်းထသော။ (အတ္ထိကာနံ)ရတနာသုံးပါးကို ဖူးမြင်လိုသောသူ တရားကို နာလိုကုန်သောသူတို့၏။ ဂမနာဂမနေ၊ အလားအလာ ရောက်ပေါက်လွယ် ထသော။ ရမ္မဏီယေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ပျော်ဘွယ်ရာ ရှိထသော။ တိဏ္ဏော၊နိဗ္ဗာန်ကူး ဆိပ်လည်းဖြစ်ထသော။ သေန္ဒေ ဌာနေ၊ အရှေ့မြောက်ထောင့် အရပ်၌။

နန္ဒသီဟကျော်ထင်ဝှယေ၊ **နန္ဒသီဟကျော်ထင်** အမည်ရှိသော။ မဟာမစ္စေန၊ အမတ်ကြီးသည်။ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ်စီရင်အပ်သော။ နာနာထမ္ဘေဟိ ဝါ၊ အထူးထူးသော သည်တိုင်တို့ဖြင့်ရင်း။ (နာနာတုလာသံဃာဋ္ဋေဟိ ဝါ)၊ အထူး ထူးသော ထုပ်လျောက်တို့ဖြင့်ရင်း။ (နာနာကူဋ္ဌေဟိ ဝါ)၊ အထူးထူးသော အထွဋ္ဌ်တို့ဖြင့်ရင်း။ **စိတ္တေ**၊ ဆန်းကြယ်စွာထသော။ အန္တော စ၊ အတွင်း၌ရင်း။ ဗဟိစ၊ အပ၌ရင်း။ သုဝဏ္ဏေဟိ၊ ရွှေတို့ဖြင့်။ လိမ္ပိတေ၊ လိမ်းကျံ မွှမ်းမံချယ်လယ် အပ်ထသော။ (စိတ္တလေခေဟိ) ပန်းချီးအရေးအသားတို့ဖြင့်။ မနောရမ္မေ၊ နှလုံးမွေ့လျော် ပျော်ဘွယ်ရာရှိထသော။ နာနာဘူမိကစိတ္တိကေ၊ အထူးထူးသော ဘုံဆင့်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာထသော။ ဆကြေဟူဟိ၊ မှန်ကင်းခြောက်ဆူတို့ဖြင့်။ ဝိဘူသိတေ၊ တင့်တယ်စွာ စိုက်အပ်ထသော။ ဓမ္မရာဇနရိန္ဒေန၊ လူတို့၏အရှင် ဖြစ်သော **အလောင်းမင်းမြတ်**သည်။ တေနာပိ၊ ထိုနန္ဒသီဟကျော်ထင် အမည် ရှိသော အမတ်ကြီးနှင့်လည်း။ သဟ၊ တကွ။ ကမ္မဗဒ္ဓေန၊ ကံစပ်ဖော်မူသဖြင့်။

ဥဒကာံ၊ ရေစက်ကို။ ပါတေတွာ၊ ချ၍။ ဒိန္နေ၊ လှူအပ်သော။ ဝိသေသာတုလ ပုညမှိ၊ တပါးသော ကျောင်းတို့မှ ထူးသော အတုမရှိသော ကောင်းမှုတော် လည်း ဖြစ်ထသော။ ဗောဓိနာမကေ၊ **ဗောဓိ** အမည် ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။

ဝသန္တေန၊ သီတင်းသုံးနေသော။ ထေရေနေဝ၊ **နန္ဒပေဝဝ** အမည်ရှိသော မထေရ်သည်လျှင်။ သာသနံ-သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ မြင့်ရှည်စွာ တည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣမံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းနိဿယကို။ (ပေါတ္ထကေ)၊ ပေ၌။ (အယသူစိဟိ) သံကညစ်တို့ဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ လေခေန၊ ရေးသဖြင့်။ ကာရိတံ၊ စီရင်ပြုစုအပ်ပြီ။

တံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊ ထိုပဋ္ဌာန်းနိဿယကို။ သောတုဇနာ၊ စာသင်သားတို့သည်။ သောမနဿာဝိယုတ္တေန၊ သောမနဿနှင့် အမြဲယှဉ်ထသော။ တုဋ္ဌိနာ၊ နှစ်သက်သော။ သုဒ္ဓစိတ္တေန၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်စွာသော စိတ်ဖြင့်။ သိက္ခန္တု၊ သင်ကြားစေကုန်သတည်း။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ စိရံ-စိရကာလံ၊ မြင့် ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေသတည်း။

သာသနဒ္ဓရကာမာနံ၊ သာသနာတော်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန် သော။ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားတို့အား။ ဝါစနတ္ထ၊ သင်ကြားခြင်းကိုလည်း။ သဗ္ဗေန-သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဟာပေတွာန၊ မယုတ်စေ၍။ အန္တရာ-အန္တ ရက္ခဏေ၊ ကြိုးကြားကြိုးကြား အားလပ်သောခဏ၌။

ကေဝိသဥ္စမိကေ၊ နှစ်ဆဲ့တခုအလွန်ရှိသော။ သဟဿသတေ၊ တထောင့် တရာသော။ သက္ကရာဇေ၊ သက္ကရာဇ်သည်။ ပူရဏေ၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ယံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊ အကြင်ပဋ္ဌာန်းနိဿယကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ကတံ၊ စီရင်အပ် ၏။ (တံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ)၊ သည်။ စတုမာသေဟိ၊ လေးလတို့ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတံ၊ပြီး၏။

(စတုမာသေဟိ၌ "စတု" နောင် "ဟိ" ကြေသည်။ သမာသ်မဟုတ် ဝါကျတည်း။ ။"ဒိဂုသောကတ္တံ" ဟူသောကြောင့်တည်း)။

ဣမံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊ သည်။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသောအားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏံယထာ၊ ပြီးပြည့်စုံသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ သောတုဇနာ၊ စာသင်သားတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ် သိမ်း။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။ ဣမံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းနိဿယကို။ သိက္ခန္တု၊ သင်ကြားနိုင်စေကုန်သတည်း။

ဆုတောင်း ဂါထာများ

ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ အညေန ကုသလေန စ။
ဣတော စုတာဟံ ဒုတိယေ၊ အတ္တဘာဝမှိ အာဂတော။ ။
[တတိယ ဘ,ကာရ ဝိပုလာပထျာဝတ္တ]

ဒေဝလောကေ ဝသိတွာန၊ ဗုဒ္ဓသာသနမာမကော။
အတိပုညော မဟေသက္ခော၊ ပညဇေယျော ပရာသဟော။ ။
[ပထျာဝတ္တ]

ယာဝ တိဋ္ဌတိ သာသနံ၊ သာသနန္တရဓာနေ စ။
ဥပရူပရိ ယာနတော၊ ဒေဝလောကေ ဝသိတွာန။ ။
[ဝိပရီတပထျာ]

မေတ္တေယျဇိနစက္ကမှိ၊ သတ္တဒ္ဓနာဒိ ပူရကော။
မဟေသက္ခော နရိန္ဒေဝ၊ ပုညပုညော ဘဝိမဟံ။ ။
[ပထျာ]

သာသနံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ အဋ္ဌင်္ဂသမနာဂတော။
လဒ္ဓေါ ဟုတွာ ဗျာကရဏံ၊ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိမဟံ။ ။
[တတိယ ဘ,ကာရ ဝိပုလာ]

ဗုဒ္ဓင်္ကုရာ ပုရာ ဓမ္မေ၊ စာဂေ ဝါ တိံသပါရမီ။
ပုရေတွာ ဗောဓိ သေဋ္ဌံဝ၊ ဓုဝံ လဘာမိ နာဂတော။ ။
[ပထျာ]

မဂ္ဂင်္ဂနာဝမာရုယှ၊ သန္တာရေဿံ သဒေဝကံ။
ဗုဒ္ဓေါ ပညာဓိကော ဟုတွာ၊ လောကေ သံသာရဩဃတော။ ။
[ပတျာ]

ဣမိနာ ပုညကမ္မေန စ၊ ဤသို့ ပဋ္ဌာန်းနိဿယကို ပြုရသော ကောင်းမှုကြောင့်၎င်း။ အညေန၊ သော။ ကုသလေန စ၊ ကုသိုလ်ကြောင့်၎င်း။ အဟံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ စုတော၊ သော်။ ဒုတိယေ၊ သော။ အတ္တဘာဝမှိ၊ သည်။ အာဂတော၊ သော်။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ဝသိတွာန-ဝသာမိ၊ ၏။ ဝသိတွာန၊ ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ သာသနံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ဗုဒ္ဓသာသနမာမကော၊ ၍။ အတိပုညော၊ သော။ ပညဇေယျော၊ သော။ ပရာသဟော၊ သူတပါးတို့သည် မပြုဝံ့နိုင်သော။ မဟေသက္ခော၊ လျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာသနံ၊ ကို။

ပဂ္ဂဟေတွာန၊၍။သာသနန္တရဓာနေ စ၊သာသနာကွယ်သောအခါ၌လည်း။ **ဒေဝ** လောကေ၊၌။ ဥပရူပရိယာနတော၊ အားဖြင့်။ **ဝသိတွာန**-**ဝသာမိ**၊ ပျော်စံနေရပါလို၏။ ဝသိတွာ၊ ပျော်စံနေပြီး၍။

မေတ္တေယျဇိနစက္ကမှိ၊ အရိမေတ္တယျမြတ်စွာဘုရား **သာသနာတော်၌**။သတ္တဒ္ဓနာဒိပူရဏော၊ သူတော်ဥစ္စာခုနစ်ပါးအစရှိသော **ကျေးဇူးတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ** သည်ဖြစ်၍။ မဟေသက္ခော၊ သော။ ပုညပုညော၊ ဘုန်းရှိသောသူတို့ထက်အထူးသဖြင့်ဘုန်းရှိသော။ နရိန္ဒော၀၊ လျှင်။အဟံ၊ ငါသည်။ဘဝါမိ၊ လို၏။ သာသနံ၊ကို။ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ ပစ္စည်းလေးပါးအစရှိသည်ဖြင့် ချီးမြှောက်ရ၍။ အင်္ဂသမနာဂတော၊ **"မနုဿတ္တံလိင်္ဂသမ္ပတ္တိ။ဟေတုသတ္ထာရဒဿနံ။ပဗ္ဗဇ္ဇာဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဓိကာရော စ ဆန္ဒတာ"** ဟူသောအင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ **(ဇိနဿ)** အရိမေတ္တေယျ လောကထွဋ်တင် မြတ်ချစ်ရှင်၏။ ဗျာကရဏံ၊ "ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော ဗျာဒိတ်စကားတော်ကို။ လဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ခုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊သည်။ဘဝါမိ၊ လို၏။

ပုရာ-ပုဗ္ဗေ၊၌။ ဗုဒ္ဓင်္ကုရာ၊ ဘုရားအလောင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ **စာဂေ၊** စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး**ဟု** ဆိုအပ်ကုန်သော။ ခမ္မေ ဝါ၊ တို့ကိုရှင်း။ တိံသပါရမီ ဝါ၊ တို့ကိုရှင်း။ ပူရေတွာ၊၍။ သေဌံ၊ သော။ ဗောဓိံ၊သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ လဘိံသု ဣဝ၊ သို့။ အဟမ္ပိ၊ လည်း။ **စာဂေ၊** ကုန်သော။ ခမ္မေ ဝါ၊ တို့ကိုရှင်း။ တိံသပါရမီ ဝါ၊ တို့ကိုရှင်း။ ပူရေတွာ၊ ၍။ အနာဂတေ၊ နောင်သောအခါ၌။ ဗောဓိံ၊ကို။ ခုဝံ၊ မချွတ်။ လဘာမိ၊၏။

မဂ္ဂင်္ဂနာဝံ၊ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော သင်္ဘောလှေထက်သို့။ အာရုယှ၊ တက်စီး၍။ လောကေ၊ ၌။ ပညာဓိကော၊ ပညာဓိက ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်။**ဟုတွာ၊** ၍။ သံသာရဩဃတော၊ သံသရာတည်းဟူသော ရေအယဉ်မှ။ **သဒေဝကံ၊** နတ်နှင့်တကွသော လူကို။ (နိဗ္ဗာနံ)၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကျော်၊ ညာကျွန်းမော်သို့။ သန္တာရေဿံ၊ ကယ်တင်ရပါလို၏။

ပဋ္ဌာန်းအရကောက် နိဂုံးနှင့်ဆုတောင်း ဤတွင်ရွေ့ပြီး၏။

ပစ္စယာကာရဒီပနီ သံပေါက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၁) ပုညအားသာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တပ်ရာနှစ်ပစ္စည်း။
(၂) အပုညမှာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တပ်ရာဆဲ့ငါးတည်း။
(၃) အာနေဉ္ဇမှာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တပ်ရာတခုတည်း။
(၄) သင်္ခါရကား၊ ဝိညာဉ်အား၊ တပ်ငြားနှစ်ပစ္စည်း။
(၅) ကမ္မတဆူ၊ ပကတူ၊ မှတ်ယူကျမ်းလာနည်း။
(၆) ဝိပါက်ဝိညာဉ်၊ နာမ်အားလျှင်၊ တပ်ချင်ကိုးပစ္စည်း။
(၇) ဝတ္ထုအားသာ၊ နဝမာ၊ ကြွင်းမှာရှစ်ပစ္စည်း။
(၈) သန္ဓေအခါ၊ တပ်သည်မှာ၊ မှတ်ပါယင်းသည့်နည်း။
(၉) ပဝတ္တိခါ၊ ဖြစ်လျှင်မှာ၊ တပ်ရာဆဲ့ကိုးတည်း။
(၁၀) သုံးပါးခန္ဓာ၊ နာမ်မှတ်ပါ၊ သင်္ချာငါးဆဲ့နှစ်။
(၁၁) ဝတ္ထုဘူတ၊ အာဟာရ၊ ဇီဝရုပ်ဆဲ့နှစ်။
(၁၂) ဝိပါက်နာမ်ကား၊ မနအား၊ တပ်ငြားသတ္တမာ။
(၁၃) အဝိပါက်ကား၊ လည်းကောင်းအား၊ တပ်ငြားဆဋ္ဌမာ။
(၁၄) အဝကံသ၊ တပ်နည်းပြ၊ ကြံဆဥက္ကံသာ။
(၁၅) ဝိပါက်နာမ်ကား၊ စက္ခုအား၊ တပ်ငြားခြောက်ပစ္စည်း။
(၁၆) ပဝတ္တိခါ၊ ဖြစ်လျှင်မှာ၊ တပ်ရာလေးပစ္စည်း။
(၁၇) ဝတ္ထုရုပ်ကား၊ မနအား၊ တပ်ငြားခြောက်ပစ္စည်း။
(၁၈) ပဝတ္တိခါ၊ တပ်သည်မှာ၊ မှတ်ပါငါးပစ္စည်း။
(၁၉) ဝတ္ထုငါးပါး၊ မနအား၊ မမှားခြောက်ပစ္စည်း။
(၂၀) ဘူတရုပ်ကား၊ စက္ခုအား၊ လေးပါး ပစ္စယာ။
(၂၁) သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထျဝိဂတာ။
(၂၂) ဇီဝိတကား၊ စက္ခုအား၊ သုံးပါး ပစ္စယာ။
(၂၃) အာဟာရလည်း၊ သုံးပစ္စည်း၊ တနည်းတပ်သည်သာ။
(၂၄) စက္ခုသည်ကား၊ ဖဿအား၊ တပ်ငြားခြောက်ပစ္စည်း။

(၂၅) သောတာယတန၊ စသည်မှ၊ တပ်ကြ ဤနည်းချည်း။
(၂၆) မနသော်ကား၊ ဖဿအား၊ ကိုးပါးတပ်သတည်း။
(၂၇) ရူပါရုံကား၊ ဖဿအား၊ တပ်ငြားလေးပစ္စည်း။
(၂၈) အာရုံခြောက်ပါး၊ မနောအား၊ နည်းပါးတခုတည်း။
(၂၉) ဝေဒနာကား၊ ဖဿအား၊ ရှစ်ပါးတပ်ပစ္စည်း။
(၃၀) ရှေးရှေးဖဿာ၊ နောက်နောက်သာ၊ တပ်ရာတခုတည်း။
(၃၁) အာရုံခြောက်တန်၊ တည်၍ခံ၊ မြှောက်ဟန်သုံးတဏှာ။
(၃၂) တွင်း, ပသန္တာန်၊ စုံနှစ်ရုံ၊ မြှောက်ပြန်ဆတ္တိံသာ။
(၃၃) ကာလသုံးတန်၊ မြှောက်တုံပြန်၊ နိဋ္ဌာန်ဋ္ဌသတာ။
(၃၄) ဝေဒနာကား၊ တဏှာအား၊ တပ်ငြားတပစ္စည်း။
(၃၅) ဋီကာကျမ်းကို၊ ထောက်၍ဆို၊ တပ်လိုလေးပစ္စည်း။
(၃၆) ရှေးဖြစ်တဏှာ၊ နောက်ဖြစ်ခါ၊ ဥပါဒါန်ဖြစ်မြဲ။
(၃၇) အားနည်းတဏှာ၊ အားကြီးခါ၊ ဥပါဒါန်ခေါ်မြဲ။
(၃၈) မရောက်သေးပါ၊ တောင့်တရာ၊ တဏှာမှန်မလွှဲ။
(၃၉) အာရုံရောက်ခါ၊ စွဲလမ်းရာ၊ ဥပါဒါန်ကပ်စွဲ။
(၄၀) အပ္ပိစ္ဆတာ၊ သန္တောသာ၊ စဉ်ကာဆန့်ကျင်မြဲ။
(၄၁) ရှာမှီးဒုက္ခာ၊ မူလကာ၊ တဏှာဖြစ်စမြဲ။
(၄၂) စောင့်ရှောက်ဒုက္ခာ၊ မူလကာ၊ ဥပါဒါန်မလွှဲ။
(၄၃) ပရိယေသန၊ အာရက္ခ၊ မူလလွန်ဆင်းရဲ။
(၄၄) တဏှာသည်ကား၊ ကာမအား၊ တပ်ငြားကေမာ။
(၄၅) ကာမုပါဒါန်၊ မှုကြွင်းကျန်၊ တပ်ဟန်သတ္တမာ။
(၄၆) ဋီကာကျမ်းနည်း၊ ယူသိမ်းဆည်း၊ ပေါင်းစည်းဒသမာ။
(၄၇) ဥပါဒါန်ကား၊ ဘဝအား၊ တပ်ငြားသတ္တရသ်။
(၄၈) ယထာရဟ၊ ယှဉ်ပြီးမှ၊ ကြံဆခွဲဝေမှတ်။
(၄၉) ယူနည်းသွယ်သွယ်၊ အမိပ္ပါယ်၊ သိလွယ်မခဲကတ်။
(၅၀) ဘဝသည်ကား၊ ဇာတိအား၊ နှစ်ပါးတပ်ပစ္စည်း။
(၅၁) ဇာတိသော်ကား၊ ဇရာအား၊ နည်းပါးတခုတည်း။
(၅၂) ယင်းသည်ဇာတိ၊ သောကာဒိ၊ တပ်ဘိ ဤနည်းချည်း။

(၅၃) သောကာဖြင့်သာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တပ်ရာပြီးသတည်း။
(၅၄) ပုဗ္ဗစေတနာ၊ သင်္ခါရာ၊ မုဋ္ဌာဘငမှတ်။
(၅၅) ဇောခြောက်ချက်မှာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဆုံးပါဘဝမှတ်။
(၅၆) သမ္ပယုတ္တာ၊ သင်္ခါရာ၊ ကံမှာဘဝမှတ်။
(၅၇) သင်္ခါရဖျား၊ ဝိညာဏ်ကြား၊ စပ်ငြားတသန္ဓိ။
(၅၈) ဝေဒနာဖျား၊ တဏှာကြား၊ တပါးခြောက်သန္ဓိ။
(၅၉) ဘဝအဖျား၊ ဇာတိကြား၊ မခြားစပ်လေဘိ။
(၆၀) အစပ်သုံးဖြာ၊ မှတ်အပ်စွာ၊ ကျမ်းလာသည်တိုင်းရှိ။
(၆၁) ဟေတုဖလ၊ သမ္ဗန္ဓ၊ အစဆုံးသန္ဓိ။
(၆၂) ဖလဟေတု၊ စပ်သမှု၊ တခုလယ်သန္ဓိ။

[ငယ်ဘွဲ့တော် ဦးဇမ္ဗုဓဇ။ ပဌမတံဆိပ်တော် စက္ကာဘိဓဇမဟာဓမ္မရာဇဂုရု။ ဒုတိယတံဆိပ်တော် စက္ကိန္ဒာဘိ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု။ ၎င်းတံဆိပ်နာမံတော် ၂-ထပ်ကို။ ရတနာပုရ စတုတ္ထမြို့တည် နန်းတည်။ ဘကြီးတော် မင်းတရားကြီး လက်ထက်တော်အခါက။ ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခံရသော။ **ဒုတိယ အုဋ္ဌကျောင်းဆရာတော်ကြီး** ဟူ၍၎င်း **ညောင်ကန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး** ဟူ၍၎င်း။ **ဆရာတော်-ဦးဗုဓ်** ဟူ၍၎င်း။ ကျော်စောတော်မူသော မဟာထေရ်ပုဂ္ဂိုလ် အရှင်သူမြတ်သည်။ စီရင်တော်မူခဲ့သော ကျမ်းပေါင်း ၄၀-ကျော်တို့တွင်။ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၃-ခုနယုန်လဆန်း ၈-ရက် အင်္ဂါနေ့နံနက် ၅-ဘဝါးပြည့်ချိန် ပီးရင်ပြီး။ ၁၀-ကြောင်းပေ။ ဒီ-အစ။ ဓာ-ဒုဆုံး။ ရွှေပိန်းချ။ **ပစ္စယာကာရဒီပနီကျမ်း** မှ၊ ၎င်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ မျက်မှောက် တပည့်ရင်း။ ညောင်ကန်တိုက်နေ။ **ဘုန်းတော်ကြီး ဦးရွှေတောင်** သည်။ ထုတ်နုတ်မှတ်ထားသည့် **သံပေါက်** များ ဖြစ်သည်။ ။

၎င်းသံပေါက်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုပစ္စယာကာရဒီပနီကျမ်း၌၎င်း။ ဂိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ။သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း စသည်တို့၌၎င်း ယူကြပါကုန်]။

ပဋ္ဌာန်း အနုဂဏ္ဍီ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သဃ်ဇယော်ဟိ သောဘဏ္ဍော၊ တာရေတံ မုနိနာဝိကော။
ဘာသတော ဘိမမ္မဏ္ဍာဝံ၊ ပဋ္ဌာနဿ နုဂဏ္ဍိယံ။

ပဋ္ဌာန်းအရကောက်ကျမ်း အမှာစကားရပ်စု၌။ တိမ်မြုပ်ကွယ်ဝှက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ပေါ်လွင် ထင်ရှားစေလျက် ကိုးကားသော သာဓကပါဠိ တို့ကိုလည်း အနက်မြန်မာပြန်၍ စာသင်သားတို့နှင့် လျော်ရုံ အဓိပ္ပါယ်အမေး အဖြေတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လျက် **ရန်ကုန်မြို့၊ သုဓမ္မဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ပဌမ ကျော် ဦးကြီးဖေသည်** ပဋ္ဌာန်း အနုဂဏ္ဍိကို ရေးသား စီရင်အပ်သတည်း။

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်သနည်း။

ဖြေ။ ။အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ပစ္စည်းရှိသောကြောင့်။(တနည်း)အထူး ထူးအပြားပြားရှိသော ဟေတုစသောပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဟောတော် မူအပ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသည်။

တနည်း ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့ကိုဟေတုပစ္စည်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း ဖြင့်ဝေဘန်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသည်။

တနည်း ဟေတုပစ္စည်းစသည်ပြားကုန်သော ကုသိုလ်စသောတရားတို့၌ ခဲ့ဘို ရာနည်းကို ရခြင်းကြောင့် ငြိစွမ်းခြင်းမရှိ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ဖြစ်ရာဖြစ် သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းမည်ပါသည်။

ကေနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနန္တိ။ နာနပ္ပကာရ ပစ္စယဋ္ဌေန။ အပရော နယော ကေနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနန္တိ။ ဝိဘဇနတ္ထေန။ ။အပရော နယော ကေနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနန္တိ။ ပဋ္ဌိတတ္ထေန။ ဂမနတ္ထေနာတိ အတ္ထော။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၄၃**။

ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌာန်းမည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ နာနပ္ပကာရပစ္စယဋ္ဌေန၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ပစ္စည်းရှိသော အနက်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌာန်းမည်၏။ ဣတိ၊ ဤကားအဖြေ တည်း။ ။အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ [မယာ ဝုစ္စတေ] (နောက် အပရော နယော ကေနဋ္ဌေန စသည်အနက်နည်းတူ) ဝိဘဇနတ္ထေန၊ ဝေဘန်ရာဖြစ်သော အနက်ကြောင့်။ ။ပဋ္ဌိတတ္ထေန၊ ဖြစ်ရာဖြစ်သောအနက်

ကြောင့်။ ဂမနတ္တေန၊ ဖြစ်ရာဖြစ်သောအနက်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ကား။ အတ္တော။ အနက်တည်း။

မေး။ ။ပဋ္ဌာန်းနှစ်ဆဲ့လေးကျမ်းရှိ၏ဟု ဆိုရာ၊ ၎င်းနှစ်ဆဲ့လေးကျမ်းကိုရေတွက်၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။အနုလောမ၌ တိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း၊ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၊ တိကတိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်းအားဖြင့်ခြောက်ကျမ်း။ ထိုအတူပစ္စနီယ၌ ခြောက်ကျမ်း။ အနုလောမပစ္စနီယ၌ ခြောက်ကျမ်း။ ပစ္စနီယာနုလောမ၌ ခြောက်ကျမ်းစီရှိသဖြင့် နှစ်ဆဲ့လေးကျမ်းဖြစ်ပါသည်။

ဧဝံ အနုလောမေ ဆ ပဋ္ဌာနာနိ ဝိဒိတ္ဝာ ပစ္စနီယာဒီသုပိ ဣမိနာ ဝုပါယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယသ္မာ ပနေတာနိ အနုလောမေ ပစ္စနီယေ အနုလောမပစ္စနီယေ ပစ္စနီယာနုလောမေတိ သမန္တာ ဆ ဆ ဟုတ္ဝာ စတုဝီသတိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ စတုဝီသတိ သမန္တပဋ္ဌာနာနီတိ ဝုစ္စတိ။ ။

ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၃၄၃

ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနုလောမေ၊ အနုလောမ၌။ဆ၊ခြောက်ပါးကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ ပဋ္ဌာန်းတို့ကို။ ဝိဒိတ္ဝာ၊သိကုန်၍။ ပစ္စနီယာဒီသုပိ၊ ပစ္စနီယစသည်တို့၌လည်း။ ဣမိနာဝ-ဥပါယေန၊ ဤအနုလောမ၌ဆိုအပ်ပြီးသော ဥပါယ်နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဝိသေသသညာမှတပါး သာမညသညာကိုဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တောနိ၊ ဤပဋ္ဌာန်းကျမ်းတို့သည်။ အနုလောမေ၊၌၎င်း။ ပစ္စနီယေ၊၌၎င်း။ အနုလောမပစ္စနီယေ၊၌၎င်း။ပစ္စနီယာနုလောမေ၊၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမန္တာ၊အလုံးစုံသောအဘို့တို့ဖြင့်။ ဆ ဆ၊ ခြောက်ပါးခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ့လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။ စတုဝီသတိသမန္တပဋ္ဌာနာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။

ဟေတုပစ္စည်း

မေး။ ။ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဟူ၍သာ ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ်ကြောင့် ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံဟု ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ဟေတူဖြင့် ဟိတ်ခြောက်ပါးကားပစ္စည်း။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံဖြင့် ဟိတ်ခြောက်ပါးနှင့် ယှဉ်သောတရား စသည်တို့ကား ပစ္စယုပ္ပန်။ ဤသို့ ပစ္စည်းနှင့် ပစ္စယုပ္ပန်ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားစေလို၍ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ သာမဟောဘဲ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဟု ဟောတော်မူပါသည်။

တနည်း—အဟိတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့ကိုလည်း၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း သာမညဖြစ်ရကား။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တ အဖြစ်ကိုယူခဲ့ရာ၏။ ထိုသို့မယူရ။ ၎င်းတို့ကိုစင်စေလို၍ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ သာ ဟောတော်မမူဘဲ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဟု ဟောတော်မူပါသည်။

ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဧတ္ထ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အဝတ္ဝာ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ။ ပစ္စယဿ စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နာနဉ္စ ဝဝတ္ထာပနတော။ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဟိ ဝုတ္တေ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော ဘဝေယျ။ ဧဝံ သန္တေ အသုကော နာမ ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ပစ္စယ ဝဝတ္ထာနံ န ပညာယေယျ။

အထာပိ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာဝ ယေသံ ကေသဉ္စိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတူ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော ဘဝေယျ။ ဧဝံ သန္တေ ဟေတုနာ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ပ။ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အာဟ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၅၄**။

ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဝါကျ၌။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ဝာ၊ မဟောမူ၍။ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ဤသို့ မေးမြန်းအံ့။ ။ ပစ္စယဿ စေဝ၊ပစ္စည်းကိုရင်း။ပစ္စယုပ္ပန္နာနဉ္စ၊ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကိုရင်း။ဝဝတ္ထာပနတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သား လိုသောကြောင့်။ (ဝုတ္တံ) ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့အား။ ဟေတုပစ္စယေန၊ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ပစ္စယော ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ဤသို့သော အနက်သည်။ဘဝေယျ၊ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အသုကော နာမ၊ ဤမည်သော။ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ဟေတုပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ပစ္စယော-ဥပကာရကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ပစ္စယဝဝတ္ထာနံ၊ပစ္စည်းကိုပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။န ပညာယေယျ၊ မထင်ရှားရာ။

ဟေတုနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ယှဉ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ဟိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သည်တို့။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာဝ၊ မယူမူ၍သာလျှင်။ ယေသံ ကေသဉ္စိ၊အမှတ်မရှိကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊တို့အား။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့သည်။ ဟေတုပစ္စယေန။ ဖြင့်၊ ပစ္စယော - ဥပကာရကော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ဣတိ အတ္ထော၊သည်။အထာပိ ဘဝေယျ၊အကယ်

ရှိလည်း ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဟေတုနာ၊ နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်သော။ပ။ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊၏။

[မှတ်ချက်။ ။ဤဟေတုပစ္စည်း ပစ္စယနိဒ္ဒေသ အမှာဋ္ဌကြွင်းသောအဓိပ္ပါယ်နှင့် အကိုးသာဓကတို့မှာ ကျယ်ဝန်းသောကြောင့်ရင်း။ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် တို့၏ အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားအပ်သော ယမိုက် အနုဂဏ္ဌိ၌ ပါပြီးဖြစ်၍ရင်း လုံ့စ်လျှုရှုအပ်ပါသည်]။

အာရမ္မဏပစ္စည်း

မေး။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်း ကျေးဇူးပြုပုံကို အကျဉ်းပြဆိုပါ။

ဖြေ။ ။တောင်ဝှေးကြိုးတန်းတို့သည် အားနည်းသော ယောကျ်ားကို ထနိုင် ရပ် တည် နိုင်အောင် ကျေးဇူး ပြုသကဲ့သို့။ ထို့ အတူ အာရုံ ခြောက်ပါးတို့ သည်။ အာရမ္မဏိက ဖြစ်သော စိတ်စေတသိက်တရားတို့ကို ဖြစ်နိုင် ရပ် တည်နိုင်အောင် ကျေးဇူးပြုကြပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ပါဠိအနေအထား ကံ ကတ္တား စသည်သို့ မလိုက်ဘဲ အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်အောင် နှလုံးသွင်း၍ ရေးသားခြင်း ဖြစ်သည်]။

ယထာ ဟိ ဒုဗ္ဗလော ပုရိသော ဒဏ္ဍံ ဝါ ရဇ္ဇုံ ဝါ အာလမ္ဗိတွာ ဥဋ္ဌဟတိ စေဝ တိဋ္ဌတိ စ၊ ဧဝံ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ တိဋ္ဌန္တိ စ။ **။ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၄၅။**

ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ဒဏ္ဍံ ဝါ၊ တောင်ဝှေးကိုရင်း။ ရဇ္ဇုံ ဝါ၊ ကြိုးတန်းကိုရင်း။ အာလမ္ဗိတွာ၊ ထောက်ဆွဲ၍သာလျှင်။ဥဋ္ဌဟတိ ယထာ စေဝ၊ထနိုင်သကဲ့သို့ရင်း။ တိဋ္ဌတိ ယထာ စ၊ ရပ်တည်နိုင်သကဲ့သို့ရင်း။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အာရမ္မဏိကတရားတို့သည်။ ရူပါဒိ အာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံကို။ အာရဗ္ဘေဝ၊ အာရုံပြု၍သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ၊ဖြစ်လည်း ဖြစ်နိုင်ကုန်၏။တိဋ္ဌန္တိ စ၊ ရပ်လည်း ရပ်တည်နိုင်ကုန်၏။

မေး။ ။ရူပါယတနမှစ၍ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ။ပ။ တိုင်အောင် ပါဌ်တို့ဖြင့် အာရုံအာရမ္မဏိကအဖြစ် ပြီးပြီးလျက်။ အဘယ်ကြောင့် ယံယံ ဓမ္မံ စသောပါဌ်ကိုထပ်၍ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ရူပါယတနံ။ပ။ စသော ပါဌ်ဖြင့် အာရုံ အာရမ္မဏိက အဖြစ်ပြီးသည် ကား မှန်၏။ သို့သော်လည်း အာရုံပြုသောခဏ၌သာ အာရုံခြောက်ပါး

တို့သည် သတ္တဝိညာဏခေတ်တို့အား အာရမ္မဏပစ္စည်း ဖြစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာတွင်လည်း အတူတကွ မဖြစ်ကြကုန်။ သူ့ အာရမ္မဏိကတရား နှင့် သူ့အာရုံတရားတို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်ကို ပြတော်မူခြင်းငှါ ယံ ယံ ဓမ္မံ စသော ပါဌ်ကို ထပ်၍ဟောပါသည်။

ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘာတိ ဣမိနာ ယေ ယေ တေ တေ တာသံ သတ္တန္နံ ဝိညာဏ ဓာတူနံ အာရမ္မဏဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေ တာသံ ဓာတူနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဓမ္မာနံယေဝ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟောန္တီတိ ဒီပေတိ။ ဧဝံ ဟောန္တာပိ စ န ကေတော ဟောန္တိ၊ ယံ ယံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ တေသံ တေ တေ ဝိသုံ ဝိသုံ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟောန္တီတိပိ ဒီပေတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၅၈။**

ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘာတိ ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ သတ္တန္နံ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝိညာဏဓာတူနံ၊ ဝိညာဏဓာတ်တို့၏။ ယေ တေ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော အာရုံတရားတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တာသံ ဓာတူနံ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော ဓာတ်တို့အား။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဓမ္မာနံယေဝ၊ ဖြစ်ဆဲသောခဏ၌သာလျှင်။ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာ ဖြင့်၊ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ကေတော၊ တကွနက်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် အာရုံတရားကို။ အာရဗ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ ယေ ယေ၊ အကြင်အကြင် အာရမ္မဏိကတရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ တေသံ၊ ထိုအာရမ္မဏိကတရားတို့အား။ တေ တေ၊ ထိုထိုအာရုံတရားတို့သည်။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ အာရမ္မဏပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုလည်း။ ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။

အဓိပတိပစ္စည်း

မေး။ ။ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံဟုဟောတော်မူသကဲ့သို့အဓိပတိ အဓိပတိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟု ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ်ကြောင့် ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒ သမ္ပယုတ္တကာနံ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ဟိတ်တရားတို့ကား တပြိုင်နက် တခဏတည်း၌၊ ဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး စသည် ပစ္စည်းတပ်သကဲ့သို့။ အဓိပတိတရားတို့ကား မတပ်ကုန်။ ပြိုင်ဘက်မရှိ အသီးအသီးသာ ပစ္စည်းတပ်ကြသောကြောင့် အဓိပတိ

အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ စသည်ဖြင့် မဟောဘဲ ဆန္ဒာဓိပတိ စသည်ဖြင့် အသီးသီး ဟောပါသည်။

ကသ္မာ ပန ယထာ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝမိဓ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အဝတွာ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာ ကတာတိ။ ကေကွဏာ အဘာဝတော။ ။ **ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၆၀။**

ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောသကဲ့သို့။ ဧဝံ တူ။ ဣဓ၊ ဤအဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့် ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးခြားအံ့။ ကေကွဏာ၊ တပြိုင်နက်ထည်းသော ခဏာ၌။ တေသံ၊ ထိုအဓိပတိတို့၏။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဣတိ ဝိသဇ္ဇေတဗ္ဗော)။

အနန္တရပစ္စည်း

မေး။ ။စက္ခုဝိညာဏဓာတု စသော ပါဠ်ဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်သည် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းသည် သန္တီရဏအား ကျေးဇူးပြုပုံကို ပြသကဲ့သို့ သန္တီရဏသည် ဝုဋ္ဌောအား စသည်ဖြင့် ဘဝင်တိုင်အောင် အဘယ်ကြောင့် အစဉ်အတိုင်း မပြသနည်း။

ဖြေ။ ။အစဉ်အတိုင်း ပြသင့်၏။ သို့သော်လည်း နောက်က ပြအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သိလောက်ပြီဖြစ်၍ ဒေသနာတော်ကို အကျဉ်းချုံး၍ ထားသောကြောင့်ရင်း။ (တနည်း) နောက်၌ ပြလတ္တံ့သော ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ စသော ပါဠ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သောကြောင့်ရင်း မပြပါ။

တတော ပရံ ပန ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဇဝနတဒါရမ္မဏဘဝင်္ဂကိစ္စာ မနောဝိညာဏဓာတုယော ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ တာ အဝုတ္တာပိ ဣမိနာဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ နယံ ဒဿေတွာ ဒေသနာ သံခိတ္တာ။ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာတိ အာဒိကေ စ ဆင်္ဂနယေ တာ သင်္ဂဟိတာတိပိ ဣမာ န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၆၂။**

ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ တတော၊ ထိုသန္တီရဏစိတ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဇဝနတဒါရမ္မဏ ဘဝင်္ဂကိစ္စာ။ ဝုဋ္ဌော,ဇော,တဒါရုံ, ဘဝင်ကိစ္စ တပ်ကုန်သော။ မနောဝိညာဏဓာတုယော၊ မနောဝိညာဏဓာတ်

တို့ကို။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တာ၊ တို့ကို။ အဝုတ္တာပိ၊ တိုက်ရိုက် မဟောအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဤဟောအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယံ၊ သိလောက်သောနည်းကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဒေသနာ၊ ကို။ သံခိတ္တာ၊ ချုံးအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပုရိမာ ပုရိမာတိ အာဒိကေ၊ သော။ ဆဋ္ဌနယေ၊ ဆဋ္ဌနည်း၌။ တာ၊ ထိုဝုဋ္ဌော, ဇော, တဒါရုံ, ဘဝင်ကိစ္စ တပ်သော မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဣဓ၊ ဤပဌမနယ၌။ န ဝုတ္တာ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ·

မေး။ ။စက္ခုဝိညာဏဓာတု စသောပါဌ်ဖြင့် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ် ပြီးပြီးလျက်။ အဘယ်ကြောင့် ယေသံ ယေသံ အစရှိသောပါဌ်ကို ထပ်၍ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ပြီးပြီးဖြစ်သော်လည်း။ အနန္တရပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့၏။ အကျဉ်း လက္ခဏာကိုပြလို၍ ယေသံ ယေသံ စသောပါဌ်ကို ထပ်၍ ဟောပါသည်။

ယေသံ ယေသန္တိ ဣဒံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အနန္တရပစ္စယဓမ္မာနံ သင်္ခေပ လက္ခဏန္တိ အယံ တာဝေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၆၃**။

ယေသံ ယေသန္တိ ဣဒံ၊ ယေသံ ယေသံ ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အနန္တရပစ္စယဓမ္မာနံ၊ အနန္တရပစ္စည်း တပ်သော တရားတို့၏။ သင်္ခေပလက္ခဏံ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤအနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ ပါဠိဝဏ္ဏနာ၊ ပါဠိတော်အဖွင့်တည်း။

သမနန္တရ ပစ္စည်း

မေး။ ။အနန္တရပစ္စည်းနှင့် သမနန္တရပစ္စည်းတို့သည် တူသလော ထူးခြားသလော ရှင်းလင်း၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။အနန္တရပစ္စည်းနှင့်သမနန္တရပစ္စည်းတို့ကား ဥပစယနှင့် သန္တတိကဲ့သို့ရင်း။ အဓိဝစနဒုက်နှင့် နိရုတ္တိဒုက် စသည်တို့ကဲ့သို့ရင်း။ အနက်အားဖြင့် အထူး အပြားမရှိပါ။ သဒ္ဒါမျှသာ ထူးပါသည်။

ယော အနန္တရပစ္စယော၊ သွေဝ သမနန္တရပစ္စယော။ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝေတ္ထ နာနံ၊ ဥပစယသန္တတိအာဒီသု ဝိယ အဓိဝစန နိရုတ္တိဒုကာဒီသု ဝိယ စ၊ အတ္ထတော ပန နာနံ နတ္ထိ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၄၆**။

ယော၊ အကြင်တရားသည်။ အနန္တရပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စည်းမည်၏။ သော၀၊ ထိုတရားသည်ပင်လျှင်။ သမနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စည်း မည်၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတ္ထေ၊ ဤအနန္တရပစ္စည်း သမနန္တရပစ္စည်း တို့၌။ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ကေသုဝိယ၊ ကား။ ဥပစယသန္တတိအာဒီသုဝိယ စ၊ ဥပစယသန္တတိအစရှိသည် တို့၌ ကဲ့သို့ငှင်း။အဓိဝစနနိရုတ္တိဒုကာဒီသုဝိယ စ၊ အဓိဝစနဒုက် နိရုတ္တိဒုက် အစရှိသည် တို့၌ ကဲ့သို့ငှင်းတည်း။ ပန၊ ပါး။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ နာနံ၊ အထူး သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

သဟဇာတပစ္စည်း

မေး။ ။ရူပိနော ဓမ္မာ။ပ။ယော၊စသော စကားကိုအဘယ်ကို ရည်၍ ဟောတော် မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ဟဒယဝတ္ထုကို ရည်၍ ဟောပါသည်။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ပ။ဟဒယဝတ္ထုမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၃၄၇။**

ရူပိနော၊ ရုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အရူပီနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ကိဉ္စိကာလံ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထု မေဝ၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

[**မှတ်ချက်။** ။အညမည နိဿယတို့၌ အဘိဓမ္မာနှင့် စပ်ဆိုင်သော စကား အထူးမပါ]။

ဥပနိဿယပစ္စည်း

မေး။ ။ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အားကျေးဇူးပြုရာ၌ ကေသဉ္စိဟူသော ပါဠ်ကို အဘယ်ကြောင့် ထည့်၍ ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။ကေသဉ္စိပါဌ်ဖြင့် အနန္တရူပနိဿယကို စင်စေလိုသောကြောင့် ထည့်၍ ဟောပါသည်။

ကုသလေန ပန အကုသလေ သမနန္တရာတီတာ န လဗ္ဘန္တိ။တေနေဝ ဝုတ္တံ"အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။ ။ **ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ- ၃၆၈။**

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကုသလေန အကုသလေ၊ ကုသလေန အကုသလပဒဥ္စ။ သမနန္တရာတိ တာ။ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ လွန်ကုန်ပြီးသော တရားတို့ကို။ န လဗ္ဘန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။

မေး။ ။ဥတုဘောဇန သေနာသန ပုဂ္ဂလတို့ကို ပရမတ် ပညတ်ခွဲ၍။ ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပိတို့ဥ္စ ပိသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုလည်း ညွှန်းပြပါ။

ဖြေ။ ။ဥတုဘောဇန သေနာသနတို့ကား ပရမတ်။ ပုဂ္ဂလကား ပညတ်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပိ ဥ္စ ပိသဒ္ဒါကား သင်္ကန်း တောင် တောချုံ စသော ပကတူပနိဿယ တပ်ကောင်းသမျှကို ပေါင်း၍ ယူခြင်း အနက်ရှိပါသည်။

မေး။ ။အရည ပဗ္ဗတ စသည်ကို ဦးတည်၍ မဟောဘဲ အဘယ်ကြောင့် ပုဂ္ဂလ, သေနာသန နှစ်ပါးကိုသာ ဦးတည်၍ ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။ပုဂ္ဂလ, သေနာသန နှစ်ပါးကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၌ အားကြီးသော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်။ ၎င်းနှစ်ပါးကိုသာ ဦးတည်၍ ဟောပါသည်။

ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပိတိ ဣဒံ ဒွယံ ပကတူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣဒဥ္စ ဒွယံ ကုသလာကုသလပဝတ္တိယာ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ- ၃၆၉။**

ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပိတိ ဣဒံ ဒွယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ပကတူပနိဿယဝသေန၊ ပကတူပနိဿယ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဣဒံ ဒွယံ၊ သည်။ ကုသလာကုသလပဝတ္တိယာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ဗလဝပစ္စယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မေး။ ။ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဋ္ဌမဈာနဿ ပရိကမ္မံ၏ အရကို ပဋ္ဌမဈာန်၏ အနန္တရ ပရိကံကို ယူရမည်လော။ သို့မဟုတ် ပုဗ္ဗဘာဂ ပရိကံကို ယူရမည်လော ရှင်းလင်း၍ပြပါ။

ဖြေ။ ။ပဋ္ဌမဈာန်၏ အနန္တရပရိကံကို မယူရပါ။ပထဝီပထဝီစသည်ဖြင့် စီးဖြန်းသော ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ဇောဟု ဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗဘာဂ ပရိကံကို ယူရပါသည်။

ပရိကမ္မန္တိ အနန္တရံ အဂ္ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပရိကမ္မံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ။ **ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၃။**

ပရိကမ္မန္တိ၊ ကား။ အနန္တရံ၊ စျာန်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ပရိကံကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ စျာန်၏ရှေးအဘို့၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

မေး။ ။ကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အား ပကတူပနိဿယဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၌ လောကီ လောကုတ္တရာနှစ်မျိုးရှိရာ အဘယ်ကုသိုလ်ကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။သန္တ ပဏီတ ဥတ္တမ ဖြစ်သော လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကား အကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်။ လ-သည် အမိုက်တိုက်အား အထောက်အပံ့မဖြစ်သကဲ့သို့ အကုသိုလ်အား အထောက်အပံ့ မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် လောကုတ္တရာကုသိုလ်ကို မယူရပါ။ လောကီကုသိုလ်ကိုသာ ယူရပါသည်။

ဧဝမေတ္ထ လောကိယကုသလဉ္စေဝ ဒဿိတံ။ လောကုတ္တရံ ပန သန္တံ ပဏီတံ ဥတ္တမံ အကုသလဝိဒ္ဓံသနံ။ တသ္မာ စန္ဒောဝိယ အန္ဓကာရတမာနံ န အကုသလဿ ဥပနိဿယော ဟောတီတိ န ဂဟိတံ။ ။ **ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၄**။

ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလော အကုသလဿဟူ၍လာသောပါဠိ၌။ လောကိယကုသလဉ္စေဝ၊ လောကီကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာကုသိုလ်သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ ဥတ္တမံ၊ လွန်ကဲ၏။ အကုသလဝိဒ္ဓံသနံ၊ အကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စန္ဒော၊ လ-သည်။ အန္ဓကာရတမာနံ၊ အမိုက်တိုက်တို့အား။ ဥပနိဿယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ န ဟောတိဝိယ၊ သို့။ အကုသလဿ၊ အား။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။

မေး။ ။ကုသိုလ်စေတနာသည် ဝိပါက်အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ အဘယ်စေတနာကို ယူရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။ဗလဝစေတနာ ဒုဗ္ဗလစေတနာ နှစ်မျိုးရှိရာ ဗလဝစေတနာကို**သာ** ယူရပါသည်။

သာ ပန ဗလဝစေတနာဝ လဗ္ဘတိ၊ နဒုဗ္ဗလာ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၄**။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သာ၊ ထိုကုသိုလ် စေတနာကို။ ဗလဝစေတနာဝ၊ အားကြီးသော စေတနာကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဒုဗ္ဗလာ၊ ဒုဗ္ဗလစေတနာကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။

မေး။ ။အကုသိုလ်သည် အကုသိုလ်အားပကတူပနိဿယဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာဝယ် ဗလဝသည်ဒုဗ္ဗလအား။ဒုဗ္ဗလသည် ဗလဝအား ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ဗလဝသည် ဒုဗ္ဗလအား။ဒုဗ္ဗလသည် ဗလဝအား။ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။

တသ္မာ ဗလဝံ ဒုဗ္ဗလဿ ဒုဗ္ဗလဉ္စ ဗလဝဿာပိ ဥပနိဿယော ဟောတိ-ယေဝ။ ယံ ပန ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ ဗလဝကာရဏ-ဋ္ဌေန ဥပနိဿယော ဟောတီတိ၊ တံ ကာရဏဘာဝသေဝ။ဗလဝတာယ ဝုတ္တံ န ဥပနိဿယမတ္တာနံ။ ကမ္မကိလေသာဟိ ဗလဝန္တောပိ ဒုဗ္ဗလာပိ ဗလဝကာရဏံ ဟောန္တိယေဝ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၆**။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗလဝံ၊ အားကြီးသော အကုသိုလ်သည်။ ဒုဗ္ဗလဿာပိ၊ အားနည်းသော အကုသိုလ်အားလည်း။ ဒုဗ္ဗလံ၊ သည်။ ဗလဝဿာပိ၊ အားလည်း။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ၊ ပစ္စယဝိဘင်္ဂဝါရ၏။ ဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ၊ ဥဒ္ဒေသအဖွင့်၌။ ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန၊ အားကြီးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်သဘောဖြင့်။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြောင်းစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ကို။ ကာရဏဘာဝသေဝ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်၏ သာလျှင်။ ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥပနိဿယမတ္တာနံ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း တပ်သောတရားတို့၏။ ဗလဝတာယ၊ ဖြင့်။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကမ္မကိလေသာ၊ ကံကိလေသာတို့သည်။ ဗလဝန္တောပိ၊ ကုန်သော်ငြား။ ဒုဗ္ဗလာပိ၊ ကုန်သော်ငြား။ ဗလဝကာရဏံ၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

မေး။ ။နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟုဆိုရာ အဘယ်ဒိဋ္ဌိကိုယူရမည်နည်း။

ဖြေ။ ။အဟေတုကဒိဋ္ဌိ အကြိယဒိဋ္ဌိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ ၎င်းသုံးပါးကို ယူရပါသည်။

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နာမ အဟေတုကဝါဒ အကြိယဝါဒ နတ္ထိကဝါဒေသု အညတရာ။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာ**။

နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနာမ၊ မည်သည်ကား။ အဟေတုကဝါဒအကြိယဝါဒနတ္ထိကဝါဒေသု၊ အဟေတုကအယူ အကြိယအယူ နတ္ထိကအယူတို့တွင်။ အညတရာ၊ တပါးပါးသောအယူတည်း။

မေး။ ။မာတုဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မဿ ဟူရာဝယ် မာတုဃာတကကံ တခုသာ ဖြစ်လျက် အဘယ်သို့ကျေးဇူးပြုနိုင်သနည်း။

ဖြေ။ ။သူတပါးအမိသတ်သည်ကို မြင်၍ မိမိအမိကို သတ်သောသူ၏ အစွမ်းဖြင့် ၎င်း တပါးသောဘဝ၌ အမိသတ်ခဲ့၍ နောက်ဘဝ၌ အမိကိုသတ်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အမိကိုသတ်ဟု အဖန်တလဲလဲ စေခိုင်းသောသူ၏

အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ နှစ်ကြိမ်သတ်က မုချသေမည့်အမိကို နှစ်ကြိမ်သတ်သူ၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း၊ မာတုဃာတကကံသည် မာတုဃာတကကံအား ကျေးဇူး ပြုနိုင်ပါသည်။

မာတုဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မဿာတိ အညံ မာတရံ ဟနန္တံ ဒိသွာ ဝဋ္ဋတိ ဧဝံ ကာတုန္တိ အတ္တနော မာတရံ ဟနန္တဿ ဝါ ကေသ္မိံ ဘဝေ ဟန္တွာ အပရသ္မိမ္ပိ ဟနနဝသေန ဝါ ကေသ္မိံယေဝ ဘဝေ ဂန္တွာ မေ မာတရံ ဟနာဟီတိ ပုနပ္ပုနံ အာဏာပနဝသေန ဝါ ဒွိဟိ ပဟာရေဟိ နိယတမရဏာယ ဒုတိယပဟာရဒါနဝသေန ဝါ မာတုဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၆**။

မာတုဃာတိကမ္မံ။ပ။တိ၊ ကား။ အညံ၊ တပါးသောသူကို။ မာတရံ၊အမိကို။ ဟနန္တံ၊ သတ်သည်ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အမိကိုသတ်ခြင်းကို။ ကာတုံ၊ ငှါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မာတရံ၊ ကို။ ဟနန္တဿ၊ သတ်သောသူ၏။ ဝသေန ဝါ၊ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ကေသ္မိံဘဝေ။ တခု သောဘဝ၌။ ဟန္တွာ၊ သတ်၍။ အပရသ္မိမ္ပိ၊ တပါးသော ဘဝ၌လည်း။ ဟနန- ဝသေန ဝါ၊ သတ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ကေသ္မိံယေဝ ဘဝေ၊ ၌သာလျှင်။ ဂန္တွာ၊ သွားလေ။ မေ၊ ၏။ မာတရံ၊ ကို။ ဟနာဟိ၊ သတ်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ အာဏာပနဝသေန ဝါ၊ စေခိုင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဒွိဟိ ပဟာရေဟိ၊ နှစ်ကြိမ်ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့ကြောင့်။ နိယတမရဏာယ၊ မြဲသော သေခြင်းရှိသောအမိအား။ ဒုတိယပဟာရဒါနဝသေန ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပုတ် ခတ်ခြင်းကိုပေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ မာတုဃာတိကမ္မံ၊ သည်။ မာတုဃာတိ ကမ္မဿ၊ အား။ ဥပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မေး။ ။ကာယိကံ သုခံ ကာယိကဿ ဒုက္ခဿ-ဟူရာဝယ် သုခသည် ဒုက္ခအား အဘယ်သို့ ကျေးဇူးပြုသနည်း။

ဖြေ။ ။ချမ်း၍ အတိုင်းအရှည်မရှိ မီးလှုံသောသူတို့အား ရှေးဦးစွာဖြစ်သော သုခသည် နောက်ဖြစ်သော ဒုက္ခစသည်တို့အား ကျေးဇူးပြုနိုင်ပါသည်။

သီတာဒီသု ပန အဂ္ဂိသန္တာပနာဒီနိ အတိသေဝန္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ သုခံ အပရဘာဂေ ဒုက္ခဿ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၇**။

ပန၊ ပါး။ သီတာဒီသု၊ အချမ်းအစရှိသည်တို့ကြောင့်။ အဂ္ဂိသန္တာပနာဒီနိ၊ မီးလှုံခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ အတိသေဝန္တဿ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိ မှီဝဲသောသူ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဘို့၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခသည်။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဘို့၌။ ပဝတ္တဿ၊ သော။ ဒုက္ခဿ၊ အား။ (ဥပနိဿယော၊ ဟောတိ)။

ပုရေဇာတ ပစ္စည်း

မေး။ ။ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ ပုရေဇာတကို ပဉ္စဒွါရ၌သာပြခဲ့၏။ ပဉ္စာဝါရ၌ကား စက္ခုံ အနိစ္စတောစသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် မနောဒွါရ၌ လည်း ရသင့်သည်မဟုတ်ပါလော။ အဘယ်ကြောင့် မပြသနည်း။

ဖြေ။ ။ရသင့်၏။ အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သာဝသေသအားဖြင့် ဟောတော် မူသော ဒေသနာဖြစ်၍ မပြပါ။

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် အကြွင်းအကျန်နှင့်တကွ သာဝသေသအားဖြင့် ဟော တော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ပစ္စယနိဒ္ဒေသ၏ မကျဉ်းမကျယ်သော ဒေသနာဖြစ်၍ သာဝသေသအား ဖြင့် ဟောပါသည်။

ပဉ္စာဝါရေ ပန။ပ။ မနောဒွါရေပိ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ လဗ္ဘတေဝ။ ဣဓ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၇၁**။

(ပဉ္စာဝါရေ ပန။ပ။) မနောဒွါရေပိ၊ မနောဒွါရ၌လည်း။ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတံ၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်းကို။ လဗ္ဘတေဝ။ ရအပ်သည်သာ တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရအပ်သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ သာဝ- သေသဝသေန၊ အကြွင်းအကျန်ရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

မေး။ ။ပဋိစ္စဝါရ၌ ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာဟု ဝတ္ထုပုရေဇာတကိုသာ ဟော၍ အဘယ်ကြောင့် အာရမ္မဏပုရေဇာတကို မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။ပဉ္စာရုံတို့သည် ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်အား ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်၍ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏။ မနောဝိညာဏ်တို့ကား မနောဝိညာဏ ဓာတ်အား အတိတ် အနာဂတ်လည်းဖြစ်၍ အမြဲပုရေဇာတပစ္စည်း မဖြစ်ကုန်။ ထိုသို့ပုရေဇာတပစ္စည်း အဖြစ် မမြဲသောကြောင့် အာရမ္မဏ ပုရေဇာတကို မဟောပါ။

အာရမ္မဏံ ပန နိယမတော ပုရေဇာတပစ္စယဘာဝံ န လဘတိ။ ရူပါယတနာဒီနိ ဟိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံယေဝ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တိ။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ အတီတာနာဂတာနိပိ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိယေဝ။ တသ္မာ ဣဓ န ဂဟိတံ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၁၅**။

ပန၊ ပါး။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံဖြစ်သော တရားသည်။ နိယမတော၊ မြဲသော အားဖြင့်။ ပုရေဇာတပစ္စယဘာဝံ၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ ရူပါယတနာဒီနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံယေဝ၊ စက္ခုဝိညာဏ်အစရှိသည်တို့အား သာလျှင်။ ပုရေဇာတပစ္စယတံ၊ ကို။ သာဓေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ အား။ အတီတာနာဂတာနိပိ၊ အတိတ် အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော် လည်း။ ရူပါယတနာဒီနိ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ဣဓ၊ ဤပုရေဇာတပစ္စည်း၌။ တံ၊ ထိုအာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စည်းကို။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။

မေး။ ။အာပေါ အစရှိသည်တို့လည်း ပုရေဇာတပစ္စည်းဖြစ်လျက် မဟောမူ၍ အဘယ်ကြောင့် ပဋ္ဌာဝါရ၌ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဟူ၍သာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။အာပေါ စသည်တို့ကား နူးညံ့သိမ်မွေ့သော သုခုမရုပ်ဖြစ်၍ မသိလွယ်။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတန်းသော စက္ခုစသော ဩဠာရိကရုပ်တို့ဖြင့်သာ သိလွယ် သောကြောင့် စက္ခုံ အနိစ္စတော ဟူ၍ ဟောတော်မူပါသည်။

ပုရေဇာတေ စက္ခာဒီနို ဩဠာရိကဝသေန ဝုတ္တာနိ။ အာပေါဓာတု- အာဒီနိပိ ပန ပုရေဇာတာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိယေဝ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၉။**

ပုရေဇာတေ၊ ပုရေဇာတပစ္စည်း၌။ စက္ခာဒီနိ၊ စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့ကို။ ဩဠာရိကဝသေန၊ ဩဠာရိကရုပ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ စက္ခာယတန စသည်တို့ကိုသာ သရုပ်ထုတ်၍ ဟောအပ် သော်လည်း။ အာပေါဓာတု အာဒီနိပိ၊အာပေါဓာတ် အစရှိသည် တို့သည်လည်း။ပုရေဇာတာရမ္မဏာနိ၊ ပုရေဇာတဖြစ်သောအာရုံတို့သည်။ဟောန္တိယေဝ။ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း

မေး။ ။ဥပါဒ်,ဌီ,ဘင်ဟု ခဏသုံးပါးရှိရာ။ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းသည် အဘယ် ခဏ၌ ကျေးဇူးပြုသနည်း။

ဖြေ။ ။ဥပါဒ်ခဏ, ဘင်ခဏ၌ ကျေးဇူးမပြုပါ၊ ဌီခဏ၌သာ ကျေးဇူးပြုပါသည်။

ပုရေဇာတဿာတိ တေသံ ဥပ္ပါဒတော ပဌမတရံ ဇာတဿ ဇာတိက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိပ္ပတ္တဿ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၇၂။**

ပုရေဇာတဿာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ဥပ္ပါဒတော၊ မှ။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဇာတဿ၊သော။ ဇာတိက္ခဏံ၊ ဥပါဒ်ခဏကို။

အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ ဌိတိပ္ပတ္တဿ၊ ရုပ်၏ ဋီသို့ရောက်သော။ (ဣမဿ ကာယဿ)။

မေး။ ။ဆဝါရ၌ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းကို အဘယ်ကြောင့် မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းသည် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့အား ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိဖြင့်သာ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဇနကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုသောကြောင့် ဟောတော်မမူပါ။

တနည်း....ပစ္စယုပ္ပန် ရုပ်၏ ဥပါဒ်ဆဲခဏ၌ ကျေးဇူးမပြု။ ရုပ်၏ ဌီခဏ၌သာ ကျေးဇူးပြုသဖြင့် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကြိယာနှင့် မတန်သောကြောင့် ဟောတော်မမူပါ။

ပစ္ဆာဇာတော ကုသလာကုသလာနံ ပစ္စယော န ဟောတိ။ အဗျာကတဿပိ ဥပတ္ထမ္ဘကောဝ။ နဇနကော တသ္မာ "ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယာ"တိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ကောစိ ဓမ္မောပိ နတ္ထီတိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ န ကတံ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၁၅။**

ပစ္ဆာဇာတော၊ သည်။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်တရားတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဗျာကတဿပိ၊ အဗျာကတအားလည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘကောဝ၊ အထောက်အပံ့သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ သော။ ကောစိ ဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ န ကတံ၊ အပ်။

အာသေဝနပစ္စည်း

မေး။ ။ကုသိုလ် အကုသိုလ်သည် ဝိပါက်ကြိယာအား အဘယ်ကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ပြားသောဇာတ်ရှိသော ဝိပါက်ကြိယာတို့မှာ အဘန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ်ထုံအပ်သော အာသေဝနဂုဏ် ကင်းသဖြင့် ကုသိုလ်သဘော အကုသိုလ်သဘောကို ယူစေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့် အာသေဝနပစ္စည်း မတပ်နိုင်ပါ။

အတ္တနော ဂတိံ ဂါဟာပေတုံ အသမတ္ထတာယ။ ဘိန္နဇာတိကာဟိ ဘိန္နဇာတိကာနံ အရူပဓမ္မာနံ အာသေဝနဂုဏေန ပဂုဏဗလဝဘာဝံ သာဓယမာနာ အတ္တနော ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခါတံ ဂတိံ ဂါဟာပေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၇၃။**

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဂတိံ၊ သဘောကို။ ဂါဟာပေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဘိန္နဇာတိကာ၊ ပြားသော ဇာတ်ရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ ဘိန္နဇာတိကာနံ၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့အား။ အာသေဝနဂုဏေန၊ အဘန်တလဲလဲမှီဝဲခြင်း ထုံခြင်းတည်းဟူသော ကျေးဇူးဖြင့်။ ပဂုဏဗလဝ ဘာဝံ၊ လေ့လာသည်၏အဖြစ် အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ အတ္တနော၊၏။ ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခါတံ၊ ကုသိုလ်စသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဂတိံ၊ သဘောကို။ ဂါဟာပေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှါ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။

မေး။ ။ဝိပါက်သည် ဝိပါက်အား။ အဘယ်ကြောင့် အာသေဝန ပစ္စည်းမတပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ဝိပါက်ကား၊ ကံ၏အကျိုးမျှသာဖြစ်၍ အားနည်းသဖြင့် အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲအပ် ထုံအပ်သော သဘောမရှိ၊ တပါးသော ဝိပါက်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် အာသေဝန ပစ္စည်းမတပ်နိုင်ပါ။

> အထ ဝိပါကာဗျာကတံ ကသ္မာ န ဂဟိတန္တိ။ အာသေဝနာဘာဝေန ဝိပါကဉှိ ကမ္မဝသေန ဝိပါကဘာဝပ္ပတ္တံ ကမ္မပရိဏာမိတံ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ နိရုဿာဟံ ဒုဗ္ဗလန္တိ အာသေဝနဂုဏေန အတ္တနော သဘာဂံ ဂါဟာပေတွာ ပရိဘာဝေတွာ နေဝ အညံ ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ။ န ပုရိမဝိပါကာနုဘာဝံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတန္တိ။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တံ ပန ပတိတံ-ဝိယ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ သဗ္ဗထာပိ ဝိပါကေ အာသေဝနံ နတ္ထီတိ အာသေဝနာဘာဝေန ဝိပါကံ န ဂဟိတံ။ ။ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၇၃။

အထ၊ လျှင်။ ဝိပါကာဗျာကတံ၊ ဝိပါက်အဗျာကတကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာသေဝနာဘာဝေန၊ အဖန်တလဲလဲမှီဝဲအပ် ထုံအပ်သော အဖြစ်မရှိသောကြောင့်။ (န-ဂဟိတံ) ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဝိပါကံ၊ သည်။ ကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကဘာဝပ္ပတ္တံ၊ ဝိပါက်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ ကမ္မပရိဏာမိတံ၊ ကံသည် စီရင်စေအပ်သည်။ ဟုတွာ၊၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိရုဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကင်းသည်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာသေဝနဂုဏေန၊ အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းထုံခြင်း ကျေးဇူးဖြင့်။ အတ္တနော၊၏။ သဘာဂံ၊ သဘောကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ပရိဘာဝေတွာ။ အဖန်တလဲလဲပွါးစေ၍။ အညံ၊ သော။ ဝိပါကံ။ ဝိပါက်ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ငှါ။ နေဝ သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပုရိမဝိပါကာနုဘာဝံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဝိပါက်၏

အစွမ်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တံ၊ ကံအဟုန်သည် ပစ်လွှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပတိတံဝိယ၊ ကျသကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇဟိ၊၏။ ဣတိ၊ကြောင့်။ သမ္ဗန္ဓာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိပါကော၊ ၌။ အာသေဝနံ၊သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာသေဝနာဘာဝေန၊ ကြောင့်။ဝိပါကံ၊ကို။ န ဂဟိတံ၊ အပ်။ (ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ)။

ကမ္မပစ္စည်း

မေး။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မသည် အဘယ်အခါ၌ အကျိုးပေးသနည်း။ ဖြစ်ဆဲခဏ၌ပင် အကျိုးပေးသလော။

ဖြေ။ ။နာနာက္ခဏိက ကမ္မသည် ဖြစ်ဆဲခဏ၌ အကျိုးမပေးနိုင်။ ချုပ်ပြီးသော နောက်ကာလ၌သာ အကျိုးပေးပါသည်။

ကမ္မပစ္စယေနာတိ အနေကာနမ္ပိ ကပ္ပကောဋီနံ မတ္ထကေ အတ္တနော ဖလံ ဥပ္ပါဒေတုံ သမတ္ထေန နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေနာတိ အတ္ထော။ ကုသလာကုသလဉှိ ကမ္မံ အတ္တနော ပဝတ္တိက္ခဏေ ဖလံ န ဒေတိ။ ယဒိ ဒဒေယျ၊ ယံ မနုဿော ဒေဝလောကူပဂံ ကုသလကမ္မံ ကရောတိ။ တဿာနုဘာဝေန တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဒေဝေါ ဘဝေယျ၊ ယသ္မိံ ပန ခဏေ တံ ကတံ တတော အညသ္မိံ ခဏေ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကေဝလံ ကဋတ္တာယေဝ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ သတိ ဖလံ ဥပ္ပါဒေတိ။ နိရုဒ္ဓါပိ ပုရိမသိပ္ပါဒိကြိယာ ဝိယ ကာလန္တရေ ပစ္ဆိမသိပ္ပါဒိကြိယာယ။ တသ္မာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ ။ ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၃၇၄။

ကမ္မပစ္စယေနာတိ၊ ကား။ အနေကာနံ၊ များစွာကုန်သော။ ကပ္ပကောဋီနံ၊ ကမ္ဘာကုဋေတို့၏။ မတ္ထကေပိ၊ အထက်၌လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ သမတ္ထေန၊စွမ်းနိုင်သော။နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ ဤကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ကုသလာကုသလံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပဝတ္တိက္ခဏေ၊ဖြစ်ဆဲခဏ၌။ ဖလံ၊ ကို။ န ဒေတိ၊ မပေး။ ယဒိ ဒဒေယျ၊ အကယ်၍ပေးငြားအံ့။ ဇေ၊ ဤသို့ပေးသည်ရှိသော်။ မနုဿော၊ လူသည်။ ဒေဝလောကူပဂံ၊ နတ်ပြည်သို့လားစေတတ်သော။ ယံ ကုသလကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တဿ၊ ထိုကုသိုလ်ကံ၏။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ကြောင့်။ တသ္မိံယေဝ ခဏေ၊ ထိုကုသိုလ်ကံပြုသောခဏ၌ပင်လျှင်။ ဒေဝေါ၊ နတ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ ၌။ တံ၊ ထိုကံကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ တတော၊

ကံပြုသော အခါ၌။ အညသ္မိံ ခဏေ၊ တပါးသော ခဏ၌။ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊ ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ကဋတ္တာယဝ၊ ပြုအပ်ပြီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ ဝါ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌၎င်း။ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ၊ အခြားမဲ့သော ဘဝ၌၎င်း။ အပရေ ဝ၊ ပရိယာယေ၊ အဆက်ဆက်သောဘဝ၌၎င်း။ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ၊ ကံမှကြွင်းသော အကြောင်း၏ ညီညွတ် စည်းဝေးခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖလံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ကိံ ဝိယ၊ ကား။ နိရုဒ္ဓါပိ၊ ချုပ်ပြီးသော်လည်း။ ပုရိမသိပ္ပါဒိကြိယာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အတတ်အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသည်။ ကာလန္တရေ၊ ကာလ တပါး၌။ ပစ္ဆိမသိပ္ပ၊ဒိကြိယာယ၊ နောက်၌ ဖြစ်သော အတတ် အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းအား။ ပစ္စယော၊ အထောက်ပံ့သည်။ ယောတိဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။၏။

မေး။ ။ပဥ္စာဝါရ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဟု ဟောရာဝယ်။ ဟဒယ-ဝတ္ထုလည်း ကဋတ္တာရုပ်ဖြစ်၍ ပြီးကောင်းလျက် စေတနာဝတ္ထုဿ ဟု အဘယ့်ကြောင့်အထူးပြု၍ ဟောပြန်သနည်း။

ဖြေ။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုသည် နာမ်တရားတို့အား သဟဇာတ စသောပစ္စည်းတပ်၏။ ထိုသို့ပင်တပ်သော်လည်း စေတနာသည်လည်း ဟဒယဝတ္ထုအား ပစ္စည်းတပ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေလိုသောကြောင့် အထူးပြု၍ဟောပါသည်။

စေတနာဝတ္ထုဿာတိ ကိဥ္စာပိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထု ပတိဋ္ဌိတာ အရူပဓမ္မာ ဝတ္ထုပစ္စယာ ဝတ္တန္တိ။ စေတနာ ပန ဝတ္ထုဿာပိ ပစ္စယောတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ။**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ-၄၄၉။**

စေတနာဝတ္ထုဿာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္ထုပတိဋ္ဌိတာ၊ ဟဒယ-ဝတ္ထုကို မှီကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်သော နာမ်တရားတို့သည်။ ဝတ္ထုပစ္စယာ။ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်း ကြောင့်။ ကိဥ္စာပိ ဝတ္တန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏ရှင့်။ ပန၊ သော်လည်း။ စေတနာ၊ သည်။ ဝတ္ထုဿာပိ၊ ဟဒယဝတ္ထုအားလည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဝိပါကပစ္စည်း

မေး။ ။ပဥ္စာဝါရဝယ် ဝိပါက် အဗျာကတသည် ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုသည်ကို ဟောပါလျက်။ ပစ္စယနိဒ္ဒေသဝယ် အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူပါ သနည်း။

ဖြေ။ ။အကြောင်း ထား၍ ဟောအပ်သော သာဝသေသဒေသနာဖြစ်၍ ဟောတော်မမူပါ။

ပဥ္စာဝါရေပန။ ပ။ ရူပါနမ္ပိ ဝိပါကပစ္စယော လဗ္ဘတိ။ ကြမ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ။ ။ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၃၇၆။

ပန၊ပါး။ ပဥ္စာဝါရေ၌။ ပ။ ရူပါနမ္ပိ၊တို့၏လည်း။ဝိပါကပစ္စယော၊ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ရအပ်သော်လည်း။ကြမ၊ ဤပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌။ သာဝသေသဝသေန၊ အကြွင်းရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။

အာဟာရပစ္စည်း

မေး။ ။ကဗဠီကာရော အာဟာရောဟူ၍ ဟောရာ၌ ဩဇာအရ အဘယ်ဩဇာကို ယူရသနည်း။

ဖြေ။ ။ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇဩဇာကိုသာ မယူရပါ။ စတုသမုဋ္ဌာနိက ဩဇာကို ယူရပါသည်။

ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိစတုသန္တတိ သမုဋ္ဌာနေ ရူပေ ဩဇာ အာဟာရော နာမ။ သော ပန ယသ္မာ ကဗဠံ ကရိတွာ အဇ္ဈောဟရိတောဝ အာဟာရကိစ္စံ ကရောတိ။ န ဗဟိ ဌိတော။ တသ္မာ အာဟာရောတိ အဝတွာ ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိ ဝုတ္တံ။ ။ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၃၇၇။

ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိ၊ ကား။ စတုသန္တတိသမုဋ္ဌာနေ၊ လေးပါးသော အကြောင်းအစဉ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပေ၊ ၌။ ဩဇာ။ ဩဇာသည်။ အာဟာရော နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို အာဟာရသည်။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ကဗဠံ၊အလုပ်အလွေ့ကို။ ကရိတွာ၊ပြု၍။ အဇ္ဈောဟရိတောဝ၊ မျိုအပ်သော်သာလျှင်။ အာဟာရကိစ္စံ၊ အာဟာရကိစ္စကို။ ကရောတိ၊၏။ ဗဟိ၊ အပ၌။ ဌိတော၊ တည်သည်ရှိသော်။ အာဟာရကိစ္စံ၊ ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဟာရောတိ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ အဝတွာ၊ သာမညအားဖြင့် မဟောမူ၍။ ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မေး။ ။ဩဇာသည် စတုဇရုပ်အား ဇနက ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိ နှစ်ပါး ဖြင့် ကျေးဇူးပြုရာ၊ အဘယ်ရုပ်အား အဘယ်သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသနည်း။

ဖြေ။ ။ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌ ဥတုဇဩဇာသည် အာဟာရဇရုပ်အား ဇနက၊ ကြွင်းသော တိဇရုပ်အား ဥပတ္ထမ္ဘက။ တိဇဩဇာသည် စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်

အား ဥပတ္ထမ္ဘက။ (တနည်း) ကလာပ်တူ ရုပ်အား ဥပတ္ထမ္ဘကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုပါသည်။

အာဟာရပစ္စယေ ဣမဿ ကာယဿာတိ ဣမဿိံ စတုသန္တတိဝသေန ပဝတ္တေ စာတုမဟာဘူတိကကာယေ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ ဇနကဝသေန၊ သေသဿ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၄၄၉**။

အာဟာရပစ္စယေ၊ ၌။ ဣမဿ ကာယဿာတိ၊ ကား။ စတုသန္တတိဝသေန၊ လေးပါးသော ရုပ်အစဉ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ လေးပါးသော အကြောင်းအစဉ် အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တေ၊ သော။ ဣမဿိံ စာတုမဟာဘူတိကကာယေ၊ ဤလေးပါးသော မဟာဘုတ်ကို မှီ၍ဖြစ်သော ရူပကာယတွင်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရူပကာယအား။ ဇနကဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။သေသဿ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်မှကြွင်းသော သုံးပါးသောအကြောင်း . ကြောင့်ဖြစ်သော ရူပကာယအား။ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန၊ တောက်ပံ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣန္ဒြိယပစ္စည်း

မေး။ ။ဣတ္ထိန္ဒြေ,ပုရိသိန္ဒြေတို့သည်ဣန္ဒြေပင်ဖြစ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမတပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ဣတ္ထိန္ဒြေ, ပုရိသိန္ဒြေ တို့ကား ကလလအခါ စသည်တို့၌ရှိကုန်သော်လည်း ဣတ္ထိလိင်,ပုရိသလိင်စသည်တို့ မရှိသောကြောင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်းမတပ်ပါ။

ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယာနိ ဟိ ကိဉ္စာပိ ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ ဗီဇဘူတာနိ။ ကလလာဒိကာလေ ပန ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ တေသု ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ အဘာဝါ တာနိ နေဝ တေသံ၊နအညေသံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ ဖရန္တိ။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဟိ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏေ အဝိနိဗ္ဘုတ္တဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ အဖရန္တော နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ တာနိ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ န ဟောန္တိ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၃၇၈**။

ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ၊ ဣတ္ထိလိင် ပုရိသလိင် အစရှိသည်တို့၏။ ဗီဇဘူတာနိ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊အကယ်၍ဖြစ်ကုန်၏ရှင့်။ ပန၊ သော်လည်း။ ကလလာဒိကာလေ၊ ကလလရေကြည် ဖြစ်သောအခါ စသည်၌။ တေသု၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော်

လည်း။ ဣတ္ထိလိင် ပုရိသလိင်ါဒီနံ၊ တို့၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုဣတ္ထိလိင် ပုရိသလိင် စသည်ဟိုအား။ ဣန္ဒြိယပစ္စယတ်၊ ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို။ နေဝ ဖရန္တိ၊ မပြီးစေနိုင်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ အညေသံ၊ ဣတ္ထိလိင် ပုရိသလိင်မှ တပါးကုန်သော မိမိနှင့် သဟဇာတ်ဖြစ်သော တရားတို့အား။ ဣန္ဒြိယပစ္စယတ်၊ ကို။ န ဖရန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ သည်။ အတ္တနော ၏။ ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏေ၊ ထင်ရှားရှိသော ခဏ၌။ အဝိနိဗ္ဘုတ္တာဓမ္မာနံ၊ အသီးမဝေဘန် အပ်သော ရုပ်နာမ် တရားတို့အား။ ဣန္ဒြိယပစ္စယတ်၊ ကို။ အဖရန္တော နာမ၊ မပြီးစေနိုင်သော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။

ဈာနပစ္စည်း

မေး။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၌ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဈာနပစ္စည်း မတပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်၌ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာ တို့ကား အာရုံသို့ ကပ်၍ ရှုခြင်းသဘောမရှိ။ အာရုံ၌ ကျကာမတ္တသဘောသာ ဖြစ်သော ကြောင့် ဈာနပစ္စည်း မတပ်နိုင်ပါ။

ပဉ္စန္နံ ပန ဝိညာဏကာယာနံ အဘိနိပါတမတ္တတ္တာ တေသု ဝိဇ္ဇ-မာနာနိပိ ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခာနိ ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော ဈာနင်္ဂါနီတိ န ဥဒ္ဓဋာနိ။ တတ္ထ ပစ္စိန္နတ္တာ ပန သေသာ ဟေတုကေသုပိ ဈာနင်္ဂံ န ဥဒ္ဓဋမေဝ။ ။ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ ၃၇၉။

ပန၊ ဆက်။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိညာဏကာယာနံ၊ ဝိညာဏ်အပေါင်း တို့အား။ အဘိနိပါတမတ္တတ္တာ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုကျခြင်းမျှ ဖြစ်သောကြောင့်။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသော ဝိညာဏ်အပေါင်းတို့၌။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ ထင်ရှားရှိကုန် သော်လည်း။ ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခာနိ၊ ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခတို့ကို။ ဥပနိဇ္ဈာန-ကာရဿ၊ အာရုံသို့ကပ်၍ ရှုခြင်း ကြံခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ဈာနင်္ဂါနီတိ၊ ဟူ၍။ န ဥဒ္ဓဋာနိ၊ ထုတ်တော်မမူအပ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထို ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်တို့၌။ ပစ္စိန္နတ္တာ၊ ဈာန်အင်္ဂါကို ထုတ်ခြင်း အစဉ်ပြတ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သေသာဟေတုကေသုပိ၊ ကြွင်းသော အဟိတ်စိတ်တို့၌လည်း။ ဈာနင်္ဂံ၊ ကို။ န ဥဒ္ဓဋမေဝ၊ တည်း။

မဂ္ဂပစ္စည်း

မေး။ ။အဟိတ်စိတ်၌ မဂ္ဂင်တို့သည် အဘယ့်ကြောင့် မဂ္ဂပစ္စည်း မတပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။အဟိတ်စိတ်၌ မဂ္ဂင်တို့ကား နောက်လိုက် ဟိတ်ကင်းရကား အားနည်းသောကြောင့် မဂ္ဂပစ္စည်း မတပ်နိုင်ပါ။

မဂ္ဂဿ ပန ဟေတုပစ္စိမကတ္တာ အဟေတုကစိတ္တေသု မဂ္ဂင်္ဂါနိ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ- ၃၇၀**။

ပန၊ **ဆက်**။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ဟေတုပစ္စိမကတ္တာ၊ ဟိတ်လျှင် နောက်လိုက် ရှိသည်**၏**အဖြစ်ကြောင့်။ **အဟေတုကစိတ္တေသု**၊ တို့၌။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်တို့ကို။ နဥဒ္ဓဋ္ဌာနိ၊ မထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်။

[**မှတ်ချက်**....သမ္ပယုတ္တ၌ အထူးမဆို]။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း

မေး။ ။ရူပါရုံ စသည်တို့ကို အာရမ္မဏိက နာမ်တရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်လျက် အဘယ်ကြောင့် ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၌ မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။ရူပါရုံ စသည်တို့ကား အာရမ္မဏိက နာမ်တရားတို့နှင့် ဝိပ္ပယုတ် ကေန် ဖြစ်ကုန်၏။ သမ္ပယုတ်လောဟု ယုံမှားဘွယ် မရှိသောကြောင့် မဟောအပ်ပါ။

မေး။ ။စက္ခုဝတ္ထု စသည်တို့နှင့် နာမ်တရားတို့ကို ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၌ အဘယ်ကြောင့် ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။နာမ်တရားတို့ကား စက္ခုစသော ဝတ္ထုတို့ကိုမှီရကား။ ၎င်းဝတ္ထုအတွင်းမှ ထွက်လာ ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ ဝိပ္ပယုတ်လော သမ္ပယုတ်လောဟု ယုံမှားဘွယ် ရှိသောကြောင့် ထိုယုံမှားကို ပယ်လျက် သမ္ပယုတ်မဟုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြလို၍ ဟောပါသည်။

ရူပါယတနာဒယော ပန အာရမ္မဏဓမ္မာ ကိဉ္စာပိ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မာ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပန န ဟောန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ၊ သမ္ပယောဂါသင်္ကာယ အဘာဝတော။ အရူပိနော ဟိ ခန္ဓာ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထုနံ အဗ္ဘန္တရတော နိက္ခမန္တာ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ အာသင်္ကာ ဟောတိ ကိန္နုခေါ် ဧတေ ဧတေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဥဒါဟု ဝိပ္ပယုတ္တာတိ။ အာရမ္မဏဓမ္မာ ပန ဝတ္ထု- နိဿယေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အာရမ္မဏမတ္တာ ဟောန္တီတိ နတ္ထိဟေတု-

သမ္ပယောဂါသက်ာ။ ဣတိ သမ္ပယောဂါသက်ာယ အဘာ၀တော န
တော ၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဟာဒယ၀တ္ထုအာဒိသု ဧ၀ ပနာယံ ၀ိပ္ပယုတ္တ-
ပစ္စယတာ ၀ေဒိတဗ္ဗာ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ- ၃၈၁**။

ပန၊ ပါး။ ရူပါယတနာဒယော၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ အာရုံတရား
တို့သည်။ ၀ိပ္ပယုတ္တဓမ္မာ၊ ၀ိပ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ ရှင့်။
တထာပိ၊သော်လည်း။၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ ၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စည်းတို့သည်။ န ဇဟောန္တိ၊ကုန်။
ကိံကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်
သနည်း။ သမ္ပယောဂါသက်ာယ၊ ယှဉ်ခြင်း၌ တွေးတောယုံမှားခြင်း၏။ အဘာ၀
တော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊
ကုန်။ ဟိ။ ချဲ့ဦးအံ့။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ စက္ခာဒီနံ၊
စက္ခုအစရှိကုန်သော။ ၀တ္ထူနံ၊တို့၏။ အဗ္ဘန္တရတော၊ အတွင်းမှ။ နိက္ခမန္တာ၀ိယ၊
ထွက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက် ါးသော ၀တ္ထုတို့၌။
အာသက်ာ၊ တွေးတောယုံမှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂါထံ ဟောတိ၊ ကား။
ဧတေ၊ထိုခြောက်ပါးသော၀တ္ထုတို့သည်။ဧတေဟိ၊ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်။သမ္ပယုတ္တာ
ယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ကိန္နုခေါ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ၀ိပ္ပယုတ္တာ၊
မယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ကိန္နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာသက်ာ၊ သည်။
ဟောတိ၊၏။ ပန၊အထူး။ အာရမ္မဏဓမ္မာ၊ တို့သည်။၀တ္ထုနိဿယေန၊စက္ခုစသော
၀တ္ထုဟူသောမှီရာဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော နာမ်တရားတို့၏။အာရမ္မဏ
မတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသု၊ထိုတရားတို့၌။
သမ္ပယောဂါသက်ာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိသမ္ပယောဂါသက်ာယ၊၏။ အဘာ၀
တော၊ကြောင့်။တော၊ထိုအာရုံတရားတို့သည်။၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ၊တို့သည်။န ဟောန္တိ၊
ကုန်။ပန၊စင်စစ်သော်ကား။ဟာဒယ၀တ္ထုအာဒိသု ဧ၀၊ဟာဒယ၀တ္ထုအစရှိသည်တို့၌
သာလျှင်။ အယံ ၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ ဤ၀ိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ၀ေဒိ
တဗ္ဗာ၊၏။

[**မှတ်ချက်**....အတ္ထိပစ္စည်းစသည်တို့၌ အထူးမဆို]။

သဟဇာတ၀ါရ

မေး။ ။ပဋိစ္စ၀ါရနှင့်သဟဇာတ၀ါရသည်အဘယ်သို့ထူးသနည်း။

ဖြေ။ ။အထူးမရှိပါ။အချင်းချင်းအနက်ကိုမှတ်ခြင်းငှါဟောပါသည်။

တနည်း....သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါထိုက်ကုန်သော ဝေနေယျတို့၏ အလို
အားဖြင့်ရင်း။ ဒေသနာတော်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။
နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ အပြားကို သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း ဟောပါသည်။

အဝသာနေ ပနဿ ပဋိစ္စတ္တံ နာမ သဟဇာတတ္တံ သဟဇာတတ္တံ နာမ
ပဋိစ္စတ္တန္တိ ဣဒံ ဉဘိန္နမ္ပိ တေသံ ဝါရာနံ အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏဘာဝ-
ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊အတ္ထတော ဟိ တေ ဒွေပိ နိန္နာနာကရဏာ။ဝေံ သန္တေပိ
အညမညဿ အတ္ထနိယာမနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေစာတိအာဒီသု
ဟိ သဟဇာတာပိ ပဋိစ္စ ဉပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုစ္စတိ သဟဇာတမ္ပိ စ ဉပါဒါရူပံ
ဘူတရူပဿ ပစ္စယော န ဟောတိ။ ဣတိ ပဋိစ္စဝါရေန သဟဇာတပစ္စယ-
ဘာဝံ သဟဇာတဝါရေန စ ပဋိစ္စာတိ ဝုတ္တဿ သဟဇာတဘာဝံ
နိယာမေတုံ ဉဘောပေတေ ဝုတ္တာ။ အပိစ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာ-
သယဝသေန ဒေသနာဝိလာသေန နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဇာနနဝသေန စာတိ
ဧတေ ဉဘောပိ ဝုတ္တာတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၄၂၆**။

ပန၊ ဒါထူး။ အဿ၊ထိုသဟဇာတဝါရ၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ပဋိစ္စတ္တံ
နာမ။လ။ ပဋိစ္စတ္တန္တိ၊ ဟူသော။ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဉဘိန္နမ္ပိ၊နှစ်ပါးလည်းဖြစ်
ကုန်သော။ တေသံ ဝါရာနံ၊ ထိုပဋိစ္စဝါရ သဟဇာတဝါရတို့၏။ အတ္ထတော၊
အားဖြင့်။ နိန္နာနာကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း
ငှါ။ဝုတ္တံ၊၏။ ဟိ၊မှန်။အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပဋိစ္စ
ဝါရ သဟဇာတဝါရတို့သည်။ နိန္နာနာကရဏာ၊ အထူးမရှိသည်ကိုပြုကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေံသန္တေပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ အညမညဿ၊ ၏။ အတ္ထ-
နိယာမနတ္ထံ၊ အနက်ကိုမှတ်ခြင်းငှါ။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ။ စက္ခုဉ္စ
ပဋိစ္စ ရူပေ စာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အသဟဇာတမ္ပိ၊ သဟဇာတမဟုတ်သော
စက္ခာယတနရူပါရုံကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဉပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
သဟဇာတမ္ပိ၊ သဟဇာတဖြစ်သော်လည်း။ ဉပါဒါရူပံ၊ သည်။ ဘူတရူပဿ၊
အား။ ပစ္စယော၊ ပဋိစ္စကိစ္စကိုပြီးစေသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပဋိစ္စဝါရေန၊ ဖြင့်။ သဟဇာတဿ၊ သဟဇာတ်ဖြစ်သော တရား၏။
ပစ္စယဘာဝံ၊ ပဋိစ္စကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော ပစ္စည်းအဖြစ်ကိုရင်း။ သဟဇာတ-
ဝါရေန၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္စာတိဝုတ္တဿ၊ ပဋိစ္စဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၏။
သဟဇာတဘာဝဥ္စ၊ သဟဇာတ၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ နိယာမေတုံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ။
ဉဘောပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ အပိစ၊ ကား။ တထာ၊
ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ ဗုဇ္ဈနကာနံ၊ သိခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော ဝေနေယျ
တို့၏။ အဇ္ဈာသယဝသေန စ၊ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်ရင်း။ ဒေသနာဝိလာသေန စ၊
ဒေသနာကိုတန်ဆာဆင်ခြင်းဖြင့်ရင်း။ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒဇာနနဝသေန စ၊

နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါအပြားကိုသိတော်မူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဥဘောပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကားအပြီးတည်း။

ပစ္စယဝါရနှင့် နိဿယဝါရ

မေး။ ။ပစ္စယဝါရ နိဿယဝါရတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။သဟဇာတနိဿယ ပုရေဇာတနိဿယ နှစ်ပါးရကောင်းသည်ကို ရည်၍ ဟောပါသည်။

[**မှတ်ချက်**....ပစ္စယဝါရနှင့် နိဿယဝါရအတူတူပင် ဟောကြောင်းကို ပဋိစ္စဝါရနှင့် သဟဇာတဝါရအတိုင်း သိကြပါကုန်]။

အဝသာနေ ပနဿ ပစ္စယတ္တံ နာမ နိဿယတ္တံ နိဿယတ္တံ နာမ ပစ္စယတ္တန္တိ ဣဒံ ဉဘိန္နမ္ပိ ဧတေသံ ဝါရာနံ အတ္ထတော နိန္နာနာ-ကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ အတ္ထတော ဟိ ဧတေပိ ပဋိစ္စ သဟဇာတာ ဝိယ နိန္နာနာကရဏာ။ ဝေါဟာရေပိ အညမညဿ အတ္ထနိယာမနတ္ထံ ဝုတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒီသု ဟိ အနိဿာယ ဝတ္တမာနံ နာနာက္ခဏိကမ္ပိ ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ၊ အညမညံ အလ္လီယိတွာ ဌိတ-ကဋ္ဌာဒီသု စ ကောစိ ကေဿ နိဿယပစ္စယော နဟောတိ၊ တထာ ဥပါဒါ-ရူပံ မဟာဘူတဿ နိဿယပစ္စယော န ဟောတိယေဝ၊ ဣတိ ပစ္စယ-ဝါရေန နိဿယပစ္စယဘာဝံ နိဿယဝါရေန စ ပစ္စယာတိဝုတ္တဿ သဟ-ဇာတပုရေဇာတဘာဝံ နိယာမေတုံ ဥဘောပေတေ ဝုတ္တာ။ အပိစ။ပ။ ဧတေ ဥဘောပိ ဝုတ္တာတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ-၄၃၁။**

ပန၊ အထူး။ အဿ၊ ထိုနိဿယဝါရ၏။ အဝသာနေ၊ ၌။ ပစ္စယတ္တံ နာမ။ပ" ပစ္စယတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ပ။ ဥဘောပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုပစ္စယဝါရ နိဿ... တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။(အကြွင်းအနက်လ...)။

[သမ္ပယုတ္တဝါရနှင့် သံသဋ္ဌဝါရလည်း အတူတူပင်။ ၎င်းတို့ ...ကြောင်းကို ယခင်နည်းအတိုင်း သိကြပါကုန်]။

ပဌမကျော် ဦးကြီးဖေတိ၊ ရာဇဒတ္တိ... ...နာ။
ရစိတာ အနုဂဏ္ဌောသာ၊ ခ,ခ,ဓေ...မှ နိဋ္ဌိတာ။
ပဋ္ဌာန်းအန...ပြီး၏။

ပ-မ-သ-စ—၁၈၀—၃၀-၆-၇၃—၂၀၀၀ (လစ်သို)

အလိမ္မာ စာမှာရှိသည်
လူတော်လူကောင်းဖြစ်အောင်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်

သာသနာရေးဦးစီးဌာန ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

မြန်မာပြန် ပိဋကတ်များကို ဖတ်ပါ

ပိဋကတ်ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန်ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ် (သုတ္တန်)	ပါ၊ ဒု၊ တ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ (၄-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အခြားသုတ္တန် (၁၄-ကျမ်း)	၇-အုပ်

တိပိဋက ပါဠိ-မြန်မာအဘိဓာန်ကြီး

၇-တွဲ ထွက်ပြီ

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပဌမတွဲမှ ဆဋ္ဌမတွဲအထိ ၆-တွဲ ၈-အုပ် အပြည့်အစုံ ထွက်ပြီ။